

RAAD VOOR BETWISTINGEN INZAKE **STUDIEVOORTGANGSBESLISSINGEN**

UITSPRAKEN WERKJAAR 2019
STUDIEBETWISTINGEN DEEL 7

Inhoud

[Zitting van 27 november 2019](#)

rolnummer 2019/626

rolnummer 2019/654

rolnummer 2019/666

rolnummer 2019/671

rolnummer 2019/683

rolnummer 2019/684

rolnummer 2019/689

rolnummer 2019/690

rolnummer 2019/712

[Zitting van 2 december 2019](#)

rolnummer 2019/656

rolnummer 2019/664

rolnummer 2019/685

rolnummer 2019/686

rolnummer 2019/699

rolnummer 2019/702

rolnummer 2019/707

rolnummer 2019/715

rolnummer 2019/728

rolnummer 2019/729

rolnummer 2019/730

[Zitting van 11 december 2019](#)

rolnummer 2019/713

rolnummer 2019/713(2)

rolnummer 2019/725

rolnummer 2019/726

rolnummer 2019/727

rolnummer 2019/732

rolnummer 2019/742

rolnummer 2019/762

[Zitting van 16 december 2019](#)

rolnummer 2019/729

rolnummer 2019/730

rolnummer 2019/733

rolnummer 2019/734

rolnummer 2019/741

rolnummer 2019/743

rolnummer 2019/744

rolnummer 2019/754

rolnummer 2019/763

rolnummer 2019/766

rolnummer 2019/767

Zitting van 27 november 2019

Arrest nr. 5.500 van 5 december 2019 in de zaak 2019/626

In zake: Pieterjan VERPLANCKE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Stockhouderskasteel, Gerard Davidstraat 46 bus 1
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: HOGERE ZEEVAARTSCHOOL
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ann Coolsaet
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Arthur Goemaerelei 69
Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 11 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 13 september 2019 waarbij aan de verzoeker een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingselement “Ship’s construction (Part 2)” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Ann Coolsaet, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Nautische Wetenschappen’.

Voor het opleidingselement “Ship’s construction (Part 2)” (deel van het opleidingsonderdeel “Thermodynamica & Ship’s construction (Part 2)”) bekomt verzoeker een examencijfer van 8/20.

Verzoeker stelde op datum van 20 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 3 oktober 2019 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoeker in zijn brief dd. 20/09/2019 vraagt om gedelibereerd te worden voor het vak “Ship’s Construction”. Dit is echter niet mogelijk op de Hogere Zeevaartschool. Een deliberatie kan verzoeker hierdoor niet worden toegestaan.

De beroepsinstantie heeft de klacht van verzoeker en de ontvankelijkheid ervan onderzocht. Haar beslissing blijft dezelfde als de beslissing genomen door de examencommissie. Verzoeker is niet geslaagd voor het vak “Ship’s Construction”.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 3 oktober 2019 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 11 oktober 2019 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 13 september 2019 waarbij aan de verzoeker een score van 8 op 20 werd toegekend voor het opleidingselement “Ship’s construction (Part 2)” (eerste bestreden bepaling) en de bepaling van de interne

beroepsinstantie van 3 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 111 van het onderwijs- en examenreglement (verder: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de examencommissie. In dat geval verdwijnt de eerste beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep in zoverre het is gericht tegen de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing) en de Raad ziet evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van de formele motiveringsplicht, conform de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, alsook een schending van de materiële motiveringsplicht. Verzoeker haalt ook een schending van het evenredigheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel (zoals verankerd in de artikelen 10 en 11 van de Grondwet) aan.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij, door de 8/20 die hij behaalde voor het vak “Ship’s Construction” (vak van slechts één studiepunt) tijdens de tweede zitting, niet geslaagd wordt verklaard voor de tweede bachelor. Door het vakkenclustersysteem dat wordt gehanteerd op de Hogere Zeevaartschool, wordt verzoeker niet alleen de inschrijving ontzegd voor drie vakken uit de derde bachelor (zijnde ‘Propulsie’, ‘Advanced Fire Fighting’ en ‘Tanker Fire Fighting’), maar ook alle vakken uit de Navigatiecluster derde bachelor, zijnde vijf vakken (namelijk ‘Zeevaartkunde’, ‘Maritime Resource Management’, ‘ECDIS/AIS’, ‘Kaartpassen & Voyage planning’ en ‘Simulation Radar’). Daarenboven mag verzoeker ook de reglementering- en manoeuvrecluster derde bachelor niet opnemen, zijnde drie vakken (namelijk ‘Manoeuvres – oefeningen (Scheldewacht/loodsen)’, ‘Simulator manoeuvres’ en ‘Reglementering van het maritiem verkeer’). Samengevat komt dit volgens verzoeker neer op 14 studiepunten die hij niet mag opnemen, omwille van twee punten onvoldoende op een vak van slechts één studiepunt.

Aldus verzoeker werd deze uitspraak in beroep bevestigd, echter zonder in te gaan op zijn vraag om verduidelijking.

Volgens verzoeker beantwoordt de uitspraak niet aan de vereisten van formele motivering die worden geteld door de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Dit houdt, aldus verzoeker, in dat het besluit in elk geval moet worden vernietigd.

Verzoeker stelt verder dat hij van de ene docent, prof. [H.], geen feedback heeft gekregen in verband met de onvoldoende op zijn examen “Ship’s construction” van de eerste zitting. Verzoeker heeft de bewuste docent nochtans tot tweemaal toe per e-mail aangeschreven. Hij heeft daarvoor een vermeend mailadres moeten gebruiken, vermits de contactgegevens van de docent niet vermeld staan op cursus- en leermateriaal (mails dd. 20 en 22 augustus 2019).

Verder blijft verzoeker in het ongewisse over hoe de onvoldoende in de tweede zitting tot stand is gekomen voor wat betreft de berekening van het punt ten opzichte van:

- de gestelde vragen in het examen;
- de (sub)doelen die opgesteld zijn voor het vak;
- de eventuele verdeling van de onvoldoende tussen de twee docenten.

Verzoeker geeft aan dat noch de ECTS-fiches, noch de communicatie van de docent enerzijds en de HZS anderzijds, ook niet na het intern beroep, hem op dat vlak een afdoend antwoord hebben kunnen bieden. Aan de studenten waren ook geen scorewijzers gecommuniceerd. Docente prof. [W.] liet weten dat verzoeker zijn examen per hoge uitzondering nog mag komen inkijken, maar gaat voorbij aan het feit dat verzoeker momenteel op Cuba verblijft voor een onderzoeksproject van de HZS en dat hij dat examen niet meer zal kunnen inkijken voor de deadline van de inschrijvingen voor huidig academiejaar. Het is verzoeker bijgevolg helemaal niet duidelijk welke competenties hij wel of niet zou behaald hebben voor het vak “Ship’s Construction”.

Gezien verzoeker geen feedback heeft gekregen van prof. [H.] en gezien hem helemaal niet duidelijk gemaakt is hoe de onvoldoende in tweede zitting tot stand is gekomen, betwist hij de materiële motivering van deze onvoldoende.

Bovendien blijft verzoeker zich vragen stellen over de verhouding van (de doelstellingen van) het vak “Ship’s Construction” ten opzichte van de andere vakken in de opleiding. Verzoeker is namelijk van mening dat de gevolgen van deze lichte onvoldoende op een vak van slechts één studiepunt door de heersende volgtijdelijkheidsregels totaal buiten proportie zijn met die lichte onvoldoende. Doordat verzoeker een groot aantal vakken van de derde bachelor niet kan opnemen, zal hij de facto één jaar langer moeten studeren, wat niet alleen zware financiële gevolgen zou hebben voor zijn ouders (die zijn studies financieren), maar ook voor hemzelf (de lonen in de sector zijn namelijk bovengemiddeld). Bovendien is een dergelijke beslissing ook erg demotiverend (verzoeker verwijst hierbij naar de beurs die HZS hem momenteel geeft om op onderzoeksreis te gaan naar Cuba) en verzoeker maakt zich zorgen over het feit dat heel deze situatie eventueel een lichte vorm van reputatieschade zou kunnen veroorzaken.

Dit houdt dus in dat in elk geval het evenredigheidsbeginsel geschonden is. Het is volgens verzoeker volstrekt disproportioneel dat aan die ene onvoldoende dergelijke gevolgen worden vastgeknoopt. Dit algemeen beginsel van behoorlijk bestuur primeert uiteraard boven bepaalde interne regels die bij de Hogere Zeevaartschool zouden bestaan.

Verzoeker vraagt zich tevens, samen met zijn ouders, af waarom een herdeliberatie niet mogelijk zou zijn op de HZS, terwijl dat in een dergelijk geval wél kan aan andere Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs. Verzoeker vraagt zich af of hier bijgevolg het

gelijkheidsbeginsel niet wordt geschonden. Verzoeker blijft zich ook de vraag stellen waarom het tolereren van een lichte onvoldoende, voor een vak van slechts één studiepunt, niet mogelijk zou zijn op de HZS, terwijl dat wel kan aan andere Vlaamse instellingen. Volgens verzoeker wordt hier wederom het gelijkheidsbeginsel geschonden. Dit impliceert dat er niet enkel sprake is van een schending van het evenredigheidsbeginsel, maar ook van een schending van het gelijkheidsbeginsel zoals verankerd in artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Dat andere Vlaamse instellingen in een tolerantie voor een lichte onvoldoende voorzien, beklemtoont net dat het blind toepassen – zoals hier gebeurt – van aard is om het evenredigheidsbeginsel te schenden. Precies omwille van het respect voor het evenredigheidsbeginsel voorzien andere instellingen in lichte toleranties. De schending van het gelijkheidsbeginsel, zoals verankerd in artikelen 10 en 11 van de Grondwet, is volgens verzoeker dus fundamenteel.

Verzoeker blijft zich ook afvragen waarom de volgtijdelijkheid ingesteld door de HZS tussen de vakken van de tweede en de derde bachelor in dit geval niet zou kunnen worden opgeheven, gezien men verzoeker nog steeds niet heeft aangetoond welke competenties hij niet zou behaald hebben door het niet-slagen op dit eenvoudige vak, terwijl hij nota bene wel geslaagd is voor veel zwaardere vakken, waarvan de leerdoelen veel uitgebreider en de leerinhouden heel wat complexer waren. Ook tijdens zijn eerste bachelorjaar was verzoeker meteen voor alle vakken geslaagd. Verder vraagt verzoeker zich ook af welke didactische visie aan de grondslag zou kunnen liggen van deze vakkenclustering, en door welke lacunes in zijn competenties – die overigens nog steeds moeten worden aangetoond – verzoeker niet in staat zou zijn de ingezette leerlijn te vervolgen. De HZS bleef het antwoord schuldig op de vragen van verzoeker daaromtrent.

Wanneer geoordeeld zou worden dat het evenredigheidsbeginsel niet impliceert dat er in een deliberatie moet worden voorzien, en wanneer wordt geredeneerd dat dit niet zou geboden worden door het respect voor het gelijkheidsbeginsel, valt volgens verzoeker in elk geval niet in te zien hoe – zonder schending van het evenredigheidsbeginsel – de toegang tot een cluster zou ontzegd worden. Er zou perfect kunnen worden geredeneerd dat dat er dan niet in een deliberatie voorzien wordt, maar dat dit ene vak dan nog eens moet worden afgelegd, in combinatie uiteraard met de keuze binnen de cluster. Dan komt het verzoeker zelf toe om aan te tonen dat de blinde volgtijdelijkheidsbeslissing effectief ongegrond was, onevenredig en onbillijk.

Verzoeker wenst ook te onderstrepen dat de ECTS-fiches van de HZS de student geen ondubbelzinnige informatie verschaffen omtrent leerdoelen en evaluatie: er is duidelijk overlap tussen de doelstellingen van de verschillende vakken, overigens ook met de eerste bachelor, waardoor de leerlijn niet duidelijk wordt omschreven. Sterker nog, de doelen die moeten worden behaald voor het vak “Ship’s Construction” zijn helemaal niet exclusief, maar komen terug in de vakken waarvoor verzoeker wél geslaagd is (en die overigens veel meer studiepunten tellen en dus veel belangrijker zijn in het licht van de leerlijn). Anders gesteld vraagt verzoeker zich af waarom de HZS niet wil toegeven dat verzoeker *de facto* de doelen die moeten worden behaald voor het betreffende vak reeds behaald heeft door te slagen voor de andere vakken, wat trouwens reeds werd aangetoond met behulp van de door haar opgestelde ECTS-fiches (zie bijlage 2 bij intern beroepschrift). Deze feitelijke omstandigheden beklemtonen volgens verzoeker des te meer de schending van het evenredigheidsbeginsel.

Tot slot wil verzoeker ook de dubbel(zinnig)e houding van de HZS aankaarten ten opzichte van zijn (vermeende) competenties. Enerzijds verklaart men verzoeker, ook in beroep, gezakt voor de tweede bachelor, maar anderzijds heeft men verzoeker nu reeds de kans gegeven om voor zijn bachelorproef, dus een activiteit uit de *derde* bachelor, een project voor de bouw van een onbemand vaartuig op te nemen voor een haven in Cuba, waar verzoeker momenteel verblijft. Voor dit project heeft verzoeker een vrij sterke verantwoordelijkheid gekregen en kan hij in betrekkelijk grote autonomie samenwerken met onderzoekers van een universiteit te Cuba. De HZS heeft verzoeker daarvoor een beurs toegekend van 1000 euro. De resultaten van zijn onderzoek, die nu al zeer bevredigend zijn, dat erkend is door zowel de Belgische als de Cubaanse onderzoekers, zullen rechtstreeks leiden tot het schrijven van zijn bachelorproef in de derde bachelor. Ook deze feitelijke onderstreept volgens verzoeker de ingeroepen schending van het evenredigheidsbeginsel. Dit toont aan dat de betwiste beslissing volkomen onredelijk is. Omwille van één uitschuiver, die dan nog getoetst moet worden qua materiële grondslag, wordt de toegang tot een cluster ontzegd, waar de vaardigheden en de skills die daarin verder moeten worden verworven nu eigenlijk al deels worden toegepast en aangescherpt bij een door de HZS mede gefinancierde activiteit in Cuba, die overigens tot grote voldoening verloopt.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker vooreerst meent dat hij geen feedback kreeg van één van de twee docenten, prof. [H.], over het examen in eerste zitting. Volgens verwerende partij heeft verzoeker geen belang bij dit middel, daar dit onmogelijk tot

de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden. Allereerst moet immers worden opgemerkt dat middelen die betrekking hebben op de eerste examenkans, niet tot de vernietiging kunnen leiden van de examenbeslissing genomen na de tweede examenkans. Daarenboven moet worden opgemerkt dat verzoeker zowel in eerste als in tweede zitting meer dan de helft van de punten behaalde op het onderdeel van het examen dat werd gecorrigeerd door prof. [H.] (deel 2 van het examen). In tweede zitting behaalde verzoeker hiervoor zelfs de score van 7/10 (herleid naar 4,2/6). De reden waarom verzoeker niet is geslaagd, is te situeren in het eerste deel van het examen (dat op 14 punten stond).

In een tweede middel betwist verzoeker de materiële motivering van de punten bekomen in de tweede zitting. Overeenkomstig artikel 93 van het OER wordt voor elke student op de dag van de proclamatie een feedbackmoment georganiseerd. Verzoeker heeft hiervan geen gebruik gemaakt. Nadien heeft hij alsnog gevraagd om zijn examen te mogen inkijken. Daar verzoeker van begin september tot 14 oktober 2019 in het kader van zijn bachelorproef in Cuba verbleef, kon hij zijn examen maar inzien na 14 oktober 2019. Allereerst kan volgens vaste rechtspraak niet worden betwist dat het schriftelijke examen een louter kennisexamen is en dat de punten bijgevolg volstaan ter formele motivering. Uit de verbetering van deel 1 van het schriftelijke examen blijkt overigens dat duidelijk is aangegeven waar de fouten zich situeren. Daarenboven blijkt uit de puntenverdeling per vraag duidelijk hoeveel punten er bij elke vraag te verdienen waren, hoeveel punten verzoeker voor elke vraag heeft behaald en welke criteria werden gehanteerd bij de verbetering van het examen. Ook prof. [H.] heeft een geschreven motivering voorgelegd, die duidelijk aantoonde waarom één van de twee antwoorden deels fout was. Verzoeker beschikt hiermee over voldoende duidelijkheid om te kunnen beoordelen dat hij terecht niet geslaagd is verklaard. Het komt verzoeker toe – indien hij de toegekende scores betwist – om aan te tonen dat zijn antwoorden wél juist waren. Het is niet de bevoegdheid van de Raad om het examen opnieuw te verbeteren.

Verder voert verzoeker aan dat het evenredigheidsbeginsel geschonden is, omdat hij door een “lichte onvoldoende” en gelet op de volgtijdelijkheid een aantal vakken uit het derde bachelorjaar niet kan opnemen en dus *de facto* een jaar langer over zijn studies zal doen. Allereerst moet volgens verwerende partij worden opgemerkt dat een onvoldoende betekent dat men niet geslaagd is voor het opleidingselement. Hoe “licht” of “zwaar” de onvoldoende is, is daarbij irrelevant. Daarenboven is het door verzoeker aangeklaagde gevolg van zijn niet-geslaagd zijn louter en alleen het gevolg van de regels inzake volgtijdelijkheid. Die regels

moeten op alle studenten zonder onderscheid op dezelfde wijze worden toegepast. Het valt buiten de bevoegdheid van de Raad om regels inzake volgtijdelijkheid te wijzigen of buiten toepassing te verklaren in een individueel geval. Ook de Hogere Zeevaatschool kan de volgtijdelijkheid niet zomaar opheffen in het individuele geval van verzoeker, zonder het gelijkheidsbeginsel te schenden. Verzoekers bedenkingen dat hij wel slaagde voor “zwaardere” vakken van tweede bachelor en in eerste bachelor zelfs “meteen” voor alle vakken slaagde, zijn niet relevant en zeker niet van aard om de Hogere Zeevaatschool ertoe te dwingen de volgtijdelijkheid zoals bepaald in de bijlage bij het OER terzijde te schuiven. Verzoeker kan de volgtijdelijkheid als frustrerend ervaren, dit maakt ze nog niet onwettig.

Ook ziet verzoeker een schending van het gelijkheidsbeginsel in het feit dat aan andere instellingen die hoger onderwijs verstrekken, wél een “herdeliberatie” mogelijk is en een “lichte” onvoldoende wordt getolereerd, terwijl dat aan de Hogere Zeevaatschool niet het geval is. Luidens artikel 87 van het OER is de student geslaagd indien hij voor het opleidingsonderdeel of -element ten minste 10 op een totaal van 20 behaalt. Verzoeker behaalde geen 10, maar 8 op een totaal van 20 en werd dus terecht niet-geslaagd bevonden. Daar het OER op een correcte wijze op verzoeker werd toegepast, is van een schending van het gelijkheidsbeginsel geen sprake. Verzoeker toont immers niet aan – beweert zelfs niet – dat voor andere studenten aan de Hogere Zeevaatschool wél afwijkende regels zouden worden toegepast. Van een schending van het gelijkheidsbeginsel in vergelijking met andere onderwijsinstellingen met per definitie andere opleidingen kan al helemaal geen sprake zijn. Niet alleen is er geen sprake van vergelijkbaarheid met die andere opleidingen, zodat het gelijkheidsbeginsel niet aan de orde is, maar tevens behoren het bepalen van de regels om geslaagd te worden bevonden en de deliberatieregels tot de autonomie van elke onderwijsinstelling.

Volgens verzoeker overlappen verder de leerdoelen van verschillende vakken. Volgens hem heeft hij de leerdoelen al behaald door te slagen voor andere vakken met gelijkaardige leerdoelen. Het spreekt voor zich dat elke student moet slagen voor alle opleidingselementen en alle opleidingsonderdelen. Dat bepaalde leerinhouden en leerresultaten in meer dan één opleidingsonderdeel aan bod komen, is niet uitzonderlijk. De leerresultaten moeten evenwel worden bereikt binnen de specifieke context van *elk* opleidingsonderdeel. Met zijn schriftelijk examen heeft verzoeker niet aangetoond de vereiste leerresultaten voor het opleidingselement “Ship’s Construction” te hebben bereikt.

Tot slot stelt verzoeker dat de Hogere Zeevaartschool een dubbelzinnige houding aanneemt door hem enerzijds niet-geslaagd te verklaren voor (alle vakken van) de tweede bachelor, maar hem anderzijds de kans te geven een project te volgen in Cuba in het raam van zijn bachelorproef, een opleidingsonderdeel van de derde bachelor. Allereerst moet worden opgeworpen dat verzoeker *geen belang* heeft bij dit middel. Het feit dat hij reeds opleidingsonderdelen van de derde bachelor kan opnemen, is enkel in zijn voordeel. Daarenboven valt niet in te zien hoe dit tot de onwettigheid van de bestreden beslissing kan leiden. Het toelaten tot deze stage in Cuba houdt geen enkele uitspraak in die ertoe kan leiden de bestreden beslissing onwettig te bevinden.

In zijn *wederantwoordnota* haalt verzoeker vooreerst de schending van het motiveringsbeginsel aan. Hij benadrukt dat de onvoldoende voor “Ship’s Construction” voor hem zeer grote gevolgen heeft. Dit leidt er immers toe dat verzoeker een jaar langer zal moeten studeren.

Verzoeker haalt aan dat prof. [W.], een Vlaamse docente, een examen in het Engels heeft afgenomen. Het OER van verwerende partij voorziet nochtans onder art. 6 dat de bestuursaal het Nederlands is. Overeenkomstig het OER had prof. [W.] dus een Nederlandstalig examen moeten afnemen. Volgens verzoeker is zijn cijfer dan ook niet rechtsgeldig, omdat het ingaat tegen het OER van verwerende partij zelf. Voor het rechtsgeldig afgenomen deel van het examen, namelijk het deel van prof. [H.], behaalde verzoeker 70%. Verzoeker moet aldus geacht worden geslaagd te zijn voor het vak.

Verzoeker haalt ook aan dat t.a.v. de interne beroepsinstantie uitdrukkelijk de vraag is gesteld naar de motivering van de quoterings. Uit niets blijkt hoe er gequoteerd wordt of welke punten er op welke delen van de vragen staan. Gezien dit uitdrukkelijk voorwerp was van het intern beroep, is het volgens verzoeker evident dat de interne beroepsinstantie de formele motiveringsplicht geschonden heeft. Verzoeker heeft zelfs nooit een echt besluit van de interne beroepsinstantie ontvangen, en uit de stukkenbundel van verwerende partij blijkt dat deze klaarblijkelijk ook niet bestaat. Het enige wat bestaat, is een laconieke brief van de algemeen directeur die zonder meer herhaalt dat verzoeker niet geslaagd is en blijft, zonder de minste motivering of zonder in te gaan op de vragen en middelen die ontwikkeld waren. Bovendien werd in het intern verzoekschrift uitdrukkelijk de vraag gesteld welke competenties er hier getoetst worden. Ook hieromtrent komt er evenwel geen antwoord.

Volgens verzoeker werd bovendien ook de materiële motiveringsplicht geschonden, nu uit niets blijkt waarop de 3,8 op 14 gebaseerd is. Minstens had in het dossier na intern beroep daaromtrent een duidelijk stuk moeten steken. Gezien dit niet het geval is, concludeert verzoeker dat verwerende partij niet bewijst dat dit erg lage cijfer materiële grondslag heeft. Er valt niet in te zien waaruit zou blijken hoeveel punten er bij elke vraag behaald werden, welke criteria gehanteerd werden...

Tevens haalt verzoeker de schending van het evenredigheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel aan. De slechte quoterings op een deelvak van een vak met één studiepunt leidt immers tot de verlenging van de studietijd met één jaar. Met betrekking tot de regels inzake volgtijdelijkheid haalt verzoeker aan dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur een hogere plaats innemen in de hiërarchie van de rechtsnormen dan regels uit het OER. Verzoeker heeft verwezen naar het redelijkheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Verwerende partij toont niet aan dat zij in die mate anders is dan vb. KU Leuven en de Universiteit Gent, waardoor het zich beroepen op het gelijkheidsbeginsel irrelevant zou worden. Deze beide instellingen voorzien immers in deliberatiemogelijkheden. Minstens is het volgens verzoeker evident dat het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt gezien, zelfs in de hypothese dat er niet gedelibereerd wordt, het onmogelijk wordt gemaakt om met een onvoldoende op een deelvak het curriculum gedurende de normale studietijd te doorlopen. Volgens verzoeker is dit niet redelijk en volstrekt disproportioneel.

Verwerende partij verliest ook uit het oog dat zij in het eigen OER, onder art. 23, het volgende aanhaalt: “van de vigerende regels van de volgtijdelijkheid kan in principe niet worden afgeweken tenzij het hogeschoolbestuur hierover anders beslist”. Niet alleen bestaat er dus geen ijzeren regel inzake volgtijdelijkheid, verwerende partij voorziet voor zichzelf in de mogelijkheid om daarvan af te wijken. Het OER voorziet niet in een bepaalde procedure daaromtrent. Uiteraard zit de vraag impliciet vervat in het intern beroep. De interne beroepscommissie had dus perfect kunnen oordelen dat hier geen volgtijdelijkheid wordt opgelegd, zelfs als niet in deliberatie zou voorzien zijn. In de mate dat verwerende partij van oordeel zou zijn dat er een bepaalde procedure zou moeten worden doorlopen die anders is dan het beroep bij de interne beroepsinstantie om een uitzondering op de volgtijdelijkheid te bekomen, nodigt verzoeker verwerende partij uit om de wederantwoordnota als een vraag tot uitzondering op de volgtijdelijkheid te aanzien.

Volgtijdelijkheid kan een ratio hebben, maar volgens verzoeker zou er *in casu* enkel over ‘Propulsie’ kunnen geargumenteed worden dat er een verband bestaat. De competenties zijn echter ook in een aantal andere vakken verworven en dit gaat eigenlijk maar om het deelvak van prof. [H.], waar 7 op 10 behaald werd. Er valt dus niet in te zien welk probleem er zou kunnen bestaan om ‘Propulsie’ te volgen.

Er wordt ook voorzien in een regel dat de navigatiecluster enkel mag gevolgd worden in de mate in bedoeld academiejaar het bachelordiploma kan worden behaald. Volgens verzoeker is dit zeer onredelijk, gezien deze vakken niets te maken hebben met competenties die worden opgebouwd in een vak als “Ship’s Construction”. Dit is ook het geval voor “Reglementering van het maritiem verkeer en manoeuvres”. Hier bestaat zelfs geen enkele band met het deelvak waarvoor de onvoldoende werd behaald. Er valt dan ook niet in te zien welke ratio deze uitsluiting zou kunnen verantwoorden.

Verzoeker besluit dat het zijn betrachting blijft om zijn studies binnen de normale termijnen te kunnen afwerken. Het heeft geen enkele ratio dat verzoeker een jaar langer zou moeten doen over zijn studies, enkel en alleen omdat hij op een deelvak dat niet rechtmatig is geëxamineerd, een onvoldoende heeft behaald. Omtrent deze onvoldoende is er bovendien ook geen echte feedback of zelfs maar motivering gegeven. Aan de Raad wordt gevraagd om verzoeker geslaagd te verklaren, minstens te stellen dat er geen beperkingen inzake volgtijdelijkheid in rechte verantwoord zijn, waardoor verzoeker hoe dan ook zijn derde bachelorjaar volledig mag doorlopen.

Beoordeling

De Raad leest in het verzoek dat bij hem is ingediend het volgende feitenrelaas:

“(…) door de 8/20 die ik behaalde op het vak Ship’s Construction (vak van slechts één studiepunt) tijdens de tweede zittijd word ik niet geslaagd verklaard voor de tweede Bachelor.

Door het vakkenclustersysteem dat wordt gehanteerd op de Hogere Zeevaartschool (...) wordt me niet alleen de inschrijving ontzegd voor 3 vakken uit de derde Bachelor (zijnde Propulsie, Advanced Fire Fighting en Tanker Fire Fighting), maar ook alle vakken uit de Navigatiecluster

derde Bachelor, zijnde 5 vakken, namelijk Zeevaartkunde, Maritime Resource Management, ECDIS/AIS, Kaartpassen & Voyage planning en Simulation Radar. Daarbovenop mag ik ook de reglementering- en manoeuvercluster derde Bachelor niet opnemen, zijnde 3 vakken, namelijk Manoeuvres - oefeningen (Scheldewacht/loodsen), Simulator manoeuvres en Reglementering van het maritiem verkeer.

Samengevat komt dit neer op 14 studiepunten die ik niet mag opnemen, omwille van 2 punten onvoldoende op een vak van slechts 1 studiepunt.”

Verzoeker stelt dat de beslissing in de interne beroepsprocedure is bevestigd, zonder dat werd ingegaan op zijn vraag om verduidelijking.

De Raad slaat acht op het verzoekschrift houdende intern beroep.

In het verzoekschrift houdende intern beroep geeft verzoeker aan kennis te hebben genomen van zijn resultaten voor de tweede zitting, en meer bepaald van de onvoldoende die hij behaalde op het opleidingsonderdeel “Ship’s Construction” (8/20).

De Raad leest tevens dat verzoeker aanhaalt zich een aantal vragen te stellen bij onder meer de manier waarop de score tot stand is gekomen en hoe de score zich verhoudt tot andere aspecten van de opleiding. Daarover geeft verzoeker aan meer uitleg te willen krijgen.

Verzoeker geeft aan mailcontact te hebben gehad met de betrokken docent, doch wijst op het beperkte karakter van de bekomen informatie. Tevens wijst verzoeker op het feit geen inzicht te hebben in de criteria op basis waarvan het resultaat is toegekend. Ook geeft verzoeker aan vragen te hebben over de wijze waarop het examen is gequoteerd en hoe de puntenverdeling plaatsvond. Tevens heeft hij vragen over de rol van de co-docent bij de evaluatie.

Verzoeker wijst er bij zijn vraag op niet duidelijk te zien hoe de criteria zich verhouden tot de te verwerven competenties/leerdoelen die in de ECTS-fiche zijn omschreven. Verzoeker geeft ook aan geen inzicht te hebben in de weging en de evaluatiewijze, met uitzondering van de informatie in de ECTS-fiche en de studiewijzer.

Verzoeker besluit dat tot op heden voor hem elke informatie ontbreekt – onder meer met betrekking tot de beoordeelde competenties – en hij bijgevolg niet in staat is na te gaan of de beoordeling correct is gebeurd, waarop deze is gebaseerd en wat de motivering voor de beoordeling is. Hij beoogt met zijn intern beroep inzage te krijgen in de onderliggende motivering van zijn cijfer en hoe het zich verhoudt tot de ECTS-fiche.

Daarnaast wijst verzoeker op de gevolgen van het cijfer dat hij behaalde voor “Ship’s Construction”, met name voor de opleidingsonderdelen uit de derde bachelor waaraan hij niet langer mag deelnemen en de gevolgen voor onder meer de duur van zijn studietraject. In dit kader wijst hij op de motivatie waarmee hij zijn studies heeft aangevat en de mate waarin hij reeds blijk gaf van zijn capaciteiten.

Verzoeker wijst op de ernst van de gevolgen van het tekort.

De Raad leest in het verzoekschrift houdende intern beroep dat verzoeker de beroepsinstantie vraagt een eventuele herdeliberatie van het vak, dat naar zijn mening slechts één studiepunt vertegenwoordigt, te overwegen. Verzoeker geeft hierbij aan dat het systeem, naar zijn oordeel, geen “tolerantie” van lichte tekorten toelaat. Hij wijst erop dat aan bepaalde Vlaamse universiteiten een herdeliberatie mogelijk is.

Tevens haalt verzoeker de verplichting aan om in redelijkheid te beslissen. Hiervan is, naar zijn mening, geen sprake in de door hem aangevochten beslissing. Hij oordeelt in dit kader ook dat de hoger onderwijsinstelling niet zorgvuldig heeft gehandeld.

Indien middels een herdeliberatie niet op zijn verzoek wordt ingegaan, vraagt verzoeker de beroepsinstantie om aan te tonen in welke mate competenties te behalen via het opleidingsonderdeel “Ship’s Construction” ontbreken voor het volgen van de aangehaalde opleidingsonderdelen, waarvoor ‘volgtijdelijkheid’ bestaat. Verzoeker geeft hierbij ook aan, door middel van verwijzing naar de ECTS-fiches van de relevante opleidingsonderdelen, waarom hij vraagt aan te tonen welke vakinhouden, vaardigheden en attitudes hij precies ontbeert om toegelaten te worden tot het aangehaalde groot aantal vakken.

Op basis van het voorgaande vraagt verzoeker de interne beroepsinstantie, indien er onvoldoende verband kan worden aangetoond tussen de behaalde onvoldoende en de

onmogelijkheid een aantal opleidingsonderdelen op te nemen, de mogelijkheid te onderzoeken om de volgtijdelijkheid tussen de betreffende vakken geheel of gedeeltelijk op te heffen, opdat verzoeker niet noodzakelijk studieduurverlening zou oplopen.

Verzoeker besluit zijn intern beroepschrift als volgt:

“Mijns inziens is er geen enkel aspect van de eindcompetenties dat aantoont dat dit opleidingsonderdeel een uniek karakter heeft en aldus zou kunnen verhinderen dat ik niet geslaagd kan worden verklaard.

Het bereiken van de globale doelstellingen dient zowel op grond van kwalitatieve als kwantitatieve elementen beoordeeld te worden, waarbij het gehele onderwijstraject in overweging moet worden genomen. Op basis hiervan is het voorliggende cijfer naar mijn mening delibereerbaar.

Ik vraag u dan ook mijn cijfer voor het betreffende opleidingsonderdeel om te vormen tot een slaagcijfer.”

De Raad leest in de beslissing van de interne beroepsinstantie – de brief van 3 oktober 2019 van de algemeen directeur van verwerende partij, die tijdens de hoorzitting door de raadsman van verwerende partij als de voor de Raad aangevochten beslissing wordt aangemerkt – het volgende:

“We hebben uw brief dd. 20/09/2019 goed ontvangen, met betrekking tot de score van het vak ‘Ship’s Construction’.

In uw brief vraagt u om gedelibereerd te worden voor het vak Ship’s Construction. Dit is echter niet mogelijk op de Hogere Zeevaartschool. Een deliberatie kan u hierdoor niet worden toegestaan.

De beroepscommissie heeft uw klacht en de ontvankelijkheid ervan onderzocht. Haar beslissing blijft dezelfde als de beslissing genomen door de examencommissie. U bent niet geslaagd voor het vak Ship’s Construction.”

Rekening houdend met de hierboven aangehaalde omvang van het intern beroepschrift van verzoeker – dat zich ondergeschikt ook uitstrekt tot de volgtijdelijkheidsregeling – en de door verzoeker bijgebrachte vragen en argumenten, kan de Raad niet tot het besluit komen dat de interne beroepsbeslissing afdoende is onderbouwd met motieven. De interne beroepsinstantie beperkt er zich toe aan te halen dat verzoeker gedelibereerd wenst te worden en dat dit niet mogelijk is binnen verwerende partij. Voorts overweegt de beroepsinstantie dat de klacht en de ontvankelijkheid ervan is onderzocht en dat de beslissing van beroepscommissie dezelfde blijft als deze die de examencommissie trof. Als gevolg daarvan verklaart de beroepsinstantie dat verzoeker niet geslaagd is voor het vak “Ship’s Construction”.

De Raad kan niet besluiten dat de beroepsinstantie op enigerlei wijze uitlegt op welke overwegingen de voor de Raad aangevochten beslissing is gesteund. Omwille van de ontbrekende motivering kan de Raad niet vaststellen of de beslissing in overeenstemming is met de toepasselijke regelgeving en beginselen van behoorlijk bestuur en niet als kennelijk onredelijk moet worden aangemerkt.

De bestreden beslissing kan bijgevolg niet standhouden.

De Raad dient de overige middelen niet te onderzoeken, aangezien zij niet tot een verdere vernietiging kunnen voeren. Ten overvloede duidt de Raad erop dat niets verwerende partij belet deze argumenten te betrekken bij het nemen van een nieuwe beslissing en deze in de motivering te expliciteren.

Het verzoek is gegrond.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 3 oktober 2019.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal uiterlijk tegen 16 december 2019 een nieuwe beslissing nemen.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 5 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.542 van 6 januari 2020 in de zaak 2019/654

In zake: Angelika CHYLA
 Woonplaats kiezend te 2100 Deurne
 Wouter Haecklaan 10/22

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
 Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
 Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 23 september 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekster, de heer Jean-Marc Guessou, die verschijnt voor de verzoekende partij, en mevrouw Ingrid Goesaert, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de rechten’.

Verzoekster wordt niet geslaagd verklaard voor de masteropleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 19 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt op dat artikel 17.1.6 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) aan de examencommissie de mogelijkheid verleent om een student die niet aan de vooraf vastgestelde voorwaarden voldoet geslaagd te verklaren op grond van het feit dat zij gemotiveerd van oordeel is dat de doelstellingen van de opleiding of het programma globaal verwezenlijkt zijn. Daarbij kan de student aanvoeren dat voor het niet voldoen aan de vooraf vastgestelde regels om te slagen bijzondere omstandigheden aan de orde zijn, studiegerelateerd dan wel privé-gebonden. Voor een eventuele geslaagdverklaring door de examencommissie moet bijgevolg aan deze dubbele voorwaarde zijn voldaan.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat niet aan deze dubbele voorwaarde van artikel 17.1.6 OER is voldaan. De studente voert aan dat zij door bijzondere omstandigheden, namelijk ziekte, werd getroffen waardoor zij geen examen voor ‘Belastingstrategie’ in de tweede zittijd kon afleggen. De interne beroepsinstantie kan echter niet anders dan vaststellen dat de studente voor deze afwezigheid een zogenaamd dixit-attest heeft ingediend. Hierdoor toont zij niet aan dat zij voor het examen wettig verontschuldigd was. Immers, een dixit-attest geeft enkel aan dat de arts akte neemt van de verklaring van de patiënt dat deze ziek zou (geweest) zijn, maar toont niet aan dat de arts zelf bij de studente een ziekte heeft gediagnosticeerd.

Daarnaast stelt de interne beroepsinstantie vast dat tijdens de spoedopname weliswaar tot een wijziging in voorgeschreven medicatie is overgegaan, wat zeker een indicatie is dat voordien andere antibiotica kunnen zijn voorgeschreven, maar deze indicatie koppelt niet terug naar een vaststelling door een arts in de examenperiode in kwestie en in het bijzonder naar de concrete gezondheidstoestand van de betrokkene tijdens het afleggen van het betreffende examen. Aangezien de gezondheidstoestand van de betrokkene tijdens het afleggen van het examen niet (meer) kan worden vastgesteld, ligt geen bewijs van ziekte voor het examen ‘Belastingstrategie’ voor.

Het feit dat de studente het examen heeft afgelegd, lijkt er volgens de interne beroepsinstantie eerder op te wijzen dat de gezondheidstoestand minstens het loutere afleggen van het examen niet heeft uitgesloten en dat de student de kans heeft genomen om alsnog te slagen voor het examen. De interne beroepsinstantie stipt aan dat het feit dat de studente het examen heeft afgelegd erop wijst dat de studente van oordeel was dat haar gezondheidstoestand het slagen voor het examen niet uitsluit. Naar de studente beweert, ging zij op 19 augustus naar de huisarts. De indiening van een medisch attest van 19 augustus, waarbij de arts *in tempore non suspecto* gebeurlijk had kunnen vaststellen dat de studente het examen van 22 augustus niet zou kunnen afleggen, zou haar dienstig geweest zijn voor het bekomen van een inhaalexamen. De interne beroepsinstantie benadrukt dat de faculteit bijzonder veel inspanningen doet om voor studenten in geval van ziekte een inhaalexamen te organiseren. Overigens zou de toekenning van een inhaalexamen op basis van het door de studente ingediende dixit-attest niet mogelijk zijn geweest, aangezien het inhaalreglement bepaalt dat geen inhaalexamen kan worden toegekend in geval van een dixit-attest. Tot slot merkt de interne beroepsinstantie op dat de zware tweede zittijd van de studente (vier opleidingsonderdelen en de meesterproef) niet aan bijzondere omstandigheden te wijten is, nu de ziekte die zij aanvoert van begin augustus dateert.

Verder is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de omstandigheden die de studente inzake haar familiale situatie aanhaalt niet van die aard zijn om als bijzondere omstandigheden gekwalificeerd te worden. Mogelijk heeft deze situatie van de studente bijkomende inspanningen gevraagd, maar deze hebben het haar niet onmogelijk gemaakt om de studies te doorlopen. De interne beroepsinstantie merkt op dat wel wat studenten een familiale impact op hun studies ervaren, maar deze verhindert hen op zich niet om hun studies succesvol af te ronden. Daarnaast is een eventuele toezegging van een mogelijke werkgever om de studente aan te werven evenmin een bijzondere omstandigheid.

De interne beroepsinstantie merkt ten slotte op dat zij niet gehouden is te onderzoeken of de doelstellingen van de opleiding globaal verwezenlijkt zijn aangezien geen bijzondere omstandigheden voorliggen. De interne beroepsinstantie is dan ook van oordeel dat artikel 17.1.6 OER, laatste zin, niet van toepassing is, nu zij meent dat geen bijzondere omstandigheden voorliggen. Bijgevolg blijft de beslissing om de studente niet geslaagd te verklaren, gehandhaafd.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 7 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 14 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van redelijkheids- en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster stelt vooreerst vast dat de interne beroepsinstantie haar bijzondere individuele omstandigheden van privé-gerelateerde aard niet heeft aanvaard. Een van de redenen voor de verwerping van het verzoek is het dixit-attest van 18 september 2019 waarin wordt verklaard dat verzoekster niet in staat was om examen af te leggen op 22 augustus 2019. Verzoekster wenst te benadrukken dat het nooit haar bedoeling was om op basis van dat attest een inhaalexamen te verkrijgen. Ze is op 18 september 2019 naar het medisch centrum gegaan met het oog op het verkrijgen van een verklaring van de dokter dat ze reeds vóór 22 augustus door de dokter onderzocht is geweest en dat er een longontsteking was vastgesteld. Aangezien deze dokter niet meer op die praktijk werkte, heeft verzoekster enkel dat dixit-attest verkregen.

Verzoekster stelt dat het nooit haar bedoeling was om dit dixit-attest te gebruiken als hoofdargument (doch louter als aanvullend bewijsstuk) voor haar verzoek. Daarom betreurt verzoekster het ten zeerste dat daaraan zoveel belang werd gehecht. Volgens verzoekster toont het verslag van de spoeddienst van 23 augustus 2019, waarin men kan lezen dat ze een longontsteking heeft, daarentegen zonder enige twijfel aan dat ze ten tijde van het examen effectief ziek was. In dit verslag is immers opgenomen dat de longontsteking werd vastgesteld

door middel van röntgenfoto's en dat verzoekster reeds antibiotica aan het nemen is. Deze antibiotica was voorgeschreven voor zeven dagen, maar werkte niet. Verzoekster verduidelijkt dat ze hiermee wilde aantonen dat er bijzondere omstandigheden aan de orde waren, waardoor ze verzwakt was en dus niet optimaal kon presteren.

Verzoekster bevestigt dat ze een doktersattest kon vragen en hiermee eventueel recht zou hebben op een inhaalexamen. Dat doktersattest zou ze op het moment van het examen zeker hebben gekregen. Ze bevestigt ook dat ze het examen is gaan afleggen. Waar de interne beroepsinstantie beweert dat de faculteit bijzonder veel inspanningen levert om inhaalexamens te organiseren, merkt verzoekster op dat de faculteit dit niet kan garanderen. Volgens haar benadrukt de faculteit telkens opnieuw dat een inhaalexamen geen recht is, maar een gunst die door de faculteit wordt verleend. De student kan aldus niet worden verzekerd dat hij een inhaalexamen verkrijgt bij het afleveren van een doktersattest. Bovendien wordt de student vaak tot zelfs de laatste dag voor het examen in het onzekere gehouden over het feit of hij al dan niet een inhaalexamen krijgt. Volgens verzoekster is het verkrijgen van een inhaalexamen bij mondelinge examens nog moeilijker. Dit hangt immers steeds af van de beschikbaarheden van de desbetreffende professor.

Vervolgens verwijst verzoekster naar enkele teksten van de faculteitsraad en stelt dat hieruit duidelijk blijkt dat er geen recht bestaat op het inhalen van examens wegens ziekte. Verwerende partij biedt geen zekerheid omtrent het organiseren van een inhaalexamen. Verzoekster stelt dat zij in feite werd gedwongen om het examen tijdens haar ziekte af te leggen aangezien haar geen zekerheid kon worden gegeven omtrent een inhaalmogelijkheid.

Daarnaast verwijst verzoekster ook naar de artikelen II.223 en II.229 van de Codex Hoger Onderwijs en stelt dat een inhaalexamen op grond van een ziekte een recht zou moeten zijn en geen gunst. Aangezien een inhaalexamen enkel een gunst uitmaakt en geen recht, dreigt een student immers een examenkans uit artikel II. 223 van de Codex Hoger Onderwijs te verliezen.

Waar de interne beroepsinstantie ook haar bijzondere individuele omstandigheden van studie-gerelateerde aard in aanmerking heeft genomen, merkt verzoekster op dat het feit dat het ging om een licht tekort (8/20) een bijzondere omstandigheid uitmaakt van studie-gerelateerde aard. Verzoekster verduidelijkt dat ze dit niet expliciet heeft vermeld in haar oorspronkelijk verzoek, maar ze heeft wel meermaals aangehaald dat het ging om een licht tekort dat werd beïnvloed

door haar ziekte. Volgens verzoekster is de interne beroepsinstantie hier ten onrechte niet op ingegaan.

Ten slotte stelt verzoekster dat de interne beroepsinstantie ten onrechte niet is ingegaan op het argument inzake het behalen van de globale doelstellingen van de opleiding in de zin van artikel 17.1.6 OER. Ze verzoekt de Raad om toch rekening te houden met de door haar uiteengezette argumentatie, die zeer uitgebreid is uitgewerkt in haar intern beroepsschrift.

Wat de argumentatie van verzoekster over de bijzondere omstandigheden van privé-gerelateerde aard betreft, stelt verwerende partij in haar *antwoordnota* vooreerst vast dat verzoekster in haar intern beroepsschrift ook de omstandigheden inzake haar familiale situatie had ingeroepen. Daarop heeft de interne beroepsinstantie in haar beslissing van 23 september 2019 aangevoerd dat deze omstandigheden niet van aard zijn om als bijzondere omstandigheden te worden gekwalificeerd. De interne beroepsinstantie is tevens van oordeel dat een eventuele toezegging van een mogelijke werkgever om verzoekster aan te werven op zich geen bijzondere omstandigheid uitmaakt. Verwerende partij stelt vast dat verzoekster in haar beroep voor de Raad de weerlegging van de voornoemde door haar aangehaalde argumenten op dit vlak niet betwist.

Vervolgens merkt verwerende partij op dat het gegeven of een inhaalexamen een recht is dan wel een gunst niet ter zake doet. Hetzelfde geldt voor de verwijzingen van verzoekster naar de Codex Hoger Onderwijs en naar de passages uit verslagen van de faculteitsraad waarin de organisatie van inhaalexamens werd besproken. Verwerende partij benadrukt dat verzoekster geen inhaalexamen heeft gevraagd en dat haar dan ook geen werd toegekend. Verzoekster gaat uit van de veronderstelling dat zij voor de periode van het examen ‘Belastingstrategie’ “*zeer een medisch attest zou hebben gekregen*”, maar dit blijft een veronderstelling. De gezondheidstoestand van verzoekster kan ook niet retroactief worden vastgesteld. Verwerende partij merkt op dat geen bewijs voorligt dat verzoekster haar gezondheidstoestand met het oog op het betrokken examen heeft laten onderzoeken. Zij stipt nog aan dat verzoekster in de loop van haar studieparcours wel de ervaring heeft dat in geval van overlegging van een (geldig) medisch attest, haar telkens een inhaalexamen werd toegekend. Volgens verwerende partij wist verzoekster dan ook, zelfs uit eigen ervaring, dat haar naar alle waarschijnlijkheid een inhaalexamen zou kunnen worden toegekend, voor zover zij een (geldig) medisch attest zou hebben ingediend. In de tweede zitting van het academiejaar 2018-2019 heeft verzoekster echter

voor zichzelf de beslissing genomen om het examen af te leggen, waardoor zij ook de gevolgen van een negatief resultaat voor het betrokken examen op zich heeft genomen.

Verwerende partij stelt ook vast dat verzoekster in haar extern beroepsschrift zelf aangeeft dat het nooit haar bedoeling is geweest om een inhaalexamen voor ‘Belastingstrategie’ te verkrijgen, maar dat zij de verklaring van de arts wilde gebruiken als aanvullend bewijsstuk om haar argument kracht bij te zetten dat er sprake zou zijn van bijzondere omstandigheden. Verwerende partij is evenwel van mening dat verzoekster door het voorleggen van een dixit-attest ook met het oog op het eventueel aantonen van bijzondere omstandigheden niet afdoende zou staven dat zij op 22 augustus 2019 door een arts effectief werd onderzocht. Het indienen van een dixit-attest kan als aanvullend bewijsstuk voor het aantonen van bijzondere omstandigheden evenmin dienstig zijn.

Volgens verwerende partij blijkt uit het feit dat verzoekster het examen heeft afgelegd dat haar gezondheidstoestand het slagen voor dit examen niet uitsluit. Door nu te stellen dat zij niet de bedoeling had om een inhaalexamen te vragen, daar waar zij zich naar eigen zeggen ziek voelde, geeft verzoekster bovendien zelf aan dat zij niet eens de intentie had om het examen af te leggen onder gunstige(re) omstandigheden. Verzoekster voert daarentegen pas achteraf, en pas nadat zij een negatief resultaat heeft behaald, het dixit-attest aan als vermeend bewijs voor bijzondere omstandigheden.

Wat verder de argumenten van verzoekster over de bijzondere omstandigheden van studie-gerelateerde aard betreft, stelt verwerende partij vast dat verzoekster zowel in haar intern beroepsschrift als in haar extern beroepsschrift aanhaalt dat het behaalde tekort voor ‘Belastingstrategie’ van 8/20 werd beïnvloed door haar ziekte. Verwerende partij merkt op dat in de interne beroepsbeslissing al werd aangegeven dat verzoekster het examen ‘Belastingstrategie’ op 22 augustus 2019 heeft afgelegd, wat erop wijst dat haar gezondheidstoestand het slagen voor het examen niet uitsluit. Verzoekster heeft bovendien – ondanks het feit dat zij beweert ziek te zijn – zelf de beslissing genomen om het examen af te leggen. Volgens verwerende partij voelt verzoekster zich nu, omwille van het niet-geslaagd zijn voor ‘Belastingstrategie’, genoodzaakt om *post factum* haar ziekte aan te halen als grond voor het niet slagen.

Verwerende partij stipt ook aan dat de zware tweede zittijd van verzoekster (vier opleidingsonderdelen en de meesterproef) niet aan bijzondere omstandigheden te wijten is, nu de ziekte die verzoekster nu aanvoert van begin augustus zou dateren en dus geen verklaring vormt voor de mindere resultaten die in respectievelijk de januari- en juni-examenperiode werden behaald.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat verzoekster, zelfs indien de soepelere deliberatieregels die het OER 2019-2020 kenmerkt, zouden worden toegepast, *quod non*, evenmin voor deliberatie in aanmerking zou komen, aangezien een score van 9/20 als licht tekort wordt beschouwd, daar waar verzoekster een score van 8/20 heeft behaald.

Wat ten slotte het argument van verzoekster betreft dat de interne beroepsinstantie ten onrechte niet is ingegaan op het behaald hebben van de globale doelstellingen van de opleiding, werpt verwerende partij op dat de toepassing van artikel II.228 Codex Hoger Onderwijs “*verwacht dat de student kan aantonen dat er sprake is van bijzondere omstandigheden én dat hij kan aantonen dat hij de doelstellingen globaal genomen behaald heeft*”. Deze bepaling werd opgenomen in artikel 17.1.6 OER. Volgens verwerende partij houden beide bepalingen eenzelfde dubbele voorwaarde in, met name dat de examencommissie de mogelijkheid heeft om een student die niet aan de vooraf vastgestelde voorwaarden voldoet geslaagd te verklaren op grond van het feit dat zij gemotiveerd van oordeel is dat de doelstellingen van de opleiding of het programma globaal verwezenlijkt zijn, hoewel de student moet aanvoeren dat voor het niet voldoen aan de vooraf vastgestelde regels om te slagen bijzondere omstandigheden aan de orde zijn, studie-gerelateerd dan wel privé-gebonden.

Verwerende partij benadrukt dat de interne beroepsinstantie van oordeel was dat geen bijzondere omstandigheden aan de orde zijn, niet van studie-gerelateerde aard, maar ook niet van privé-gebonden aard. Aangezien de eerste van de dubbele voorwaarde voor geslaagdverklaring niet vervuld is, is de interne beroepsinstantie dan ook niet gehouden om na te gaan of de doelstellingen van de opleiding of het programma globaal verwezenlijkt zijn. Zij is dan ook geenszins ten onrechte niet ingegaan op het middel dat de doelstellingen van de opleiding globaal verwezenlijkt zouden zijn.

Verwerende partij heeft er begrip voor dat verzoekster zo snel mogelijk wil afstuderen. Deze wens kaderde reeds in haar voornemen om in juni 2019 af te studeren, wat niet mogelijk was

omwille van de behaalde tekorten voor ‘Douane en accijnzen’ en ‘Europees belastingrecht’. Dat verzoekster inmiddels aan een mogelijke werkgever zou hebben verzekerd dat zij zou afstuderen in september 2019, kan ook geen argument zijn om te trachten een verwrongen toepassing van artikel 17.1.6 OER af te dwingen.

Tot slot verduidelijkt verwerende partij dat verzoekster inmiddels is ingeschreven aan de Universiteit Gent voor het opleidingsonderdeel ‘Belastingstrategie’ (eerste semester). De academische studieadviseur van de Universiteit Antwerpen, bevoegd voor de beslissingen inzake vrijstelling, heeft al aangegeven dat een behaald creditbewijs voor ‘Belastingstrategie’ aan de Universiteit Gent in aanmerking komt voor een vrijstelling aan de Universiteit Antwerpen. Dit zou het voor verzoekster mogelijk maken om bij de vaststelling van de examenresultaten – en de kennisname van het aldan behaalde creditbewijs voor ‘Belastingstrategie’ aan de Universiteit Gent – na de afsluiting van de januari-examenperiode van het academiejaar 2019-2020 af te studeren. Verwerende partij verduidelijkt dat dit ook zo aan verzoekster werd bevestigd.

In haar *wederantwoordnota* erkent verzoekster dat zij vroeger reeds inhaalexamens heeft verkregen, doch zij benadrukt dat deze allemaal betrekking hadden op schriftelijke examens. Volgens haar is dit relevant omdat al jaar en dag een verschillende regeling bestaat voor inhaalexamens van schriftelijke dan wel mondelinge examens.

Verzoekster stelt dat, wat mondelinge examens betreft, de regel is dat de student wordt toegevoegd aan de betrokken dagen van de docent. Het reglement inzake inhaalexamens heeft bovendien een wijziging ondergaan doorheen de studieloopbaan van verzoekster. Voor diplomajaarstudenten was het immers zo dat een inhaalexamen in tweede zit gewaarborgd was van zodra een bewijs van een (geldig) medisch attest voorlag. De reden hiervoor was volgens verzoekster dat, aangezien deze studenten zich in de staat van het afstuderen bevinden, het niet-examineren nefaste gevolgen voor de student heeft. Verzoekster merkt op dat deze waarborg in 2017 uit het reglement is geschrapt, waardoor enkel de toevoeging aan de betrokken dagen van de docent nog overeind bleef. Dit heeft tot gevolg dat als de docent maar één dag examineert (wat *in casu* ook het geval is), de student met ziekte niet dezelfde waarborg heeft als vroeger en er het raden naar heeft of hij een mondeling (inhaal)examen krijgt of niet. Waar verwerende partij aanvoert dat het inhaalexamen naar alle waarschijnlijkheid zou worden toegekend, is het

volgens verzoekster evenwel niet duidelijk of het onderwijssecretariaat haar effectief een inhaalexamen zou hebben toegekend.

Vervolgens stelt verzoekster vast dat verwerende partij in haar antwoordnota niet antwoordt op haar argument dat uit het verslag van de spoeddienst van 23 augustus 2019 ontegensprekelijk blijkt dat zij ziek was en dat dit reeds enige tijd aansleepte. Ze benadrukt dat een longontsteking niet gedurende één nacht ontstaat. Indien er sprake was van een longontsteking op 23 augustus 2019 (wat zelfs gestaafd wordt door röntgenfoto's), kan het volgens verzoekster niet anders dan dat hiervan ook sprake was op de dag van het examen zelf.

Aangezien verwerende partij de voorgelegde bewijzen steeds bestempelt als niet bewijskrachtig, heeft verzoekster besloten om toch nog de arts op te zoeken die ze reeds heeft bezocht voorafgaand aan het examen en die de longontsteking heeft vastgesteld. Dit was evenwel niet evident vermits deze arts van werkplek was veranderd. Hoewel het gaat om een nieuw bewijsstuk waarvan verwerende partij geen kennis had kunnen nemen bij het nemen van haar beslissing, is dit bewijsstuk volgens verzoekster wel relevant. Dit toont immers aan dat verzoekster de ziekte niet louter en alleen de dag nadien heeft laten vaststellen om daar *post factum*, na het behalen van een slecht resultaat, gebruik van te kunnen maken. Verzoekster wist na het examen bovendien nog niet dat ze niet geslaagd zou zijn. Zij heeft dit nieuws pas vernomen bij de bekendmaking van de resultaten.

Verder is verzoekster van mening dat verwerende partij miskent dat het behalen van één tekort op zichzelf een bijzondere studie-gerelateerde omstandigheid kan uitmaken. Volgens haar is dit een schending van artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs, dat er op gericht is om studenten met slechts één tekort toch nog geslaagd te laten verklaren. Verzoekster heeft een score van 8/20 behaald voor het opleidingsonderdeel 'Belastingstrategie' en had met 61% in twee jaar kunnen afstuderen. Volgens haar moet bij de beoordeling van dit licht tekort niet worden gekeken naar het eigen OER, maar wel naar ontwikkelde rechtspraak. Ze merkt op dat de Raad rekening houdt met het behaalde cijfer en met het aantal studiepunten dat het vak vertegenwoordigt. Volgens verzoekster kunnen deze elementen de (on)redelijkheid van een eventuele beslissing tot niet delibereren in het gedrang brengen, zeker wanneer ze worden samengenomen met de vaststelling dat de student globaal wel alle opleidingsdoelstellingen heeft behaald.

Verzoekster erkent ook dat indien de soepelere deliberatieregels uit het OER 2019-2020 zouden worden toegepast, ze niet in aanmerking zou komen voor deliberatie. Ze vraagt evenwel niet om de toepassing van deze regels, maar wel om het onderzoek dat artikel II.229 Codex Hoger Onderwijs vereist. Verzoekster merkt op dat in een andere, vergelijkbare procedure voor de Raad verwerende partij zelf is overgegaan tot een toetsing van dit artikel, hoewel ze van mening was dat dezelfde bijzondere studie-gerelateerde omstandigheid van het behalen van één tekort niet opging. Dat verwerende partij zonder duidelijke en draagkrachtige motieven in deze zaak niet wenst over te gaan tot een toetsing en in de geciteerde zaak wel, geeft bovendien aan dat verwerende partij de bepaling zelf inconsequent toepast. Ze benadrukt dat gelijke situaties pas ongelijk behandeld kunnen worden, indien daar een redelijke verantwoording voor bestaat. Verzoekster wijst er nog op dat zij wel degelijk heeft aangegeven dat er elementen zijn die in haar voordeel spreken, maar ook elementen die concreet aangeven (1) dat ze de globale doelstellingen van de opleiding zou hebben behaald en (2) hoe ze die globale doelstellingen heeft behaald door het opnemen van andere opleidingsonderdelen uit de master Fiscaal recht.

Wat ten slotte de toevoeging van verwerende partij betreft dat verzoekster momenteel is ingeschreven aan de Universiteit Gent voor het opleidingsonderdeel ‘Belastingstrategie’ en dat de academische studieadviseur reeds heeft aangegeven dat een behaald creditbewijs in aanmerking komt voor een vrijstelling, vindt verzoekster nogal een vreemde suggestie. Zo lijkt het immers alsof haar extern beroep geen zin heeft, aangezien verzoekster een equivalent opleidingsonderdeel aan een andere universiteit is gaan volgen. Verzoekster wil echter benadrukken dat de uitkomst dan wel verschillend zou zijn. Ze heeft immers een vlotte studieloopbaan in haar master gehad en zij had haar masteropleiding dan ook in twee jaar kunnen afronden in september 2019. Als zij de weg van de vrijstelling voor het opleidingsonderdeel ‘Belastingstrategie’ volgt, kan ze haar diploma echter pas krijgen in februari 2020. Bovendien staat het studenten steeds vrij om in dergelijke situaties beide mogelijkheden toe te passen.

Beoordeling

Verzoekster behaalde in het academiejaar 2018-2019 een score van 8 op 20 bij de tweede examenkans voor het opleidingsonderdeel “Belastingstrategie”. Zij werd niet geslaagd verklaard voor de opleiding ‘Master in de rechten’ en zij tekende tegen deze beslissing beroep aan bij de interne beroepsinstantie van verwerende partij. Het beroep werd afgewezen, waarop verzoekster extern beroep indiende bij de Raad. Verzoekster is het niet eens met de beslissing

die zij voor de Raad aanvecht. Zij oordeelde in aanmerking te komen voor “geslaagdverklaring” op basis van art. 17.1.6. OER.

Verzoekster is van oordeel dat er sprake is van bijzondere omstandigheden en betoogt de doelstellingen van de opleiding globaal te hebben verwezenlijkt. Het verzoek wordt afgewezen. Er is niet voldaan aan de dubbele voorwaarde van art. 17.1.6 OER. De Raad leest hierbij het volgende:

“De studente voert aan dat zij door bijzondere omstandigheden, namelijk ziekte, werd getroffen waardoor zij geen examen voor ‘Belastingstrategie’ in de tweede zittijd kon afleggen. De commissieleden kunnen echter niet anders dan vaststellen dat de studente voor deze afwezigheid een zgn. dixit-attest heeft ingediend. Hierdoor toont zij niet aan dat zij voor het examen wettig verontschuldigd was. Immers, een dixit-attest geeft enkel aan dat de arts akte neemt van de verklaring van de patiënt dat deze ziek zou (geweest) zijn, maar toont niet aan dat de arts zelf bij de studente een ziekte heeft gediagnosticeerd.

Daarnaast stellen de commissieleden vast dat tijdens de spoedopname weliswaar tot een wijziging in voorgeschreven medicatie is overgegaan, hetgeen voorzeker een indicatie is dat voordien andere antibiotica kunnen zijn voorgeschreven, maar deze indicatie koppelt niet terug naar een vaststelling door een arts in de examenperiode in kwestie en in het bijzonder de concrete gezondheidstoestand van de studente tijdens het afleggen van het betreffende examen. Aangezien de gezondheidstoestand van de betrokkene tijdens het afleggen van het examen niet (meer) kan worden vastgesteld, ligt geen bewijs van ziekte voor het examen ‘Belastingstrategie’ voor. Het feit dat de studente het examen heeft afgelegd, lijkt er eerder op te wijzen dat de gezondheidstoestand minstens het loutere afleggen van het examen niet heeft uitgesloten en de studente de kans heeft genomen om alsnog te slagen voor het examen. [Dat] de studente het examen aldus heeft afgelegd wijst erop dat de gezondheidstoestand, naar het oordeel van de studente, het slagen voor het examen niet uitsluit. Naar de studente beweert, ging zij op 19 augustus naar de huisarts. De indiening van een medisch attest van 19 augustus, waarbij de arts in tempore non suspecto gebeurlijk had kunnen vaststellen dat de studente het examen van 22 augustus niet zou kunnen afleggen, zou haar dienstig geweest zijn voor het bekomen van een inhaalexamen. De faculteit doet immers bijzonder veel inspanningen om voor studenten in geval van ziekte een inhaalexamen te organiseren. Overigens zou de toekenning van een inhaalexamen op basis van het door de studente ingediende dixit-attest niet mogelijk zijn geweest, aangezien het inhaalreglement bepaalt dat geen inhaalexamen kan worden toegekend

in geval van dixit-attest. Tot slot kan worden opgemerkt dat de zware tweede zittijd van de studente (4 opleidingsonderdelen en de meesterproef) niet aan bijzondere omstandigheden te wijten is, nu de ziekte die zij aanvoert van begin augustus dateert.”.

Verzoekster verklaart in haar extern beroepsschrift dat het niet haar bedoeling was om op basis van het dixit-attest een inhaalexamen te verkrijgen. Dit belet niet dat de Raad geen reden ziet om de terughoudendheid van de interne beroepsinstantie, die besluit dat geen sprake is van bijzondere omstandigheden, ten aanzien van het attest als onredelijk aan te merken.

Verzoekster merkt op dat zij inderdaad een doktersattest kon vragen en hiermee eventueel recht zou hebben op een inhaalexamen. De Raad moet vaststellen dat verzoekster heeft beslist dit niet te doen en om toch het examen af te leggen. De Raad kan niet oordelen dat het onredelijk of onregelmatig is dat de interne beroepsinstantie hieruit heeft afgeleid dat verzoekster in een gezondheidstoestand verkeerde die haar toeliet te slagen voor het examen en dat deze toestand niet als bijzondere omstandigheid moest worden aangemerkt.

Dat verzoekster verslagen van de faculteitsraad heeft aangehaald om de argumentatie dat een medisch attest *in tempore non suspecto* dienstig zou zijn geweest om een inhaalexamen te bekomen te nuanceren door erop te wijzen dat een inhaalexamen volgens de faculteit geen recht is, wijzigt het oordeel van de Raad over de houding die de interne beroepsinstantie inneemt ten aanzien van het dixit-attest bij de beoordeling van de aanwezigheid van de beweerde bijzondere omstandigheden niet.

Dat de faculteit volgens verzoekster benadrukt dat een inhaalexamen een gunst is en geen recht en de student dus niet verzekerd kan worden dat hij een inhaalexamen verkrijgt bij het afleveren van een doktersattest en dat deze student vaak tot de laatste dag voor het examen in het onzekere wordt gehouden over het verkrijgen van een inhaalexamen, betekent niet automatisch dat een dixit-attest de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden aantoonde op de dag waarop de student het examen heeft afgelegd. Dat verzoekster zich op basis van de beweerde houding van de instelling ten aanzien van inhaalexamens in feite gedwongen voelde om het examen tijdens haar ziekte af te leggen, betekent niet dat het onredelijk is dat de instelling het dixit-attest bij het oordeel over de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden terughoudend benadert.

Dat de regelgeving in de schoot van verwerende partij met betrekking tot inhaalexamens een schending vormt van de Codex Hoger Onderwijs, naar verzoekster beweert, laat niet de conclusie toe dat verzoekster is gedwongen om toch het examen af te leggen en geen

doktersattest te bekomen aangezien verzoekster er niet zeker van kon zijn dat zij haar examen zou kunnen afleggen. Verzoekster zou immers ook de naar haar oordeel laakbare houding van verwerende partij met betrekking tot inhaalexamens in het licht van de Codex Hoger Onderwijs kunnen aanvechten. Bovendien betekent het feit dat verzoekster geen doktersattest bewam *in tempore non suspecto*, beweerdelijk omdat zij er niet zeker van kon zijn dat het tot een inhaalexamen zou leiden, niet dat het latere dixit-attest zonder meer boven iedere twijfel staat.

Bovendien merkt de Raad op dat de beslissing van verzoekster om geen inhaalexamen aan te vragen en hiertoe geen doktersattest in te dienen – beweerdelijke reden waarom zij later een dixit-attest diende te vragen – de vraag of haar een inhaalexamen zou zijn toegekend zonder voorwerp maakt. Hoe dan ook leest de Raad in de antwoordnota van verwerende partij dat ondanks het door verzoekster uiteengezette beleid van de instelling met betrekking tot inhaalexamens, verzoekster in het verleden mocht ervaren dat telkens wanneer zij een geldig medisch attest bijbracht, zij een inhaalexamen mocht afleggen. De bewering dat verzoekster ertoe zou zijn gedwongen geen inhaalexamen aan te vragen is bijgevolg minstens ietwat overtrokken, zelfs nu zij in de wederantwoordnota aanvoert dat, anders dan bij een schriftelijk examen, de studenten enkel worden ‘toegevoegd’ op dagen waarop de examinerator mondeling examineert en dit bijgevolg de waarborg op een inhaalexamen in het gedrang kan brengen (bijv. bij kleine te examineren groepen). Daarbij komt dat de Raad in het verzoekschrift leest dat het niet de bedoeling was van verzoekster om een inhaalexamen te verkrijgen op basis van het attest van 18 september 2019. Het attest diende als aanvullend bewijsstuk voor haar verzoek geslaagd te worden verklaard, meer bepaald na het examen te hebben afgelegd en kennis te hebben gekregen van het negatief resultaat. In de voormelde context is het niet kennelijk onredelijk de gevolgen van het niet slagen voor het examen niet aan bijzondere omstandigheden van medische aard toe te schrijven, nu verzoekster ondanks de beweerde medische redenen het examen heeft afgelegd en dus van oordeel was dat haar gezondheidstoestand het slagen voor het betrokken opleidingsonderdeel niet in de weg stond.

Daarnaast merkt de Raad op dat het feit dat uit het verslag van het bezoek aan de spoedgevallendienst blijkt dat verzoekster reeds in de week voorafgaand aan 23 augustus 2019, vóór het kwestieuze examen “Belastingstrategie”, de huisarts heeft bezocht die de diagnose van longontsteking heeft gemaakt en een antibioticakuur heeft opgestart alsook dat verzoekster zich op de spoedafdeling heeft aangemeld wegens persisterende klachten, de beslissing van de examencommissie om niet te besluiten tot de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden in

de zin van art. II.229 Codex Hoger Onderwijs onregelmatig noch onredelijk maakt. De Raad merkt ook op dat verwerende partij dit verslag in haar aangevochten beslissing en de motivering ervan heeft betrokken. De Raad leest dat de commissieleden vaststellen dat tijdens de spoedopname tot een wijziging van de voorgeschreven medicatie is overgegaan, wat voorzeker een indicatie is dat voordien andere antibiotica kunnen zijn voorgeschreven, maar deze indicatie niet terugkoppelt naar een vaststelling door een arts in de examenperiode in kwestie en in het bijzonder de gezondheidstoestand van de student bij het afleggen van het betreffende examen. Verzoekster duidt in de wederantwoordnota weliswaar dat uit het verslag van de spoedopname blijkt dat zij reeds enige tijd ziek was, doch dit belet niet dat zij examen heeft afgelegd, wat, rekening houdend met de motivering door de verwerende partij, de voor de Raad aangevochten beslissing niet onredelijk maakt. Ook tegen de achtergrond van het nieuw bijgebrachte attest, dat verzoekster heeft opgevraagd na de antwoordnota te hebben ontvangen, kan de Raad er niet omheen dat het niet onredelijk is te concluderen dat geen sprake is van bijzondere omstandigheden, rekening houdend met de beslissing van verzoekster om toch examen af te leggen. Daarbij komt nog dat de Raad niet inziet wat verzoekster heeft belet het attest vroeger op te vragen. Zo het attest al op ontvankelijke wijze kan worden neergelegd in deze fase van de procedure, kan het verwerende partij dan ook moeilijk verweten worden geen rekening te hebben gehouden met dit attest in het kader van het intern beroep. Ten overvloede stipt de Raad nog aan dat waar het attest melding maakt van een consult op 21 augustus 2019 hij elders in het dossier, met name in het intern beroepsschrift, een huisartsbezoek op 19 augustus 2019 gesitueerd ziet.

Verzoekster maakt weliswaar melding van na het doktersbezoek op 19 augustus 2019 erger wordende klachten en zij meldt eveneens begin augustus plots ziek te zijn geworden alsook zich op de spoeddienst op eigen initiatief wegens persisterende klachten te hebben aangemeld, doch zij brengt geen elementen aan die de beweerde klachten documenteren nog daargelaten toelaten te besluiten dat deze haar hebben belet zich op het examen voor te bereiden en dit af te leggen en als bijzondere omstandigheid moeten worden aangemerkt. In elk geval kan de Raad niet oordelen dat het kennelijk onredelijk is dat de interne beroepsinstantie uit de beweringen van verzoekster niet heeft afgeleid dat zich bijzondere omstandigheden hebben voorgedaan. Evenmin kan deze beslissing als onregelmatig worden beschouwd. Verzoekster mag dan wel het beter worden van de resultaten op de daaropvolgende examens toeschrijven aan het feit dat de medicatie aansloeg en ervan overtuigd zijn dat indien zij niet ziek was, zij zich beter op het examen had kunnen voorbereiden en tijdens het examen beter zou hebben gepresteerd, maar

stoffeert de claim dat het tekort dat zij behaalde wijst op een externe situatie zonder dewelke zij zou zijn geslaagd onvoldoende. Het latere dixit-attest kan dit niet verhelpen.

Dat verwerende partij evenmin besluit tot de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden op basis van de familiale situatie en thuissituatie waarnaar verzoekster verwijst – en waardoor haar bacheloropleiding naar eigen zeggen niet vlekkeloos is verlopen – noopt evenmin tot vernietiging van de beslissing. Zo stoffeert verzoekster deze omstandigheden onvoldoende om de impact ervan aannemelijk te maken, in het bijzonder op het academiejaar 2018-2019 en het examen “Belastingstrategie” in de tweede examenkans. Ook de jobopportunities die verzoekster kan verliezen ten gevolge van de beslissing haar niet geslaagd te verklaren zijn geen bijzondere omstandigheden. Hoewel het nare gevolgen van de beslissing kan betreffen, kan niet worden aangenomen dat deze gevolgen, of het feit dat zij zich konden voordoen, voor verzoekster een moeilijkheid heeft gevormd om zich op het examen voor te bereiden. Hierbij merkt de Raad op dat uit de antwoordnota van verwerende partij blijkt dat de opgelopen studievertraging kan worden beperkt zo verzoekster in de januari-examenperiode van het academiejaar 2019-2020 slaagt voor het opleidingsonderdeel “Belastingstrategie” dat zij inmiddels heeft opgenomen aan een andere onderwijsinstelling.

De Raad kan dan ook niet oordelen dat verwerende partij in de aangevochten beslissing onredelijk heeft gehandeld door gemotiveerd deze elementen af te wijzen als bijzondere omstandigheid. Evenmin was het niet verder onderzoeken van de vraag of verzoekster de opleidingsdoelstellingen globaal heeft bereikt een onregelmatigheid.

De Raad kan, anders dan verzoekster, in het intern beroepsschrift niet het argument ontwaren dat verzoekster zich op bijzondere omstandigheden van studie-gerelateerde aard zou hebben beroepen nu zij geslaagd verklaard wenste te worden ondanks de score van 8 op 20 voor “Belastingstrategie”. Dat verzoekster in haar extern beroepsschrift aanvoert dat het feit dat het ging om een licht tekort een bijzondere omstandigheid van studie-gerelateerde aard vormt, brengt de Raad, tegen de achtergrond van de tekst van het intern beroepsschrift, niet tot een ander besluit.

Anders dan verzoekster beweert, heeft de interne beroepsinstantie bijgevolg niet onterecht nagelaten in te gaan op de vraag of zij de globale vereisten van de opleiding heeft verworven.

Deze tweede horde voor het geslaagd verklaren van een student ondanks een tekort dringt zich slechts op zodra bijzondere omstandigheden het tekort lijken te verklaren.

In de wederantwoordnota oordeelt verzoekster dat verwerende partij het behalen van één tekort heeft miskend als element dat op zichzelf een bijzondere studie-gerelateerde omstandigheid kan uitmaken, doch de Raad kan, zoals reeds aangehaald, uit het intern beroepsschrift niet afleiden dat verzoekster dit argument in de interne beroepsprocedure heeft bijgebracht noch daargelaten ontwikkeld.

Het feit dat verzoekster een zware tweede examenkans-periode had, is evenmin een bijzondere omstandigheid. De omvang van deze examenperiode is een gevolg van het succes waarmee verzoekster tijdens de eerste examenkans – alvorens ziek te zijn geworden – examens heeft afgelegd. Het betreft geen omstandigheid die ertoe noopte te onderzoeken of zij de opleidingsdoelstellingen globaal had bereikt.

Rekening houdend met alle voorgaande overwegingen acht de Raad het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 6 januari 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.482 van 2 december 2019 in de zaak 2019/666

In zake: Elke DE BOECK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe Vangeel
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 17 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 6 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Architectuur’.

Voor het opleidingsonderdeel ‘Architectuur en cultuur: architectonisch ontwerp’ bekomt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 16 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 6 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat de evaluatie de uitvoering en het resultaat van de opdracht controleert. Uitspraken tijdens de jury, in het midden gelaten of ze correct worden geciteerd, houden geen direct verband met het finale oordeel. De examencommissie oordeelt dat de beoordeling correct is verlopen. De voorgelegde annotaties op het juryblad ondersteunen het behaalde resultaat bij de beoordeling door de jury. De aangebrachte elementen in de motivatie van het beroep zijn niet in staat de eindbeoordeling 9/20 te wijzigen. De beoordeling door een jury beperkt zich niet tot vragen en opmerkingen die tijdens de jury worden gemaakt. Het in vraag stellen of deze al of niet terecht zijn, volstaat niet om de evaluatie te betwisten.

De beslissing op intern beroep werd aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 17 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

In een e-mail aan de Raad van 29 oktober 2019 laat de medewerkster van de raadsman van verzoekende partij weten dat de examencommissie haar beslissing d.d. 6 oktober 2019 intrekt en verzoekende partij een slaagcijfer toekent. Hierbij deelt zij de Raad dan ook mee dat deze zaak niet verder behandeld dient te worden.

De Raad begrijpt dit als een afstand, en ziet geen redenen om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het geding vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.506 van 9 december 2019 in de zaak 2019/671

In zake: xxx

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 18 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 23 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij niet werd toegestaan om de masterstages Geneeskunde te combineren met het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de geneeskunde’.

Verzoeker mag in zijn studieprogramma de masterstages Geneeskunde niet combineren met het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk”.

Verzoekende partij stelde op datum van 23 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie wil in de eerste plaats benadrukken dat zij begrip en sympathie kan opbrengen voor de persoonlijke omstandigheden van de student. Zij heeft ook bewondering voor zijn doorzettingsvermogen, waardoor hij erin geslaagd is om, ondanks deze omstandigheden en ondanks de eerdere vertraging in zijn studietraject, zijn studies verder te zetten. De interne beroepsinstantie benadrukt dat zij het essentieel beschouwt dat de noodzakelijke keuzes in verband met het studietraject van de student worden gemaakt in functie van de praktische haalbaarheid van het gekozen programma. Waar de student het uitstellen van zijn bachelorproef naar het academiejaar 2018-2019 als oorzaak heeft aangeduid van de “hele rij van volgtijdelijkheidsvoorwaarden die in gang werd gezet”, merkt de interne beroepsinstantie op dat zij deze beslissing – hoewel zij geen deel meer uitmaakt van het huidige beroep – geenszins als onredelijk kan beschouwen. Rekening houdend met het feit dat de student op dat ogenblik al tweemaal geweigerd was en ook rekening houdend met de medische omstandigheden die de student had ingeroepen bij zijn vraag om een uitzonderlijke toelating, kan de interne beroepsinstantie dit enkel zien als een maatregel die heeft bijgedragen aan het realistisch haalbaar programma dat deel uitmaakte van de voorwaarden tot inschrijving.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat de volgtijdelijkheidsvoorwaarden die gelden voor de opleidingsonderdelen die deel uitmaken van het stagetraject duidelijk vermeld staan in de betrokken ECTS-fiches. Via zijn beroep gaf de student geen enkele indicatie van enige mogelijke onduidelijkheid op dit vlak. Uit de motivering die de faculteit heeft doorgestuurd, blijkt volgens de interne beroepsinstantie ook voldoende duidelijk het belang van dit opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” voor het succesvol kunnen doorlopen van het stagetraject. Aangezien de student bij de start van het stagetraject dit jaaropleidingsonderdeel nog niet volledig zal hebben afgewerkt, is ook duidelijk dat hij niet aan de volgtijdelijkheidsvoorwaarden voldoet.

Daarnaast kan de interne beroepsinstantie de tegemoetkoming van de faculteit waardoor de student nu reeds kan starten met het opleidingsonderdeel “Klinische wetenschappelijke voorbereiding op de masterpaper” zeker niet als een minimale tegemoetkoming zien. Deze beslissing beïnvloedt immers ook een aantal opeenvolgende volgtijdelijkheden die de student in staat stellen om in het tweede semester al te werken aan de masterpaper en deze eventueel nog voor de stageperiode in te dienen. Het is dan ook niet zeker zo dat de student door de beslissing van de faculteit een leeg tweede semester tegemoet zou gaan. De interne beroepsinstantie kan bovendien de faculteit enkel volgen in haar vaststelling dat deze toegestane uitzondering in belangrijke mate kan bijdragen aan een vermindering van de belasting van het latere stagetraject.

De interne beroepsinstantie ziet dan ook geen reden om de beslissing te wijzigen. Zij beslist om geen uitzondering toe te staan op de volgtijdelijkheidsvoorwaarden die gelden voor de opleidingsonderdelen die deel uitmaken van masterstages Geneeskunde, en meer concreet om de student niet toe te staan om deze stages te combineren met het volgen van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” in het academiejaar 2019-2020.

De interne beroepsinstantie beseft dat de student had gehoopt op een andere beslissing en zij begrijpt ook zijn wens om zo snel mogelijk te kunnen afstuderen. Zij hoopt de student via deze beslissing toch overtuigd te hebben dat deze beslissing is genomen vanuit een bekommernis om de praktische haalbaarheid van zijn verdere traject te garanderen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 18 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep.

Verzoeker tekent beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 23 september 2019 waarbij aan de verzoekende partij niet werd toegestaan om de masterstages Geneeskunde te combineren met het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 oktober 2019

waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 104 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de eerste bestreden beslissing heeft genomen. In dat geval verdwijnt deze beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve ambtshalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op de schending van het redelijkheidsbeginsel, gecombineerd met het motiveringsbeginsel alsook van het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker geeft vooreerst aan dat hij MS-patiënt is. Dit is een progressieve neurodegeneratieve ziekte en houdt in dat verzoeker in de loop van zijn leven meer en meer neurologische schade zal oplopen. Dit kan gaan van verlies van gevoel in zijn huid tot verlammingen en blindheid. Momenteel is hij goed onder behandeling, maar op een bepaald moment zal de behandeling niet meer goed werken en zal zijn ziekte progressief toenemen.

Verzoeker wijst erop dat door de beslissing van de interne beroepsinstantie zijn afstuderen nogmaals met een jaar wordt uitgesteld, maar hij wil vragen dat rekening wordt gehouden met zijn individuele omstandigheden. Hij zou dit academiejaar graag aan zijn stages willen beginnen, ondanks het feit dat hij niet aan de startregels voldoet, net omdat (gezonde) tijd het enige is dat hij, in tegenstelling tot zijn medestudenten, niet op overschot heeft.

Verzoeker heeft zeker ook begrip voor de keuze van de faculteit en van de interne beroepsinstantie. Hij is ervan overtuigd dat ze met deze keuze het beste met hem voorhebben en dat ze hem tegen zichzelf willen beschermen. Verzoeker is het evenwel niet eens met de redenen voor het uitstel.

Zo wordt aangehaald dat het slagen voor het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” een strikte volgtijdelijkheidsvoorwaarde is om in staat te zijn de stages te kunnen volgen. Verzoeker wil de waarde van dit opleidingsonderdeel zeker niet ontkennen, maar hij wil opmerken dat dit uit twee delen is opgebouwd: “Evidence-based medicine” (4 studiepunten) en “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” (2 studiepunten). De theorie betreft het eerste onderdeel. Deze wordt volledig in het eerste semester gedoceerd en wordt ook volledig bevraagd in de examenperiode van het eerste semester. Het tweede onderdeel bestaat uit drie sessies van twee uur, waarbij er praktische oefeningen worden gemaakt met de theorie van het eerste semester. Van dit tweede deel is er geen examen, maar er wordt gewerkt met permanente evaluatie tijdens deze sessies.

Verzoeker stipt aan dat hij voor de interne beroepsinstantie volgende uitzondering heeft aangehaald: wanneer men van een vak van het tweede semester van de eerste master een 8/20 of een 9/20 heeft behaald, mag men dit meenemen naar het volgende jaar en toch tegelijk de stages starten. De argumentatie van de faculteit is dat men dan toch al over een minimale kennis van de inhoud van het vak beschikt. Deze regel geldt voor een tekort voor één of meerdere vakken tot maximaal 8 studiepunten. Verzoeker merkt op dat, aangezien hij op het moment dat de stages zouden starten al examen zal hebben afgelegd van alle theorie van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” en het tweede semester slechts bestaat uit een praktische toepassing van slechts zes uur les, hij (net zoals bij de andere voorwaarde) al beschikt over meer dan minimale kennis van de inhoud van het opleidingsonderdeel.

Verzoeker vindt het dan ook geen onredelijke vraag om de drie sessies les te mogen combineren met de stages. Hij zou zijn drie van de twintig vrij te kiezen vakantiedagen tijdens de stages kunnen gebruiken om deze lessen bij te wonen. Verzoeker is bovendien van mening dat dit tijdens de stages minder belastend is dan één of meerdere theorievakken te moeten studeren en er examen van af te leggen, zoals het geval is voor de normale uitzondering. Volgens verzoeker is de vraag eigenlijk of hij al dan niet klaar is om met de stages te starten en of hij daarvoor over de nodige kennis beschikt. Hij is van mening dat, wanneer hij voor alle theorievakken van de bachelor- en masteropleiding geslaagd is en er enkel nog drie praktijklessen overblijven van dit ene opleidingsonderdeel, dit wel degelijk het geval is.

Verzoeker geeft vervolgens aan te beseffen dat hij dit semester veel vakken heeft opgenomen. Het eerste semester van de tweede master is al zwaar, en daar nog een theorievak en een wetenschappelijk vormingsvak bij, zal het nog moeilijker maken. Om het haalbaarder te maken heeft verzoeker op basis van zijn chronische ziekte examenspreiding als faciliteit aangevraagd bij de faculteit. Dit maakt het volgens verzoeker, in combinatie met een goede studieplanning tijdens het semester om tijdig alle leerstof gezien te hebben, zwaar maar haalbaar. De reden dat verzoeker dit academiejaar al deze vakken al heeft opgenomen in plaats van dit over twee jaar te spreiden, is omdat hij zeker wil zijn dat als hij volgend academiejaar pas met de stages zou mogen starten, hij al voor alle vakken geslaagd is. Verzoeker merkt op dat als je een herexamen van het eerste semester hebt, je door de vervroegde tweede zit pas tijdens het tweede blok mag starten. Dit betekent dat je dan al de eerste ronde van de selectieprocedure voor de vervolgopleidingen mist en veel minder kans maakt om geselecteerd te worden. Verzoeker verduidelijkt dat als hij voor alle opleidingsonderdelen slaagt zonder herexamens, hij al zou kunnen beginnen aan de stages. Als hij teveel herexamens zou hebben om te kunnen starten, zou hij deze tijd kunnen gebruiken om binnen hetzelfde academiejaar alle laatste herexamens af te leggen.

Verzoeker stelt vast dat in de interne beroepsbeslissing wordt vermeld dat de oplossing die hij nu gedwongen wordt te volgen bedoeld is om een zo haalbaar mogelijk traject te maken. Hij staat nu ook niet voor een 'leeg' tweede semester omdat hij door de tegemoetkoming van de faculteit aan zijn masterproef kan werken en die ook voor de start van zijn stages in 2021 al kan indienen. Verzoeker ontkent niet dat deze maatregel hem tijdens zijn stagejaar zou ontlasten. Hij vindt dit echter geen voldoende reden om hem niet met zijn stages te laten starten. Dit voorstel zou immers kunnen worden samengevat als bestaande uit drie sessies van twee uur les

en zijn masterproef. Verzoeker vindt dit geen zinvol studieprogramma. Hij beseft dat een masterproef veel werk is, maar als zijn medestudenten dit samen met hun stages in één jaar kunnen, denkt hij niet dat dit voor een jaar een voltijdse tijdsbesteding zal zijn.

Verzoeker merkt verder op dat de studieloopbaanbegeleider hem heeft voorgesteld om in september in plaats van in februari met zijn stages te beginnen. Aangezien de selectieprocedures voor vervolgopleidingen allemaal op hetzelfde moment in juni plaatsvinden, zou dit betekenen dat hij toch op hetzelfde moment zou afstuderen als wanneer hij in februari 2021 zou starten met de stages. In dit voorstel schuif je gewoon twee van de negen blokken stage op naar vroeger in het academiejaar, waardoor je een gat van drie maanden verderop in het stagejaar creëert. Je schuift het leeg semester aldus door naar het volgende academiejaar. In plaats van een ‘leeg’ semester, komt het dan neer op een ‘leeg’ 2020, ofwel een ‘halfleeg’ 2020 en een ‘halfleeg’ 2021.

Verzoeker stelt ook dat hij nog een andere tijdsbesteding zou moeten zoeken. Aangezien de markt voor niet afgestudeerde studenten geneeskunde niet groot is en hij toch graag wat relevante werkervaring zou opdoen, zal dit neerkomen op een onbetaalde vrijwillige stage alsook een bijverdienste om nog een jaar studiekosten te kunnen betalen. Volgens verzoeker bezorgt de bestreden beslissing hem, om er alsnog een nuttig jaar van te maken, een nog zwaarder jaar dan wanneer hij met zijn stages zou kunnen starten. Bovenop de stage zou hij immers nog betaald werk moeten zoeken. Op deze manier slaagt de interne beroepsinstantie dan ook niet in haar opzet.

Verzoeker benadrukt ten slotte dat dit het zevende jaar is dat hij student is. Hij heeft in die zeven jaar veel tegenslag gehad: helemaal in het begin is het fout gelopen met het ingangsexamen, waardoor hij niet op tijd is kunnen starten; in de loop van zijn studies kreeg hij te maken met gezondheidsproblemen en zelfs nu, op de valreep voor het einde, kent hij tegenslag. Verzoeker benadrukt dat hij zich telkens erdoor heeft gevochten en dat hij nu eindelijk bijna aan het einde van zijn opleiding is. Verzoeker ontkent ook zeker zijn eigen rol in het ontstaan van zijn situatie niet, maar nu zijn studies eindelijk goed vlotten, hoopt hij dat hij de Raad ervan heeft kunnen overtuigen dat het voorgestelde traject niet het meest logische is in zijn situatie.

In haar *antwoordnota* verduidelijkt verwerende partij vooreerst dat om te garanderen dat studenten Geneeskunde van bij het begin van de stage over de nodige voorkennis beschikken

om deze in de klinische praktijk toe te passen op patiënten, de POC van de masteropleiding in de Geneeskunde volgtijdelijkheidsvoorwaarden voor de stageopleidingsonderdelen heeft bepaald. Deze voorwaarden houden onder meer in dat een student geslaagd moet zijn voor het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” om met één van de masterstages te kunnen starten. Rekening houdend met het feit dat dit een jaaropleidingsonderdeel betreft, dat verzoeker pas in het academiejaar 2019-2020 opneemt, is het volgens verwerende partij duidelijk dat verzoeker op het moment van de in het standaardtraject voorziene start van de masterstages (*in casu* begin tweede semester van de tweede fase) onmogelijk aan deze voorwaarden kan voldoen. Deze voorwaarden worden bovendien ook duidelijk vermeld in de ECTS-fiches van de betrokken stageopleidingsonderdelen.

Verwerende partij merkt op dat verzoeker in zijn extern beroepsschrift geen enkel element vermeldt waarmee hij deze vaststellingen in twijfel trekt. Hij zegt de waarde van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” in functie van de stage te beseffen, te beseffen dat hij door zijn keuze om tien opleidingsonderdelen in het eerste semester op te nemen ervoor kiest om een erg zwaar programma op te nemen en ook te beseffen dat de genomen beslissing een beslissing is die genomen is om hem tegen zichzelf te beschermen. Toch betwist verzoeker de redelijkheid van de beslissing.

Verzoeker verwijst opnieuw naar zijn medische problematiek, waardoor hij zo snel mogelijk wil afstuderen. Verwerende partij benadrukt dat zij begrip kan opbrengen voor deze omstandigheden, maar zij wijst erop dat dergelijke volgtijdelijkheidsvoorwaarden zijn opgelegd om te garanderen dat studenten over de nodige voorkennis beschikken om de stageopdrachten ten volle te kunnen uitvoeren. Deze persoonlijke omstandigheden veranderen dan ook niets aan de vaststelling dat verzoeker niet aan alle vooropgestelde kennisvoorwaarden voldoet.

Verzoeker verwijst vervolgens naar het feit dat het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” uit twee onderwijsleeractiviteiten (OLA’s) bestaat: *in casu* de OLA “Evidence-based medicine” in het eerste semester (4 studiepunten) en de OLA “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” in het tweede semester (twee studiepunten). Volgens verwerende partij stelt verzoeker hierbij echter onterecht dat de tijdsinvestering in het tweede semester beperkt zou blijven tot drie sessies van twee uur. Zij verwijst naar de ECTS-fiche en merkt op dat de onderwijsleeractiviteiten tijdens het tweede semester tot doel hebben om de

student in staat te stellen om de theoretische inhoud die tijdens het eerste semester aan bod is gekomen toe te passen op praktische klinische problemen. Net deze praktijkoefeningen zijn zeker relevant voor de latere stages.

Verwerende partij verduidelijkt dat voor het OLA “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” inderdaad drie contactmomenten worden voorzien, respectievelijk in functie van het duiden van de opdracht, de verdere opvolging ervan en de finale presentatie en afronding. Zoals ook vermeld in de ECTS-fiche is het echter wel de bedoeling dat studenten tussentijds zelfstandig in hun groep aan de toegewezen opdracht werken. Dit betekent dan ook dat deze tijdsinvestering in het tweede semester beduidend meer bedraagt dan de drie keer twee uur, die verzoeker zelf berekent.

Waar verzoeker verder verwijst naar de uitzonderingsregel die de faculteit voorziet voor studenten die het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” reeds gevolgd hebben en omwille van een beperkt tekort (*in casu* 8/20 of 9/20) niet geslaagd zijn, wijst verwerende partij erop dat deze studenten al een minimale kennis van de vakinhoud hebben. Dit geldt zowel voor de OLA “Evidence-based medicine” als voor de OLA “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines”. Dit is evenwel niet het geval voor verzoeker. Verzoeker heeft op de voorziene startdatum van de stages (*in casu* start tweede semester van het academiejaar 2019-2020) immers nog niet de praktijkgerichte OLA gevolgd en hij zal op dat moment slechts aan 60% van de evaluatie van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” hebben deelgenomen.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker op het moment van het opmaken van de antwoordnota twee individuele studieprogramma’s heeft ingediend:

- Een ISP voor de Master in de geneeskunde voor 50 studiepunten, bestaande uit negen opleidingsonderdelen uit het eerste semester, één opleidingsonderdeel uit het tweede semester en één jaaropleidingsonderdeel;
- Een ISP voor een creditinschrijving voor één jaaropleidingsonderdeel voor drie studiepunten.

Dit betekent een totale studiebelasting van 45,5 studiepunten in het eerste semester. Verzoeker zegt te beseffen dat dit een zware extra belasting betekent. Hij meent echter dat dit via de examenspreiding, waarop hij op basis van zijn medische omstandigheden recht heeft, toch

mogelijk moet zijn. Verwerende partij benadrukt dat deze examenspreiding bedoeld is om de gevolgen van de medische omstandigheden van verzoeker op te vangen en niet om hem in staat te stellen een extra zwaar studieprogramma op te nemen. Verwerende partij verduidelijkt dat de aanvraag van verzoeker momenteel nog in behandeling is, maar deze faciliteit zal hem wel worden toegestaan als hij aan de formele voorwaarden hiervoor voldoet.

Daarnaast stelt verzoeker opnieuw dat hij door het feit dat hem geen uitzondering wordt toegestaan tegen een “lege” studieperiode dreigt aan te lopen. Verwerende partij wijst erop dat het verdere traject van verzoeker op de eerste plaats afhankelijk is van de resultaten die hij in het eerste semester van het academiejaar 2019-2020 neerzet. Zijn programma voor het tweede semester omvat:

- Het jaaropleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” (en meer specifiek de OLA “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines”);
- Als verzoeker in de eerste examenperiode van het academiejaar 2019-2020 geslaagd is voor het opleidingsonderdeel “Klinisch wetenschappelijke voorbereiding op de masterpaper” (*in casu* het opleidingsonderdeel waarvoor verzoeker wel een uitzonderlijke toestemming kreeg om dit op te nemen), kan hij in het tweede semester ook het opleidingsonderdeel “Masterpaper, deel 1” opnemen en zijn verdere masterpaper voorbereiden. In het academiejaar 2020-2021 kan hij dan het opleidingsonderdeel “Masterpaper, deel 2” opnemen. Dit betekent dat – voor zover verzoeker deze masterpaper in het academiejaar 2019-2020 reeds voldoende heeft voorbereid – hij op die manier de mogelijkheid behoudt om al in januari 2021 (en dus al vóór de start van zijn masterstages) deze masterpaper af te werken.

Verwerende partij verduidelijkt nog dat, als verzoeker – ondanks de twijfel die hierover kan bestaan – toch in juni 2020 geslaagd zou zijn voor alle opleidingsonderdelen die hij heeft opgenomen in het huidige ISP voor het diplomacontract (dus met inbegrip van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk”), er een uitzonderingsvoorwaarde is voorzien waarbij hij dan al kan starten met een aantal stages. Hij moet dan niet wachten tot het normaal voorziene startmoment bij het begin van het tweede semester. Op die manier heeft verzoeker in principe de mogelijkheid om in februari 2022 in elk geval de masterstages te hebben voltooid.

Samenvattend wijst verwerende partij erop te moeten vaststellen dat de volgtijdelijkheidsvoorwaarden die gelden voor de masterstages bedoeld zijn om te garanderen dat studenten over alle vereiste voorkennis beschikken om de stages geneeskunde uit oefenen en de daarbij horende stageopdrachten volwaardig te kunnen uitvoeren. Zij is van mening dat verzoeker ook in zijn extern beroepsschrift niet aantoonde dat hij tijdig zou kunnen voldoen aan de basisvoorwaarden om de stage aan te vangen. Hij heeft immers een essentieel hieraan voorafgaand opleidingsonderdeel nog niet gevolgd. Op het moment van de aanvang van de stages, zal er evenmin een finaal eindresultaat voor dit opleidingsonderdeel voorliggen, waardoor hij evenmin voldoet aan de algemeen geldende uitzonderingsvoorwaarden. Volgens verwerende partij kan verzoeker evenmin aantonen dat de beslissing om hem geen uitzondering toe te staan kennelijk onredelijk zou zijn, rekening houdend met zijn historiek enerzijds, en met de toegevingen die zijn gedaan door andere afwijkingen toe te staan anderzijds. Gezien zijn medische achtergrond is het begrijpelijk dat verzoeker toch wil proberen om de vertraging die hij eerder opliep in te halen. Verwerende partij benadrukt dat deze omstandigheden niets veranderen aan de vaststelling dat verzoeker essentiële kennis om te kunnen starten in deze stages mist.

In zijn *wederantwoordnota* stipt verzoeker aan dat wanneer hij alle theoretische lessen heeft gevolgd en hiervoor geslaagd is, hij over een minimale kennis van de vakinhoud zal beschikken. Bij de start van de stages zal verzoeker bovendien, dankzij de ‘tegemoetkoming’ van de faculteit, al geslaagd zijn voor het vervolgvak op “Evidence in de klinische praktijk” (zie volgtijdelijkheid voor het opleidingsonderdeel “Klinische wetenschappelijke voorbereiding voor de masterproef”). Dit opleidingsonderdeel wordt beoordeeld via een ‘*pass or fail*’-systeem, waarbij de beoordeling afhankelijk is van de aanwezigheid in de colleges en het indienen van de genomen nota’s. Verzoeker benadrukt dat hij deze vereisten reeds heeft volbracht, zodat hij dus ook geslaagd zal zijn voor dit vak. Hij wijst erop dat de theorie van “Evidence in de klinische praktijk” ook herhaald werd.

Vervolgens verwijst verzoeker naar zijn lessenrooster van volgend semester. De data van de sessies zijn 12 februari, 3 maart en 24 april. De eerste van de drie sessies valt dus zelfs vóór de start van de stages. Waar verwerende partij aanhaalt dat de studiebelasting groter is dan puur het volgen van de lessen, wil verzoeker argumenteren dat dit toch nog zeer goed meevalt: het onderdeel “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” bedraagt slechts twee studiepunten. Een studiepunt is ongeveer 25u studiebelasting. Aangezien verzoeker al een derde

zal kunnen voltooien voor de start van de stages gaat het nog om een studiebelasting van 2/3 van 50u, te verdelen over drie maanden. Dit komt neer om een studiebelasting van 2,5u per week.

Verzoeker merkt op dat verwerende partij van oordeel is dat hij niet zou beschikken over een minimale kennis van de vakinhoud. Dit zou wel het geval zijn bij het behalen van een score van 8/20 voor een theorievak. Volgens verzoeker gaat het om een ongelijke behandeling: in beide gevallen heeft de student geen credit behaald voor het opleidingsonderdeel, maar beschikt hij wel al over een deel van de competenties van het opleidingsonderdeel. Verzoeker vraagt aldus enkel om op dezelfde manier behandeld te worden als een andere student met een klein tekort.

Wat de tegemoetkoming voor het opleidingsonderdeel “Klinisch wetenschappelijke voorbereiding op de masterproef” betreft, wenst verzoeker nog op te merken dat hij deze toekenning enkel heeft gekregen omdat hij de studietrajectbegeleider er zelf op heeft gewezen dat hij door het volgtijdelijkheidsprobleem van “Evidence in de klinische praktijk” wel het opleidingsonderdeel “Masterproef, deel 1” kon opnemen, maar niet het voorbereidend opleidingsonderdeel “Klinisch wetenschappelijke voorbereiding op de masterproef”. Verzoeker benadrukt dat beide opleidingsonderdelen geen volgtijdelijkheidsvoorwaarden hebben en dat hij deze sowieso dit academiejaar al mocht opnemen.

Ondanks de beperkte extra studiebelasting die het combineren van de stages met de drie sessies van “Evidence in de klinische praktijk” zou inhouden, wil verzoeker een compromis voorstellen. Als hij bij het begin van het tweede stageblok in maart mag starten (zoals de andere studenten zouden doen die gebruik maken van de vervroegde tweede examenperiode), dan heeft hij al twee van de drie sessies doorlopen en dan kan hij de laatste sessie al voorbereid hebben. Volgens verzoeker voldoet hij dan zeker aan de voorwaarde van minimale kennis van de vakinhoud. Hij geeft hiermee dan wel de eerste kans om gekozen te worden voor de vervolgopleiding op, maar als hem dit het nodeloos verliezen van een jaar bespaart, vindt hij dit wel de moeite.

Verzoeker stelt ten slotte dat het niet logisch zou zijn dat er een hiaat zou zijn tussen het theoretische deel van de opleiding en de toepassing in de praktijk. Volgens hem kan deze onjuiste stap in zijn academische carrière hem zeker geen beter arts maken, omdat hij zijn kennis niet direct zou kunnen toepassen in de praktijk. Bovendien kan zijn volwassen leven ook

niet binnen een redelijke termijn starten: het gaat immers om het verliezen van een volledig jaar, daarna 18 maanden onbetaalde stage lopen en zijn opleiding afwerken om dan pas – op 27-jarige leeftijd – te kunnen beginnen aan de vervolgopleiding van vier tot zes jaar.

Beoordeling

Verzoeker, die stelt in zijn intern beroepsschrift te hebben aangegeven MS-patiënt te zijn, komt voor de Raad op tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie waardoor hij zijn masterstages dit academiejaar niet mag aanvatten en waardoor, volgens verzoeker, zijn afstuderen met nogmaals een jaar wordt uitgesteld. Verzoeker vraagt om rekening te houden met zijn individuele omstandigheden. Hij wenst toch aan zijn masterstages te beginnen in het academiejaar 2019-2020. Verzoeker geeft hierbij aan niet aan de startregels te voldoen, maar hij wijst erop dat hij, omwille van het progressieve karakter van de aandoening waaraan hij lijdt, geen (gezonde) tijd op overschot heeft.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie de persoonlijke omstandigheden van verzoeker in overweging heeft genomen bij het treffen van de aangevochten beslissing. Zo leest de Raad dat de interne beroepsinstantie onder meer het volgende overweegt: *“Bij de beoordeling van uw beroep wil ik op de eerste plaats benadrukken dat ik begrip en sympathie kan opbrengen voor uw persoonlijke omstandigheden. Ik heb ook bewondering voor uw doorzettingsvermogen waardoor u erin geslaagd bent om, ondanks deze omstandigheden en ondanks de eerdere vertraging in uw studietraject, uw studies verder te zetten.”*

De Raad leest in de aangevochten beslissing dat verzoeker desondanks niet de toestemming krijgt om de masterstages reeds aan te vatten. De interne beroepsinstantie overweegt dat zij het essentieel acht dat de noodzakelijke keuzes in verband met het verdere studietraject van verzoeker gemaakt worden in functie van de praktische haalbaarheid van het gekozen programma. Zo overweegt de interne beroepsinstantie ook: *“In uw beroep duidde u het uitstellen van uw bachelorproef naar 2018-2019 als oorzaak aan van de “hele rij van volgtijdelijkheidsvoorwaarden die [in] gang werd gezet”. Hoewel deze beslissing tot uitstel van de bachelorproef geen deel meer uitmaakt van het huidige beroep kan ik deze beslissing geenszins als onredelijk beschouwen. Rekening houdend met het feit dat u op dat ogenblik reeds tweemaal geweigerd was en ook rekening houdend met de medische omstandigheden die u had ingeroepen bij uw vraag om een uitzonderlijke toelating, kan ik dit enkel zien als een maatregel*

die heeft bijgedragen aan het realistisch haalbaar programma dat deel uitmaakte van de voorwaarden tot inschrijving.”.

Tevens overweegt de interne beroepsinstantie: *“Ik stel verder vast dat de voltijdelijkheidsvoorwaarden die gelden voor de opleidingsonderdelen die deel uitmaken van dit stagetraject duidelijk vermeld staan in de betrokken ECTS-fiches. Ook via uw beroep gaf u geen enkele indicatie van enig mogelijke onduidelijkheid op dit vlak. Op basis van de motivering die uw faculteit me doorstuurde, blijkt ook voldoende duidelijk het belang van dit opleidingsonderdeel ‘Evidence in de klinische praktijk’ voor het succesvol kunnen doorlopen van dit stagetraject. Aangezien u bij de start van dit stagetraject dit jaaropleidingsonderdeel nog niet volledig zal hebben afgewerkt, is ook duidelijk dat u niet aan deze voltijdelijkheidsvoorwaarden voldoet.”.*

Verzoeker is het niet eens met de redenen die door de interne beroepsinstantie zijn aangehaald voor het uitstel. Hij merkt op dat “Evidence in de klinische praktijk” uit twee delen bestaat: “Evidence-based medicine” (4 studiepunten) en “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” (2 studiepunten). Verzoeker merkt ook op dat de theorie van het opleidingsonderdeel volledig in het eerste semester en de eerstesemesterexamenperiode wordt gedoceerd en geëvalueerd. Het tweede onderdeel bestaat volgens verzoeker uit drie sessies van twee uur. Er worden praktische oefeningen gemaakt met de theorie van het eerste semester. Het tweede deel wordt permanent geëvalueerd.

De Raad moet – op basis van de ECTS-fiche – vaststellen dat verzoeker de inspanningen en de tijdsbesteding die de OLA “Het maken van Best-bets in verschillende disciplines” vergt minstens onvoldoende genuanceerd voorstelt. De Raad ziet hierin dan ook geen reden om tot de onredelijkheid van de aangevochten beslissing te concluderen.

Daarnaast haalt de interne beroepsinstantie het belang van het opleidingsonderdeel voor de start van het stagetraject aan. De interne beroepsinstantie maakt hierbij geen onderscheid tussen de beide onderwijsleeractiviteiten en merkt op dat de voltijdelijkheidsvoorwaarde niet is nageleefd indien het jaaropleidingsonderdeel bij de start van het stagetraject niet volledig is afgewerkt. De Raad merkt op dat de interne beroepsinstantie hierbij verwijst naar informatie die de faculteit waar verzoeker studeert heeft bijgebracht en die zij, voorafgaand aan haar beoordeling ook in haar beslissing heeft weergegeven. Hieruit blijkt de relevantie van de in het

tweede semester geplande praktische oefeningen voor de stages. De Raad leest meer bepaald het volgende: *“Zoals bepaald in de ECTS-fiches geldt er een strenge voltijdelijkheidsregel op alle OPO's van 1^e en 2^e master als voorwaarde om in het tweede semester van 2^e master aan het stagetraject te kunnen starten. U voldoet niet aan deze voorwaarde, aangezien u nog een jaaropleidingsonderdeel van 1^e master moet afleggen ('Evidence in de klinische praktijk'). Zoals de titel aangeeft is dit een opleidingsonderdeel waar de studenten leren hoe ze wetenschappelijke evidentie moeten toepassen en interpreteren in de klinische praktijk en is deze inhoud van toepassing op alle stages.”*

Dat het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” uit twee onderwijsleeractiviteiten bestaat, maakt de beslissing van de interne beroepsinstantie – die het succesvol afronden van het opleidingsonderdeel als geheel als voorwaarde hanteert voor het aanvangen van de masterstages – niet onregelmatig of onredelijk. De ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel geeft ook het belang weer van praktijkoefeningen als voorbereiding op de stages, waarbij theoretische inhoud, bijgebracht door het opleidingsonderdeel, wordt toegepast op praktische klinische problemen. Daarbij komt, zoals de Raad reeds overwoog, dat verzoeker de tijdsbesteding die het opleidingsonderdeel in het tweede semester vergt zeer minimalistisch inschat.

Met betrekking tot de vaststelling door verzoeker dat een uitzonderingsregeling op de volgtijdelijkheidsregel bestaat, leest de Raad in de in de aangevochten beslissing geïntegreerde motivering van de faculteit van verzoeker dat enkel een uitzondering wordt voorzien voor studenten met een miniem tekort op een reeds afgelegd vak uit het modeltraject van de eerste of tweede master. De Raad leest dat deze studenten immers reeds een minimale kennis van de vakinhoud bezitten, wat niet het geval is voor verzoeker aangezien hij het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk” nog niet heeft afgelegd.

Verzoeker merkt echter op dat hij, wanneer de stages starten, reeds examen zal hebben afgelegd van alle theorie van het opleidingsonderdeel “Evidence in de klinische praktijk”. Het tweede semester bestaat slechts uit een praktische toepassing van slechts zes uur les en twee studiepunten. Verzoeker is van mening dat hij bijgevolg reeds over meer dan minimale kennis van de inhoud van het vak beschikt. Bovendien wijst hij erop dat dit een geringere tijdsbesteding van hem zal vergen dan wanneer hij nog een of meerdere theorievakken zou moeten studeren. In zijn wederantwoordnota voegt hij hier nog aan toe dat hij – naar zijn aanvoelen – reeds vóór

de aanvang van de masterstages geslaagd zal zijn voor het opleidingsonderdeel “Klinisch wetenschappelijke voorbereiding voor de masterproef”, zijnde een vervolgvak op “Evidence in de klinische praktijk”.

Ongeacht de tijdsbesteding die vereist is om het ‘tweede’ luik van het opleidingsonderdeel te voltooien – waaromtrent de Raad overweegt dat verzoeker deze in zijn argumentatie lijkt te onderschatten – moet de Raad vaststellen dat verzoeker op de startdatum van de stages, zelfs zo hij slaagt voor het ‘theorieluik’, niet zal hebben deelgenomen aan 40% van de evaluatie van het opleidingsonderdeel. Dat verzoeker de eerste van drie sessies reeds zal hebben gevolgd voor de start van de masterstages, zoals hij in zijn wederantwoordnota aanhaalt, brengt de Raad niet tot een ander besluit. De Raad merkt hierbij op dat deze eerste sessie louter het duiden van de opdracht blijkt te betreffen. De evaluatie van de groepspresentatie gebeurt evenwel pas tijdens de derde sessie.

De situatie van verzoeker verschilt bovendien van deze waarbij studenten voor een opleidingsonderdeel als geheel een gering tekort hebben behaald tijdens een vorig academiejaar. In het licht hiervan kan de Raad niet oordelen dat de beslissing van de interne beroepsinstantie, zo zij reeds streng mocht zijn, onregelmatig of onredelijk is, noch dat er sprake is van een schending van het gelijkheidsbeginsel. De – hypothetische – overweging van verzoeker dat hij geslaagd zal zijn voor een, volgens hem, vervolgvak op “Evidence in de klinische praktijk”, voert evenmin tot een ander besluit. Verzoeker duidt ook niet hoe het slagen voor het vervolgvak het behaald hebben van de specifiek in het nog af te werken luik van “Evidence in de klinische praktijk” in te oefenen competenties, nodig voor de stage, waarborgt.

Verzoeker haalt verder nog aan te beseffen dat hij een groot aantal opleidingsonderdelen heeft opgenomen in het eerste semester van het academiejaar 2019-2020. Hij haalt hiervoor als reden aan dat hij zeker wil zijn dat als hij pas in het academiejaar 2020-2021 mag starten met zijn stages hij reeds alle vakken behaald zal hebben. Zijn redenering is dat indien hij alles haalt zonder herexamens, hij reeds zou kunnen beginnen aan de stages. Als hij te veel herexamens zou hebben om te kunnen starten, zou hij de tijd kunnen gebruiken om in hetzelfde academiejaar alle laatste herexamens af te leggen.

Zelfs zo de Raad deze strategie begrijpt – waarbij hij ten overvloede opmerkt dat verzoeker een bijzonder zwaar programma opneemt en hierbij op een weinig orthodoxe wijze gebruik lijkt te

willen maken van de mogelijkheid tot examenspreiding om medische redenen – heeft zij niet tot gevolg de aangevochten beslissing aan te tasten. Zij voert dan ook niet tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie.

De Raad heeft er begrip voor dat de aangevochten beslissing tot enige frustratie in hoofde van verzoeker leidt. Dit belet niet dat de Raad in de aangevoerde argumenten van verzoeker geen grond ziet om deze beslissing te vernietigen. Bovendien stelt de Raad vast dat verzoeker de toelating heeft gekregen om reeds aan zijn masterproef te beginnen werken, zodat hij deze – als alles goed verloopt – in januari 2021, dus vóór de start van de masterstages, kan indienen. Deze maatregel, zo betoogt verzoeker, zou hem tijdens zijn stagejaar ontlasten, maar acht hij geen voldoende reden om hem niet toe te laten met zijn masterstages te starten. Hij wijst hierbij nogmaals op de beweerde geringe tijdsbesteding die de drie sessies die hij nog moet afwerken in het kader van “Evidence in de klinische praktijk” vergen. Daarnaast betoogt hij dat de masterproef geen voltijdse tijdsbesteding vraagt.

De Raad stelt vast dat verzoeker de hem geboden tegemoetkoming gebruikt als argument om de onredelijkheid van de aangevochten beslissing te illustreren. Het feit dat de tegemoetkoming niet tot een volgens verzoeker ‘zinvol studieprogramma’ leidt, voert evenwel niet tot de onredelijkheid van de aangevochten beslissing. De Raad is van oordeel dat de bestreden beslissing kan standhouden. Dat de aangeboden tegemoetkoming volgens verzoeker geen volkomen genoegdoening biedt, brengt de Raad niet tot een ander besluit.

Daar komt nog bij dat verwerende partij ook opmerkt dat, indien – ondanks de twijfel die hierover kan bestaan – verzoeker in juni 2020 geslaagd zou zijn voor alle opleidingsonderdelen die hij heeft opgenomen in zijn huidig individueel studieprogramma (met inbegrip van “Evidence in de klinische praktijk”), zij verzoeker een uitzondering zou kunnen toestaan, waardoor hij reeds vervoegd kan starten met een aantal stages, zodat hij in principe in februari 2022 zijn masterstages kan afronden. Dat deze tegemoetkoming verzoeker geen genoegdoening biedt omwille van de timing van de selectieprocedures voor vervolgopleidingen mag een gevoel zijn waarvoor de Raad weliswaar begrip kan opbrengen, het is evenwel opnieuw geen element om de beslissing inzake de volgtijdelijkheidsvereiste te vernietigen.

Ten slotte brengen ook de overige door verzoeker aangehaalde gevolgen van de bestreden beslissing inzake de verdere invulling van het tweede semester van het academiejaar 2019-2020

(verzoeker spreekt van een onbetaalde vrijwillige stage en een bijverdienste) de Raad niet tot een ander besluit. De Raad wenst verzoeker wel aan te sporen zich zoveel mogelijk te concentreren op de opleidingsonderdelen die dit academiejaar deel uitmaken van zijn studieprogramma. In deze context wijst de Raad er ook op met zijn overwegingen geenszins afbreuk te doen aan de vechtlust waarmee verzoeker zijn persoonlijke situatie en zijn studie heeft aangepakt.

Om al de voorgaande redenen is het beroep niet gegrond.

VI. Anonimisering

Ter zitting vraagt verzoeker de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.534 van 18 december 2019 in de zaak 2019/683

In zake: Eline VAN COTTHEM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Van den Abeele
kantoor houdend te 9000 Gent
Nieuwebosstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Myriam Van den Abeele, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Voor het opleidingsonderdeel “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat zij het verschil in ECTS-fiche tussen het moment dat de studente die na het examen in september heeft bekeken enerzijds, en het moment van de hoorzitting anderzijds, niet kan verklaren. De technische logs geven niet aan dat er in de tussentijd iets gewijzigd werd aan de tekst. De interne beroepsinstantie heeft het ook niet verder onderzocht omdat het niet relevant is voor de te nemen beslissing. Een bonuspunt werkt immers enkel in het voordeel van studenten en de communicatie gebeurde via Toledo.

Vervolgens stipt de interne beroepsinstantie aan dat de studente heeft aangegeven dat nergens (noch op Toledo, noch op de ECTS-fiche) vermeld werd dat de score niet overdraagbaar zou zijn in het geval van een herkansing. Zij vindt dit ook niet meteen terug in de documenten en teksten die beschikbaar zijn. De interne beroepsinstantie verwijst wel naar artikel 89, §5 OER, waarin wordt bepaald dat er geen deelresultaten worden overgedragen naar een volgende examenperiode. Ze merkt op dat het hier in principe niet om een deelresultaat gaat, maar om een bonuspunt, waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores: ze gelden slechts één keer, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat elke student even vaak gebruik kon maken van het bonuspunt, zodat er van discriminatie geen sprake is.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de score voor “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” correct tot stand is gekomen en ongewijzigd blijft. Ze geeft nog aan te begrijpen dat dit niet de beslissing is waarop de studente heeft gehoopt. Ze zal prof. [V.] wel verzoeken duidelijker te communiceren over de regels van het bonuspunt, zodat in de toekomst onbegrip bij studenten vermeden wordt.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt op dat de ECTS-fiche van het betreffende opleidingsonderdeel van het academiejaar 2018-2019 met betrekking tot het bonuspunt voorschrijft dat studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges de kans krijgen om een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel Familiaal Vermogensrecht. Verzoekster benadrukt dat hierbij niet is aangegeven dat deze regel slechts zou gelden voor een eerste examendeelname voor dit examenonderdeel.

Bij een te laag aanwezigheidspercentage in hoofde van de student wordt dit daarentegen wel vermeld: *“Echter, wie deze minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges niet behaalt, verliest bij de eerste examendeelname 1 punt op het onderdeel Familiaal Vermogensrecht (op 10 van de 20 punten voor het totale vak).”*.

Volgens verzoekster moet, door het voorgaande niet te specificeren bij het bonuspunt en wel bij het minpunt, op grond van een lezing van de ECTS-fiche worden verstaan dat enkel het minpunt komt te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. In het andere geval zou immers

bij het bonuspunt ook gespecificeerd zijn dat deze enkel in rekening werd gebracht bij een eerste examendeelname, in lijn met de vermelding bij het minpunt. Verzoekster stelt dat, nu dit niet het geval is, een student er rechtmatig kon van uitgaan dat het bonuspunt niet kwam te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname, zoals zij ook heeft gedaan.

Verzoekster stipt aan dat de ‘toelichting bij herkansen’ vermeld op de ECTS-fiche niets anders aangeeft. Er wordt louter gesteld dat ‘de aanwezigheid’ niet in rekening wordt gebracht voor de quoterings van het onderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Aangezien het bonuspunt niet enkel op grond van een aanwezigheid van 80% of meer in de lessen wordt toegekend, maar ook op grond van het kwalitatief maken van een extra taak, kon volgens verzoekster uit deze toelichting evenmin worden afgeleid dat het bonuspunt zou komen te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. Enkel het minpunt is immers direct en uitsluitend gelieerd aan een onvoldoende (minder dan 80%) aanwezigheid in de lessen, zodat zij er rechtmatig van uit mocht gaan dat deze toelichting enkel betrekking had op het minpunt.

Vervolgens wijst verzoekster erop dat de studenten de richtlijnen voor de facultatieve taak op 12/04/2019 via Toledo hebben ontvangen. Daarbij werd evenmin aangegeven dat het bonuspunt zou komen te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. Verzoekster merkt op dat verwerende partij hieromtrent geen betwisting voert. Zij erkent integendeel de lezing die verzoekster aan de ECTS-fiche en aan de richtlijnen heeft gegeven.

Waar de interne beroepsinstantie verwijst naar artikel 89, §5 OER, stelt verzoekster vooreerst vast dat zij een artikel uit het OER inzake deelresultaten aanhaalt waarvan zij zelf aangeeft dat het in feite geen toepassing vindt in geval van bonuspunten. De interne beroepsinstantie stelt dat het principe inzake de principiële niet-overdraagbaarheid van deelresultaten naar analogie moet worden toegepast op bonuspunten, tenzij anders vermeld in de ECTS-fiche.

Verzoekster wijst erop dat zij van mening is dat de ECTS-fiche iets anders bepaalt, met name dat de ECTS-fiche aangeeft dat 1 bonuspunt kan worden verdiend op het eindresultaat, geciteerd op 20, van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”, zonder specificatie dat dit slechts voor één examendeelname zou gelden. Daar waar de ECTS-fiche voor het minpunt wel aangeeft dat deze slechts wordt toegerekend bij een eerste examendeelname, moet uit de ontstentenis van deze vermelding voor het bonuspunt worden begrepen dat deze regel niet aan de orde was voor het bonuspunt.

Daarnaast merkt verzoekster op dat de interne beroepsinstantie zelf correct aangeeft dat artikel 89, §5 OER geen toepassing kan vinden op bonuspunten, nu bonuspunten geen deelresultaten betreffen in de zin van dit artikel. Een analoge toepassing van dit artikel is dan ook niet aan de orde, nu de ECTS-fiche wel degelijk duidelijk is.

Verder wijst verzoekster erop dat het luik ‘toelichting bij herkansen’ wel werd gewijzigd in de ECTS-fiche voor het huidige academiejaar. Volgens haar heeft verwerende partij door deze wijziging de lezing van de ECTS-fiche, zoals zij heeft gedaan, erkend. Door de correctie heeft verwerende partij immers de toepassing van deze lezing willen uitsluiten voor het huidige academiejaar. Verwerende partij heeft bovendien erkend dat het in rekening brengen van het aspect ‘aanwezigheid’ niet gelijkgeschakeld kan worden met het aspect ‘bonuspunten’, wat de lezing van de ECTS-fiche 2018-2019 zoals door verzoekster gedaan nog meer onderschrijft.

Verzoekster benadrukt ten slotte dat zij er te allen tijde, tot op het feedbackmoment na de tweede examenkans voor het betreffende opleidingsonderdeel, van uit is gegaan dat het bonuspunt evenzeer toegerekend zou worden op het resultaat van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Zij meent dat zij daardoor is misleid in haar rechtmatige verwachtingen inzake de berekeningswijze van de punten voor dit opleidingsonderdeel. Op die manier werd haar niet enkel de kans ontnomen om zich meer inspanningen voor dit opleidingsonderdeel te getroosten in functie van het behalen van een slaagcijfer, rekening houdend met het feit dat dit bonuspunt niet zou worden toegekend, evenzeer werd haar de kans ontnomen om te overwegen of zij de eerste examenkans wel zou benutten in functie van het inzetten van het bonuspunt tijdens de tweede examenkans en haar slaagkans aldus te verhogen.

In haar *antwoordnota* erkent verwerende partij vooreerst dat de ECTS-fiche van het academiejaar 2019-2020 voor het opleidingsonderdeel is gewijzigd ten opzichte van de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019. Ze verduidelijkt dat de interne beroepsinstantie had vastgesteld dat verzoekster niet op de hoogte was van de relevante artikels uit het OER. Om verwarring in de toekomst te vermijden, werd de ECTS-fiche aangepast. Verwerende partij benadrukt dat het gaat om een bevestiging van de reglementen uit het OER. Inhoudelijk is er niets gewijzigd, noch erkent dit een foutieve beschrijving in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019. De aanpassing werd doorgevoerd om studenten te assisteren bij het interpreteren van de ECTS-fiche en het OER.

Vervolgens stipt verwerende partij aan dat in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 niet werd vermeld dat het bonuspunt enkel zou gelden voor de eerste examendeelname. Zoals vermeld in de interne beroepsbeslissing bepaalt het OER de algemene reglementering omtrent de evaluaties van opleidingsonderdelen. Verwerende partij merkt op dat niet elke regel die van toepassing is op een opleidingsonderdeel moet of kan opnieuw worden opgenomen in de ECTS-fiche. Het niet overdraagbaar karakter wordt duidelijk in artikel 89, §5 OER.

Dat de aftrek van een punt in de ECTS-fiche wel expliciet werd beperkt tot de eerste examendeelname doet volgens verwerende partij geen afbreuk aan de geldigheid van artikel 89, §5 OER. De niet overdraagbaarheid van minpunten kan als minder expliciet beschreven in het OER worden beschouwd. Het expliciteren ervan in de ECTS-fiche houdt aldus geen inconsistentie in de beschrijving van het wel of niet overdragen van een punt in.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat de ‘toelichting bij herkansen’ het niet overdraagbaar karakter van het bonuspunt niet vermeldt. Er wordt wel verwezen naar de aanwezigheid, die niet meer in rekening wordt gebracht. Verwerende partij is van mening dat hieruit zeker niet kan worden afgeleid dat het bonuspunt wel overdraagbaar zou zijn. Zoals eerder gesteld, bepaalt het OER dat er geen punten worden overgedragen, tenzij anders vermeld in de ECTS-fiche. Dat is hier niet het geval. Integendeel, men zou eerder kunnen argumenteren dat de bepaling de lezer zou moeten doen twijfelen over de vermeende overdraagbaarheid van het bonuspunt. Er staat immers: *“Bij een tweede en volgende examendeelname wordt de aanwezigheid niet in rekening gebracht voor de quotering van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht.”*. Verwerende partij wijst erop dat de extra taak waarvoor een bonuspunt kon worden verdiend, enkel verkregen kon worden indien er voldaan werd aan 80% aanwezigheid. Dat enkel het minpunt hieronder zou vallen, is volgens verwerende partij een zeer selectieve interpretatie van verzoekster. Deze interpretatie had ze bovendien zelf kunnen weerleggen door grondiger het OER na te gaan.

Waar verzoekster aangeeft dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing verwijst naar de niet-toepasbaarheid van artikel 89, §5 OER in deze casus, verduidelijkt verwerende partij dat artikel 89 de overdraagbaarheid van deeltijfers behandelt. Het artikel geeft aan in welke zeer specifieke situatie scores overgedragen kunnen worden naar de volgende examenperiode. Volgens verwerende partij volgt hieruit automatisch dat alle andere scores van welke aard dan

ook niet overdraagbaar zijn. Ze merkt op dat de interpretatie van dit artikel van verzoekster zou betekenen dat elke score die niet geregeld wordt door artikel 89 OER overdraagbaar is. Herkansen van een onvoldoende zou dan zo goed als onmogelijk worden.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar artikel 70 OER. Ze verduidelijkt dat na de vaststelling van de punten door de beperkte examencommissie studenten de opleidingsonderdelen waarvoor ze een onvoldoende eindresultaat hebben gehaald kunnen herkansen. Vastgestelde scores zijn dus niet overdraagbaar naar de volgende examenperiode, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Verwerende partij verwijst ook nog naar artikel 89, §3 OER en stipt aan dat het een evidentie is dat studenten de kans krijgen om het examen volledig opnieuw te doen in de derde examenperiode, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Dit betekent dan ook dat er niet kan worden gekozen om bepaalde scores wel en andere scores niet over te dragen naar de volgende examenperiode.

Samenvattend kan worden gesteld dat verzoekster zowel de ECTS-fiche als het OER en de interne beroepsbeslissing interpreteert op een wijze die haar zaak zou ondersteunen. Verwerende partij houdt er evenwel telkens een heel andere lezing op na die, in tegenstelling tot wat verzoekster beweert, wel degelijk consistent is. Het OER bepaalt wanneer een score definitief is en in welke context een overdracht mogelijk is. In alle andere situaties bestaat er geen overdracht en moet dit niet herhaald worden in de ECTS-fiche.

In haar *wederantwoordnota* wijst verzoekster erop dat de ECTS-fiche duidelijk is: studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges krijgen de kans een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Hierbij is niet aangegeven dat deze regel enkel zou gelden voor een eerste examendeelname voor dit examenonderdeel, zoals dit wel het geval is voor het minpunt. Deze regel is duidelijk en laat geen ruimte voor interpretatie.

Vervolgens stelt verzoekster dat het minpunt inzake aard verschilt van het bonuspunt doordat het uitsluitend wordt toegekend op grond van een te laag (< 80%) aanwezigheidspercentage in de lessen, daar waar het bonuspunt voortkomt uit én een afdoende afwezigheidspercentage (≥ 80%) én het zich op behoorlijke wijze kwijten van een taak. Dat het aspect ‘aanwezigheid’ niet in rekening zou worden gebracht bij het herkansen voor de quoterings van het onderdeel “Familiaal vermogensrecht” kon volgens verzoekster dan ook niet zo worden begrepen dat het

bonuspunt bij een tweede en volgende examendeelname zou komen te vervallen. Dit klemmt des te meer nu de ECTS-fiche met betrekking tot het minpunt wel uitdrukkelijk specificeert dat het enkel geldt bij een eerste examendeelname.

Verder is verzoekster van mening dat verwerende partij niet ernstig kan voorhouden dat de student zou moeten weten dat artikel 89, §5 OER naar analogie zou moeten worden toegepast op bonuspunten. Verwerende partij heeft op intern beroep overigens erkend dat een bonuspunt niet gelijkgeschakeld kan worden met een deelcijfer. Volgens verzoekster kan een kennis van de bepalingen van het OER er derhalve niet toe leiden dat zij had moeten weten dat haar bonuspunt niet zou worden overgedragen naar een tweede examendeelname. Zij is er dan ook rechtmatig van uitgegaan dat het bonuspunt ook zou gelden bij haar tweede examendeelname.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat het voor de beoordeling van onderhavig dossier volstaat akte te nemen van:

- De erkenning in hoofde van verwerende partij dat in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 niet wordt vermeld dat het bonuspunt enkel zou gelden voor de eerste examendeelname;
- De vaststelling dat artikel 89, §5 OER geen toepassing vindt op bonuspunten, maar op deelcijfers;
- De erkenning in hoofde van verwerende partij dat bonuspunten geen deelcijfers zijn.

Beoordeling

Verzoekster vecht de beslissing van de interne beroepsinstantie aan waarbij zij voor het opleidingsonderdeel “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” de score 9 op 20 krijgt. In de op de betwisting van toepassing zijnde ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel leest de Raad onder meer het volgende:

“Voor het onderdeel Familiaal Vermogensrecht geldt bovendien het volgende:

- *Verplichte aanwezigheid en registratie*

Gelet op de leerdoelen en eindtermen van het vak is een minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges vereist.

Alle studenten die deze minimale aanwezigheid behalen, krijgen vanaf het laatste college tot het begin van de examenperiode toegang tot alle weblectures van de colleges. Op die manier kunnen zij in de blokperiode hun notities nog aanvullen of verduidelijken waar nodig.

Studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges krijgen ook de kans om een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel Familiaal Vermogensrecht.

Echter, wie deze minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges niet behaalt, verliest bij de eerste examendeelname 1 punt op het onderdeel Familiaal Vermogensrecht (op 10 van de 20 punten voor het totale vak). (...)”.

Als toelichting bij het herkansen vermeldt de ECTS-fiche: *“Bij een tweede en volgende examendeelname wordt de aanwezigheid niet in rekening gebracht voor de quoterings van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht.”*.

De essentie van de betwisting betreft de vraag of verzoekster – zoals zij aangeeft conform de ECTS-fiche te hebben verondersteld – het bonuspunt dat zij had verkregen ingevolge haar aanwezigheid (minstens 80% van de lessen) en het maken van de extra taak toegekend krijgt bij haar tweede examenkans. Verzoekster duidt haar verbazing omtrent het feit dat zij bij de feedback heeft vernomen dat het bonuspunt haar bij de tweede examenkans niet was toegekend. Zij verduidelijkt dat nooit in de lessen is toegelicht dat het bonuspunt bij de tweede examenkans zou komen te vervallen. Zij geeft aan dat de richtlijnen betreffende de ‘facultatieve taak’ die zij via Toledo heeft ontvangen niet lieten vermoeden dat het bonuspunt bij de tweede examenkans zou wegvallen.

De Raad leest dat de interne beroepsinstantie de argumentatie van verzoekster niet bijtreedt. Zo wijst de Raad onder meer op volgende passage uit de betwiste beslissing: *“U gaf aan dat nergens (noch op Toledo, noch op [de] ECTS-fiche) vermeld werd dat de score niet overdraagbaar zou zijn in het geval van een herkansing. Ik vind dit ook niet meteen terug in de documenten en teksten die beschikbaar zijn. Maar zoals ik u reeds tijdens het gesprek duidelijk maakte stelt het onderwijs- en examenreglement (art. 89 § 5) dat er geen deelresultaten worden overgedragen naar een volgende examenperiode. In principe gaat het hier niet om een deelresultaat, maar om een bonuspunt waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores: ze gelden slechts 1 keer tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Ik besluit dat elke student even vaak gebruik kon maken van het bonuspunt en er dus van discriminatie geen sprake is. (...)”*.

Verzoekster voert ook aan dat nu het bonuspunt niet louter wordt toegekend op basis van aanwezigheid, maar eveneens op grond van een extra, kwalitatief te beoordelen, taak, uit de

“toelichting bij herkansen” in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2018-2019 evenmin kan worden afgeleid dat het bonuspunt bij een volgende examendeelname zou vervallen. Verzoekster voert aan dat enkel het minpunt rechtstreeks en uitsluitend is verbonden aan het aanwezigheidscriterium.

De Raad kan verzoekster wat dit betreft niet bijtreden. Uit de ECTS-fiche blijkt duidelijk dat slechts studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de lessen de kans krijgen tot het maken van een extra taak en dus eventueel een bonuspunt kunnen verdienen. De minimale *aanwezigheid* tijdens de lessen is aldus de eerste en tevens ook essentiële voorwaarde die moet vervuld zijn alvorens een student nog maar aanspraak kan maken op het verkrijgen van een eventueel bonuspunt. De vermelding in de ECTS-fiche bij de “toelichting bij herkansen” dat de ‘aanwezigheid’ bij een tweede en volgende examendeelname niet in rekening wordt gebracht kan bijgevolg niet anders worden begrepen dan dat het eventueel verworven bonuspunt vervalt, zoals ook het minpunt vervalt. Niet alleen het minpunt, zoals verzoekster aanhaalt, maar ook het bonuspunt zijn immers onlosmakelijk verbonden met een minimaal vereiste aanwezigheid tijdens de lessen. Dat bij de toelichting van de evaluatie in de ECTS-fiche bij het minpunt daarenboven wel expliciet wordt verwezen naar de eerste examendeelname, wat niet het geval is voor het bonuspunt, voert niet tot een ander besluit. Aangezien het niet in rekening brengen van de aanwezigheden, en dus zoals hierboven toegelicht ook het bonuspunt, duidelijk is aangegeven in de ECTS-fiche bij de “toelichting bij herkansen” was er bovendien geen reden om hierop nog in te gaan in de richtlijnen bij de taak die op Toledo zijn verschenen.

Verzoekster stelt vervolgens ook vast dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing verwijst naar artikel 89, §5 OER, betreffende de principiële niet-overdraagbaarheid van deelresultaten. De interne beroepsinstantie geeft aan dat het *in casu* niet gaat om een deelresultaat, maar om een bonuspunt, waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores, met name dat ze slechts één keer gelden, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. De Raad moet verzoekster bijtreden dat deze bepaling *in casu* niet van toepassing is, aangezien het een bonuspunt betreft. Zoals hierboven toegelicht, leest de Raad in de ECTS-fiche wel duidelijk – hoewel het er niet letterlijk in is opgenomen, zoals de interne beroepsinstantie zelf ook aanstipt – dat de aanwezigheid, en daaraan gekoppeld aldus het bonuspunt, niet in rekening wordt gebracht bij een tweede en volgende examendeelname. Naar het oordeel van de Raad kan verzoekster dan ook niet zijn misleid in haar rechtmatige verwachtingen inzake de berekeningswijze van de punten voor dit opleidingsonderdeel, zoals zij aanstipt.

Wat ten slotte de wijziging van de ECTS-fiche voor dit opleidingsonderdeel voor het academiejaar 2019-2020 betreft, waarin nu wordt aangegeven dat bij een tweede en volgende examendeelname de ‘aanwezigheid en bonuspunten’ niet in rekening worden gebracht voor de quotering van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht, benadrukt de Raad vooreerst dat hij enkel acht kan slaan op de *in casu* van toepassing zijnde ECTS-fiche, met name die van het academiejaar 2018-2019. Dat de ECTS-fiche voor het academiejaar 2019-2020 uitdrukkelijk de overdracht van bonuspunten uitsluit, laat overigens niet automatisch de *a contrario*-redenering toe waarbij de uitsluiting van de ‘aanwezigheid’ in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2018-2019 zou betekenen dat het bonuspunt wel zou worden overgedragen. In die context is de Raad dan ook niet van oordeel dat de aangevochten beslissing vernietigd moet worden. Verzoekster kan op de overdracht hebben gehoopt, maar er is geen sprake van een redelijke verwachting, waarbij een gerechtvaardigd vertrouwen op onrechtmatige wijze zou zijn geschonden of waarbij verwerende partij kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld.

Zoals reeds hierboven toegelicht treedt de Raad de visie van verzoekster niet bij dat verwerende partij de stelling van verzoekster erkent. Verzoekster stelt dat verwerende partij door de correctie in de ECTS-fiche van het academiejaar 2019-2020 de toepassing van de lezing die zij aankleeft heeft willen uitsluiten. Het is waar dat verwerende partij deze lezing niet aankleeft. Dit is geëxpliciteerd in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2019-2020. De Raad is van oordeel dat verwerende partij op die manier iedere mogelijke twijfel in hoofde van een student met betrekking tot de overdracht van het bonuspunt heeft willen uitsluiten. De aangebrachte wijziging in de ECTS-fiche ziet verzoekster als een hefboom, maar laat naar het oordeel van de Raad niet toe te beslissen dat zonder deze verduidelijking mag worden besloten dat de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 de overdracht van het bonuspunt voorzag, noch dat het ertoe leidde dat het aannemen van dergelijke overdracht een evidentie was, zodat verzoekster gerechtvaardigde verwachtingen met betrekking tot de overdracht had. De Raad, zoals reeds toegelicht, is dan ook niet van oordeel dat verzoekster is misleid met betrekking tot de rechtmatige verwachtingen aangaande de puntenberekeningwijze.

Dat verzoekster de kans is ontnomen zich meer inspanningen te getroosten voor het opleidingsonderdeel in functie van het behalen van een slaagcijfer nu zij in haar gerechtvaardigde verwachting zou zijn misleid, is een standpunt dat de Raad dan ook niet kan bijtreden. Hetzelfde geldt bijgevolg met betrekking tot het argument dat verzoekster de kans

zou zijn ontnomen te overwegen de eerste examenkans niet te benutten (in functie van het inzetten van het bonuspunt) en haar slaagkansen aldus te verhogen in de tweede examenzitting.

Omwille van voorgaande redenen is het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.535 van 18 december 2019 in de zaak 2019/684

In zake: Charlotte ONS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Van den Abeele
kantoor houdend te 9000 Gent
Nieuwebosstraat 5
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 14 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Myriam Van den Abeele, die verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de rechten’.

Voor het opleidingsonderdeel “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 9/20.

Verzoekende partij stelde op datum van 18 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 14 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie merkt vooreerst op dat zij het verschil in ECTS-fiche tussen het moment dat de studente die na het examen in september heeft bekeken enerzijds, en het moment van de hoorzitting anderzijds, niet kan verklaren. De technische logs geven niet aan dat er in de tussentijd iets gewijzigd werd aan de tekst. De interne beroepsinstantie heeft het ook niet verder onderzocht omdat het niet relevant is voor de te nemen beslissing. Een bonuspunt werkt immers enkel in het voordeel van studenten en de communicatie gebeurde via Toledo.

Vervolgens stipt de interne beroepsinstantie aan dat de studente heeft aangegeven dat nergens (noch op Toledo, noch op de ECTS-fiche) vermeld werd dat de score niet overdraagbaar zou zijn in het geval van een herkansing. Zij vindt dit ook niet meteen terug in de documenten en teksten die beschikbaar zijn. De interne beroepsinstantie verwijst wel naar artikel 89, §5 OER, waarin wordt bepaald dat er geen deelresultaten worden overgedragen naar een volgende examenperiode. Ze merkt op dat het hier in principe niet om een deelresultaat gaat, maar om een bonuspunt, waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores: ze gelden slechts één keer, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. De interne beroepsinstantie stelt ook vast dat elke student even vaak gebruik kon maken van het bonuspunt, zodat er van discriminatie geen sprake is.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat de score voor “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” correct tot stand is gekomen en ongewijzigd blijft. Ze geeft nog aan te begrijpen dat dit niet de beslissing is waarop de studente heeft gehoopt. Ze zal prof. [V.] wel verzoeken duidelijker te communiceren over de regels van het bonuspunt, zodat in de toekomst onbegrip bij studenten vermeden wordt.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 14 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van het *patere legem quam ipse fecisti*-beginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster merkt op dat de ECTS-fiche van het betreffende opleidingsonderdeel van het academiejaar 2018-2019 met betrekking tot het bonuspunt voorschrijft dat studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges de kans krijgen om een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel Familiaal Vermogensrecht. Verzoekster benadrukt dat hierbij niet is aangegeven dat deze regel slechts zou gelden voor een eerste examendeelname voor dit examenonderdeel.

Bij een te laag aanwezigheidspercentage in hoofde van de student wordt dit daarentegen wel vermeld: *“Echter, wie deze minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges niet behaalt, verliest bij de eerste examendeelname 1 punt op het onderdeel Familiaal Vermogensrecht (op 10 van de 20 punten voor het totale vak).”*.

Volgens verzoekster moet, door het voorgaande niet te specificeren bij het bonuspunt en wel bij het minpunt, op grond van een lezing van de ECTS-fiche worden verstaan dat enkel het minpunt komt te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. In het andere geval zou immers

bij het bonuspunt ook gespecificeerd zijn dat deze enkel in rekening werd gebracht bij een eerste examendeelname, in lijn met de vermelding bij het minpunt. Verzoekster stelt dat, nu dit niet het geval is, een student er rechtmatig kon van uitgaan dat het bonuspunt niet kwam te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname, zoals zij ook heeft gedaan.

Verzoekster stipt aan dat de ‘toelichting bij herkansen’ vermeld op de ECTS-fiche niets anders aangeeft. Er wordt louter gesteld dat ‘de aanwezigheid’ niet in rekening wordt gebracht voor de quoterings van het onderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Aangezien het bonuspunt niet enkel op grond van een aanwezigheid van 80% of meer in de lessen wordt toegekend, maar ook op grond van het kwalitatief maken van een extra taak, kon volgens verzoekster uit deze toelichting evenmin worden afgeleid dat het bonuspunt zou komen te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. Enkel het minpunt is immers direct en uitsluitend gelieerd aan een onvoldoende (minder dan 80%) aanwezigheid in de lessen, zodat zij er rechtmatig van uit mocht gaan dat deze toelichting enkel betrekking had op het minpunt.

Vervolgens wijst verzoekster erop dat de studenten de richtlijnen voor de facultatieve taak op 12/04/2019 via Toledo hebben ontvangen. Daarbij werd evenmin aangegeven dat het bonuspunt zou komen te vervallen bij een tweede en volgende examendeelname. Verzoekster merkt op dat verwerende partij hieromtrent geen betwisting voert. Zij erkent integendeel de lezing die verzoekster aan de ECTS-fiche en aan de richtlijnen heeft gegeven.

Waar de interne beroepsinstantie verwijst naar artikel 89, §5 OER, stelt verzoekster vooreerst vast dat zij een artikel uit het OER inzake deelresultaten aanhaalt waarvan zij zelf aangeeft dat het in feite geen toepassing vindt in geval van bonuspunten. De interne beroepsinstantie stelt dat het principe inzake de principiële niet-overdraagbaarheid van deelresultaten naar analogie moet worden toegepast op bonuspunten, tenzij anders vermeld in de ECTS-fiche.

Verzoekster wijst erop dat zij van mening is dat de ECTS-fiche iets anders bepaalt, met name dat de ECTS-fiche aangeeft dat 1 bonuspunt kan worden verdiend op het eindresultaat, geciteerd op 20, van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”, zonder specificatie dat dit slechts voor één examendeelname zou gelden. Daar waar de ECTS-fiche voor het minpunt wel aangeeft dat deze slechts wordt toegerekend bij een eerste examendeelname, moet uit de ontstentenis van deze vermelding voor het bonuspunt worden begrepen dat deze regel niet aan de orde was voor het bonuspunt.

Daarnaast merkt verzoekster op dat de interne beroepsinstantie zelf correct aangeeft dat artikel 89, §5 OER geen toepassing kan vinden op bonuspunten, nu bonuspunten geen deelresultaten betreffen in de zin van dit artikel. Een analoge toepassing van dit artikel is dan ook niet aan de orde, nu de ECTS-fiche wel degelijk duidelijk is.

Verder wijst verzoekster erop dat het luik ‘toelichting bij herkansen’ wel werd gewijzigd in de ECTS-fiche voor het huidige academiejaar. Volgens haar heeft verwerende partij door deze wijziging de lezing van de ECTS-fiche, zoals zij heeft gedaan, erkend. Door de correctie heeft verwerende partij immers de toepassing van deze lezing willen uitsluiten voor het huidige academiejaar. Verwerende partij heeft bovendien erkend dat het in rekening brengen van het aspect ‘aanwezigheid’ niet gelijkgeschakeld kan worden met het aspect ‘bonuspunten’, wat de lezing van de ECTS-fiche 2018-2019 zoals door verzoekster gedaan nog meer onderschrijft.

Verzoekster benadrukt ten slotte dat zij er te allen tijde, tot op het feedbackmoment na de tweede examenkans voor het betreffende opleidingsonderdeel, van uit is gegaan dat het bonuspunt evenzeer toegerekend zou worden op het resultaat van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Zij meent dat zij daardoor is misleid in haar rechtmatige verwachtingen inzake de berekeningswijze van de punten voor dit opleidingsonderdeel. Op die manier werd haar niet enkel de kans ontnomen om zich meer inspanningen voor dit opleidingsonderdeel te getroosten in functie van het behalen van een slaagcijfer, rekening houdend met het feit dat dit bonuspunt niet zou worden toegekend, evenzeer werd haar de kans ontnomen om te overwegen of zij de eerste examenkans wel zou benutten in functie van het inzetten van het bonuspunt tijdens de tweede examenkans en haar slaagkans aldus te verhogen.

In haar *antwoordnota* erkent verwerende partij vooreerst dat de ECTS-fiche van het academiejaar 2019-2020 voor het opleidingsonderdeel is gewijzigd ten opzichte van de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019. Ze verduidelijkt dat de interne beroepsinstantie had vastgesteld dat verzoekster niet op de hoogte was van de relevante artikels uit het OER. Om verwarring in de toekomst te vermijden, werd de ECTS-fiche aangepast. Verwerende partij benadrukt dat het gaat om een bevestiging van de reglementen uit het OER. Inhoudelijk is er niets gewijzigd, noch erkent dit een foutieve beschrijving in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019. De aanpassing werd doorgevoerd om studenten te assisteren bij het interpreteren van de ECTS-fiche en het OER.

Vervolgens stipt verwerende partij aan dat in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 niet werd vermeld dat het bonuspunt enkel zou gelden voor de eerste examendeelname. Zoals vermeld in de interne beroepsbeslissing bepaalt het OER de algemene reglementering omtrent de evaluaties van opleidingsonderdelen. Verwerende partij merkt op dat niet elke regel die van toepassing is op een opleidingsonderdeel moet of kan opnieuw worden opgenomen in de ECTS-fiche. Het niet overdraagbaar karakter wordt duidelijk in artikel 89, §5 OER.

Dat de aftrek van een punt in de ECTS-fiche wel expliciet werd beperkt tot de eerste examendeelname doet volgens verwerende partij geen afbreuk aan de geldigheid van artikel 89, §5 OER. De niet overdraagbaarheid van minpunten kan als minder expliciet beschreven in het OER worden beschouwd. Het expliciteren ervan in de ECTS-fiche houdt aldus geen inconsistentie in de beschrijving van het wel of niet overdragen van een punt in.

Daarnaast merkt verwerende partij op dat de ‘toelichting bij herkansen’ het niet overdraagbaar karakter van het bonuspunt niet vermeldt. Er wordt wel verwezen naar de aanwezigheid, die niet meer in rekening wordt gebracht. Verwerende partij is van mening dat hieruit zeker niet kan worden afgeleid dat het bonuspunt wel overdraagbaar zou zijn. Zoals eerder gesteld, bepaalt het OER dat er geen punten worden overgedragen, tenzij anders vermeld in de ECTS-fiche. Dat is hier niet het geval. Integendeel, men zou eerder kunnen argumenteren dat de bepaling de lezer zou moeten doen twijfelen over de vermeende overdraagbaarheid van het bonuspunt. Er staat immers: *“Bij een tweede en volgende examendeelname wordt de aanwezigheid niet in rekening gebracht voor de quotering van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht.”*. Verwerende partij wijst erop dat de extra taak waarvoor een bonuspunt kon worden verdiend, enkel verkregen kon worden indien er voldaan werd aan 80% aanwezigheid. Dat enkel het minpunt hieronder zou vallen, is volgens verwerende partij een zeer selectieve interpretatie van verzoekster. Deze interpretatie had ze bovendien zelf kunnen weerleggen door grondiger het OER na te gaan.

Waar verzoekster aangeeft dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing verwijst naar de niet-toepasbaarheid van artikel 89, §5 OER in deze casus, verduidelijkt verwerende partij dat artikel 89 de overdraagbaarheid van deeltijfers behandelt. Het artikel geeft aan in welke zeer specifieke situatie scores overgedragen kunnen worden naar de volgende examenperiode. Volgens verwerende partij volgt hieruit automatisch dat alle andere scores van welke aard dan

ook niet overdraagbaar zijn. Ze merkt op dat de interpretatie van dit artikel van verzoekster zou betekenen dat elke score die niet geregeld wordt door artikel 89 OER overdraagbaar is. Herkansen van een onvoldoende zou dan zo goed als onmogelijk worden.

Verwerende partij verwijst ten slotte naar artikel 70 OER. Ze verduidelijkt dat na de vaststelling van de punten door de beperkte examencommissie studenten de opleidingsonderdelen waarvoor ze een onvoldoende eindresultaat hebben gehaald kunnen herkansen. Vastgestelde scores zijn dus niet overdraagbaar naar de volgende examenperiode, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Verwerende partij verwijst ook nog naar artikel 89, §3 OER en stipt aan dat het een evidentie is dat studenten de kans krijgen om het examen volledig opnieuw te doen in de derde examenperiode, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Dit betekent dan ook dat er niet kan worden gekozen om bepaalde scores wel en andere scores niet over te dragen naar de volgende examenperiode.

Samenvattend kan worden gesteld dat verzoekster zowel de ECTS-fiche als het OER en de interne beroepsbeslissing interpreteert op een wijze die haar zaak zou ondersteunen. Verwerende partij houdt er evenwel telkens een heel andere lezing op na die, in tegenstelling tot wat verzoekster beweert, wel degelijk consistent is. Het OER bepaalt wanneer een score definitief is en in welke context een overdracht mogelijk is. In alle andere situaties bestaat er geen overdracht en moet dit niet herhaald worden in de ECTS-fiche.

In haar *wederantwoordnota* wijst verzoekster erop dat de ECTS-fiche duidelijk is: studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges krijgen de kans een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel “Familiaal vermogensrecht”. Hierbij is niet aangegeven dat deze regel enkel zou gelden voor een eerste examendeelname voor dit examenonderdeel, zoals dit wel het geval is voor het minpunt. Deze regel is duidelijk en laat geen ruimte voor interpretatie.

Vervolgens stelt verzoekster dat het minpunt inzake aard verschilt van het bonuspunt doordat het uitsluitend wordt toegekend op grond van een te laag (< 80%) aanwezigheidspercentage in de lessen, daar waar het bonuspunt voortkomt uit én een afdoende afwezigheidspercentage (≥ 80%) én het zich op behoorlijke wijze kwijten van een taak. Dat het aspect ‘aanwezigheid’ niet in rekening zou worden gebracht bij het herkansen voor de quoterings van het onderdeel “Familiaal vermogensrecht” kon volgens verzoekster dan ook niet zo worden begrepen dat het

bonuspunt bij een tweede en volgende examendeelname zou komen te vervallen. Dit klemmt des te meer nu de ECTS-fiche met betrekking tot het minpunt wel uitdrukkelijk specificeert dat het enkel geldt bij een eerste examendeelname.

Verder is verzoekster van mening dat verwerende partij niet ernstig kan voorhouden dat de student zou moeten weten dat artikel 89, §5 OER naar analogie zou moeten worden toegepast op bonuspunten. Verwerende partij heeft op intern beroep overigens erkend dat een bonuspunt niet gelijkgeschakeld kan worden met een deelcijfer. Volgens verzoekster kan een kennis van de bepalingen van het OER er derhalve niet toe leiden dat zij had moeten weten dat haar bonuspunt niet zou worden overgedragen naar een tweede examendeelname. Zij is er dan ook rechtmatig van uitgegaan dat het bonuspunt ook zou gelden bij haar tweede examendeelname.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat het voor de beoordeling van onderhavig dossier volstaat akte te nemen van:

- De erkenning in hoofde van verwerende partij dat in de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 niet wordt vermeld dat het bonuspunt enkel zou gelden voor de eerste examendeelname;
- De vaststelling dat artikel 89, §5 OER geen toepassing vindt op bonuspunten, maar op deelcijfers;
- De erkenning in hoofde van verwerende partij dat bonuspunten geen deelcijfers zijn.

Beoordeling

Verzoekster vecht de beslissing van de interne beroepsinstantie aan waarbij zij voor het opleidingsonderdeel “Personen-, familie- en familiaal vermogensrecht” de score 9 op 20 krijgt. In de op de betwisting van toepassing zijnde ECTS-fiche voor het opleidingsonderdeel leest de Raad onder meer het volgende:

“Voor het onderdeel Familiaal Vermogensrecht geldt bovendien het volgende:

- *Verplichte aanwezigheid en registratie*

Gelet op de leerdoelen en eindtermen van het vak is een minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges vereist.

Alle studenten die deze minimale aanwezigheid behalen, krijgen vanaf het laatste college tot het begin van de examenperiode toegang tot alle weblectures van de colleges. Op die manier kunnen zij in de blokperiode hun notities nog aanvullen of verduidelijken waar nodig.

Studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de colleges krijgen ook de kans om een extra taak te maken waardoor zij 1 bonuspunt kunnen verdienen op het eindresultaat gequoteerd op 20 van het examenonderdeel Familiaal Vermogensrecht.

Echter, wie deze minimale aanwezigheid van 80% op alle colleges niet behaalt, verliest bij de eerste examendeelname 1 punt op het onderdeel Familiaal Vermogensrecht (op 10 van de 20 punten voor het totale vak). (...)”.

Als toelichting bij het herkansen vermeldt de ECTS-fiche: *“Bij een tweede en volgende examendeelname wordt de aanwezigheid niet in rekening gebracht voor de quoterings van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht.”*.

De essentie van de betwisting betreft de vraag of verzoekster – zoals zij aangeeft conform de ECTS-fiche te hebben verondersteld – het bonuspunt dat zij had verkregen ingevolge haar aanwezigheid (minstens 80% van de lessen) en het maken van de extra taak toegekend krijgt bij haar tweede examenkans. Verzoekster duidt haar verbazing omtrent het feit dat zij bij de feedback heeft vernomen dat het bonuspunt haar bij de tweede examenkans niet was toegekend. Zij verduidelijkt dat nooit in de lessen is toegelicht dat het bonuspunt bij de tweede examenkans zou komen te vervallen. Zij geeft aan dat de richtlijnen betreffende de ‘facultatieve taak’ die zij via Toledo heeft ontvangen niet lieten vermoeden dat het bonuspunt bij de tweede examenkans zou wegvallen.

De Raad leest dat de interne beroepsinstantie de argumentatie van verzoekster niet bijtreedt. Zo wijst de Raad onder meer op volgende passage uit de betwiste beslissing: *“U gaf aan dat nergens (noch op Toledo, noch op [de] ECTS-fiche) vermeld werd dat de score niet overdraagbaar zou zijn in het geval van een herkansing. Ik vind dit ook niet meteen terug in de documenten en teksten die beschikbaar zijn. Maar zoals ik u reeds tijdens het gesprek duidelijk maakte stelt het onderwijs- en examenreglement (art. 89 § 5) dat er geen deelresultaten worden overgedragen naar een volgende examenperiode. In principe gaat het hier niet om een deelresultaat, maar om een bonuspunt waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores: ze gelden slechts 1 keer tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. Ik besluit dat elke student even vaak gebruik kon maken van het bonuspunt en er dus van discriminatie geen sprake is. (...)”*.

Verzoekster voert ook aan dat nu het bonuspunt niet louter wordt toegekend op basis van aanwezigheid, maar eveneens op grond van een extra, kwalitatief te beoordelen, taak, uit de

“toelichting bij herkansen” in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2018-2019 evenmin kan worden afgeleid dat het bonuspunt bij een volgende examendeelname zou vervallen. Verzoekster voert aan dat enkel het minpunt rechtstreeks en uitsluitend is verbonden aan het aanwezigheidscriterium.

De Raad kan verzoekster wat dit betreft niet bijtreden. Uit de ECTS-fiche blijkt duidelijk dat slechts studenten die 80% of meer aanwezig zijn tijdens de lessen de kans krijgen tot het maken van een extra taak en dus eventueel een bonuspunt kunnen verdienen. De minimale *aanwezigheid* tijdens de lessen is aldus de eerste en tevens ook essentiële voorwaarde die moet vervuld zijn alvorens een student nog maar aanspraak kan maken op het verkrijgen van een eventueel bonuspunt. De vermelding in de ECTS-fiche bij de “toelichting bij herkansen” dat de ‘aanwezigheid’ bij een tweede en volgende examendeelname niet in rekening wordt gebracht kan bijgevolg niet anders worden begrepen dan dat het eventueel verworven bonuspunt vervalt, zoals ook het minpunt vervalt. Niet alleen het minpunt, zoals verzoekster aanhaalt, maar ook het bonuspunt zijn immers onlosmakelijk verbonden met een minimaal vereiste aanwezigheid tijdens de lessen. Dat bij de toelichting van de evaluatie in de ECTS-fiche bij het minpunt daarenboven wel expliciet wordt verwezen naar de eerste examendeelname, wat niet het geval is voor het bonuspunt, voert niet tot een ander besluit. Aangezien het niet in rekening brengen van de aanwezigheden, en dus zoals hierboven toegelicht ook het bonuspunt, duidelijk is aangegeven in de ECTS-fiche bij de “toelichting bij herkansen” was er bovendien geen reden om hierop nog in te gaan in de richtlijnen bij de taak die op Toledo zijn verschenen.

Verzoekster stelt vervolgens ook vast dat de interne beroepsinstantie in haar beslissing verwijst naar artikel 89, §5 OER, betreffende de principiële niet-overdraagbaarheid van deelresultaten. De interne beroepsinstantie geeft aan dat het *in casu* niet gaat om een deelresultaat, maar om een bonuspunt, waarvoor dezelfde principes gelden als andere scores, met name dat ze slechts één keer gelden, tenzij anders bepaald in de ECTS-fiche. De Raad moet verzoekster bijtreden dat deze bepaling *in casu* niet van toepassing is, aangezien het een bonuspunt betreft. Zoals hierboven toegelicht, leest de Raad in de ECTS-fiche wel duidelijk – hoewel het er niet letterlijk in is opgenomen, zoals de interne beroepsinstantie zelf ook aanstipt – dat de aanwezigheid, en daaraan gekoppeld aldus het bonuspunt, niet in rekening wordt gebracht bij een tweede en volgende examendeelname. Naar het oordeel van de Raad kan verzoekster dan ook niet zijn misleid in haar rechtmatige verwachtingen inzake de berekeningswijze van de punten voor dit opleidingsonderdeel, zoals zij aanstipt.

Wat ten slotte de wijziging van de ECTS-fiche voor dit opleidingsonderdeel voor het academiejaar 2019-2020 betreft, waarin nu wordt aangegeven dat bij een tweede en volgende examendeelname de ‘aanwezigheid en bonuspunten’ niet in rekening worden gebracht voor de quotering van het onderdeel Familiaal Vermogensrecht, benadrukt de Raad vooreerst dat hij enkel acht kan slaan op de *in casu* van toepassing zijnde ECTS-fiche, met name die van het academiejaar 2018-2019. Dat de ECTS-fiche voor het academiejaar 2019-2020 uitdrukkelijk de overdracht van bonuspunten uitsluit, laat overigens niet automatisch de *a contrario*-redenering toe waarbij de uitsluiting van de ‘aanwezigheid’ in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2018-2019 zou betekenen dat het bonuspunt wel zou worden overgedragen. In die context is de Raad dan ook niet van oordeel dat de aangevochten beslissing vernietigd moet worden. Verzoekster kan op de overdracht hebben gehoopt, maar er is geen sprake van een redelijke verwachting, waarbij een gerechtvaardigd vertrouwen op onrechtmatige wijze zou zijn geschonden of waarbij verwerende partij kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld.

Zoals reeds hierboven toegelicht treedt de Raad de visie van verzoekster niet bij dat verwerende partij de stelling van verzoekster erkent. Verzoekster stelt dat verwerende partij door de correctie in de ECTS-fiche van het academiejaar 2019-2020 de toepassing van de lezing die zij aankleeft heeft willen uitsluiten. Het is waar dat verwerende partij deze lezing niet aankleeft. Dit is geëxpliciteerd in de ECTS-fiche voor het academiejaar 2019-2020. De Raad is van oordeel dat verwerende partij op die manier iedere mogelijke twijfel in hoofde van een student met betrekking tot de overdracht van het bonuspunt heeft willen uitsluiten. De aangebrachte wijziging in de ECTS-fiche ziet verzoekster als een hefboom, maar laat naar het oordeel van de Raad niet toe te beslissen dat zonder deze verduidelijking mag worden besloten dat de ECTS-fiche van het academiejaar 2018-2019 de overdracht van het bonuspunt voorzag, noch dat het ertoe leidde dat het aannemen van dergelijke overdracht een evidentie was, zodat verzoekster gerechtvaardigde verwachtingen met betrekking tot de overdracht had. De Raad, zoals reeds toegelicht, is dan ook niet van oordeel dat verzoekster is misleid met betrekking tot de rechtmatige verwachtingen aangaande de puntenberekeningwijze.

Dat verzoekster de kans is ontnomen zich meer inspanningen te getroosten voor het opleidingsonderdeel in functie van het behalen van een slaagcijfer nu zij in haar gerechtvaardigde verwachting zou zijn misleid, is een standpunt dat de Raad dan ook niet kan bijtreden. Hetzelfde geldt bijgevolg met betrekking tot het argument dat verzoekster de kans

zou zijn ontnomen te overwegen de eerste examenkans niet te benutten (in functie van het inzetten van het bonuspunt) en haar slaagkansen aldus te verhogen in de tweede examenzitting.

Omwille van voorgaande redenen is het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 18 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.483 van 2 december 2019 in de zaak 2019/689

In zake: David HAACK
Woonplaats kiezend te White Plains New York, 10606 (VS)
14 Lee Avenue

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

In zijn verzoekschrift, ingesteld op 18 oktober 2019, haalt verzoeker de niet-objectiviteit van de “verdedigingslezer” en de schending van de rechten van mensen met een handicap aan in het kader van zijn Masterthesis.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Ontvankelijkheid – afstand

In een e-mail aan de Raad van 14 november 2019 laat verzoeker weten dat hij, in het licht van het gedetailleerde rapport van de vice-rector, geen verder bezwaar wil aantekenen, omdat hij denkt dat dit niet nodig is.

De Raad begrijpt dit als een afstand, en ziet geen redenen om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad stelt de afstand van het geding vast.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.516 van 13 december 2019 in de zaak 2019/690

In zake: xxx

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 18 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk en deels gegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Electromechanical Engineering Technology’.

Voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems” bekommt verzoekende partij een examencijfer van 7/20. Verzoeker wordt niet geslaagd verklaard voor de masteropleiding.

Verzoekende partij stelde op datum van 17 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 18 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk en deels gegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt vooreerst dat de evaluatie van het opleidingsonderdeel “Drive Systems” in de derde examenperiode bestond uit een mondeling gedeelte, een meerkeuzegedeelte en een oefeningengedeelte. De student behaalde respectievelijk 12,5/20, 4,19/20 en 4,67/20, met 7/20 als eindresultaat. De student haalde twee vragen uit het meerkeuzegedeelte aan waarvan hij vond dat hij een juist antwoord gaf. Daarnaast was de student van mening dat de schriftelijke oefening dubieus was opgesteld. De interne beroepsinstantie heeft voor de behandeling van het beroep bijkomende motivering opgevraagd bij de faculteit.

Wat de schriftelijke oefening betreft, is de interne beroepsinstantie van oordeel dat de argumentatie van de student weinig concreet is. Zij ziet dan ook geen redenen om de vraag en de beoordeling van het antwoord van de student in twijfel te trekken.

Wat vragen 8 en 9 van het meerkeuzegedeelte betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat de student zelf rondvraag heeft gedaan bij inhoudelijke experts. Enkel een ervan ondersteunden de argumentatie van de student wat vraag 8 betreft. Volgens de interne beroepsinstantie is het evenwel de vraag in hoeverre de verwarring die de student ervoer bij het invullen van het meerkeuzegedeelte te wijten is aan de vraagstelling dan wel aan de kennis van de stof van het opleidingsonderdeel. Het spreekt voor zich dat een examen van een opleidingsonderdeel peilt naar de leerresultaten die vooropgesteld werden binnen het opleidingsonderdeel en niet daarbuiten.

De interne beroepsinstantie merkt – voor vraag 8 – op dat niet “earthing” werd behandeld in de les, maar wel duidelijk de plaatsing van de “shielding”. De domeinen waarin limit cycles (vraag 9) ook nog voorkomen, behoren allemaal niet tot de leerstof van het opleidingsonderdeel. Een gedegen kennis van de stof had de student kunnen overtuigen van het enige juiste antwoord in de context van dit opleidingsonderdeel. Daarom achtte de interne beroepsinstantie het ook niet nodig onafhankelijke experts aan te stellen. De kwestie gaat niet over de inhoud van de vraag, maar over de relatie van de vraag tot de leerstof.

De interne beroepsinstantie beseft wel dat de vragen beter gesteld hadden kunnen worden om de student minder te doen twijfelen. De student gaf in beperkte mate aan kennis te hebben van de onderwerpen die ondervraagd werden door telkens twee incorrecte antwoorden te elimineren. De interne beroepsinstantie beslist dan ook – zich baserend op de argumentatie van de student omtrent vragen 8 en 9 – dat de student voor deze vragen niet gesanctioneerd wordt voor het elimineren van het correcte antwoord. De student krijgt 1/3 van een punt voor het elimineren van twee incorrecte antwoorden. De interne beroepsinstantie benadrukt dat het antwoord zoals vooropgesteld door de docenten evenwel het enige correcte antwoord blijft binnen de context van het opleidingsonderdeel. De student krijgt dus geen vol punt voor deze vragen, aangezien een gedegen kennis van de leerstof hem wel degelijk naar het correcte antwoord had kunnen leiden.

Gelet op de gewijzigde score van het meerkeuzegedeelte, wordt de eindscore voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems” aangepast naar 8/20.

Vervolgens stelt de interne beroepsinstantie vast dat de examencommissie van oordeel was dat de student niet aan de leerdoelstellingen heeft voldaan. Zij verduidelijkt dat een vergissing in beoordeling uit het verleden voor “Robotics and Advanced Instrumentation” hierin geen rol speelt. De nieuwe score voor “Drive Systems” in de derde examenperiode is even hoog als die van juni (8/20). Het was op basis van de score van juni dat de examencommissie heeft geoordeeld dat niet aan de leerdoelstellingen voldaan is. Aangezien de score van september niet hoger ligt, blijft dezelfde motivering gelden: de student heeft niet voldaan aan bepaalde leerdoelstellingen.

De interne beroepsinstantie stipt aan dat de student tijdens het gesprek bijzondere omstandigheden heeft aangehaald, die niet aan bod kwamen op de examencommissie. Zij begrijpt dat deze gebeurtenissen (het overlijden van zijn grootmoeder in januari 2019 en de gezondheidstoestand van zijn vader) een impact hebben gehad op zijn leven en het studiewerk. De interne beroepsinstantie kan hieruit echter niet afleiden dat de student wel geslaagd zou zijn indien deze gebeurtenissen niet hadden plaatsgevonden. Het overlijden van de grootmoeder van de student gebeurde veel vroeger in het academiejaar dan de examens voor Drive Systems. De gebeurtenis verklaart dan ook niet waarom op het examen zelf – in het bijzonder in september – nog specifiek hiermee rekening moet worden gehouden om niet-slagen te verklaren.

De interne beroepsinstantie volgt de examencommissie in de stelling dat het resultaat van de student voor Drive Systems in lijn ligt met de eerder behaalde resultaten. Het feit dat de student voor dit opleidingsonderdeel in de derde examenperiode even grote gebreken vertoont als in de tweede examenperiode versterkt deze visie. Daarnaast had de student dit academiejaar slechts 29 studiepunten af te ronden. Dit komt overeen met de belasting van één semester, wat zijn slaagkansen vergrootte. Toch slaagde hij er tweemaal niet in een credit te behalen voor “Drive Systems” (juni en september).

Op basis van deze elementen beslist de interne beroepsinstantie dat de bijzondere omstandigheden, hoewel zij hiervoor met de student sympathiseert, de score voor “Drive Systems” en het behaald diplomapercentage niet verklaren. Ze verklaart dat de student niet geslaagd is voor de Master of Electromechanical Engineering Technology.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 18 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 23 oktober 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een enig middel beroept op de schending van het redelijkheids-, het motiverings- en het gelijkheidsbeginsel alsook op de schending van het onderwijs- en examenreglement (OER).

Standpunt van partijen

Verzoeker verduidelijkt vooreerst dat hij voor het resterende opleidingsonderdeel “Drive Systems” een vrijstelling (1,4 studiepunten) heeft voor het practicum (score van 3 op 5). In de

eerste zittijd had hij een tolereerbare onvoldoende van 8/20 behaald voor het resterende gedeelte van 2,6 studiepunten en dus voor deze onderwijsleeractiviteit (OLA). In de tweede zittijd bestond de evaluatie voor deze OLA uit een mondeling gedeelte, een meerkeuzegedeelte en een oefeningengedeelte, waarvoor verzoeker respectievelijk 12,5/20, 4,6/20 en 4/20 heeft behaald, met een score van 7/20 als eindresultaat voor de OLA. Tijdens de interne beroepsprocedure werd de score voor het meerkeuzegedeelte aangepast naar 7,3/20, wat leidde tot een score van 8/20 voor de OLA in de tweede zittijd.

Vervolgens merkt verzoeker op dat hij, op basis van artikel 98 OER, op 14 september 2019 een kopie van het beraadslagingsverslag heeft aangevraagd aan de voorzitter en de secretaris van de examencommissie. Artikel 81, §4 OER bepaalt immers dat in alle gevallen waarin de examencommissie voor studenten met één onvoldoende voor een opleiding tot niet-slagen beslist, zij in het beraadslagingsverslag moet motiveren waarom de betrokken studenten niet aan de vooropgestelde leerresultaten voor het geheel van de opleiding voldoen. Verzoeker stelt vast dat de leerresultaten voor het geheel van de opleiding niet in het beraadslagingsverslag worden vermeld. Er wordt evenmin naar verwezen. Dit is volgens hem in strijd met artikel 81 OER.

Verzoeker wijst op de leerresultaten van de opleiding en stelt vast dat de faculteit in haar motivering voor de interne beroepsinstantie verwijst naar “opleidingsspecifieke leerdoelstellingen, verbijzonderd voor het desbetreffende opleidingsonderdeel”. Deze waren niet vermeld in het beraadslagingsverslag van de examencommissie. Verzoeker merkt op dat deze opsomming ongedateerd en zonder handtekeningenlijst is, zodat ze niet rechtsgeldig is op grond van artikel 83 OER.

Verzoeker stipt aan dat de leerdoelstellingen waarnaar de faculteit verwijst komen van een vak dat in het academiejaar 2019-2020 wordt ingericht. Volgens verzoeker zijn deze leerdoelstellingen dan ook niet op hem van toepassing. De correcte ECTS-fiche van Drive Systems van het academiejaar 2018-2019 maakt geen melding van deze leerdoelstellingen.

Verder stelt verzoeker vast dat de examencommissie aangeeft dat er geen individuele omstandigheden zijn gemeld bij de examenombuds en dat zij er dus geen rekening mee heeft gehouden. Verzoeker wijst erop dat hij de examenombuds wel degelijk heeft gecontacteerd naar aanleiding van het overlijden van zijn grootmoeder. Tijdens het gesprek met de interne

beroepsinstantie heeft verzoeker ook aangegeven dat hij zijn moeder in 2013 heeft verloren aan kanker, waardoor zijn oma een grote rol speelde in zijn leven, en dat zijn vader uitgezaaide kanker heeft. Daarenboven combineert verzoeker zijn studies al vijf jaar met werk. Hij heeft het werkstudentenstatuut aan de KU Leuven gehad om practica op betere tijdstippen af te leggen.

Wat het meerkeuzegedeelte van het examen voor “Drive Systems” betreft, merkt verzoeker op dat er slechts één juist antwoord was. Er werd ook een giscorrectie toegepast. Bij vraag 8 stipt verzoeker aan dat hij antwoord a had aangeduid, terwijl de opsteller van deze vraag van oordeel is dat het juiste antwoord d is. Hij stelt dat earthing niet mag gebeuren bij shielding. Volgens hem zijn zowel EMC Standards als NIDEC duidelijk hierover. Hij merkt ook op dat in de rijkere Engelse taal “earthed”, “bound” en “ground” verschillende betekenissen hebben ten opzichte van elkaar en ten opzichte van “geaard” in het Nederlands. Verzoeker vindt het letterlijk vertalen van een examenvraag vanuit het Nederlands een foutieve handelwijze, die ingaat tegen artikel 110 OER.

Daarnaast wijst verzoeker erop dat vraag 8 werd opgesteld en verbeterd door [T.N.]. Haar vakgebied ligt niet in Elektromagnetische Compatibiliteit/Interferentie (EMC/EMI). Deze vraag was in navolging van het gastcollege EMC gegeven door Dr. Ing. [J.K.]. Verzoeker benadrukt dat alle door hem gecontacteerde experts unaniem waren over het juiste antwoord, met name antwoord a. Hij merkt ook op dat in de PowerPointpresentatie “Electromagnetic Compatibility”, waarnaar de docenten verwijzen in hun feedbackmail, “bonding” en “grounding” worden vermeld en niet “earthing van de “shielding”. Bovendien staat op de ECTS-fiche bij course material “Extra’s on Toledo”. Het betreft onder meer een SEW catalogus die verzoeker had meegenomen naar het examen. Hierin worden “shielding”, “bounding” en “grouding” consistent gebruikt en uitgelegd. Volgens verzoeker valt het dus wel degelijk binnen de leerstof van het opleidingsonderdeel en de leerdoelstellingen.

Verzoeker benadrukt dat meerkeuzevragen over kleine details gaan, vaak met maar telkens één verschillend woord in de vier verschillende antwoordmogelijkheden. Daarbij zijn strikvragen geen uitzondering en is “geen van deze” vaak één van de antwoordmogelijkheden. Verzoeker stelt nog dat de PowerPointpresentatie van de les afsluit met tien geboden, waaronder om geen “pigtaills” te gebruiken, wat volgens hem “earthed” in deze context kan impliceren. Het gastcollege heeft hij overigens herbeluisterd via een opname. Toen werd wel de correcte terminologie gebruikt van “shielding”, “bounding” en “grounding”.

Wat vraag 9 betreft, stipt verzoeker aan dat hij antwoord a had aangeduid, terwijl de docenten van oordeel waren dat het juiste antwoord c is. Hij stelt dat (Unstable) Limit cycles voorkomen in chaos, bifurcation en zelfs in open loop control. Daarvoor verwijst hij naar een handboek. Volgens verzoeker geeft antwoord a duidelijk aan dat Limit cycles ook elders voorkomen, buiten closed-loop control systems. Zelfs de Wikipediapagina over de Limitcykel maakt melding van Chaos en Bifurcation. Verzoeker had deze pagina zelf afgedrukt en meegenomen naar het examen omdat bij een oude examenvraag de limit cyclus moest worden uitgelegd. In de PowerPointpresentatie van “Drive systems and servos” worden bovendien onder andere steam engines en steam ships vermeld. Volgens verzoeker valt het dus wel degelijk binnen de leerstof van het opleidingsonderdeel en de leerdoelstellingen. Het wordt ook actief aangemoedigd. Bij generieke vaardigheden staat immers “MG1 Informatie verwerven en verwerken” vermeld.

Verder wijst verzoeker erop dat de vraag naar extra motivering van de docent bij hun antwoord tijdens het inzagemoment zijn kennis van de stof van het examenonderdeel aantoont. Hetzelfde geldt voor het kritisch nadenken, tegen de docenten in, door hun antwoord niet zomaar voor waar aan te nemen en dit te contesteren met industriestandaards en wetenschappelijke documenten.

Hij stipt aan dat hij bij de vraag voor verdere verduidelijking bij meerkeuzevragen 8 en 9 ofwel geen antwoord kreeg, ofwel enkel een verwijzing naar de PowerPointpresentatie. Dit kan men evenwel geen nabespreking noemen in de zin van artikel 88 OER, zeker aangezien hij zijn argumenten kracht had bijgezet met industriestandaards en links. Verzoeker betreurt het dat hij telkens van het kastje naar de muur werd gestuurd, ook al was zijn vraag voor feedback op deze examenvragen oprecht en onderbouwd.

Volgens verzoeker benadrukt de onwil van de faculteit om enige ambiguïteit in de examenvragen te erkennen, ondanks de antwoorden van de vakexperten, die daar lijnrecht tegenin gaan, de noodzaak om een externe onafhankelijke examinerator aan te stellen.

Daarnaast verduidelijkt verzoeker dat er een giscorrectie werd toegepast bij het meerkeuzegedeelte: één correct antwoord per vraag, waarvoor +1, +1/9 of +1/3 voor het elimineren van respectievelijk 3, 1 of 2 foute antwoorden werd toegekend. Een score 0 werd toegekend indien de student de vraag niet beantwoordde en er was een afstraffing van -1/3 voorzien voor elk foutief, ambigu of onleesbaar antwoord. Volgens verzoeker hebben de

flagrante fouten in de vragen voor stress gezorgd omwille van tactische overwegingen door de giscorrectie. Hij wijst erop dat hij ongeveer drie uur aan dit deel heeft besteed.

Verder stelt verzoeker vast dat zowel voor het opleidingsonderdeel “Robotics and Advanced Instrumentation” (5 SP) als voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems” (4 SP) – met dezelfde coördinator – fouten werden gemaakt in de verbetering en de opstelling van de meerkeuzevragen. Voor het eerste opleidingsonderdeel werd zijn score aangepast van 9/20 naar 11/20 na een aanpassing voor het meerkeuzegedeelte van 9,33/20 naar 14,66/20. Volgens verzoeker moet er gewaakt worden over de gelijke behandeling van de studenten. Hij verwijst naar deze gebeurtenissen enerzijds, en naar de onwil van verwerende partij om hem met 184 studiepunten geslaagd te verklaren voor zijn bacheloropleiding en waarvoor hij een beroepsprocedure heeft doorlopen anderzijds.

Verzoeker vraagt ten slotte om hem op basis van bovengenoemde bijzondere individuele bijzondere omstandigheden geslaagd te verklaren op grond van artikel 81, §5 OER. Hij benadrukt dat er aantoonbaar fouten zijn gebeurd bij de beoordeling van twee opleidingsonderdelen van de masteropleiding, die in totaal 9 studiepunten oftewel 15% vertegenwoordigen. Er bestaat discussie over 2,6 studiepunten, die overigens tolereerbaar zijn. Verzoeker vraagt ook af te stappen van het 68% gewogen percentage zoals bedoeld in artikel 81, §2 OER. Momenteel betreft dit voor verzoeker 59,67%. Het wordt 60% indien de score voor “Drive Systems” wordt aangepast naar 9/20.

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij vooreerst op dat verzoeker de argumenten zoals hij die aangaf bij het intern beroep herhaalt. Verzoeker verwijst naar het beraadslagingsverslag van de examencommissie, waarin geen melding wordt gemaakt van de leerresultaten waaraan hij niet heeft voldaan. Verwerende partij wijst erop dat het huidig beroep bij de Raad is gericht tegen de interne beroepsbeslissing, die de beslissing van de examencommissie vervangt. Het niet aangeven van de tekorten binnen de leerresultaten in het verslag van de examencommissie kan volgens haar niet worden aangehaald om de interne beroepsbeslissing aan te vechten. De interne beroepsinstantie heeft immers de niet-behaalde opleidingsspecifieke leerdoelstellingen verbijzonderd voor het desbetreffende opleidingsonderdeel wel degelijk meegenomen in haar beslissing. Verwerende partij verduidelijkt dat de leerresultaten waarvan sprake komen uit de Nederlandstalige variant van het opleidingsonderdeel. Ze wijst erop dat vanuit de ECTS-fiche

van “Drive Systems” wordt gelinkt naar de ECTS-fiche van de Nederlandstalige variant “Aandrijfsystemen”. De inhoud van beide opleidingsonderdelen is identiek.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker daarna wederom naar een beslissing van de examencommissie verwijst. De examencommissie stelde vast dat er geen melding werd gemaakt van bijzondere omstandigheden, doch verzoeker stipt aan dat hij in januari wel gemeld had dat zijn grootmoeder was overleden. Om de hierboven omschreven reden kan dit argument volgens verwerende partij niet worden aangehouden om de interne beroepsbeslissing te betwisten. Verwerende partij verduidelijkt dat verzoeker tijdens het gesprek met de interne beroepsinstantie volgende bijzondere omstandigheden heeft aangehaald: het overlijden van zijn grootmoeder tijdens het academiejaar 2018-2019, het overlijden van zijn moeder in 2013 en de huidige medische situatie van zijn vader. Het feit dat verzoeker werkstudent is, werd niet aangehaald en geldt volgens verwerende partij ook niet als bijzondere omstandigheid bij het evalueren van zijn resultaten. Zoals verzoeker zelf aangeeft, heeft hij het werkstudentenstatuut verkregen om de combinatie werk en studeren mogelijk te maken.

Verwerende partij merkt op dat de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat de door verzoeker aangehaalde omstandigheden uit het verleden de onvoldoende voor “Drive Systems” in de examenperiode van september niet verklaren. De opgenomen examenkansen liggen ver uit elkaar (januari en augustus). Toch behaalde verzoeker voor het opleidingsonderdeel tweemaal 8/20. Volgens verwerende partij kan hieruit niet worden afgeleid dat de bijzondere omstandigheden effect hadden op het eindresultaat van de derde examenperiode.

Wat vervolgens vraag 8 van het meerkeuzegedeelte van het examen betreft, stelt verwerende partij vast dat verzoeker dezelfde argumentatie aanhaalt zoals gehanteerd in zijn intern beroepsschrift. Ze benadrukt dat de interne beroepsinstantie, op basis van de argumentatie van verzoeker, het resultaat voor de vraag heeft aangepast: er werden geen punten afgetrokken voor het elimineren van het correcte antwoord en verzoeker heeft 1/3 van een punt ontvangen voor het elimineren van twee incorrecte antwoorden.

Verwerende partij stipt aan dat verzoeker tijdens de interne beroepsprocedure informatie van experts omtrent vraag 8 heeft doorgegeven. Volgens haar werd wel degelijk rekening gehouden met deze informatie bij het herevalueren van deze vraag. Verwerende partij benadrukt wel dat de interne beroepsinstantie heeft aangegeven dat informatie van experts binnen het domein niet

altijd doorslaggevend is bij het beoordelen van een examen. Een examenvraag heeft een zeer specifieke context, binnen het examen, binnen het opleidingsonderdeel en binnen de opleiding. Het is dan ook binnen die context dat de examenvragen bekeken en beoordeeld moeten worden.

Bij vraag 8 verduidelijkt verwerende partij nog dat “shielding” (afscherming) inderdaad één van de onderwerpen is die tijdens het gastcollege besproken werden. “Bonding” of “bounding” waarvan verzoeker spreekt, is niet terug te vinden in de slides. Er wordt wel gesproken over “connecting”. Volgens verwerende partij spreekt het voor zich dat er dan vermeld moet worden wat je met wat verbindt. Waar verzoeker aangeeft dat “pigtails” in de slides van de les staan en in deze context “earthing” kunnen impliceren, is verwerende partij van mening dat dit niet correct is. De term “pigtails” beschrijft hoe een verbinding eruitziet en niet wat met wat verbonden wordt. Dit is dus helemaal niet gerelateerd aan aarding. Verwerende partij benadrukt nogmaals dat de score op deze vraag door de interne beroepsinstantie werd aangepast, op basis van dezelfde argumentatie die nu in het extern beroep aan bod komt.

Wat vervolgens vraag 9 betreft, merkt verwerende partij op dat ook deze vraag door verzoeker wordt betwist met dezelfde argumentatie als in het intern beroepsschrift. De interne beroepsinstantie heeft bovendien ook het resultaat voor deze vraag aangepast, op basis van de argumentatie van verzoeker: er werden geen punten afgetrokken voor het elimineren van het correcte antwoord en verzoeker heeft 1/3 van een punt ontvangen voor het elimineren van twee incorrecte antwoorden.

Waar verzoeker argumenteert dat andere limietcycli wel degelijk tot de leerstof van het opleidingsonderdeel behoren en dat het bestaan van andere limitcycli op een Wikipediapagina zou staan, merkt verwerende partij vooreerst op dat dit niet kan worden ontkend, doch tot nader order is Wikipedia geen onderdeel van de leerstof. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker van mening is dat het leerresultaat “MG1 Informatie verwerven en verwerken” hier op hem van toepassing is. Eerder in zijn verzoekschrift heeft verzoeker evenwel aangegeven dat dezelfde leerdoelstellingen niet op hem van toepassing zijn. Volgens verwerende partij is zijn argumentatie hierin aldus weinig consistent.

Verwerende partij wijst erop dat dit leerresultaat van toepassing is om beter de concepten te begrijpen die in de les werden uitgelegd en met name met het oogpunt op aspecten die verband houden met toepassingen waar het vak over gaat, met name het ontwerpen van aandrijfsystemen. Het lijkt een evidentie dat er geen vragen worden gesteld over chaostheorie

(en in gelijkaardige mate relativiteitstheorie, kwantumfysica of celbiologie, ...). Volgens verwerende partij werd hierop op geen enkele wijze een zinspeling gemaakt tijdens de hoorcolleges. Waar verzoeker verwijst naar ‘steam engines’ en ‘steam ships’, merkt verwerende partij op dat deze tijdens het hoorcollege werden vermeld als één van de voorbeelden van servo-systemen avant-la-lettre waar dankzij een servo-systeem grotere installaties konden worden gebouwd die mankracht vervingen. In deze historische overzichten werd evenwel op geen enkele wijze naar regeltechnische aspecten of limietcycli verwezen. Deze andere limietcycli vallen dus buiten het domein van het opleidingsonderdeel. Verwerende partij besluit dan ook dat verzoeker het leerresultaat “MG1 Informatie verwerven en verwerken” verkeerd interpreteert. Ten overvloede benadrukt verwerende partij nogmaals dat de interne beroepsinstantie het punt op deze vraag heeft aangepast, grotendeels gebaseerd op dezelfde argumentatie zoals die in het extern beroep aan bod komt.

Verder stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoeker argumenteert dat het vragen naar extra motivering tijdens het inzagemoment en het niet voor waar aannemen van de antwoorden van de docenten aangeeft dat hij voldoende kennis heeft van het domein. Verwerende partij wijst erop dat die bewering niet wordt ondersteund door de resultaten die verzoeker heeft behaald voor “Drive Systems” (tweemaal 8/20). Het vragen naar motivering kan volgens haar ook bezwaarlijk gelijkgesteld worden met het behalen van de leerresultaten. Zij merkt ook op dat feedback na het examen geen effect heeft op de evaluatie en de uiteindelijke score van het opleidingsonderdeel.

Waar verzoeker beweert dat er onwil bij de faculteit is om enige ambiguïteit in de vraagstelling te erkennen, benadrukt verwerende partij dat de interne beroepsinstantie heeft beslist de evaluatie voor vragen 8 en 9 aan te passen omdat de vragen duidelijker hadden kunnen zijn. Er kan dan ook geen sprake zijn van enige onwil in hoofde van de interne beroepsinstantie.

Daarnaast is verwerende partij van mening dat het gegeven dat verzoeker drie uur heeft besteed aan het meerkeuzegedeelte, zoals hij aanhaalt, getuigt van onvoldoende kennis van het onderwerp. Met een betere kennis had verzoeker minder getwijfeld, ook bij vragen 8 en 9, waardoor er meer tijd overbleef voor de resterende opdrachten. Verwerende partij merkt nog op dat een student ook zelf verantwoordelijk is voor een correcte inschatting van zijn tijdsinvesteringen tijdens een examen.

Verder merkt verwerende partij nog op dat de vergissingen in het optellen van de punten voor het examen “Robotics and Advanced Instrumentation” op dat moment zelf werden rechtgezet. Zij hebben geen effect op de evaluatie van “Drive Systems”, noch op de beoordeling van het behalen van de leerresultaten van de opleiding. Hetzelfde geldt voor een eerdere procedure omtrent het niet slagen voor de bacheloropleiding. Volgens verwerende partij wordt een relatie tussen beide niet aannemelijk gemaakt door verzoeker, noch wordt aangegeven hoe dit ingaat tegen artikel 97 OER. Ze benadrukt dat het behalen van de leerresultaten voor elke student geldt. Dit wordt op dezelfde manier getoetst.

Waar verzoeker de Raad vraagt om hem geslaagd te verklaren voor de masteropleiding, wijst verwerende partij erop dat het uitreiken van een diploma niet tot de bevoegdheden van de Raad behoort, maar wel tot die van de onderwijsinstelling. Zoals eerder vermeld, toont verzoeker volgens verwerende partij niet aan waarom de bijzondere omstandigheden het slagen voor “Drive Systems” in de derde examenperiode hebben verhinderd.

Verwerende partij stelt vast dat verzoeker redeneert dat er in 9 studiepunten vergissingen zijn gebeurd, terwijl er nu 2,6 studiepunten hem verhinderen het diploma te verkrijgen. Deze redenering klopt evenwel op geen enkel vlak. Verwerende partij benadrukt dat het niet behalen van bepaalde leerresultaten resulteert in een onvoldoende voor een volledig opleidingsonderdeel. Het aantal studiepunten doet niet ter zake. Daarnaast kunnen vergissingen uit het verleden die rechtgezet werden (waarbij verzoeker een credit verkreeg voor het opleidingsonderdeel) bezwaarlijk worden aangehaald om het niet slagen in de derde examenperiode te betwisten. Verzoeker geeft niet aan waarom deze bedenkelijke redenering zou moeten resulteren in het behalen van het diploma.

Verwerende partij licht toe dat zelfs na een correctie van de eindscore van het opleidingsonderdeel “Drive Systems” verzoeker geen credit heeft behaald voor dit opleidingsonderdeel. Het is niet duidelijk op basis waarvan de examenbeoordeling nietig verklaard zou moeten worden. Verwerende partij merkt nog op dat verzoeker tijdens het intern beroep ook heeft gevraagd dat zijn examen opnieuw zou worden beoordeeld. Ze benadrukt dat dit tot de bevoegdheden van de onderwijsinstelling behoort. De interne beroepsinstantie zag geen noodzaak om het examen te laten beoordelen door een onafhankelijke docent van een andere faculteit. Verwerende partij stelt vast dat verzoeker ook niet aangeeft wat de noodzaak is van een herbeoordeling na de beslissing van de interne beroepsinstantie.

Samenvattend moet verwerende partij vaststellen dat verzoeker ook via dit extern beroep geen argumenten aandraagt die de eerdere interne beroepsbeslissing weerleggen. Hij toont niet aan dat hij de leerresultaten van de opleiding heeft behaald, noch maakt hij aannemelijk dat bijzondere omstandigheden hem hebben verhinderd te slagen voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems”.

In zijn *wederantwoordnota* verwijst verzoeker vooreerst naar artikel 111 OER, betreffende de vertaling van de ECTS-fiche. Hij merkt op dat de leerdoelen waarvan de examencommissie melding maakt niet voorkomen in de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel “Drive Systems” dat hij heeft afgelegd. Een verwijzing naar een Nederlandse variant is niet voldoende. De Engelstalige opleiding die verzoeker volgt, wordt integraal in het Engels gedoceerd en heeft aparte klasgroepen. De lessen worden ook apart gedoceerd en er wordt altijd een verschillend examen afgelegd ten opzichte van de Nederlandstalige equivalente master. Verzoeker verduidelijkt dat er enkele Nederlandstalige masterstudenten in hetzelfde lokaal het examen “Aandrijfsystemen” hebben afgelegd, doch zij kregen een apart Nederlandstalig examen. Hij mocht de Nederlandstalige variant niet afleggen (artikel 108 OER). Verzoeker merkt nog op dat de opleidingsonderdelen “Aandrijfsystemen” en “Drive Systems” respectievelijk in het eerste en tweede semester worden onderwezen. In de antwoordnota wordt verwezen naar een examen dat verzoeker in januari zou hebben afgelegd, doch hij heeft het examen voor “Drive Systems” in juni afgelegd.

Volgens verzoeker is KU Leuven duidelijk over wat er in de initiële beslissing van de examencommissie moet staan, maar hij stelt vast dat er niet wordt verwezen naar de leerresultaten voor het geheel van de opleiding. Deze worden ook niet vermeld. Aangezien in de interne beroepsbeslissing wordt verwezen naar een oordeel van de examencommissie en aangezien er in het door hem ontvangen beraadslagingsverslag van de examencommissie geen leerdoelstellingen voorkomen, heeft verzoeker op 18 november 2019 gevraagd naar het “nieuwe” beraadslagingsverslag van de examencommissie, doch de voorzitter van de examencommissie antwoordde dat het enige beraadslagingsverslag van de examencommissie datgene is dat verzoeker reeds op 18 september 2019 heeft ontvangen. Verzoeker is van mening dat het vermelden van achteraf toegevoegde leerdoelstellingen en motiveringen in het beraadslagingsverslag van de examencommissie, alhoewel de voorzitter en de secretaris hiervan niet op de hoogte zijn, kan wijzen op intellectuele valsheid.

Wat de leerdoelstellingen betreft die in de interne beroepsbeslissing worden vermeld voor “Drive Systems”, merkt verzoeker op dat in de ECTS-fiche voor het nieuw ingericht opleidingsonderdeel “Drive Systems” in het academiejaar 2019-2020 16 learning targets worden vermeld. In de interne beroepsbeslissing worden er zes van vermeld, die hij niet onder de knie zou hebben. Verzoeker somt de zes aangehaalde leerdoelstellingen op en weerlegt dat hij deze niet zou beheersen.

Vervolgens wijst verzoeker erop dat hij voor “Drive Systems” examen heeft afgelegd in juni en in augustus. Volgens hem heeft hij zijn werkstudentenstatuut wel degelijk vermeld. Hij stelt ook dat er bij de beoordeling rekening werd gehouden met niet-geoorloofde elementen, wat niet is toegestaan. De punten die werden behaald op het examen in de eerste zittijd mogen niet in rekening worden gebracht.

Waar verwerende partij oordeelt dat er geen sprake is van bijzondere individuele omstandigheden die aanleiding geven tot deliberatie, stipt verzoeker aan dat hij van mening is dat het overlijden van zijn moeder in februari 2013 en de ziekte van zijn vader in juni 2014 zonder meer bijzondere individuele omstandigheden vormen waarvan ieder humaan en empathisch individu de impact kan beoordelen. Zijn vader is in juni 2014 ten prooi gevallen aan dezelfde ziekte als die waaraan hij zijn moeder heeft moeten afgeven. Enkele jaren later is zijn vader hervallen. Dit vormt uiteraard een zeer zware last voor hem. Verzoeker benadrukt dat hij dit wel uitdrukkelijk ter kennis heeft gebracht van verwerende partij. Volgens hem tonen de data van deze zeer tragische gebeurtenissen ook de impact hiervan op zijn studiemogelijkheden aan. Niemand hoort immers zijn moeder op zo een jonge leeftijd te moeten afgeven. Het gegeven dat bij zijn vader dezelfde ziekte is vastgesteld als degene waaraan hij zijn moeder een jaar voordien heeft moeten afgeven is uiteraard op zijn minst tragisch en ingrijpend te noemen. Geen enkele student, van welke leeftijd ook, kan hieronder ongevoelig blijven. Verder wijst verzoeker er enerzijds op dat artikel 145, §3 *juncto* 134, zevende lid OER niet vereist dat een student de bijzondere omstandigheden heeft gemeld. De kennis ervan volstaat en een concrete motivering van de impact op de studiemogelijkheden is niet vereist. Anderzijds rust een uitgebreide motiveringsplicht op de examencommissie bij het nemen van een beslissing omtrent de bijzondere individuele omstandigheden van een student. Volgens verzoeker werd deze *in casu* geschonden.

Wat verder vraag 8 van het meerkeuzegedeelte van het examen “Drive Systems” betreft, merkt verzoeker op dat twee professoren die equivalente vakken binnen dezelfde opleiding doceren, aangeven dat het enige juiste antwoord dat van verzoeker was. Verzoeker heeft aldus drie foutieve antwoorden geëlimineerd, wat leidt tot een score +1 in plaats van +1/3. Volgens verzoeker wou Dr. Ing. [J.K.] zelf geen achtergrondinformatie geven over de vraag omdat deze verkeerd was opgesteld en dus ook verkeerd was geëvalueerd. Hij merkt op dat het hoofd van de vakgroep heeft aangegeven als onafhankelijk adviesorgaan eventueel mogelijke foute of suggestieve interpretaties van de vraagstelling in detail te kunnen bestuderen en toelichten. Verzoeker heeft dit voorstel ook doorgegeven aan de interne beroepsinstantie, die hierop echter niet is ingegaan.

Waar verwerende partij aanstipt dat in de slides wordt gesproken over “connecting”, stelt verzoeker dat “connect” in de PowerPointpresentatie wordt gebruikt als omvattende term voor onder andere “bonding”. “Bonding” is echter preciezer. Verzoeker stelt ook vast dat “earthing” nergens in de PowerPointpresentatie is terug te vinden, maar “grounding” wordt wel zes keer vermeld. Daarnaast merkt verzoeker op dat “pigtail” kan verwijzen naar een onnodige lus in een draad die dan bv. als antenne kan optreden, maar evenzeer naar een “bonding wire” zonder lus erin. Volgens verzoeker impliceert “earthing” zoals gebruikt in vraag 8 een verbinding rechtstreeks van de “shielding” naar de aarde. Dit kan worden uitgevoerd door een “pigtail”. Aangezien dit in de vakliteratuur echter wordt afgeraden, dacht verzoeker dat dit een strikvraag was. Volgens verzoeker gaat de stelling dat “pigtails” helemaal niets te zien hebben met aarding bovendien in tegen wat in de PowerPointpresentatie staat, wat nogmaals de nood aantoonde om een externe examiner aan te stellen die expert is in EMC.

Wat vraag 9 van het meerkeuzegedeelte van het examen “Drive Systems” betreft, vindt verzoeker het aannemelijk deze vraag zo te interpreteren dat zij niet gelimiteerd is tot een kleine subsectie waar enkel closed-loop controle voorkomt. Hij merkt op dat één van de door hem aangeschreven experts heeft geoordeeld dat twee antwoorden correct waren. Aangezien verzoeker één van de twee correcte antwoorden heeft aangeduid, moet dit volgens hem resulteren in een score +1 in plaats van +1/3. Anders ontstaat er een ongelijke situatie in vergelijking met zijn klasgenoten. Verzoeker geeft ook aan dat hij door de opgetreden twijfel een andere vraag heeft opengelaten.

Waar verwerende partij opmerkt dat verzoeker tweemaal een score van 8/20 voor “Drive Systems” heeft behaald, benadrukt verzoeker dat er geen rekening mag worden gehouden met de score die hij op het examen in de eerste zittijd heeft behaald. Hij wijst erop dat hij tijdens de eerste zittijd een score van 17,33/20 heeft behaald voor het daar wel correct verlopen meerkeuzegedeelte.

Wat de door hem opgeworpen onwil bij de faculteit om enige ambiguïteit in de vraagstelling te erkennen betreft, verduidelijkt verzoeker dat hij hiermee de faculteit bedoelt en niet de interne beroepsinstantie.

Waar verwerende partij stelt dat hij onvoldoende kennis van het onderwerp zou hebben, wijst verzoeker erop dat hij tijdens de eerste zittijd een score van 17,33/20 voor het meerkeuzegedeelte heeft behaald. Volgens hem hadden twee foutieve vragen in een meerkeuzegedeelte wel degelijk invloed op het examen. Bij één vraag was er namelijk sprake van een verkeerde examenvorm aangezien er twee correcte mogelijke antwoorden werden weergegeven. Een andere vraag was foutief door de letterlijke vertaling van een vraag uit het Nederlands naar het Engels zonder de rijkere woordenschat en resulterende verschillende interpretaties in acht te nemen. Daardoor heeft verzoeker één meerkeuzevraag ook niet ingevuld.

Verder is verzoeker nog van mening dat de vergissing betreffende het opleidingsonderdeel “Robotics and Advanced Instrumentation” de noodzaak zou moeten aantonen om een herevaluatie uit te voeren. Dit temeer omdat het mondeling gedeelte naar zijn aanvoelen perfect was verlopen, doch slechts resulteerde in een score van 12,5/20 die bovendien niet gemotiveerd is. Verzoeker benadrukt dat meerdere aangetoonde vergissingen uit het verleden wel degelijk een grote invloed hebben op het gewogen percentage van de opleiding, wat al dan niet leidt tot een deliberatie. Deze aangetoonde vergissingen betreffen het meerkeuzegedeelte van het examen en zij hebben tot extra stress en fouten geleid bij het oplossen van de andere vragen. Verzoeker verduidelijkt dat hij heeft nagelaten om verschillende procedures op te starten over de mondelinge examens om niet nog meer kwaad bloed te zetten bij de docenten. Hij stipt nog aan dat zijn puntenlijst in oktober verkeerd werd aangepast: de aanpassing van datum staat bij dynamica en niet bij “Drive Systems”.

Samengevat vraagt verzoeker aan de Raad om de nietigverklaring van de bestreden beslissing te bevelen en te bevelen dat de examencommissie een nieuwe beslissing neemt en deliberaert. In ondergeschikte orde vraagt verzoeker om deze nieuwe examenbeslissing op grond van artikel II.292 Codex Hoger Onderwijs afhankelijk te maken van een herevaluatie van het volledig examen door een onafhankelijke vakexpert aangezien uit het dossier duidelijk blijkt dat de organisatie en de quoterings van het opleidingsonderdeel niet correct zijn verlopen en dit voor zover de Raad zou oordelen dat het gebrekkige verloop een degelijke quoterings verhinderd heeft.

Beoordeling

Verzoeker stipt aan dat in de interne beroepsbeslissing wordt verwezen naar “opleidingsspecifieke leerdoelstellingen, verbijzonderd voor het desbetreffende opleidingsonderdeel”, die hij niet zou hebben behaald, en die niet vermeld waren in het beraadslagingsverslag van de examencommissie.

De Raad stelt vast dat verzoeker hierbij verwijst naar een passage uit de motivering van de faculteit, die in de interne beroepsbeslissing is opgenomen. Volgens de faculteit zijn de opleidingsspecifieke leerdoelstellingen essentieel en cruciaal voor de opleiding. Daarenboven worden zij niet afgedekt vanuit andere opleidingsonderdelen voor wat betreft de verbijzondering voor het voor de masteropleiding belangrijke toepassingsgebied van aandrijf-/servosystemen.

Verzoeker merkt ook op dat de leerresultaten voor het geheel van de opleiding niet in het beraadslagingsverslag van de examencommissie worden vermeld. Er wordt evenmin naar verwezen.

De Raad moet vooreerst opmerken dat de interne beroepsinstantie op basis van artikel 104 OER bevoegd is om de bestreden beslissing te wijzigen. Hierdoor treedt zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats van de examencommissie en verdwijnt de beslissing van de examencommissie ook uit de rechtsorde. Ongeacht de vraag of de leerresultaten zijn opgenomen in de beslissing van de examencommissie, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat de opleidingsspecifieke leerdoelstellingen, verbijzonderd voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems”, in de interne beroepsbeslissing zijn opgenomen en dat de interne beroepsinstantie ze aldus in overweging heeft genomen bij het nemen van haar beslissing. Dat

de opleidingsdoelstellingen, waarnaar door middel van lettercodes in de leerdoelstellingen van het opleidingsonderdeel waarin zij verbijzonderd zijn wordt verwezen, niet *expressis verbis* zijn opgenomen in de aangevochten beslissing maakt deze niet onrechtmatig. Waar verzoeker in zijn wederantwoordnota concreet ingaat op deze in de interne beroepsbeslissing vermelde leerdoelstellingen, ziet de Raad niet in wat verzoeker ervan heeft weerhouden om deze argumenten reeds eerder in de procedure bij te brengen. Deze argumenten zijn laattijdig in de procedure voor de Raad opgeworpen en dus onontvankelijk. De Raad kan deze immers niet kwalificeren als een antwoord op het verweer dat verwerende partij in de antwoordnota heeft ontwikkeld, aangezien de leerdoelstellingen al in de interne beroepsbeslissing waren opgenomen.

In casu kan de Raad verzoeker ook niet bijtreden waar deze aanvoert dat de beslissing onrechtmatig zou zijn aangezien verwezen wordt naar leerdoelstellingen van een opleidingsonderdeel dat in het academiejaar 2019-2020 wordt aangeboden. De Raad stelt immers vast dat de leerresultaten het Nederlandstalig equivalent vormen van deze van het door verzoeker in het academiejaar 2018-2019 gevolgde opleidingsonderdeel “Drive Systems”. De ECTS-fiche van het Nederlandstalige opleidingsonderdeel “Aandrijfsystemen” geeft immers aan dat de inhoud van het Engelstalige opleidingsonderdeel “Drive Systems” identiek is.

De Raad ziet hierin geen reden om de beslissing verzoeker niet geslaagd te verklaren voor de opleiding – nu hij van oordeel is dat hij de opleidingsdoelstellingen *in globo* heeft bereikt – te vernietigen wegens onregelmatigheid.

Daarnaast wijst verzoeker op de gezondheidstoestand van zijn vader en op het verlies van zijn moeder in 2013, waardoor zijn oma, die hij begin 2019 heeft verloren, een belangrijke rol in zijn leven heeft gespeeld. De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie heeft geoordeeld dat deze elementen de onvoldoende voor “Drive Systems” in de derde examenperiode niet kunnen verklaren. De interne beroepsinstantie is echter niet voorbijgegaan aan deze gebeurtenissen. Zij erkent dat deze gebeurtenissen een impact hebben gehad op het leven en het studiewerk van verzoeker, maar zij geeft aan hieruit niet te kunnen afleiden dat verzoeker wel geslaagd zou zijn indien deze gebeurtenissen niet zouden hebben plaatsgevonden. Zo verwijst de interne beroepsinstantie naar het ogenblik van het overlijden van de oma van verzoeker. Het overlijden in januari 2019 vond veel vroeger plaats dan het examen, in het bijzonder het

tweedekansexamen, van het opleidingsonderdeel waarvan de score wordt betwist. De interne beroepsinstantie geeft hieromtrent nog het volgende mee:

“Ik volg de examencommissie in de stelling dat uw resultaat voor Drive Systems in lijn ligt met de eerder behaalde resultaten. Het feit dat u voor dit opleidingsonderdeel in de derde examenperiode even grote gebreken vertoont als in de tweede examenperiode versterkt deze visie. Daarnaast had u dit academiejaar slechts 29 studiepunten af te ronden. Dit komt overeen met de belasting van 1 semester. Dit vergrootte uw slaagkansen. Toch slaagde u er tweemaal niet in een credit te behalen voor “Drive Systems” (juni en september). Op basis van deze elementen beslis ik dat de bijzondere omstandigheden, hoewel ik hiervoor me u sympathiseer, de score voor “Drive Systems” en uw behaald diplomapercentage niet verklaren.”.

Tegen deze achtergrond kan de Raad de beslissing van verwerende partij niet als onregelmatig of onredelijk aanmerken.

Verzoeker geeft ook aan werkstudent te zijn en reeds gedurende 5 jaar zijn studies en zijn werk te combineren. Hij heeft het werkstudentenstatuut gehad om practica op voor hem meer geschikte tijdstippen te kunnen afleggen. De Raad heeft begrip voor de complicaties die gepaard kunnen gaan met de combinatie van werk en studies, maar moet vaststellen dat verzoeker zelf heeft gekozen voor deze combinatie. Bovendien faciliteert het werkstudentenstatuut deze combinatie. De Raad is daarom van oordeel dat deze combinatie *in casu* niet als bijzondere omstandigheid, die een grond voor deliberatie zou kunnen vormen, kan worden aanzien.

De Raad stelt vast dat verzoeker vervolgens argumenten ontwikkelt met betrekking tot tekortkomingen in de vraagstelling op het examen voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems”, die tot de betwiste evaluatie zouden hebben geleid. In deze context wijst de Raad er vooreerst op dat de interne beroepsinstantie de klachten van verzoeker reeds deels gegrond heeft verklaard en de score heeft aangepast. Tevens wijst de Raad op de beperking van zijn beoordelingsbevoegdheid. Het komt de Raad niet toe de beoordeling van de student over te doen. De evaluatie komt toe aan de evaluatoren die de verwerende partij daartoe, omwille van hun deskundigheid, heeft aangewezen. De bevoegdheid van de Raad beperkt zich tot het beoordelen van de regelmatigheid van de evaluatie. Bovendien mag de Raad nagaan of de evaluatie niet kennelijk onredelijk is.

De betwisting van vraag 8 van het meerkeuzegedeelte werd reeds voorgelegd in het kader van de interne beroepsprocedure. Het voerde tot een herevaluatie, waarin verzoeker zich evenwel

niet kan vinden. De Raad ziet echter geen reden om, binnen zijn reeds aangehaalde beoordelingsbevoegdheid, de beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen. De Raad wijst wat dit betreft ook op de door de interne beroepsinstantie aangehaalde context van de evaluatie en de vragen op basis waarvan de evaluatie is gebaseerd. Zij vindt het vanzelfsprekend dat een examen van een opleidingsonderdeel peilt naar de leerresultaten die vooropgesteld werden binnen het opleidingsonderdeel en dus naar de kennis die tijdens het opleidingsonderdeel is aangereikt. Volgens haar werd in de les, meer bepaald tijdens het gastcollege, niet “earthing” behandeld, maar wel duidelijk de plaatsing van de “shielding”. In haar antwoordnota verduidelijkt verwerende partij dat “shielding” wel degelijk behandeld is tijdens het gastcollege, maar in de slides is “bo(u)nding” – waarover verzoeker spreekt – niet terug te vinden. Er is enkel sprake van “connecting”, zodat wel duidelijk is dat er dan vermeld moet worden wat je met wat verbindt. Bijgevolg ziet de Raad, tegen de achtergrond van de geschetste context, geen reden om de aangevochten beslissing inzake de evaluatie te vernietigen. Deze specifieke context zorgt er ook voor dat de Raad op basis van de *in casu* bijgebrachte contacten met door verzoeker geselecteerde experts, waarop verwerende partij in de aangevochten beslissing ook acht heeft geslagen, niet tot vernietiging voeren.

Dat verzoeker aanvoert dat in de SEW-catalogus die op het leerplatform terug te vinden zou zijn consistent over ‘shielding’, ‘bounding’ en ‘grounding’ wordt gesproken en deze concepten volgens verzoeker dus binnen de leerstof vallen, brengt de Raad er, binnen zijn beoordelingsbevoegdheid, niet toe de gemotiveerde beslissing van de interne beroepsinstantie te vernietigen. Ook het gebruik van het begrip ‘pigtail’ in de PowerPointpresentatie in de les, wat volgens verzoeker ‘earthed’ zou impliceren, brengt de Raad niet tot een andere beslissing. De Raad wijst er hierbij op dat verwerende partij verduidelijkt dat de term wijst op de vorm van een verbinding en *in casu* niet op de verbonden elementen.

Verzoeker brengt ook elementen bij om aan te tonen dat hij de negende vraag van het meerkeuzegedeelte correct heeft beantwoord. Hij verwijst naar een e-mail van een naar zijn oordeel gerenommeerde auteur. In het kader van de interne beroepsprocedure heeft de interne beroepsinstantie op basis van deze argumentatie reeds een correctie van de evaluatie van verzoeker doorgevoerd. Hiermee rekening houdend en binnen zijn beoordelingsbevoegdheid kan de Raad de aangevochten beslissing betreffende vraag 9 van het meerkeuzegedeelte niet vernietigen. De verwijzing door verzoeker naar de bij het opleidingsonderdeel horende eindcompetentie “Informatie verwerven en verwerken” brengt de Raad niet tot een andere

beslissing. Het gegeven dat op een Wikipediapagina ook andere ‘limietcycli’ vermeld zijn, maakt de betwiste examenvraag niet foutief. De Raad acht de visie van verwerende partij dat de beoogde eindcompetentie moet worden begrepen in de context van een beter begrip van de concepten die in de les zijn uitgelegd, met name met betrekking tot aspecten die verband houden met toepassingen waarover het opleidingsonderdeel handelt (het ontwerpen van aandrijfsystemen), verantwoord. Tegen deze achtergrond acht de Raad het evenmin onregelmatig noch onredelijk te beslissen geen externe onafhankelijke examinerator aan te stellen om het examen van verzoeker opnieuw te beoordelen. Rekening houdend met de aanpassing van de evaluatie waartoe verwerende partij is overgegaan op basis van de in de interne beroepsprocedure bijgebrachte argumenten van verzoeker, is de Raad van oordeel dat geen sprake is van onwil in hoofde van verwerende partij om enige ambiguïteit in de vraagstelling te erkennen.

De Raad stelt vast dat verzoeker ook aanvoert dat de vraag naar extra motivering van de docent bij de bespreking van het meerkeuzegedeelte van het examen tijdens het inzagemoment blijk geeft van zijn kennis van de examenstof. Verzoeker stipt aan dat kritisch nadenken wordt aangemoedigd. Het beweerde bereikt hebben van de nodige kennis zonder dat dit gesteund is door resultaten op het examen voert er naar het oordeel van de Raad niet toe dat de betwiste beoordeling, zoals zij in de voorliggende casus tot stand is gekomen, niet regelmatig zou zijn, noch dat zij onvoldoende betrouwbaar zou zijn, zodat deze als onredelijk zou moeten worden afgedaan.

Indien verzoeker, zoals hij beweert in zijn verzoekschrift, van het kastje naar de muur is gestuurd met zijn oprechte en onderbouwde vraag op feedback, betreurt de Raad zulks en wijst hij verwerende partij op het belang van een degelijke feedback. Dergelijk beweerd gebrek aan deugdelijke feedback brengt in het voorliggend geval evenwel niet de evaluatie in het gedrang. Uit een beweerd gebrek aan feedback blijken immers geen onregelmatigheden noch onredelijkheid bij de betwiste evaluatie.

Verzoeker voert ook nog aan dat de fouten in de vraagstelling van het meerkeuzegedeelte van het examen voor stress hebben gezorgd omwille van tactische overwegingen door de giscorrectie. Hiermee ging tijdverlies gepaard, zodat hij ongeveer drie uur beweert te hebben besteed aan dit gedeelte. De foutieve vraagstelling leidde volgens verzoeker tot een schending

van de bepalingen uit het onderwijs- en examenreglement met betrekking tot “examenvorm en examenduur”.

De Raad is niet van oordeel dat een normaal voorbereide student, die bovendien als masterstudent over enige ervaring bij het oplossen van examens en het indelen van de hiertoe beschikbare tijd beschikt, door de vraagstelling dermate gestresseerd zou kunnen raken dat het onredelijk wordt te verwachten dat hij het examen oplost binnen de daartoe voorziene tijd. De verantwoordelijkheid die van een student mag worden verwacht om de beschikbare tijd in te delen, ook indien hij geconfronteerd wordt met vragen die heel verwarrend overkomen, leidt ertoe dat de evaluatie niet als onbetrouwbaar of onregelmatig moet worden beschouwd. Evenmin is sprake van een evaluatiesetting die onredelijk is.

De Raad stelt verder vast dat de vergissingen die volgens verzoeker hebben plaatsgevonden bij de puntenoptelling voor een ander opleidingsonderdeel zijn rechtgezet. Zij tasten de hier betwiste evaluatie niet aan. Evenmin vormen zij een grondslag om tot deliberatie over te gaan en verzoeker alsnog globaal geslaagd te verklaren voor de masteropleiding. Hetzelfde geldt, naar het oordeel van de Raad, voor een eerdere procedure om verzoeker geslaagd te verklaren voor de bacheloropleiding. De Raad merkt op dat verzoeker hieromtrent in zijn extern beroepsschrift weliswaar heeft vermeld dat art. 97 OER inzake gelijke behandeling is geschonden, doch laat na dit verder te duiden, zodat het voor de Raad niet mogelijk is vast te stellen welk argument verzoeker hier precies wil ontwikkelen. Ook de toelichting van dit argument in de wederantwoordnota kan de Raad niet overtuigen, temeer gelet op wat de Raad hierboven, rekening houdend met zijn beperkte beoordelingsbevoegdheid betreffende de inhoudelijke aspecten van de wijze waarop verwerende partij in de betwiste evaluatieactiviteit de beoogde doelstellingen van het opleidingsdeel meet, reeds omtrent vraag 9 van het meerkeuzegedeelte heeft overwogen. De vraag is naar het oordeel van de Raad, in het licht van de argumentatie van verwerende partij, niet onregelmatig of kennelijk onredelijk.

Waar verzoeker in zijn wederantwoordnota nog aanhaalt dat de score van 12,5/20 voor het mondelinge gedeelte van het examen niet gemotiveerd is, moet de Raad vaststellen dat dit argument onontvankelijk is. Verzoeker heeft in het kader van deze procedure immers nooit betwisting gevoerd over het mondelinge gedeelte. De Raad ziet geen enkel beletsel dat verzoeker kan hebben verhinderd het argument eerder aan te halen.

Wat het verzoek betreft om geslaagd te worden verklaard, moet de Raad opmerken hiertoe niet over de bevoegdheid te beschikken. Naar het oordeel van de Raad is het – door de loutere vaststelling dat verzoeker niet geslaagd is voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems” – niet onregelmatig noch onredelijk om te concluderen dat verzoeker de opleidingsdoelstellingen niet globaal heeft bereikt. Een student met één of meerdere tekort(en), die niet aan de voorgeschreven voorwaarden voor deliberatie voldoet, moet – om geslaagd te kunnen worden verklaard – immers aantonen dat hij ondanks het tekort/de tekorten globaal de opleidingsdoelstellingen heeft bereikt, wat verzoeker *in casu* onvoldoende heeft gedaan. Daarnaast is de Raad van oordeel, zoals hierboven bleek, dat verwerende partij evenmin onregelmatig, noch onredelijk heeft beslist dat geen sprake is van bijzondere individuele omstandigheden die ertoe zouden moeten leiden dat verzoeker geslaagd zou moeten worden verklaard voor de masteropleiding.

Dat verzoeker, op basis van het volgens hem door fouten getroffen meerkeuzegedeelte, aanvoert dat de 2,6 ter discussie staande studiepunten tolereerbaar zijn, brengt de Raad ook niet tot een ander besluit. Ten overvloede merkt de Raad op dat de 2,6 studiepunten niet overeenkomen met een opleidingsonderdeel, maar met een evaluatieonderdeel van een opleidingsonderdeel. Ook ziet de Raad geen grond om de beslissing te vernietigen door niet af te stappen van het 68% gewogen percentage uit artikel 81, § 2 OER, waarnaar verzoeker verwijst. Naast dit gewogen percentage van 68% voor de opleiding, is er overigens nog een tweede voorwaarde ingeschreven in dit artikel, waaraan verzoeker evenmin voldoet: *“b) in het academiejaar van afstuderen slechts één onvoldoende van 9/20 behalen op een opleidingsonderdeel dat niet de stage of de masterproef is.”*. Zoals voorafgaand overwogen is de Raad niet van oordeel dat de examenbeslissing voor het opleidingsonderdeel “Drive Systems” onregelmatig of kennelijk onredelijk is. De score van 8/20 is correct tot stand gekomen.

Om al de voorgaande redenen is het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.501 van 9 december 2019 in de zaak 2019/712

In zake: Adeline NSHUTI
Woonplaats kiezend te 1082 Sint-Agatha-Berchem
Broekstraat 8

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 29 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 24 september 2019 waarbij de herinschrijving van verzoekster werd geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 22 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 november 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

De heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster was tijdens de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 ingeschreven voor zowel het ‘Preparatory Programme: Master of International Business Economics and Management’ als de ‘Master of International Business Economics and Management’.

Na afloop van het academiejaar 2018-2019 was verzoekster reeds drie jaar zonder succes ingeschreven voor de opleidingsonderdelen ‘Introduction to Management’, ‘Macro-Economics and Economic Policy’, ‘Introduction to Financial Reporting’, ‘Business Research Methods’ en

‘Research Proposal Master Thesis’. Hierdoor werd haar een studievoortgangsmaatregel opgelegd, waardoor zij zich niet kon herinschrijven voor het voorbereidingsprogramma en de ‘Master of International Business Economics and Management’.

Verzoekster diende op 18 september 2019 een aanvraag in bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen om een afwijking op de weigering tot herinschrijving te bekomen. Haar aanvraag werd op 24 september 2019 afgewezen.

Vervolgens stelde verzoekster een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 22 oktober 2019 werd het intern beroep ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde het volgende:

“On September 24, I received your appeal against the decision of the Head of the unit of Teaching and Learning Processes not to grant you an exception on the refusals mentioned in your study progress file. The refusal is based on the fact that in the academic year 2018-2019 you were enrolled for the third time in the courses “Research Proposal Master Thesis”, “Introduction to Management”, “Macro-Economics and Economic Policy”, “Introduction to Financial Reporting” and “Business Research Methods” without passing. During a personal meeting on October 9, you could explain your arguments further.

After 3 years of studying in the ‘Preparatory Programme: Master of International Business Economics and Management’ you obtained only 3 credits (through tolerance) out of 30 credits. Meanwhile you were studying in the ‘Master of International Business Economics and Management’ as well and obtained 27 credits out of 60 credits. This means that you only gathered 30 credits in 3 academic years.

During our personal meeting you acknowledged that the Preparatory Programme is very tough. In the first year of enrolment you faced adaptation problems what the level of education is concerned. In the second year you focused on your Master courses and in the third year you got pregnant and gave birth, which enabled you to not participate

in all exams of the Preparatory courses. Overall it seems that you gave no priority to your Preparatory programme, because – as you mentioned yourself – it's harder to pass and you hoped to get exempted.

Following your appeal, I also contacted the faculty. The study counsellor provided me with the communication towards you concerning the importance of finishing your preparatory programme first and the risk of refusal.

Although I sympathize with your personal situation, these circumstances do not explain to a sufficient extent your very low study efficiency. In your study results for these courses I cannot see the improvement necessary to justify an exception to your state of refusal. At least via your study progress file you were clearly informed as well about the conditions you had to meet in order to be able to continue your studies. After thorough consideration I confirm the decision of the Head of the unit of Teaching and Learning Processes not to grant you an exception on the refusal for the 'Preparatory Programme: Master of International Business Economics and Management'.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 22 oktober 2019 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 29 oktober 2019 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat verzoekster zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel en het non-discriminatiebeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert vooreerst aan dat ze afgelopen academiejaar zwanger was, waardoor ze haar master niet kon afmaken, ondanks de moeilijkheden die zij in de voorgaande jaren had ondervonden. Verzoekster geeft ook aan dat ze tijdens de examenperiode last had van misselijkheid en weeën, alsook kort na de bevalling. Verzoekster legde tevens uit dat ze problemen had met de voorbereidende lessen, omdat ze door haar dyslexie met de methoden van onderwijs tijd nodig heeft om daartoe te komen. Ze geeft ook aan dat een zwangerschap haar niet mag discrimineren, zodat ze de cursussen of het jaar niet kan uitstellen om haar derde poging niet te verliezen. Volgens verzoekster doet de universiteit ook aannames, omdat ze de voorgaande jaren moeite had om de voorbereidende cursussen af te ronden. Verzoekster stelt dat ze niet in aanmerking komt voor een laatste kans of zelfs het bieden van een oplossing voor een zwanger persoon die net bevallen is.

Verzoekster besluit dat ze niet vraagt om vrijgesteld te worden, maar wel om de kans te krijgen om haar master af te werken zonder veronderstellingen. Verzoekster kreeg te horen dat dit haar laatste poging was nadat zij haar zwangerschap had aangekondigd en vroeg om haar examens wegens haar gezondheidstoestand uit te stellen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoekster in haar huidig bezwaarschrift opnieuw naar haar zwangerschap verwijst. Het feit alleen dat zij zwanger was, is volgens verwerende partij echter geen voldoende reden om bepaalde uitzonderingen toe te staan. Indien verzoekster meent dat omwille van de praktische of medische gevolgen van deze zwangerschap toch bepaalde faciliteiten noodzakelijk waren of zijn, wordt op de eerste plaats verondersteld dat zij hiervoor medische bewijzen doorstuurt. Op basis van het intern beroep kan verwerende partij enkel veronderstellen dat de opmerking dat verzoekster “tijdens de examenperiode” last had van misselijkheid en weeën, betrekking heeft op de eerste examenperiode. In elk geval stuurt zij hiervoor voor deze periode geen enkel medisch attest door. Het medisch attest dat betrekking heeft op de periode 23/07/2019 tot 30/09/2019 werd bovendien pas op 6 september 2019 (en dus op de voorlaatste dag van de derde examenperiode) opgemaakt. Noch in het intern beroep, noch in het huidige extern beroep stuurt verzoekster enige aanwijzing door waaruit blijkt dat zij deze omstandigheden zou hebben gemeld bij haar faculteit en op basis hiervan bepaalde tegemoetkomingen zou hebben aangevraagd.

Verzoekster verwijst naar haar dyslexieproblematiek als verklaring voor het niet-slagen voor de opleidingsonderdelen uit het voorbereidingsprogramma. Indien verzoekster meende dat deze

problematiek haar kansen op slagen verhinderde, had ze volgens verwerende partij op grond hiervan erkenning als student met functiebeperking en eventueel examenfaciliteiten kunnen aanvragen. Niet alleen heeft verzoekster dit niet gedaan, tijdens het gesprek op 9 oktober 2019 verklaarde ze ook geen nood te hebben aan dergelijke faciliteiten. Daarnaast moet ook worden vastgesteld dat zij niet op een aannemelijke manier duidelijk maakt hoe deze dyslexieproblematiek specifiek het niet-slagen voor de opleidingsonderdelen uit haar voorbereidingsprogramma zou kunnen verklaren.

Verzoekster zegt verder dat de interne beroepsbeslissing zou gebaseerd zijn op “aannames”. Wat ze hiermee bedoelt, blijft onduidelijk. In zoverre ze hiermee verwijst naar de vaststelling in de interne beroepsbeslissing dat zij te veel prioriteit gegeven heeft aan het afwerken van de opleidingsonderdelen uit de masteropleiding, is het volgens verwerende partij echter zo dat de correctheid van deze vaststelling blijkt uit de informatie die verzoekster zelf in haar schriftelijk intern beroepsschrift vermeldde.

Samenvattend moet verwerende partij dan ook vaststellen dat verzoekster ook via dit extern beroep geen argumenten aandraagt die de eerdere interne beroepsbeslissing weerleggen. De zwangerschap wordt uiteraard niet ontkend. De doorgestuurde documenten verklaren echter niet de onvoldoende studievoortgang, specifiek voor de onderdelen van het voorbereidingsprogramma tijdens de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 en de eerste examenperiode 2018-2019. Het medisch attest dat de niet-deelname aan de examens van de derde examenperiode attesteert, werd bovendien slechts op het einde van deze derde examenperiode, en dus op een moment waarop geen inhaalexamens meer konden worden voorzien, opgemaakt.

Beoordeling

Verzoekster was ingeschreven in het “Preparatory Programme: Master of International Business Economics and Management” en de “Master of International Business Economics and Management”. De inschrijving liep over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019.

Op het einde van het academiejaar 2018-2019 bleek verzoekster in totaal geslaagd te zijn voor 24 studiepunten uit het masterprogramma (6 opleidingsonderdelen). Zij zette tolerantie in voor

één opleidingsonderdeel uit het voorbereidingsprogramma, ten belope van 3 studiepunten. Verzoekster dient dus nog 33 studiepunten te behalen in het masterprogramma en 27 studiepunten in het voorbereidingsprogramma.

Verzoekster kon zich in het academiejaar 2019-2020 niet herinschrijven voor het voorbereidingsprogramma en het masterprogramma. De studievoortgangsmaatregel is gebaseerd op de vaststelling dat verzoekster reeds drie jaar zonder succes ingeschreven was voor een aantal opleidingsonderdelen. De Raad stelt vast dat verzoekster veelal niet deelnam aan de examenkansen van de betrokken opleidingsonderdelen. Bij deelname behaalde ze scores tussen 2 en 7 op 20. Het betreft de opleidingsonderdelen:

- Introduction to Management
- Macro-Economics and Economic Policy
- Introduction to Financial Reporting
- Business Research Methods
- Research Proposal Master Thesis

Het intern beroep van verzoekster tegen de beslissing om niet af te wijken van de weigering tot herinschrijving werd ongegrond verklaard.

Verzoekster voert in het verzoekschrift voor de Raad haar zwangerschap aan als reden waarom zij het niet eens is met de bevestiging van de weigeringsbeslissing door de interne beroepsinstantie.

Zij formuleert de argumenten als volgt:

- “- *Ik was zwanger van mijn schooljaar, dus ik kon mijn master niet afmaken, ondanks de moeilijkheden die ik in voorgaande jaren had ondervonden.*
- *Tijdens de examenperiode had ik misselijkheid en weeën, en kort na de bevalling.*
- *Een zwangerschap mag me niet discrimineren, zodat ik de cursussen of het jaar niet kan uitstellen om mijn derde poging niet te verliezen.*
- *De universiteit doet aannames, omdat ik moeite heb om de voorbereidende cursussen de voorgaande jaren af te ronden. Ik kom niet in aanmerking voor een laatste kans, of zelfs een oplossing bieden voor een zwangere persoon die net is bevallen.*
- *Ik vraag niet om vrijgesteld te worden, maar om de kans te krijgen om mijn meester af te maken zonder veronderstellingen. Ik kreeg te horen dat dit mijn laatste poging was nadat ik*

mijn zwangerschap had aangekondigd en ik vroeg om mijn examens voor mijn gezondheidstoestand uit te stellen.”

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie op de hoogte was van de zwangerschap van verzoekster tijdens het academiejaar 2018-2019. De zwangerschap staat er voor de interne beroepsinstantie niet aan in de weg dat verzoekster onvoldoende voortgang boekte in haar studies, met name in het voorbereidingsprogramma. Tegen die achtergrond bevestigt de interne beroepsinstantie de weigeringsbeslissing. De interne beroepsinstantie overwoog hierbij ook dat de dreiging van een weigeringsbeslissing - en de voorwaarden waaraan verzoekster moest voldoen om eraan te ontsnappen - duidelijk vermeld was in het studievoortgangsdossier van verzoekster.

Wat de impact van de zwangerschap van verzoekster betreft, stelt de Raad vast dat zij melding maakt van misselijkheid en weeën tijdens de examenperiode. Een medisch attest ontbreekt hierbij. Ook blijkt niet uit het dossier dat verzoekster de beweerde moeilijkheden zou hebben gesignaleerd aan de bevoegde diensten binnen de faculteit met het oog op het verkrijgen van bepaalde tegemoetkomingen. Daarnaast brengt verzoekster een medisch attest bij voor de periode van 23 juli 2019 tot 30 september 2019. Het attest omvat de tweedekansexamenperiode. Het dateert van 6 september 2019, de voorlaatste dag van de bedoelde examenperiode. Evenwel blijkt opnieuw uit niets dat verzoekster de faculteit zou hebben gecontacteerd met betrekking tot de beweerde moeilijkheid/onmogelijkheid om examens af te leggen, opdat tegemoetkomingen zouden kunnen worden onderzocht. Bovendien is het attest opgemaakt op een ogenblik waarop inhaalexamens niet meer konden worden voorzien. Tenslotte legt verzoekster ook een attest voor waaruit blijkt dat zij geen lessen kon volgen. Het attest dateert van 18 juni 2019 en houdt verband met een consultatie van 17 tot 18 juni 2019. Uit het attest blijkt niet tijdens welke periode verzoekster geen lessen kon volgen. Daarenboven is ook tijdens de tweedesemesterexamenperiode blijkens het dossier geen contact gezocht met de faculteit om eventuele moeilijkheden met het oog op een tegemoetkoming te signaleren.

De Raad kan verzoekster niet bijtreden waar zij beweert te zijn gediscrimineerd omwille van haar zwangerschap.

Bij de beoordeling van haar intern beroep tegen de weigering tot inschrijving is niet aan de zwangerschap voorbijgegaan. De zwangerschap voert echter niet tot de onregelmatigheid of

onredelijkheid van de weigeringsbeslissing. De Raad verwijst hiervoor niet enkel naar hetgeen hierboven is overwogen. Tevens stelt de Raad vast dat de weigeringsbeslissing niet enkel gebaseerd is op studiemoeilijkheden in het academiejaar 2018-2019. Ook in de academiejaren 2016-2017 en 2017-2018 was verzoekster ingeschreven in het voorbereidingsprogramma, met zeer gering succes. Rekening houdend met de ingezette tolerantie ten belope van 3 studiepunten diende verzoekster op het einde van het academiejaar 2018-2019 nog te slagen voor 27 van de 30 studiepunten uit het voorbereidingsprogramma. Indien men acht slaat op de resultaten en deelnames over de academiejaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 voor de opleidingsonderdelen waarvoor verzoekster drie keer zonder succes heeft ingeschreven, kan men niet besluiten dat de zwangerschap van verzoekster tijdens het laatste academiejaar de weigeringsbeslissing onredelijk maakt. Het overzicht is opgenomen in de antwoordnota van verwerende partij en wordt niet weerlegd door verzoekster op dit vlak.

Volgens de Raad blijkt uit de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie niet dat er beslist is op basis van “aannames” omdat verzoekster het moeilijk heeft om het voorbereidingsprogramma met succes af te werken. De Raad ziet in de aangevochten beslissing niet dat de interne beroepsinstantie bij het nemen van haar beslissing bevooroordeeld zou zijn geweest. De Raad kan er niet aan voorbij gaan dat verzoekster hardnekkig botst op opleidingsonderdelen uit het voorbereidingsprogramma en dat uit vermeldingen in het intern beroepschrift blijkt dat verzoekster inderdaad eerder voorrang gaf aan de masteropleidingsonderdelen. Tegen die achtergrond is de beslissing van de interne beroepsinstantie, met als overweging dat verzoekster geen voorrang blijkt te hebben gegeven aan het voorbereidingsprogramma, niet onredelijk.

Tenslotte wijst verzoekster op haar dyslexieproblematiek. De Raad moet echter vaststellen dat verzoekster hiervan tijdens het betrokken studieparcours blijkens het dossier geen melding maakte. In het dossier treft de Raad geen attest aan dat de problematiek staat en geen (aanvraag tot) erkenning als student met functiebeperking op grond waarvan examenfaciliteiten kunnen worden gevraagd. Daarnaast duidt verzoekster niet hoe de dyslexieproblematiek het moeilijke verloop van het voorbereidingsprogramma verklaart en welke maatregelen zijn genomen om, niettegenstaande de beweerde dyslexie, een voldoende verhoogd studierendement aannemelijk te maken. Ten overvloede blijkt uit de antwoordnota, die ter zake niet wordt betwist door verzoekster, dat tijdens het gesprek met de interne beroepsinstantie op 9 oktober 2019 door verzoekster is verklaard dat zij geen nood heeft aan examenfaciliteiten.

Ook vanuit dit oogpunt kan de weigeringsbeslissing niet als onregelmatig of onredelijk worden gekwalificeerd.

De Raad acht het beroep bijgevolg niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 2 december 2019

Arrest nr. 5.470 van 2 december 2019 in de zaak 2019/656

In zake: Sara EL BARHDADI
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Engelbert Van Arenbergstraat 52

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 8 oktober (bedoeld wordt: 4 oktober) 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en verzoekster de verdere inschrijving aan de Universiteit Gent wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

De feiten zijn uiteengezet in het arrest nr. 5.435 van 20 november 2019.

Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

Met een e-mail van 15 november 2019 deelt verzoekster mee afstand te doen van haar beroep.

Er is geen reden om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.469 van 2 december 2019 in de zaak 2019/664

In zake: Thybo LINGIER
woonplaats kiezend te 8400 Oostende
Roerdompstraat 60

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 16 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 4 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en verzoeker de verdere inschrijving voor het schakelprogramma tot de ‘Master of science in de Handelswetenschappen’ wordt geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2015-2016 aan de Universiteit Gent ingeschreven voor het schakelprogramma tot de opleiding ‘Master of science in de Handelswetenschappen’.

Verzoeker neemt dat academiejaar een studieprogramma van 60 studiepunten op; hij behaalt credits voor zeven opleidingsonderdelen ten belope van 27 studiepunten.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoeker zich opnieuw in voor dit schakelprogramma; hij neemt een curriculum van 30 studiepunten op.

Daar verzoeker het voorgaande academiejaar niet voor ten minste 50% van de opgenomen studiepunten een credit behaalde, geschiedt deze inschrijving onder de bindende voorwaarde dat hij in het academiejaar 2016-17 dat studierendement wel moet behalen.

Verzoeker behaalt een credit voor vier opleidingsonderdelen, ten belope van 12 studiepunten.

Verzoeker voldoet niet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, en wordt de verdere inschrijving in het schakelprogramma geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 25 september 2017 een intern beroep in, dat bij beslissing van de institutionele beroepscommissie van 3 oktober 2017 gegrond wordt verklaard. De toelating tot herinschrijving in het schakelprogramma wordt evenwel slechts verleend onder de voormelde bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich opnieuw in voor het schakelprogramma, ditmaal met een curriculum van 18 studiepunten.

Verzoeker behaalt twee credits, ten belope van 8 studiepunten.

Daar hij niet voldoet aan de opgelegde bindende voorwaarde, wordt de verdere inschrijving aan verzoeker geweigerd. Tegen die beslissing stelt hij opnieuw een intern beroep in, dat door de institutionele beroepscommissie op 17 oktober 2018 gegrond wordt verklaard. De opheffing van de weigering tot inschrijving gaat andermaal gepaard met de herneming van de voormelde bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2018-2019 schrijft verzoeker nogmaals in voor het schakelprogramma tot de 'Master of science in de Handelswetenschappen'.

Verzoeker neemt een studieprogramma op van 13 studiepunten.

Hij behaalt één credit ten belope van 3 studiepunten.

Daar hij opnieuw niet tegemoetkomt aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, wordt verzoeker de verdere inschrijving in het schakelprogramma geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 18 september 2019 een intern beroep in.

Op 4 oktober 2019 verklaart de institutionele beroepscommissie dat beroep ongegrond.

Dat is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid - afstand

Met een e-mail van 25 november 2019 deelt verzoeker mee afstand te doen van zijn beroep.

Er is geen reden om die afstand niet toe te kennen.

BESLISSING

De Raad verleent akte van de afstand.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen

secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.463 van 2 december 2019 in de zaak 2019/685

In zake: xxx

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 16 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en waarbij de examencijfers voor de opleidingsonderdelen ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ (9/20) en ‘Stage inwendige geneeskunde 2’ (8/20) worden bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Een aantal feitelijke voorgaanden is weergegeven in het arrest nr. 5.193 van 16 september 2019.

Er wordt naar verwezen.

Relevant voor huidig geschil kan het volgende worden aangestipt.

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master in de Geneeskunde’.

Tot verzoekers curriculum behoren onder meer de opleidingsonderdelen ‘Stage inwendige ziekten 1’ en ‘Stage inwendige ziekten 2’, waarvoor verzoeker respectievelijk 9/20 en 8/20 als examencijfer behaalt.

De proclamatie vindt plaats op 13 september 2019.

Op 18 september 2019 zendt verzoeker de volgende e-mail aan de vicerector Studentenbeleid:

“Ik ontving 13-09-2019 teleurstellende examenresultaten. Het was een 8&9 waar ik een 12&13 had verwacht. Ik teken daartegen beroep aan.
Ik zat midden in een ontslagprocedure en ik sluit de mogelijkheid niet uit dat dit de betrokken bestuurders en eventueel ook artsen ertoe heeft aangezet te frauderen. Ook gingen er zeer veel geruchten over mij de ronde.
Ik kan de faculteit niet om extra uitleg vragen gezien er een schorsing op mij van toepassing is.
Vandaar dat ik mij tot u richt. Heeft u een verklaring voor de examenresultaten en hoe deze afwijken van de tussentijdse evaluaties? Zou u deze punten beter kunnen onderbouwen?”

Er ontwikkelt zich briefwisseling tussen verzoeker en de vicerector. Deze laatste vraagt in een e-mail van 27 september 2019 aan verzoeker:

“(…)

Daarnaast ontvingen wij ook uw beroep tegen de examenresultaten [die] u in de 3de examenperiode behaalde voor ‘E0C74A Stage inwendige ziekten 1’ (i.c. 9/20) en voor ‘E0C76A Stage inwendige ziekten 2’ (i.c. 8/20). Wij raadden u eerder aan om in eerste instantie feedback over deze examenresultaten te vragen bij uw faculteit. Uw faculteit stuurde ondertussen de mailcorrespondentie met u door waaruit blijkt dat, nadat u in eerste instantie op een aantal voorstellen voor een dergelijk gesprek niet wenste in te gaan, ondertussen een nieuw voorstel voorligt voor een gesprek op dinsdag 1 oktober. Mogen wij u vragen om deze afspraak zo snel mogelijk bij uw faculteit te bevestigen?
Om elk misverstand te vermijden, wil ik hierbij wel verduidelijken dat de inhoudelijke motivering die u voor deze stages bekwam reeds deel uitmaakte van het eerdere interne beroep en van de voorbije procedure bij de Raad voor betwistingen inzake

studievoortgangsbeslissingen. Als zodanig staat deze inhoudelijke beoordeling dan ook niet langer ter discussie. Indien u echter meent dat de concrete examencijfers die u werden toegekend (i.c. respectievelijk 9/20 en 8/20) niet conform zijn met deze inhoudelijke beoordeling, ontvingen wij uw concrete argumenten graag uiterlijk op 2 oktober 2019.”

Op 4 oktober 2019 zendt verzoeker aan de vicerector het volgende bericht:

“Ik kreeg een 5/20 op professioneel gedrag en een 6/20 op communicatie. Zoals duidelijk werd in pagina 5 van het beroep bij de vicerector.

De stagiairs van interne geneeskunde 1, waaronder ikzelf, zijn de laatste donderdag van interne geneeskunde 2, dus vlak voor het einde van de stageperiode nog samen uit eten geweest.

Hierbij waren geen opvallendheden.

Na ons eindgesprek op interne geneeskunde 2 gaf dokter [V.H.] mij te kennen dat het wat hem betreft goed was, maar dat hij het eerst nog even met de decaan moest overleggen.

Rondom het gesprek met de decaan bereikten allerlei klachten de stagemeester, zoals terug te lezen in de bijgevoegde eindbeoordeling.

Het onderliggende document is door deze dokter aangedragen, document 12.

Bij herhaald lezen van 12 krijg je steeds meer de indruk dat het hier [eerder] gaat om een ‘fantasierhaaltje’, dan om een werkelijke klacht.

Het samenvallen van de opkomst van de klachten en het gesprek met de decaan doet vermoeden dat er gefraudeerd is met de examenresultaten.”

De vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven neemt als beroepsinstantie op 16 oktober 2019 de volgende beslissing:

“Op 18 september stuurde u een e-mail naar de toenmalige vicerector, prof. [V.A.] waarin u verwees naar de teleurstellende examenresultaten die u op 13 september ontvangen had. U stelde dat hierbij mogelijks sprake was van fraude en u vroeg om verduidelijking over het resultaat van 8/20 en 9/20 dat u ontvangen had. Op 19 september ontving u een antwoord van de beroepsinstantie waarin u gemeld werd dat, voor zover wij konden nagaan, de betwisting betrekking had op de examenresultaten die u n.a.v. de afgelopen examenperiode ontving voor de opleidingsonderdelen ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ (i.c. 9/20) en ‘Stage inwendige geneeskunde 2’ (i.c. 8/20). U werd aangeraden om in eerste instantie feedback over deze examenresultaten te vragen bij de facultaire stagecoördinator, prof. [B.D.]. In afwachting van uw verdere reactie, werd uw beroep als een bewarend beroep geregistreerd. Op 25 september stuurde u een bijkomende reactie naar het administratieve e-mailadres van de beroepsinstantie waarin u verwees naar het arrest 5.193 (dossiernummer 2019/336) van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen. U vroeg hierin om een opheffing van de ordemaatregel die de decaan van uw faculteit ten aanzien van u had genomen en om een opheffing van de maatregel die in het kader van art. 103 van het onderwijs- en examenreglement genomen werd door de examencommissie. Op 27 september ontving u een bericht van de stafmedewerker die verantwoordelijk is voor de administratieve opvolging van de beroepen waarin u verwees naar het feit dat u reeds eerder een intern beroep had ingesteld tegen de maatregel art. 103 en naar het feit dat de Raad voor studievoortgangsbeslissingen deze interne beroepsprocedure niet vernietigd had. Via deze mail liet de stafmedewerker

u dan ook weten dat een eventueel nieuw beroep tegen de maatregel art. 103 of tegen de ordemaatregel van de decaan niet aan de orde was. U werd tevens gevraagd om de nieuwe afspraak voor een feedbackgesprek die uw faculteit had voorgesteld, nadat u de eerdere afspraak had afgezegd, zo snel mogelijk te bevestigen. Op 30 september antwoordde u dat een discussie over “de maatregel van weigering tot de herinschrijving” volgens u wel degelijk tot de bevoegdheid van de vicerector behoorde. U zei ons verder op de hoogte te zullen houden. Op dezelfde dag liet u prof. [B.D.] ook weten dat u niet wenste in te gaan op haar herhaalde aanbod voor een feedbackgesprek. Op 4 oktober stuurde u mij een kopie van een eerdere interne beroepsbeslissing door, een kopie van de eindevaluatie van het OPO ‘Stage inwendige geneeskunde 2’ en een kopie van de brief die uw stagemeester, dr. [V.H.], op 16 juni naar de decaan stuurde. Op basis van deze laatste mail nodigde ik u uit voor een gesprek op 8 oktober, zodat u uw argumenten verder kon verduidelijken.

In uw mail van 4 oktober verwees u naar het feit dat u tijdens de stage ‘Inwendige geneeskunde 2’ een deelscore van 5/20 voor professionaliteit behaalde en een deelscore van 6/20 voor wat betreft communicatie. U vermeldde dat [u] op het einde van deze stage deel 2 nog samen met de stagiairs Inwendige geneeskunde 1 uit eten was geweest en dat er hierbij geen ‘opvallendheden’ waren. U zei dat de stagemeester, dr. [V.H.], tijdens het eindgesprek zou gezegd hebben dat wat hem betrof, de stage goed verlopen was, maar dat hij eerst nog met de decaan moest overleggen. Het samenvallen van de klachten en het gesprek met de decaan deed u vermoeden dat er gefraudeerd was met de examenresultaten. U sprak hierbij van een ‘fantasieverhaaltje’.

Tijdens ons gesprek van 8 oktober bevestigde u dat de betwisting gericht was tegen het examenpunt dat u behaalde voor de opleidingsonderdelen ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ en ‘Stage inwendige geneeskunde 2’. Naar uw aanvoelen was deze beoordeling immers op valse feiten gebaseerd. U zei dat de eindbeoordeling voor beide stages goed geweest was en dat deze beoordeling pas na het gesprek met de decaan was aangepast. Naar uw aanvoelen was er hier sprake van een ‘hetze’ en een ‘self fulfilling prophecy’ tegen u ‘als Nederlander met lang haar’. U zei dat deze beoordeling niets van doen had met uw kwaliteiten als arts. Bovendien was het ook zo dat de procedure die was afgesproken met de decaan niet was nageleefd, aangezien de beslissing over de stopzetting van uw stage niet na 6 weken, maar wel na 12 weken werd genomen.

U benadrukte dat u zeer hard gewerkt had (o.a. ook in de vorige Kerstperiode, dat u voor andere opleidingsonderdelen goede punten behaald had (soms zelfs tot 19/20) en dat u van patiënten ook positieve commentaar had gekregen.

U sloot ons gesprek af met een aantal vragen.

- U stelde vast dat er in uw geval een ongeschiktheid voor het beroep van arts was vastgesteld. U vroeg zich af wie dit bepaalde?
- U stelde verder ook vast dat in het arrest 5.193 de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen zich voor wat betreft bepaalde aspecten van de betwisting [] onbevoegd verklaarde. U vroeg zich af hoe u dit diende te interpreteren?
- U stelde ook de vraag of ik het als vicerector Studentenbeleid normaal vond dat een student op het einde van zijn opleiding de kans werd ontzegd om af te studeren, en vroeg zich af hoe u nu verder moest.

Mijn beoordeling

Zoals reeds uitgebreid aan [bod] gekomen tijdens ons gesprek, moet ik op de eerste plaats vaststellen dat de inhoudelijke beoordeling van deze stages reeds deel uitmaakte van het eerdere beroep dat u instelde bij de toenmalige vicerector, prof. [C.V.A.] en van het externe beroep dat u vervolgens instelde tegen haar beslissing bij de Raad. Ik meen dan ook dat u onmogelijk verrast kon zijn door het feit dat u een onvoldoende haalde voor de twee betreffende stageonderdelen.

N.a.v. het externe beroep dat u instelde stuurde prof. [V.A.] u het overzicht van de feedback die u ontving voor alle masterstages (en dus ook voor stages ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ en ‘Stage inwendige geneeskunde 2’) door als bijlage 8. Ik voeg deze bijlage opnieuw toe bij deze beslissing.

De eindbeoordeling die u ontving voor de ‘Inwendige geneeskunde 1’ luidde:

Kennis zeer matig; wel stipt aanwezig majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloofd daar in de volgende 6 weken proberen iets aan te doen. Definitief oordeel volgt.

Voor de stage ‘Inwendige geneeskunde 2’ kreeg u de volgende beoordeling:

Op vlak van communicatie en empathie geen enkele vooruitgang in vergelijking met de eerste periode. Is er onderliggende psychiatrische problematiek? Daarenboven uit verschillende bronnen bevestigd ongepast gedrag ten overstaan van vrouwelijke medestagiairs en ASO's. Zie mijn begeleidende brief. Omdat ik de feiten slechts vernam na zijn vertrek en ik hem zelf er niet mee kon confronteren kan ik niet uitmaken of hij zelf beseft dat dit grensoverschrijdend gedrag is (in bevestigd geval zou ik hem 0/20 geven [] voor professionaliteit []). Sowieso is ook in het geval dat hij geen inzicht heeft in zijn eigenaardig en deels ook ongepast gedrag een score van niet meer dan 5/20 voor professionaliteit mogelijk (voor zijn stipte aanwezigheid[]) en 6/20 voor communicatie. Het dalen op beide belangrijke elementen [leidt] tot de conclusie dat zijn opleiding tot arts beter kan gestopt worden. Misschien dient hij professionele hulp te zoeken voor zijn aberrant gedrag.

Zoals [u] zelf reeds uit dit document kon opmaken, kende de stagemeester u hierbij volgende deelscores toe:

	Inwendige geneeskunde 1	Inwendig geneeskunde 2
Medisch deskundige (28%)	11/20	11/20
Communicator (28%)	8/20	6/20
Wetenschapper (16%)	11/20	11/20
Professionaliteit (28%)	10/20	5/20

Het finale punt wordt echter niet door de stagemeester maar wel door de examencommissie toegekend. Bij de toekenning van het punt wordt in elk geval rekening gehouden met een gewichtsverdeling van 28% voor medisch deskundige, communicatie en professionaliteit, 16% voor wetenschapper. Het finale punt is bovendien niet noodzakelijk het rekenkundig gemiddelde van de (gewogen) deelresultaten.

In uw geval stelde de stagemeester vast dat er na het eerste deel van de stage en majeur probleem was, maar dat u stellig beloofd had dat u in de komende weken (i.c. tijdens het

2de deel van de stage) aan de vastgestelde problemen zou werken (cf. ook zijn beoordeling “definitief oordeel volgt”). Op basis van beoordeling na het 2de deel van de stage kon de examencommissie echter niet anders dan vaststellen dat het duidelijk was dat u er niet in geslaagd bent om deze problemen aan te pakken.

Het staat voor mij vast dat u zowel inzake professioneel gedrag als inzake communicatie/empathie fundamentele tekorten hebt laten zien. Beide zijn essentiële onderdelen van de opleiding geneeskunde en stages zijn bij [uitstek] het type van opleidingsonderdelen waarin u deze competenties kunt laten zien.

De examencommissie besliste m.i. dan ook terecht om u een resultaat van 9/20 toe te kennen voor ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ en een resultaat van 8/20 voor stage ‘Inwendige geneeskunde 2’. De leden van de examencommissie waren bovendien van oordeel dat indien zij voor wat betreft deel 1 van de stage dit niet gedaan hadden (en dus toch het resultaat dat uit de berekening ontstaan was, hadden afgerond tot 10/20) zij bovendien een verkeerd signaal zouden gegeven hebben. Op dat moment had u immers bij een overstap naar een andere universiteit vrijstelling voor dit opleidingsonderdeel kunnen aanvragen, terwijl duidelijk werd vastgesteld dat u niet aan de leerdoelstellingen van dit opleidingsonderdeel voldaan had. Gelet op het feit dat u ernstige tekorten hebt laten zien inzake essentiële componenten van de stage, moet ik mij hierbij aansluiten.

Op basis van deze informatie zie ik geen aanwijzing voor uw beschuldiging dat deze resultaten frauduleus tot stand zouden gekomen zijn. Gezien de inhoudelijke tekorten die werd[en] vastgesteld tijdens deze stages kan ik dergelijke punten ook geenszins als onredelijk beschouwen.

Tot slot wens ik nog te reageren op de vragen die u bij het einde van ons gesprek formuleerde.

Zoals ik reeds eerder vermeldde tijdens ons gesprek stel ik vast dat de Raad via her hierboven vermelde arrest in elk geval niet de eerdere interne beroepsbeslissing (d.d. 5 augustus) vernietigde. Dit betekent dan ook dat deze beslissing integraal van kracht blijft. Gezien de verschillen in de belangen kan ik u ook niet adviseren m.b.t. de manier waarop u met dit arrest moet omgaan.

Hoewel het geenszins voorwerp is van deze procedure, noch van deze beslissing, wil ik wel mijn best doen om de beroepsbeslissing van 5 augustus 2019 nogmaals te duiden aan u en de consequenties ervan toe te lichten. Zoals reeds vermeld in de interne beroepsbeslissing van 5 augustus II. is de beslissing tot ontzegging van de toegang tot de stageopleidingsonderdelen uit uw opleiding gebaseerd op de vaststelling dat in alle masterstages waar een rechtstreeks contact met patiënten voorop stond (en dus niet enkel de stages ‘Inwendige geneeskunde 1 en 2’) fundamentele tekorten werden vastgesteld, voornamelijk op het vlak van communicatie en gebrek aan empathisch vermogen. Deze tekorten werden door meerdere stagemeesters, onafhankelijk van elkaar vastgesteld. Op basis van deze ernstige tekorten moet worden vastgesteld dat u – althans op dit moment – niet geschikt bent om te functioneren als arts.

Ik besef ten volle dat een dergelijke beslissing tot ontzegging van de toegang tot stageopleidingsonderdelen die een essentieel deel zijn van een opleiding geen evidente beslissing is, die zelden moet worden genomen. Het feit dat in uw geval toch een

dergelijke beslissing moest worden genomen, heeft op de eerste plaats te maken met het feit dat u een aantal dringende signalen om professionele begeleiding te zoeken voor de vastgestelde problemen genegeerd heeft.

Het feit dat hard gewerkt heeft (wat ook niet ontkend wordt in de beslissing van prof. [V.A.]) noch het feit dat u voor andere (niet-stage) opleidingsonderdelen betere resultaten haalde, veranderde niets aan deze vaststelling.

Tegelijkertijd houdt deze vaststelling ook het antwoord in op uw vraag hoe het nu verder moet. Ik kan u enkel aanraden om de signalen van meerdere stagebegeleiders dat de gekozen richting wellicht niet de richting is die aansluit bij uw capaciteiten ernstig te nemen en dus in eerste instantie op zoek te gaan naar een andere werkcontext. Ik besef uiteraard dat het al dan niet zoeken van professionele ondersteuning en begeleiding een eigen keuze van u is. Ik wil uw vrijheid op dit vlak zeker respecteren, maar ik wil u toch ten stelligste aanraden om dit te doen. In elk geval is het zo dat de maatregel tot ontzegging van de toegang tot de stageopleidingsonderdelen uit de master Geneeskunde ondertussen van kracht blijft. Ik herhaal de eerdere vaststelling van prof. [V.A.] die in haar brief van 5 augustus reeds vermeldde “enkel indien u in de toekomst aan de hand van concrete feiten zou kunnen aantonen dat u ondertussen wel over [de] nodige capaciteiten beschikt om als arts te kunnen functioneren in een dergelijke klinische context, zou dit een reden kunnen zijn om – in de toekomst – deze beslissing te herzien.” Het aanbod dat prof. [V.A.] in haar brief formuleerde om u, waar mogelijk, in dit proces te ondersteunen blijft in elk geval geldig.”

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ter zake evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaande opmerking

Wat verzoeker achteraan zijn verzoekschrift onder randnummer IV.2.2 opwerpt als “bezwaren tegen schrijven vice-rector”, kan niet worden beschouwd als ontvankelijke middelen.

Dat de bestreden beslissing citaten bevat die niet overal correct zijn en dat er leugens of onwaarheden in staan, zijn loutere beweringen die niet nader worden toegelicht, laat staan dat verzoeker aannemelijk maakt hoe zij de regelmatigheid van de bestreden beslissing in het gedrang brengen.

Tweede middel

Verzoeker steunt een tweede middel op een schending van de materiële motiveringsplicht.

Daar een vernietiging op grond van de materiële motiveringsplicht vérstrekkender gevolgen heeft dan een vernietiging omwille van een schending van de formele motiveringsplicht – waarop verzoeker een eerste middel steunt – past het dit tweede middel eerst te behandelen.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet zijn middel als volgt uiteen:

“(…)

Wanneer we echter de motivering bekijken die voorligt, dienen we vast te stellen dat deze verschillende elementen bevat die niet correct zijn.

Zo lezen we in bijlage 12, die ten grondslag ligt aan de bestreden beslissing:

“Op vrijdagavond 14 juni, na het eindgesprek dat ik met [verzoeker] had, liet mijn ouderejaars ASO mij weten vernomen te hebben dat er sprake was van mogelijk ongepast gedrag van [verzoeker] ten overstaan van enkele vrouwelijke stagiairs en een vrouwelijke jongerejaars ASO. Ik heb dit aansluitend bij de betrokkenen zelf nagevraagd. Twee vrouwelijke stagiairs en een vrouwelijke ASO bevestigden mij dat ze herhaaldelijk (tot tien keer toe) door [verzoeker] werden gecontacteerd om samen eens ‘op stap te gaan’ en moet toenemend insisteren ondanks hun duidelijke weigering. Eén stagiaire die slechts de eerste zes weken met hem had samengewerkt, werd in de weken nadien ook nog meerdere keren gecontacteerd door hem. Naast die duidelijke ‘stalking’ stelde hij aan een andere vrouwelijke stagiaire voor om samen op mekaar “eens transthoracale echocardiografie te oefenen”. De betrokkenen ervaarden dit als absoluut ongepast en grensoverschrijdend gedrag. Jammer genoeg heb ik [verzoeker] hiermee zelf niet meer kunnen confronteren aangezien hij het ziekenhuis reeds verlaten had voor ik over de feiten geïnformeerd was. Ik vermeld ze wel bij de feedback aan hem die ik in Scone heb genoteerd.”

Verweerder gaat er foutief vanuit dat de genoemde zaken correct zijn. Op het uitwisselen van 2 berichtjes met een andere stagiair na, is hier echter geen woord van waar.”

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij

De opmerking van de student dat de beoordeling door de stagemeester een “fantasieverhaaltje” zou zijn en gebaseerd zou zijn op fraude heeft betrekking op de inhoudelijke beoordeling van de stages en is als zodanig niet het voorwerp van het huidige beroep. In ondergeschikte orde, moeten we ook vaststellen dat het uw Raad, tot bewijs van het tegendeel, uitgaat van een vermoeden van objectiviteit vanwege de docent. In de context van deze stages menen we dat dit vermoeden ook moet worden uitgebreid tot de door de faculteit aangestelde en opgeleide stagemeesters. De student zelf vermeldt in elk geval geen concrete feiten die zijn bewering over een “fantasieverhaaltje” of over “fraude” zouden kunnen staven.”

en

“De student verwijst ook naar de begeleidende brief die de stagemeester de decaan doorstuurde (zie bijlage 12 bij het verzoekschrift van de student) en waarin melding gemaakt wordt van het grensoverschrijdende gedrag dat aan de basis lag van de ordemaatregel die de decaan had opgelegd (zie bijlage 5). Zoals hierboven reeds is deze ordemaatregel echter niet het voorwerp van het huidige beroep. In ondergeschikte orde, moeten we bovendien vaststellen dat, vooraleer de decaan deze ordemaatregel nam, de student ook de kans kreeg om zijn versie van de feiten te verduidelijken. Indien de student meende dat deze beschuldigingen niet op ware feiten gebaseerd waren, had hij dit op dit moment kunnen doen. Hij verkoos echter om niet op de uitnodiging van de decaan in te gaan.”

Beoordeling

Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt dat de examencijfers voor de hier betrokken opleidingsonderdelen – die het enige voorwerp van huidige procedure uitmaken – hun verantwoording vinden in de stagebeoordelingen van de stagemeester, dr. V.H., zoals die zijn meegenomen in de eindbeoordeling door de examencommissie.

Tot die beoordeling behoort niet de bovenstaande door verzoeker aangehaalde paragraaf uit de brief d.d. 16 juni 2091 van dr. V.H., maar wel de daaraan voorafgaande passage waarin de stagemeester een samenvattende beoordeling geeft van verzoekers presteren, gebaseerd “op feedback van andere stafleden met ervaring als stageleider, van ASO’s en van hoofdverpleegkundigen in onze dienst” die “niet expliciet geïnformeerd” waren over verzoekers voorgeschiedenis.

Nu verzoekers persoonlijk gedrag tegenover andere artsen in opleiding geen deel uitmaakt van de dragende motieven voor de toegekende quoterings, is de vraag of de vaststellingen van dat beweerd gedrag voldoende gestaafd zijn, niet relevant voor de beoordeling van huidig beroep.

Het tweede middel wordt verworpen.

Eerste middel

Verzoeker steunt een eerste middel op de formelemotiveringsplicht en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker herinnert aan zijn intern beroep en citeert de overwegingen van de bestreden beslissing inzake de toegekende examencijfers.

Verzoeker noemt het frappant dat de beroepsinstantie de conclusies van de examencommissie bijtreedt zonder rekening te houden met de argumenten die hij had opgeworpen, in het bijzonder het hoofdargument dat er sprake is van een fantasieverhaal van een stagemeeester, en niet van een aanklacht van een slachtoffer. Ook de ‘andere argumenten’ blijven volgens verzoeker onbeantwoord.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt:

“We stellen op de eerste plaats vast dat de structuur van het bezwaarschrift en de argumenten waarmee de student zijn grieven in dit bezwaarschrift beschrijft volledig identiek zijn met de structuur en de argumenten in het eerdere bezwaarschrift (dd. 9 augustus). De student verwijst opnieuw naar art. 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering. Hij kopieert (zo goed als volledig) de tekst uit zijn mail van 4 oktober (waarbij hij echter de laatste zin waarin hij spreekt over een “vermoeden van fraude” verandert) en kopieert passages uit de interne beroepsbeslissing. In vergelijking met het eerdere bezwaarschrift 2019/336 werden dus enkel de concrete tekstovernames uit respectievelijk het interne beroep en de interne beroepsbeslissing aangepast. De student stelt in algemene termen dat de interne beroepsbeslissing tot een besluit komt “zonder enige rekening te houden met alle argumenten die de verzoeker had opgeworpen”. Net zoals in het eerdere externe beroep stelt de student dat “op geen enkele manier” zou gereageerd zijn op zijn hoofdargument (i.c. “dat er sprake is van een fantasieverhaal van een stagemeeester i.p.v. een aanklacht van een slachtoffer”). Op geen

enkele manier concretiseert hij welk aspect van de verwachte motivering in het antwoord van de interne beroepsinstantie ontbreekt. Opnieuw verwijst de student naar een mogelijke schending van de materiële motiveringsplicht en het patere legem-beginsel op basis van “verschillende elementen die niet correct” zouden zijn. Hij beëindigt zijn bezwaren, opnieuw net zoals in de eerdere procedure, met een aantal summiere, losse bezwaren waarvan “vermelding dient gemaakt te worden”.

We menen dan ook dat dit bezwaarschrift als een [standaardformulering], eerder dan als een concrete reactie op de interne beroepsbeslissing moet worden beschouwd.

In de mate van het mogelijke reageren we hieronder toch op de opmerkingen van de student.

Zoals vermeld in de interne beroepsbeslissing is het zo dat de inhoudelijke beoordeling van deze stages reeds deel uitmaakte van het eerdere interne beroep dat de student instelde tegen de ontzegging van de toegang tot de stages en van het externe beroep tegen deze beroepsbeslissing. De interne beroepsbeslissing bevatte de eindbeoordeling van beide stages. Via de antwoordnota t.b.v. het externe beroep (die de student samen met uw Raad op 29 augustus ontving) werd ook het volledige feedbackrapport doorgestuurd (zie huidige bijlage 3C), met daarnaast ook de feedback over de student die door de stagemeester werd opgevraagd bij de artsen van de diverse afdelingen.

De eindbeoordeling die de student ontving voor de ‘Inwendige geneeskunde 1’ luidde:

Kennis zeer matig; wel stipt aanwezig majeur probleem van communicatie en empathie. Heeft beloofd daar in de volgende 6 weken proberen iets aan te doen. Definitief oordeel volgt.

Voor de stage ‘Inwendige geneeskunde 2’ kreeg hij volgende beoordeling:

Op vlak van communicatie en empathie geen enkele vooruitgang in vergelijking met de eerste periode. Is er onderliggende psychiatrische problematiek? Daarenboven uit verschillende bronnen bevestigd ongepast gedrag ten overstaan van vrouwelijke medestagiairs en ASO's.

Zie mijn begeleidende brief. Omdat ik de feiten slechts vernam na zijn vertrek en ik hem zelf er niet mee kon confronteren kan ik niet uitmaken of hij zelf beseft dat dit grensoverschrijdend gedrag is (in bevestigend geval zou ik hem 0/20 geven) voor professionaliteit.

Sowieso is ook in het geval dat hij geen inzicht heeft in zijn eigenaardig en deels ook ongepast gedrag een score van niet meer dan 5/20 voor professionaliteit mogelijk (voor zijn stipte aanwezigheid en 6/20 voor communicatie. Het falen op beide belangrijke elementen leidt tot de conclusie dat zijn opleiding tot arts beter kan gestopt worden. Misschien dient hij professionele hulp te zoeken voor zijn aberrant gedrag.

De beroepsinstantie stelde op de eerste plaats vast dat het feit dat de student voor beide stages een onvoldoende resultaat behaalde duidelijk in de lijn van deze beide eindbeoordelingen ligt. De beroepsbeslissing verduidelijkte verder hoe het eindcijfer voor beide stages tot stand kwam, rekening houdende met de indicatieve deelcijfers die vermeld stonden in het feedbackrapport.

Op welke aspecten hierbij niet zou zijn voldaan aan de formele motiveringsplicht blijft onduidelijk.”

Beoordeling

Hoe of waarom de bestreden beslissing het zorgvuldigheidsbeginsel schendt, wordt in de toelichting bij het middel op geen enkele wijze verduidelijkt.

In dat opzicht is het middel niet ontvankelijk.

De Raad brengt vervolgens in herinnering dat een verzoekende partij krachtens artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Een verzoekende partij vermag evenmin aan middelen die in het intern beroep zijn opgeworpen, een andere of ruimere draagwijdte te geven.

Inzake de omvang van het intern beroep volgt uit de e-mailberichten van verzoeker dat hij enerzijds (i) een verklaring vraagt waarom de examencijfers afwijken van de tussentijdse evaluaties (e-mail van 18 september 2019), en anderzijds (ii) van oordeel is dat de vermelde klachten een ‘fantasieverhaaltje’ zijn, en (iii) fraude bij de toekenning van de examenresultaten vermoedt (dit alles in de e-mail van 4 oktober 2019).

Er zij op gewezen dat de formelemotiveringsplicht in de eerste plaats een vormvereiste is, inhoudend dat de feitelijke en juridische motieven waarop de beslissing steunt in die beslissing zelf moeten zijn weergegeven. Deze verplichting heeft dus in beginsel betrekking op de kenbaarheid van de motieven.

De formelemotiveringsplicht raakt niet aan de openbare orde: het komt aan de bestuurde toe om te oordelen of hij door de kennisname van de beslissing zelf afdoende is geïnformeerd. In de mate dat de wetgever ook eist dat de motivering ‘afdoende’ moet zijn, voegt hij een inhoudelijke voorwaarde toe die ook raakt aan de materiële motiveringsplicht en dus het toepassingsgebied van de wet van 29 juli 1991, maar ook in dat aspect is de wet niet van openbare orde.

Het valt derhalve aan de bestuurde toe om uitdrukkelijk en concreet aan te geven *hetzij* welke bepalende middelen ten onrechte onbesproken blijven in de bestreden beslissing, *hetzij* waarom de vormelijk aanwezige motivering niet afdoende is.

Toegepast op onderhavig dossier stelt de Raad vast dat in de bestreden beslissing omstandig is uiteengezet hoe de examencijfers voor de twee opleidingsonderdelen tot stand zijn gekomen.

Hiermee komt de beroepsinstantie tegemoet aan de eerste vraag van verzoeker. In dat opzicht is de formelemotiveringsplicht alvast niet geschonden.

Op de opmerking dat er sprake is van een ‘fantasieverhaaltje’, biedt de bestreden beslissing geen expliciet antwoord. Dit kan worden verklaard door de vaststelling dat blijkens de overige motieven, het wangedrag dat aan verzoeker werd verweten wél de grondslag vormt voor de hem opgelegde ordemaatregel, maar níét voor de examencijfers. Om die reden is hierboven het tweede middel reeds verworpen.

Bovendien, en louter ten overvloede, stipt de Raad aan dat de beroepsinstantie de kritiek van de stagemeeester, prof. V.H., bijvalt. Die verwijst in zijn in de bestreden beslissing geciteerde toelichting naar een ‘begeleidende brief’.

De inhoud daarvan is verzoeker zeer wel bekend. De brief maakte reeds deel uit van het administratief dossier in de voormelde procedure voor de Raad die leidde tot het arrest nr. 5.193 van 16 september 2019. Verzoeker legt deze brief in de huidige procedure voor als stuk (‘bijlage 12’, stuk 2.d van verzoeker), en steunt er zijn tweede middel op.

In die omstandigheden is de Raad van oordeel dat verzoeker alleszins ook afdoende kennis heeft van de visie van de beroepsinstantie middels de verwijzing naar dat stuk.

Het argument ten slotte dat er fraude zou zijn gepleegd bij de totstandkoming van de examencijfers, blijft in de bestreden beslissing geenszins onbesproken.

De beroepsinstantie motiveert ter zake:

“Het staat voor mij vast dat u zowel inzake professioneel gedrag als inzake communicatie/empathie fundamentele tekorten hebt laten zien. Beide zijn essentiële onderdelen van de opleiding geneeskunde en stages zijn bij [uitstek] het type van opleidingsonderdelen waarin u deze competenties kunt laten zien.

De examencommissie besliste m.i. dan ook terecht om u een resultaat van 9/20 toe te kennen voor ‘Stage inwendige geneeskunde 1’ en een resultaat van 8/20 voor stage ‘Inwendige geneeskunde 2’. De leden van de examencommissie waren bovendien van oordeel dat indien zij voor wat betreft deel 1 van de stage dit niet gedaan hadden (en dus toch het resultaat dat uit de berekening ontstaan was, hadden afgerond tot 10/20) zij bovendien een verkeerd signaal zouden gegeven hebben. Op dat moment had u immers bij een overstap naar een andere universiteit vrijstelling voor dit opleidingsonderdeel kunnen aanvragen, terwijl duidelijk werd vastgesteld dat u niet aan de leerdoelstellingen van dit opleidingsonderdeel voldaan had. Gelet op het feit dat u ernstige tekorten hebt laten zien inzake essentiële componenten van de stage, moet ik mij hierbij aansluiten.

Op basis van deze informatie zie ik geen aanwijzing voor uw beschuldiging dat deze resultaten frauduleus tot stand zouden gekomen zijn. Gezien de inhoudelijke tekorten die werd[en] vastgesteld tijdens deze stages kan ik dergelijke punten ook geenszins als onredelijk beschouwen.”

De vicerector heeft in haar beslissing haar motieven uiteengezet, zodat aan het formele aspect van de formelemotiveringsplicht is voldaan. Verzoeker zet niet uiteen – laat staan bewijst – waarom die motivering niet afdoende zou zijn.

Het eerste middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.471 van 2 december 2019 in de zaak 2019/686

In zake: Bastiaan SCHOUWINK
woonplaats kiezend te 2930 Brasschaat
Diksmuidelaan 17

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 4 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en het examencijfer van 9/20 voor het opleidingsonderdeel ‘Hedendaagse ethiek: continentale traditie’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is tijdens het academiejaar ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Arts in de Wijsbegeerte’.

Tot zijn curriculum behoort het opleidingsonderdeel ‘Hedendaagse ethiek: continentale traditie’. In de tweede examenzitting behaalt verzoeker voor dat opleidingsonderdeel een examencijfer van 9/20.

Tegen die examenbeslissing stelt verzoeker op 18 september 2019 een intern beroep in.

De institutionele beroepscommissie behandelt het intern beroep in zitting van 4 oktober 2019 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- Er was volgens de student een aanzienlijk verschil tussen wat er verwacht werd op het mondeling examen en wat er daadwerkelijk gevraagd werd. De vraagstelling was anders dan wat er op Minerva stond over de inhoud van het examen.
- Op het voorbereidingsblad staat vermeld dat de student een aantal aspecten moet kunnen belichten van hoofdfiguren uit de cursus, in zijn geval de Frankfurter Schule.
- Op het examen diende de student echter deze aspecten te belichten van de afzonderlijke, meest bekende figuren uit de Frankfurter Schule. Wat er aan de student gevraagd werd, volgt volgens hem helemaal niet uit de voorbereiding op het examen zoals vermeld op het voorbereidingsblad en er kan zeker een ruimte voor twijfel ontstaan over de interpretatie hiervan.
- De student stelt dat hoewel er beargumenteerd kan worden dat de vraag van prof. [S.] gegrond is het volgens de student niet zou mogen dat het hele schema van het examen a-la-minute zou aangepast mogen worden.
- Prof. [S.] staaft tot tweemaal toe de juistheid van haar vraagstelling door te poneren dat de ethische relevante, de kritische en de emancipatorische aspecten zeer duidelijk en apart vermeld stonden aangegeven in de cursus van West, voor elk van de leden van de Frankfurter Schule. Jammer genoeg worden deze aspecten volgens de student niet allemaal vermeld voor de figuren die in de cursus besproken worden, de nadruk op het voorbereidingsblad van het examen én in de cursus slaan op de Frankfurter Schule als geheel en veel minder op de individuen die deze school bekend hebben gemaakt, hoewel die wel af en toe vermeld worden in de cursus. De student geeft toe dat sommige van de aspecten die werden gevraagd ook vermeld stonden in de cursus, maar zeker niet alle.
- De verwachtingen van prof. [S.] op het examen van de student was dus een onmogelijke taak, nl. de ethische, kritische en emancipatorische aspecten van afzonderlijk Adorno, Horkheimer en Marcuse kennen.
- Wat er gevraagd werd op het examen leek niet duidelijk te volgen uit wat op het voorbereidingsblad stond.
- Door deze situatie panikeerde de student. Het voorbereidingsblad was zo belangrijk omdat het een interpretatiekader gaf aan de student over hoe de cursus gelezen en gekend moest zijn. Een onduidelijkheid in die vraagstelling kan ervoor zorgen dat men de cursus foutief studeert.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student enkel het verloop van het mondeling examen betwist en zal dan ook voornamelijk hierop ingaan.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in het voorbereidingsblad van het examen, het hoofdstuk over de Frankfurter Schule door David West, de neerslag van het mondeling examen, de beoordeling van het leesrapport, de eindscoreberekening en het verband tussen de beoordeling en de eindcompetenties.

Het examen werd als volgt beoordeeld:

1. Gestelde examenvragen en deelcijfers per vraag:

VRAAG 1: Bespreek het denken van [x] (volgens West): (1) situeer het binnen de continentale traditie, en (2) belicht eruit de ethisch relevante, de kritische en de emancipatorische aspecten.

- In het geval van Bastiaan Schouwink was [x] de *Frankfurter Schule* aangezien hij op het examen het kaartje had getrokken dat correspondeerde met deze filosofische stroming. Er werd dus van de student verwacht dat hij op basis van de bekende figuren binnen die stroming, zoals besproken door David West in het handboek, de vraag zou beantwoorden.

- Reeds van bij de aanvang van het tweede semester waren de studenten, waaronder dus ook Bastiaan Schouwink, op de hoogte dat deze vraag een van de examenvragen zou kunnen zijn. In het inleidend hoorcollege in februari kregen de studenten reeds de vraagstelling van het mondeling examen mee (zie Bijlage 1: 'Handboek', blz. 4). De slides van dat hoorcollege waren gedurende het volledige tweede semester ter beschikbaar op Minerva. Ook op het einde van het semester, tijdens een van de laatste werkcolleges, bijgewoond door Bastiaan Schouwink, werd deze informatie nog eens herhaald door onderwijsbegeleider Kjell Bleys, op basis van een document dat nadien ook op Minerva werd gepubliceerd (zie Bijlage 2). Ook had Bastiaan Schouwink reeds deelgenomen aan het examen in de eerste zitting: daarin werden de studenten niet op een andere manier bevraagd dan tijdens de tweede zitting. Dat doet vermoeden dat de student perfect wist wat van hem verwacht werd op het examen in tweede zit.

- Deze vraag werd gesteld door [S.S.].

- Op deze vraag behaalde de student 2,5/6:

- a) Situering (= deel 1 van de hoofdvraag, zie bovenaan in vette druk): 1/2
- b) Inhoud (= deel 2 van de hoofdvraag, zie bovenaan in vette druk): 1,5/4

2. Verbetersleutel/antwoordmodel:

- Reeds bij de aanvang van het tweede semester wisten de studenten welke onderdelen van het handboek te kennen waren voor het mondeling examen: het leerstofoverzicht werd hen zowel mondeling als schriftelijk via Minerva gecommuniceerd (zie Bijlage 3). Ook hadden de studenten gedurende het semester steeds de kans om vragen hierover te

stellen, zowel aan mij als aan de onderwijsbegeleider, opdat dat het voor de studenten volledig duidelijk zou zijn wat van hen zou worden verwacht op het mondeling examen.

- Zie Bijlage 4.

3. Antwoorden op het examen:

- Zoals in detail genoteerd door zowel [S.S.] als [K.B.] (zie Bijlage 5):

VRAAG 1:

(1) Situering:

- Net voor WO II + daarna (“naar Zwitserland & VS verhuisd”) - Duitsland, Frankfurt.
- Frankfurter Schule
- Leden: Adorno, Horkheimer, Marcuse.
- Grote invloed van Marx, Lukacs, Weber (instrumenteel rationalisme), Freud à ? student kan niet uitleggen wat Freuds invloed was op de FS.
- “Vergoelijking” van de kritische theorie van Marx à ? student kan niet correct uitleggen waarom hij deze term gebruikt en zelfs nadat ik hem uitlegde wat deze term betekent, had hij nog steeds niet door dat hij zich vergiste.
- Ze wilden vasthangen aan kritische theorie. (dit is de enige uitleg die hij kon geven over het gebruik van die term “vergoelijken”)
- Marxisme: aantal voorspellingen zijn niet uitgekomen.
- Invloed van hen (Frankfurter Schule) op vervolg Continentale traditie?
 - o Invloed OP de cultuurindustrie à maar kan dit niet uitleggen, ook niet na herhaaldelijk vragen (zegt dan “heb ik dat gezegd?”) – klopt totaal niet; zij bekritisieren die industrie fundamenteel, maar hebben er geen invloed op gehad
 - o Habermas werd totaal niet vermeld, terwijl dit de belangrijkste invloed is die had moeten worden vermeld [verder niks gezegd over invloed van bv. Marcuse op studentenbeweging en Mei '68, New Left, etc., niks gezegd over traditie van kritische theorie]

(2) Inhoud: kritische, ethische en emancipatorische aspecten:

- Op de vraag om te starten met de uitleg van de gevraagde aspecten van het denken van Adorno, Horkheimer en Marcuse (in de volgorde die de student zelf kiest) antwoordt hij: “ik heb de denkers niet apart bestudeerd, enkel algemeen”. Dit is verbijsterend, aangezien de hele bedoeling van het vak bestaat in een studie van de ideeën van specifieke denkers. Heel wat delen van het handboek waren niet grondig te kennen of zelfs enkel te lezen, maar dit deel was heel expliciet vermeld als grondig te kennen.
- Vervolgens begon de student over een YouTube filmpje dat hij had gezien en waaruit hij zich nog vaag iets herinnerde. Ik heb hem erop gewezen dat het het handboek van West was dat aan de orde was, niet een YouTube filmpje. Uiteindelijk heeft hij dan toch een paar dingen gezegd, nl. de volgende:
- KRITISCHE ASPECTEN:
 - o KRITIEK op westerse rationaliteit en orthodox marxisme.
 - o “Ze hebben negatieve aspecten van Marx overgenomen”:

- Legt iets heel vaags/summier uit.
- “Ik bedoel de kritische theorie zelf” ?????
- nieuwe contradicties en breekpunten vinden die ruimte laten voor verbetering.
- Dialectiek van Hegel wordt gebruikt:
 - Ze gebruiken de dialectiek op een open i.p.v. gesloten manier
 - Ze konden alleen aanwijzen wat er fout is in de samenleving (en daarom, zo beweerde hij, is het geen ethische theorie – alweer verbijsterend).
- ETHISCHE ASPECTEN: kon hij niet benoemen, omwille van zijn “argument” in de vorige paragraaf
- MARCUSE:
 - Is achtergebleven in de VS
 - One-Dimensional Man: is “ergens te linken aan hun verhaal over de cultuurindustrie” – totaal vaag, geen enkele verder uitleg
 - Analyse van de cultuurindustrie: opgenomen door kapitalistisch systeem.
 - De Frankfurter Schule werd zich steeds meer bewust dat revolutie heel onwaarschijnlijk was.
- EMANCIPATORISCHE ASPECTEN: niets gezegd over Adorno, niets gezegd over Horkheimer, iets zeer beknopt gezegd over Marcuse (Proletariaat à middenklasse geworden dus geen revolutionair potentieel, dus de gemarginaliseerden moeten de revolutie leiden, o.a. studenten)

VRAAG 2: Twee vragen over het leesrapport naar keuze.

- Zoals alle andere studenten die deelnamen aan het tweede zit examen werd Bastiaan Schouwink bevestigd over hetzelfde leesrapport als datgene dat hij had gekozen in eerste zit, én werden hem bovendien identiek dezelfde vragen gesteld als deze uit eerste zit, met name:
 - 1) Licht de volgende stelling uit het leesrapport toe: *“Het subject bestaat pas binnen de context van het evenement; we kunnen een iemand, een “some-one”, dus alleen maar kennen door de manier waarop hij zich in een evenement verhoudt en hoe hij waarheidsgetrouw blijft hieraan”* (zie Bijlage 5)
 - 2) Wat houdt uw kritiek in op Badiou, verwijzend naar puntje 2 in het leesrapport (zie Bijlage 5)
- Deze vraag werd gesteld door [K.B.] aangezien hij de leesrapporten heeft geëvalueerd. [S.S.] stelde bijvragen indien nodig, maar in dit geval bleek de voorbereiding van de student zo slecht dat geen bijvragen werden gesteld.
- Op deze vraag behaalde de student 0,5/2.

De stelling:

- Legt uit à vraag: zijn ‘evenement’ en ‘waarheid’ dan synoniemen? Neen: evenement = breken vd status quo
- Vb. van de kunstenaar: onduidelijk/termen worden verward -- > geef een ander vb: de student zegt: “een boek dat ineens een vlek heeft” - ??? totaal onduidelijk
- Concepten niet voldoende gekend!

Zijn kritiek:

- De student zegt: “mijn tekstje getuigt niet van een 100% goed begrip van de tekst”.
 - Het onderscheid tussen de 4 domeinen (= kunst, wetenschap, liefde, politiek) is arbitrair.
 - 1 waarheid openbaart zich op 4 manieren à daarmee zegt de student iets heel anders dan wat Badiou schrijft.
 - Student heeft zeer weinig begrepen van Badiou's visie van de vier domeinen en was zeer onduidelijk.
- Opmerking: Bastiaan Schouwink heeft 30 minuten examentijd gekregen (van 17u04 tot 17u34). De vastgelegde examentijd is 20 minuten per student. De student heeft dus 50% meer tijd gekregen!

4. Gevolgde berekenwijze:

(...)

Bastiaan Schouwink behaalde de volgende scores:

- Werkcolleges: 6/8
- Voorbereidende leesopdrachten (= leesrapporten): 2,29/4
- Mondeling examen: 3/8.

De student behaalde dus een totaalscore van 11,29/20, maar aangezien hij niet slaagde voor één onderdeel (het mondeling examen) werd zijn totaalscore teruggebracht tot het hoogste niet geslaagde cijfer, dus 9/20. Deze beslissing is volledig conform de goedgekeurde regel in de studiefiche en ook conform de afspraak die reeds in de eerste les aan de studenten zowel mondeling als schriftelijk werd gecommuniceerd (zie Bijlage 1: ‘Eindscoreberekening’, blz. 12; Bijlage 2: “5) Om te slagen voor dit vak moet u voor het examen minstens 4/8 halen”).

Te verwerven eindcompetenties:

- 1) Primaire en invloedrijke teksten uit de continentale filosofische traditie op een zelfstandige en kritische manier kunnen lezen, analyseren, samenvatten en evalueren:

De ondervraging over het leesrapport toonde aan dat de student deze competentie (nog) niet voldoende heeft verworven. In dit verband dient nogmaals te worden benadrukt dat het een door de student zelf gekozen leesrapport betrof en dat hij identiek dezelfde vragen kreeg als in de eerste zitting.

- 2) Moraalfilosofische en ethisch relevante inzichten van invloedrijke denkers uit de continentale traditie kunnen herkennen, uitleggen, vergelijken en kritisch evalueren:

Uit zijn antwoorden op het tweede luik van de hoofdvraag bleek dat de student deze competentie (nog) niet voldoende heeft verworven. Hij bleek niet in staat om uit 12 pagina's van het handboek waarvan expliciet was aangekondigd dat ze grondig te kennen waren, de kritische, ethische en emancipatorische aspecten te identificeren. Werkelijk verbijsterend in deze context was zijn uitspraak, zonder de minste toelichting, dat, als een theorie negatieve aspecten van de samenleving benoemt, het geen ethische theorie is! Ik heb hem heel duidelijk de kans gegeven om dit toe te lichten, zodat hij had kunnen inzien dat dit totaal niet klopt, maar hij herhaalde gewoon nogmaals hetzelfde.

- 3) De sociaal-, cultuur-, en politiek-historische, alsook de algemeen wijsgerige determinanten voor de ontwikkeling van de continentale ethische traditie kunnen herkennen en benoemen:

Deze competentie werd getoetst via het eerste luik van de hoofdvraag (= de situering) m.b.t. het handboek. Hij behaalde hierop slechts de helft van de punten.

- 4) De relevantie van de continentale ethische probleemstellingen en oplossingsmethodes voor hedendaagse ethische debatten kunnen evalueren:

Deze competentie werd getoetst middels de werkcolleges. Deze werd wel door de student verworven.

- 5) Zowel mondeling als schriftelijk op een geïnformeerde en heldere manier een eigen standpunt kunnen formuleren en beargumenteren:

Deze competentie werd getoetst middels zowel het mondeling examen (luik 2 hiervan) als de leesrapporten als de kwaliteit van de participatie in de werkcolleges. De toetsing op het examengedeelte was zwaar onvoldoende voor wat betreft de mondelinge toelichting van het leesrapport.

De institutionele beroepscommissie acht de beoordeling niet onredelijk, goed gemotiveerd en een correcte weergave van de prestatie van de student en maakt deze motivering tot de hare.

De student argumenteert dat de vooropgestelde vraagstelling (zoals vermeld op het voorbereidingsblad op o.a. Minerva) niet overeenkomt met wat er op het mondeling examen gevraagd werd. In casu ging de student er van uit dat hij de vraag ‘Bespreek het denken van [x] (volgens West): (1) situeer het binnen de continentale traditie, en (2) belicht eruit de ethisch relevante, de kritische en de emancipatorische aspecten’ op de Frankfurter Schule als ‘als geheel’ diende toe te passen en niet op de individuele denkers. De institutionele beroepscommissie stelt bij inzage van het betreffende [hoofdstuk] in het handboek van West vast dat hoewel er in het algemeen over de invloed van de Frankfurter Schule gesproken wordt, er ook verschillende aspecten van en verschillen tussen de individuele denkers (i.e. Adorno, Horkheimer en Marcuse) besproken worden. Vooral wat deel 2 van de examenvraag betreft kan de commissie er ook enkel van uitgaan dat deze betrekking heeft op de individuele denkers van de Frankfurter Schule.

Gezien het feit dat de student reeds lang op voorhand op de hoogte was van de examenvraag lijkt het de institutionele beroepscommissie vreemd dat de student deze vraag enkel heeft toegepast op de Frankfurter Schule als geheel zonder oog te hebben voor de verschillende aspecten van de individuele denkers uit de Frankfurter Schule (hier beperkt tot drie leden, nl. Adorno, Horkheimer en Marcuse).

De institutionele beroepscommissie stelt eveneens vast dat de student er op het mondeling examen niet in geslaagd is om de ethisch relevante, de kritische en de emancipatorische aspecten van de Frankfurter Schule als geheel weer te geven.

De student stelt dat hij omwille van deze onverwachte vraagstelling panikeerde en daardoor het examen niet goed aflegde. De institutionele beroepscommissie kan begrijpen dat deze situatie voor de student tot paniek leidde maar acht dit argument niet

doorslaggevend om te stellen dat het in dit geval de inhoudelijke kennis en vaardigheden van de student in die mate heeft aangetast om het deelcijfer van 3/8 in twijfel te trekken.

Conform de eindscoreberek[en]ing zoals vermeld in de studiefiche behaalde de student 9/20 daar men niet kan slagen voor het betreffende opleidingsonderdeel wanneer men ‘minder dan de helft heeft voor één van de onderdelen. Indien de gemiddelde eindscore toch een cijfer van tien of meer op twintig zou zijn, wordt dit teruggebracht tot het hoogste niet-geslaagd cijfer (=9/20)’.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ten einde de tegenspraak te waarborgen, heeft de Raad partijen de volgende vraag voorgelegd:

“Artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een beroep dat bij de Raad wordt ingesteld, op straffe van onontvankelijk wordt ondertekend door de verzoekende partij of haar raadsman.

Het bij de Raad geregistreerde beroep is niet ondertekend, zodat de vraag rijst naar de ontvankelijkheid ervan.

Ten einde de tegensprekelijkheid van het debat te waarborgen, worden partijen verzocht om hieromtrent standpunt in te nemen.”

Standpunt van partijen

Partijen hebben op deze vraag niet geantwoord.

Verzoeker heeft zich ertoe beperkt op 26 november 2019 aan de Raad een ondertekende versie van zijn beroepsschrift toe te zenden.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de beroepen bij de Raad voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.

Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.
(...)”

De ondertekening van het verzoekschrift is een vormvoorschrift dat uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijk is voorgeschreven.

Te dezen is het verzoekschrift niet door verzoeker ondertekend. Deze vaststelling volstaat om tot de onontvankelijkheid van het beroep te besluiten.

Het buiten de beroepstermijn neerleggen van een ondertekende versie van het verzoekschrift kan dat vormgebrek niet meer herstellen.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.466 van 2 december 2019 in de zaak 2019/699

In zake: Anja BILLION
 woonplaats kiezend te 2547 Lint
 Nieuwstraat 12

 tegen:

 UNIVERSITEIT GENT
 woonplaats kiezend te 8310 Brugge
 Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 17 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering tot verdere inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoekster schrijft zich in het academiejaar 2015-2016 voor het eerst in aan de Universiteit Gent, met name in de opleiding ‘Bachelor of science in de

Ingenieurswetenschappen: architectuur' (ten belope van 21 studiepunten) en in de opleiding 'Master of science in de Ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur'.

Zij behaalt dat jaar een credit voor alle opleidingsonderdelen in de bacheloropleiding.

In de masteropleiding behaalt ze een credit voor vier opleidingsonderdelen, ten belope van 13 studiepunten.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoekster zich opnieuw in voor de opleiding 'Master of science in de Ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur'. Daar zij in het vorige academiejaar voor minder dan de helft van de studiepunten een credit had behaald, wordt haar een bindende voorwaarde opgelegd.

Tegen die bindende voorwaarde stelt verzoekster geen beroep in.

Binnen het opgenomen curriculum van 78 studiepunten behaalt verzoekster een credit voor acht opleidingsonderdelen, ten belope van 33 studiepunten.

Omdat verzoekster daardoor niet voldoet aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt haar verdere inschrijving geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 18 september 2017 een intern beroep in, dat door de institutionele beroepscommissie gegrond wordt verklaard, met dien verstande dat aan verzoekster opnieuw de bindende voorwaarde wordt opgelegd dat zij bij een volgende inschrijving in de opleiding voor ten minste de helft van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, bij gebreke waaraan verdere inschrijving in die opleiding zal worden geweigerd.

Tegen die bindende voorwaarde stelt verzoekster geen beroep in bij de Raad.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich voor een derde maal in voor de opleiding 'Master of science in de Ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur'. Zij neemt een curriculum op van 45 studiepunten.

Bij de eerste examenzittijd neemt verzoekster deel voor één opleidingsonderdeel, zonder een credit te behalen. Bij de tweede examenzittijd neemt zij deel aan twee examens, en behaalt zij één credit ten belope van 3 studiepunten.

Aangezien verzoekster daardoor niet tegemoetkomt aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt zij opnieuw geweigerd voor verdere inschrijving.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 26 september 2018 een intern beroep in, dat op 17 oktober 2018 door de institutionele beroepscommissie gegrond wordt verklaard. De toelating om opnieuw in te schrijven wordt andermaal gekoppeld aan de hiervoor vermelde bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2018-2019 schrijft verzoekster zich ten vierde male in voor de opleiding ‘Master of science in de Ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur’, met een studieprogramma van 42 studiepunten.

Verzoekster neemt niet deel aan de eerste examenzittijd. Bij de tweede examenzittijd behaalt zij een credit voor het enige opleidingsonderdeel waarvoor zij examen aflegt, ten belope van 6 studiepunten. Voor de drie andere opleidingsonderdelen, waaronder de masterproef, blijft verzoekster afwezig.

Aangezien verzoekster niet heeft voldaan aan de haar opgelegde bindende voorwaarde, wordt haar met de proclamatie op 12 september 2019 meegedeeld dat zij zich niet meer voor de opleiding ‘Master of science in de Ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur’ mag inschrijven. Doordat verzoekster bovendien overheen de laatste drie academiejaren van haar inschrijving voor minder dan een derde van de opgenomen studiepunten een credit heeft behaald, wordt haar ook de verder inschrijving aan de Universiteit Gent geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster het volgende intern beroep in:

“Graag had ik een uitzondering aangevraagd op de weigering voor herinschrijving aan de UGent die ik ontvangen heb wegens een te lage studie-efficiëntie het voorbije academiejaar. Bij deze had ik graag mijn aanvraag nader toegelicht en mijn omstandigheden gespecificeerd.

Hoewel ik een gemotiveerde studente Ingenieurswetenschappen: architectuur ben en tot en met het eerste jaar van mijn universitaire studieroute steeds zeer mooie resultaten behaald heb, ben ik in de loop van mijn studieroute overgeschakeld naar een flexibel traject. Dit wegens enkele problemen met mijn studiemethode. Mijn moeilijkheden liggen concreet bij een soort faalangst en perfectionisme, wat tot inefficiëntie leidt. Ik verval vaak in eindeloos onderzoek, alvorens een taak af te werken. Stilaan heb ik meer en meer zicht gekregen op mijn studiemethode en gaandeweg ben ik hier ook efficiënter in geworden.

Wegens de verandering in mijn traject ben ik gedurende mijn studieroute van specialisatie veranderd (naar de optie ‘stadsontwerp en architectuur’), ook heb ik bijkomend een opleiding ‘Wijsbegeerte’ aan de KU Leuven gevolgd. Ik ben hiermee van gestart gegaan via enkele vakken in creditcontract, waarna ik de verkorte bacheloropleiding ben gestart. Dit heeft uiteraard mijn traject intensiever gemaakt, maar heeft me ook geleerd efficiënt te werken en beter te plannen. Ik heb hier veel voldoening uit en slaagde er gewoonlijk voldoende in dit te combineren met mijn architectuurstudie. Mijn studieprogramma is er dan ook steeds een voltijds geweest, wat me persoonlijk erg ligt. Dit blijkt het best voor me te werken, wanneer ik veel om handen heb en me volop op studeren kan richten.

Twee jaar geleden nu is echter mijn mama overleden, na een lange en slepende bloedziekte. De ziekte heet [], een vorm van []. Mijn gezin en ik proberen dus al een tijdje met deze situatie om te gaan. Een aantal veranderingen zijn bij ons in versneld tempo gebeurd. Papa heeft het gemis verwerkt door onmiddellijk een nieuwe partner te zoeken. Dit ging ook onmiddellijk gepaard met praktische veranderingen voor mijn broer en mij, zoals verhuizen en dus zelfstandig wonen. Tegelijk ben ik ook met mijn opleiding wijsbegeerte moeten stoppen.

Geen van de beide woonsten waarnaar verhuisd zou worden waren instapklaar en aan beide hebben we dus nog heel wat kluswerk gehad. Deze werken zijn begonnen in de zomervakantie en verdergezet en afgerond naar mijn eerste semester toe. In het eerste semester heb ik ook besloten een korte vrijwillige stage te doen bij DMOA architecten, waar ik erg veel voldoening uit heb gehaald. Gedurende deze periode heb ik gestaag aan mijn eindwerk en de enkele vakken die ik nog had, gewerkt.

Ik heb deze periode als positief ervaren, omdat ik er mentale energie [uit haalde] en ik stilaan vorderingen maakte wat betreft mijn schoolwerk. Mijn intentie was met deze positiviteit het tweede semester in te zetten en aan al mijn vakken gewoon verder te werken, naar de herexamens toe.

Gedurende het tweede semester hebben we echter ons ouderlijk huis moet leegruimen ter verkoop, wat een enorme klus bleek en concreet gedurende mijn tweede semester minstens 2 werkdagen per week in beslag nam. Verder heeft mijn papa op dat moment besloten dat ik financieel zelfstandig diende te zijn, omdat hij er op gerekend had dat ik

na het eerste semester afgestudeerd zou zijn. Daarom heb ik op een flexibele manier ook studentenwerk moeten opnemen, zodat ik alles tezamen minstens 80% werkte.

Ik ben hiermee omgegaan met vallen en opstaan, maar heb dus veel minder tijd gehad om [] aan mijn eindwerk verder te werken dan ik gehoopt had. Ook kwam ik geregeld weer in een negatieve spiraal terecht. Ongewild heeft dit alles de voorbije twee jaar dus toch een enorm effect gehad op mijn studieprestaties. Ik [] probeer me al geruime tijd stilaan uit dit dal te werken, opnieuw moet ik zeggen dat dit met vallen en opstaan gaat. Ik heb heel erg geprobeerd nog het nodige te doen voor mijn eindwerk, waardoor ik niet de nodige tijd meer heb kunnen steken in twee theorievakken die ik nog had.

Ik begrijp dus zeker dat mijn resultaten er niet goed uit zien. Ik vraag u echter graag om uw begrip. De vakken ‘theorie en geschiedenis van de stedenbouw’ en ‘stadsanalyse- en ontwerp’ zijn vakken die niet als moeilijk beschouwd worden, ik ben zeker en vast capabel om deze op een goede manier af te ronden. Ik probeer steeds voorrang te geven aan mijn eindwerk, omdat ik hier moeizamer vorderingen in maak. Allicht had ik deze theorievakken toch even moeten finaliseren, nu is immers gebleken dat ik niet rond raakte met mijn eindwerk en dus geen tijd meer had om deze vakken nadien af te werken.

Hopelijk kan u zien dat ik in het verleden veel moeilijkheden heb gehad met het vak ‘gewapend en voorgespannen beton’, waarvoor ik nu wel geslaagd ben. Ook dit vak heb ik voorrang gegeven, tezamen met mijn eindwerk. Ik denk dus graag dat deze inspanningen toch lonen, ik ben gewoon nog niet volledig rond geraakt met het werk aan het eindwerk.

Ik had dus zeker efficiëntere beslissingen kunnen maken om toch meer studiepunten terug te verdienen. Jammer genoeg heb ik mijn eindwerk echter nog niet volledig kunnen afwerken en zijn er bijgevolg ook twee theorievakken over gebleven. Ik hoop heel erg volgend academiejaar mijn studies te mogen finaliseren.

Inmiddels ben ik in contact met een psycholoog, die me qua studiemethode en mentale weerbaarheid veel correcter kan bijsturen dan mensen waar ik voordien ben bij geweest. De werken aan het huis zijn afgelopen en daarom heerst er ook wat meer mentale rust binnen ons gezin. Verder ben ik een deeltijdse baan (30%) als docent bij de Thomas More hogeschool gestart, die me heel erg ligt en die maakt dat ik op een efficiënte manier voor mijn eigen kosten kan instaan. Zo heb ik een ritme en een project waar ik voldoen uithaal, alsook voldoende tijd en mentale rust om het nodige schoolwerk te finaliseren. Dit in combinatie met de psychologische begeleiding, zou ervoor moeten zorgen dat ik na één semester echt al mijn overgebleven werk kan afronden.

Ik wil u dus graag verzekeren dat ik er alles aan wil doen om deze studie tot een goed einde te brengen, zeker nu ik zo dicht bij het einde ben, en kijk er naar uit dit te doen nu ik een nieuw ritme gevonden heb.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 17 oktober 2019 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de studente aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de studente in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De institutionele beroepscommissie heeft in haar beslissing rekening gehouden met het feit dat dit intussen de derde weigering van de studente is. De studente was zich bijgevolg ten volle bewust van de opgelegde bindende voorwaarden maar voldeed opnieuw niet aan de bindende voorwaarden. De studente bleef afwezig op 3 van de 4 examenkansen in zowel eerste als tweede zittijd en nam slechts aan één examen effectief deel. Ze behaalde 13/20 maar niet de gevraagde studievoortgang om een derde weigering tot inschrijving te vermijden.
- De institutionele beroepscommissie houdt in haar beslissing ook rekening met de persoonlijke omstandigheden waar de studente naar verwijst en onderkent dat deze een invloed kunnen hebben gehad op haar studieresultaten maar acht deze niet volledig verantwoordelijk voor het gebrek aan studievoortgang van de studente noch meent de commissie dat ze dermate doorslaggevend zijn om er van uit te gaan dat de studente in 2019-2020 wel studievoortgang zou boeken. Het behoort onder meer tot de eigen verantwoordelijkheid van de studente om een keuze te maken en de studente koos er blijkbaar niet voor om volledige voorrang te geven aan de Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur stadsontwerp en architectuur maar koos voor een combinatie met de opleiding wijsbegeerte aan de KULeuven. Dit geldt ook voor haar argument dat ze voorrang gaf aan haar eindwerk. Dit kan niet als verzachtende omstandigheid worden weerhouden nu blijkt dat het reeds de derde weigering van de studente was en ze zich dus ten volle bewust moest zijn van het risico dat ze zelf nam door zich niet op de vakken te focussen.
- Het argument dat de studente intussen een deeltijdse baan heeft als docente overtuigt evenmin dat de studies op de eerste plaats zouden komen in 2019-2020.
 - De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de argumenten van de studente dat ze financieel zelfstandig moest worden en het ouderlijk huis moest leegruimen maar merkt op dat dit argument door geen enkel bewijsstuk gestaafd wordt. Helaas kan de commissie binnen haar bevoegdheid een dossier enkel ten gronde onderzoeken indien het door bewijsstukken wordt gestaafd. De institutionele beroepscommissie wijst er de studente op dat de bewijslast rust op de partij die de betwisting heeft opgestart. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen onderschrijft dit ook in zijn arresten (o.a. arrest 2014/022).

- De studente is intussen 4 jaar ingeschreven aan de UGent in de masteropleiding maar slaagde er nog steeds niet in om het diploma te behalen.
- De institutionele beroepscommissie stelt dat de studente meer dan voldoende kansen gekregen heeft van de Universiteit Gent om de nodige studievoortgang te maken.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2019-2020 bekrachtigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

A. Tijdigheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij voert als exceptie aan dat huidig beroep onontvankelijk is, daar verzoekster het voorafgaand intern beroep niet op ontvankelijke wijze heeft uitgeput.

Verwerende partij wijst erop dat de proclamatie en dus de kennisgeving van de eerste bestreden beslissing plaatsvond op 12 september 2019, en dat verzoekster haar intern beroep pas op 27 september 2019 heeft ingesteld, zijnde duidelijk buiten de decretale beroepstermijn van zeven kalenderdagen.

Verzoekster dient geen wederantwoordnota in en neemt ten aanzien van deze exceptie geen standpunt in.

Beoordeling

De termijn om tegen een studievoortgangsbeslissing een intern beroep in te stellen, wordt bepaald in artikel II.283 van de Codex Hoger Onderwijs. De decreetgever heeft daarbij een onderscheid gemaakt al naargelang de aard van die studievoortgangsbeslissing:

“Art. II.283.

De student die oordeelt dat een ongunstige studievoortgangsbepaling aangetast is door een schending van het recht, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure, waarvan de vormen zijn vastgelegd in het onderwijs- en examenreglement.

De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat op:

1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze van de proclamatie;

2° in het geval van een andere studievoortgangsbepaling: de dag na de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student.

[...]”

Een ‘examenbeslissing’ wordt in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs omschreven als volgt:

“a) een examenbeslissing, zijnde elke beslissing die, al dan niet op grond van een deliberatie, een eindoordeel inhoudt over het voldoen voor een opleidingsonderdeel, meer opleidingsonderdelen van een opleiding, of een opleiding als geheel;”

Een maatregel van studievoortgangsbewaking zoals een weigering tot inschrijving is geen ‘examenbeslissing’ en valt, wat de beroepsmodaliteiten betreft, dus onder de bepaling van artikel II.283, tweede lid, 2° van de Codex Hoger Onderwijs. De termijn om tegen een dergelijke beslissing een intern beroep in te stellen, gaat in “de dag van de kennisgeving van de genomen beslissing aan de student”.

De aanvang van die termijn vereist dat de kennisgeving een vaste datum heeft. De proclamatie op een website is voor studievoortgangsbepalingen, andere dan examenbeslissingen, geen ‘kennisgeving’ die een vaste datum verleent.

Gebruikelijk wordt bewijs van de kennisgeving geleverd aan de hand van een ter post aangetekende brief.

Kan geen vaste datum van kennisgeving worden aangetoond, dat is het de bewezen datum van feitelijke kennisname die de beroepstermijn doet ingaan. Dat bewijs kan bijvoorbeeld worden geleverd aan de hand van een lees- of ontvangstbevestiging, of een (buiten)gerechtelijke bekentenis.

Uit het voorliggend dossier blijkt niet dat de eerste bestreden beslissing op een andere wijze is bekendgemaakt dan via publicatie op het elektronisch platform, naar aanleiding van de proclamatie.

Anders dan verwerende partij stelt, kan uit het loutere gegeven dat verzoekster de eerste bestreden beslissing (in haar beroepsschrift voor de Raad) dateert op 12 september 2019, niet worden afgeleid dat zij er op die dag ook kennis van heeft genomen. Lezing van de door verwerende partij voorgelegde puntenbriefjes (stuk 9 administratief dossier) leert immers dat de datum van proclamatie ongewijzigd op de resultatenlijst blijft staan, ongeacht wanneer wordt geraadpleegd en afgedrukt.

Uit geen enkel stuk waarop de Raad vermag acht te slaan, blijkt op welke datum verzoekster van de eerste bestreden beslissing feitelijk kennis heeft genomen.

Verwerende partij toont derhalve niet aan dat verzoekster meer dan zeven kalenderdagen na de kennisname heeft laten verstrijken alvorens het intern beroep in te stellen.

De exceptie wordt verworpen.

B. Voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, aangezien het intern beroep binnen de Universiteit een devolutieve werking kent en de beslissing van de institutionele beroepscommissie bijgevolg in de plaats is getreden van de initiële studievoortgangsbepalende beslissing, waardoor deze laatste uit de rechtsorde is verdwenen en niet langer het voorwerp van een beroep kan uitmaken.

Verzoekster neemt ter zake geen standpunt in.

Beoordeling

Verzoekster richt haar beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie als tegen de initiële examenbeslissing.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het herzien ervan, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als het in eerste aanleg beslissend orgaan.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel – wat het voorwerp betreft – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster zet haar argumenten tegen de bestreden beslissing in haar beroepsschrift uiteen als volgt:

“Hoewel de institutionele beroepscommissie in het verleden mild is geweest betreffende maatregelen rond mijn studievoortgang, merk ik aan de beslissing intern beroep op 12 september [bedoeld wordt: 17 oktober 2019] dat enerzijds mijn persoonlijke situatie niet terdege begrepen is en anderzijds dat men enkele bewijsstukken mist om een volledig onderzoek te kunnen voeren. Ik licht belde zaken graag hieronder toe.

Ik kader in mijn intern beroepschrift dat ik een gemotiveerde studente ben. Dit onderstreep ik graag nog even. Ik ben, wat men noemt, een pioniersstudente, in [die zin] dat ik de enige ben in mijn nabije familie die universitaire studies volgt. Ik heb deze dus aangevat zonder externe verplichtingen, doch uit volle overtuiging. Ik ben zowel wetenschappelijk sterk als grafisch sterk, wat me tot de studie van ingenieur-architect heeft geleid. Doorheen mijn eerste studie jaren heb ik ook mooie resultaten gehaald, doch ben ik hier en daar op enkele valkuilen gestoten. Blijkbaar moest ik werken aan mijn studiemethode voor enkele bouwtechnische vakken en ervaar ik perfectionisme en faalangst in vakken waar ik wel sterker in ben. Door over te schakelen naar de UGent heb ik me kunnen richten op stadsontwerp en kunnen werken aan mijn perfectionisme en faalangst.

Steeds heb ik dus aan mijn struikelblokken gewerkt en verdere stappen gezet in mijn studieloopbaan. Door mijn keuze voor stadsontwerp heb ik me ingezet voor meer credits dan wanneer ik me gewoon verder had ingezet voor architectuurontwerp. Ook heb ik een opleiding Wijsbegeerte aangevat, omdat ik merkte dat het zowel mijn perfectionisme als faalangst ten goede kwam als ik meer om handen had en meer kennis kon vergaren. Ik hoop dat dit getuigt van mijn inzet. Ook in deze periode heb ik immers enkele mooie resultaten behaald.

De laatste jaren heb ik echter, en dit was voor de beroepscommissie niet geheel duidelijk, deze opleiding Wijsbegeerte gepauzeerd, om me ten volle op mijn architectuurstudies te kunnen richten. Dit was immers ook de periode dat mijn mama's ziekte ([]) veel meer impact had op onze gezinssituatie, ik moest dus keuzes maken.

Graag wil ik dus benadrukken dat ik steeds voorrang heb gegeven aan mijn architectuurstudies en dat ik mogelijke struikelblokken steeds aangepakt heb. Het argument dat ik geen voorrang geef aan mijn studies vind ik onterecht.

In december 2017 is mijn mama overleden en dit is duidelijk ook de periode vanaf wanneer ik het minst studievoortgang heb geboekt. Omdat ik thuis woonde was het voor mij erg moeilijk me te distantieren van de gebeurtenissen die ik nader toelicht in mijn intern beroepschrift. Ik vat de feiten samen als het zeer snel volwassen moeten worden. Papa is snel verhuisd, ik stond in voor mij en mijn broer. De emotionele last die volgde uit het feit dat papa communicatief erg slecht is en beslissingen maakte die zowel emotioneel als financieel een weerslag hebben op iedereen, is enorm. Alsook is er vanuit de achtergrond van mijn familie geen begrip voor de studiedruk van universitaire vakken en wordt van mij verwacht meerdere dagen per week te helpen bij verbouwingswerken en later ook verhuisswerk. Een pauze van mijn studies had op ongelooflijk onbegrip gestoten. Wat me in het voorbije academiejaar vooral parten heeft gespeeld [is] dat ik financieel zelfstandig moest worden en dit niet geanticipeerd had. Verder stond ik vanaf juni [in] voor de verkoop van onze woning. Qua tijdsinrichting heb ik dit niet kunnen bolwerken. De beroepscommissie heeft hiervoor haar begrip getoond en vroeg om bewijsstukken. Deze voeg ik graag in bijlage toe.

Ik erken dat de beroepscommissie vorig jaar begrip heeft getoond voor mijn situatie en dat ik ondanks persoonlijke moeilijkheden in staat moet kunnen zijn studievoortgang te boeken. Daarom wijs ik er, na mijn persoonlijke situatie nu hopelijk terdege geduid te hebben, ook graag op dat op het einde van een masteropleiding enkele vakken voor een groot aandeel van de studiepunten staan. Omdat de masterproef voor 24 studiepunten staat, is het erg moeilijk voor mij voortgang te kunnen bewijzen, omdat deze enkel in het geheel verworven of niet verworven kunnen worden.

Omdat ik op de dienst studieadvies wel eens te horen had gekregen (dit is geen juridisch advies en ik zie het natuurlijk als eigen verantwoordelijkheid om dit advies te nemen voor wat het is) dat men mild zou zijn wat betreft mijn studievoortgang als het om mijn thesis ging en het vooral belangrijk was dat ik ze rustig en naar vermogen afwerkte, is dat wat ik gedaan heb.

In het verleden heb ik geleerd dingen die me moeilijker vallen niet achteruit te schuiven, maar wel eerst en ten volle aan te pakken. Ik heb me dan ook ten volle gericht op het vak ‘Gewapend en voorgespannen beton [E052413]’ en enkele cruciale stappen [gezet] in de opbouw van [mijn] masterthesis (een opdracht waarbij ik sterk moet werken aan mijn perfectionisme). Gradueel heb ik aan de andere twee vakken gewerkt, omdat ik voor elk van beide twee papers moest schrijven en vooral veel moest lezen, maar deze verder niet veel studielast met zich meebrengen.

Het vak ‘Gewapend en voorgespannen beton [E052413]’, wat velen als het meest veeleisende vak van de opleiding zullen omschrijven, heb ik dus inmiddels met succes afgerond. Verder heb ik gezorgd dat ik wat betreft de overblijvende vakken simultaan voortgang heb geboekt (ik voeg bewijs van mijn voortgang in bijlage toe), maar heb ik ze binnen de tijd die me nog restte deze zomer niet volledig kunnen afwerken.

Ik hoop hiermee de complexiteit van mijn persoonlijke situatie geduid te hebben en de nodige bewijsstukken geleverd te hebben. Het overlijden van mijn mama heeft een enorme impact gehad op mijn thuissituatie. Dit is zeker niet de enige reden waarom ik weinig studievoortgang heb geboekt, maar maakt wel dat ik niet voldoende kan werken aan mijn gekende struikelblokken, die anders geenszins voor een dergelijke studievertraging hadden gezorgd.

In het verleden heb ik aangetoond dat ik ook na het hernemen van een vak nog mooie resultaten kan behalen. Ik wijs graag op het vak ‘Atelier ruimtelijke analyse en stadsontwerp [E0850951]’, waar ik me wel degelijk een eerste keer heb voor ingezet, maar dat jaar niet heb durven indienen. Het jaar erop heb ik het vak hernomen en 16/20 behaald. Ook voor het vak ‘Gewapend en voorgespannen beton [E052413]’ dat ik aanhaalde, heb ik heel wat examenkans gemist. Ook dat heb ik echter toch succesvol beëindigd. Mijn studieloopbaan loopt verder dan deze aan de UGent en hoewel ik aan de UGent geen erg efficiënte voortgang heb geboekt, heb ik over het totaal beschouwd wel al heel wat credits wél [verworven]. Een telling op de site van onderwijs Vlaanderen levert me in totaal 301 verworven credits op (zie bijlage). Verder heb ik reeds een vrijwillige stage uitgevoerd (DMOA architecten) en recent een tijdelijke job aangevat in lijn van mijn werkveld (Thomas More hogeschool). Ik krijg te horen dat men zeer tevreden is van mijn werk, maar het struikelblok om me een definitieve job aan te bieden is het feit dat mijn studies nog niet afgerond zijn. Ik hoop hiermee aan te tonen dat ik een geschikte kandidaat ben voor dit werkveld.

Net als in het verleden wens ik me dus verder in te zetten voor de studielast die me nog rest. Er zijn duidelijke veranderingen gekomen in mijn persoonlijke situatie, nu het ouderlijk huis verkocht wordt door een makelaar (ik heb geen verplichtingen meer) en ik een job heb die me een voldoende inkomen alsook voldoende vrije tijd biedt. Dit in combinatie met geregelde afspraken bij een psycholoog, maken dat ik voor mezelf de nodige structuur heb ingesteld, alsook een manier om door nog eventuele struikelblokken te werken. Ik begrijp de bezorgdheid van de beroepscommissie omtrent de beperkte meerwaarde van een bindende studievoorwaarde, maar wil er echt op wijzen dat het in mijn geval een meerwaarde is me een extra kans te bieden (ik hoop dat in het verleden getoond te hebben) en dat ik me er ten volle voor zal inzetten deze kans te benutten. Ik wens er immers ook voor mij persoonlijk, mijn laatste kans van te maken.

Tot slot wijs ik er graag op dat mijn job als docent aan de Thomas More hogeschool voor mij een financiële noodzaak is. Dit is een opdracht van 30%, ofwel 8u effectief lesgeven. De 4u voorbereidingstijd die ik krijg zal ik allicht weinig gebruiken omdat er in teamverband wordt lesgegeven. Dit is heel bewust de enige job die ik heb aangenomen, ze dekt net mijn maandelijkse lasten. Dat de beroepscommissie hierin leest dat ik geen voorrang geef aan mijn studies vind ik dus erg jammer en bevestigt denk ik het onbegrip [voor] mijn persoonlijke situatie, dit is voor mij immers de ideale job om wél voorrang te geven aan mijn studies.

Verwerende partij betoogt harerzijds in haar antwoordnota in repliek het volgende:

“(…)

In het voorliggende geval heeft verzoekster de opgelegde bindende voorwaarde niet behaald, wat normalerwijze tot gevolg heeft dat zijn inschrijving voor dezelfde opleiding wordt geweigerd. Bovendien heeft ze in de afgelopen drie academiejaren niet voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten credits behaald, met als gevolg dat ze ook niet meer kon inschrijven voor andere opleidingen. Dat is te dezen ook gebeurd, en de institutionele beroepscommissie heeft deze weigering in beroep bevestigd en is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoekster nogmaals toe te laten om zich in te schrijven onder bindende voorwaarden. De commissie motiveerde dit als volgt:

[...]

De beoordeling dat uit het dossier zoals het voorlag bij de institutionele beroepscommissie blijkt dat het niet zinvol is om verzoekster op dit ogenblik nogmaals toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent, zelfs onder bindende voorwaarde, is zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

Verzoekster realiseerde de afgelopen jaren inderdaad slechts een beperkte studievoortgang. In haar eerste jaar van inschrijving aan de masteropleiding behaalde slechts credits ten belope van 13 studiepunten. Dat jaar behaalde ze wel de resterende credits (21 studiepunten) in de bacheloropleiding, en dus uiteindelijk een rendement van 34 studiepunten op een inschrijving van 59 studiepunten, wat aanvaardbaar is, zij het niet optimaal. Ook in 2016-17 bleef haar studierendement beperkt tot 33 studiepunten. Ze nam dat jaar ook voor het eerst haar masterproef op (24 studiepunten) maar diende geen

masterproef in, wat uiteraard een aanmerkelijke invloed heeft op haar studierendement. Ze bleef echter ook voor vier andere vakken in beide zittijden afwezig. Verzoekster werd toen voor het eerst geweigerd, wat een duidelijke waarschuwing was dat ze beter zou moeten presteren.

Het volgende academiejaar (2017-18) ging het echter allerm minst beter. Verzoekster schreef in voor de vier resterende vakken en de masterproef. In de eerste zittijd nam ze maar aan één vak deel, maar slaagde niet. In de tweede zittijd nam ze aan evaluaties over twee vakken deel, en behaalde één credit. Haar studierendement was derhalve 3 studiepunten op een inschrijving van 45 studiepunten, d.i. amper 6,6%. De studente werd opnieuw geweigerd, en diende intern beroep in. In dat intern beroep verwees ze naar het overlijden van haar moeder op het einde van het eerste semester. Dit was voor de institutionele beroepscommissie een voldoende reden om haar toch nog een kans te geven.

Verzoekster greep die kans echter andermaal niet. Ze schreef wel terug in voor de resterende vakken, maar diende opnieuw geen masterproef in en bleef afwezig op de examens voor de andere vakken, behalve, in de tweede zittijd, voor het vak “gewapend en voorgespannen beton” waarvoor ze een credit behaalde. Ook nu bleef haar studierendement dus beperkt tot 6 studiepunten op een inschrijving voor 42 studiepunten, zijnde 14%.

Over de afgelopen 3 academiejaren behaalde ze credits ten belope van 42 studiepunten op een inschrijving voor in totaal 165 studiepunten, d.i. een studierendement van 25%.

Verzoekster verklaarde deze zwakke studievoortgang door te wijzen op haar moeilijke thuissituatie en haar drang naar perfectionisme. Dit kon de institutionele beroepscommissie evenwel niet overtuigen om haar toch opnieuw in te schrijven voor de betrokken opleiding. De institutionele beroepscommissie zag geen wijziging in haar toestand in de afgelopen jaren, en het dossier bevatte ook geen gegevens waaruit bleek dat de toestand derwijze zou veranderen dat ze het volgende academiejaar wel een betere studievoortgang zou maken. De studente gaf bovendien aan dat ze voor het nieuwe academiejaar al een tijdelijke job had aangenomen, wat de institutionele beroepscommissie alleen in haar overtuiging kon sterken dat haar studievoortgang niet zou verbeteren.

In die omstandigheden is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om verzoekster in het nieuwe academiejaar niet opnieuw in te schrijven voor de betrokken opleiding of, desgewenst, voor een andere opleiding.

In haar extern beroep merkt verzoekster op dat de institutionele beroepscommissie haar toestand niet goed heeft begrepen en ze kadert haar situatie nog verder en benadrukt dat ze wel degelijk steeds voorrang heeft gegeven aan haar architectuurstudies.

Ze voegt ook bijkomende bewijsstukken toe aan haar extern verzoeckschrift. In de mate waarin ze die stukken ook al kon bijvoegen aan haar intern beroepschrift, kan hiermee evenwel geen rekening worden gehouden.

Ze merkt vervolgens ook op dat de masterproef op 24 studiepunten staat, waardoor het voor haar erg moeilijk zou zijn om studievoortgang te bewijzen, argument dat ze niet reeds aanbracht voor de interne beroepscommissie. Los van het feit dat dit een nieuw

middel is, merkt verwerende partij op dat ze niet inziet waarom het feit dat tot de vakken die ze de laatste drie jaar opnam, telkens ook de masterproef behoorde, haar zou beletten om te bewijzen dat ze studievoortgang maakt. Verwerende partij kan enkel vaststellen dat ze ook op examens van andere vakken frequent afwezig bleef, en dat ze niet aantoonde in de masterproef enige vordering te hebben gemaakt, iets wat nochtans wel perfect aangetoond kan worden.

Alle omstandigheden in acht genomen besluit verwerende partij dat het beroep als ongegrond moet worden afgewezen.

Verwerende partij geeft ter informatie nog mee dat de weigeringsbeslissing slechts geldt voor één academiejaar. Als verzoekster van oordeel is dat haar situatie dermate geëvolueerd is dat ze een betere studievoortgang kan maken en daar ook bewijzen voor kan aanreiken, kan ze in het academiejaar 2020-21 via een beroep bij de institutionele beroepscommissie terug vragen om ingeschreven te worden voor de bachelor of arts in de archeologie. De institutionele beroepscommissie zal haar dossier dan beoordelen in de staat zoals het zich dan zal bevinden.”

Beoordeling

De Raad brengt in herinnering dat hij krachtens artikel II.291, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs niet de bevoegdheid heeft om zijn eigen appreciatie over de waarde van de student – en dus de resultaten uit het verleden en de mogelijke studiekansen in de toekomst – in de plaats te stellen van deze van de organen van de hogeronderwijsinstelling.

De Raad is met andere woorden geen tweede beroepscommissie die met volheid van bevoegdheid en discretionaire afweging kan oordelen welke beslissing meer of minder opportuun is.

De bevoegdheid van de Raad is er, overeenkomstig het eerste lid van het voormelde artikel II.291 van de Codex Hoger Onderwijs, integendeel toe beperkt om na te gaan of de hem voorgelegde studievoortgangsbeslissingen in overeenstemming zijn met enerzijds de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement en anderzijds de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Deze bevoegdheidsbepalende voorschriften, die raken aan de openbare orde, verhinderen de Raad om op gronden van enkel ‘billijkheid’, ‘clementie’ of ‘het voordeel van de twijfel’ een maatregel van studievoortgangsbewaking te vernietigen. Om dezelfde redenen kan de Raad ook geen bescherming bieden tegen een strenge beslissing, maar enkel tegen een beslissing waarvan

de verzoekende partij aantoonde dat zij dermate streng is dat zij onredelijk wordt, wat op zijn beurt inhoudt dat geen enkele normaal en voorzichtig handelende hogeronderwijsinstelling in dezelfde omstandigheden tot eenzelfde beslissing zou kunnen komen.

Toegepast op verzoeksters dossier, stelt de Raad vooreerst vast dat verzoekster al tweemaal van de institutionele beroepscommissie dispensatie heeft gekregen van een opgelegde weigering tot verdere inschrijving in de masteropleiding.

Uit de studiehistoriek blijkt ook dat aan verzoekster al meermaals bindende voorwaarden opgelegd zijn geweest, en dat zij bijgevolg wist – alleszins: behoorde te weten – dat het behalen van een voldoende studierendement belangrijk is.

Terecht derhalve, stipt verzoekster aan dat de beroepscommissie in het verleden reeds mild is geweest.

Het kan de beroepscommissie in het raam van de redelijkheid ook niet worden verweten dat zij het aanvatten van universitaire studies als een ernstig engagement ziet en van een student verlangt dat er voldoende prioriteit aan de studies en het realiseren van studievoortgang wordt gegeven.

Gewis kunnen er bijzondere omstandigheden zijn die evenzeer beslag leggen op de tijd en aandacht van de student, of die de studie bemoeilijken.

Vrijwillige tijdsbestedingen die een druk plaatsen op de slaagkansen, zoals het gelijktijdig opnemen van een bijkomende academische opleiding, kunnen in dat opzicht evenwel niet als ‘bijzondere omstandigheid’ in aanmerking worden genomen.

Dat verzoekster een deeltijdse baan heeft genomen om in haar levensonderhoud te voorzien is al van een mindere ‘vrijwillige’ aard, maar rekening houdend met het concrete studietraject van verzoekster kan aan de bestreden beslissing geen onredelijkheid worden tegengeworpen in de mate dat ook daarmee rekening wordt gehouden bij de inschatting van de slaagkansen voor de toekomst.

De gezondheidstoestand van verzoeksters moeder is dan weer na het academiejaar 2017-2018 reeds ‘verdisconteerd’.

Dat verzoekster in het verleden voor bepaalde opleidingsonderdelen wél een credit heeft behaald, wordt door verwerende partij niet tegengesproken, maar doet geen afbreuk aan de vaststelling dat verzoekster spijs die credits niet aan de opgelegde bindende voorwaarden heeft voldaan.

Ten slotte merkt de Raad op dat hij, omwille van de beperking van zijn bevoegdheid die hierboven in herinnering is gebracht, aan een beroepscommissie in beginsel geen onredelijkheid of onzorgvuldigheid kan verwijten wanneer die onredelijkheid of onzorgvuldigheid door de verzoekende partij wordt gestaafd aan de hand van stukken waarvan de beroepscommissie geen kennis had.

Wanneer een student zich op bijzondere omstandigheden beroept die niet zonder meer door de beroepscommissie kunnen worden geverifieerd, ligt het op de weg van die student om de nodige overtuigingsstukken aan de beroepscommissie voor te leggen.

Dat heeft verzoekster, met betrekking tot het zelfstandig gaan wonen, de verkoop van de ouderlijke woning en het leegmaken van het huis, niet gedaan.

In de huidige stand van de procedure kunnen bewijsstukken ter zake niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in het debat worden gebracht.

Samengevat is de Raad van oordeel dat aan de beoordeling door de beroepscommissie van het dossier zoals het voor haar voorlag, geen onredelijkheid kan worden verweten.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.464 van 2 december 2019 in de zaak 2019/702

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 17 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de bindende voorwaarde tot verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of science in de Farmaceutische Wetenschappen’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven aan de Universiteit Gent in de opleiding ‘Bachelor of science in de Farmaceutische Wetenschappen’.

Zij neemt een curriculum op van 60 studiepunten.

Verzoekster neemt in de eerste examenzitting deel voor acht opleidingsonderdelen, maar behaalt geen credits. In de tweede examenzitting neemt verzoekster deel aan drie examens, opnieuw zonder een credit te behalen.

Omdat verzoekster niet slaagt voor ten minste de helft van de opgenomen studiepunten, wordt haar voor verdere inschrijving een bindende voorwaarde opgelegd, die ertoe strekt dat verzoekster bij een volgende inschrijving in dezelfde opleiding voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, bij gebreke waaraan zij niet opnieuw in de opleiding ‘Bachelor of science in de Farmaceutische Wetenschappen’ zal worden toegelaten.

Deze maatregel van studievoortgangsbewaking worden ter kennis gebracht op de puntenlijst die op 12 september 2019 wordt geproclameerd.

Tegen deze beslissing stelt verzoekster op 2 oktober 2019 het volgende intern beroep in:

“Bij deze wil ik graag beroep doen tegen de bindende voorwaarden die mij is opgelegd.

Afgelopen academiejaar 2018-2019 ben ik begonnen als student eerste bachelor in de farmaceutische wetenschappen aan de universiteit Gent. Helaas heb ik dit schooljaar niet kunnen afronden zoals het hoort i.v.m. omstandigheden. Deze omstandigheden zorgde[n] ervoor dat mijn herinschrijving een probleem werd. Afgelopen vrijdag 27 september 2019 is mijn aanvraag voor een bijzonder statuut goedgekeurd en heb ik mij per maandag 31 september 2019 weer kunnen inschrijven met een gereduceerd curriculum voor het academiejaar 2019-2020.

Mijn aanvraag voor een bijzonder statuut ging om het volgende; ik heb een moeder met de spierziekte SMA type 3, door haar beperking heeft zij hulp en zorg nodig waardoor ik haar mantelzorger ben. Door haar chronische ziekte zal ik natuurlijk ook de komende jaren haar mantelzorger zijn. Hiernaast ben ik op 12 augustus 2019 betrokken geweest bij een ernstig ongeluk met letsels en ernstige hoofdtrauma als gevolg (zie bijgevoegd document). Helaas vond dit dus plaats vlak voor mijn herexamens waardoor ik aan de meeste examens niet heb kunnen deelnemen. Mijn betrokkenheid bij dit ongeluk heeft een enorm grote impact gehad op mijn herexamens waardoor ik niet heb kunnen presteren zoals dit de bedoeling was.

Omtrent de omstandigheden wil ik de commissie vragen of mijn bindende voorwaarden hiervoor [kwijtgescholden] kan worden.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 17 oktober 2019 en komt daarbij tot de volgende beslissing:

“De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de argumenten die de student aanhaalt maar merkt op dat deze argumenten niet van doorslaggevende aard zijn om de bindende voorwaarden op te heffen. Bindende voorwaarden worden opgelegd wanneer een student niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten. De Universiteit Gent hanteert hiermee al een mildere norm dan wat de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft. In het geval van de studente slaagde zij voor geen enkel van de 60 opgenomen studiepunten, waardoor zij conform het OER 2018-2019 artikel 24 §1, een bindende voorwaarde kreeg.

De institutionele beroepscommissie merkt op dat de studente grotendeels heeft deelgenomen aan de eerstekansexamenperiode en hier extreem lage resultaten behaalde. De studente was veelal afwezig voor de examens van de tweedekansexamenperiode maar wanneer ze deelnam behaalde ze ook hier zeer lage resultaten, nl. drie maal 3/20 en een 1/20.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de studente nu het bijzonder statuut heeft wegens uitzonderlijke sociale of individuele omstandigheden en hoopt dat dit de studente in staat zal stellen om in het academiejaar 2019-2020 voldoende studievoortgang te maken.

De commissie meent echter dat de opgelegde bindende voorwaarde de onmiddellijke studievoortgang niet hinderen en dat de student nog voldoende kansen heeft om in het academiejaar 2019-2020 voldoende vooruitgang te boeken om de bindende voorwaarden teniet te doen.

Het intern beroep wordt ongegrond verklaard. De bindende voorwaarden blijven gehandhaafd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin redenen om daaraan te twijfelen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster is van oordeel dat zij uitzonderlijke omstandigheden heeft aangetoond die haar slechte examenresultaten kunnen verklaren, in het bijzonder in de tweede examenzitting, en dat daarom geen bindende voorwaarde kan worden opgelegd.

Verzoekster brengt de medische toestand van haar moeder, voor wie zij mantelzorger is, in herinnering. Zij voegt eraan toe dat de gezondheidstoestand van haar vader evenmin gunstig is, en rappelleert ook aan het verkeersongeval waarbij zij betrokken was.

Verzoekster geeft aan zich zorgen te maken om haar studietoekomst, omdat zij een grote druk ervaart om de haar opgelegde verwachtingen inzake studierendement te kunnen inlossen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende:

“De bedoeling van het opleggen van een bindende voorwaarde, is dat studenten voldoende zouden worden geprikkeld enerzijds om niet meer studiepunten op te nemen dan voor hen haalbaar is gelet op hun persoonlijke situatie, en anderzijds om zich ten volle in te zetten voor de opgenomen vakken, zodat ze op het einde van het jaar ook de desbetreffende credits behalen en geen leerkrediet verliezen.

[...]

Met de institutionele beroepscommissie dient te worden vastgesteld dat de studieresultaten van verzoekster in haar eerste jaar aan de UGent alvast barslecht waren. In de eerste examenperiode behaalt ze zeer slechte resultaten, en het hoogste cijfer dat ze behaalde is 4/20. Ook in de tweede examenperiode geraakt ze niet verder dan 3/20.

Verzoekster kan deze slechte resultaten misschien wel deels verklaren door het ongeval dat haar overkwam in augustus en door de zorg voor haar ouders, en de institutionele

beroepscommissie heeft voor deze situatie ook veel begrip getoond, maar het mag geen vrijgeleide zijn om zonder enig engagement naar de universiteit toe opnieuw in te schrijven voor dezelfde opleiding, die, zo blijkt uit de examencijfers, so wie so al erg hoog gegrepen is voor de studente. Verwerende partij merkt in dat verband nog op dat verzoekster instroomde vanuit het BSO kantooradministratie en gegevensbeheer, en vooraleer ze inschreef aan de UGent al twee jaar studeerde aan Artevelde Hogeschool waar ze een professionele bachelor mondzorg volgde. Ze behaalde daar in het eerste jaar van haar studie credits ten belope van 13 studiepunten op een inschrijving voor 60 studiepunten, en in het academiejaar 2017-18 geen enkele credit op een inschrijving voor 48 studiepunten.

Uit het studieparcours van verzoekster blijkt ontegensprekelijk dat ze een extra prikkel zeker kan gebruiken. Haar bijzonder statuut geeft haar al enkele examenfaciliteiten waardoor ze mits akkoord van de lesgever examens kan verplaatsen als ze door haar mandaat als studentenvertegenwoordiger of door haar thuissituatie problemen zou ondervinden om op bepaalde data examens af te leggen. Door haar bijzonder statuut op basis van uitzonderlijke sociale of individuele omstandigheden kon ze ook al een beperkter curriculum opnemen. Ze neemt thans vakken op ten belope van 39 studiepunten. Op die wijze is al maximaal rekening gehouden met haar persoonlijke situatie.

Nu ook nog de bindende voorwaarde laten vallen, zou tot gevolg hebben dat verzoekster, die al zoveel toegiften heeft gekregen om het haar mogelijk maken een redelijke studievoortgang te maken ondanks haar situatie, geen enkele prikkel meer heeft om zich ondanks haar situatie toch ten volle in te zetten voor haar studie. En die prikkel kan ze zeker gebruiken: zo is het bijvoorbeeld al vreemd dat een studente die al in dergelijke penibele thuissituatie zit en voorziet als mantelzorger veel tijd te zullen moeten besteden in hulp aan haar ouders, er toch nog voor kiest om ook als studentenvertegenwoordiger actief te blijven, onder meer in de opleidingscommissie, die toch één van de belangrijkste adviesorganen binnen een faculteit is. Men zou verwachten dat een student in dergelijke omstandigheden de tijd die rest naast de taken als mantelzorger, ten volle besteedt aan de studies zelf en die vertegenwoordigende taken overlaat aan medestudenten die hiervoor meer tijd en ruimte kunnen vrijmaken.

Verwerende partij blijft dan ook van oordeel dat het zeker niet onredelijk is om verzoekster, ondanks haar bijzondere situatie, toch nog een bindende voorwaarde op te leggen.

Daarbij kan ook nog worden opgemerkt dat het leerkrediet van verzoekster ondertussen gezakt is tot 7 studiepunten. Een extra prikkel om haar zeker aan te zetten haar studies serieus te nemen en zich er maximaal voor in te zetten, is dan ook vanuit die optiek meer dan wenselijk. Als verzoekster haar studies dit jaar opnieuw laat slabbakken, zal ze stuiten op een tekort aan leerkrediet om welke studie dan ook nog opnieuw aan te vatten.

Verwerende partij geeft daarbij nog mee dat, mocht verzoekster ondanks de toegekende faciliteiten en het beperktere studieprogramma, er toch niet in slagen deze bindende voorwaarde te behalen, dit nog niet automatisch betekent dat ze niet verder zal kunnen studeren. Op dat ogenblik zal ze aan de institutionele beroepscommissie kunnen vragen om de weigering tot inschrijving voor de opleiding ongedaan te maken, wat normalerwijze ook wordt toegestaan als een student kan aantonen door overmacht

onvoldoende te hebben gepresteerd, en ook kan aantonen dat zijn of haar situatie dermate is geëvolueerd dat in een volgend academiejaar een betere studievoortgang kan worden verwacht.”

In haar wederantwoordnota verwijst verzoekster naar haar verzoekschrift en de bijgevoegde stukken.

Beoordeling

Maatregelen van studievoortgangsbewaking zijn geen sanctie, maar een instrument om een afdoende progressie in de hogere studies te bewaken en de student zo nodig te heroriënteren, ten einde verlies van studietijd en leerkrediet, en finaal ongekwalificeerde uitstroom uit het hoger onderwijs, te vermijden.

Het is in beginsel niet onredelijk om aan een student, die zich in de decretale en reglementaire voorwaarden daartoe bevindt, voor een komend academiejaar bij wege van een bindende voorwaarde een minimale studievoortgang op te leggen, ook al is het gemis aan voldoende studievoortgang in het voorbije academiejaar – geheel of ten dele – toe te schrijven aan bijzondere omstandigheden.

Zoals de bestreden beslissing terecht overweegt, hindert het opleggen van die voorwaarde niet de studievoortgang op dit ogenblik.

Mocht verzoekster in het academiejaar 2019-2020 onverhoopt niet aan de haar opgelegde voorwaarde tegemoetkomen, dan heeft zij in de antwoordnota van verwerende partij kunnen lezen dat dit niet automatisch en definitief leidt tot de weigering van verdere inschrijving, daar zij de instelling alsdan in voorkomend geval kan wijzen op overmacht en een gunstige evolutie in de vooruitzichten inzake studierendement.

In het licht van deze laatste overweging overtuigt de druk die verzoekster aanvoert – en waarvoor de Raad begrip kan opbrengen – er niet van om de bestreden beslissing onregelmatig te bevinden.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.468 van 2 december 2019 in de zaak 2019/707

In zake: xxx

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 28 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 17 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de weigering tot verdere inschrijving aan de Universiteit Gent wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2013-2014 ingeschreven aan de Universiteit Gent. Hij neemt middels creditcontracten een curriculum op van drie opleidingsonderdelen ten belope van 15 studiepunten, maar behaalt geen credits.

In het academiejaar 2014-2015 schrijft verzoeker zich middels een diplomacontract in voor het schakelprogramma tot de ‘Master of Laws in de Rechten’.

Verzoeker neemt vijf opleidingsonderdelen op in zijn curriculum, ten belope van 24 studiepunten, maar behaalt geen credits.

Aangezien verzoeker niet slaagt voor de helft van de opgenomen studiepunten, wordt hem meegedeeld dat een volgende inschrijving in dezelfde studierichting zal gebeuren onder een bindende voorwaarde.

In het academiejaar 2015-2016 schrijft verzoeker zich een tweede maal in voor het voormelde schakelprogramma. Bij het opnemen van een studieprogramma van vijf opleidingsonderdelen voor 28 studiepunten, wordt aan verzoeker de bindende voorwaarde opgelegd dat hij moet slagen voor minstens de helft van de opgenomen studiepunten, bij gebreke waaraan hij niet verder voor het schakelprogramma zou kunnen inschrijven.

Deze bindende voorwaarde wordt vervolgens opgeheven.

Verzoeker behaalt in geen van de examenzittijden een credit.

Aangezien verzoeker overheen de laatste drie academiejaren van zijn inschrijving aan de Universiteit Gent niet voor minstens een derde van de opgenomen studiepunten een credit heeft behaald, wordt verzoeker de verdere inschrijving aan de instelling geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 18 september 2016 een intern beroep in. De institutionele beroepscommissie verklaart dat beroep op 19 september 2016 gegrond, maar legt aan verzoeker opnieuw de voormelde bindende voorwaarde op.

In het academiejaar 2016-2017 schrijft verzoeker zich voor een derde maal in voor het schakelprogramma tot de ‘Master of Laws in de Rechten’.

Verzoeker neemt in beide zittijden deel aan de examens, maar behaalt geen credits.

Met de proclamatie van de resultaten op 13 september 2017 wordt aan verzoeker meegedeeld dat de verdere inschrijving aan de Universiteit Gent zal worden geweigerd omdat hij bij de laatste drie inschrijvingen niet voor minstens een derde van de opgenomen studiepunten een credit behaalde.

Tegen die beslissing stelt verzoeker geen beroep in.

In het academiejaar 2017-2018 vraagt verzoeker niet om inschrijving aan de Universiteit Gent.

Dat doet verzoeker wel in het academiejaar 2018-2019. Verzoeker wordt geweigerd, stelt tegen die weigering op 14 september 2018 een intern beroep in en ziet dat beroep afgewezen worden door de institutionele beroepscommissie bij beslissing van 5 oktober 2018.

Tegen die laatste beslissing stelt verzoeker geen beroep in bij de Raad.

Voor het academiejaar 2019-2020 vraagt verzoeker opnieuw om aan de Universiteit Gent te worden ingeschreven.

Dit verzoek wordt afgewezen op grond van artikel 24, §8 van het onderwijs- en examenreglement.

Op 24 september 2019 stelt verzoeker tegen die beslissing het volgend intern beroep in:

“Mijn naam is [verzoeker], woonachtig te Melle en ik ben naast het graduaatsdiploma Rechtspraktijk sinds 2014 ook de houder van een bachelordiploma in [het] Bedrijfsmanagement, afdeling Rechtspraktijk.

In juni 2019 volgde ik aanvullend het opleidingsonderdeel Sociaal Recht in het volwassenonderwijs te Gent, [dat] ik met vrucht heb beëindigd.

Daar ik aangeboren ben met een hemi-parese rechts, d.w.z. een rechtszijdige verlamming in de [linkerhersen helft], wat mij naast [concentratieproblemen] ook fysieke problemen geeft aan mijn [rechterarm] en been.

Mits duidelijke [meer-inspanningen] van mijnentwege én enige volharding heb ik toch beide diploma's kunnen behalen.

Ik wou dan ook mijn studies [verderzetten] aan de Universiteit te Gent, U wél niet onbekend, doch op heden ben ik nog niet geslaagd in [dit] opzet.

Echter sedert 2015 sukkel ik verder nog met narcolepsie, dit is een slaap-waakstoornis wat een vorm is van hypersomnie, veroorzaakt door een stoornis in de hersenen. Dit komt vaker voor bij personen die een zuurstofgebrek hebben van bij de geboorte zoals ik.

Sinds 2015 ben ik hiervoor in behandeling bij dokter [G.S.] te Gent.

Idealiter heb ik bewust, door te veel klachten hieromtrent in het academiejaar 2017-2018, deze studies niet [verdergezet].

Sinds medio 2018 zijn mijn klachten stabiel én durf ik toch te stellen dat ik deze studies toch met vrucht zal kunnen beëindigen.

Om bovenstaande redenen zou ik U eerbiedig willen vragen mij toch toe te laten in het schakelprogramma tot de rechten (als “werk”-student, met [hogervermelde] functiebeperkingen).

Uiteraard ben ik er mij van bewust dat ik dit schakelprogramma niet in één academiejaar zal kunnen afwerken.

Om mijn motivatie kracht bij te zetten verzoek ik U daarbij mij te willen horen.

In deze wil ik mij laten bijstaan door mijn jurist, de heer [M.B.], waarbij ik hem ook de schriftelijke toelating geef mij in deze te willen vertegenwoordigen.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 17 oktober 2019 en verklaart het op basis van de volgende overwegingen ongegrond.

“(…)

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student was vorig jaar reeds definitief geweigerd om redenen die volgens de commissie nog steeds [standhouden]: De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student tijdens zijn studieloopbaan aan de UGent weliswaar inspanningen leverde om aan de examens deel te nemen maar de student behaalde globaal genomen geen goede examenresultaten waardoor hij in de afgelopen drie ingeschreven academiejaren geen enkel creditbewijs kon behalen. Hij behaalde helaas steeds zeer lage cijfers. Het hoogst behaalde cijfer was ondanks de inspanningen van de student 7/20 wat aangeeft dat de universitaire studies geen juiste studiekeuze zijn.
- De student meent dat zijn klachten stabiel zijn en dat hij de studies met vrucht zal kunnen beëindigen. De institutionele beroepscommissie heeft het attest van dr. [S.] bekeken en merkt op dat dit attest meldt dat hier geattesteerd wordt dat de student een trager studieritme heeft en dat studeren duidelijke meerinspanningen vergt maar niet dat de studies beter zouden gaan dan vroeger.

- De institutionele beroepscommissie heeft begrip voor de vraag van de student maar meent dat de UGent niet de juiste keuze is.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2019-2020 bekrachtigd.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve geen redenen om daaraan te twijfelen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

In een enig middel beroept verzoeker zich op de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker acht de bestreden beslissing in strijd met de formelemotiveringsplicht omdat zij niet ingaat op het argument dat hij het vak ‘Sociaal Recht’ opnam aan een andere onderwijsinstelling en daarvoor ook slaagde.

De materiëlemotiveringsplicht is volgens verzoeker geschonden doordat uit de verklaring van zijn arts, dokter G.S., een onjuiste conclusie wordt getrokken.

Verzoeker stipt nog aan dat de vraag tot inschrijving voor hem de enige mogelijkheid is om zijn academische bachelor en master in de Rechten te behalen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende:

“(…)

De betrokken instelling is niet verplicht om in deze omstandigheden een student te weigeren. Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven. De beslissing om een student al dan niet toch nog te laten inschrijven behoort daarbij tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de Institutionele beroepscommissie. De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen heeft hierop slechts marginaal toezicht en kan een dergelijke beslissing maar vernietigen indien zou blijken dat ze kennelijk onredelijk is of door een andere onregelmatigheid is aangetast.

In het voorliggende geval heeft verzoeker de opgelegde bindende voorwaarde niet behaald, wat normalerwijze tot gevolg heeft dat zijn inschrijving voor dezelfde opleiding wordt geweigerd. Bovendien heeft hij in de afgelopen drie academiejaren waarin hij aan de UGent was ingeschreven niet voor minstens 1/3 van de opgenomen studiepunten credits behaald, met als gevolg dat hij ook niet meer kon inschrijven voor andere opleidingen. Dat is te dezen ook gebeurd, en de institutionele beroepscommissie heeft deze weigering in beroep bevestigd en is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om zich in te schrijven onder bindende voorwaarden. De commissie motiveerde dit als volgt:

[…]

De beoordeling dat uit het dossier zoals het voorlag bij de institutionele beroepscommissie blijkt dat het niet zinvol is om verzoeker op dit ogenblik nogmaals toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent, zelfs onder bindende voorwaarde, is zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

Verzoeker realiseerde in de vier academiejaren waarin hij ingeschreven was aan de UGent geen enkele studievoortgang. Uit zijn leerkredietdossier blijkt bovendien dat ook zijn studies binnen de HoGent niet over een leien dakje zijn gegaan en dat ook daar zijn studievoortgang over het algemeen zeer moeizaam verliep.

Verzoeker merkte in zijn intern beroep op dat hij geboren is met een hemi-parese rechts wat hem naast concentratieproblemen ook fysieke problemen geeft aan zijn [rechterarm] en been. Hij sukkelde sinds 2015 ook met narcolepsie, zijnde een slaap-waakstoornis. Hij is daarvoor in behandeling.

Met de institutionele beroepscommissie kan enkel worden vastgesteld dat niet enkel het studierendement van verzoeker bijzonder laag is: hij behaalde niet één credit aan de UGent hoewel hij wel regelmatig deelnam aan examens en hij beschikte vanaf 2015-16 ook over het bijzonder statuut voor studenten met een functiebeperking. Zijn punten bleven echter steeds erg laag en op twee examens na behaalde hij nooit een hogere score dan 5/20. Dit biedt weinig vertrouwen naar een beter studieverloop in de toekomst maar wijst er eerder op dat deze studie voor verzoeker te hoog gegrepen is.

Verzoeker toont ook niet aan dat er iets in zijn situatie gewijzigd is, dat ervoor zou zorgen dat hij in de toekomst beter zou kunnen presteren. Hij legt weliswaar een medisch attest voor van dr. [S.], maar uit dat attest blijkt enkel dat hij behandeld wordt voor narcolepsie, maar niet dat zijn situatie is gewijzigd in vergelijking met vorige jaren. Verwerende partij merkt daarbij op dat verzoeker meldt ook pas vanaf 2015 te sukkelan met narcolepsie, maar ook in de jaren daarvoor, waarin hij die stoornis blijkbaar nog niet had, waren zijn punten bijzonder slecht.

Verzoeker stelt dan nog tenslotte dat hij wil inschrijven als “werk”-student en dus blijkbaar werken met studeren zal combineren. Dat geeft uiteraard nog minder vertrouwen op een verbetering van de studievoortgang, het feit indachtig dat verzoeker door zijn aandoeningen al een trager studieritme heeft dan een doorsnee-student.

Dit alles in acht genomen is het niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk om verzoeker toch niet opnieuw in te schrijven voor het schakelprogramma rechten, ook niet onder bindende voorwaarden.

In zijn extern verzoekschrift wijst verzoeker erop dat de institutionele beroepscommissie niet antwoordt op zijn argument dat hij het voorbije jaar een aanvullend opleidingsonderdeel Sociaal recht volgde in het volwassenenonderwijs te Gent, dat hij met vrucht beëindigde. Verzoeker heeft dat in zijn intern beroepschrift dan ook enkel gemeld zonder een bewijsstuk toe te voegen noch enig stuk dat een zicht zou geven op de inhoud of het niveau van het betrokken opleidingsonderdeel. Hoe dan ook gaat het zeker niet om een academische opleiding want die wordt in het volwassenenonderwijs niet aangeboden. Dat verzoeker voor dat opleidingsonderdeel kan slagen, betekent dan ook niet dat hij thans wel onderwijs op academisch niveau zou aankunnen.

Verzoekende partij merkt ook op dat het attest van dr. [S.] dat hij voorlegt, wel aantoont dat zijn toestand op het vlak van narcolepsie stabiel is t.o.v. 2015. Verwerende partij leest dat niet in dat attest. De betrokken arts verklaart enkel dat verzoeker aan narcolepsie lijdt en daardoor een trager studieritme heeft, en dat hij in staat is, zij het met duidelijke meerinspanningen, de studies die hij heeft aangevat te vervolmaken. Dit attest geeft geen enkel zicht op het ziekteverloop van de student en vermeldt inderdaad niet of het beter gaat dan in 2015.

Blijft bovendien de vaststelling dat zijn studies aan de UGent ook al voor de periode waarin hij narcolepsie kreeg, absoluut niet goed verliepen.

Alle omstandigheden in acht genomen besluit verwerende partij dat het beroep als ongegrond moet worden afgewezen.

Verwerende partij geeft ter informatie nog mee dat de weigeringsbeslissing slechts geldt voor één academiejaar. Als verzoeker van oordeel is dat zijn situatie dermate geëvolueerd is dat hij een betere studievoortgang kan maken en daar ook bewijzen voor kan aanreiken, kan hij in het academiejaar 2020-21 via een beroep bij de institutionele beroepscommissie andermaal vragen om terug ingeschreven te worden aan de UGent. De institutionele beroepscommissie zal zijn dossier dan beoordelen in de staat zoals het zich dan zal bevinden.”

Verzoeker zijnerzijds argumenteert in zijn wederantwoordnota nog het volgende:

“De verwerende partij haalt zelf aan dat het niet verplicht is de student te weigeren. *“Ze kan oordelen dat er voldoende vooruitzichten op verbetering zijn en beslissen om een student ondanks zijn zwakke prestaties in voorgaande academiejaren toch nog in te schrijven”*”.

Gezien verzoeker van oordeel is dat zijn voorgaande studies, dus zijn Bachelor in het Bedrijfsmanagement, afstudeerrichting Rechtspraktijk, ondanks meer inspanningen met vrucht heeft beëindigd, meent hij dat toch een zekere kans heeft ook zijn studies aan de universiteit met vrucht zal kunnen beëindigen, zeker rekening houdend met gezondheidstoestand aan de beterehand is van verzoeker.

Verzoeker is bereid aan zijn arts een [chronologisch] verloop te vragen i.v.m. zijn narcolepsie en hem duidelijk te vragen wat de nefaste gevolgen zijn van narcolepsie en hoe zijn medische toestand op heden is.

Verder heeft verzoeker wel degelijk belang bij het voorzetten van zijn studies. Verzoeker werkt immers sedert 2010 voor diverse advocatenkantoren, die gaarne kunnen steunen, vertrouwen op een medewerker met juridische achtergrond.

Het attest van dr. [S.] d.d. 03.09.2019 is duidelijk: verzoeker is in staat zijn studies te vervolmaken. De inhoud wordt door de verwerende partij niet weerlegd. Impliciet houdt het attest dan ook weldegelijk rekening met een evolutie in de toestand van verzoeker.

2. Verzoeker was vorig academiejaar niet ingeschreven zodat artikel II.246 §1 1° Codex Hoger Onderwijs niet van toepassing is.

Zoals eerder aangehaald blijkt uit de gegevens van het dossier niet dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren, minstens maakt verwerende partij dit niet aannemelijk. Artikel II.246 §1 2° Codex Hoger Onderwijs is bijgevolg evenmin van toepassing.

De inschrijving van verzoeker werd bijgevolg onterecht geweigerd.

3. Als wederantwoord op het argument van de verwerende partij nummer 5.

“In zijn extern verzoekschrift wijst verzoeker erop dat de institutionele beroepscommissie niet antwoordt op zijn argument dat hij het voorbije jaar een aanvullend opleidingsonderdeel Sociaal recht volgde in het volwassenenonderwijs te Gent, dat hij met vrucht beëindigde. Verzoeker heeft dat in zijn intern beroepschrift dan ook enkel gemeld zonder een bewijsstuk toe te voegen noch enig stuk dat een zicht zou geven op de inhoud of het niveau van het betrokken opleidingsonderdeel. Hoe dan ook gaat het zeker niet om een academische opleiding want die wordt in het volwassenenonderwijs niet aangeboden. Dat verzoeker voor dat opleidingsonderdeel kan slagen, betekent dan ook niet dat hij thans wel onderwijs op academisch niveau zou aankunnen.”, zegt de verzoekende partij het volgende:

Vooreerst laat ik U in bijlage het deelattest (stuk 3) waaruit wel degelijk blijkt dat de verzoeker het opleidingsonderdeel Sociaal Recht volgde aan het Perspectief te Gent én dit met vrucht heeft beëindigd. De argumentatie voor het volgen van dit vak is voor de volgtijdelijkheid én niet om aan te duiden of de verzoekende partij de academische opleiding al dan niet zou aankunnen. Het is namelijk zo dat naast het U welgekende leercrediet ook de volgtijdelijkheid belang heeft.

4. Verzoeker meent dat in casu volgende rechtsbeginselen zijn geschonden: de hoorplicht en zorgvuldigheidsbeginsel namelijk: de verzoeker duidelijk in zijn verzoekschrift heeft gevraagd dat hij wil gehoord worden en dat daar door de verwerende partij niet werd op ingegaan. De beslissing die door de institutionele beroepscommissie is genomen is niet op een afdoend zorgvuldige wijze genomen, verzoeker is namelijk bereid om bij zijn arts

een feitenrelaas te laten opstellen, zodat de verwerende partij een beter oordeel kan vellen over de betere medische toestand van verzoeker.”

Beoordeling

De Raad wijst er vooreerst op dat een verzoekende partij in een procedure voor de Raad haar middelen moet uiteenzetten in het inleidend verzoekschrift, en dat zij op een later ogenblik in de procedure – bijvoorbeeld in de wederantwoordnota – geen nieuwe middelen meer kan toevoegen, tenzij die middelen raken aan de openbare orde of slechts konden worden ontwikkeld na kennisname van de antwoordnota van de verwerende partij en/of het administratief dossier.

Verzoeker beroept zich in zijn wederantwoordnota voor het eerst op de hoorplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en een schending van artikel II.246 van de Codex Hoger Onderwijs.

Deze middelen beantwoorden niet aan de hiervoor in herinnering gebrachte ontvankelijkheidsvoorwaarden, en kunnen derhalve niet in het debat worden betrokken.

Daarnaast past het in herinnering te brengen dat artikel II.295, §1 van de Codex Hoger Onderwijs voorschrijft dat een verzoekende partij aan het verzoekschrift de overtuigingsstukken kan toevoegen die zij nodig acht. Zij kan naderhand slechts bijkomende overtuigingsstukken aan het dossier laten toevoegen, voor zover deze bij de opmaak van het verzoekschrift nog niet aan de verzoekende partij bekend waren.

De Raad ziet niet in, en verzoeker verduidelijkt niet, waarom hij het slechts met de wederantwoordnota meegedeelde deelattest inzake het vak ‘Sociaal Recht’ niet eerder kon voorleggen; dit stuk had niet enkel bij het verzoekschrift moeten zijn gevoegd, verzoeker had het bovendien aan de interne beroepsinstantie moeten voorleggen.

Het stuk wordt derhalve buiten beschouwing gelaten.

Inzake de formelemotiveringsplicht zij eraan herinnerd dat een beroepscommissie niet verplicht is om op alle grieven en opmerkingen afzonderlijk te reageren. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen.

Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

De beroepscommissie steunt haar beslissing op de overwegingen dat verzoeker bij vier voorgaande inschrijvingen 77 studiepunten heeft opgenomen zonder een credit te behalen en bovendien steeds zeer lage examencijfers behaalde, wat haar doet besluiten dat universitaire studies voor verzoeker niet de juiste studiekeuze zijn.

Daarmee geeft de beroepscommissie minstens impliciet aan dat het slagen voor één vak buiten de academische context – waarvan verzoeker ten overstaan van de institutionele beroepscommissie geen enkel bewijs heeft voorgelegd – niet tegen die vaststellingen opweegt.

De motieven die de beroepscommissie aangeeft, volstaan om de bestreden beslissing te schragen.

De verklaring van de arts van verzoeker luidt als volgt:

“Ondergetekende, dokter [G.S.], verklaart hierbij de heer [verzoeker], geboren 4/9/1985, medisch te volgen omwille van narcolepsie. Hierdoor heeft hij een trager studieritme. Betrokkene is in staat om – zij het met duidelijke meerinspanningen – de studies die hij heeft aangevat te vervolmaken.”

Aan de wijze waarop de beroepsinstantie dit attest bij haar beoordeling heeft betrokken, verwijt verzoeker het volgende:

“Het argument [met] betrekking [tot] het attest van dr. [S.], dat het attest niet vermeldt dat de studies beter zouden gaan dan vroeger. De verzoekende partij vroeg bij zijn dokter een attest op, om aan te duiden dat verzoekende partij de aandoening narcolepsie [heeft], de verzoekende partij is de mening toegedaan dat dit attest niet zijn slaagkansen kan bevatten doch het attest wél kan aantonen dat de aandoening stabiel is t.o.v. 2015 wanneer de verzoekende partij studeerde.”

De Raad kan die visie van verzoeker niet bijvallen.

Het is vooreerst niet omdat de beroepscommissie uit een medisch attest een andere conclusie trekt dan de reden die verzoeker had om dat attest voor te leggen, dat die conclusie daarom onjuist is.

Of verzoekers medische toestand stabiel is, is op zich geen relevant gegeven voor de beslissing die de institutionele beroepscommissie dient te nemen, wanneer daaraan geen conclusies inzake de studievoortgang kunnen worden verbonden.

Uit de bestreden beslissing blijkt niet dat de institutionele beroepscommissie het bestaan van de aandoening ontkent. De conclusie die zij aan de voormelde verklaring van de arts verbindt – met name: dat daaruit geen zicht op betere studieresultaten in de toekomst blijkt – staat met de inhoud van die verklaring geenszins op gespannen voet.

De Raad overweegt daarbij ook dat verzoeker in de academiejaren 2013-2014 en 2014-2015 curricula ten belope van 39 studiepunten heeft opgenomen zonder een credit te behalen, en in de twee navolgende academiejaren (na de vaststelling van de narcolepsie in 2015) 38 studiepunten heeft opgenomen zonder een credit te behalen. Ook daaruit blijkt niet dat de diagnose en de medische opvolging een verbetering van de studieresultaten tot gevolg hebben.

De bestreden beslissing schendt niet de materiële motiveringsplicht.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwierpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.467 van 2 december 2019 in de zaak 2019/715

In zake: Lewie DEPAUW
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Sophie Van Akenstraat 6 bus 101

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 23 september 2019 en van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 17 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de weigering tot verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker schrijft zich in het academiejaar 2017-2018 voor het eerst in aan de Universiteit Gent.

In de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’ neemt hij een studieprogramma op van 60 studiepunten. In de eerste examenzittijd legt hij examen af voor zeven opleidingsonderdelen en behaalt hij één credit, ten belope van 4 studiepunten (10/20 voor ‘Vaardigheden I’). Bij de tweede examenzittijd blijft verzoeker afwezig.

Omwille van de beperkte studievoortgang wordt aan verzoeker bij de proclamatie van de examencijfers meegedeeld dat een volgende inschrijving zal gebeuren onder de bindende voorwaarde dat hij voor 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen.

Tegen die beslissing stelt verzoeker geen intern beroep in.

In het academiejaar 2018-2019 schrijft verzoeker zich, onder die voorwaarde, in voor de resterende 56 studiepunten van het eerste modeltrajectjaar van de bacheloropleiding.

Bij de eerste en de tweede examenzittijd neemt verzoeker deel aan respectievelijk elf en negen examens; hij behaalt geen credits.

Daar verzoeker niet voldoet aan de hem opgelegde bindende voorwaarde, wordt hem de verdere inschrijving in de opleiding ‘Bachelor of Laws in de Rechten’ geweigerd.

Die beslissing wordt aan verzoeker meegedeeld bij de proclamatie op 11 september 2019.

Dit is de eerste bestreden beslissing.

Op dat ogenblik bedraagt het leerkrediet van verzoeker nog 32 studiepunten, wat onvoldoende is om zich voor een bacheloropleiding aan de Universiteit Gent in te schrijven.

Artikel 11 van het onderwijs- en examenreglement bepaalt dat studenten die nog niet geslaagd zijn voor het eerste deliberatiepakket van een bacheloropleiding, zich slechts in een bacheloropleiding kunnen inschrijven indien zij over voldoende leerkrediet beschikken om alle nog resterende studiepunten van het eerste modeltraject op te nemen.

Op 23 september 2019 vraagt verzoeker om opnieuw te worden ingeschreven, wat hem wordt geweigerd.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 24 september 2019 het volgend intern beroep in:

“Sinds 5 jaar ben ik ernstig ziek geweest waardoor studeren vrijwel onmogelijk werd. In mijn eerste studiejaar aan de UGent, academiejaar 2017-2018, behaalde ik niet genoeg leerkrediet, waardoor mij een bindende voorwaarde werd opgelegd. In academiejaar 2018-2019 voldeed ik niet aan bovenvermelde voorwaarde en werd mijn inschrijvingsaanvraag voor 2019-2020 geweigerd. Echter door toedoen van reeds vermelde ziekte, namelijk depressie, heb ik het merendeel van de hoorcolleges en examenkansen moete, missen. Dit alles zorgt ervoor dat de examenuitslagen van beide academiejaren niet representatief zijn. Naast reeds vermelde ziekte hebben bepaalde omgevingsfactoren ook een rol gespeeld in het culmineren van mijn toestand in augustus 2018. Hieromtrent vindt u meer informatie in bijgevoegde motivatiebrief. Tevens ben ik bereid deze zaak met jullie mondeling te bespreken indien dit nodig zou zijn.”

Verzoeker voegt daarbij de volgende motivatiebrief:

“Naast een depressie die sinds vijf jaar aansleept, waarvoor ik nu eindelijk de moed heb gevonden om in therapie te gaan, ben ik door verschillende omgevingsfactoren gedurende afgelopen twee academiejaren verhinderd geweest normaal deel te nemen aan de examenkansen en hoorcolleges. Sinds 2016 ben ik uit de kast gekomen als homoseksueel. Tot voor kort worstelde ik om bovenstaande redenen met verlammende onzekerheid en sociale angsten waardoor ik me vrijwel volledig afzonderde van de buitenwereld, hierdoor werd studeren en naar de lessen gaan vrijwel een onmogelijkheid. In december 2017, rond kerstmis, ben ik samen met mijn toenmalige partner uit huis gezet bij mijn moeder door mijn stiefvader, omwille van mijn geaardheid, wat mijn mentale toestand nog verslechterd heeft. Dit alles verergerde in mei 2018 toen ik uit elkaar ben gegaan met mijn partner van 2 jaar, waar ik overigens sinds januari 2018 bij inwoonde. In augustus 2018 culmineerde mijn psychisch slechte staat, toen ik eveneens uit huis werd gezet door mijn vader. Hierdoor heb ik een korte periode de facto dakloos doorgebracht. U begrijpt hoogstwaarschijnlijk dat dit alles geen goed effect heeft gehad op mijn enerzijds reeds slechte mentale toestand en anderzijds op mijn universitair leven. Ik ben van mening dat dit alles geen goede basis vormde om niet alleen Rechten, maar ook om eender welke andere richting te volgen. Nu ik in therapie ben en de relatie met mijn beide ouders verbeterd is, wil ik, en kan ik, eindelijk aanvangen met me inzetten voor en me focussen op mijn studies. Het valt me overigens ook zwaar dat ik mijn studiepunten ben verloren en word uitgesloten uit de opleiding rechten, wat ik reeds lang als mijn persoonlijke roeping beschouwde. Uitsluiting op basis van te weinig studievoortgang lijkt me in het licht van deze zaak eerder misplaatst, omdat ik noch ‘lui’ ben geweest, noch grondig met mijn studies bezig heb kunnen zijn. De veruit onimpressionante studieresultaten die ik deze twee jaar

behaald heb zijn geenszins representatief en vormen totaal geen weerspiegeling van mijn werkelijke capaciteiten en interesses.

Met dit verzoekschrift hoop ik dat mij een tweede kans gegund wordt omdat zowel interne als externe factoren hebben meegespeeld waar ik geen schuld aan tref. Net nu ik op weg ben naar een (volledig) herstel en de omstandigheden aanzienlijk verbeterd zijn wordt mij een kans, die ik zonder twijfel had aangenomen was mijn toestand niet zo ongelukkig, afgenomen.

Geenszins wil ik of is het mijn bedoeling hier in de slachtofferrol te kruipen, ik wil enkel deze kans niet zomaar laten voorbijgaan. Echter zou ik wel begrip willen vragen voor mijn situatie en ik hoop dat deze brief als een positief signaal wordt geïnterpreteerd, dat toont dat ik gemotiveerd ben en me eindelijk kan inzetten voor mijn studies.”

Verzoeker zet zijn engagement voor het opnieuw opnemen van zijn studies nog nader uiteen in een tweede motivatiebrief:

“In deze tweede motivatiebrief wil ik mijn engagement en motivatie voor de studie ‘Bachelor of Laws in de Rechten’ benadrukken.

Zoals reeds vermeld ben ik de afgelopen twee academiejaren niet in de mogelijkheid geweest normaal deel te nemen aan de les- en examenactiviteiten waardoor ik niet genoeg creditbewijzen behaalde waardoor mij respectievelijk een bindende voorwaarde en nadien een weigering tot inschrijving werd opgelegd.

Nu, echter, is mijn situatie genormaliseerd en staat niets meer in mijn weg om een normaal curriculum te volgen.

Ik wil overigens ook benadrukken dat indien ik ten volste op de hoogte zou geweest zijn over het huidige puntensysteem en zicht zou hebben gehad op de implicaties van mijn beslissing op lange termijn, ik me waarschijnlijk niet zou hebben ingeschreven voor academiejaar 2018-2019, waardoor ik van dit alles gespaard zou zijn gebleven en in 2019-2020 zou kunnen gestart zijn met het volgen van een normaal curriculum.

Ik was enerzijds naïef om te denken dat mijn kansen ongelimiteerd waren, anderzijds heb ik nagelaten mezelf hieromtrent grondig te informeren.

Dit komt in grote mate door het feit dat ik langdurig ziek ben geweest en mijn studies daardoor niet op de voorgrond hebben kunnen staan.

Nogmaals wil ik onderstrepen dat mijn situatie genormaliseerd en in grote mate verbeterd is waardoor ik mezelf nu echt kan en wil focussen op mijn studies en deel kan nemen aan het academisch leven. Ik ben overigens, in afwachting van de uitspraak omtrent het intern beroep, naar elke les geweest, dit bewijst, bij gebrek aan tussentijdse evaluaties elke andere vorm van bewijsmiddel, mijn teruggevonden motivatie en engagement.

Het valt me desalniettemin zwaar om wederom met een negatieve externe omstandigheid geconfronteerd te worden. Ik hoop ten eerste dat een tweede kans mij gegund wordt, te meer omdat zowel interne als externe factoren hebben meegespeeld waar ik geen schuld aan heb.

Ik hoop dat deze tweede motivatiebrief een positief signaal is dat ik geëngageerd ben en er volledig voor wil gaan.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit intern beroep in zitting van 17 oktober 2019 en beslist het volgende:

“(…)

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift.

Uit een vergelijking van het aantal verworven studiepunten met het aantal opgenomen studiepunten blijkt dat de student aan de Universiteit Gent een zeer beperkte studievoortgang heeft geboekt en dat de norm die het OER hanteert voor de beoordeling van de vraag of uit de gegevens van het dossier manifest blijkt dat het opleggen van bindende voorwaarden geen positief resultaat zal opleveren, werd overschreden.

De commissie neemt akte van de argumenten die de student in het beroepsschrift aanvoert ter verrechtvaardiging van het gebrek aan studievoortgang. Zij is evenwel van mening dat die omstandigheden niet van [dien] aard zijn dat ze doen vermoeden dat bindende voorwaarden opleggen wel zinvol is en dat de studievoortgang in het nieuwe academiejaar aanmerkelijk zal verbeteren. De commissie somt hieronder de argumenten op om de weigering te handhaven:

- De student beschikt momenteel niet over voldoende leerkrediet waardoor hij gezien Art 11 §1 van het OER zich niet meer aan de Universiteit Gent kan inschrijven. Dit wordt nog versterkt door het feit dat de student zich voor het eerste modeltraject van een bacheloropleiding wenst in te schrijven.

Voor een inschrijving via een diplomacontract of examencontract met het oog op het behalen van een diploma in een bacheloropleiding of een master-na-bacheloropleiding en voor een inschrijving via een creditcontract of examencontract met het oog op het behalen van een creditbewijs, kunnen studenten zich inschrijven ten belope van hun nog voorhanden zijnde leerkrediet. Dit geldt niet voor studenten die nog niet geslaagd zijn voor het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding waarvoor ze willen inschrijven: zij kunnen zich slechts inschrijven in die bacheloropleiding indien zij voldoende leerkrediet hebben om alle nog resterende studiepunten van het eerste modeltrajectjaar op te nemen.

Deze motivering is dragend en doorslaggevend om de vraag tot inschrijving van de student te weigeren. De directeur Onderwijsaangelegenheden voorziet hierbij, als lid van de institutionele beroepscommissie, geen redenen om conform art. 11, §2 van het onderwijs- en examenreglement individuele uitzonderingen toe te staan.

- In tweede orde stelt de institutionele beroepscommissie vast dat de student inderdaad het eerste academiejaar aan de UGent heel wat examenkansen heeft laten liggen. Hij behaalde in de eerste zitting slechts één creditbewijs in een voor het overige slechte examenreeks en bleef afwezig op alle examenkansen in de tweede zitting. Hij kreeg een bindende voorwaarde opgelegd. De student herpakte zich in 2018-2019 en uit de studiegegevens in OASIS blijkt dat hij de nodige inspanningen leverde om aan de examens deel te nemen, helaas zonder succes. Hij haalde geen enkel creditbewijs waardoor hij geweigerd werd.
- De institutionele beroepscommissie houdt in haar beslissing ook rekening met deze persoonlijke omstandigheden waar de student naar verwijst en onderkent dat

deze een invloed kunnen hebben gehad op zijn studieresultaten. De commissie meent echter dat ze niet dermate doorslaggevend zijn om alle slechte examencijfers enkel daardoor te verantwoorden en er van uit te gaan dat de student in 2019-2020 wel studievoortgang zou boeken. De voorliggende examencijfers suggereren dat de studie Rechten momenteel niet de juiste studiekeuze is voor de student.

Het intern beroep wordt om die redenen ongegrond verklaard. De weigering tot inschrijving in de opleiding Bachelor of Laws in de Rechten aan de Universiteit Gent wordt voor het academiejaar 2019-2020 bekrachtigd.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt de exceptie op dat het beroep niet ontvankelijk is in de mate dat het tegen de eerste bestreden beslissing is gericht, aangezien het intern beroep binnen de Universiteit een devolutieve werking kent en de beslissing van de institutionele beroepscommissie bijgevolg in de plaats is getreden van de initiële studievoortgangsbepaling, waardoor deze laatste uit de rechtsorde is verdwenen en niet langer het voorwerp van een beroep kan uitmaken.

Verzoeker zijnerzijds dient geen wederantwoordnota in en spreekt de exceptie niet tegen.

Beoordeling

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie als tegen de initiële examenbeslissing.

Of een initiële studievoortgangsbepaling in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 100, §6 van het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de verwerende partij dat de institutionele beroepscommissie in geval van een ontvankelijk intern beroep een nieuwe beslissing neemt die strekt tot het bevestigen van de bestreden beslissing of tot het herzien ervan, waarbij de institutionele beroepscommissie over dezelfde bevoegdheden beschikt als het in eerste aanleg beslissend orgaan.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de beroepsinstantie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel – wat het voorwerp betreft – ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Onderzoek van de middelen

Voorafgaand aan de beoordeling van de zaak ten gronde, wil de Raad erop wijzen dat een maatregel van studievoortgangsbewaking en een tekort aan leerkrediet twee onderscheiden rechtsgronden zijn om een nieuwe inschrijving te weigeren.

Zij verlopen via een onderscheiden procedure en steunen niet noodzakelijk op dezelfde afwegingen, en kunnen dan ook niet worden vermengd.

Een weigering tot inschrijving van een student die nog niet geslaagd is voor het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding waarvoor hij wil inschrijven, en die over onvoldoende leerkrediet beschikt om de nog resterende opleidingsonderdelen van het eerste deliberatiepakket van de bacheloropleiding op te nemen, steunt op artikel 11 van het onderwijs- en examenreglement.

Wat de inhoudelijke beoordeling betreft, is het zo dat dit tekort aan leerkrediet niet noodzakelijk het gevolg is van het studieverleden aan de Universiteit Gent. Bovendien zijn de materiële voorwaarden voor de handhaving van voormeld artikel 11 geen aangelegenheid die uitsluitend aan verwerende partij toevalt; een student kan immers buiten de toepassing van die bepaling

worden geplaatst wanneer hij na het doorlopen van een procedure zoals bedoeld in artikel II.204, §3 van de Codex Hoger Onderwijs leerkrediet teruggegeven krijgt.

Die opmerking is te dezen des te meer relevant, nu verzoeker bij arrest nr. 5.381 van 31 oktober 2019 een saldo van 70 studiepunten aan leerkrediet teruggegeven heeft gekregen.

Procedureel komt de beslissing tot afwijking van de principiële weigering overeenkomstig artikel 11, §2 van het onderwijs- en examenreglement toe aan de directeur Onderwijsaangelegenheden, met een beroepsmogelijkheid bij de institutionele beroepscommissie.

Zoals verwerende partij zelf aangeeft, daarin door verzoeker niet tegengesproken, heeft verzoeker inzake de weigering tot inschrijving op grond van onvoldoende leerkrediet geen verzoek tot uitzondering gericht aan de directeur Onderwijsaangelegenheden.

Deze heeft ter zake bijgevolg ook geen beslissing genomen, zodat dit aspect niet het voorwerp vormde – of kon vormen – van het intern beroep dat verzoeker heeft ingediend.

Ten onrechte dan ook, ziet de institutionele beroepscommissie in haar beslissing in artikel 11 van het onderwijs- en examenreglement een “dragend en doorslaggevend motief” om de weigering tot inschrijving te bevestigen. De weigering die voor de beroepsinstantie werd gebracht is immers deze gesteund op artikel 24 van het onderwijs- en examenreglement, zoals de beroepsinstantie bij de aanhef van haar beslissing ook terecht aangeeft.

Waar de beroepsinstantie zich over diende uit te spreken, zijn (enkel) de argumenten die verzoeker heeft aangevoerd in het raam van de studievoortgangsbewaking.

Een beroepsinstantie die in die omstandigheden ten onrechte focust op de stand van het leerkrediet, zou het risico kunnen lopen argumenten inzake de beperkte studievoortgang te veronachtzamen.

Enig middel

In een enig middel beroept verzoeker zich op het redelijkheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt vooreerst dat hij vijf jaar ernstig ziek is geweest, waardoor een reguliere deelname aan het universitair leven onmogelijk was.

Verzoeker kan de afweging dat de in zijn eerste motivatiebrief aangehaalde argumenten en persoonlijke omstandigheden niet doorslaggevend zouden zijn, niet onderschrijven, omdat geen rekening wordt gehouden met het feit dat zijn toestand na doorgedreven therapie is genormaliseerd en hij dus nu een normaal curriculum zou kunnen opnemen. Ter zake verwijst verzoeker naar een medisch attest van 19 september 2019.

Hij stipt verder aan dat hij in het academiejaar 2018-2019 een inhaalbeweging heeft trachten maken, maar dat het gebrek aan studievoortgang te verklaren is door de korte termijn die nog beschikbaar was voor de aanvang van de examenperiode, en de beperking tot zelfstudie omdat hij geen hoorcolleges kon bijwonen.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij het volgende:

“(…)

In het voorliggende geval heeft verzoeker de opgelegde bindende voorwaarde niet behaald, wat normalerwijze tot gevolg heeft dat zijn inschrijving wordt geweigerd. Dat is te dezen ook gebeurd, en de institutionele beroepscommissie heeft deze weigering in beroep bevestigd en is van oordeel dat het op dit ogenblik geen zin heeft om verzoeker nogmaals toe te laten om in te schrijven onder bindende voorwaarden. De commissie motiveerde dit als volgt:

[…]

De beoordeling dat uit het dossier zoals het voorlag bij de institutionele beroepscommissie niet blijkt dat het zinvol is om verzoeker op dit ogenblik nogmaals toe te laten om zich in te schrijven aan de UGent, zelfs onder bindende voorwaarde, is zeker niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk.

Verzoeker realiseerde een wel zeer beperkte studievoortgang. In het eerste jaar van inschrijving behaalde hij één credit, goed voor 4 studiepunten. Tijdens de eerste zitting nam hij daarbij nog deel aan de zes van de elf examens (vaardigheden I niet meegerekend,

dat volledig niet-periodegebonden wordt geëvalueerd); hij bleef afwezig tijdens de hele tweede zittijd.

In zijn tweede jaar van inschrijving herpakte hij zich enigszins en nam hij deel aan heel wat meer examens. Hij bleef in beide zittijden telkens maar voor twee examens afwezig. Deze inspanningen hadden echter geen resultaat: verzoeker behaalt geen enkele credit en zijn punten blijven, op een enkele 9/20 na, zeer laag.

In zijn intern beroep gaf hij weliswaar aan dat hij last had van een depressie, maar op weg was naar herstel, maar de institutionele beroepscommissie stelde vast dat dit alvast niet wordt weerspiegeld in zijn studieresultaten, wat ook een correcte vaststelling is: verzoeker neemt, zoals gezegd, weliswaar frequenter deel aan de examens, maar zijn examenscores blijven zeer laag. Zijn dossier bevatte ook geen overtuigende bewijsstukken waaruit bleek dat hij inderdaad aan een depressie leed derwijze dat hij geen studievoortgang kon maken, en vanaf nu voldoende hersteld zou zijn om toch een normale studievoortgang te maken. Hij legde enkel een attest voor van een huisarts die verklaart op basis van een gesprek dat hij met de student heeft gehad op 19 september 2019, dat zijn verklaringen met de werkelijkheid blijken te stroken en dat zijn toestand na doorgedreven therapie genormaliseerd is. Die verklaringen worden blijkens het attest kennelijk gedaan enkel op basis van die ene consultatie (cf.: de arts verklaart verzoeker “heden te hebben ondervraagd en onderzocht”). Het dossier bevat voor het overige geen enkel stuk: het bevat bijvoorbeeld geen bewijs dat verzoeker al een tijdlang in behandeling was of therapie volgde. Verzoeker vroeg ook nooit een bijzonder statuut aan zodat hij ook bij de UGent niet gekend was als een persoon met een functiebeperking. En verzoeker bleef zonder meer afwezig op examens maar meldde zich blijkens zijn curriculumoverzicht niet ziek.

Thans verklaart verzoeker dat zijn examencijfers ook het afgelopen academiejaar laag bleven door het feit dat hij niet naar de les ging. [Nog] daargelaten dat dit argument niet ook reeds werd aangebracht voor de institutionele beroepscommissie, stelt verwerende partij vast dat voor elk van de vakken binnen de bacheloropleiding voldoende geschikt leermateriaal voor handen is dat de studenten toelaat om de leerstof zelfstandig te verwerken. Dat verzoeker de lessen niet bijwoonde en alles zelfstandig diende te verwerken kan dan misschien wel verklaren dat hij niet voor alle vakken slaagde, maar zeker niet dat hij voor geen enkel vak slaagt en bovendien erg lage cijfers behoudt.

In deze omstandigheden is de beslissing om verzoeker in het academiejaar 2019-20 niet toe te laten om opnieuw in te schrijven voor de bachelor rechten allerminst onredelijk.

Het grootste beletsel voor de herinschrijving van verzoeker is daarbij nog dat hij momenteel niet meer over voldoende leerkrediet beschikt om zich in te schrijven voor het eerste modeltraject van welke opleiding dan ook. Voor zover verwerende partij kan nagaan, beschikt hij momenteel over 32 studiepunten aan leerkrediet, wat onvoldoende is voor een inschrijving in een bacheloropleiding aan de UGent (art. 11 OER). Verzoeker heeft vooralsnog geen uitzondering aangevraagd op deze leerkredietvereiste, en de directeur onderwijsaangelegenheden zag naar aanleiding van de behandeling van zijn intern beroep tegen zijn weigeringsbeslissing vooralsnog geen reden om dergelijke uitzondering toch al toe te staan, voor zover ze dat al zou kunnen zonder dat daartoe een gemotiveerde aanvraag werd gedaan.

Alle omstandigheden in acht genomen besluit verwerende partij dat het beroep als ongegrond moet worden afgewezen.

Verwerende partij geeft ter informatie nog mee dat de weigeringsbeslissing slechts geldt voor één academiejaar. Als verzoeker van oordeel is dat zijn situatie dermate geëvolueerd is dat hij een betere studievoortgang kan maken en daar ook bewijzen voor kan aanreiken, kan hij in het academiejaar 2020-21 via een beroep bij de institutionele beroepscommissie terug vragen om ingeschreven te worden aan de UGent. De institutionele beroepscommissie zal zijn dossier dan beoordelen in de staat zoals het zich dan zal bevinden. Indien verzoeker ook dan niet zou beschikken over voldoende leerkrediet, zal hij bovendien een uitzondering moeten vragen op de leerkredietvereiste met toepassing van artikel 11 OER.”

Beoordeling

De Raad stelt vast dat verzoekers verklaringen omtrent zijn medische situatie zijn gesteund op één attest van een arts – bij gebreke aan nadere vermelding neemt de Raad aan: huisarts – waarin het volgende is vermeld:

“Ondergetekende, doctor in de geneeskunde, verklaart dat patiënt [verzoeker]:
Heden persoonlijk te hebben ondervraagd en onderzocht waarbij diens verklaringen met de werkelijkheid blijken te stroken en te hebben vastgesteld dat hij/zij omwille van ernstige ziekte gedurende meer dan 5 jaren niet normaal heeft kunnen studeren, noch regelmatig examens doen. Deze toestand is nu na doorgedreven therapie genormaliseerd en hij kan vanaf nu een normaal curriculum volgen.”

Dit ‘geschiktheidsattest’ is opgesteld op 19 september 2019.

Het is *usance* dat de rechter zich, wat medische informatie betreft, verlaat op wat een medicus attesteert. Wil op dat gebruik beroep worden gedaan, dan is wel vereist dat datgene wat in een medisch attest wordt verklaard, duidelijk en in redelijkheid aanneembaar is.

Bewijs van een medische voorgeschiedenis kan blijken uit een attest van een behandelend geneesheer, of uit een attest van een arts die een medisch dossier ter beschikking heeft. De loutere verklaring van de patiënt aan een arts daarentegen, levert van een dergelijke diagnose geen bewijs. De Raad ziet ook niet meteen in hoe een arts de waarachtigheid van verklaringen van een patiënt inzake een psychische aandoening én hun impact op zijn studies kan bevestigen na één consult.

In die omstandigheden kan ook aan de prospectieve inschatting door de arts van de slaagkansen van verzoeker geen doorslaggevende overtuigingskracht worden toegeschreven.

De beroepscommissie heeft niet onwettig gehandeld door het door verzoeker voorgebrachte medisch attest te benaderen op de wijze die voorligt.

Dat de slechte resultaten in het academiejaar 2018-2019 te verklaren zijn door het feit dat verzoeker geen hoorcolleges heeft kunnen bijwonen en beperkt was tot zelfstudie is, in tegenstelling tot wat verwerende partij voorhoudt, wel degelijk opgeworpen in het intern beroep (*“...heb ik het merendeel van de hoorcolleges en examenkansen moeten missen.”*).

In de bestreden beslissing wordt wel vastgesteld dat verzoeker zich in academiejaar 2018-2019 “herpakte” en “inspanningen leverde om aan de examens deel te nemen” – en hiermee sluit de beroepscommissie, minstens impliciet, aan bij de gewijzigde omstandigheden die verzoeker in zijn intern beroep en zijn motivatiebrief heeft toegelicht – maar wordt niet geantwoord op verzoekers argument dat het behalen van credits zonder de hoorcolleges te hebben kunnen bijwonen – een argument dat verzoeker in zijn intern beroep uitdrukkelijk op de beide voorgaande academiejaren betreft – moeilijk is.

Verzoekers middel raakt aan de vraag of de door hem behaalde examencijfers representatief zijn.

Wat verwerende partij daaromtrent thans in de nota van antwoord aanvoert, kan niet aan de beroepscommissie worden toegerekend en kan de bestreden beslissing dus niet schragen.

De bestreden beslissing miskent de formelemotiveringsplicht.

De Raad wil overigens – voor het debat en geheel buiten de contouren van deze zaak – wat de uiteenzetting in de antwoordnota betreft nog opmerken dat het standpunt dat voor elk van de vakken binnen de bacheloropleiding voldoende geschikt leermateriaal voorhanden is om de leerstof zelfstandig te verwerken op zich mogelijk juist kan zijn, maar zich uiteraard niet laat verzoenen met, bijvoorbeeld en hypothetisch, de stelling dat op een examen vragen kunnen worden gesteld die enkel teruggaan op toelichting die tijdens de hoorcolleges is gegeven.

Het enig middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 17 oktober 2019.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neem ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 13 december 2019.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.465 van 2 december 2019 in de zaak 2019/728

In zake: Kimberly VERMEERSCH
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Christophe VANGEEL
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
alwaar keuze van woonplaats wordt gedaan

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 7 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen van de Universiteit Gent van 24 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om een uitzondering toe te staan op de volgtijdelijkheid voor de ‘seniorstages’ wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Vangeel die verschijnt voor verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is ingeschreven in de opleiding ‘Master of Medicine in de Geneeskunde’. Zij volgt een geïndividualiseerd studietraject (GIT).

In het academiejaar 2018-2019 bestaat het studieprogramma van verzoekster uit twee opleidingsonderdelen (6 studiepunten) uit de bacheloropleiding en opleidingsonderdelen ten belope van 60 studiepunten uit de masteropleiding Geneeskunde.

Verzoekster slaagt voor alle vakken uit de bacheloropleiding. In de masteropleiding behaalt verzoekster geen credit voor de opleidingsonderdelen ‘Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’ (8 studiepunten) en ‘Masterproef I: wetenschappelijke stage’ (10 studiepunten).

Dit verhindert verzoekster om in het tweede semester van het tweede modeltrajectjaar van de masteropleiding de ‘Seniorstages I t/m V’ op te nemen.

Voor die stages geldt een verplichte volgtijdelijkheid, alsook een verplichte ‘gelijktijdigheid’. Dit laatste houdt in dat de student die de opleidingsonderdelen ‘Seniorstages I t/m V’ in het curriculum opneemt, verplicht ook zes andere welbepaalde opleidingsonderdelen moet opnemen.

Verzoekster vraagt om een uitzondering op de volgtijdelijkheidsregel en om toestemming om alle niet-stagevakken uit het tweede masterjaar te mogen opnemen.

Beide verzoeken worden door de examencommissie afgewezen.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 18 oktober 2019 het volgend intern beroep in:

“II. Feitelijke omschrijving

Ik ben Kimberly Vermeersch, studente in het [vijfde] jaar geneeskunde en ik heb tot nu toe de volgende onderdelen uit de 6-jarige opleiding behaald:

- Bachelor in de geneeskunde

- Eerste master geneeskunde op twee vakken na

Doordat de vakken 'Masterproef I' en 'Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren' uit eerste master nog niet afgerond zijn, kan ik door de strikte volgtijdelijkheid nog niet [deelnemen] aan dit opleidingsonderdeel. Ik heb hier dan ook een aanvraag met motivatiebrief ingediend om hier een uitzondering op te kunnen maken, maar helaas is deze afgekeurd. Hierdoor zal ik mijn stages een jaar moeten uitstellen. Ik vind dit echter een onterechte beslissing omdat de vakken die ik nog moet afleggen in het eerste semester vallen en mijn stages pas na dit semester zouden beginnen. Ik zou dan ook heel graag de kans krijgen om te bewijzen dat het wel nog mogelijk is voor mij is om te slagen op deze vakken alvorens ik de stages aanvat. Het niet slagen voor 'masterproef I' werd veroorzaakt door een tekort aan inzet het voorbije jaar (beoordeling zie bijlage 1). Ik heb wel een eerste aanzet van inleiding en methodologie ingediend, wat uiteindelijk wel het doel was van het afgelopen jaar en ik in het begin van dit academiejaar niet van nul moest beginnen (zie bijlage 2) Ik heb na het indienen van mijn eerste aanzet op 19 augustus en het niet voldoende bleek te zijn in september en oktober heel hard mijn best gedaan zodat het werk dat ik vorig jaar had moeten bereiken, nu ingehaald is en ik op dit moment dus even ver zit met mijn masterproef als al mijn medestudenten. Mijn promotor kan dit ook beamen (zie bijlage 3).

Verder moet ik dan dit semester wel nog altijd een extra vak afleggen, namelijk 'Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren'. Maar aangezien het een klein tekort van 9/20 was, [ik] al voorkennis heb en ook nog voldoende notities van de cursus bezig, heb ik voldoende motivatie om dit vak succesvol af te ronden. Dit lijkt me zeker lastig in combinatie met een volledig eerste semester van master 2 maar zeker niet onmogelijk.

Online is enkel het document van de strikte volgtijdelijkheid te vinden maar er is echter geen duidelijkheid over wat er gebeurt als je geslaagd bent op de vakken net voor de stages aanvangen (zie bijlage 4). Ook is mij mondeling bevestigd dat het wel mogelijk is om één vak te combineren met de stages. Ik heb gemaild of ik dit online kon terugvinden, maar daar kreeg ik het antwoord van niet (zie bijlage 5).

Het feit dat ik al enkele jaren een geïndividualiseerd traject aanvang is omdat ik eigenlijk gedurende heel mijn opleiding een beetje gesukkeld heb met hoe ik bepaalde grote blokvakken moet aanpakken en ik ben dan ook vaak van studiemethode veranderd. Dit was niet altijd met het gewenste resultaat, waardoor ik al even in een GIT-traject zit en dus altijd meer dan 60 studiepunten opneem.

Elke herexamenperiode ben ik wel vastberaden geweest en heb dit trachten in te halen maar vaak doordat examens heel dicht bij elkaar lagen, lukte dit niet voor al mijn vakken. Vorig jaar nam ik dan ook 74 sp op in theorie (in praktijk zelfs 80sp want voor mijn medestudenten waren de vakken problemen van neus, keel, oor, hals, huid en ogen partim 1 en 2 en infectie en afweer toegenomen in aantal studiepunten). Van deze 74 sp was ik op 19 studiepunten niet [geslaagd]. Verder behaalde ik op mijn eerste master geen rekening gehouden met de niet-geslaagde vakken, een gemiddelde van 64%. Dit geeft duidelijk aan dat ik mijn studiehouding en methode positief verbeterd heb (bijlage 6).

Tot slot stond er in de mail die mij gestuurd werd om het resultaat van mijn aanvraag tot uitzondering mee te delen, hoe ik, als ik mijn stage niet opneem, mijn semesters het best indeel (bijlage 7). Er werd geadviseerd om in het 2^e semester van dit academiejaar mijn masterproef te vervolledigen. Maar aangezien mijn promotor graag een eerste volledige versie begin november [wil] zien en dat dit zeker haalbaar is, heb ik geen werk meer tijdens het tweede semester. Verder zou ik zelf ook graag willen indienen in de eerste zittijd omdat er bepaalde instanties me al gezegd hebben dat ze wel wachten op deze masterproef en dat er ook de mogelijkheid is om dit dan met een andere student uit te

werken en dan te publiceren. Het indienen van deze masterproef in tweede zitting, zou dan ook betekenen dat deze andere student op mij zou moeten wachten. In het eerste semester van academiejaar 2020-2021 zou ik dan slechts nog maar één blokvak opnemen. Waardoor ik op academisch vlak quasi een heel jaar amper bezig zou zijn met de materie wat naar mijn gevoel zeer slecht lijkt voor dit soort opleiding (kennis onderhouden en voortdurend uitbreiden is iets wat voor mij zeer belangrijk is om de master geneeskunde succesvol af te ronden.

III. Motivering

- Ik kan mij het eerste semester nog ten volle bewijzen aangezien de vakken die ik opneem, behoren tot het eerste semester. Ik besef dat dit moeilijk zal zijn en veel discipline zal vereisen; maar dit is daarom niet onmogelijk. Dus daarom zou ik graag willen dat er na mijn punten in januari een herevaluatie is.
- Omdat er wel een uitzondering gegeven wordt indien er maar één blok of lijn wordt meegenomen en mijn masterproef reeds in een vergevorderd stadium zit.
- Het feit dat ik hierdoor mijn studie niet kan vervolmaken in het academiejaar 2020-2021. Dit heeft verregaande gevolgen, niet enkel voor mijn studieloopbaan maar ook voor het aanvatten van mijn professionele carrière. Dit in een maatschappelijke context waar er een groot tekort is aan artsen vind ik dit heel verbazingwekkend. En vooral omdat ik bewezen heb dat ik goede resultaten behaalde afgelopen jaren en [voor al] mijn vakken geslaagd ben met in totaal 64% (zie bijlage 8)."

De facultaire beroepscommissie van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen behandelt het intern beroep op 24 oktober 2019 en komt tot de volgende beslissing:

"(...)

Deze beslissing wordt als volgt gemotiveerd door de curriculumcommissie:

De curriculumcommissie heeft jouw vraag om een uitzondering toe te staan op de strikte volgtijdelijkheid goed ontvangen en heeft na beraad beslist om geen uitzondering toe te staan op de strikte volgtijdelijkheid aangezien je nog een blok en lijn van 1ste master Geneeskunde moet afwerken.

Het gelijktijdig opnemen van dit blok en lijn, in combinatie van met de blokken/lijnen van 2de master acht de curriculumcommissie niet opportuun, rekening houdend met jouw persoonlijke studievoortgang.

De curriculumcommissie adviseert jou om jouw curriculum als volgt af te leggen:

AJ 19-20 – 1ste semester

- *Masterproef I van 1ste master*
- *Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren.*
- *Een aantal blokken/lijnen uit 2de master die in jouw studieschema het best uitkomen. De vakken van 2de master werden nu voorlopig uit jouw curriculum*

gehaald. Gelieve de vakken die je hier graag zou willen opnemen, door te mailen naar traject.ge@ugent.be

AJ 19-20 – 2de semester

- Masterproef II

Waarom 2e semester? Op die manier kan je je 2e semester zinvol invullen en is de kans op het succesvol afwerken van de masterproef groter. De verdediging van je masterproef wordt dan in 2e zitting gepland.

- Eventueel een vrijwillige stage (optioneel)

Hierdoor kunnen de seniorstages nadien eventueel verspreid worden over 1,5 jaar en biedt de curriculumcommissie jou de mogelijkheid om in een haalbaar pakket het diploma te behalen. Voor meer info over hoe deze stageverdeling er concreet kan uitzien, neem je contact op met de stagecoördinator mevr. [K.R.] via [mailadres]. Zij kan ook meer info over het volgen van een vrijwillige stage.

Hou er wel rekening mee dat indien je volgend academiejaar niet voldoet aan de strikte volgtijdelijkheid een uitzondering op strikte volgtijdelijkheid opnieuw op dossier zal bekeken worden.

De student gaat niet akkoord met de beslissing van de curriculumcommissie.

In het verzoekschrift gericht aan de beroepscommissie wordt melding gemaakt van de volgende argumentatie:

[...]

De facultaire beroepscommissie heeft kennisgenomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepsschrift. Daarnaast heeft de beroepscommissie ook kennisgenomen van de context waarin de beslissing van de curriculumcommissie tot stand kwam.

Bijkomend werd bij de beoordeling van het beroepsdossier ook uw promotor, prof. [K.] gehoord.

Ondanks het feit dat de resultaten en de bevindingen van het onderzoek uiterst relevant zijn voor de medische wereld, en liefst zo snel mogelijk naar buiten worden gebracht, benadrukt de promotor – na gehoor door de beroepscommissie – dat de prioriteit van elk student – en dus niet alleen van toepassing op u – moet uitgaan naar het indienen van een kwaliteitsvolle masterproef.

In het beroepsschrift vindt de beroepscommissie geen enkel doorslaggevend argument waarin wordt aangetoond dat u voldoende ruimte en tijd heeft om masterproef I en II kwaliteitsvol af te werken. Sterker nog, masterproef I moet gecombineerd worden met nog een bijkomend blok van 1ste master, met name “problemen van longen”.

Ervan uitgaande dat alle resterende klinische blokken en lijnen idealiter succesvol worden afgerond in januari, alvorens te starten met de stages, moet u in één semester 56 studiepunten tot een [goed] einde brengen.

Op basis van de analyse van de studieresultaten uit het verleden heeft u nog geen blijk gegeven van het feit dat u voor meer dan 60 studiepunten kan slagen in één academiejaar. Daarenboven geeft u ook aan dat u elke examenperiode vastberaden bent om de examens tot een goed einde te brengen, maar dat dit in het verleden niet altijd lukte omdat de examens dicht bij elkaar liggen. Ook dit toont aan dat het tijdsaspect uiterst belangrijk is.

Op basis van bovenstaande motivatie acht de beroepscommissie het niet opportuun of aanvaardbaar dat de student in AJ 2019-2020 een curriculum van 79 studiepunten opneemt, waaronder 56 studiepunten in het 1^e semester.

De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat het opgelegde traject, zoals voorgesteld door de curriculumcommissie, de enige alternatieve mogelijkheid is om de opleiding Geneeskunde, rekening houdend met de geldende strikte volgtijdelijkheid, goed af te ronden.

Het intern beroep wordt op basis van bovenstaande argumentatie *ongegrond* verklaard.

De beroepscommissie heeft daarom jouw curriculum als volgt goedgekeurd:

*kleine aanpassingen zijn alsnog mogelijk. Indien u deze vakken liever wenst te wisselen van academiejaar, gelieve dit voor 15 november door te geven aan de trajectbegeleiders via traject.ge@UGent.be zodat uw curriculum alsnog kan aangepast worden.

AJ 19-20 – 1ste semester

- Masterproef I (afronden) (10 sp)
- Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren (9 sp)
- Problemen van erfelijkheid (5 sp) *
- E-lijn (3 sp) *

AJ 19-20 – 2de semester

- Masterproef II (afronden) (10 sp)
- Aangevuld met een eventuele vrijwillige stage

Voor AJ 2020-2021 kan jouw curriculum er als volgt uitzien:

AJ 20-21 – 1ste semester

- Problemen van GGZ (7 sp)*
- Gezondheid en maatschappij III (4 sp) *
- V-lijn (4 sp) *
- P-lijn (4 sp) *

AJ 20-21 – 2de semester

- Seniorstages I tot en met V (20 sp)
- Reflectie over de klinische praktijk en professioneel gedrag I (3 sp)

AJ 2022-2021: modeltraject 3de master.”

Dit is de bestreden beslissing.

Verzoekster heeft na een gesprek met de trajectbegeleider ondertussen het opleidingsonderdeel ‘Exploratie: arts in de maatschappij V’ uit haar curriculum gehaald, en de opleidingsonderdelen ‘Vaardigheden: communicatie en klinische technieken V’ en ‘Probleemoplossend medisch redeneren IV’ toegevoegd.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Voorwerp van het beroep

Standpunt van partijen

Verwerende partij stelt in haar antwoordnota dat verzoekster haar intern beroep weliswaar heeft gericht tegen zowel de weigering om de opleidingsonderdelen ‘Seniorstages I t.e.m. V’ op te nemen als tegen de weigering om het volledige pakket aan opleidingsonderdelen uit het tweede masterjaar op te nemen in combinatie met de twee resterende opleidingsonderdelen uit het eerste jaar, maar dat verzoekster het voorwerp van het beroep bij de Raad thans heeft beperkt tot enkel de weigering om een uitzondering op de volgtijdelijkheidsvoorwaarde voor de ‘Seniorstages’ toe te laten.

De beslissing om geen toelating te geven om andere vakken uit het tweede masterjaar op te nemen, wordt volgens verwerende partij door verzoekster niet meer aangevochten; alleszins voert zij tegen die beslissing geen middelen aan.

Wat dit laatste betreft, wijst verwerende partij er nog op dat verzoekster ondertussen, na overleg met de studietrajectbegeleidster, een curriculum heeft samengesteld met de twee resterende opleidingsonderdelen uit het eerste masterjaar (‘Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’ (eerste semester) en ‘Masterproef I’ (jaarvak)) en vier opleidingsonderdelen uit het tweede masterjaar (‘Problemen van erfelijkheid, kind en adolescent’ (eerste semester),

‘Vaardigheden, communicatie en klinische technieken V’ (jaarvak), ‘Probleemoplossend medisch redeneren V’ (jaarvak) en ‘Masterproef II’ (eerste semester)), alles samen ten belope van 41 studiepunten.

Enigszins op gespannen voet met dat standpunt inzake de omvang van het thans voorliggende beroep, stelt verwerende partij *in fine* van haar antwoordnota:

“In ondergeschikte orde vraagt verzoekster ten slotte om te mogen inschrijven voor alle niet-stagevakken uit de tweede master geneeskunde.

Deze vraag verbaast, vermits uit het hele verzoekschrift blijkt dat verzoeksters beroep eigenlijk enkel gericht is tegen de weigering om haar een uitzondering toe te staan op de volgtijdelijkheidsvoorwaarde, en die volgtijdelijkheid heeft enkel betrekking op de seniorstages. Eén en ander blijkt duidelijk uit hoe het verzoekschrift van verzoekster is geredigeerd, zoals hoger reeds opgemerkt:

I.2.4.

Verzoekster diende bijgevolg een aanvraag in bij de examencommissie **tot uitzondering van de strikte volgtijdelijkheid**.

I.2.5.

Deze aanvraag werd op 11.10.2019 afgekeurd door de examencommissie, waarop verzoekster op 18.10.2019 zich richtte tot de interne beroepscommissie. (Stuk 2)

I.2.6.

Op 28.10.2019 besloot de interne beroepscommissie het beroep van verzoekster ongegrond te verklaren.

Deze beslissing werd verzoekster per mail bezorgd op 31 oktober 2019.

I.2.7.

Verzoekster kan zich niet akkoord verklaren **met deze beslissing** en dient zich tot uw

Raad te richten.” (nadruk toegevoegd)

Bovendien blijkt verzoekster blijkens de informatie waarover verwerende partij beschikt, na de beslissing van de curriculumcommissie nog een gesprek te hebben gehad met een trajectbegeleider en werd in onderling overleg een curriculum samengesteld, waarin de studente weliswaar meer vakken opnam in haar curriculum dan geadviseerd door de beroepscommissie, maar ook een vak dat ze eerder opnam terug schrapte uit haar curriculum.”

Verzoekster betwist in haar wederantwoordnota de visie van verwerende partij. Zij stelt ter zake het volgende:

“Allereerst dient er opgemerkt te worden dat verweerster er foutief van uit gaat dat verzoekster slechts beroep instelt tegen de weigering tot opheffing van de volgtijdelijkheid.

Zoals meermaals werd aangegeven stelt verzoekster beroep in tegen de beslissing van de interne beroepscommissie dd. 24.10.2019, waarin zowel de opheffing van de volgtijdelijkheid als het opnemen van het voorgestelde uurrooster werden geweigerd.

Verzoekster stelde bijgevolg tegen beide beslissingen beroep in. In eerste orde tegen de weigering tot opheffing, in ondergeschikte orde vraagt zij haar volledige uurrooster op te nemen in het eerste semester. Dit wordt in ondergeschikte orde gevorderd aangezien een opheffing van de volgtijdelijkheid verzoekster in de mogelijkheid zou brengen haar volledige rooster op te nemen.

Verder stelde verzoekster haar extern beroep in op 7 november 2019 en ging zij er toen ook nog vanuit dat zij deze vakken mocht opnemen omdat de verdeling van de niet-stage vakken enkel als een advies werd voorgesteld. Deze kunnen verzoekster namelijk niet geweigerd worden aangezien er nergens in de Ects-fiche vermeld staat dat er een strikte volgtijdelijkheid is voor deze vakken.”

Beoordeling

Het zou de leesbaarheid van verzoeksters beroep zeker ten goede zijn gekomen, mocht het voorwerp ervan niet verspreid overheen het verzoekschrift zijn weergegeven.

Lezing van wat onder de titel ‘feiten en voorgaanden’ is uiteengezet, doet inderdaad de indruk ontstaan dat zij zich enkel keert tegen de beslissing om haar de toegang tot de opleidingsonderdelen ‘Seniorstages’ te ontzeggen.

Dit neemt evenwel niet weg dat wat verzoekster *in fine* onder randnummer IV.1.3 uiteenzet, evengoed van het verzoekschrift deel uitmaakt.

De Raad beschouwt de samenstelling van het curriculum dan ook als deel van het voorwerp van huidig beroep.

VI. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster beroept zich in een enig middel op de motiveringsplicht, het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster noemt het onredelijk dat zij in het tweede semester van het academiejaar 2019-2020 omwille van de formaliteit van de volgtijdelijkheid geen opleidingsonderdelen kan opnemen, met uitzondering van de ‘Masterproef II’, die volgens verzoekster nagenoeg is afgewerkt.

Zij wijst ook op de gevolgen van de bestreden beslissing voor haar studieduur.

De motivering van de bestreden beslissing dat er geen doorslaggevende argumenten worden voorgelegd waaruit zou blijken dat verzoekster binnen het door haar voorgestelde traject voldoende tijd en ruimte zou hebben om ‘Masterproef I’ en ‘Masterproef II’ af te werken, overtuigt verzoekster niet. Zij verwijst naar een tijdschema van de masterproef waaruit volgens haar volgt dat zij perfect op schema zit, dat een eerste versie is ingediend en dat zij nog over een termijn tot 12 december 2019 beschikt om definitief in te dienen. Verzoekster wijst ook op het standpunt van haar promotor en de beperkte tekstuele aanpassingen die zij slechts moet doorvoeren. Het is voor verzoekster niet redelijk dat zij een semester zou moeten uittrekken voor iets wat nog “een weekend werk” veronderstelt.

Vervolgens merkt verzoekster op dat de vereisten om voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ te slagen niet duidelijk zijn, nu enerzijds wordt gesteld dat verzoekster dit opleidingsonderdeel in het eerste semester moet afronden terwijl anderzijds de beoordeling voornamelijk op inzet en niet op inhoud is gebaseerd. Zij voert ook aan dat verwerende partij niets te verliezen heeft door de gevraagde opname van vakken toe te staan, en zij stelt dat er tal van studenten zijn die in het eerste semester voor geen enkel opleidingsonderdeel een credit behalen en evenmin eerder aantoonde om een curriculum van 60 studiepunten succesvol in een academiejaar af te leggen, maar die wel aan de stages mogen beginnen.

Wat de formelemotiveringsplicht betreft, voert verzoekster aan dat de bestreden beslissing niet antwoordt op het argument dat de regels inzake de volgtijdelijkheid niet duidelijk zijn in die zin dat niet blijkt wat er gebeurt wanneer de student slaagt voor bij de volgtijdelijkheid betrokken

vakken die vóór de stages aanvangen en die omwille van het gemis aan credits voor die vakken niet in het curriculum konden worden opgenomen. Dit is voor verzoekster nochtans een essentiële vraag.

Verzoekster acht de motiveringsplicht ook geschonden doordat de bestreden beslissing voor enkele andere vakken die verzoekster in het eerste semester beoogde op te nemen, een weigering impliceert, terwijl er voor die vakken geen volgtijdelijkheid geldt.

Ten slotte stelt verzoekster dat zij zich in ondergeschikte orde wenst in te schrijven voor de volgende opleidingsonderdelen:

- ‘Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’ (8 studiepunten)
- ‘Problemen van geestelijke gezondheid en zenuwstelsel’ (7 studiepunten)
- ‘Problemen van erfelijkheid, kind en adolescent’ (5 studiepunten)
- ‘Gezondheid en maatschappij’ (4 studiepunten)
- ‘Vaardigheden: communicatie en klinische technieken 5’ (4 studiepunten)
- ‘Exploratie: arts in de maatschappij 5’ (3 studpunten)
- ‘Probleemoplossend medisch redeneren 5’ (4 studiepunten)
- ‘Reflectie en professioneel gedrag in de klinische praktijk 1’ (3 studiepunten)
- ‘Masterproef I’ (10 studiepunten)
- ‘Masterproef II (10 studiepunten)

Voor deze opleidingsonderdelen, zo stelt verzoekster, bestaan er geen conflicten inzake volgtijdelijkheid, zodat zij niet inziet waarom zij niet in het curriculum zouden kunnen worden opgenomen. Indien zij voor al deze opleidingsonderdelen slaagt, zo stelt verzoekster nog, kan er in het tweede semester geen bezwaar zijn om de ‘Seniorstages’ op te nemen.

Verwerende partij betwist de argumenten van verzoekster en zet in haar antwoordnota het volgende uiteen:

“(…)

De volgtijdelijkheidsregels die worden gehanteerd voor de seniorstages zijn niet zomaar uit de lucht gegrepen. Een opleiding is overigens niet vrij om naar eigen goeddunken volgtijdelijkheden in te voeren. Een strikte volgtijdelijkheid is maar mogelijk mits de Commissie Programma’s (wat een centrale commissie is, die ressorteert onder de Directie Onderwijsaangelegenheden en dus geen deel uitmaakt van een faculteit) dit toelaat [voetnoot: cf. artikel 40, 10° OER: De competenties nodig om het

opleidingsonderdeel aan te vatten. De begincompetenties voor elk opleidingsonderdeel vormen de basis voor het bepalen van het modeltraject en de optimale volgorde van het in het curriculum opnemen van de opleidingsonderdelen binnen de context van een diplomacontract. Binnen de context van een diplomacontract dient de student niet alle genoemde begincompetenties verworven te hebben voordat het betrokken opleidingsonderdeel mag opgenomen worden in het curriculum (zie ook artikel 30 §4), tenzij er een volgtijdelijkheid wordt vereist door de Commissie Programma's, na gemotiveerd advies van de faculteitsraad, op voorstel van de betrokken opleidingscommissie.]. En een aanvraag om een volgtijdelijkheid in te voeren, moet daarbij gemotiveerd zijn.

De volgtijdelijkheidsregels voor de seniorstages werden als volgt gemotiveerd:

“Algemene motivatie:

(naar analogie met de motivatie goedgekeurd door CoP in juni 2015 voor DMGENE (oud curriculum, 4-jarige master)

Een student kan maar op stage indien hij/zij geslaagd is op de inhoudelijk voorbereidende theoretische opleidingsonderdelen van de masteropleiding én op alle onderdelen van de vaardigheden. Dit gezien het risico voor patiënten indien niet de nodige competenties werden verworven.

**de curriculumcommissie kan een uitzondering op deze strikte volgtijdelijkheid toestaan indien de student met onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden te maken kreeg en op die manier een studieduurverlenging voor de student kan vermeden worden*

Opmerking: (naar analogie met de motivatie voor DMGENE)

Voor de vakken van 2e master met name:

Problemen van geestelijke gezondheid en zenuwstelsel

Problemen van klinische genetica, verloskunde, pediatrie en adolescentie

Klinische, technische en communicatieve vaardigheden II

kan geen strikte volgtijdelijkheid worden ingeroepen aangezien ze worden geprogrammeerd in hetzelfde modeltrajectjaar.

MAAR voor deze vakken zal wel “gelijktijdigheid” ingeroepen worden. Dit betekent dat deze vakken verplicht in het curriculum moeten zitten indien de student zijn stages wenst op te nemen.”

De volgtijdelijkheid voor de seniorstages werd aldus ingevoerd op grond dat het noodzakelijk is dat een student al een voldoende voorkennis heeft, en dat gezien het risico voor patiënten. De veiligheid van de patiënt dient inderdaad steeds op de eerste plaats te komen. Verwerende partij merkt daarbij op dat de seniorstages geen stages meer zijn waarbij de student enkel meeloopt met een arts en observeert hoe die te werk gaat – dat is wat gebeurd in de juniorstage die in het nieuwe opleidingsprogramma geprogrammeerd staat in het eerste masterjaar, maar die verzoekster, die in een overgangssysteem zit, niet dient te volgen. Tijdens het stagetraject heeft de student continu contact met het reële werkveld van de arts, en maakt hij/zij de overgang naar het zelfstandig functioneren en leren tijdens de vervolgopleiding en de verdere loopbaan. De student dient ook al zelfstandig medische handelingen te stellen, en dat hij de

basisvaardigheden daartoe bezit, niet enkel op het vlak van het technische medisch handelen maar ook op het vlak van communicatievaardigheden e.d. behoort dan ook tot de eindcompetenties van deze seniorstages als gedefinieerd in de ECTS-fiches (stuk 5).

Precies om te vermijden dat studenten als het ware ‘voor de leeuwen worden gegooid’ en dus al aan patiëntenzorg moeten doen op een ogenblik waarop ze nog niet de vereiste voorkennis hebben, heeft de faculteit volgtijdelijkheidsregels, en, waar dat niet kon, gelijktijdigheidsregels ingevoerd. Op die wijze wordt vermeden dat patiënten in gevaar worden gebracht door de onwetendheid of onkunde van een student met een onvoldoende achtergrond.

Van de studenten die de eerste vijf seniorstages willen aanvatten wordt dan ook verwacht:

- Dat ze geslaagd zijn voor alle lijnen uit de eerste master;
- Dat ze geslaagd zijn voor de bacheloropleiding geneeskunde;
- Dat ze geslaagd zijn voor alle klinische blokken uit de eerste master;
- Dat ze geslaagd zijn voor de juniorstage (niet van toepassing op verzoekster)
- Dat ze in hetzelfde jaar waarin ze die stages opnemen ook volgende vakken opnemen:
 - ✓ Problemen van geestelijke gezondheid en zenuwstelsel;
 - ✓ Problemen van erfelijkheid, kind en adolescent;
 - ✓ Gezondheid en maatschappij III;
 - ✓ Vaardigheden: klinische en communicatieve technieken V (V-lijn)
 - ✓ Probleemoplossend medisch redeneren V (P-lijn)
 - ✓ Reflectie en professioneel gedrag in de klinische praktijk I

Op die wijze wordt gegarandeerd dat de studenten een voldoende basis hebben om de stages aan te vatten, zonder risico op gevaar voor de patiënten.

Verzoekster voldoet niet aan deze regels:

- Ze slaagde nog niet voor alle klinische blokken uit de eerste master, en behaalde met name nog geen credit voor het vak “problemen van longen, bloedvormende organen en nieren;
- Ze neemt volgende vakken uit de tweede master nog niet op (en stelt thans ook geen beroep meer in tegen de weigering door de facultaire beroepsinstantie om haar alle niet-stagevakken uit de tweede master te laten opnemen, minstens is haar beroep op dat vlak ongegrond, zoals hierna nog zal blijken):
 - ✓ Problemen van geestelijke gezondheid en zenuwstelsel;
 - ✓ Gezondheid en maatschappij III;
 - ✓ Reflectie en professioneel gedrag in de klinische praktijk I

In die omstandigheden kan niet worden gesteld dat de beslissing om haar niet toe te laten de seniorstages al op te nemen, onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk is. De hiaten in haar vooropleiding zijn nog te groot om te kunnen stellen dat ze zonder reëel risico voor de patiënt al kan beginnen aan de seniorstages.

Verzoekster acht de beslissing niettemin toch onredelijk omdat ze door de bestreden beslissing een ‘leeg’ tweede semester zou hebben.

Verzoek[ster] neemt daarbij haar eigen belang kennelijk boven het belang van de patiënt, dat nochtans in een dergelijke opleiding steeds op de eerste plaats moet komen, en alleen al daarom is haar argument ongegrond.

Het is vervolgens niet correct te stellen dat verzoekster daardoor een onvoldoende gevuld programma zou hebben. De curriculumcommissie heeft haar in dat verband de raad gegeven om haar curriculum als volgt verder in te vullen:

“AJ 19-20 – 1ste semester

- Masterproef I van 1ste master
 - Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren.
 - Een aantal blokken/lijnen uit 2de master die in jouw studieschema het best uitkomen.
- (...)

AJ 19-20 – 2de semester

- Masterproef II

Waarom 2e semester? Op die manier kan je je 2e semester zinvol invullen en is de kans op het succesvol afwerken van de masterproef groter. De verdediging van je masterproef wordt dan in 2e zittijd gepland.

- Eventueel een vrijwillige stage (optioneel)

Hierdoor kunnen de seniorstages nadien eventueel verspreid worden over 1,5 jaar en biedt de curriculumcommissie jou de mogelijkheid om in een haalbaar pakket het diploma te behalen. Voor meer info over hoe deze stageverdeling er concreet kan uitzien, neem je contact op met de stagecoördinator mevr. [K.R.] via [mailadres]. Zij kan ook meer info over het volgen van een vrijwillige stage.”

En de facultaire beroepscommissie heeft haar curriculum vervolgens als volgt goedgekeurd, met die opmerking dat voor de vakken gemerkt met een “*” kleine aanpassingen mogelijk zijn en die vakken nog van academiejaar gewisseld kunnen worden:

AJ 19-20 – 1ste semester

- Masterproef I (afonden) (10 sp)
- Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren (9 sp)
- Problemen van erfelijkheid (5 sp) *
- E-lijn (3 sp) *

AJ 19-20 – 2de semester

- Masterproef II (afonden) (10 sp)
- Aangevuld met een eventuele vrijwillige stage

Voor AJ 2020-2021 kan jouw curriculum er als volgt uitzien:

AJ 20-21 – 1ste semester

- Problemen van GGZ (7 sp) *
- Gezondheid en maatschappij III (4 sp) *
- V-lijn (4 sp) *

- P-lijn (4 sp) *

AJ 20-21 – 2de semester

- Seniorstages I tot en met V (20 sp)
- Reflectie over de klinische praktijk en professioneel gedrag I (3 sp)

AJ 2022-2021: modeltraject 3de master.”

Verzoekster stelt thans dat haar masterproef zo goed als af is en dat ze de masterproef dit semester al zal indienen en verdedigen.

Verzoekster heeft daarbij de goede raad van de beroepsinstantie naast zich neer gelegd, en blijkbaar beslist om toch snel een masterproef klaar te stomen. Dat is evenwel een keuze die ze voor zichzelf heeft gemaakt en die ze thans dan ook niet kan inroepen om te stellen dat de beslissing van de beroepsinstantie een onredelijke beslissing zou zijn.

Verwerende partij merkt bij dat alles vervolgens nog op dat verzoekster op dit ogenblik ook helemaal niet aantoonde dat ze de masterproef tijdens het eerste semester tot een goed einde zal kunnen brengen, naast de studiebelasting die de andere vakken die ze heeft opgenomen met zich meebrengt.

Verzoekster merkt weliswaar op dat er slechts minimale aanpassingen meer zouden moeten gebeuren aan de masterproef en dat ze een voorlopige versie heeft ingediend op 4 november, maar dat wijzigd niets aan de grond van de zaak en wel om volgende redenen.

Die voorlopige versie werd pas ingediend op 4 november 2019 en dus na de beslissing van de beroepscommissie. De beroepscommissie kon met dit gegeven dan ook geen rekening houden, en dat ze dat niet heeft gedaan, kan haar niet ten kwade worden geduid en maakt de bestreden beslissing niet onregelmatig. Verzoekster legde voor de beroepscommissie ook geen documenten voor waaruit bleek dat ze inderdaad al ver gevorderd zou zijn met haar masterproef.

Of ze inderdaad zo goed gevorderd is en of er inderdaad maar minieme aanpassingen meer nodig zijn, is bovendien ook zeer de vraag en blijkt in elk geval niet uit het dossier. Verwerende partij leest alvast in een ongedateerd [noot: Het mailbericht dateert blijkens de inhoud wellicht van kort voor de vergadering van de facultaire beroepscommissie, nu wordt gesteld dat de facultaire dienst onderwijs al op de hoogte werd gesteld van de stand van zaken van de thesis, en uit de beroepsbeslissing blijkt dat de beroepscommissie de promotor heeft gehoord. Dat is ook hetgene waarnaar in die mail kennelijk wordt verwezen] mailbericht dat verzoekster indiende als bijlage bij haar intern beroep het volgende:

“Prof. [P.] en ik hebben de facultaire dienst onderwijs al op de hoogte gebracht van de stand van zaken i.v.m. je thesis. Je staat inderdaad al redelijk ver met de datacollectie, maar je hebt nog veel werk aan de dataverwerking en het uitschrijven van de hoofdstukken Resultaten, Discussie en Conclusie. Ook de referentielijst moet volledig zijn”.

De beroepscommissie beschrijft de boodschap die ze kreeg van de promotor als volgt:

“Ondanks het feit dat de resultaten en de bevindingen van het onderzoek uiterst relevant zijn voor de medische wereld, en liefst zo snel mogelijk naar buiten worden gebracht, benadrukt de promotor – na gehoor door de beroepscommissie – dat de prioriteit van elke student – en dus niet alleen van toepassing op u – moet uitgaan naar het indienen van een kwaliteitsvolle masterproef.”

Dit alles samengenomen, stelt verwerende partij vast dat verzoekster, zeker op het ogenblik waarop de beroepscommissie over haar dossier diende te oordelen, kennelijk helemaal nog niet zo ver stond en staat met haar masterproef als ze laat uitschijnen. Kort voor de beroepscommissie stond ze nog niet verder dan een datacollectie, maar het grote werk moest nog gebeuren, zijnde de verwerking van de data en het uitschrijven van resultaten, discussie en conclusie. Ook de promotor gaf de duidelijke hint dat hij niet gebaat is met overhaast werk, maar liever een kwalitatief goede thesis uitgewerkt ziet. Het is in dat opzicht dan ook niet kennelijk onredelijk dat de beroepscommissie heeft geoordeeld dat verzoekster best in haar tweede semester de tijd zou nemen om haar thesis kwalitatief uit te werken, en zich tijdens het eerste semester eerst te concentreren op de resterende vakken uit de eerste master en enkele vakken uit de tweede master.

In elk geval mag het haastwerk dat verzoekster ondertussen heeft uitgevoerd om blijkbaar toch in de eerste zittijd al een masterproef in te dienen – waarmee uiteraard ook nog niet is gezegd dat ze voor het vak slaagt, en dus door het indienen van een masterproef tijdens het eerste semester haar tweede semester ‘leeg’ maakt – geen reden zijn om haar toch toestemming te geven om de seniorstages op te nemen. Dat ze de masterproef mogelijk al in het eerste semester zou indienen doet immers geen afbreuk aan het feit dat ze nog een blok moet afleggen uit het programma van de eerste master, wat normalerwijze een strikte volgtijdelijkheid uitmaakt, en dat ze niet alle blokken en lijnvakken uit de tweede master heeft opgenomen, wat een gelijktijdigheidsvoorwaarde is. Beide voorwaarden hebben, zoals gesteld, tot doel het risico voor patiënten tot een minimum te beperken, wat een meer dan legitiem doel is, dat redelijkerwijze rechtvaardigt dat verzoekster geen toelating krijgt om thans al de seniorstages op te nemen.

Verzoekster stelt nog dat een voorwaardelijke beslissing wel redelijk zou zijn, ‘bijv. mits slagen voor opleidingsonderdelen x en y in het eerste semester mag verzoekster de stages in het tweede semester aanvatten’.

Verwerende partij is van oordeel dat een dergelijke voorwaardelijke beslissing thans helemaal nog niet aan de orde is. Er zijn immers nog te veel vraagtekens in het dossier van verzoekster om reeds uitspraak te doen over een eventuele wijziging van haar curriculum in het tweede semester:

- Het is absoluut nog niet duidelijk of verzoekster zal slagen voor het blok uit de eerste master.
- Het is absoluut nog niet duidelijk hoe ver verzoekster gevorderd zal zijn met masterproef I (dit is een jaarvak waarvan de evaluatie integraal niet-periodegebonden gebeurt, maar het eindresultaat is maar beschikbaar na afloop van de junizittijd)
- Het is ook absoluut nog niet duidelijk hoe ver verzoekster gevorderd zal zijn met masterproef II en of ze effectief zal indienen en een credit zal verwerven voor dit vak in de januarizittijd.

Blijft ook het feit dat verzoekster niet alle niet-stagevakken uit de tweede master heeft opgenomen en aldus ook niet voldoet aan de gelijktijdigheidsvoorwaarde. Deze vakken kunnen thans hoe dan ook niet meer aan haar curriculum worden toegevoegd.

Indien verzoekster van oordeel is dat ze na afloop van het eerste semester toch voldoende kennis en vaardigheden heeft verworven om de stages aan te vatten, belet niets haar om alsnog een wijziging van haar curriculum aan te vragen, wat andermaal door de curriculumcommissie zal moeten worden beoordeeld. De stages zijn immers vakken uit het tweede semester, en uitbreiding met dergelijke vakken kan bij de curriculumcommissie worden aangevraagd tot uiterlijk 28 februari 2020 (art. 30 §5 OER).

Verzoekster stelt in een volgend middel dat haar argument omtrent de onduidelijkheid van de regels met betrekking tot de volgtijdelijkheid niet werd beantwoord in de bestreden beslissing. Ze acht de beslissing daardoor onvoldoende gemotiveerd.

Verzoekster heeft in haar intern verzoekschrift inderdaad aangegeven dat het voor haar onduidelijk was wat er gebeurt als je geslaagd bent op vakken die net voor de stages aanvangen. Daarmee heeft ze evenwel geen kritiek geuit op de beslissing van de curriculumcommissie. Deze loutere informatievraag kon dan ook redelijkerwijze niet worden geïnterpreteerd als een “middel” waarop de beroepscommissie diende te antwoorden. Dat ze daarop niet heeft geantwoord, kan bijgevolg onmogelijk een schending uitmaken van de motiveringsplicht.

Er valt overigens ook niet in te zien hoe een dergelijke onduidelijkheid of een dergelijk gebrek aan informatie dat verzoekster blijkbaar ervaart, een invloed zou kunnen hebben op de regelmatigheid van de beslissing van de curriculumcommissie, noch hoe het al dan niet ontbreken van een antwoord op een dergelijk informatieprobleem enige invloed zou kunnen hebben op de regelmatigheid van de bestreden beslissing. Als er dan al sprake zou zijn van een gebrek aan motivering door het feit dat op deze informatievraag niet is geantwoord (*quod non*), kan enkel worden vastgesteld dat dit niet tot de vernietiging van de bestreden beslissing kan leiden vermits verzoekster geen belang heeft bij dit middel: wat ook het antwoord geweest zou zijn, het zou hoe dan ook geen invloed hebben gehad op de geldigheid van de bestreden beslissing.

Hoe dan ook voert verzoekster geen argumenten aan waaruit zou blijken dat de beslissing van het facultaire beroepsorgaan, in de mate dat haar geen toelating wordt verleend om alle niet-stagevakken uit de tweede master op te nemen, onregelmatig zou zijn. Verzoekster komt niet verder dan de opmerking dat er voor deze opleidingsonderdelen geen conflicten van volgtijdelijkheid zouden zijn waardoor “er niet begrepen kan worden waarom dit curriculum niet werd goedgekeurd”.

Voor het geval hieruit zou worden afgeleid dat verzoekster van mening is dat deze weigering onredelijk is, geeft verwerende partij volgende beschouwingen mee.

Verzoekster heeft inderdaad aan de curriculumcommissie de vraag gesteld om ook alle niet-mastervakken uit de tweede master te mogen opnemen, wat haar werd geweigerd. Ook de facultaire beroepscommissie gaf geen toestemming om al deze vakken op te nemen.

De beroepscommissie motiveerde die beslissing als volgt:

“Ervan uitgaande dat alle resterende klinische blokken en lijnen idealiter succesvol worden afgerond in januari, alvorens te starten met de stages, moet u in één semester 56 studiepunten tot een [goed] einde brengen.

Op basis van de analyse van de studieresultaten uit het verleden heeft u nog geen blijk gegeven van het feit dat voor meer dan 60 studiepunten kan slagen in één academiejaar. Daarenboven geeft u ook aan dat u elke examenperiode vastberaden bent om de examens tot een goed einde te brengen, maar dat dit in het verleden niet altijd lukte omdat de examens dicht bij elkaar liggen. Ook dit toont aan dat het tijdsaspect uiterst belangrijk is.

Op basis van bovenstaande motivatie acht de beroepscommissie het niet opportuun of aanvaardbaar dat de student in AJ 2019-2020 een curriculum van 79 studiepunten opneemt, waaronder 56 studiepunten in het 1e semester.

De beroepscommissie is dan ook van oordeel dat het opgelegde traject, zoals voorgesteld door de curriculumcommissie, de enige alternatieve mogelijkheid is om de opleiding Geneeskunde, rekening houdend met de geldende strikte volgtijdelijkheid, goed af te ronden.”

De facultaire beroepsinstantie heeft aldus geoordeeld dat, gelet op het studieparcours dat verzoekster tot nu toe heeft afgelegd, en gelet op het feit dat alle vakken die verzoekster wenst op te nemen naast de stage, idealiter in het eerste semester zouden moeten worden afgerond, haar geen toelating kan worden verleend om een [dergelijk] curriculum op te nemen en dus geen uitzondering wordt voorzien op de GIT-richtlijnen.

Deze beslissing is allerm minst onredelijk, en het studieparcours van verzoekster is inderdaad niet van [dien] aard dat redelijkerwijze verwacht kan worden dat verzoekster een dergelijk zwaar curriculum met succes kan afronden op één semester.

De studieresultaten van verzoekster doorheen haar geneeskundestudies kan als volgt worden samengevat:

AJ	Opleiding	Opgenomen	Behaald
2014-15	Bachelor geneeskunde	57	57
2015-16	Bachelor geneeskunde	49	49
2016-17	Bachelor geneeskunde	60	56
2017-18	Bachelor geneeskunde	64	50
2018-19	Bachelor en master geneeskunde + één creditcontract van 3 studiepunten binnen de faculteit geneeskunde	77	55

Verzoekster is er aldus nooit in geslaagd om gespreid over een volledig academiejaar een vol curriculum van 60 studiepunten met succes af te werken. Thans zou ze 56

studiepunten moeten afwerken op amper één semester tijd. Het is niet onredelijk, laat staan kennelijk onredelijk, om te stellen dat, gelet op haar studieresultaten uit het verleden, niet blijkt dat de studente dit aankan en het dus ook niet opportuun is om dit toe te laten.

Er blijkt dan ook uit niets dat de weigering om verzoekster toelating te verlenen om alle niet-stagevakken reeds dit academiejaar op te nemen onregelmatig is en een vernietiging ervan is niet aan de orde.”

Verzoekster handhaaft in haar wederantwoordnota haar standpunten, en beklemtoont nog het volgende:

“Verder dient er gewezen te worden op de ongelijke behandeling van de studenten door de trajectbegeleider. Zo is het zeer frappant om vast te stellen dat een medestudent van verzoekster die het vak infectie en afweer (8 studiepunten en bachelor vak) en het vak Problemen van hart en bloedvaten (9 studiepunten master 1 vak) en al 6 jaar over de opleiding geneeskunde doet, wel al zijn niet-stage vakken opnemen. Hij had hiervoor een mail gestuurd naar de trajectbegeleider (stuk 7) waarop trajectbegeleider [E.v.W.] geantwoord had dat het klopte wat hij schreef met betrekking tot de seniorstages en dat hij toch nog mocht beslissen om alle blokken en de lijn van tweede master eerste semester te volgen, maar dat hij dit zo snel mogelijk moest laten weten. De trajectbegeleider van verzoekster, [S.d.B.], heeft ten aanzien van verzoekster op dezelfde vraag telkens geantwoord dat het niet mogelijk was om al deze vakken op te nemen. Nergens is enige verklaring te vinden voor deze ongelijke behandeling.

Verder is er een andere mede-studente die 1 vak meeneemt uit een eerder jaar en wel de stages mag afleggen, zo neemt zij ook het klinisch blok ‘problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’ mee en wel mag beginnen aan haar stage (Stuk 8). Ook voor dit verschil in behandeling ligt geen redelijke uitleg voor.

Ook lezen we in de antwoordnota van verweerster tegenstrijdigheden met de bestreden beslissing. Zo wordt er gesteld dat de volgtijdelijkheid niet opgeheven kan worden om schade aan de patiënten te voorkomen. Toch stelt men in de bestreden beslissing voor om reeds een vrijwillige stage te starten. We dienen dan ook vast te stellen dat deze motivering geen stand kan houden. Er ligt tot op heden nog steeds geen redelijke motivering voor de weigering tot opheffing van de volgtijdelijkheid voor.

Het argument dat verzoekster de nodige voorkennis dient te hebben, houdt geen rekening met de mogelijkheid dat verzoekster na het doorlopen van het eerste semester over deze voorkennis beschikt door te slagen voor deze opleidingsonderdelen. Dit werd nochtans duidelijk uiteengezet in het verzoekschrift. Daarnaast houdt dit argument eveneens geen stand aangezien de studenten die niet slagen voor de vakken uit het eerste semester alsnog hun stages kunnen aanvangen. Van de nodige voorkennis is dan volgens verweerster echter geen sprake.

De stelling van verweerster dat de thesis van verzoekster te snel en onzorgvuldig zou worden afgewerkt, strookt niet met de bevindingen van de promotor die benadrukt dat ze een kwaliteitsvolle thesis wou, waardoor er niet gesproken kan worden over snel afgehaspeld aangezien deze thesis nu zeker kwaliteitsvol is.

In de mail van de promotor van het intern beroep stond dat ze op 4 november een goed uitgewerkte thesis verwachtte. In afwachting van het intern beroep heeft verzoekster haar uiterste best gedaan om hieraan te voldoen. Omdat deze deadline een paar dagen na de beslissing van het intern beroep viel, heeft verzoekster hier toch nog aan doorgewerkt aangezien de thesis op 31 oktober ook niet veel werk meer vereiste.

Op 7 november 2019 verzoekster volgende antwoord van de promotor:

[Beste Kimberly,

Ja ik heb gisteren gebeld en gemaïld naar UGent ([E.V.W. en P.V.d.B.]) i.v.m. de stand van zaken. Ik heb laten weten dat ik verwacht dat je thesis dit semester af zal zijn.

Ik heb zonet ook de discussie nagekeken en een paar kleine opmerkingen toegevoegd. Het ziet er goed uit.

Indien je mij tegen 22/11 's avonds een prefinale versie doorstuurt, zal ik op zeer korte termijn alles nalezen en feedback geven.]

De promotor stelt dus dat ze maar enkele kleine opmerkingen heeft en dat het er goed uitziet. Er is dus geen enkele zinnige reden om verzoekster een heel semester te laten verliezen om deze thesis af te werken, want deze is nu reeds klaar.

Ook toen de beroepscommissie hierover oordeelde waren de interviews al afgewerkt, uitgetypt en gecodeerd. Dit was het grootste werk van de thesis aangezien er voor het uittypen van de resultaten geen verdere statistiek of dergelijke moest gebeuren.

Tot slot dient er nogmaals gewezen te worden op de ernstige vertraging die verzoekster oploopt door de bestreden beslissing.

Dat is op zich reeds ernstig, maar het leidt er bovendien vooral toe dat verzoeker in het tweede semester van huidig academiejaar geen enkel ander onderdeel kan opnemen (behalve de masterproef, maar deze is reeds zo goed als af (cf. supra: mail promotor) zoals ook door verzoekster aangehaald in haar intern beroep).

In de antwoordnota van verweerster lezen we nergens enige redelijke motivering die de schade die verzoekster zal ondervinden rechtvaardigt.

Voor het overige verwijst verzoekster naar haar argumenten die uitvoerig werden uiteengezet in haar verzoekschrift.

Verder leest verzoekster het volgende:

‘Indien verzoekster van oordeel is dat ze na afloop van het eerste semester toch voldoende kennis en vaardigheden heeft verworven om de stages aan te vatten, belet niets haar om alsnog een wijziging van haar curriculum aan te vragen, wat andermaal door de curriculumcommissie zal moeten worden beoordeeld. De stages zijn immers vakken uit het tweede semester, en uitbreiding met dergelijke vakken kan bij de curriculumcommissie worden aangevraagd tot uiterlijk 28 februari 2020 (art. 30 § 5 OER).’

Deze stelling komt bijzonder wrang over aangezien verzoekster mondeling te horen heeft gekregen dat men sowieso het opnemen van de stages – ongeacht de behaalde resultaten – toch zal blijven weigeren (zelfs bij een hernieuwde aanvraag).’’

Beoordeling

De Raad stipt vooreerst aan dat hij binnen de contouren van artikel II.292 van de Codex Hoger Onderwijs niet bevoegd is om te zeggen voor recht dat verzoekster voor de door haar beoogde opleidingsonderdelen een inschrijving moet kunnen nemen.

Aldus gelezen, is het middel onontvankelijk.

Waar verzoekster opwerpt dat verwerende partij “niets te verliezen” heeft bij een beoordeling tot het opnemen van de kwestieuze stages na beoordeling van de resultaten van het eerste semester, is de Raad van oordeel dat de repliek van verwerende partij kan overtuigen.

Zich daarbij aansluitend, wijst de Raad er dan ook op dat (i) die beoordeling op dit ogenblik nog niet kan worden gemaakt, (ii) na het eerste semester er nog geen zicht zal zijn op de beoordeling voor het jaarvak ‘Masterproef I’ en (iii) verzoekster hoe dan ook vooralsnog niet aan de ‘gelijktijdigheidsvoorwaarde’ voldoet met betrekking tot de niet-stagevakken in het tweede masterjaar.

Voor zover verzoekster aanvoert dat de bestreden beslissing de aangehaalde rechtsgronden schendt door haar de inschrijving voor de tien door haar vermelde opleidingsonderdelen te weigeren, merkt de Raad op dat verzoekster de uiteenzetting van verwerende partij inzake het ondertussen opgenomen curriculum niet tegenspreekt.

Daaruit blijkt dat verzoekster thans een studieprogramma van 41 studiepunten heeft samengesteld, waarvan er drie ook in het tweede semester vallen omdat het jaarvakken zijn. Naast het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ uit het eerste masterjaar gaat het met name om de opleidingsonderdelen ‘Vaardigheden: communicatie en klinische technieken’ en ‘Probleemoplossend medisch redeneren V’ uit het tweede masterjaar.

De kritiek dat de bestreden beslissing het redelijkheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel schendt door verzoekster ‘op te zadelen’ met een tweede semester waarin zij enkel de – volgens haar nagenoeg volledig afgewerkte – ‘Masterproef I’ omhanden zou hebben, faalt derhalve in feiten.

Wat het opnemen van de opleidingsonderdelen ‘Seniorstages I t.e.m. V’ betreft, overweegt de Raad het volgende.

De decreetgever heeft het principe van de volgtijdelijkheid verankerd in de Codex Hoger Onderwijs, en daar in artikel I.3, 74° van die Codex de volgende definitie aan gegeven:

“74° volgtijdelijkheid: de door het instellingsbestuur bepaalde regels inzake het gevolgd hebben van of het geslaagd zijn voor een opleidingsonderdeel of opleiding vooraleer een student een examen kan doen over een ander opleidingsonderdeel of een andere opleiding;”

De regels inzake volgtijdelijkheid maken overeenkomstig artikel II.201 van de Codex Hoger Onderwijs deel uit van de contractuele relatie tussen de student en de hogeronderwijsinstelling, en op grond van de artikelen II.221 en II.222 vormen zij onderdeel van het onderwijs- en examenreglement.

Uit het administratief dossier (stukken 6 en 7) blijkt dat binnen de opleiding Geneeskunde voor het aanvatten van de ‘seniorstages’ een dubbele strikte volgtijdelijkheid is ingesteld, met name dat de student geslaagd moet zijn ‘voor alle lijnen in MA1’ en geslaagd moet zijn voor ‘alle klinische blokken t.e.m. 1ste master’, waaronder ‘Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’.

Het belang van die volgtijdelijkheid is te dezen niet enkel gelegen in het beschikken over de vereiste begincompetenties om voor het volgtijdelijke opleidingsonderdeel te kunnen slagen, maar is in het bijzonder gemotiveerd in het licht van het belang van de patiënten die aan de zorgen van de studenten worden toevertrouwd.

In dat licht heeft de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen met betrekking tot de voormelde volgtijdelijkheid uitdrukkelijk bepaald (stuk 6 administratief dossier):

“Algemene motivatie:

[...]

Een student kan maar op stage indien hij/zij geslaagd is op de inhoudelijk voorbereidende theoretische opleidingsonderdelen van de masteropleiding én op alle onderdelen van de vaardigheden. Dit gezien het risico voor patiënten indien niet de nodige competenties werden verworven.”

Gelet daarop kan verzoekster niet worden gevolgd in haar stelling dat de ingestelde volgtijdelijkheid slechts “een formaliteit” is.

Die bijzondere – en naar oordeel van de Raad gerechtvaardigde – grendel op de handhaving van de volgtijdelijkheid komt verder tot uiting in de richtlijnen die ter zake zijn vastgelegd (stuk 7 administratief dossier), die ertoe strekken dat de curriculumcommissie – en na haar: de facultaire beroepscommissie – slechts van de regels van strikte volgtijdelijkheid voor de stages kan afwijken onder de dubbele voorwaarde dat (i) het niet behaald hebben van de vereiste credits het gevolg is van “onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden” en (ii) het enige doel van de afwijking erin is gelegen dat studieduurverlenging wordt beperkt.

Verzoekster heeft in haar intern beroep weliswaar gewezen op het aspect van de studieduur, maar heeft op geen enkele wijze ingeroepen – laat staan: overtuigend aangetoond – dat de tekorten voor de opleidingsonderdelen die het mechanisme van de volgtijdelijkheid in werking hebben gesteld (‘Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren’ en ‘Masterproef I’) het gevolg zijn van “onvoorziene en uitzonderlijke omstandigheden”.

In die omstandigheden kan de Raad een weigering tot afwijking op de volgtijdelijkheidsvoorwaarden niet onregelmatig bevinden.

De kritiek dat de vereisten om voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I’ te slagen niet duidelijk zijn, is een nieuw middel dat in het intern beroep niet werd opgeworpen.

De Raad ziet niet in wat verzoekster ervan weerhouden heeft om dat wel te doen, en zij maakt dat ook niet duidelijk.

In dat opzicht is het middel onontvankelijk.

Hetzelfde lot ondergaat het argument dat er andere studenten zijn die wel de stages mogen aanvatten zonder ooit voor 60 studiepunten in een academiejaar geslaagd te zijn geweest.

Verzoekster ziet verder een schending van de formelemotiveringsplicht in de vaststelling dat de beroepscommissie niet heeft geantwoord op de volgende grief:

“Online is enkel het document van de strikte volgtijdelijkheid te vinden maar er is echter geen duidelijkheid over wat er gebeurt als je geslaagd bent op de vakken niet voor de stages aanvangen (zie bijlage 4).”

De opmerking van verzoekster is correct: de facultaire beroepscommissie heeft daarop niet geantwoord. Die vaststelling vitieert evenwel niet de bestreden beslissing.

In tegenstelling tot wat verzoekster thans vooropstelt, kan deze opmerking niet worden gelezen als een kritiek op de duidelijkheid van de regels inzake de volgtijdelijkheid *an sich*. Zoals verzoekster in voormeld citaat zelf aangeeft, was het haar te doen om de gevolgen van het behalen van een credit voor opleidingsonderdelen die het mechanisme van de volgtijdelijkheid in werking hebben gesteld.

Wat verzoekster daarmee te berde brengt is geen kritiek op de beslissing van de curriculumcommissie, maar een informatieve vraag die – hoe ze ook wordt beantwoord – geen afbreuk doet aan de toepassing van de volgtijdelijkheid op zich.

Wat ten slotte de omvang van het toegestane curriculum betreft, herneemt de Raad de bovenstaande vaststelling dat verzoekster een studieprogramma van 41 studiepunten heeft opgenomen.

Voor zover zij ondergeschikt vordert dat zij tot een curriculum van 58 studiepunten moet worden toegelaten, stelt de Raad vast dat op basis van de voorliggende stukken niet kan worden nagegaan of dit hetzelfde is als wat verzoekster aan de curriculumcommissie, en vervolgens de facultaire beroepscommissie heeft gevraagd.

Zo nee, dan betreft het een nieuw en bijgevolg onontvankelijk voorwerp.

Zo ja, dan is de Raad van oordeel dat de overweging van de beroepscommissie dat een curriculum van 56 studiepunten in het eerste semester niet opportuun of aanvaardbaar is mede gelet op het feit dat verzoekster in een heel academiejaar nooit eerder credits voor 60 studiepunten behaalde, niet kennelijk onredelijk is.

Het enig middel is, in zoverre ontvankelijk, ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.493 van 2 december 2019 in de zaak 2019/729

In zake: Lize STRUYVE
woonplaats kiezend te 8531 Bavikhove
Vlierbesstraat 9

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ op te nemen wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie’.

In dat academiejaar neemt verzoekster het eerste deliberatiepakket op, en slaagt zij op één na (7 studiepunten) voor alle opleidingsonderdelen.

In het academiejaar 2018-2019 neemt verzoekster alle opleidingsonderdelen uit het tweede modeltraject op, samen met het resterende vak uit het eerste deliberatiepakket (‘combi-GIT’).

Op een curriculum van 67 studiepunten slaagt verzoekster voor alle opleidingsonderdelen, uitgenomen ‘Leerpsychologie’ (5 studiepunten) en ‘Statistiek II’ (6 studiepunten).

Voor het academiejaar 2019-2020 beoogt verzoekster opnieuw een ‘combi-GIT’, ditmaal ten belope van 71 studiepunten.

Zij dient een curriculum in die zin in bij de curriculumcommissie, waarop zij op 20 september 2019 goedkeuring ontvangt, met bevestiging op het elektronisch platform Oasis.

“Beste student(e)

Het inschrijvingscurriculum van de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie’ dat je hebt voorgelegd, werd door de curriculumcommissie bekeken en – mogelijk met enkele aanpassingen – door de curriculumcommissie goedgekeurd.

Gelieve je curriculum nogmaals na te kijken. Via [website] kan je je curriculum aanvaarden via de knop ‘Zich akkoord verklaren’. Heb je je al eerder in het academiejaar akkoord verklaard met je curriculum, dan moet en kun je dit nu niet meer opnieuw doen. De goedkeuring van je curriculum kan een invloed hebben op je factuur, gelieve hiermee rekening te houden. Meer info vind je hier.

Indien de curriculumcommissie wijzigingen heeft doorgevoerd en je gaat niet akkoord met de beslissing van de commissie over je voorgestelde curriculum, kan je intern beroep aantekenen [...]

Verzoekster betaalt daarop het inschrijvingsgeld gebaseerd op dat curriculum, zoekt en vindt naar eigen zeggen een stageplaats en neemt ten aanzien van de stageopdracht de nodige initiatieven.

Op 14 oktober 2019 beslist de curriculumcommissie het volgende:

“(…)

2. Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie

Voor het vak *Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie* (3ba klinische) lopen de studenten één week observatiestage in een klinische setting. Nu blijkt dat 318 studenten zich hebben ingeschreven voor het vak, terwijl er slechts 255 stageplaatsen beschikbaar zijn (datum 11/10). Er is reeds een oproep gelanceerd waarbij de studenten werden aangemoedigd zelf een stageplaats te zoeken, maar ook dat gaf weinig extra resultaat (5). De lesgever vraagt nu in overleg met de decaan en de opleidingsvoorzitter een afbakening te voorzien betreffende de studenten die het vak dit academiejaar in hun curriculum mogen opnemen. Hiervoor werd ook het advies ingewonnen van de afdeling [juridische zaken].

Voorgesteld werd om volgende studenten toe te laten tot het vak:

- Modeltrajectstudenten die dit jaar 60 studiepunten opnemen in Ba3;
- GIT-studenten die dit jaar hun bachelor afwerken en daarbij minder dan 60 studiepunten uit Ba3 moeten opnemen, en dit eventueel combineren met vakken uit de master;
- GIT-studenten die dit jaar 60 of minder studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen

Op die manier kan aan alle studenten die aan bovenstaande voorwaarden voldoen (186) een stageplaats worden aangeboden. Bijgevolg kunnen studenten die nog meer dan 60 studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen het vak niet opnemen in hun curriculum.

Op voorstel van de stagecoördinator en in overleg met de lesgever wordt tijdens de vergadering van de curriculumcommissie, de studentengroep die stage zou kunnen lopen uitgebreid met die studenten die maximaal nog 69 studiepunten moeten behalen om een bachelordiploma te behalen. Op die manier is er een mooier evenwicht tussen het aantal studenten die stage kunnen opnemen en het aantal stageplaatsen, 256 vs. 264 (op datum 14/10). Dit is zowel naar de studenten als naar het werkveld toe beter.

Dit voorstel wordt goedgekeurd door de leden van de curriculumcommissie. De studenten die niet in aanmerking komen om stage te lopen worden door de curriculumbeheerder via mail op de hoogte gebracht van deze nieuwe GIT-regel en het curriculum wordt aangepast in Oasis.”

Deze beslissing wordt met een e-mail van diezelfde dag als volgt aan de studenten meegedeeld:

“De curriculumcommissie heeft in haar vergadering van 14 oktober 2019 beslist dat studenten die nog meer dan 69 studiepunten moeten behalen om het bachelordiploma klinische psychologie te verwerven, dit academiejaar het vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet mogen opnemen in hun curriculum. Deze nieuwe GIT-regel werd ingevoerd omwille van de overmachtssituatie waarmee de opleiding geconfronteerd wordt, zijnde een te groot aantal studenten in vergelijking met het aantal stageplaatsen. De commissie heeft in eer en geweten beslist om de studenten die nog 70 of meer studiepunten moeten behalen in de bacheloropleiding niet tot dit vak toe te laten.

De FDO zal eerstdaags het vak verwijderen uit uw curriculum.

Het staat u vrij tegen deze beslissing beroep aan te tekenen bij de Decaan. Dit beroep dient te worden ingesteld bij ter post aangetekende brief, uiterlijk de zevende kalenderdag na de dag van de kennisgeving van deze beslissing. Het bevat ten minste uw identiteit, de bestreden beslissing en, op straffe van onontvankelijkheid, een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren. Het beroep dient in het Nederlands opgesteld, gedagtekend en ondertekend te zijn.

Ten titel van inlichting verstuurt u terzelfdertijd een elektronische versie van de brief via e-mail aan de Decaan ([...]). Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending. De volledige procedure vindt u in artikel 30§6 van het Onderwijs- en Examenreglement.”

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 16 oktober 2019 het volgend intern beroep in:

“(…)

Ik diende in september jl. mijn curriculum voor de 3de bach Klinische Psychologie ter goedkeuring in, dit op basis van de toen beschikbare informatie.

Op 20 september jl. ontving ik van de curriculumcommissie de schriftelijke bevestiging van de goedkeuring van mijn ingediende curriculum ten bedrage van 71 studiepunten (zie bijlage: mail goedgekeurd curriculum). Dit werd dezelfde dag bekrachtigd met akkoordverklaring op Oasis.

Wij betaalden bijgevolg conform deze beslissing het integrale bedrag voor alle studiepunten van dit goedgekeurde curriculum. Deze betaling werd door de UGent geïnd. Ik zocht en vond begin oktober jl. in navolging van deze beslissing, geheel eigenhandig een stageplaats waarna ik mij naar de stageplaats alvast engageerde om dit academiejaar in de betreffende organisatie stage te volbrengen. Ik deed in het huidige academiejaar ook alle opdrachten tot nog toe met betrekking tot deze stageopdracht die vanuit de UGent en vanuit FPPW worden verwacht.

De wijziging van mijn curriculum, waarvan de goedkeuring werd vernomen per beslissing d.d. 20.9 jl. is pas nu, bijna 5 weken na de goedkeuring, aan mij ter kennis gegeven. Bij de samenstelling van het curriculum was er immers geen enkele informatie beschikbaar over de criteria voor een potentiële herroeping. Ik heb zelfs vernomen dat deze beslissing gevolgen kan hebben over dit academiejaar heen. Met name brengt ze mogelijk ook de masterstage in gedrang zonder dat ik hier als student enige impact kan op hebben.

Beleefd vraag ik u bij deze omwille van bovengenoemde motieven via de voorziene beroepsprocedure dan ook om mijn oorspronkelijk ingediende curriculum en de oorspronkelijke schriftelijke goedkeuring van de curriculumcommissie van 20 september jl. te weerhouden.”

De facultaire beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 25 oktober 2019 en beslist om het ongegrond te verklaren.

“gelet op artikel 32 van het Onderwijs- en examenreglement 2019-2020 waarbij de bevoegdheid voor het toekennen van geïndividualiseerde trajecten toegekend wordt aan de Curriculumcommissie van de faculteit;

gelet op de beslissing van de raad van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van 10 oktober 2007 waarbij bepaald wordt dat het beroep tegen de beslissing van de Commissie ter beoordeling van aanvragen voor geïndividualiseerde studietrajecten en vrijstellingen (vervangen door de Curriculumcommissie) door de Beroepscommissie ter beoordeling van aanvragen voor geïndividualiseerde studietrajecten wordt behandeld (vervangen door de Beroepscommissie voor het curriculum);

gelet op het curriculum 2019-2020 waarbij de student wilde inschrijven voor het opleidingsonderdeel “Praktijk van de Klinische Psychologie: observatie en reflectie”;

gelet op de studievoortgang van de student waaruit blijkt dat zij nog 71 studiepunten dient te behalen om haar bachelordiploma te kunnen verkrijgen;

gelet op de gemotiveerde beslissing van de Curriculumcommissie van maandag 14 oktober 2019 waarbij de volgende GIT-regel ingevoerd werd: “studenten die nog 70 of meer studiepunten moeten behalen om het bachelordiploma Klinische psychologie te verwerven, mogen dit academiejaar het vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet opnemen in hun curriculum”. Het vak bevat een observatiestage in een klinische setting. De GIT-regel werd gemotiveerd vanuit een overmachtssituatie: er zijn onvoldoende stageplaatsen (255 op 11 oktober 2019) beschikbaar voor de sterk gestegen inschrijvingen voor dit vak (318+ op 11 oktober 2019);

gelet op het beroep dat ingesteld werd op donderdag 17 oktober 2019;

overwegende het feit dat de student aanhaalt dat ze reeds inschrijvingsgeld betaalde voor het aanvankelijk goedgekeurde curriculum en dat ze al een stageplaats gevonden had; en overwegende het feit dat de student de laattijdige toepassing van de GIT-regel nadelig vindt voor haar verder studietraject en toekomstige masterstage;

overwegende het feit dat de opleiding, de betrokken lesgevers en de stagecoördinator van de Facultaire Dienst Onderwijsondersteuning op verschillende manieren, maar zonder afdoend succes, getracht hebben om bijkomende stageplaatsen te voorzien.

besluit:

De Beroepscommissie voor het curriculum heeft zich tijdens haar beraadslaging gebogen over het dossier in zijn algemeenheid en over de 25 individuele beroepen met bijgaande argumenten. De Beroepscommissie komt daarbij tot onderstaande conclusies:

- 1) De Beroepscommissie oordeelt dat, conform het Onderwijs- en Examenreglement van de UGent, de Curriculumcommissie bevoegd is voor het formuleren en uitvoeren van de GIT-regel.
- 2) De Beroepscommissie heeft kennisgenomen van de verschillende stappen die ondernomen zijn in de afgelopen maanden om voldoende stageplaatsen te kunnen garanderen en stelt vast dat, ondanks de genomen initiatieven, het tekort aan stageplaatsen ten tijde van de beslissing van de curriculumcommissie zeer groot bleek. De beroepscommissie onderschrijft dan ook de argumentatie waarom de Curriculumcommissie tot deze maatregel is gekomen en erkent dat deze GIT-regel tot stand is gekomen op basis van een reële overmachtssituatie.

3) De Beroepscommissie oordeelt vervolgens dat de GIT-regel voor deze student correct en consequent is toegepast.

De Beroepscommissie voor het curriculum beslist daarom om het besluit van de Curriculumcommissie te bevestigen en niet toe te laten om het opleidingsonderdeel “Praktijk van de Klinische psychologie: observatie en reflectie” op te nemen in het curriculum.

De Beroepscommissie geeft mee dat niet-opgenomen studiepunten worden terugbetaald, ook wanneer de factuur al betaald werd. (OER art.30, §5).”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster herneemt haar kritiek uit het intern beroep, en stelt dat in de bestreden beslissing ten onrechte beroep wordt gedaan op overmacht. Op de gerezen situatie kon volgens verzoekster immers worden geanticipeerd, gelet op de reeds jarenlang aan de gang zijnde stijgende studentenaantallen voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Zij stipt ook aan dat zijzelf bij de aanvang van het academiejaar een stageplaats heeft gevonden en zich daarvoor heeft geëngageerd.

Tot slot acht verzoekster het gelijkheidsbeginsel geschonden door de achterstelling van studenten voor de masterstage.

In haar antwoordnota gaat verwerende partij vooreerst in op het argument dat het curriculum van verzoekster al was goedgekeurd op 20 september 2019, en pas nadien een wijziging werd doorgevoerd, zonder inspraak en op een niet transparante wijze.

Ter zake betoogt verwerende partij dat wijzigingen in een curriculum conform artikel 30, §4 *in fine* van het onderwijs- en examenreglement mogelijk zijn tot 15 november en dat een goedkeuring op een vroegere datum dan ook in beginsel een voorlopige goedkeuring is waarbij een eerste check wordt gedaan of de GIT-richtlijnen werden gevolgd. Zelfs wanneer die GIT-richtlijnen worden gevolgd, kunnen er volgens verwerende partij redenen zijn voor de curriculumcommissie om toch nog af te wijken van de vooropgestelde richtlijnen, waarbij zowel meer als minder vakken kunnen worden toegelaten als in de richtlijnen voorzien. De curriculumcommissie heeft in het geval van verzoekster uiteindelijk beslist om af te wijken wat het vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ betreft omdat ze zich geconfronteerd zag met de overmachtssituatie dat er, zelfs na extra oproepen om stageplaatsen zowel bij studenten als bij instellingen, onvoldoende stageplaatsen waren om alle studenten die dit vak dit jaar al wensten op te nemen, te bedienen.

Verder zet verwerende partij uiteen dat het weliswaar al vrij snel – zij het nog niet bij de start van het academiejaar en zeker niet op het moment waarop het curriculumvoorstel van verzoekster voor het eerst werd nagekeken – duidelijk was dat er een probleem was met het aantal stageplaatsen voor het nieuwe vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en selectie’. Dit nieuw vak, dat in het academiejaar 2019-2020 voor de tweede keer wordt aangeboden, werd gezien als afsluiter van de bacheloropleiding, en heeft tot doel om studenten die al voldoende kennis hebben opgebouwd binnen die bacheloropleiding, ook vertrouwd te maken met de praktijk van de klinische psychologie zodat ze met kennis van zaken kunnen beslissen om in de masteropleiding al dan niet verder te gaan in de afstudeerrichting klinische psychologie.

De faculteit kon volgens verwerende partij bij de start van het academiejaar onmogelijk al weten dat er een probleem zou zijn met het aantal stageplaatsen; er waren immers ruim voldoende stageplaatsen om alle studenten in het modeltraject en alle studenten die het eerste en tweede bachelorjaar al hadden afgerond en reeds een deel van het derde bachelorjaar hadden afgerond, te bedienen. Verwerende partij stelt dat op dat ogenblik onmogelijk kon worden ingeschat dat zoveel studenten die hun tweede bachelorjaar nog niet volledig hadden afgerond, dit vak reeds zouden willen opnemen in hun curriculum, ook al was dat vak pas bedoeld voor studenten die al verder stonden in hun opleiding. Het is door die onverwachte toestroom dat er uiteindelijk onvoldoende stageplaatsen beschikbaar bleken. De stageverantwoordelijken zijn erin geslaagd om nog enkele extra stageplaatsen te vinden, maar dat bleken er onvoldoende om gelet op de toevloed aan studenten aan alle studenten een goede stageplaats aan te bieden.

Verwerende partij meent dat verzoekster de faculteit redelijkerwijze niet ten kwade kan duiden dat de finale beslissing rond de toelating voor GIT-studenten om dit vak op te nemen in het curriculum pas genomen werd op het ogenblik dat vaststond dat er onvoldoende stageplaatsen zouden zijn en dat pas dan een beslissing werd genomen over de curricula van de GIT-studenten die dit vak wilden opnemen. Deze beslissing kon immers, zo stelt verwerende partij, redelijkerwijze maar genomen worden eens er een volledig zicht was op de omvang van het probleem en eens vaststond hoeveel stageplaatsen er werkelijk ter beschikking waren en keuzes zouden moeten worden gemaakt rond hoe die stageplaatsen zouden kunnen worden verdeeld.

Het argument van verzoekster dat er geen sprake is van overmacht omdat dat op deze situatie geanticipeerd kon worden “gezien de reeds jarenlang aan de gang zijnde stijgende trend van het studentenaantal voor het vak ‘praktijk van de Klinische psychologie: observatie en reflectie’” overtuigt verwerende partij niet. Het opleidingsonderdeel wordt immers, zoals reeds aangegeven, in het academiejaar 2019-2020 pas voor de tweede maal aangeboden. Voorheen, zo stelt verwerende partij, was er geen soortgelijk vak en was er in de bacheloropleiding geen stage ingebouwd; er kan dan ook bezwaarlijk worden gesproken van een ‘jarenlange trend’ van stijging van de studentenaantallen voor dit vak. Zij herhaalt dat de problemen dit jaar zijn ontstaan door het feit dat veel studenten die hun tweede bachelorjaar nog niet hebben afgerond, dit vak al willen opnemen in hun individueel traject. Dat kwam, zo herhaalt verwerende partij, voor de opleiding zeer onverwacht, en zij kon daar onmogelijk op anticiperen.

Wat het gelijkheidsbeginsel betreft, doet verwerende partij vooreerst gelden dat verzoekster niet specificceert hoe het gelijkheidsbeginsel dan wel zou zijn geschonden, en welke studenten ten opzichte van welke andere studenten ongelijk zouden worden behandeld. Verwerende partij van haar kant merkt op dat het gelijkheidsbeginsel niet een absolute gelijkheid garandeert tussen elkeen. Rechtsregels creëren nu eenmaal onvermijdelijk een onderscheid in behandeling tussen rechtsonderhorigen en een gedifferentieerde behandeling is dus mogelijk, zolang deze niet verwordt tot een ongeoorloofde discriminatie. Voor de beoordeling daarvan verwijst verwerende partij naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, waaruit volgt dat de toetsing van handelingen aan het gelijkheidsbeginsel slaat op het objectieve karakter van het onderscheid, het adequaat karakter van de maatregelen ten aanzien van het nagestreefde doel en het bestaan van een redelijke verhouding tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Dat er in het voorliggende geval sprake is van een objectief onderscheid, kan volgens verwerende partij niet worden betwist. Er wordt immers onder de studenten een onderscheid gemaakt aan de hand van het aantal studiepunten dat ze dienen op te nemen om hun bacheloropleiding af te werken en het deliberatiepakket waarbinnen deze studiepunten zich bevinden, wat elementen zijn die zonder meer objectief vaststelbaar zijn.

Ook het legitiem karakter van het nagestreefde doel kan volgens verwerende partij niet worden betwist – en wordt ook niet betwist. Het doel van de maatregel is om alle studenten die dit vak opnemen, een kwalitatieve stageplaats te kunnen aanbieden, waarbij voorrang wordt verleend aan die studenten die al het verst gevorderd zijn in hun studies binnen de bachelor of science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie.

Ten slotte kan binnen de voorliggende beoordeling volgens verwerende partij ook niet redelijk worden betwist dat de maatregel evenredig is met het nagestreefde doel. In elk geval, zo betoogt verwerende partij, heeft de maatregel tot gevolg dat alle studenten die al volledig in het derde bachelorjaar zijn beland en dus geen vakken meer meenemen uit vroegere bachelorjaren, de stage kunnen opnemen. Die studenten krijgen dan ook voorrang, wat, gelet op de fase van hun studies waar ze zich op dat moment bevinden, de logica zelve is. Studenten die een individueel traject volgen waarin wel nog vakken voorkomen uit het eerste of tweede deliberatiepakket, kunnen het vak maar opnemen als ze nog maximaal voor 9 studiepunten vakken uit de lagere jaren moeten opnemen. Deze studenten hebben *so wie so* al een curriculum dat groter is dan de “normale” 60 studiepunten. Verwerende partij erkent dat de maatregel tot gevolg kan hebben dat deze studenten enigszins in hun studievoortgang worden geremd, maar wijst erop dat ze

door die maatregel hoe dan ook geen achterstand opbouwen in hun studievoortgang: de achterstand die ze hebben, is een achterstand die al eerder is opgelopen, en door op die wijze de toegang tot het vak enigszins te beperken, wordt ook vermeden dat studenten die nog onvoldoende ‘bagage’ hebben opgebouwd om zinvol die stage te volgen die stage toch reeds volgen.

Vervolgens gaat verwerende partij in op het aspect van de gevolgen van de bestreden beslissing voor de masterstage. Voor zover verzoeksters uiteenzetting ter zake als een middel kan worden beschouwd en verzoekster op die wijze zou wensen te stellen dat de beslissing onredelijk is, merkt verwerende partij op dat het argument ongegrond is. Verzoekster kan het litigieuze vak gewoon opnemen in haar eerste masterjaar en – in de veronderstelling dat ze ondertussen ook slaagt voor de andere vakken binnen haar bacheloropleiding – in combinatie met de andere vakken binnen dat eerste masterjaar. Dat verzoekster het vak dit academiejaar nog niet zou kunnen opnemen, belet ook niet dat ze in het academiejaar 2021-2022 haar masterstage zou opnemen. Als ze deze stage dan niet kan opnemen, zal dat het loutere gevolg zijn van verdere vertraging in haar studievoortgang die verzoekster dit of volgend academiejaar zou oplopen, maar niet van het feit dat ze dit academiejaar het litigieuze vak niet zou kunnen opnemen.

Ten slotte is er de opmerking van verzoekster dat zij zelf reeds een stageplaats had gevonden en zich daar had geëngageerd om haar stage dit jaar te doorlopen en dat ze tot nu toe ook alle opdrachten deed die vanuit de UGent en de FPPW worden verwacht binnen dit vak. Het is verwerende partij niet duidelijk wat verzoekster met deze opmerking wenst te bereiken en wat het verband is tussen deze opmerking en de regelmatigheid van de bestreden beslissing. Verwerende partij stelt ook vast dat verzoekster niet bewijst dat ze een stageplaats heeft aangebracht die bovendien ook aanvaard werd door de verantwoordelijk lesgever en voldoet aan de vereisten voor het betrokken vak. Navraag bij de verantwoordelijken voor dat vak heeft ook geleerd dat de studente bij hen onbekend is en alleszins geen stageplaats heeft voorgelegd. Overigens, zo stelt verwerende partij, houdt het feit dat een student een stageplaats kan aanbrengen voor die student nog niet het recht in om ook het vak stage op te nemen binnen zijn curriculum. Daarvoor is immers nog de toestemming nodig van de bevoegde curriculumcommissie, die kan oordelen op basis van het traject dat de betrokken student al heeft afgelegd, dat de stage nog niet kan worden opgenomen. In dat geval heeft die student de keuze om de stage op die stageplaats uit te voeren op een later moment in zijn curriculum wanneer hij

het vak wel kan opnemen, dan wel een vrijwillige stage te lopen mits de stageplaats daarmee akkoord kan gaan.

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster in detail in op de standpunten van verwerende partij.

Verzoekster blijft er vooreerst bij dat er van overmacht geen sprake is. Zij stipt aan dat zij over een stageplaats beschikt (vzw Oranjestad te Heule) en dat op het aantal studenten in het derde bachelorjaar wel degelijk had kunnen zijn geanticipeerd. Dat er bij de verantwoordelijken voor het opleidingsonderdeel geen stageplaats voor verzoekster bekend is, heeft volgens haar te maken met (i) het gegeven dat aan de studenten werd aangegeven dat zij, gezien er onvoldoende stageplaatsen konden worden aangeboden, zelf een stageplaats mochten zoeken, (ii) dat verzoekster dit ook heeft gedaan, maar dat (iii) de stageplaats uiteindelijk niet werd voorgelegd omdat voor zover zij wist via de reguliere procedure een stageplaats zou toegewezen worden. Het plan van verzoekster was de stageplaats voor te leggen, indien zij uit de reguliere procedure zou gezet worden. Dit werd echter niet meegedeeld en er werd ook niet opgeroepen om alsnog de zelf gevonden stageplaats voor te leggen. Toen zij de stageplaats wou voorleggen, kreeg verzoekster de boodschap van de faculteit dat het niet hoefde, gezien het toch niet meer uitmaakte.

Dat het opleidingsonderdeel nog maar twee jaar wordt ingericht, is voor verzoekster niet relevant omdat men zich op voorhand dient te vergewissen van een voldoende aantal stageplaatsen. Verzoekster zet ter zake nog uiteen:

“Op het probleem van het aantal stageplaatsen kon volgens de antwoordnota vóór het begin van het academiejaar niet geanticipeerd worden, omdat volgens dezelfde antwoordnota het inschatten van het aantal studenten dat dit vak zou opnemen, onmogelijk was.

Dit kon o.i. wel, omdat het niet opnemen van dit vak zoveel gevolgen heeft voor de masterstage, dat het voor alle studenten een zeer logische keuze is om het vak op te nemen, en dat het mogelijk een onverstandige keuze zou zijn het vak niet op te nemen, gezien althans mondeling aan mij gesuggereerd werd dat er verregaande consequenties zijn voor de masterstage, zijnde:

- o.m. dat er geenszins een bachelordiploma in drie jaar kan behaald worden, ook al zijn de betrokken studenten voor alle overige vakken over de drie bachelorjaren geslaagd. Ze zijn door de beslissing van de curriculumcommissie immers zonder wederwoord uitgesloten van het vak ‘praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

- o.m. geen eerste keuze voor de masterstage indien nog geen bachelorstage volbracht is. Dit betekent automatisch de kans dat de studie niet in 5 jaar kan gerealiseerd worden, indien er weer, zoals bachelorstages, ook masterstages te kort zijn, bijgevolg toch een zeer verregaande implicatie.

Ikzelf had bovendien als studente eigenhandig reeds bij aanvang van het academiejaar een stageplaats gevonden, en mij er ook voor geëngageerd, dit in een organisatie die al jarenlang aan de U Gent ook masterstages aanbiedt.”

Precies omdat zij zelf een stageplaats vond bij een erkende stage-instelling, is het argument van onvoldoende stageplaatsen volgens verzoekster bovendien niet aan de orde voor haar individueel traject. De curriculumcommissie, zo betoogt verzoekster, had aan de studenten de kans kunnen geven om zelf een stageplaats te zoeken na de beslissing, wat eerst zo werd gecommuniceerd, eerder dan generiek voor alle betreffende studenten voldongen te beslissen het betreffende vak uit hun curriculum te halen. De eerste boodschap – die nadien werd ingetrokken – was immers dat studenten de kans kregen om zelf een stageplaats te zoeken.

Wat het gelijkheidsbeginsel betreft kan verzoekster begrip opbrengen voor een onderscheiden behandeling, maar niet *a posteriori*. Studenten waren immers bij de samenstelling van hun curriculum niet op de hoogte van de elementen die thans in de besluitvorming worden meegenomen.

Inzake de beoordeling op basis van het aantal opgenomen studiepunten stelt verzoekster:

“Ik vond zoals hierboven al meermaals aangegeven, eigenhandig een stageplaats in een dienst waarmee door de UGent al jarenlang i.k.v. stages wordt samengewerkt. Dat het aantal studiepunten een criterium is en geen onderscheid wordt gemaakt naargelang de vakken, zou anders kunnen. Bepaalde vakken, zoals bijv. statistiek, zullen mogelijk niet zoveel extra bagage toevoegen die onderscheidend is voor het kwalitatief realiseren van de praktijkstage op bachelorniveau. De beslissing van voorrang aan de studenten die het verst gevorderd zijn, waarbij de grens op 69 studiepunten ligt, voelt als niet zo rechtvaardig aan voor bepaalde situaties waarin studenten zich bevinden. Persoonlijke situaties in het leven van studenten, leiden er soms toe dat zij in het traject nog meer studiepunten te behalen hebben dan de studenten in het modale traject. De relatie tussen resterende studiepunten en de kwaliteit van het klinisch handelen, is niet altijd lineair te leggen.”

Waar verwerende partij aanvoert dat het eventueel niet kunnen opnemen van de stage het loutere gevolg zal zijn van verdere vertraging in de studievoortgang, merkt verzoekster op dat zij geen enkele impact heeft op de vertraging die het uitgesloten zijn van het vak ‘praktijk van

de klinische psychologie: observatie en reflectie’ met zich brengt, en dus ook niet op de gevolgen voor de masterstage (onmiddellijk tweede keuze voor de masterstage).

In het raam van de voorbereiding van de zaak voor de terechtzitting werden door de Raad de volgende vragen aan partijen voorgelegd:

- Is de door verzoekster in haar wederantwoordnota geïdentificeerde stageplaats een erkende stageplaats?
- Is deze stageplaats ondertussen ingenomen door een andere student, of staat zij nog ter beschikking van verzoekende partij?

Verzoekster heeft hierop geantwoord:

“De in mijn wederantwoordnota geïdentificeerde stageplaats, m.n. vzw Oranjehuis met zetel Moorseelestraat 146 te 8501 Heule, met als hoofd van de voorziening Mevr. [S.B.] ([telefoonnummer] /856541), is binnen de Ugent een erkende stageplaats, die tevens ook masterstages binnen de Ugent aanbiedt. De hierboven geïdentificeerde stageplaats staat nog steeds ter mijne beschikking, indien ik alsnog mijn stage mag opnemen.”

Verwerende partij harerzijds deelde het volgende standpunt mee:

“Verzoekster geeft in haar nota van wederantwoord aan dat ze de bachelorstage zou kunnen lopen bij VZW Oranjehuis met zetel te 8501 Heule, Moorseelestraat 146.

Voor het samenstellen van de stagedatabank voor het vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie” werd in eerste instantie gevraagd aan de erkende stageplaatsen uit de masteropleiding Klinische psychologie (vak “stage en deontologie”, 29 studiepunten), of ze bereid waren om ook studenten uit de derde bachelor te ontvangen voor een observatiestage in het raam van het vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie”. De “werving” van stageplaatsen gebeurde via het verspreiden van informatiefolders met een oproep om stageplaatsen ter beschikking te stellen, maar ook via individuele berichten die aan reeds gekende stage-instellingen werden gestuurd en/of via telefonisch contact met die instellingen. Ook de VZW Oranjehuis werd op die wijze gecontacteerd.

De stageplaats die verzoekster aangeeft, is inderdaad opgenomen in de stagedatabank van de masterstage en heeft zich geëngageerd om één masterstudent stage te laten lopen. Deze stageplaats heeft evenwel, zelfs na individueel contact door de opleidingsverantwoordelijken, niet toegezegd om één of meer stageplaatsen te voorzien voor bachelorstudenten en is dan ook niet opgenomen in de lijst van stageplaatsen voor het vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie”, zoals ook blijkt uit volgende uittreksels uit de lijst van stageplaatsen:

Uittreksel 1: resultaten van zoekactie op naam van de instelling:

Uittreksel 2: resultaat van zoekactie op postnummer van de instelling:

[fiche]	B8500, Psychosociaal revalidatiecentrum De MaRe, Cond in Kortrijk	2	0	2
[fiche]	B8500, PZ Heilige Familie, Groeningepoort 4 in Kortrijk	1	0	1
[fiche]	B8500, VCLB Groeninge, vestiging Kortrijk, Kasteelstraat 27 in Kortrijk	2	0	2
[fiche]	B8500, VDAB - Dienst Gespecialiseerde Screening, Lekkerbeelstraat 5-7 in Kortrijk	1	0	1
[fiche]	B8501, CAR Accent VZW Heule, Lagaaplein 12/14 in Heule	1	0	1
[fiche]	B8510, Revalidatiecentrum De Kindervriend, Tombroekstraat 4 in Rollegem (Kortrijk)	2	0	2
[fiche]	B8530, VZW Work in Progress, Gaversstraat 100 in Harelbeke	1	0	1

Of deze instelling in aanmerking zou komen voor de bachelorstage, hangt af van de vraag of ze voldoet aan de criteria die daartoe worden gehanteerd (cf. blz. 4 stagehandleiding):

- De stageplaats stelt een klinisch psycholoog te werk die minstens halftijds aanwezig is;
- De stageplaats garandeert dat er voor de student voldoende mogelijkheden zijn om het takenpakket van een klinisch psycholoog te observeren;
- Er is een minimale samenwerking (intervisie en/of supervisie) aanwezig;
- Er is geen familiale, vriendschappelijke of zakelijke band tussen de student en de stagementor.

Vermits verzoekster niet heeft gesignaleerd aan de opleiding dat ze contact had opgenomen met deze instelling en dat ze in die instelling terecht zou kunnen voor haar bachelorstage, werd niet onderzocht of deze aan genoemde criteria voldoet, en in het bijzonder of, gelet op het vierde criterium, deze instelling in aanmerking komt als stageplaats voor verzoekster.

Vermits deze instelling geen stageplaats heeft aangeboden binnen het vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie” loopt daar op dit ogenblik ook geen enkele student stage binnen dat vak.

Dit academiejaar ontvangt de instelling ook (nog) geen masterstudent.

Blijft ook het feit dat verzoekster nooit heeft laten weten dat ze toch bij deze instelling terecht zou kunnen voor de bachelorstage.”

Beoordeling

Verzoekster is ingeschreven in de bacheloropleiding, en het hier voorliggende opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ (3 studiepunten) maakt deel uit van het derde modeltrajectjaar binnen die opleiding.

Blijkens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ (stuk 6 administratief dossier) bestaat het opleidingsonderdeel uit een vijfdaagse observatiestage, gekoppeld aan drie reflectiesessies.

Niet-deelnemen aan een van de onderdelen, waaronder de observatiestage, betekent – nog steeds volgens de ECTS-fiche – dat de student hoogstens het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) kan krijgen. De Raad leidt daaruit af dat zonder de effectieve deelname aan de stage, het opnemen van het opleidingsonderdeel weinig zin heeft, wat evenwel niet betekent dat de inschrijving voor het opleidingsonderdeel daarom uitgesloten is.

Verzoekster verklaart ter zitting dat zij aan één van de reflectiesessies heeft deelgenomen, en dat een andere sessie nog moet worden gehouden.

De Raad onderzoekt vooreerst of verzoekster door de curriculumcommissie voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ kon worden uitgeschreven op grond van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

Vast staat dat verzoekster zich, voorafgaand aan de beslissing van de curriculumcommissie – en dus voorafgaand aan de bestreden beslissing – heeft kunnen inschrijven voor het opleidingsonderdeel, ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Artikel 30, §§4 en 5 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 bepalen inzake de inschrijving voor een GIT het volgende:

“§4. Vastleggen van het curriculum onder diplomadoelcontract

De student dient een voorstel van curriculum in via OASIS volgens de richtlijnen en deadlines van de faculteit.

(...)

De curriculumcommissie stelt de studenten uiterlijk vóór 15 november via oasis.ugent.be in kennis van hun vastgelegde curriculum.

Ingeval de student zelf geen curriculumvoorstel heeft ingediend vóór 15 november, wordt door de curriculumcommissie een vakkenpakket samengesteld.

De studenten hebben, overeenkomstig §6, de mogelijkheid beroep aan te tekenen tegen een beslissing van de curriculumcommissie.

§5. Wijzigingen aan een vastgelegd curriculum

Wijzigingen aan een vastgelegd curriculum (d.i. het toevoegen en/of verwijderen van opleidingsonderdelen onder eendere welk contracttype) moeten door de student bij de curriculumcommissie aangevraagd worden respectievelijk uiterlijk 14 november voor eerstesemestervakken en uiterlijk 28 februari voor tweedesemester- en jaarvakken. Voor studenten die veranderen van afstudeerrichting, kan afgeweken worden van de uiterste aanvraagdatum voor eerstesemestervakken.

De curriculumcommissie dient – indien zij daartoe heeft beslist – deze wijzigingen uit te voeren respectievelijk vóór 1 december voor eerstesemestervakken en vóór 15 maart voor tweedesemester- en jaarvakken.

Een wijziging aan een door de faculteit en de student vastgelegd curriculum kan nooit leiden tot overgang naar een andere opleiding.

(...)"

Anders dan verwerende partij het ziet, volgt uit deze bepalingen niet dat wijzigingen aan een curriculum *in alle gevallen* mogelijk zijn tot 15 november.

Artikel 30, §4 schrijft voor dat de student een voorstel van curriculum indient binnen de deadline en dat de curriculumcommissie de studenten uiterlijk vóór 15 november via oasis.ugent.be in kennis stelt van hun vastgelegde curriculum. Daaruit volgt niet dat een curriculumcommissie, zo zij vóór die uiterlijke datum uitspraak heeft gedaan, over de mogelijkheid beschikt om tot 15 november vrijelijk en op eigen initiatief op die beslissing terug te komen.

Te dezen heeft verzoekster op 20 september 2019 het bericht ontvangen dat de curriculumcommissie het door verzoekster voorgelegde inschrijvingscurriculum heeft bekeken en (mogelijk met enkele aanpassingen, *quod in casu non*) goedgekeurd. Verzoekster heeft zich vervolgens met dat curriculum akkoord verklaard.

Daarmee heeft de curriculumcommissie in beginsel haar bevoegdheid uitgeput.

Een uitspraak over een curriculum is een constitutieve en rechtverlenende handeling. Zij doet blijkens artikel 30, §6 van het onderwijs- en examenreglement door haar kennisgeving ook de

termijn voor het intern beroep ingaan. Zulks is aan verzoekster ten andere met de voormelde e-mail van 20 september 2019 ook meegedeeld.

De curriculumcommissie kan op een beslissing omtrent een curriculum dan ook slechts eenzijdig terugkomen door middel van een intrekkingbeslissing, wat veronderstelt dat aan de voorwaarden daartoe is voldaan. Eén van die voorwaarden is dat de in te trekken beslissing met een onregelmatigheid moet zijn behept. Het komt de Raad voor dat de overmacht waarop verwerende partij zich beroept, geen ‘onregelmatigheid’ is in het licht van de leer van de intrekking.

In de mate dat de bestreden beslissing aan verzoekster het recht ontzegt om voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ een inschrijving te nemen, kan die beslissing niet standhouden.

Nu verzoeksters recht op behoud van de inschrijving in het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ binnen een normale toepassing van het onderwijs- en examenreglement is vastgesteld, is de vraag aan de orde of er sprake is van dermate uitzonderlijke omstandigheden – ongeacht of die in de sfeer van de overmachtsleer dan wel de imprevisieleer onder te brengen zijn – dat verwerende partij op grond daarvan het opleidingsonderdeel alsnog uit verzoeksters curriculum kan verwijderen.

Dit veronderstelt als constitutief bestanddeel dat het onmogelijk is om verzoekster een stageplaats te bieden.

De Raad stelt vast dat over het vervuld zijn van die voorwaarde vooralsnog geen duidelijkheid bestaat.

Uit de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, die op dat punt niet door de bestreden beslissing wordt tegengesproken, blijkt dat er na toepassing van de cesuur waarvoor de curriculumcommissie heeft gekozen, op die datum acht stageplaatsen meer ter beschikking waren (264) dan studenten aan wie een stageplaats werd toebedeeld.

Ter zitting verklaart verzoekster bovendien dat zij zelf één of meer potentiële stageplaatsen kan aanbrenge.

Hieruit volgt dat er, op het eerste gezicht, mogelijk voldoende stageplaatsen zijn om minstens de studenten die zich tegen de bestreden beslissing hebben voorzien met een intern beroep én met een beroep bij de Raad, een stageplaats te bieden.

Verwerende partij betreurt dat verzoekster thans aangeeft zelf één of meer mogelijke stageplaatsen te hebben gevonden, terwijl zij geen gevolg heeft gegeven aan de door de opleiding voorafgaand aan de ambtshalve wijziging van de individuele curricula aan de studenten gerichte oproep om stageplaatsen te zoeken.

De Raad kan voor dat aanvoelen veel begrip opbrengen. Van verzoekster had een meer actieve houding mogen uitgaan. Uit de stukken waarop de Raad vermog acht te slaan, moet worden afgeleid dat de naam van de door verzoekster aangezochte stageplaats voor het eerst ter sprake komt in de wederantwoordnota. Dan pas, bijgevolg, kon worden nagegaan of de stageplaats die verzoekster aanvoert voor zichzelf te hebben verzekerd, inderdaad in aanmerking komt.

Dat laatste blijkt vooralsnog niet het geval te zijn. Verwerende partij betoogt dat de vzw Oranjestad niet ‘ook’, maar integendeel ‘enkel’ voor masterstages is erkend, en dat deze stageplaats ook na individueel contact door de opleidingsverantwoordelijken niet heeft toegezegd voor bachelorstages. Wat verwerende partij ter zake in haar aanvullende nota voorlegt, kan vooralsnog overtuigen.

In de huidige stand van zaken kan verzoekster bijgevolg bij de vzw Oranjestad niet stagelopen voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’. Niet uitgesloten is dan weer, dat buiten de stageplaatsen die niet-ingevuld zijn gebleven na de toepassing van de cesuur, andere door verzoekster aangeboden stageplaatsen alsnog aan de voorwaarden zoals in de stagehandleiding vooropgesteld, kunnen voldoen.

Het komt de Raad, gelet op het bovenstaande, gepast voor om de debatten te heropenen met het oog op het volgende:

1. Verzoekster beschikt over een termijn tot uiterlijk 6 december 2019, 12u00, om aan verwerende partij de gegevens over te maken van de potentiële stageplaats(en) waarvan zij meent dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ in aanmerking komt *c.q.* komen om op basis van de criteria van

de stagehandleiding bijkomend te worden erkend, en waar zij na die erkenning effectief stage zou kunnen lopen;

2. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 13 december 2019, 12u00, om aan de Raad en aan verzoekster mee te delen (i) of er van het surplus aan stageplaatsen waarvan sprake in de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, nog plaatsen beschikbaar zijn en (ii) welke uitspraak er werd gedaan over de aanvaardbaarheid van de door verzoekster aangemelde stageplaats(en).

De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van maandag 16 december 2019 om 09u30.

Dit arrest geldt als oproeping.

BESLISSING

1. De Raad verklaart het beroep ontvankelijk.

2. Alvorens recht te doen over het enig middel, wordt aan verwerende en verzoekende partij een termijn tot 6 december 2019, respectievelijk 13 december 2019 verleend om standpunt in te nemen over de hierboven aangegeven onderwerpen.

3. De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van 16 december 2019.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.494 van 2 december 2019 in de zaak 2019/730

In zake: Lena DUERINCK
 woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Voskenslaan 29

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 oktober 2019 en van de beslissing van de facultaire beroepscommissie van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ op te nemen wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2017-2018 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de Psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie’.

In dat academiejaar neemt verzoekster het eerste deliberatiepakket op, en slaagt zij op twee na (12 studiepunten) voor alle opleidingsonderdelen.

In het academiejaar 2018-2019 neemt verzoekster alle opleidingsonderdelen uit het tweede modeltraject op, samen met de resterende vakken uit het eerste deliberatiepakket (‘combi-GIT’).

Op een curriculum van 72 studiepunten slaagt verzoekster voor alle opleidingsonderdelen, uitgenomen drie. Eén tekort wordt getolereerd (opleidingsonderdeel uit het eerste deliberatiepakket); daarnaast behaalt verzoekster geen credit voor ‘Statistiek II’ (6 studiepunten) en ‘Assessmenttheorie’ (6 studiepunten).

Voor het academiejaar 2019-2020 beoogt verzoekster opnieuw een ‘combi-GIT’ ten belope van 72 studiepunten.

Zij dient een curriculum in die zin in bij de curriculumcommissie, waarop zij op 13 september 2019 goedkeuring ontvangt, met bevestiging op het elektronisch platform Oasis.

“Beste student(e)

Het inschrijvingscurriculum van de opleiding ‘Bachelor of Science in de psychologie’ dat je hebt voorgelegd, werd door de curriculumcommissie bekeken en – mogelijk met enkele aanpassingen – door de curriculumcommissie goedgekeurd.

Gelieve je curriculum nogmaals na te kijken. Via [website] kan je je curriculum aanvaarden via de knop ‘Zich akkoord verklaren’. Heb je je al eerder in het academiejaar akkoord verklaard met je curriculum, dan moet en kun je dit nu niet meer opnieuw doen. De goedkeuring van je curriculum kan een invloed hebben op je factuur, gelieve hiermee rekening te houden. Meer info vind je hier.

Indien de curriculumcommissie wijzigingen heeft doorgevoerd en je gaat niet akkoord met de beslissing van de commissie over je voorgestelde curriculum, kan je intern beroep aantekenen [...]”

Verzoekster gaat vervolgens op zoek naar een stageplaats.

Op 14 oktober 2019 beslist de curriculumcommissie het volgende:

“(…)

2. Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie

Voor het vak *Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie* (3ba klinische) lopen de studenten één week observatiestage in een klinische setting. Nu blijkt dat 318 studenten zich hebben ingeschreven voor het vak, terwijl er slechts 255 stageplaatsen beschikbaar zijn (datum 11/10). Er is reeds een oproep gelanceerd waarbij de studenten werden aangemoedigd zelf een stageplaats te zoeken, maar ook dat gaf weinig extra resultaat (5). De lesgever vraagt nu in overleg met de decaan en de opleidingsvoorzitter een afbakening te voorzien betreffende de studenten die het vak dit academiejaar in hun curriculum mogen opnemen. Hiervoor werd ook het advies ingewonnen van de afdeling [juridische zaken].

Voorgesteld werd om volgende studenten toe te laten tot het vak:

- Modeltrajectstudenten die dit jaar 60 studiepunten opnemen in Ba3;
- GIT-studenten die dit jaar hun bachelor afwerken en daarbij minder dan 60 studiepunten uit Ba3 moeten opnemen, en dit eventueel combineren met vakken uit de master;
- GIT-studenten die dit jaar 60 of minder studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen

Op die manier kan aan alle studenten die aan bovenstaande voorwaarden voldoen (186) een stageplaats worden aangeboden. Bijgevolg kunnen studenten die nog meer dan 60 studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen het vak niet opnemen in hun curriculum.

Op voorstel van de stagecoördinator en in overleg met de lesgever wordt tijdens de vergadering van de curriculumcommissie, de studentengroep die stage zou kunnen lopen uitgebreid met die studenten die maximaal nog 69 studiepunten moeten behalen om een bachelordiploma te behalen. Op die manier is er een mooier evenwicht tussen het aantal studenten die stage kunnen opnemen en het aantal stageplaatsen, 256 vs 264 (op datum 14/10). Dit is zowel naar de studenten als naar het werkveld toe beter.

Dit voorstel wordt goedgekeurd door de leden van de curriculumcommissie. De studenten die niet in aanmerking komen om stage te lopen worden door de curriculumbeheerder via mail op de hoogte gebracht van deze nieuwe GIT-regel en het curriculum wordt aangepast in Oasis.”

Dat is de eerste bestreden beslissing.

Deze beslissing wordt met een e-mail van diezelfde dag als volgt aan de studenten meegedeeld:

“De curriculumcommissie heeft in haar vergadering van 14 oktober 2019 beslist dat studenten die nog meer dan 69 studiepunten moeten behalen om het bachelordiploma klinische psychologie te verwerven, dit academiejaar het vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet mogen opnemen in hun curriculum. Deze nieuwe GIT-regel werd ingevoerd omwille van de overmachtssituatie waarmee de opleiding geconfronteerd wordt, zijnde een te groot aantal studenten in vergelijking met het aantal stageplaatsen. De commissie heeft in eer en geweten beslist om de studenten

die nog 70 of meer studiepunten moeten behalen in de bacheloropleiding niet tot dit vak toe te laten.

De FDO zal eerstdaags het vak verwijderen uit uw curriculum.

Het staat u vrij tegen deze beslissing beroep aan te tekenen bij de Decaan. Dit beroep dient te worden ingesteld bij ter post aangetekende brief, uiterlijk de zevende kalenderdag na de dag van de kennisgeving van deze beslissing. Het bevat ten minste uw identiteit, de bestreden beslissing en, op straffe van onontvankelijkheid, een feitelijke omschrijving van de ingeroepen bezwaren. Het beroep dient in het Nederlands opgesteld, gedagtekend en ondertekend te zijn.

Ten titel van inlichting verstuurt u terzelfdertijd een elektronische versie van de brief via e-mail aan de Decaan ([...]). Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending. De volledige procedure vindt u in artikel 30§6 van het Onderwijs- en Examenreglement.”

Tegen die beslissing stelt verzoekster het volgend intern beroep in:

“(…)

Vooreerst wens ik in te gaan op de timing van de communicatie. Reeds van bij de aanvang van academiejaar 2019-2020 was duidelijk dat het aantal stageplaatsen (i.e. 70) niet voldoende was om iedere ingeschreven student voor de afstudeerrichting Klinische Psychologie van een stageplaats te voorzien. Hierover werd echter niks gecommuniceerd met betrekking tot de eventuele uitsluiting van bepaalde studenten uit dit vak. Ik ging dus reeds actief op zoek naar een stageplaats en volgde een verplicht college voor dit vak in de overtuiging dat dit deel uitmaakte van mijn curriculum. Aangezien ik mijn GIT-traject heb ingediend overeenkomstig de curriculumregels, lijkt het mij in te gaan tegen de rechtszekerheid dat de nieuwe GIT-regels retroactief worden toegepast.

Verder lijkt het mij dat u als universiteitsinstelling het Europese gedachtengoed en de Belgische Grondwet, waaronder het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel hoog in het vaandel draagt. Er is namelijk sprake van een indirecte discriminatie wanneer studenten met meer dan 70 studiepunten het hogergenoemd opleidingsonderdeel niet mogen opnemen. Deze discriminatie kan niet gerechtvaardigd worden door een van de drie hieronder opgesomde cumulatieve criteria:

- Het criterium van de legitimiteit: het kan inderdaad noodzakelijk zijn voor de goede werking van de Universiteit dat een dergelijke maatregel wordt opgelegd.
- Het criterium van de subsidiariteit of passendheid: het probleem van een tekort aan stageplaatsen kan op een andere manier worden opgelost. Zo kan de Universiteit Gent bijvoorbeeld in de mogelijkheid voorzien om de stage in de maanden juli of augustus af te leggen bij dezelfde instellingen, waardoor het aantal stageplaatsen kan worden verdubbeld. Verder kunnen de opgelegde uitsluitingen (zoals het niet mogen volgen van de stage in een privépraktijk van een psycholoog) worden opgeheven.
- Het criterium van de proportionaliteit: de schade aan de betrokken studenten staat niet in verhouding tot het ‘voordeel’ dat de Universiteit Gent bekomt. Door een dergelijke maatregel op te leggen, kan ik niet tijdig mijn bachelor diploma

behalen, en zal het voor mij quasi onmogelijk worden mijn studies af te ronden op vijf jaar. Daarnaast heeft dit nadelige gevolgen voor mijn masterstage. In ondergeschikte orde zie ik niet in waarom ik dit vak niet zou mogen volgen.

IV. Conclusie

Gelet op bovenstaande motieven verzoek ik u vriendelijk uw beslissing te heroverwegen voor alle ingeschreven studenten die benadeeld worden door deze maatregel.

In ondergeschikte orde verzoek ik de Universiteit Gent om studenten die de moeite gedaan hebben zelf een stageplaats te bemachtigen, ook al is dit niet gelukt, niet uit te sluiten van dit vak om hogergenoemde redenen. Indien gewenst kan ik u alle uitgewisselde contacten met de verschillende (9) instelli[n]gen te bezorgen. De meeste vonden het eigenlijk al te laat om nu nog te kijken voor een stageplaats.”

De facultaire beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 25 oktober 2019 en beslist om het ongegrond te verklaren.

“gelet op artikel 32 van het Onderwijs- en examenreglement 2019-2020 waarbij de bevoegdheid voor het toekennen van geïndividualiseerde trajecten toegekend wordt aan de Curriculumcommissie van de faculteit;

gelet op de beslissing van de raad van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van 10 oktober 2007 waarbij bepaald wordt dat het beroep tegen de beslissing van de Commissie ter beoordeling van aanvragen voor geïndividualiseerde studietrajecten en vrijstellingen (vervangen door de Curriculumcommissie) door de Beroepscommissie ter beoordeling van aanvragen voor geïndividualiseerde studietrajecten wordt behandeld (vervangen door de Beroepscommissie voor het curriculum);

gelet op het curriculum 2019-2020 waarbij de student wilde inschrijven voor het opleidingsonderdeel “Praktijk van de Klinische Psychologie: observatie en reflectie”;

gelet op de studievoortgang van de student waaruit blijkt dat zij nog 72 studiepunten dient te behalen om haar bachelordiploma te kunnen verkrijgen;

gelet op de gemotiveerde beslissing van de Curriculumcommissie van maandag 14 oktober 2019 waarbij de volgende GIT-regel ingevoerd werd: “studenten die nog 70 of meer studiepunten moeten behalen om het bachelordiploma Klinische psychologie te verwerven, mogen dit academiejaar het vak ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet opnemen in hun curriculum”. Het vak bevat een observatiestage in een klinische setting. De GIT-regel werd gemotiveerd vanuit een overmachtssituatie: er zijn onvoldoende stageplaatsen (255 op 11 oktober 2019) beschikbaar voor de sterk gestegen inschrijvingen voor dit vak (318+ op 11 oktober 2019);

gelet op het beroep dat ingesteld werd op donderdag 16 oktober 2019;

overwegende het feit dat de student de laattijdige toepassing van de GIT-regel discriminerend vindt voor studenten met een geïndividualiseerd traject en aanhaalt dat de GIT-regel nadelige gevolgen heeft voor haar curriculum en studievoortgang;

overwegende het feit dat de opleiding, de betrokken lesgevers en de stagecoördinator van de Facultaire Dienst Onderwijsondersteuning op verschillende manieren, maar zonder afdoend succes, getracht hebben om bijkomende stageplaatsen te voorzien.

besluit:

De Beroepscommissie voor het curriculum heeft zich tijdens haar beraadslaging gebogen over het dossier in zijn algemeenheid en over de 25 individuele beroepen met bijgaande argumenten. De Beroepscommissie komt daarbij tot onderstaande conclusies:

- 4) De Beroepscommissie oordeelt dat, conform het Onderwijs- en Examenreglement van de UGent, de Curriculumcommissie bevoegd is voor het formuleren en uitvoeren van de GIT-regel.
- 5) De Beroepscommissie heeft kennisgenomen van de verschillende stappen die ondernomen zijn in de afgelopen maanden om voldoende stageplaatsen te kunnen garanderen en stelt vast dat, ondanks de genomen initiatieven, het tekort aan stageplaatsen ten tijde van de beslissing van de curriculumcommissie zeer groot bleek. De beroepscommissie onderschrijft dan ook de argumentatie waarom de Curriculumcommissie tot deze maatregel is gekomen en erkent dat deze GIT-regel tot stand is gekomen op basis van een reële overmachtssituatie.
- 6) De Beroepscommissie oordeelt vervolgens dat de GIT-regel voor deze student correct en consequent is toegepast.

De Beroepscommissie voor het curriculum beslist daarom om het besluit van de Curriculumcommissie te bevestigen en niet toe te laten om het opleidingsonderdeel “Praktijk van de Klinische psychologie: observatie en reflectie” op te nemen in het curriculum.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet daartoe evenmin aanleiding.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op de formelemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoekster brengt de grieven in herinnering die zij ten overstaan van de interne beroepsinstantie heeft opgeworpen.

Zij stelt daarbij verder:

“Zoals ik verder kan zien, reageert de Universiteit Gent niet op mijn bezwaren maar herhaalt ze louter de opgelegde maatregel. Daardoor is het voor mij onmogelijk om te zien dat mijn bezwaren effectief in overweging [werden] genomen.”

In haar antwoordnota zet verwerende partij het volgende uiteen (voetnoten zijn, tenzij anders vermeld, weggelaten):

“De studente betwist de bestreden beslissing vooreerst op grond dat de timing van de communicatie rond de regel waarbij studenten die nog meer dan 70 studiepunten dienen op te nemen in hun bacheloropleiding, het stagevak niet kunnen volgen. Ze merkt op dat dit niet van bij de aanvang van het academiejaar werd gecommuniceerd, en dat de GIT-regels retroactief zijn aangepast.

Verwerende partij merkt vooreerst op dat het curriculum van verzoekster nog niet definitief was goedgekeurd door de curriculumcommissie op het moment waarop het litigieuze vak uit het curriculum werd gehaald. Zelfs een curriculum waarbij de GIT-richtlijnen worden gevolgd, moet immers hoe dan ook nog steeds worden goedgekeurd door de curriculumcommissie en er kunnen redenen zijn voor die curriculumcommissie om af te wijken van de vooropgestelde richtlijnen, waarbij zowel meer als minder vakken kunnen worden toegelaten als in de richtlijnen voorzien. Verzoekster kan zich dan ook in elk geval niet beroepen op verworven rechten of op het rechtszekerheidsbeginsel om thans te stellen dat het vak laattijdig uit het curriculum zou zijn verwijderd. Er was nog niet beslist dat verzoekster het litigieuze vak zou mogen opnemen.

Vervolgens is het juist dat er al vrij snel – zij het nog niet bij de start van het academiejaar – duidelijk was dat er een probleem was van aantal stageplaatsen voor het nieuwe vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en selectie”. Dit nieuwe vak [noot: het vak wordt in het academiejaar 2019-20 voor de tweede maal aangeboden] werd gezien als afsluiter van de bacheloropleiding, en heeft tot doel om studenten die al voldoende kennis hebben opgebouwd binnen die bacheloropleiding, ook vertrouwd te maken met de praktijk van de klinische psychologie zodat ze met kennis van zaken kunnen beslissen om

in de masteropleiding al dan niet verder te gaan in de afstudeerrichting klinische psychologie.

De faculteit kon bij de start van het academiejaar onmogelijk al weten dat er een probleem zou zijn van aantal stageplaatsen. Er waren immers ruim voldoende stageplaatsen om alle studenten in het modeltraject en alle studenten die het eerste en tweede bachelorjaar al hadden afgerond en reeds een deel van het derde bachelorjaar hadden afgerond, te bedienen. Men kon op dat ogenblik onmogelijk inschatten dat zoveel studenten die hun tweede bachelorjaar nog niet volledig hadden afgerond, dit vak reeds zouden willen opnemen in hun curriculum, ook al was dat vak pas bedoeld voor studenten die al verder stonden in hun opleiding.

Door die onverwachte toestroom van studenten die hun tweede bachelor nog niet hadden afgerond, bleek dat er onvoldoende stageplaatsen beschikbaar waren. De stageverantwoordelijken zijn erin geslaagd om nog enkele extra stageplaatsen te vinden, maar dat bleken er onvoldoende om gelet op de toevloed aan studenten aan alle studenten een goede stageplaats aan te bieden.

Verzoekster kan de faculteit redelijkerwijze niet ten kwade duiden dat de finale communicatie hierrond maar gebeurde op het ogenblik dat vaststond dat er onvoldoende stageplaatsen zouden zijn en dat dan pas een beslissing werd genomen over de curricula van de GIT-studenten die dit vak wilden opnemen. Deze communicatie kon immers redelijkerwijze maar gebeuren eens er een volledig zicht was op de omvang van het probleem en eens vaststond hoeveel stageplaatsen er werkelijk ter beschikking waren en keuzes zouden moeten worden gemaakt rond hoe die stageplaatsen zouden kunnen worden verdeeld.

Verzoekster is ook van mening dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden en dat er sprake is van indirecte discriminatie wanneer studenten met meer dan 70 studiepunten het vak niet mogen opnemen.

Het gelijkheidsbeginsel garandeert niet een absolute gelijkheid tussen elkeen. Rechtsregels creëren nu eenmaal onvermijdelijk een onderscheid in behandeling tussen rechtsonderhorigen. Een gedifferentieerde behandeling is dus mogelijk, zolang deze niet verwordt tot een ongeoorloofde discriminatie.

Om uit te maken of er sprake is van een geoorloofde differentiatie dan wel van een ongeoorloofde discriminatie wordt in de rechtspraak volgende definitie van het gelijkheidsbeginsel gehanteerd:

“De grondwettelijke regels van gelijkheid der Belgen voor de wet en van niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling volgens bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen van de overwogen maatregel; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.”

De toetsing van handelingen aan het gelijkheidsbeginsel slaat aldus op het objectieve karakter van het onderscheid, het adequaat karakter van de maatregelen ten aanzien van het nagestreefde doel en het bestaan van een redelijke verhouding tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Dat er in het voorliggende geval sprake is van een objectief onderscheid, kan niet worden betwist. Er wordt immers onder de studenten een onderscheid gemaakt aan de hand van het aantal studiepunten dat ze dienen op te nemen om hun bacheloropleiding af te werken en het deliberatiepakket waarbinnen deze studiepunten zich bevinden, wat elementen zijn die zonder meer objectief vaststelbaar zijn.

Konden aldus het vak opnemen:

- Studenten die dit jaar het modeltraject van Ba3 volgen en dus 60 studiepunten opnemen (enkel) in Ba3;
- GIT-studenten die hun bachelor afwerken en minder dan 60 studiepunten uit Ba3 opnemen, eventueel in combinatie met vakken uit de masteropleiding;
- GIT-studenten die dit jaar 69 of minder studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen. Hier gaat het om studenten die nog geen mastervakken opnemen, en naast de vakken uit Ba3 ook nog vakken uit lagere bachelorjaren dienen op te nemen om hun bachelordiploma te behalen. Verzoekster bevindt zich in deze categorie.

Deze categorieën zijn op objectieve manier gedefinieerd, en het is voor elkeen zonder meer duidelijk welke studenten wel of niet binnen deze categorieën vallen.

Dat er sprake is van een legitiem doel kan ook niet worden betwist en wordt door verzoekster ook niet betwist. Het doel van de maatregel is om alle studenten die dit vak opnemen, een kwalitatieve stageplaats te kunnen aanbieden, waarbij voorrang wordt verleend aan die studenten die al het verst gevorderd zijn in hun studies binnen de bachelor of science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie.

En dat de maatregel evenredig is met het nagestreefde doel kan ook niet redelijk worden betwist. In elk geval heeft de maatregel tot gevolg dat alle studenten die al volledig in het derde bachelorjaar zijn beland en dus geen vakken meer meenemen uit vroegere bachelorjaren, de stage kunnen opnemen. Die studenten krijgen dan ook voorrang, wat, gelet op de fase van hun studies waar ze zich op dat moment bevinden, de logica zelf is. Studenten die een GIT volgen waarin wel nog vakken voorkomen uit het eerste of tweede deliberatiepakket, kunnen het vak maar opnemen als ze nog maximaal voor 9 studiepunten vakken uit de lagere jaren moeten opnemen. Deze studenten hebben so wie so al een curriculum dat groter is dan de ‘normale’ 60 studiepunten. De maatregel kan dan wel tot gevolg hebben dat deze studenten enigszins in hun studievoortgang worden geremd, maar ze bouwen door die maatregel hoe dan ook geen achterstand op in hun studievoortgang: de achterstand die ze hebben, is een achterstand die al eerder is opgelopen. En door op die wijze de toegang tot het vak enigszins te beperken, wordt ook vermeden dat studenten die nog onvoldoende ‘bagage’ hebben opgebouwd om zinvol die stage te volgen die stage toch reeds volgen.

Verzoekster is het hiermee niet eens en is van oordeel dat de maatregel disproportioneel is.

In dat verband voert ze vooreerst aan dat het probleem van een tekort aan stageplaatsen ook op een andere manier kon worden opgelost, bijvoorbeeld door te voorzien dat stage kan worden gelopen in de maanden juli of augustus, en dat ook stage in een privé-praktijk van een psycholoog in aanmerking zou worden genomen.

Verwerende partij merkt in dat verband op dat de stages reeds laten lopen tijdens de zomervakantie voorafgaand aan het academiejaar waarin het vak wordt opgenomen geen evidentie is. Vooreerst geldt krachtens het OER het beginsel dat geen onderwijsactiviteiten, waaronder stages, kunnen plaatsvinden buiten de lesweken. Voor stages is weliswaar een uitzondering mogelijk, maar dit blijft een uitzondering en mag niet de regel worden. Vervolgens kan een beslissing over de samenstelling van het curriculum voor een academiejaar maar worden genomen nadat het vorige academiejaar is afgelopen. Aan een student die zou beslissen om reeds in de zomervakantie de stage te lopen, kan dan ook nog niet worden gegarandeerd dat hij het vak ook zal kunnen opnemen, vermits op dat moment vaak ook nog niet met zekerheid uitgemaakt zal kunnen worden hoe ver hij in zijn opleiding gevorderd zal zijn. Het is om die reden dan ook niet opportuun om de stage reeds in de zomervakantie voorafgaand aan het jaar waarin het vak mogelijk wordt opgenomen, te laten doorgaan. De stage laten lopen tijdens de zomervakantie van het jaar waarin het vak wordt opgenomen, is nog minder evident, omdat het alsdan vaak praktisch onmogelijk zal zijn om nog zinvol reflectiesessies te organiseren.

Het stageaanbod uitbreiden door ook stages toe te laten in privépraktijken van psychologen, is evenmin een optie, vermits het precies de bedoeling is de studenten te laten kennis maken met de dagelijkse werkzaamheden van een klinisch psycholoog binnen een (multi-disciplinaire) klinische setting. Dergelijke setting is er uiteraard niet in een privé-praktijk van een psycholoog.

De door de studente voorgestelde oplossingen zijn dan ook allerminst adequaat, en alvast heel wat minder adequaat dan de genomen maatregel.

De studente acht [de] schade die ze lijdt ook niet in verhouding tot het “voordeel” van de UGent vermits zij aldus niet tijdig haar bachelordiploma kan behalen. Verwerende partij herinnert er in dat verband aan dat het feit dat de studente haar bachelordiploma niet tijdig kan behalen, niet in eerste instantie is veroorzaakt door de genomen maatregel, maar wel het gevolg is van het feit dat ze in de voorgaande academiejaren een studieachterstand heeft opgelopen, waardoor ze niet meer het modeltraject volgt maar in een GIT is ingestapt. Door de maatregel bouwt ze geen verdere studievoortgang op. Alleen kan ze daardoor de opgelopen studieachterstand mogelijk minder snel terug inlopen, in die zin dat ze die dit academiejaar niet volledig zal kunnen inlopen, maar ook volgend academiejaar nog één vak zal moeten inhalen.

Dat het daardoor voor haar quasi onmogelijk zou worden om haar studies af te ronden in vijf jaar, is daarbij ook helemaal niet correct en puur hypothetisch. Verzoekster kan het vak gewoon opnemen in haar eerste masterjaar en – in de veronderstelling dat ze ondertussen ook slaagt voor de andere vakken binnen haar bacheloropleiding – in combinatie met de andere vakken binnen dat eerste masterjaar. Dat ze het vak dit academiejaar nog niet zou kunnen opnemen, belet ook niet dat ze in het academiejaar 2021-22 haar masterstage zou opnemen. Als ze deze stage dan niet kan opnemen, zal dat

het loutere gevolg zijn van verdere vertraging in haar studievoortgang die verzoekster dit of volgend academiejaar zou volgen.

In ondergeschikte orde ziet verzoekster niet in waarom ze het vak niet zou mogen volgen als ze zelf een stageplaats aanbrengt.

Verwerende partij merkt op dat bij de start van het academiejaar een oproep gedaan is aan de studenten om ook zelf stageplaatsen aan te brengen, maar deze oproep heeft nauwelijks resultaat gehad, wat mede één van de oorzaken was van het feit dat de opleiding keuzes heeft moeten maken en de nieuwe regel heeft ingevoerd voor dit academiejaar. Verzoekster heeft ook de mogelijkheid gehad om hierop in te gaan. Ze bewijst vooralsnog niet dat ze een stageplaats heeft aangebracht die bovendien ook aanvaard werd door de verantwoordelijk lesgever en voldoet aan de vereisten voor het betrokken vak. Navraag bij de verantwoordelijken voor het vak leert ook dat de studente geen contact opnam, en zeker geen stageplaats ter goedkeuring voorlegde.”

In haar wederantwoordnota gaat verzoekster nog dieper in op de argumenten die zij aan de beroepsinstantie heeft voorgelegd.

Beoordeling

Wat de formelemotiveringsplicht betreft, herinnert de Raad eraan dat een beroepscommissie niet verplicht is om op alle grieven en opmerkingen afzonderlijk te reageren. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen.

Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

In haar intern beroep heeft verzoekster, zoals hierboven in herinnering is gebracht, verschillende concrete grieven uiteengezet tegen de beslissing van de curriculumcommissie.

Op die grieven is in de bestreden beslissing geen antwoord gekomen. De beroepscommissie heeft zich ertoe beperkt te overwegen dat de curriculumcommissie conform het onderwijs- en examenreglement bevoegd is voor het formuleren en uitvoeren van de GIT-regel en dat de

argumentatie van de curriculumcommissie bij het tot stand komen van de overmachtssituatie wordt onderschreven.

Wat verwerende partij inzake de concrete grieven van verzoekster thans omstandig in haar antwoordnota uiteenzet, kan aan dat gemis aan motivering niet verhelpen. Die argumenten zijn immers niet aan de facultaire beroepscommissie toerekenbaar, en maken vormelijk van de bestreden beslissing geen deel uit.

Alvorens te kunnen oordelen of een verwerping van het intern beroep de toets van het gelijkheidsbeginsel en de beginselen van behoorlijk bestuur kan doorstaan, moet duidelijk zijn wat de overwegingen van de facultaire beroepscommissie ter zake zijn.

Dat blijkt vooralsnog niet uit de bestreden beslissing.

In de mate dat het steunt op de formelemotiveringsplicht, is het beroep alvast gegrond.

Tweede middel

In een tweede middel beroept verzoekster zich op het redelijkheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster voert aan dat zij reeds op zoek was gegaan naar een stageplaats en dat zij een verplicht college voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie’ volgde.

Dat dit opleidingsonderdeel nu retroactief alsnog uit haar curriculum wordt verwijderd, acht zij in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

Daarnaast voert verzoekster aan dat de bestreden beslissing haar doel verliest in het licht van de omstandigheid dat zijzelf een stageplaats heeft gevonden.

In haar antwoordnota repliceert verwerende partij als volgt (voetnoten zijn weggelaten, tenzij anders vermeld):

“(…)

Verwerende partij merkt vooreerst op dat het curriculum van verzoekster nog niet definitief was goedgekeurd door de curriculumcommissie op het moment waarop het litigieuze vak uit het curriculum werd gehaald. Zelfs een curriculum waarbij de GIT-richtlijnen worden gevolgd, moet immers hoe dan ook nog steeds worden goedgekeurd door de curriculumcommissie en er kunnen redenen zijn voor die curriculumcommissie om af te wijken van de vooropgestelde richtlijnen, waarbij zowel meer als minder vakken kunnen worden toegelaten als in de richtlijnen voorzien. Verzoekster kan zich dan ook in elk geval niet beroepen op verworven rechten of op het rechtszekerheidsbeginsel om thans te stellen dat het vak laattijdig uit het curriculum zou zijn verwijderd. Er was nog niet beslist dat verzoekster het litigieuze vak zou mogen opnemen.

Vervolgens is het juist dat er al vrij snel – zij het nog niet bij de start van het academiejaar – duidelijk was dat er een probleem was van aantal stageplaatsen voor het nieuwe vak “praktijk van de klinische psychologie: observatie en selectie”. Dit nieuwe vak [noot: het vak wordt in het academiejaar 2019-20 voor de tweede maal aangeboden] werd gezien als afsluiter van de bacheloropleiding, en heeft tot doel om studenten die al voldoende kennis hebben opgebouwd binnen die bacheloropleiding, ook vertrouwd te maken met de praktijk van de klinische psychologie zodat ze met kennis van zaken kunnen beslissen om in de masteropleiding al dan niet verder te gaan in de afstudeerrichting klinische psychologie.

De faculteit kon bij de start van het academiejaar onmogelijk al weten dat er een probleem zou zijn van aantal stageplaatsen. Er waren immers ruim voldoende stageplaatsen om alle studenten in het modeltraject en alle studenten die het eerste en tweede bachelorjaar al hadden afgerond en reeds een deel van het derde bachelorjaar hadden afgerond, te bedienen. Men kon op dat ogenblik onmogelijk inschatten dat zoveel studenten die hun tweede bachelorjaar nog niet volledig hadden afgerond, dit vak reeds zouden willen opnemen in hun curriculum, ook al was dat vak pas bedoeld voor studenten die al verder stonden in hun opleiding.

Door die onverwachte toestroom van studenten die hun tweede bachelor nog niet hadden afgerond, bleek dat er onvoldoende stageplaatsen beschikbaar waren. De stageverantwoordelijken zijn erin geslaagd om nog enkele extra stageplaatsen te vinden, maar dat bleken er onvoldoende om gelet op de toevloed aan studenten aan alle studenten een goede stageplaats aan te bieden.

Verzoekster kan de faculteit redelijkerwijze niet ten kwade duiden dat de finale communicatie hierrond maar gebeurde op het ogenblik dat vaststond dat er onvoldoende stageplaatsen zouden zijn en dat dan pas een beslissing werd genomen over de curricula van de GIT-studenten die dit vak wilden opnemen. Deze communicatie kon immers redelijkerwijze maar gebeuren eens er een volledig zicht was op de omvang van het probleem en eens vaststond hoeveel stageplaatsen er werkelijk ter beschikking waren en keuzes zouden moeten worden gemaakt rond hoe die stageplaatsen zouden kunnen worden verdeeld.

Verzoekster is ook van mening dat het gelijkheidsbeginsel werd geschonden en dat er sprake is van indirecte discriminatie wanneer studenten met meer dan 70 studiepunten het vak niet mogen opnemen.

Het gelijkheidsbeginsel garandeert niet een absolute gelijkheid tussen elkeen. Rechtsregels creëren nu eenmaal onvermijdelijk een onderscheid in behandeling tussen rechtsonderhorigen. Een gedifferentieerde behandeling is dus mogelijk, zolang deze niet verwordt tot een ongeoorloofde discriminatie.

Om uit te maken of er sprake is van een geoorloofde differentiatie dan wel van een ongeoorloofde discriminatie wordt in de rechtspraak volgende definitie van het gelijkheidsbeginsel gehanteerd:

“De grondwettelijke regels van gelijkheid der Belgen voor de wet en van niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling volgens bepaalde categorieën van personen zou worden ingesteld, voor zover voor het criterium van onderscheid een objectieve en redelijke verantwoording bestaat. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld met betrekking tot het doel en de gevolgen van de overwogen maatregel; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat de aangewende middelen redelijkerwijze niet evenredig zijn met het beoogde doel.”

De toetsing van handelingen aan het gelijkheidsbeginsel slaat aldus op het objectieve karakter van het onderscheid, het adequaat karakter van de maatregelen ten aanzien van het nagestreefde doel en het bestaan van een redelijke verhouding tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Dat er in het voorliggende geval sprake is van een objectief onderscheid, kan niet worden betwist. Er wordt immers onder de studenten een onderscheid gemaakt aan de hand van het aantal studiepunten dat ze dienen op te nemen om hun bacheloropleiding af te werken en het deliberatiepakket waarbinnen deze studiepunten zich bevinden, wat elementen zijn die zonder meer objectief vaststelbaar zijn.

Konden aldus het vak opnemen:

- Studenten die dit jaar het modeltraject van Ba3 volgen en dus 60 studiepunten opnemen (enkel) in Ba3;
- GIT-studenten die hun bachelor afwerken en minder dan 60 studiepunten uit Ba3 opnemen, eventueel in combinatie met vakken uit de masteropleiding;
- GIT-studenten die dit jaar 69 of minder studiepunten moeten opnemen om hun bachelordiploma te behalen. Hier gaat het om studenten die nog geen mastervakken opnemen, en naast de vakken uit Ba3 ook nog vakken uit lagere bachelorjaren dienen op te nemen om hun bachelordiploma te behalen. Verzoekster bevindt zich in deze categorie.

Deze categorieën zijn op objectieve manier gedefinieerd, en het is voor elkeen zonder meer duidelijk welke studenten wel of niet binnen deze categorieën vallen.

Dat er sprake is van een legitiem doel kan ook niet worden betwist en wordt door verzoekster ook niet betwist. Het doel van de maatregel is om alle studenten die dit vak opnemen, een kwalitatieve stageplaats te kunnen aanbieden, waarbij voorrang wordt verleend aan die studenten die al het verst gevorderd zijn in hun studies binnen de bachelor of science in de psychologie, afstudeerrichting klinische psychologie.

En dat de maatregel evenredig is met het nagestreefde doel kan ook niet redelijk worden betwist. In elk geval heeft de maatregel tot gevolg dat alle studenten die al volledig in het derde bachelorjaar zijn beland en dus geen vakken meer meenemen uit vroegere bachelorjaren, de stage kunnen opnemen. Die studenten krijgen dan ook voorrang, wat, gelet op de fase van hun studies waar ze zich op dat moment bevinden, de logica zelf is. Studenten die een GIT volgen waarin wel nog vakken voorkomen uit het eerste of tweede deliberatiepakket, kunnen het vak maar opnemen als ze nog maximaal voor 9 studiepunten vakken uit de lagere jaren moeten opnemen. Deze studenten hebben so wie so al een curriculum dat groter is dan de “normale” 60 studiepunten. De maatregel kan dan wel tot gevolg hebben dat deze studenten enigszins in hun studievoortgang worden geremd, maar ze bouwen door die maatregel hoe dan ook geen achterstand op in hun studievoortgang: de achterstand die ze hebben, is een achterstand die al eerder is opgelopen. En door op die wijze de toegang tot het vak enigszins te beperken, wordt ook vermeden dat studenten die nog onvoldoende “bagage” hebben opgebouwd om zinvol die stage te volgen die stage toch reeds volgen.

Verzoekster is het hiermee niet eens en is van oordeel dat de maatregel disproportioneel is.

In dat verband voert ze vooreerst aan dat het probleem van een tekort aan stageplaatsen ook op een andere manier kon worden opgelost, bijvoorbeeld door te voorzien dat stage kan worden gelopen in de maanden juli of augustus, en dat ook stage in een privépraktijk van een psycholoog in aanmerking zou worden genomen.

Verwerende partij merkt in dat verband op dat de stages reeds laten lopen tijdens de zomervakantie voorafgaand aan het academiejaar waarin het vak wordt opgenomen geen evidentie is. Vooreerst geldt krachtens het OER het beginsel dat geen onderwijsactiviteiten, waaronder stages, kunnen plaatsvinden buiten de lesweken. Voor stages is weliswaar een uitzondering mogelijk, maar dit blijft een uitzondering en mag niet de regel worden. Vervolgens kan een beslissing over de samenstelling van het curriculum voor een academiejaar maar worden genomen nadat het vorige academiejaar is afgelopen. Aan een student die zou beslissen om reeds in de zomervakantie de stage te lopen, kan dan ook nog niet worden gegarandeerd dat hij het vak ook zal kunnen opnemen, vermits op dat moment vaak ook nog niet met zekerheid uitgemaakt zal kunnen worden hoe ver hij in zijn opleiding gevorderd zal zijn. Het is om die reden dan ook niet opportuun om de stage reeds in de zomervakantie voorafgaand aan het jaar waarin het vak mogelijk wordt opgenomen, te laten doorgaan. De stage laten lopen tijdens de zomervakantie van het jaar waarin het vak wordt opgenomen, is nog minder evident, omdat het alsdan vaak praktisch onmogelijk zal zijn om nog zinvol reflectiesessies te organiseren.

Het stageaanbod uitbreiden door ook stages toe te laten in privépraktijken van psychologen, is evenmin een optie, vermits het precies de bedoeling is de studenten te laten kennis maken met de dagelijkse werkzaamheden van een klinisch psycholoog

binnen een (multi-disciplinaire) klinische setting. Dergelijke setting is er uiteraard niet in een privépraktijk van een psycholoog.

De door de studente voorgestelde oplossingen zijn dan ook allerminst adequaat, en alvast heel wat minder adequaat dan de genomen maatregel.

De studente acht het schade die ze lijdt ook niet in verhouding tot het ‘voordeel’ van de UGent vermits zij aldus niet tijdig haar bachelordiploma kan behalen. Verwerende partij herinnert er in dat verband aan dat het feit dat de studente haar bachelordiploma niet tijdig kan behalen, niet in eerste instantie is veroorzaakt door de genomen maatregel, maar wel het gevolg is van het feit dat ze in de voorgaande academiejaren een studieachterstand heeft opgelopen, waardoor ze niet meer het modeltraject volgt maar in een GIT is ingestapt. Door de maatregel bouwt ze geen verdere studievoortgang op. Alleen kan ze daardoor de opgelopen studieachterstand mogelijk minder snel terug inlopen, in die zin dat ze die dit academiejaar niet volledig zal kunnen inlopen, maar ook volgend academiejaar nog één vak zal moeten inhalen.

Dat het daardoor voor haar quasi onmogelijk zou worden om haar studies af te ronden in vijf jaar, is daarbij ook helemaal niet correct en puur hypothetisch. Verzoekster kan het vak gewoon opnemen in haar eerste masterjaar en – in de veronderstelling dat ze ondertussen ook slaagt voor de andere vakken binnen haar bacheloropleiding – in combinatie met de andere vakken binnen dat eerste masterjaar. Dat ze het vak dit academiejaar nog niet zou kunnen opnemen, belet ook niet dat ze in het academiejaar 2021-22 haar masterstage zou opnemen. Als ze deze stage dan niet kan opnemen, zal dat het loutere gevolg zijn van verdere vertraging in haar studievoortgang die verzoekster dit of volgend academiejaar zou volgen.

In ondergeschikte orde ziet verzoekster niet in waarom ze het vak niet zou mogen volgen als ze zelf een stageplaats aanbrengt.

Verwerende partij merkt op dat bij de start van het academiejaar een oproep gedaan is aan de studenten om ook zelf stageplaatsen aan te brengen, maar deze oproep heeft nauwelijks resultaat gehad, wat mede één van de oorzaken was van het feit dat de opleiding keuzes heeft moeten maken en de nieuwe regel heeft ingevoerd voor dit academiejaar. Verzoekster heeft ook de mogelijkheid gehad om hierop in te gaan. Ze bewijst vooralsnog niet dat ze een stageplaats heeft aangebracht die bovendien ook aanvaard werd door de verantwoordelijk lesgever en voldoet aan de vereisten voor het betrokken vak. Navraag bij de verantwoordelijken voor het vak leert ook dat de studente geen contact opnam, en zeker geen stageplaats ter goedkeuring voorlegde.”

Verzoekster harerzijds handhaaft in haar wederantwoord haar middelen en argumenten. Zij stipt nog aan dat de inschrijving voor het opleidingsonderdeel werd verwijderd een dag voordat voor de studenten de deadline verstreek (16 oktober 2019) om zelf een stageplaats aan te brengen.

Beoordeling

Verzoekster is ingeschreven in de bacheloropleiding, en het hier voorliggende opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ (3 studiepunten) maakt deel uit van het derde modeltrajectjaar binnen die opleiding.

Blijkens de ECTS-fiche van het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ (stuk 6 administratief dossier) bestaat het opleidingsonderdeel uit een vijfdaagse observatiestage, gekoppeld aan drie reflectiesessies.

Niet-deelnemen aan een van de onderdelen, waaronder de observatiestage, betekent – nog steeds volgens de ECTS-fiche – dat de student hoogstens het hoogste niet-delibereerbare cijfer (7/20) kan krijgen. De Raad leidt daaruit af dat zonder de effectieve deelname aan de stage, het opnemen van het opleidingsonderdeel weinig zin heeft, wat evenwel niet betekent dat de inschrijving voor het opleidingsonderdeel daarom uitgesloten is.

Verzoekster verklaart ter zitting dat zij aan één van de reflectiesessies heeft deelgenomen, en dat een andere sessie nog moet worden gehouden.

De Raad onderzoekt vooreerst of verzoekster door de curriculumcommissie voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ kon worden uitgeschreven op grond van de bepalingen van het onderwijs- en examenreglement.

Vast staat dat verzoekster zich, voorafgaand aan de beslissing van de curriculumcommissie – en dus voorafgaand aan de bestreden beslissing – heeft kunnen inschrijven voor het opleidingsonderdeel, ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Artikel 30, §§4 en 5 van het onderwijs- en examenreglement 2019-2020 bepalen inzake de inschrijving voor een GIT het volgende:

“§4. Vastleggen van het curriculum onder diplomadoelcontract

De student dient een voorstel van curriculum in via OASIS volgens de richtlijnen en deadlines van de faculteit.

(...)

De curriculumcommissie stelt de studenten uiterlijk vóór 15 november via oasis.ugent.be in kennis van hun vastgelegde curriculum.

Ingeval de student zelf geen curriculumvoorstel heeft ingediend vóór 15 november, wordt door de curriculumcommissie een vakkenpakket samengesteld.

De studenten hebben, overeenkomstig §6, de mogelijkheid beroep aan te tekenen tegen een beslissing van de curriculumcommissie.

§5. Wijzigingen aan een vastgelegd curriculum

Wijzigingen aan een vastgelegd curriculum (d.i. het toevoegen en/of verwijderen van opleidingsonderdelen onder eendere welk contracttype) moeten door de student bij de curriculumcommissie aangevraagd worden respectievelijk uiterlijk 14 november voor eerstesemestervakken en uiterlijk 28 februari voor tweedesemester- en jaarvakken. Voor studenten die veranderen van afstudeerrichting, kan afgeweken worden van de uiterste aanvraagdatum voor eerstesemestervakken.

De curriculumcommissie dient – indien zij daartoe heeft beslist – deze wijzigingen uit te voeren respectievelijk vóór 1 december voor eerstesemestervakken en vóór 15 maart voor tweedesemester- en jaarvakken.

Een wijziging aan een door de faculteit en de student vastgelegd curriculum kan nooit leiden tot overgang naar een andere opleiding.

(...)”

Anders dan verwerende partij het ziet, volgt uit deze bepalingen niet dat wijzigingen aan een curriculum *in alle gevallen* mogelijk zijn tot 15 november.

Artikel 30, §4 schrijft voor dat de student een voorstel van curriculum indient binnen de deadline en dat de curriculumcommissie de studenten uiterlijk vóór 15 november via oasis.ugent.be in kennis stelt van hun vastgelegde curriculum. Daaruit volgt niet dat een curriculumcommissie, zo zij vóór die uiterlijke datum uitspraak heeft gedaan, over de mogelijkheid beschikt om tot 15 november vrijelijk en op eigen initiatief op die beslissing terug te komen.

Te dezen heeft verzoekster op 20 september 2019 het bericht ontvangen dat de curriculumcommissie het door verzoekster voorgelegde inschrijvingscurriculum heeft bekeken en (mogelijk met enkele aanpassingen, *quod in casu non*) goedgekeurd. Verzoekster heeft zich vervolgens met dat curriculum akkoord verklaard.

Daarmee heeft de curriculumcommissie in beginsel haar bevoegdheid uitgeput.

Een uitspraak over een curriculum is een constitutieve en rechtverlenende handeling. Zij doet blijkens artikel 30, §6 van het onderwijs- en examenreglement door haar kennisgeving ook de termijn voor het intern beroep ingaan. Zulks is aan verzoekster ten andere met de voormelde e-mail van 20 september 2019 ook meegedeeld.

De curriculumcommissie kan op een beslissing omtrent een curriculum dan ook slechts eenzijdig terugkomen door middel van een intrekkingbeslissing, wat veronderstelt dat aan de voorwaarden daartoe is voldaan. Eén van die voorwaarden is dat de in te trekken beslissing met een onregelmatigheid moet zijn behept. Het komt de Raad voor dat de overmacht waarop verwerende partij zich beroept, geen ‘onregelmatigheid’ is in het licht van de leer van de intrekking.

In de mate dat de bestreden beslissing aan verzoekster het recht ontzegt om voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ een inschrijving te nemen, kan die beslissing niet standhouden.

Nu verzoeksters recht op behoud van de inschrijving in het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ binnen een normale toepassing van het onderwijs- en examenreglement is vastgesteld, is de vraag aan de orde of er sprake is van dermate uitzonderlijke omstandigheden – ongeacht of die in de sfeer van de overmachtsleer dan wel de imprevisieleer onder te brengen zijn – dat verwerende partij op grond daarvan het opleidingsonderdeel alsnog uit verzoeksters curriculum kan verwijderen.

Dit veronderstelt als constitutief bestanddeel dat het onmogelijk is om verzoekster een stageplaats te bieden.

De Raad stelt vast dat over het vervuld zijn van die voorwaarde vooralsnog geen duidelijkheid bestaat.

Uit de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, die op dat punt niet door de bestreden beslissing wordt tegengesproken, blijkt dat er na toepassing van de cesuur waarvoor de curriculumcommissie heeft gekozen, op die datum acht stageplaatsen meer ter beschikking waren (264) dan studenten aan wie een stageplaats werd toebedeeld.

Ter zitting verklaart verzoekster bovendien dat zij zelf een potentiële stageplaats kan aanbrengen.

Hieruit volgt dat er, op het eerste gezicht, mogelijk voldoende stageplaatsen zijn om minstens de studenten die zich tegen de bestreden beslissing hebben voorzien met een intern beroep én met een beroep bij de Raad, een stageplaats te bieden.

Verwerende partij betreurt dat verzoekster thans aangeeft zelf één of meer mogelijke stageplaatsen te hebben gevonden, terwijl zij geen gevolg heeft gegeven aan de door de opleiding voorafgaand aan de ambtshalve wijziging van de individuele curricula aan de studenten gerichte oproep om stageplaatsen te zoeken.

De Raad kan voor dat aanvoelen veel begrip opbrengen. Van verzoekster had een meer actieve houding mogen uitgaan.

Niet uitgesloten is evenwel, dat buiten de stageplaatsen die niet-ingevuld zijn gebleven na de toepassing van de cesuur, andere door verzoekster aangeboden stageplaatsen alsnog aan de voorwaarden zoals in de stagehandleiding vooropgesteld, kunnen voldoen.

Het komt de Raad, gelet op het bovenstaande, gepast voor om de debatten te heropenen met het oog op het volgende:

1. Verzoekster beschikt over een termijn tot uiterlijk 6 december 2019, 12u00, om aan verwerende partij de gegevens over te maken van de potentiële stageplaats(en) waarvan zij meent dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ in aanmerking komt *c.q.* komen om op basis van de criteria van de stagehandleiding bijkomend te worden erkend, en waar zij na die erkenning effectief stage zou kunnen lopen;
2. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 13 december 2019, 12u00, om aan de Raad en aan verzoekster mee te delen (i) of er van het surplus aan stageplaatsen waarvan sprake in de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, nog plaatsen beschikbaar zijn en (ii) welke uitspraak er werd gedaan over de aanvaardbaarheid van de door verzoekster aangemelde stageplaats(en).

De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van maandag 16 december 2019 om 09u30.

Dit arrest geldt als oproeping.

BESLISSING

1. De Raad verklaart het beroep ontvankelijk.

2. Het eerste middel is gegrond.

3. Alvorens recht te doen over het tweede middel, wordt aan verwerende en verzoekende partij een termijn tot 6 december 2019, respectievelijk 13 december 2019 verleend om standpunt in te nemen over de hierboven aangegeven onderwerpen.

4. De zaak wordt opnieuw vastgesteld op de zitting van de I^e Kamer van 16 december 2019.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 2 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een

kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 11 december 2019

Arrest nr. 5.512 van 11 december 2019 in de zaak 2019/713

In zake: Aysegül KANDIRMAZ
Woonplaats kiezend te 9030 Mariakerke
Heizen 5

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij de herinschrijving van verzoekster voor de opleiding geweigerd wordt.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in het “Schakelprogramma Master in de bedrijfskunde” en is sinds het academiejaar 2015-2016 tevens ingeschreven in de “Master in de bedrijfskunde”.

Op het einde van het academiejaar 2017-2018 werden aan verzoekster bindende voorwaarden opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Na afloop van het academiejaar 2018-2019 had verzoekster voor minder dan 75% van de opgenomen ECTS-credits een credit verworven, waardoor ze niet aan haar bindende voorwaarde had voldaan. Daarom werd haar herinschrijving voor de opleiding geweigerd.

Verzoekster stelde op datum van 18 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, maar niet gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat aan verzoekster een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van art. 88, §1 van het OER, nu zij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden die haar op het einde van het vorige academiejaar werden opgelegd en dewelke zij niet heeft aangevochten. Verzoekster heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven en is evenmin geslaagd voor elk opleidingsonderdeel dat zij al tweemaal heeft opgenomen zonder een credit te hebben behaald. De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepsinstantie onderzoekt vooreerst of verzoekster een overmachtssituatie aantoont die rechtvaardigt waarom zij niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden. Verzoekster beargumenteert hierover in haar verzoekschrift en ter zitting dat zij een werkstudente is. Bovendien voert ze aan dat haar langdurige relatie beëindigd werd en dat zij te kampen had met een depressie. Overigens wijst zij erop dat zij onregelmatigheden heeft begaan in haar onderzoekspaper, reden waarom haar de examentuchtsanctie ‘uitsluiting examenperiode’ voor de tweede zittijd werd opgelegd.

De depressie van verzoekster wordt gestaafd met de volgende doktersattesten, waarin zij telkenmale ongeschikt wordt verklaard om de lessen te volgen:

- Attest d.d. 19.04.2019 voor de periode van 20.04.2019 - 11.05.2019
- Attest d.d. 03.05.2019 voor de periode van 12.05.2019 – 31.05.2019

- *Post factum* attest d.d. 16.08.2019 voor de periode van 16.01.2019 – 15.06.2019

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de eerste twee attesten tezamen betrekking hebben op de periode van 20.04.2019 – 31.05.2019, wat weliswaar een ongeschiktheid van bijna zes weken betreft, maar geen betrekking heeft op een examenperiode. Het laatste attest werd op 16 augustus 2019 opgesteld en heeft betrekking op de eerste zittijd van het eerste semester (uitgezonderd de eerste twee dagen van deze periode) en het volledige tweede semester. De interne beroepsinstantie stelt echter vast dat verzoekster, niettegenstaande dit attest, heeft deelgenomen aan examens van de eerste zittijd (eerste en tweede semester). Tijdens de eerste zittijd van het eerste semester heeft verzoekster een creditbewijs verworven voor het opleidingsonderdeel 'Inleiding tot de micro-economie'. Verzoekster preciseert niet op welke examens deze medische problematiek rechtstreeks een invloed heeft gehad.

Ter staving van de ziekte toont verzoekster eveneens twee verpakkingen van antidepressiva. Op de verpakking van één van beiden is geen datum vermeld, op het tweede is 01.07.2019 vermeld als afleverdatum. In haar verzoekschrift deelt verzoekster mee dat zij deze medicijnen nog steeds dient te nemen en opgevolgd wordt. Hoewel de interne beroepsinstantie begrip heeft voor de persoonlijke moeilijkheden die verzoekster ondervonden heeft ten gevolge van haar relatiebreuk, worden hiervan geen stukken bijgebracht, noch wordt gepreciseerd wanneer deze zou hebben plaatsgevonden. Wat de door verzoekster ingeroepen combinatie tussen werk en privé betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoekster inderdaad het statuut van werkstudente heeft. Ze benadrukt echter ook dat het de verantwoordelijkheid van verzoekster betreft indien zij door haar werkactiviteiten onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en aldus niet voldeed aan de bindende voorwaarden. Dat aan verzoekster een examentuchtsanctie werd opgelegd voor onregelmatigheden begaan bij de onderzoekspaper, is eveneens een eigen verantwoordelijkheid van verzoekster. De interne beroepsinstantie merkt op dat de begane onregelmatigheden en de opgelegde sanctie door verzoekster niet betwist zijn. Deze sanctie bleef bovendien beperkt tot de tweede zittijd, zodat dit niet kan worden ingeroepen ter verantwoording van de beperkte studievoortgang gedurende de eerste zittijd.

De interne beroepsinstantie heeft zeker begrip voor de persoonlijke situatie van verzoekster, maar kan echter niet anders dan vaststellen dat het studierendement van verzoekster al sedert het aanvatten van de studies zeer laag is, ondanks het opnemen van een beperkte studielast:

- In 2014-2015 behaalde zij 6 van de 21 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (29%);
- In 2015-2016 behaalde zij 12 van de 27 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (44%) en 6 van de 6 opgenomen ECTS-credits master (100%);
- In 2016-2017 behaalde zij 18 van de 24 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (75%);
- In 2017-2018 behaalde zij 0 van de 12 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (0%) en 6 van de 18 opgenomen ECTS-credits master (33%);
- In 2018-2019 behaalde zij 6 van de 12 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (50%) en 0 van de 18 opgenomen ECTS-credits master (0%).

Verzoekster is reeds gedurende vijf academiejaren ingeschreven voor het schakelprogramma, zonder dit af te ronden. Voor een normstudent betreft dit een bijna volledige studiebelasting van één academiejaar. In het kader hiervan werden aan verzoekster bindende voorwaarden opgelegd in de academiejaren 2014-2015, 2015-2016 en 2017-2018.

Bovendien stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoekster reeds drie academiejaren is ingeschreven in de masteropleiding en slechts 12 van de 60 studiepunten behaalde. Zij heeft aldus nog een hele weg af te leggen om haar masterdiploma te behalen. Bovendien wijst de interne beroepsinstantie erop dat verzoekster:

- ‘Financieel management en investeringsanalyse’ reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij slechts twee van de drie examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie);
- ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’ reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij geen van de drie examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie).

Rekening houdend met de concrete elementen die dit dossier kenmerken, in het bijzonder het gelopen studieparcours en het ontbreken van bewijs dat verzoekster in academiejaar 2019-2020 een beter studierendement kan realiseren, beslist de interne beroepsinstantie dat de studievoortgangsbepaling ‘inschrijving niet toegelaten’ dient te worden bevestigd.

Om deze redenen beslist de beroepsinstantie dat het beroep van verzoekster ontvankelijk, maar niet gegrond is. De bestreden beslissing wordt bevestigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 17 oktober 2019 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 oktober 2019 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Voorafgaand aan de beoordeling – ontvankelijkheid (tijdigheid van het beroep)

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing. Dit betreft een vervaltermijn.

In casu werd verzoekster blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mail van 17 oktober 2019 (zie stuk 5 van verwerende partij). De Raad leest in de begeleidende e-mail het volgende: *“Gelieve ons de ontvangst van deze mail per kerende te bevestigen”*. De Raad vindt in het dossier echter geen bevestiging van ontvangst van deze mail houdende de interne beroepsbeslissing terug. Aangezien niet duidelijk is wanneer verzoekster deze e-mail heeft ontvangen, is het voor de Raad niet duidelijk wanneer de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing precies heeft plaatsgevonden en wanneer bijgevolg de vervaltermijn voor het extern beroep is aangevangen.

Verzoekster diende een verzoekschrift gedateerd op 30 oktober 2019 (datumstempel aangetekende zending) in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Aldus rijst de vraag of het extern beroep, gedateerd op 30 oktober 2019, tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep werd ingesteld.

Gezien dit een ambtshalve aangevoerde exceptie betreft en vermits deze vraag de Raad noodzakelijk lijkt voor de behandeling van het dossier, wenst de Raad de debatten te heropenen en aan partijen de mogelijkheid te bieden om hieromtrent standpunt in te nemen. Hij vraagt aan verwerende partij om hieromtrent standpunt in te nemen, alsook om desgevallend het bewijs of de bevestiging van ontvangst van de e-mail d.d. 17 oktober 2019 houdende de interne beroepsbeslissing aan de Raad en aan verzoekende partij te bezorgen, en dit ten laatste op 13 december 2019. Vervolgens kan verzoekende partij ten laatste op 15 december 2019 haar schriftelijk standpunt ter zake meedelen aan de Raad en aan verwerende partij, waarna de debatten worden gesloten.

BESLISSING

- 1. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 13 december 2019 om de gevraagde ontvangstbevestiging over te maken, samen met een toelichtende nota.**
- 2. Verzoekende partij beschikt vervolgens over een termijn tot uiterlijk 15 december 2019 om een toelichtende nota in te dienen, waarna de debatten worden gesloten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 11 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.537 van 19 december 2019 in de zaak 2019/713

In zake: Aysegül KANDIRMAZ
Woonplaats kiezend te 9030 Mariakerke
Heizen 5

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
Woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 30 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 12 september 2019 waarbij de herinschrijving van verzoekster voor de opleiding geweigerd wordt.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij arrest nr. 5.512 van 11 december 2019 heeft de Raad de debatten heropend.

Verwerende partij heeft het gevraagde document en een toelichtende nota ingediend, waarna ook verzoekende partij een toelichtende nota heeft ingediend. Daarna werden de debatten opnieuw gesloten.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in het “Schakelprogramma Master in de bedrijfskunde” en is sinds het academiejaar 2015-2016 tevens ingeschreven in de “Master in de bedrijfskunde”.

Op het einde van het academiejaar 2017-2018 werden aan verzoekster bindende voorwaarden opgelegd als maatregel van studievoortgangsbewaking.

Na afloop van het academiejaar 2018-2019 had verzoekster voor minder dan 75% van de opgenomen ECTS-credits een credit verworven, waardoor ze niet aan haar bindende voorwaarde had voldaan. Daarom werd haar herinschrijving voor de opleiding geweigerd.

Verzoekster stelde op datum van 18 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 23 september 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, maar niet gegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat aan verzoekster een ‘inschrijving niet toegelaten’ werd opgelegd in toepassing van art. 88, §1 van het OER, nu zij niet voldaan heeft aan de bindende voorwaarden die haar op het einde van het vorige academiejaar werden opgelegd en dewelke zij niet heeft aangevochten. Verzoekster heeft immers niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven en is evenmin geslaagd voor elk opleidingsonderdeel dat zij al tweemaal heeft opgenomen zonder een credit te hebben behaald. De weigering tot herinschrijving is dan ook het aangekondigde gevolg van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepsinstantie onderzoekt vooreerst of verzoekster een overmachtssituatie aantoont die rechtvaardigt waarom zij niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden. Verzoekster beargumenteert hierover in haar verzoekschrift en ter zitting dat zij een werkstudente is. Bovendien voert ze aan dat haar langdurige relatie beëindigd werd en dat zij te kampen had met een depressie. Overigens wijst zij erop dat zij onregelmatigheden heeft begaan in haar onderzoekspaper, reden waarom haar de examentuchtsanctie ‘uitsluiting examenperiode’ voor de tweede zittijd werd opgelegd.

De depressie van verzoekster wordt gestaafd met de volgende doktersattesten, waarin zij telkenmale ongeschikt wordt verklaard om de lessen te volgen:

- Attest d.d. 19.04.2019 voor de periode van 20.04.2019 - 11.05.2019
- Attest d.d. 03.05.2019 voor de periode van 12.05.2019 – 31.05.2019
- *Post factum* attest d.d. 16.08.2019 voor de periode van 16.01.2019 – 15.06.2019

De interne beroepsinstantie stelt vast dat de eerste twee attesten tezamen betrekking hebben op de periode van 20.04.2019 – 31.05.2019, wat weliswaar een ongeschiktheid van bijna zes weken betreft, maar geen betrekking heeft op een examenperiode. Het laatste attest werd op 16 augustus 2019 opgesteld en heeft betrekking op de eerste zittijd van het eerste semester (uitgezonderd de eerste twee dagen van deze periode) en het volledige tweede semester. De interne beroepsinstantie stelt echter vast dat verzoekster, niettegenstaande dit attest, heeft deelgenomen aan examens van de eerste zittijd (eerste en tweede semester). Tijdens de eerste zittijd van het eerste semester heeft verzoekster een creditbewijs verworven voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’. Verzoekster preciseert niet op welke examens deze medische problematiek rechtstreeks een invloed heeft gehad.

Ter staving van de ziekte toont verzoekster eveneens twee verpakkingen van antidepressiva. Op de verpakking van één van beiden is geen datum vermeld, op het tweede is 01.07.2019 vermeld als afleverdatum. In haar verzoekschrift deelt verzoekster mee dat zij deze medicijnen nog steeds dient te nemen en opgevolgd wordt. Hoewel de interne beroepsinstantie begrip heeft voor de persoonlijke moeilijkheden die verzoekster ondervonden heeft ten gevolge van haar relatiebreuk, worden hiervan geen stukken bijgebracht, noch wordt gepreciseerd wanneer deze zou hebben plaatsgevonden. Wat de door verzoekster ingeroepen combinatie tussen werk en privé betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoekster inderdaad het statuut van werkstudente heeft. Ze benadrukt echter ook dat het de verantwoordelijkheid van verzoekster betreft indien zij door haar werkactiviteiten onvoldoende studievoortgang heeft gemaakt en aldus niet voldeed aan de bindende voorwaarden. Dat aan verzoekster een examentuchtsanctie werd opgelegd voor onregelmatigheden begaan bij de onderzoekspaper, is eveneens een eigen verantwoordelijkheid van verzoekster. De interne beroepsinstantie merkt op dat de begane onregelmatigheden en de opgelegde sanctie door verzoekster niet betwist zijn. Deze sanctie

bleef bovendien beperkt tot de tweede zittijd, zodat dit niet kan worden ingeroepen ter verantwoording van de beperkte studievoortgang gedurende de eerste zittijd.

De interne beroepsinstantie heeft zeker begrip voor de persoonlijke situatie van verzoekster, maar kan echter niet anders dan vaststellen dat het studierendement van verzoekster al sedert het aanvatten van de studies zeer laag is, ondanks het opnemen van een beperkte studielast:

- In 2014-2015 behaalde zij 6 van de 21 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (29%);
- In 2015-2016 behaalde zij 12 van de 27 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (44%) en 6 van de 6 opgenomen ECTS-credits master (100%);
- In 2016-2017 behaalde zij 18 van de 24 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (75%);
- In 2017-2018 behaalde zij 0 van de 12 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (0%) en 6 van de 18 opgenomen ECTS-credits master (33%);
- In 2018-2019 behaalde zij 6 van de 12 opgenomen ECTS-credits schakelprogramma (50%) en 0 van de 18 opgenomen ECTS-credits master (0%).

Verzoekster is reeds gedurende vijf academiejaren ingeschreven voor het schakelprogramma, zonder dit af te ronden. Voor een normstudent betreft dit een bijna volledige studiebelasting van één academiejaar. In het kader hiervan werden aan verzoekster bindende voorwaarden opgelegd in de academiejaren 2014-2015, 2015-2016 en 2017-2018.

Bovendien stelt de interne beroepsinstantie vast dat verzoekster reeds drie academiejaren is ingeschreven in de masteropleiding en slechts 12 van de 60 studiepunten behaalde. Zij heeft aldus nog een hele weg af te leggen om haar masterdiploma te behalen. Bovendien wijst de interne beroepsinstantie erop dat verzoekster:

- ‘Financieel management en investeringsanalyse’ reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij slechts twee van de drie examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie);
- ‘Informatica voor bedrijfsbeleid’ reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij geen van de drie examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie).

Rekening houdend met de concrete elementen die dit dossier kenmerken, in het bijzonder het gelopen studieparcours en het ontbreken van bewijs dat verzoekster in academiejaar 2019-2020 een beter studierendement kan realiseren, beslist de interne beroepsinstantie dat de studievoortgangsbepaling ‘inschrijving niet toegelaten’ dient te worden bevestigd.

Om deze redenen beslist de beroepsinstantie dat het beroep van verzoekster ontvankelijk, maar niet gegrond is. De bestreden beslissing wordt bevestigd.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 17 oktober 2019 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 30 oktober 2019 diende verzoekster een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid - tijdigheid van het beroep

Standpunt van partijen

In haar *toelichtende nota* stelt verwerende partij dat een beroep bij de Raad, krachtens artikel II.294, §1 Codex Hoger Onderwijs, moet worden ingesteld binnen een vervalt termijn van zeven kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing. Deze termijn is van openbare orde en wordt door de Raad desnoods ambtshalve onderzocht. Een laattijdig beroep is onontvankelijk.

De kennisgeving van de bestreden beslissing wordt volgens verwerende partij aangetoond door de e-mail d.d. 17/10/2019 (stuk 5) en het verzendings- en afleveringsbewijs hiervan (stuk 8). Dat verzoekende partij heeft nagelaten de ontvangst van de e-mail te bevestigen, kan aan deze vaststelling geen afbreuk doen. Louter ten overvloede stelt verwerende partij vast dat verzoekende partij de kennisgeving niet betwist heeft en er bovendien – laattijdig – op heeft gereageerd door extern beroep in te stellen.

Verzoekende partij diende op 30 oktober 2019 een verzoekschrift in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep. Het extern beroep werd volgens verwerende partij laattijdig ingesteld en is dan ook onontvankelijk.

In haar *toelichtende nota* stelt verzoekende partij dat zij op 23 september werd uitgenodigd op de VUB voor een samenkomst met de beroepscommissie. Verzoekende partij benadrukt dat zij lange tijd gewacht heeft op de uitslag van de beroepscommissie. Ze heeft meermaals naar de universiteit gebeld en bekeek elke dag haar mails, maar zonder resultaat. Nadat deze dagen verstreken waren, belde verzoekende partij terug en kreeg ze de melding dat er enorm veel dossiers waren en dat de opmaak van de rapporten heel veel tijd in beslag nam door het vele scan- en typewerk. Deze zouden dan nog eens allemaal ondertekend moeten worden. Doordat verzoekende partij al zolang wachtte en zoveel belde naar de universiteit, heeft ze het resultaat later gezien in haar mailbox, met name pas op maandagochtend 23 september. Dan heeft verzoekende partij de brief geschreven met al haar argumenten en deze verzonden naar de Raad. Vervolgens gaat verzoekende partij nog in op een aantal inhoudelijke aspecten van haar dossier.

Beoordeling

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing. Dit betreft een vervaltermijn.

In casu werd verzoekster blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep per e-mail van 17 oktober 2019 (zie stuk 5 van verwerende partij). De Raad leest in de begeleidende e-mail het volgende: “Gelieve ons de ontvangst van deze mail per kerende te bevestigen”. De Raad vindt in het dossier echter geen bevestiging van ontvangst van deze mail houdende de interne beroepsbeslissing terug. In de toelichtende nota van verwerende partij leest de Raad dat verzoekende partij heeft nagelaten de ontvangst van de e-mail te bevestigen.

Gezien de e-mail houdende de interne beroepsbeslissing blijkt het dossier niet vergezeld was van een uitdrukkelijke lees- of ontvangstbevestiging en verzoekende partij ook niet uitdrukkelijk de ontvangst van deze e-mail op een andere manier heeft bevestigd, is de Raad van oordeel dat niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat de kennisgeving wel degelijk heeft plaatsgevonden op 17 oktober 2019. Een e-mail verleent op zich immers geen vaste datum en een louter verzend- of afleverbewijs is hiertoe onvoldoende.

Bijgevolg is de Raad van oordeel dat uit het dossier blijkt dat de kennisgeving van de interne beroepsbeslissing pas met zekerheid heeft plaatsgevonden ten laatste op 23 oktober 2019. Dit is ook de datum die bovenaan het extern verzoekschrift staat vermeld, zodat verzoekster ten laatste op deze datum moet hebben kennisgenomen van de beslissing op intern beroep.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* ten laatste op 23 oktober 2019) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 24 oktober 2019, om te verstrijken op woensdag 30 oktober 2019.

Verzoekster diende een verzoekschrift gedateerd op 30 oktober 2019 (datumstempel aangetekende zending) in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Het extern beroep gedateerd op 30 oktober 2019 werd naar het oordeel van de Raad derhalve tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het beroep is derhalve ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat de verzoekende partij zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster geeft aan dat zij afgestudeerd is aan de Arteveldehogeschool. Tijdens haar bacheloropleiding heeft zij haar afstudeerstage aangevat in het Belgisch consulaat te Istanbul. Het was altijd de wens van verzoekster om haar masterdiploma te behalen. Ze wou altijd al sterk in haar schoenen staan in het bedrijfsleven en carrière maken. Verzoekster geeft aan dat ze uit een Turkse familie komt en gelukkig altijd alle mogelijkheden en steun van haar moeder heeft gekregen om haar dromen achterna te gaan. School betekent dus enorm veel voor haar. Momenteel is dit zelfs haar enige en belangrijkste motivatie om zich door het leven te halen en zich de weg te wijzen. Als een trotse Turkse vrouw sterk in haar schoenen kunnen staan, betekent heel veel voor haar.

Verzoekster is tevens ook werkstudente sinds de start van haar studies aan de VUB. Ze werkt bij KBC in het hoofdkantoor te Brussel op de beursafdeling. In het begin werkte verzoekster in het hoofdkantoor te Gent, waardoor het pendelen met de trein heel intensief was. Om deze reden is verzoekster ook heel erg dankbaar dat ze nu in dezelfde stad werkt als haar universiteit.

Dit jaar had verzoekster als studente enkel nog de vakken ‘Onderzoekspaper’ en ‘Micro-economie’ uit het schakelprogramma en haar drie vakken van het masterjaar. Volgend jaar zou verzoekster haar studies beëindigen met de Masterproef en de allerlaatste twee vakken van het masterjaar. Verzoekster kreeg dit jaar bindende voorwaarden opgelegd, wat betekent dat zij zowel voor het schakelprogramma als voor het masterprogramma voor 75% moest slagen. Dit jaar (2018-2019) was heel intensief voor verzoekster. Ze heeft een zware depressie gehad en heeft het nog steeds moeilijk, maar ze heeft al een lange weg afgelegd. Verzoekster had een langdurige relatie en zou trouwen. Haar toenmalige partner heeft meermaals de bruiloft afgezegd, waardoor de hele familie het moeilijk kreeg. Ook op het werk raakte ze stilaan uitgeput door de lange dagen en het invallen voor collega's. Door deze omstandigheden had verzoekster het zowel op privé- als op professioneel vlak enorm moeilijk. Ze kon zich niet focussen op het werk, kon niet eten en moeilijk slapen. Tevens heeft verzoekster frequent een psychiater en psycholoog opgezocht en kreeg ze zware medicatie toegediend. De medicatie maakte haar enorm slaperig, waardoor ze overdag heel vaak sliep. Verzoekster is een lange periode afwezig gebleven op het werk. De psychiater raadde haar ook sterk aan om niet te snel te beginnen werken, uit angst op herval.

Gezien verzoekster dit academiejaar onder bindende voorwaarden stond, sloeg ze in paniek en wou ze uiteindelijk in de tweede zit toch haar ‘Onderzoekspaper’ indienen. Helaas had verzoekster maar eenmaal de mogelijkheid om af te spreken met haar promotor vooraleer zij ziek werd, en daaruit had ze begrepen dat ze eigenlijk teksten en papers moest lezen. De manier waarop ze het heeft afgegeven was met de Franse slag, maar volgens verzoekster wel correct. Helaas heeft verzoekster een e-mail van de universiteit ontvangen dat er onregelmatigheden waren ontdekt in haar paper. In de mail heeft verzoekster meegekregen dat zij vergeten te citeren is in de tekst, wat uiteraard terecht is. Op het einde heeft verzoekster de bronnen wel correct vermeld, maar door de snelheid heeft verzoekster in de tekst zelf ook niet geciteerd, waardoor het lijkt alsof het haar eigen tekst is. Dit heeft volgens verzoekster puur te maken met het snel willen afgeven en is haar volledig ontgaan. Ze wil zich hiervoor ook verontschuldigen. Verzoekster benadrukt dat ze hiermee absoluut geen slechte bedoelingen had en dat ze zich ten opzichte van haar werk en studies altijd heeft gedragen als een goede huisvader. Verzoekster was altijd aanwezig tijdens de lessen, ook al had ze doktersbriefjes die aantoonde dat ze hiertoe niet in staat was. Ze heeft altijd werk en studies gecombineerd. Verzoekster stelt dat ze een lange weg heeft afgelegd en dat ze nooit de moed heeft opgegeven. Ze raakte eenvoudigweg uitgeput door het drukke werkleven en haar privé-omstandigheden. Intussen is verzoekster aan het uitbollen met haar antidepressiva en neemt ze zo goed als niets meer in. Ze heeft inmiddels tevens haar werk hervat, maar dit gaat met ups en downs.

Verzoekster benadrukt dat het voor haar een enorm zware periode was op werk- en familiaal gebied, waardoor ze de onderzoekspaper heeft moeten uitstellen tot kort voor de deadline. Ze had tevens bindende voorwaarden, waardoor ze toch in haar haast iets wou afgeven. Ondanks alles heeft verzoekster toch haar paper opgesteld en ingediend. Ze denkt dat ze door tijdsgebrek enkele zaken over het hoofd heeft gezien. Verzoekster wil geen uitvluchten zoeken, maar benadrukt dat ze zich tot nu toe enorm heeft ingezet en dat ze het enorm moeilijk heeft, nu ze de eindstreep nadert en na alle moeite als werkstudent. Ze weet en heeft reeds bewezen dat ze de studies aankan en wil deze dan ook niet verliezen. Het is tevens de eerste keer dat zij zoiets meemaakt. Verzoekster heeft altijd alle kansen met beide handen aangegrepen.

Verzoekster wil zich verontschuldigen en hoopt een tweede kans te krijgen. School is enorm belangrijk voor haar en het is haar enige motivatie. De onderzoekspaper was nog het enige

vak van het schakelprogramma, samen met een aantal vakken uit het masterjaar. Haar depressie en ziekte waren voor verzoekster een belemmering om op tijd te beginnen met de paper en correct te handelen. Door de straf die verzoekster heeft gekregen, kon zij de herexamens ook niet meedoen. Hierdoor miste verzoekster haar kans om haar bindende voorwaarden te halen. Ze benadrukt dat dit de eerste uitzondering is die ze tot nu toe heeft gevraagd. Verzoekster wil deze kans met beide handen aanpakken en er alles aan doen om dit tot een mooi einde te brengen. Ze wil iets doen met haar leven en trots kunnen terugkijken op de moeilijke momenten die ze heeft doorstaan.

Verzoekster benadrukt dat dit de allereerste keer is dat ze zoiets meemaakt. Ze stelt dat ze het als werkstudent sowieso moeilijk heeft omdat er zoveel meer bij komt kijken. Verzoekster had voor zichzelf een plan uitgestippeld om af te studeren en kan onmogelijk in een snel tempo afstuderen. Verzoekster was en is nog steeds zeer gemotiveerd en wil hierdoor niet haar volledige schoolcarrière verliezen. Ze benadrukt ook dat ze een heel moeilijk jaar achter de rug heeft en dat dit haar eenmalig is overkomen. Door de straf die de instelling haar oplegde, mocht ze niet deelnemen aan de tweede zittijd en was het onmogelijk om te voldoen aan de haar opgelegde bindende voorwaarden. Ze heeft ondanks haar zware depressie toch de paper ingediend, wat haar inzet bewijst. Ze heeft inderdaad het citeren over het hoofd gezien in de tekst zelf, maar dit was volgens verzoekster enkel te wijten aan haar moeilijke periode.

Verzoekster begrijpt niet dat de onderwijsinstelling zo sterk benadrukt dat ze al lang bezig is met haar studies. Ze is gestart in het tweede semester van 2014-2015. De reden dat verzoekster al een tijdje bezig is, is omdat ze – als werkstudent – op haar eigen ritme wil afstuderen. Het combineren van werk en studie is al enorm zwaar. Soms liet verzoekster wel steken vallen en moest ze keuzes maken, maar dit wil niet zeggen dat ze er gewoon haar voeten aan veegde.

De onderwijsinstelling gaf verzoekster ook mee dat ze de straf omtrent het plagiaat niet betwist heeft. Verzoekster geeft aan dat ze deze mail midden in de examenperiode tijdens de tweede zit heeft gekregen, waarbij meteen een datum werd voorgesteld om langs te komen. Verzoekster is werkstudent en had een probleem met haar schoolmails. Ze heeft hiervoor gebeld en twee mails verstuurd naar zowel de ombudsdienst als de professor, maar niemand wou haar een nieuwe datum geven. Verzoekster heeft dus wel degelijk verschillende acties ondernomen.

Verzoekster geeft ook aan dat ze veel bewijs heeft: doktersbriefjes van de psychiater, medicatiedoosjes... Ze geeft ook aan dat ze het vak 'Micro-economie' al sinds september heeft ingestudeerd en altijd heeft bijgehouden. Ze behaalde hiervoor in januari een 10/20, wat bezwaarlijk een heel goed cijfer kan worden genoemd. Vlak nadien is de depressie dan begonnen. Verzoekster begrijpt dus niet waarom men hier zo op focust. Verzoekster benadrukt dat ze haar gezondheidsproblemen niet in de hand had. Ze kon hier niets aan doen en nu wordt haar schoolcarrière haar ontnomen. Ze geeft ook aan dat ze wel moest werken om haar studies financieel te ondersteunen.

Verzoekster geeft aan dat het voor haar een enorme shock was dat ze, door de opgelegde sanctie, niet mocht deelnemen aan de herexamens en nu niet meer mag inschrijven. Als verzoekster nu weer een weigering heeft, moet ze drie jaar wachten om opnieuw een proces te doorstaan waarin ze zich moet motiveren om zich opnieuw te kunnen inschrijven. Dit betekent dus niet dat de onderwijsinstelling haar automatisch aanneemt. Verzoekster vraagt dus een herziening van haar zaak en benadrukt dat het de allereerste keer is dat ze een uitzondering krijgt. Ze wil de kans met beide handen aannemen en haar masterjaar voltooien.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat ze vooreerst wil laten gelden dat de Raad optreedt als annulatierechter en hierbij enkel bevoegd is om de wettigheid van de bestreden beslissing te toetsen en de beslissing desgevallend te vernietigen. Derhalve vermag de Raad niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak over te gaan. Het komt aldus aan verzoekende partij toe om in het verzoekschrift aan te tonen dat de interne beroepsinstantie op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen of met miskenning van de stukken van het dossier waarover de beroepsinstantie beschikte bij het nemen van haar beslissing. Naar inzichten van verwerende partij slaagt verzoekende partij hier niet in, zoals verder zal blijken.

In haar intern beroep heeft verzoekende partij de weigering tot herinschrijving voor het schakelprogramma aangevochten. Deze beslissing werd genomen in toepassing van art. 88, §1 van het OER. Het maakt vaststaande rechtspraak uit van de Raad dat het bindend karakter tot gevolg heeft dat het niet voldoen aan deze voorwaarde in principe *in se* een weigering van inschrijving het academiejaar nadien kan verantwoorden, tenzij er uitzonderlijke omstandigheden worden ingeroepen die kunnen verantwoorden waarom de student het afgelopen academiejaar niet aan deze bindende voorwaarden heeft kunnen voldoen. Het komt

hierbij aan de student(e) toe om minstens in het kader van het intern beroep buitengewone omstandigheden in te roepen op een onderbouwde manier. Verwerende partij verwijst naar de motivering van de interne beroepsinstantie over deze elementen.

Met betrekking tot de motivering van de bestreden beslissing voert verzoekende partij, in het kader van haar extern beroep, aan dat zij ten gevolge van de tuchtsanctie *de facto* niet aan haar bindende voorwaarden kon voldoen. De beroepsinstantie heeft hier terecht over gemotiveerd dat de opgelopen sanctie haar eigen verantwoordelijkheid was en dat de begane onregelmatigheden en de opgelegde sanctie door verzoekster niet betwist zijn. Verzoekende partij weerlegt deze motivering niet door een nieuw stuk toe te voegen aan haar extern beroep (mail aan de ombudspersoon en de betrokken docent), dat zij niet eerder heeft voorgelegd aan de interne beroepsinstantie en aldus uit de debatten moet worden geweerd. Daarenboven erkent verzoekende partij in het kader van haar intern en extern beroep dat de vastgestelde onregelmatigheden inderdaad door haar zijn begaan, wat het standpunt van verwerende partij bevestigt. Louter ten overvloede laat verwerende partij gelden dat verzoekende partij deze mails aan de ombudspersoon en de betrokken docent reeds op 16/08/2019 heeft verzonden, dit is voordat zij in kennis werd gesteld van de beslissing van de decaan. Indien verzoekster het inderdaad niet eens was met deze sanctie, was ze in de mogelijkheid om hiertegen beroep aan te tekenen volgens de daartoe geëigende kanalen.

Bovendien herhaalt verzoekende partij dat zij ten gevolge van haar depressie niet kon deelnemen aan de evaluatie in de eerste zittijd en dat zij hiervan verschillende bewijsstukken aanvoerde. Dienaangaande heeft de interne beroepsinstantie gemotiveerd dat verzoekende partij, ondanks de verschillende doktersattesten, in eerste zittijd heeft deelgenomen aan drie van de vijf examens, waaronder de examens van de mastervakken in het tweede semester (april/mei). Het is aldus onduidelijk op welke examens en in welke mate haar ziekte impact heeft gehad. Bovendien wordt in de motivering opgemerkt dat één van de drie attesten post factum werd opgesteld. Verzoekende partij merkt in het kader van haar extern beroep eveneens op dat de interne beroepsinstantie in haar motivering opnam dat er op één van de medicijnverpakkingen geen datum werd vermeld. Dienaangaande verduidelijkt verwerende partij dat deze vaststelling louter wordt vermeld om aan te tonen dat op basis hiervan niet kan worden vastgesteld op welke periode de ziekte betrekking had. De determinerende motieven worden aldus niet weerlegd.

Vervolgens vermeldt verwerende partij tot welke studiegerelateerde vaststellingen de interne beroepsinstantie is gekomen. Met betrekking tot deze motiveringen voert verzoekende partij aan dat zij niet begrijpt dat er in de beslissing van de interne beroepsinstantie erg de nadruk op wordt gelegd dat ze reeds vijf academiejaren de studies voortzet. Verwerende partij heeft echter vastgesteld dat het studierendement van verzoekende partij bijzonder laag is en dit ondanks het opnemen van een beperkte studielast. Moeilijke omstandigheden kunnen niet blijven verschonen dat de studie niet goed verloopt. Verzoekende partij toont derhalve niet aan dat de beslissing van de interne beroepsinstantie kennelijk onredelijk zou zijn.

Daarenboven heeft verzoekende partij geen enkel element aangehaald waarom het volgend academiejaar beter zou gaan met haar studievoortgang. In het kader van het extern beroep laat verzoekende partij voor het eerst gelden dat zij momenteel ‘aan het uitbollen’ is met haar medicatie. In het kader van het intern beroep schreef ze nog expliciet dat ze deze nog diende te nemen. Dit element werd niet voorgelegd aan de interne beroepsinstantie en kan dan ook niet in overweging worden genomen. Rekening houdend met het reeds gelopen studietraject, kan er volgens verwerende partij evenmin vanuit worden gegaan dat verzoekende partij een beter studierendement kan behalen. Verwerende partij verwijst naar de motivering van de interne beroepsinstantie dienaangaande.

Volgens verwerende partij slaagt verzoekende partij er dan ook niet in aan te tonen dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is. Waar verzoekende partij kennelijk enkel een nieuwe beoordeling door de Raad beoogt, herhaalt verwerende partij nog dat de Raad niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak vermog over te gaan en zich niet in de plaats van de verwerende partij kan stellen, doch enkel de door de student aangevoerde elementen kan beoordelen als annulatierechter. Volgens verwerende partij falen de beschouwingen van verzoekende partij in feite en in rechte en kunnen deze geen afbreuk doen aan de beslissing van de interne beroepsinstantie die geheel terecht en gelet op de stukken die het dossier kenmerken werd genomen en dewelke ten genoegen van recht werd gemotiveerd met draagkrachtige motieven. Het enig middel kan niet worden aangenomen.

Beoordeling

De interne beroepsinstantie overweegt in de aangevochten beslissing dat verzoekende partij een “inschrijving niet toegelaten” werd opgelegd, in toepassing van art. 88, § 1 van het

onderwijs- en examenreglement van verwerende partij. Zij heeft immers niet voldaan aan de bindende voorwaarden die haar op het einde van het academiejaar 2017-2018 werden opgelegd. Verzoekende partij heeft deze bindende voorwaarden niet aangevochten. Verzoekende partij heeft niet voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit verworven. Daarnaast overweegt de interne beroepsinstantie dat verzoekende partij eveneens niet slaagde voor elk opleidingsonderdeel dat zij reeds tweemaal zonder succes heeft opgenomen. De interne beroepsinstantie overweegt dat de weigering tot herinschrijving het aangekondigde gevolg is van het niet voldoen aan de bindende voorwaarden.

De beroepsinstantie onderzoekt daarnaast of sprake is van een overmachtssituatie die rechtvaardigt waarom verzoekende partij niet heeft voldaan aan de bindende voorwaarden.

Volgens de interne beroepsinstantie verwijst verzoekende partij naar het feit dat zij werkstudente is. Zij geeft tevens aan dat haar langdurige relatie beëindigd werd en dat zij met een depressie te kampen had. Daarnaast wijst verzoekende partij erop dat zij onregelmatigheden heeft begaan in haar onderzoekspaper. Als gevolg hiervan is haar de examentuchtsanctie “uitsluiting examenperiode” opgelegd voor de tweede zitting.

De Raad stelt vast dat de interne beroepsinstantie zich over deze argumenten buigt en besluit dat ten aanzien van verzoekende partij de beslissing “inschrijving niet toegelaten” bevestigd wordt.

Waar de Raad leest dat verzoekende partij tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie inbrengt dat het de allereerste keer is dat ze zoiets meemaakt, kan de Raad hierin geen argument ontwaren dat wijst op de onregelmatigheid of onredelijkheid van de aangevochten beslissing.

Daarnaast stipt verzoekende partij ook aan dat zij werkstudent is en bijgevolg werk en studies moet combineren. Het is volgens haar dan ook, zelfs voor een gemotiveerde student zoals zij, onmogelijk om in een snel tempo af te studeren.

De Raad uit geen twijfel met betrekking tot de motivatie van verzoekende partij. Evenmin ontbreekt het de Raad aan begrip voor het feit dat verzoekende partij werk en studies combineert, waardoor het niet vanzelfsprekend is om op korte termijn af te studeren. Dit belet

niet dat de Raad vaststelt dat het werkstudentenstatuut precies tot doel heeft studenten die werken en studeren willen combineren enigszins te faciliteren. Daarnaast is deze combinatie ook een keuze van de student. De combinatie werken en studeren maakt een weigeringsbeslissing, bij gebrek aan studievoortgang, dan ook niet *ipso facto* onredelijk. Daarbij komt dat de Raad overweegt dat het voor een werkstudent belangrijk is een studiepakket samen te stellen dat overeenstemt met zijn draagkracht, in het licht van bijvoorbeeld de professionele eisen waaraan de student blootstaat. Studenten, niet in het minst werkstudenten, hebben er belang bij met het oog op het bewaken van hun studierendement een realistisch pakket aan opleidingsonderdelen samen te stellen. Ten aanzien van verzoekende partij moet de Raad vaststellen dat zij systematisch een pakket aan opleidingsonderdelen heeft samengesteld waarbij zij - met uitzondering van de mastervakken waarvoor zij inschreef in 2015-2016 en de vakken uit het schakelprogramma waarvoor zij inschreef in 2016-2017 - nooit meer dan 50% studierendement realiseerde. Dat verwerende partij bij het beoordelen van het verzoek tot herinschrijving met de keuzes van verzoekende partij inzake de samenstelling van haar studiepakketten rekening heeft gehouden, kan verwerende partij niet euvel geduid worden en maakt de weigeringsbeslissing naar het oordeel van de Raad niet onredelijk.

Verzoekende partij voert tevens aan dat zij het voorbije jaar enkel nog de opleidingsonderdelen “Onderzoekspaper” en “Micro-economie” uit het schakelprogramma en drie opleidingsonderdelen uit de masteropleiding diende af te leggen. Volgend academiejaar zou zij, zo voert zij in het verzoekschrift aan, haar studies kunnen beëindigen (met de twee laatste opleidingsonderdelen evenals de masterproef).

Ook deze argumentatie kan de Raad er evenwel niet toe brengen te besluiten dat verwerende partij een onredelijke beslissing zou hebben genomen.

In deze context verwijst de Raad onder meer naar volgende overweging uit de aangevochten beslissing:

“De studente is reeds gedurende 5 academiejaren ingeschreven voor het schakelprogramma, zonder dit af te ronden. Voor een normstudent betreft dit een bijna volledige studiebelasting van één academiejaar.”

Daarnaast leest de Raad dat verzoekende partij in het kader van het schakelprogramma reeds bindende voorwaarden opgelegd kreeg in de academiejaren 2014-2015, 2015-2016 en 2017-2018.

Tevens merkt de Raad op dat enige nuance zich opdringt met betrekking tot de door verzoekende partij beweerde progressie inzake het masterprogramma.

De Raad leest hieromtrent het volgende in de aangevochten beslissing:

“Bovendien stelt de interne beroepscommissie vast dat de studente reeds 3 academiejaren is ingeschreven in de masteropleiding en slechts 12 van de 60 studiepunten behaalde. Zij heeft aldus nog een hele weg af te leggen om haar masterdiploma te behalen. Bovendien wijst de interne beroepscommissie erop dat de studente:

- *“Financieel management en investeringsanalyse” reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij slechts 2 van de 3 examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie).*
- *“Informatica voor bedrijfsbeleid” reeds twee academiejaren heeft opgenomen, waarvan zij geen van de 3 examenkansen heeft benut. Bij de vierde examenkans was zij uitgesloten (examentuchtsanctie).”*

Ongeacht de reden waarom de examentuchtbeslissing niet werd betwist, oordeelt de Raad dat het niet onredelijk is om, ondanks het feit dat verzoekende partij *de facto* een examenkans verloor als gevolg van de examentuchtbeslissing, de weigeringsbeslissing mede te baseren op de in het afgelopen academiejaar gerealiseerde studie-efficiëntie.

Verzoekende partij voert daarnaast ook medische omstandigheden aan die haar gebrekkige studievoortgang, met name in het afgelopen academiejaar 2018-2019, zouden verklaren.

In het licht van de in de interne beroepsprocedure bijgebrachte elementen en de reeds langer aanslepende geringe studievoortgang, kan de Raad niet beslissen dat de weigering, gebaseerd op onder meer het niet behalen van het normrendement uit de bindende voorwaarden, onredelijk is.

De Raad stelt hierbij vast dat de interne beroepsinstantie niet is voorbij gegaan aan de door verzoekende partij aangehaalde medische problematiek. De Raad kan echter niet oordelen dat het feit dat de weigeringsbeslissing desondanks is gehandhaafd, onredelijk zou zijn.

De Raad leest hieromtrent in de bestreden beslissing het volgende:

“De depressie van de studente wordt gestaafd met de volgende doktersattesten waarin zij telkenmale ongeschikt wordt verklaard om de lessen te volgen: (...)

De interne beroepscommissie stelt vast dat de eerste twee attesten tezamen betrekking hebben op de periode van 20.04.2019-31.05.2019. Wat weliswaar een ongeschiktheid van bijna zes weken betreft, maar geen betrekking heeft op een examenperiode.

Het laatste attest werd 16 augustus opgesteld en heeft betrekking op de eerste zitting van het eerste semester (uitgezonderd de eerste twee dagen van deze periode) en van het volledige tweede semester. De interne beroepscommissie stelt echter vast dat de studente, niettegenstaande dit attest, heeft deelgenomen aan examens van de eerste zitting (eerste en tweede semester). Tijdens de eerste zitting van het eerste semester heeft de studente een creditbewijs verworven voor het opleidingsonderdeel ‘Inleiding tot de micro-economie’. De studente preciseert niet op welke examens deze medische problematiek rechtstreeks een invloed heeft gehad.”

Tevens wijst de interne beroepsinstantie op bijgebrachte verpakkingen van antidepressiva. Op één ervan is volgens de beroepsinstantie geen datum vermeld, op het tweede staat 1 juli 2019 als afleverdatum.

De Raad stelt ook nog vast dat de beroepsinstantie de persoonlijke moeilijkheden van verzoekende partij bij de beslissing heeft betrokken (met name de aangehaalde relatiebreuk). De Raad kan echter niet als onregelmatig of onredelijk aanmerken dat de beroepsinstantie de weigeringsbeslissing heeft gehandhaafd, nu de impact ervan op haar studies door verzoekende partij niet is gepreciseerd. Zo stipt de interne beroepsinstantie aan dat een datum of enig bewijs ervan ontbreken.

De Raad betreurt weliswaar dat de weigeringsbeslissing gedurende drie academiejaren beslag legt op de studieloopbaan van verzoekende partij, maar kan deze beslissing, rekening houdend met al het voorgaande, desondanks niet aanmerken als kennelijk onredelijk.

De Raad houdt hierbij rekening met het feit dat verzoekende partij er in haar verzoekschrift houdende extern beroep niet in slaagt met concrete elementen te duiden wat een aanvaardbare studievoortgang tijdens het komende academiejaar in redelijkheid aannemelijk maakt. De Raad twijfelt niet aan de motivatie van verzoekende partij, maar moet vaststellen dat zij aanduidt gedurende haar hele studieloopbaan sterk gemotiveerd te zijn geweest. In die zin ziet de Raad niet in of de motivatie die verzoekende partij aanstipt in redelijkheid een relevante verbetering van haar studierendement aannemelijk maakt. Daarnaast heeft de Raad begrip voor de door verzoekende partij aangevoerde medische omstandigheden. Nu verzoekende partij er echter niet in slaagt de impact hiervan op haar studies precies te duiden en haar studievoortgang ook voor de beweerde medische problemen zeer gering was, ziet de Raad in de door verzoekende partij aangevoerde verbetering van haar gezondheidstoestand geen voldoende garantie. De Raad merkt trouwens op dat verzoekende partij zelf aangeeft dat zij nog steeds met ups en downs geconfronteerd wordt. Daarnaast leest de Raad in het verzoekschrift ook geen concrete elementen die de combinatie tussen werken en studeren vlotter kunnen laten verlopen.

Het beroep is, rekening houdend met al het voorgaande, niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 19 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.543 van 9 januari 2020 in de zaak 2019/725

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tom Mitchaux
 kantoor houdend te 3001 Heverlee
 Naamsesteenweg 228

Tegen: VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Kristof Caluwaert en Alain François
 kantoor houdend te 1050 Brussel
 Louizalaan 99
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 31 oktober 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 1 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij deels onontvankelijk, deels ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Verzoeker en advocaat Tom Mitchaux, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Mauro Gisgand, die *loco* advocaat Kristof Caluwaert verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij heeft in oktober 2009 een doctoraat aangevat binnen de faculteit Ingenieurswetenschappen.

Op 29 mei 2019 heeft de Onderzoeksraad beslist om de herinschrijving van verzoeker niet toe te staan.

Verzoekende partij stelde op datum van 12 juni 2019 en op datum van 19 juni 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 juni 2019 werd het intern beroep deels onontvankelijk, deels ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat het beroep dat per e-mail werd ingesteld op 12 juni 2019 onontvankelijk is omdat het niet aangetekend werd verzonden. Bovendien is het niet ondertekend.

Het beroep van 19 juni 2019 is ontvankelijk. De interne beroepsinstantie is van oordeel dat het – gezien de bijzondere omstandigheden (geen voortgangsverslagen ingediend door de doctorandus zoals vereist door artikel 16 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor die de voortgang of het gebrek daaraan moeten vastleggen twee jaar op rij zonder enige uitleg ondanks uitnodigingen en herinneringen; zijn doctoraat gestart in het academiejaar 2009-2010, met een einddatum die was voorzien in 2016 en geen enkel bewijs van enige vooruitgang over meerdere jaren, ook niet na het verschaffen door de promotor van een laatste kans in 2017) – betwistbaar is of de doctorandus zijn rechten geschonden werden door hem niet te horen. Het argument van doctorandus is dus ongegrond.

In ondergeschikte orde stelt de interne beroepsinstantie zich wel de vraag of de beslissing van de Onderzoeksraad anders zou zijn geweest indien de beweerde schending er niet was en de doctorandus toch zou zijn gehoord. Na de doctorandus tijdens de interne beroepsprocedure wel gehoord te hebben, besluit de interne beroepsinstantie dat dit niet het geval is omdat er tijdens de hoorzitting door de doctorandus alleen excuses werden aangebracht gegrond in zijn persoonlijke situatie, geen bewijzen van enige motivatie of vooruitgang en geen elementen die de interne beroepsinstantie overtuigen van zijn inzet of kans op succes om het doctoraat te beëindigen.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 5 juli 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 12 juli 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

Bij arrest nr. 5.149 van 19 augustus 2019 in de zaak 2019/253 vernietigde de Raad de bestreden beslissing op grond van volgende overwegingen:

“De Raad leest in het dossier dat het – volgens de procedure weergegeven in het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor – aan de Commissie voor Doctoraatsopvolging (CDO) is om de kwalitatieve voortgang van verzoeker op te volgen (zie stuk 12 van verwerende partij). Artikel 17, §1 bepaalt immers: “Ieder academiejaar bespreken alle CDO’s de voortgang van de doctoraatsproefschriften. (...)”

Deze bepaling voorziet ook dat een doctorandus wordt gehoord over de voortgang die hij heeft gemaakt wanneer zich bepaalde omstandigheden voordoen. Het horen van de doctorandus moet plaatsvinden ‘wanneer een kennelijk gebrek aan voortgang, of een grote discrepantie tussen de luiken van de promotor en dat van de doctorandus in het opvolgingsverslag wordt vastgesteld’.

De Raad stelt vast dat verwerende partij dit procedurevoorschrift niet heeft toegepast omdat verzoeker geen voortgangsrapport heeft ingediend tegen de voorziene deadline, zoals bepaald in artikel 16 van het vermelde Centraal reglement.

De Raad leest in het reglement niet wat an sich de sancties zijn bij het niet indienen van dit studievoortgangsrapport. De Raad leest wel een heel duidelijke bepaling (artikel 17, §1) die voorschrijft dat een doctorandus ‘wordt gehoord’ wanneer er een kennelijk gebrek aan voortgang is. Het niet indienen van een voortgangsrapport geeft naar het oordeel van de Raad alleszins prima facie aan dat er mogelijk een gebrek is aan voortgang. De Raad stelt ook vast dat in het reglement geen enkele bepaling is opgenomen die toestaat dat louter op basis van de vaststelling van het niet indienen van een voortgangsrapport op de voorziene datum zoals bepaald in artikel 16 de verdere inschrijving wordt geweigerd.

De CDO heeft in casu geadviseerd de verdere inschrijving van verzoeker voor het doctoraat te weigeren aangezien er geen voortgangsrapport werd ingediend. De CDO heeft verzoeker voorafgaandelijk aan het formuleren van dit advies niet gehoord. In navolging van dit advies heeft de Onderzoeksraad beslist om de herinschrijving van verzoeker niet toe te laten (zie stuk

6 van verwerende partij). Uit deze beslissing van de Onderzoeksraad kan niet worden afgeleid in welke mate concreet is nagegaan of er redenen zijn waarom verzoeker niet tijdig een voortgangsrapport heeft ingediend en of er effectief geen verdere voortgang is gemaakt. De Onderzoeksraad, die met de beslissing van 29 mei 2019 negatief heeft beslist over de studievoortgang van verzoeker, stelt immers – in opvolging van het advies van de CDO – in zeer algemene bewoordingen en bondig dat aangezien verzoeker geen contact heeft genomen met de promotor en geen voortgangsrapport heeft ingediend het negatief advies tot herinschrijving voor verzoeker wordt goedgekeurd.

Alvorens het nemen van deze beslissing, die aan de basis ligt van de bevestiging van de interne beroepsinstantie tot weigering van de verdere inschrijving van verzoeker voor het doctoraat, werd de argumentatie van verzoeker over zijn persoonlijke situatie niet gehoord. Ter zitting wordt meegedeeld dat enkel de promotor werd gehoord.

De Raad stelt vast dat verzoeker door het verloop van de procedure niet de kans heeft gekregen om zijn inhoudelijke argumenten en zijn, volgens hem, preciaire situatie en de pertinentie daarvan voor te leggen in de initiële procedure, zoals nochtans voorgeschreven in het reglement. Verzoeker heeft evenmin de kans gekregen om de moeilijke communicatie met zijn promotor te duiden of om hierover wederwoord te bieden. Verzoeker heeft derhalve geen eerlijke kans gekregen om een inhoudelijk verweer te voeren doordat hij niet is gehoord door de CDO, zijnde de commissie die in eerste instantie bevoegd is voor het adviseren over de studievoortgang. Hij werd afgewezen op grond van het gegeven dat hij geen contact heeft opgenomen met zijn promotor en dat geen voortgangsrapport werd ingediend.

De Raad is verder van oordeel dat in casu deze miskennis van een duidelijk voorgeschreven procedureregulering inzake het hoorrecht, zoals bepaald in artikel 17 van het vermelde reglement van verwerende partij, in het licht van de rechten van verdediging ook niet kan worden opgevangen door, zoals in casu, het horen van de doctorandus in het kader van het intern beroep voor een anders samengestelde commissie waar ook andere regels gelden. Dat deze duidelijke verplichting tot het mondeling horen van een student werd ingeschreven in de eigen reglementering daar waar dit in het kader van een initiële procedure niet gebruikelijk is en er bovendien – zoals blijkt uit het dossier – ook niet de mogelijkheid werd geboden om in plaats van een mondelinge hoorzitting de feiten in een schriftelijk dossier voor te leggen, acht de Raad een schending van de rechten van verdediging.

De initiële beslissing, die op basis van voorliggend dossier blijkbaar in essentie is gebaseerd op het niet indienen van het voortgangsrapport, is naar het oordeel van de Raad niet met het

nodige respect voor de rechten van verdediging van verzoeker tot stand gekomen en miskent de eigen reglementering.

Het middel is gegrond.”.

In opvolging van het vernietigingsarrest nr. 5.149 van 19 augustus 2019 in de zaak 2019/253 van de Raad, heeft de interne beroepsinstantie van verwerende partij op 1 oktober 2019 een nieuwe beslissing genomen.

De interne beroepsinstantie stelt vooreerst dat het beroep dat per e-mail werd ingesteld op 12 juni 2019 onontvankelijk is omdat het niet aangetekend werd verzonden. Bovendien is het niet ondertekend.

Het beroep van 19 juni 2019 is ontvankelijk. De interne beroepsinstantie geeft de grieven van doctorandus achtereenvolgens weer. De doctorandus gaat in op de schending van de hoorplicht, het gebrek aan voortgangsverslagen en het gebrek aan contact met de promotor en het gebrek aan voortgang.

Wat de schending van de hoorplicht betreft, stelt de interne beroepsinstantie dat zij – in het licht van het tussengekomen vernietigingsarrest van de Raad – niet anders kan dan vaststellen dat de beslissing van de Onderzoeksraad door een onwettigheid is aangetast, omdat zij tot stand is gekomen met miskenning van de hoorplicht. Volgens de interne beroepsinstantie verhindert dat echter niet dat, in tegenstelling tot wat doctorandus beweert, zij – als geëigend orgaan om zich over het interne beroep van doctorandus uit te spreken en die ter zake over volheid van bevoegdheid beschikt – opnieuw kan beslissen, met inbegrip van de mogelijkheid om over te gaan tot de weigering tot herinschrijving van doctorandus.

Aangezien de beslissing van de Onderzoeksraad tot stand is gekomen met miskenning van de hoorplicht, wordt de beslissing van de Onderzoeksraad voor de beoordeling van het intern beroep buiten beschouwing gelaten. De interne beroepsinstantie beoordeelt het volledige dossier op basis van een eigen onderzoek van alle elementen en stukken in haar bezit, rekening houdend met het inmiddels tussengekomen vernietigingsarrest. Zij merkt op dat zij heeft beslist om de doctorandus opnieuw te horen en hem de mogelijkheid te geven om in te gaan op de elementen van het dossier die volgens hem van belang zijn, met inbegrip van de

punten waarover verzoeker naar het oordeel van de Raad geen of onvoldoende inhoudelijk verweer zou hebben kunnen voeren in het kader van de initiële procedure voor de Onderzoeksraad.

De interne beroepsinstantie heeft er begrip voor dat doctorandus vorig academiejaar op persoonlijk vlak een moeilijke periode heeft doorgemaakt omwille van de strafklacht die tegen hem werd ingediend, zijn echtscheidingsprocedure en de hoede- en bezoekrechterperikelen, maar acht het niet aannemelijk dat dit doctorandus zodanig gehinderd zou hebben in zijn voortgang dat het hem niet alleen verhinderd zou hebben zijn voortgangsverslag in te dienen, maar ook en vooral om gedurende het volledige jaar ook maar één teken van leven gegeven te hebben, niet alleen naar de promotor toe, maar ook naar VUB in het algemeen, zeker gezien de duidelijke uitnodigingen en herinneringen die hij heeft ontvangen. Volgens de interne beroepsinstantie verklaart dit ook geenszins de zeer trage voortgang gedurende de negen jaren voordien, aangezien doctorandus toen nog helemaal niet in enige procedure verwickeld was.

Wat vervolgens het gebrek aan voortgangsverslagen en het gebrek aan contact met de promotor betreft, stipt de interne beroepsinstantie aan dat de Commissies voor Doctoraatsopvolging (hierna: CDO's) overeenkomstig artikel 17, §1 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor jaarlijks de voortgang bespreken. Dat gebeurt op basis van opvolgingsverslagen, die de student overeenkomstig artikel 16, §1 jaarlijks moet opstellen tegen uiterlijk 30 april, of een vroegere datum voorzien in het aanvullend facultair doctoraatsreglement. *In casu* was deze datum binnen de faculteit IR 1 maart 2019, maar ondanks de uitnodiging die doctorandus op 29 januari 2019 heeft gekregen, alsook de herinnering op 13 februari 2019, heeft doctorandus geen enkel teken van leven gegeven en diende hij geen enkel verslag inzake voortgang in binnen de gestelde termijnen.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat dit ook vorig jaar niet is gebeurd, ook niet na een uitstel tot in augustus 2018, waarnaar doctorandus in zijn stukken zelf heeft verwezen, en ondanks de uitdrukkelijke vermelding van de sanctie (negatief advies tot herinschrijving, het niet kunnen verderzetten van de doctoraatsstudies). De interne beroepsinstantie merkt op dat, ondanks het feit dat doctorandus vorig jaar – ten gevolge van een administratieve fout – toch een positief advies heeft ontvangen waardoor hij zich alsnog kon inschrijven voor dit

academiejaar, hij ook geen enkel contact heeft opgenomen met zijn promotor: in totaal had doctorandus gedurende 21 maanden geen enkel contact met zijn promotor en de jaren voordien (sedert 2012) ook slechts zeer sporadisch.

De interne beroepsinstantie heeft er alle begrip voor dat doctorandus vorig academiejaar op persoonlijk vlak een moeilijke periode heeft doorgemaakt omwille van de strafklacht die tegen hem werd ingediend, zijn echtscheidingsprocedure en de hoede- en bezoekrechterperikelen, maar acht het weinig aannemelijk dat dit doctorandus niet alleen verhinderd zou hebben zijn voortgangsverslag in te dienen, maar ook en vooral om gedurende het volledige jaar ook maar één teken van leven gegeven te hebben, niet alleen naar de promotor maar ook naar VUB in het algemeen, zeker gezien de duidelijke uitnodigingen en herinneringen die hij heeft ontvangen. Daarenboven vindt de interne beroepsinstantie doctorandus' verklaring nog heel wat minder aannemelijk wat het jaar daarvoor betreft, aangezien doctorandus toen nog helemaal niet in enige juridische procedure verwickeld was. Zelfs als er zich toen al problemen voordeden, verklaart dit volgens de interne beroepsinstantie niet dat doctorandus in de absolute onmogelijkheid zou zijn geweest om enig contact met VUB op te nemen. Doctorandus had toch enige melding kunnen maken van zijn moeilijke omstandigheden. Indien hij dit bij zijn promotor wou doen, omdat hij niet durfde omwille van de redenen die hij aanhaalt (en die de interne beroepsinstantie overigens weinig overtuigend vindt), dan had hij ze ten minste kunnen melden bij de CDO of bij de ombudspersoon voor doctorandi of via andere geijkte kanalen waarvan hij als doctorandus zeker kennis zou moeten hebben.

Gezien de uitnodigingen en herinneringen, het feit dat doctorandus vorig jaar ook geen voortgangsverslag heeft ingediend, zelfs na het uitstel, en het totaal gebrek aan contact gedurende 21 maanden is het volgens de interne beroepsinstantie ook niet aannemelijk dat doctorandus zijn voortgangsverslag nog in juli van dit jaar wilde neerleggen, zoals hij beweert, en dat hij ervan uitging dat hij zijn voortgangsrapport pas op 14 augustus 2019 moest indienen omdat hem dat uitstel vorig jaar werd verleend. De interne beroepsinstantie wijst erop dat één en ander bovendien niet verklaart waarom er ook sedert 2012 slechts zeer sporadisch contact was. De interne beroepsinstantie komt aldus tot de conclusie dat de door doctorandus opgeworpen argumenten de onder dit punt besproken tekortkomingen geenszins verantwoorden.

Wat ten slotte het gebrek aan voortgang betreft, merkt de interne beroepsinstantie vooreerst op dat doctorandus zijn doctoraat in het academiejaar 2009-2010 is gestart, met een einddatum die was voorzien in 2016 (na uitstel, want initieel betrof dit – in tegenstelling tot wat doctorandus beweert – een normaal doctoraatsproject waarvoor de gemiddelde duurtijd van vier jaar voorzien was, getuige waarvan de financiering tot 2012), maar hij behaalde slechts zeer moeizaam vooruitgang in zijn doctoraatsonderzoek en hij leverde weinig tot geen bewijs van enige vooruitgang over meerdere jaren, ook niet na het verschaffen door zijn promotor van een laatste kans in 2017. In het academiejaar 2016-2017 heeft doctorandus inderdaad zelfs geen enkele vooruitgang gemaakt en dit ondanks zijn belofte begin 2017 om zich hard in te zetten voor zijn doctoraatsonderzoek. Niettegenstaande het manifeste gebrek aan vooruitgang werd doctorandus, die beloofde dat de zaken zouden veranderen, een laatste kans gegeven om zich te bewijzen en mocht hij zijn doctoraatsonderzoek ook in het academiejaar 2017-2018 nog verderzetten.

Het argument van doctorandus dat zijn persoonlijke problemen en familiale situatie hem al sedert 2012 zouden verhinderen weinig of geen voortgang te maken, komt de interne beroepsinstantie weinig overtuigend voor. Het kan best zijn dat er vóór 2017 ook al persoonlijke problemen waren, maar dat verantwoordt op zich niet de bijzonder trage vooruitgang van het doctoraatsonderzoek van doctorandus. Indien die problemen reeds zo lang aansleepten, mag van doctorandus bovendien worden verwacht dat hij hierover communiceerde met de bevoegde diensten van de VUB, zodat de instelling daar, in de mate van het mogelijke, rekening mee kon houden. Het lijkt de interne beroepsinstantie niet ernstig dat verzoeker nu *post factum* zou proberen om zich te verschuilen achter het argument dat zijn moeilijke persoonlijke situatie al jaren aansleept.

Vervolgens merkt de interne beroepsinstantie op dat doctorandus in zijn initiële intern beroepsschrift met geen woord heeft gerept over de problematische situatie met zijn promotor. Volgens de interne beroepsinstantie zegt dit veel en wijst dit erop dat doctorandus dit op dat ogenblik blijkbaar geen determinerend element vond dat zou toelaten om de gebrekkige voortgang van zijn doctoraatsstudie te verantwoorden. Ook in de tien voorgaande jaren heeft doctorandus immers nooit enige melding van problemen met zijn promotor gemaakt, hoewel daar geijkte kanalen voor bestaan. Zo werd de voorzitter van de CDO bijvoorbeeld nooit door doctorandus gecontacteerd, voor zover bekend heeft doctorandus nooit enige melding bij één van de ombudspersonen voor doctorandi gedaan en heeft doctorandus ook geen gebruik

gemaakt van de mogelijkheid dergelijke problemen op te nemen in zijn jaarlijks voortgangsverslag, noch van de sinds 2008 tot en met 2016 jaarlijks binnen de faculteit IR georganiseerde enquête “de goede promotor”, die daarna door Docbe (nu RTDO) werd overgenomen en die jaarlijks elke doctoraatstudent specifiek uitnodigt op (eventueel) anonieme wijze de nu pas door doctorandus aangehaalde problemen te melden. Hierdoor komt ook dit punt bij de interne beroepsinstantie weinig overtuigend over.

Wat de problemen in het academiejaar 2009-2010 betreft, die doctorandus nu aanhaalt (werken aan twee projecten, wat teveel werk opleverde en moeten veranderen van onderwerp), merkt de interne beroepsinstantie op dat die problemen, voor zover zij zich effectief zouden hebben gesteld, wel heel erg in het verleden liggen en niet het gebrek aan voortgang sedertdien tot nu, negen, bijna tien jaar later kunnen verklaren.

De interne beroepsinstantie verduidelijkt dat zij zich hierover bij professor [C.] heeft geïnformeerd en zij heeft hierop gezegd dat het onderzoeksonderwerp van doctorandus sinds de eerste dag van zijn onderzoek ongewijzigd is gebleven (wat overigens ook uit de voortgangsverslagen van 2010 tot 2017 blijkt) en dat zijn onderzoeksactiviteiten altijd allemaal betrekking hadden op datzelfde onderzoek(sonderwerp), waarvan dus nooit werd afgeweken. De twee projecten waarnaar doctorandus verwijst, waren subtaken voor datacollectie binnen eenzelfde onderwerp.

Wat de beweerde gebrekkige begeleiding betreft, heeft professor [C.] aan de interne beroepsinstantie enkele e-mails bezorgd waaruit blijkt dat zij wel degelijk tijdige, concrete en inhoudelijke feedback heeft verschaft wanneer doctorandus iets opstuurde voor nazicht. De promotor(en) ging(en) door de aangeleverde hoofdstukken met track changes en bezorgden de documenten alzo terug. Doctorandus heeft ook toegang behouden tot de gebouwen van VUB en hem werd ook een computer ter beschikking gesteld, zowel in 2013 als in 2017 (van 2013 tot 2018). In tegenstelling tot wat doctorandus beweert, was hij ook (nog steeds) welkom om verder te werken nadat zijn financiering was uitgeput. Dat de feedback ook vaak mondeling werd verschaft, had volgens professor [C.] te maken met het feit dat ze de tijd nam om samen te zitten met doctorandus om regel voor regel zijn teksten door te nemen, zodat hij de opmerkingen beter kon begrijpen en de inhoud kon herzien. In het licht van die verklaringen acht de interne beroepsinstantie het niet geloofwaardig dat de door doctorandus beweerde problemen met zijn promotor het manifeste gebrek aan voortgang kunnen verantwoorden.

Wat het gebrek aan data betreft, dat hem zou hebben verhinderd zijn doctoraat af te werken, stelt de interne beroepsinstantie vast dat deze slechts op 20% van zijn doctoraat betrekking zouden hebben enerzijds, en dat doctorandus van 2012 tot nu in september 2019 heeft gewacht om een poging te ondernemen deze op te vragen anderzijds, zodat ook dit geen doorslaggevend element is om het algemene gebrek aan voortgang te rechtvaardigen.

Wat ten slotte de verdere vooruitgang betreft, stelt de interne beroepsinstantie vast dat doctorandus beweert, ondanks al de voormelde door hem aangehaalde problemen die hem zouden verhinderd hebben welk contact dan ook te leggen met VUB, toch te hebben verder gewerkt en de draad van zijn studie opnieuw te hebben opgepakt, evenwel zonder zijn promotor in te lichten. Doctorandus diende op 29 juli 2019 een voortgangsrapport in: vier maanden te laat, na negatief advies bevestigd door zowel de Onderzoeksraad als de interne beroepscommissie en midden de lopende procedure voor de Raad, vergezeld van (een) bijkomend(e) hoofdstuk(ken).

De interne beroepsinstantie stipt aan dat professor [C.] ondertussen aan haar promotorschap heeft verzaakt ingevolge de vertrouwensbreuk. Volgens haar is die vertrouwensbreuk overigens intussen duidelijk evenzeer bij doctorandus aanwezig, nu hij intussen zelfs de expertise van zijn voormalig promotor in twijfel trekt. Bovendien kon er – ondanks de tijdige constructieve inspanningen van zowel VUB (via prof. dr. [P.]) als doctorandus zelf tot op heden geen nieuwe promotor worden gevonden binnen VUB die over de vereiste expertise beschikt om het promotorschap op te nemen. Ook daarbuiten blijkt dit tot op heden nog niet het geval te zijn.

De interne beroepsinstantie is van oordeel dat zij daardoor moeilijk de beweerde recente vooruitgang kan beoordelen. Aangezien het volledige onderzoek gebaseerd is op data vergaard in de periode vóór 2012 en er sedertdien nog weinig vooruitgang werd geboekt, stelt de interne beroepsinstantie zich alleszins ernstige vragen bij de relevantie ervan. De datasets, methodologie alsook literatuurstudie zijn intussen meer dan zeven jaar oud, zodat het niet onredelijk is om aan te nemen dat veel van deze informatie moet worden geactualiseerd en dat er aldus nog heel wat bijkomend werk nodig zal zijn om tot een afgewerkt doctoraat te komen. De interne beroepsinstantie acht het niet aannemelijk dat het doctoraat binnen afzienbare tijd kan worden afgewerkt.

Aangezien doctorandus ondertussen niet meer over een promotor beschikt en er, ondanks inspanningen van prof. dr. [P.], binnen VUB geen promotor kon worden gevonden, kan de interne beroepsinstantie niet anders dan vaststellen dat het doctoraat op een dood spoor is beland en dat er op het ogenblik van het nemen van de huidige beslissing op intern beroep geen vooruitzichten zijn dat verzoeker binnen afzienbare tijd wel de nodige vooruitgang zal kunnen maken en zijn doctoraat aan de VUB binnen een redelijke termijn zal kunnen afwerken. Gezien het gebrek aan promotor op het ogenblik van het nemen van de interne beroepsbeslissing is het doctoraat *de facto* stopgezet.

De interne beroepsinstantie is de mening toegedaan dat zij, alle elementen van het dossier in acht genomen, in alle redelijkheid kan besluiten dat de door doctorandus aangevoerde argumenten niet volstaan om de manifest gebrekkige voortgang in de afgelopen tien jaar te verantwoorden. De door doctorandus bijgebrachte argumenten laten evenmin toe om te besluiten dat doctorandus in de toekomst (meer) vooruitgang zal maken en het doctoraat binnen afzienbare tijd zal kunnen afwerken.

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 24 oktober 2019 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 31 oktober 2019 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Verzoekende partij beroept zich in een eerste middel op de schending van het gezag van gewijsde van het arrest nr. 5.149 van 19 augustus 2019 in de zaak 2019/253.

Standpunt van partijen

Verzoeker stipt aan dat de Raad duidelijk heeft gesteld dat de schending van de rechten van verdediging niet rechtgezet kan worden daar het horen voor de interne beroepsinstantie op een andere manier georganiseerd wordt als het verhoor voorzien in artikel 17 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor. Verwerende partij heeft hem via e-mail van 16 september 2019 uitgenodigd voor een verhoor overeenkomstig artikel 50, §4 van het voormelde reglement (en niet overeenkomstig artikel 17). Aangezien de Raad in zijn arrest echter reeds heeft gesteld dat zulk verhoor de vastgestelde schending van het recht tot verdediging niet wegneemt, heeft de interne beroepsinstantie in haar beslissing geen rekening gehouden met de overwegingen van de Raad in zijn arrest. Volgens verzoeker legt verwerende partij dit arrest naast zich neer.

Vervolgens merkt verzoeker op dat het voor verwerende partij, ingevolge het arrest van de Raad, niet meer mogelijk is om de vastgestelde schending van de rechten van verdediging recht te zetten. Volgens hem kan verwerende partij dan ook niet anders dan overgaan tot het afleveren van een positief advies voor zijn verdere inschrijving. Dit is evenwel niet gebeurd.

Verzoeker verwijst naar de artikelen 17, §1 en 50, §4 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor en benadrukt dat – zoals de Raad in zijn arrest heeft bevestigd – beide hoormomenten op een andere wijze georganiseerd worden en bovendien voor andere leden van verwerende partij bedoeld zijn.

Volgens verzoeker kan verwerende partij er niet aan voorbij dat zij de vastgestelde schending van de rechten van verdediging niet kan rechtzetten. Een eigen onderzoek door de interne beroepsinstantie kan de vastgestelde schending dan ook niet verhelpen.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker een foutieve draagwijdte geeft aan het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad van 19 augustus 2019. Volgens haar strekt het gezag van gewijsde van een arrest van de Raad zich uit tot het beschikkend gedeelte en de motieven die hiermee onlosmakelijk verbonden zijn. Verwerende partij merkt op dat de vernietiging door de Raad van de eerdere beslissing van de interne beroepsinstantie het gevolg was van het feit dat deze beslissing naar het oordeel van de Raad “*niet met het nodige respect voor de rechten van verdediging van verzoeker tot stand [is] gekomen en [...] de eigen reglementering [miskent]*”. De Raad oordeelde in zijn arrest meer bepaald dat er een

schending van de rechten van verdediging voorlag doordat de interne beroepsinstantie haar beslissing tot weigering van de verdere inschrijving van verzoeker (mede) heeft gesteund op (de motieven van) de beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019.

Wat de interne beroepsinstantie volgens verwerende partij bij het hernemen van de zaak bijgevolg niet meer mocht, op straffe van het gezag van gewijsde van het arrest van de Raad te miskennen, was opnieuw tot een weigering van de verdere inschrijving van verzoeker te beslissen én daarbij de onwettigheid herhalen die door het vernietigingsarrest in aanmerking werd genomen. Dit zou zij doen door andermaal terug te vallen op de beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019 en er zich opnieuw bij aan te sluiten.

Verwerende partij benadrukt dat de interne beroepsinstantie zich *in casu* evenwel niet heeft gesteund op de beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019. Zij heeft, integendeel, in haar nieuwe beslissing van 1 oktober 2019 juist vastgesteld dat de beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019 inderdaad behept was met een onwettigheid omdat zij tot stand is gekomen met miskenning van de hoorplicht. De interne beroepsinstantie heeft vervolgens gemeend dat de vastgestelde onwettigheid kon worden hersteld door een eigen onderzoek van de zaak te doen en een autonoom gemotiveerde beslissing te nemen. Volgens verwerende partij heeft de interne beroepsinstantie het volledige dossier aldus beoordeeld op basis van een eigen onderzoek van alle elementen en stukken in haar bezit, rekening houdend met het vernietigingsarrest van 19 augustus 2019.

Verwerende partij merkt op dat, zoals de interne beroepsinstantie terecht heeft beslist, de in de initiële procedure begane onwettigheid niet verhindert dat de interne beroepsinstantie door middel van een “herstellend” besluit de nodige maatregelen in het werk stelt om aan de wettigheidskritieken van de Raad tegemoet te komen. In tegenstelling tot wat verzoeker lijkt aan te nemen, kan volgens verwerende partij het vernietigingsarrest van de Raad niet in die zin worden begrepen dat de interne beroepsinstantie zou worden verplicht om de inschrijving van verzoeker goed te keuren. Uit de relevante overwegingen van het vernietigingsarrest blijkt helemaal niet dat de interne beroepsinstantie, als gevolg van de vastgestelde onwettigheid, voortaan slechts over een gebonden bevoegdheid zou beschikken. Indien de Raad deze draagwijdte aan zijn beslissing had willen geven, dan zou verwacht mogen worden dat hij dit uitdrukkelijk in het arrest tot uitdrukking had gebracht. Dit is evenwel niet het geval. De Raad oordeelde slechts dat “*Het bevoegde orgaan van verwerende partij [...] een nieuwe beslissing*

[zal] nemen, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.”. Verwerende partij is dan ook van oordeel dat verzoeker niet kan worden bijgetreden wanneer hij stelt dat de interne beroepsinstantie het arrest van de Raad van 19 augustus 2019 “naast zich neerlegt”.

Verwerende partij benadrukt vervolgens dat moet worden vastgesteld dat de interne beroepsinstantie, rekening houdend met het vernietigingsarrest van de Raad van 19 augustus 2019, de interne beroepsprocedure zodanig heeft georganiseerd dat de rechten van verdediging van verzoeker maximaal werden gevrijwaard. Zo werd verzoeker op 1 oktober 2019 opnieuw gehoord door de interne beroepsinstantie. In de uitnodiging tot horen van 16 september 2019 werd zeer duidelijk aangegeven dat verzoeker zich tijdens het horen kon laten bijstaan. Verzoeker gaf aan dat hij zich inderdaad door een raadsman wilde laten bijstaan, doch dat deze niet aanwezig zou kunnen zijn op het in de uitnodiging aangegeven moment. Om deze reden werd de hoorzitting door de interne beroepsinstantie verplaatst naar 1 oktober 2019. De raadsman heeft zijn standpunt en interpretatie van het arrest van de Raad schriftelijk uiteengezet.

Daarnaast werd deze hoorzitting bijgewoond door een gerechtsdeurwaarder, die al wat tijdens de hoorzitting werd gezegd heeft geauthentiseerd, zodat hierover nadien geen discussie meer kan ontstaan. Volgens verwerende partij werd aan verzoeker uitgebreid de mogelijkheid gegeven om zijn verhaal te doen en om te antwoorden op de vragen van de commissieleden. Bovendien werd verzoeker herhaaldelijk de mogelijkheid gegeven nog zaken toe te voegen en uit te klaren. Hij heeft bevestigd dat hij alles heeft kunnen zeggen, dat hij al zijn argumenten naar voor heeft kunnen brengen en dat er voldoende naar hem werd geluisterd.

Verwerende partij is dan ook van mening dat verzoeker alle kansen heeft gekregen om zijn inhoudelijke argumenten aan de interne beroepsinstantie voor te leggen, met inbegrip van zijn, volgens hem, preciaire situatie en de moeilijke relatie met zijn promotor. In die omstandigheden kon de interne beroepsinstantie in alle redelijkheid besluiten dat de in de initiële procedure begane onwettigheid in het kader van de interne beroepsprocedure werd opgevangen.

Volgens verwerende partij brengt verzoeker alvast geen concrete elementen naar voren die dit zouden tegenspreken. Hij beperkt zich immers tot de – nietszeggende – vaststelling dat de hoorzitting in het kader van het intern beroep, die wordt georganiseerd krachtens artikel 50,

§4 van het Centraal Reglement, “op een andere wijze” georganiseerd wordt en “voor andere leden van verweerster doorgaat”. Verwerende partij ziet echter niet in – en verzoeker toont ook niet aan – hoe die elementen, voor zover zij al relevant zouden zijn, zouden verhinderen dat de door de Raad vastgestelde schending van de rechten van verdediging zou (kunnen) worden hersteld in het kader van de interne beroepsprocedure. Verzoeker maakt alvast niet aannemelijk dat de samenstelling van de interne beroepsinstantie of de procedureregels die van toepassing zijn in het kader van de interne beroepsprocedure van die aard zouden zijn dat zij de rechten van verdediging van verzoeker niet op behoorlijke wijze zouden kunnen waarborgen.

Ten slotte wenst verwerende partij nog te benadrukken dat “de vastgestelde schending van de rechten van verdediging”, waarop verzoeker zich *in casu* beroept, geen onregelmatigheid betreft die kleeft aan de beslissing van de interne beroepsinstantie van 1 oktober 2019, maar enkel aan de initiële beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, werd de beslissing van de Onderzoeksraad voor de beoordeling van het intern beroep echter buiten beschouwing gelaten en heeft de interne beroepsinstantie het volledige dossier op basis van een eigen onderzoek beoordeeld, rekening houdend met het inmiddels tussengekomen vernietigingsarrest van de Raad.

De beslissing van de interne beroepsinstantie, die overeenkomstig artikel 50, §5 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor over de volheid van bevoegdheid beschikt, treedt omwille van de devolutieve werking van het intern beroep echter in de plaats van de initiële beslissing van de Onderzoeksraad. Het besluit dat in eerste administratieve aanleg is genomen, wordt geacht niet meer te bestaan. In dat verband heeft de Raad van State dan ook reeds meermaals geoordeeld dat verzoekende partijen niet dienstig onregelmatigheden kunnen invoeren die enkel kleven aan de initiële beslissing.

In zijn *wederantwoordnota* stipt verzoeker vooreerst aan dat verwerende partij in haar antwoordnota terecht stelt dat het gezag van gewijsde van een arrest van de Raad zich uitstrekt tot het beschikkend gedeelte van het arrest en de motieven die hiermee onlosmakelijk verbonden zijn. Hij stelt vast dat verwerende partij voorhoudt dat een ‘eigen onderzoek’ de vastgestelde schending van de rechten van verdediging van verzoeker heeft weggenomen. Volgens verzoeker bestond dit ‘eigen onderzoek’ uit niets meer dan het horen van verzoeker. In het arrest van de Raad wordt evenwel uitdrukkelijk bepaald dat ‘*deze miskenning van een*

duidelijk voorgeschreven procedureregels inzake het hoorrecht, zoals bepaald in artikel 17 van het vermelde reglement van verwerende partij, in het licht van de rechten van verdediging ook niet kan worden opgevangen door, zoals in casu, het horen van de doctorandus in het kader van het intern beroep voor een anders samengestelde commissie waar ook andere regels gelden.’. Verzoeker wijst erop dat verwerende partij deze overweging van de Raad gewoonweg naast zich neerlegt. Volgens verzoeker beseft verwerende partij nochtans maar al te goed dat zij met deze overweging rekening had moeten houden.

Verzoeker stelt dat uit de overwegingen van het arrest van de Raad niet anders besloten kan worden dan dat de vastgestelde schending van het recht van verdediging niet meer kan worden rechtgezet, gelet op de voorziene devolutieve werking. Verwerende partij meent echter te mogen stellen dat zij de interne beroepsprocedure zodanig heeft georganiseerd dat de rechten van verdediging van verzoeker maximaal werden gevrijwaard. Volgens verzoeker is de situatie zoals verwerende partij deze heeft gecreëerd voor het horen van verzoeker op 1 oktober 2019 niet gelijk aan een horen in het kader van artikel 17, §1 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor.

Verzoeker merkt ook op dat de aanwezigheid van een gerechtsdeurwaarder, zoals *in casu* het geval was, alleszins niet is voorzien in artikel 17. Dit toont volgens verzoeker aan dat verwerende partij hem in een situatie heeft geplaatst waarbij meer druk naar hem toe werd gecreëerd. Bovendien, indien verwerende partij artikel 17 zou hebben gerespecteerd, zou verzoeker gehoord zijn door een Commissie voor de Doctoraatsopvolging (CDO). Artikel 9, §1 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor bepaalt hoe deze CDO is samengesteld. Er moet gekeken worden naar het aanvullend doctoraatsreglement om de samenstelling en de werkwijze van deze commissie te kennen. Volgens verzoeker moet de CDO bestaan uit de vakgroepsvoorzitters en de onderzoeksgroepsvoorzitters van de faculteit ingenieurswetenschappen en twee afgevaardigden van het assiterend academisch personeel. Deze samenstelling is gericht op het vakgebied waarin de doctoraatsstudent doctoreert, wat niet het geval is bij het intern beroep. Wat de samenstelling van de interne beroepsinstantie betreft, verwijst artikel 49 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor ook naar het aanvullend facultair doctoraatsreglement, maar daarin is geen verdere informatie terug te vinden.

Verzoeker stelt dat hij ondertussen al tweemaal werd ‘gehoord’ door de interne beroepsinstantie. Deze interne beroepsinstantie was tweemaal op dezelfde manier samengesteld conform artikel 49 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor. Enkel dr. [D.G.] liet zich tijdens het tweede verhoor vervangen door de heer [V.D.]. Verzoeker benadrukt dat hij aldus nooit werd gehoord conform artikel 17, §1 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor. Bovendien staat ook vast dat de beslissingsgerechtigde personen die de eerste interne beroepsbeslissing hebben genomen net dezelfde waren als degene die de tweede interne beroepsbeslissing hebben genomen. Zij waren dan ook alleszins niet onbevooroordeeld. De stelling van verwerende partij dat zij de interne beroepsprocedure zodanig heeft georganiseerd dat de rechten van verdediging van verzoeker maximaal werden gevrijwaard moet dan ook met de nodige korrel zout worden genomen. Verwerende partij had nochtans een andere samenstelling van de interne beroepsinstantie kunnen organiseren dan bij de eerste interne beroepsbeslissing.

Verder merkt verzoeker op dat in het proces-verbaal van verhoor ook niet vermeld wordt wie de taak van secretaris van het verhoor van verzoeker op zich heeft genomen. In ieder geval is uit het proces-verbaal af te leiden dat dit alleszins niet de taak was van de aanwezige gerechtsdeurwaarder, die stelt het verslag van de zitting te hebben ontvangen op 18 oktober 2019 (meer dan twee weken na het verhoor) via de juridische dienst van verwerende partij. In de interne beroepsbeslissing wordt vermeld dat de heer [V.D.] de taak van secretaris op zich heeft genomen. Volgens verzoeker is hieruit af te leiden dat verwerende partij meer dan 17 dagen heeft genomen om een weergave van het verhoor op te maken, wat zonder enige twijfel het verlies van de nuances in het verslag van het verhoor van verzoeker met zich heeft meegebracht. De beslissing van de interne beroepsinstantie volgde nog eens vijf dagen later. Nochtans vond vorige keer het verhoor van verzoeker en het nemen van de beslissing op dezelfde dag plaats. Verzoeker merkt ook op dat hem niet de mogelijkheid werd geboden om een (verkort) verslag van zijn verhoor na te lezen en ter goedkeuring te ondertekenen, zoals nochtans is voorzien in artikel 50, §4 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor. Gelet op het tijdsverloop en het niet voorleggen van zelfs maar het verkort verslag aan verzoeker, kan men zich volgens verzoeker terecht vragen stellen bij het gevoegde verslag van verwerende partij.

Verzoeker benadrukt ten slotte nogmaals dat de Raad niet anders kan dan vaststellen dat de recente procedure voor de interne beroepsinstantie haar bezorgdheden betreffende de schending van het recht van verdediging van verzoeker niet kan hebben weggenomen en, meer zelfs, dat verwerende partij de eerdere beslissing van de Raad naast zich neer heeft gelegd.

Beoordeling

De Raad neemt kennis van de beslissing van 1 oktober 2019 die de beroepscommissie van de faculteit ingenieurswetenschappen na het arrest nr. 5.149 van 19 augustus 2019 van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen heeft genomen.

De interne beroepsinstantie geeft aan dat de doctorandus er in zijn initiële beroepsschrift lijkt op aan te sturen dat zijn hoorrecht geschonden is doordat hij niet werd gehoord door de CDO, zoals voorzien in artikel 17 van het Centraal reglement voor de toekenning van de academische graad van doctor “wanneer een kennelijk gebrek aan voortgang werd vastgesteld”, en evenmin is uitgenodigd, terwijl er – zoals hij in zijn dossier aangeeft – “sprake is van een gebrek aan voortgang”. Verzoeker geeft aan dat indien het horen had plaatsgevonden, hij in de mogelijkheid was geweest zijn persoonlijke situatie te duiden, een persoonlijke situatie die in het academiejaar 2018-2019 een enorme weerslag had op zijn doctoraatsstudie.

Inzake de schending van de hoorplicht stelt de Raad vast dat de beroepsinstantie overweegt niet anders te kunnen doen dan vaststellen dat de beslissing van de Onderzoeksraad door een onwettigheid is aangetast. Zij is immers tot stand gekomen met miskenning van de hoorplicht. Dat verhindert naar het oordeel van de interne beroepsinstantie echter niet dat zij, die het geëigende orgaan is om zich over het intern beroep van de doctorandus uit te spreken en die ter zake over volheid van bevoegdheid beschikt, opnieuw kan beslissen, met inbegrip van de mogelijkheid om over te gaan tot de weigering tot herinschrijving van de doctorandus.

De interne beroepsinstantie overweegt dat aangezien de beslissing van de Onderzoeksraad tot stand is gekomen met miskenning van de hoorplicht, de beslissing van de Onderzoeksraad voor de beoordeling van het intern beroep buiten beschouwing wordt gelaten. De interne beroepsinstantie stelt het volledige dossier op basis van een eigen onderzoek te beoordelen,

rekening houdend met alle elementen en stukken in haar bezit en rekening houdend met het inmiddels tussengekomen vernietigingsarrest.

Daarbij beslist de interne beroepsinstantie om de doctorandus opnieuw te horen en hem de mogelijkheid te geven om in te gaan op de elementen van het dossier die volgens hem van belang zijn, met inbegrip van de punten waarover verzoeker volgens de Raad geen of onvoldoende inhoudelijk verweer zou hebben kunnen voeren in het kader van de initiële procedure voor de Onderzoeksraad.

De interne beroepsinstantie geeft aan dat zij er begrip voor heeft dat de doctorandus vorig academiejaar op persoonlijk vlak een moeilijke periode heeft doorgemaakt omwille van de strafklacht die tegen hem werd ingediend, zijn echtscheidingsprocedure en de hoede- en bezoekrechterperikelen, maar acht het niet aannemelijk dat dit doctorandus zodanig gehinderd zou hebben in zijn voortgang dat het hem niet alleen verhinderd zou hebben zijn voortgangsverslag in te dienen maar ook en vooral om gedurende het volledige jaar ook maar één teken van leven gegeven te hebben, niet alleen naar promotor toe maar ook naar VUB in het algemeen, zeker gezien de duidelijke uitnodigingen en herinneringen die hij heeft ontvangen. Naar het oordeel van de interne beroepsinstantie verklaart het ook geenszins de zeer trage voortgang gedurende de 9 jaren voordien, aangezien doctorandus toen nog helemaal niet in enige procedure verwickeld was.

De Raad erkent dat de interne beroepsinstantie van verwerende partij met volheid van bevoegdheid een nieuwe beslissing neemt. De Raad slaat hierbij acht op het feit dat de eerste beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij is vernietigd door het reeds aangehaalde arrest van 19 augustus 2019.

In dit arrest overweegt de Raad onder meer het volgende:

“De CDO heeft in casu geadviseerd de verdere inschrijving van verzoeker voor het doctoraat te weigeren aangezien er geen voortgangsrapport werd ingediend. De CDO heeft verzoeker voorafgaandelijk aan het formuleren van dit advies niet gehoord. In navolging van dit advies heeft de Onderzoeksraad beslist om de herinschrijving van verzoeker niet toe te laten (zie stuk 6 van verwerende partij). Uit deze beslissing van de Onderzoeksraad kan niet worden afgeleid in welke mate concreet is nagegaan of er redenen zijn waarom verzoeker niet tijdig een voortgangsrapport heeft ingediend en of er effectief geen verdere voortgang is gemaakt. De Onderzoeksraad, die met de beslissing van 29 mei 2019 negatief heeft beslist over de

studievoortgang van verzoeker, stelt immers – in opvolging van het advies van de CDO – in zeer algemene bewoordingen en bondig dat aangezien verzoeker geen contact heeft genomen met de promotor en geen voortgangsrapport heeft ingediend het negatief advies tot herinschrijving voor verzoeker wordt goedgekeurd.”.

De Raad gaat in het vernietigingsarrest voort en overweegt als volgt: *“Alvorens het nemen van deze beslissing, die aan de basis ligt van de bevestiging van de interne beroepsinstantie tot weigering van de verdere inschrijving van verzoeker voor het doctoraat, werd de argumentatie van verzoeker over zijn persoonlijke situatie niet gehoord. Ter zitting wordt meegedeeld dat enkel de promotor werd gehoord.*

De Raad stelt vast dat verzoeker door het verloop van de procedure niet de kans heeft gekregen om zijn inhoudelijke argumenten en zijn, volgens hem, preciaire situatie en de pertinentie daarvan voor te leggen in de initiële procedure, zoals nochtans voorgeschreven in het reglement. Verzoeker heeft evenmin de kans gekregen om de moeilijke communicatie met zijn promotor te duiden of om hierover wederwoord te bieden. Verzoeker heeft derhalve geen eerlijke kans gekregen om een inhoudelijk verweer te voeren doordat hij niet is gehoord door de CDO, zijnde de commissie die in eerste instantie bevoegd is voor het adviseren over de studievoortgang. Hij werd afgewezen op grond van het gegeven dat hij geen contact heeft opgenomen met zijn promotor en dat geen voortgangsrapport werd ingediend.”.

Dat verwerende partij sterk beklemtoont de beslissing na het reeds vernoemde vernietigingsarrest van de Raad te nemen met volheid van bevoegdheid en zij hierbij rekening houdt met alle elementen van en stukken uit het dossier, waarbij verzoeker de kans is geboden in het kader van een hoorzitting toelichting te verschaffen en de gebrekkige studievoortgang alsook de moeilijke communicatie met zijn promotor te duiden, belet niet dat het advies van de CDO niet door de mogelijkheid voor verzoeker om gehoord te worden is voorafgegaan. Nochtans is de relevantie van het advies van de CDO vastgesteld door de Raad in het arrest van 19 augustus 2019. De CDO is immers de commissie die in eerste instantie bevoegd is voor het adviseren over de studievoortgang, volgens de overwegingen van de Raad in laatstgenoemd arrest.

Tevens stelt de Raad vast dat de volheid van bevoegdheid waarmee verwerende partij optrad bij het maken van de voorliggende beslissing niet wegneemt dat de Onderzoeksraad in

navolging van het advies van de CDO heeft beslist om de herinschrijving van verzoeker niet toe te laten, waarbij de CDO verzoeker niet voorafgaandelijk aan het formuleren van het advies, heeft gehoord. De Raad duidt in het arrest van 19 augustus 2019 op de relevantie van het het advies van de CDO, waaraan een hoorzitting met verzoeker moet voorafgaan. In zijn overwegingen verwerkt hij dat de Onderzoeksraad negatief heeft beslist in navolging van het advies van de CDO.

Aldus kan de Raad niet oordelen dat het arrest van de Raad van 19 augustus 2019, dat wijst op het belang van de duidelijk voorgeschreven procedureregels inzake het horen van de doctorandus voorafgaand aan het formuleren van het advies door de CDO, door de voorliggende aangevochten beslissing van het intern beroepsorgaan van verwerende partij is nagekomen. De tweede beslissing van de interne beroepsinstantie verhelpt de schending van de rechten van verdediging niet waartoe de Raad in het arrest van 19 augustus 2019 heeft beslist. De Raad wijst hierbij op het belang dat verwerende partij zelf lijkt te hechten aan het horen van de doctorandus door de CDO. Zo stelt de Raad in voormeld arrest vast dat deze verplichting in de eigen reglementering werd ingeschreven daar waar dit, naar het oordeel van de Raad in het arrest van 19 augustus 2019, niet gebruikelijk is in het kader van een initiële procedure. Daarnaast wijst de Raad er in hetzelfde arrest op dat, zoals blijkt uit het dossier, ook niet in de mogelijkheid is voorzien om in plaats van een mondelinge hoorzitting voor de CDO de feiten in een schriftelijk dossier voor te leggen aan dit orgaan.

De vernietiging van deze beslissing dringt zich bijgevolg op.

De Raad stipt hierbij in het arrest van 19 augustus 2019 nog aan dat de miskenning van de procedureregels inzake het hoorrecht niet kan worden opgevangen door de doctorandus in het kader van het intern beroep te horen. De Raad wijst hierbij op de andere samenstelling van het interne beroepsorgaan waarvoor ook andere regels gelden.

De interne beroepsinstantie wijst op de volheid van bevoegdheid waarover zij beschikt en duidt aan dat zij in het kader van de volheid van haar bevoegdheid de beslissing van de Onderzoeksraad buiten beschouwing laat. Zij beoordeelt het volledig dossier immers op basis van een eigen onderzoek van alle elementen en stukken in haar bezit en houdt hierbij rekening met het vernietigingsarrest. Verwerende partij stipt ook aan dat de interne beroepsinstantie heeft beslist de doctorandus opnieuw te horen en hem de mogelijkheid te geven om in te gaan

op de elementen van het dossier die volgens hem van belang zijn. Dat de interne beroepsinstantie, die de zaak opnieuw bekijkt met volheid van bevoegdheid, beslist de beslissing van de Onderzoeksraad, genomen na het advies van de CDO, buiten beschouwing te laten, doet naar het oordeel van de Raad geen afbreuk aan de rol die de interne reglementering van verwerende partij heeft toegekend aan de CDO en de Onderzoeksraad bij een beslissing de doctorandus nog langer in te schrijven. De CDO heeft hierbij een adviserende rol. Het advies wordt voorafgegaan door het horen van de doctorandus door de CDO. Door eenvoudigweg de beslissing van de Onderzoeksraad, genomen na het advies van de CDO, dat tot stand is gekomen zonder verzoeker te hebben gehoord, buiten beschouwing te laten kan de interne beroepsinstantie, bij het uitoefenen van zijn volheid van bevoegdheid, niet voorbij gaan aan de rol van de CDO bij de stopzetting van het doctoraatstraject en de hoorplicht die de CDO heeft.

De Raad treedt verwerende partij bij waar ze in haar antwoordnota aangeeft dat zij, ingevolge het arrest van de Raad van 19 augustus 2019, niet opnieuw tot een weigeringsbeslissing mocht beslissen waarbij zij terugvalt op de beslissing van de Onderzoeksraad van 29 mei 2019. Dit betekent evenwel niet dat een weigeringsbeslissing kan genomen worden zonder advies van de CDO, nadat deze de doctorandus heeft gehoord. De Raad kan bijgevolg niet beslissen dat de interne beroepsinstantie, beschikkend over volheid van bevoegdheid, de beslissing van de Onderzoeksraad, genomen na het advies van de CDO, zonder meer buiten beschouwing kan laten en het feit dat deze CDO zich niet middels een hoorzitting heeft geïnformeerd herstellen door zelf de doctorandus te horen alvorens een beslissing op intern beroep te treffen.

De Raad kan verwerende partij *in casu* niet bijtreden waar deze oordeelt de in de initiële procedure begane onwettigheid te kunnen rechtzetten door middel van een “herstellend” besluit, waarbij maatregelen worden genomen om de rechten van verdediging van verzoeker, naar de mening van verwerende partij, maximaal te vrijwaren, doch waarbij de rol van de CDO wordt miskend. Dat verzoeker volgens verwerende partij alle kansen heeft gekregen om zijn inhoudelijke argumenten aan de interne beroepsinstantie voor te leggen, betekent niet dat de interne beroepsinstantie, door de handelswijze die zij heeft gekozen, het gebrek heeft verholpen dat de totstandkoming van het advies van de CDO heeft aangetast en dat relevant is voor het waarborgen van de rechten van verdediging bij de totstandkoming van het advies van deze commissie.

Het is voor de Raad moeilijk het voor verwerende partij blijkens de antwoordnota “nietszeggende” karakter van de vaststelling dat de hoorzitting van de interne beroepsinstantie op een andere wijze wordt georganiseerd en voor andere leden van verwerende partij doorgaat bij te treden. De Raad heeft in het arrest van 19 augustus 2019 immers overwogen dat de miskenning van een duidelijk voorgeschreven procedureregulering inzake het hoorrecht, in het licht van de rechten van verdediging, niet kan worden opgevangen door het horen van de doctorandus in het kader van het intern beroep ‘*voor een anders samengestelde commissie waar ook andere regels gelden*’. Dat de interne beroepsinstantie rekening moet houden met de betekenis die de CDO is gegeven in het kader van een procedure om een doctoraatsstudie te beëindigen (en de rechten van de verdediging hierbij) herleidt de bevoegdheid van de interne beroepsinstantie overigens niet tot een gebonden bevoegdheid.

Zelfs indien de Raad verwerende partij bijtreedt waar zij overweegt dat de schending van de rechten van verdediging als onregelmatigheid die aan de initiële beslissing van de Onderzoeksraad, genomen op basis van het advies van de CDO, kleefte kan worden verholpen door deze initiële beslissing buiten beschouwing te laten, is de Raad van oordeel dat verwerende partij desgevallend voorbij gaat aan de betekenis van het advies van de CDO bij de beëindiging van een doctoraatsstudie bij gebrek aan voldoende voortgang.

De Raad ziet geen reden om de overige middelen te onderzoeken daar zij niet tot een ruimere vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen leiden.

VI. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

- 1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepsinstantie van 1 oktober 2019.**
- 2. Het bevoegde orgaan van verwerende partij zal een nieuwe beslissing nemen, rekening houdend met bovenvermelde overwegingen.**
- 3. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 9 januari 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.541 van 3 januari 2020 in de zaak 2019/726

In zake: Chang LIU
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Stijn Butenaerts
kantoor houdend te 1080 Brussel
Leopold II-laan 180
Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
Woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekende partij ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tanju Turkeli, die *loco* advocaat Stijn Butenaerts verschijnt voor de verzoekende partij, en de heer Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekende partij is sinds het academiejaar 2015-2016 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Philosophy’. Tijdens het academiejaar 2018-2019 was zij eveneens ingeschreven in de opleiding ‘Master of Philosophy’. Op het einde van het academiejaar 2017-2018 werd verzoekster een eerste keer geweigerd omdat zij drie jaar op rij het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” had opgenomen zonder hiervoor een credit te behalen. Er werd haar een uitzondering toegestaan en verzoekster mocht alsnog inschrijven in het academiejaar 2018-2019.

Aangezien verzoekster op het einde van het academiejaar 2018-2019 nog steeds niet geslaagd was voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”, dat ze voor de vierde keer had opgenomen, werd haar de herinschrijving voor het academiejaar 2019-2020 geweigerd.

Verzoekende partij stelde op datum van 13 oktober 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 25 oktober 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsinstantie stelde het volgende:

“On October 11, I received your appeal against the decision of the Head of the unit of Teaching and Learning Processes not to grant you an exception on the refusals mentioned in your study progress file. The refusal is based on the fact that in the academic year 2018-2019 you were enrolled for the fourth time in the course ‘Research and writing in Philosophy’. This is already the second refusal for this course. Last year, you were already granted an exception to re-enroll for the fourth time in this course. During a personal meeting on October 14, you could elaborate on your arguments.

After 4 times of being enrolled in the course ‘Research and writing in Philosophy’, you were not able to get a mark for this course. You’ve got 8 chances and 8 times you obtained ‘NA’.

During our meeting you explained that you had to tackle personal and mental problems during the last year and especially in the first semester, which made it impossible for you to attend most of the classes for 'Research and writing in Philosophy'. This course consists of continuous evaluation and weekly tasks, for which you missed deadlines. But another exception was given to you by the faculty and you received another deadline in order to be able to catch up. Again, you didn't meet the deadline.

Following your appeal I contacted the faculty. It's clear that you have been warned about your risk of refusal for the course 'Research and writing in Philosophy' and that it was very exceptional that you received an extra exception from the faculty above the exception you were granted by the Head of the unit of Teaching and Learning Processes. You also contacted different people in the faculty and tried to get exempted for that course or parts of it. However, such an exemption is not possible, since the learning objectives are strict for all students and should be obtained.

In your appeal, I certainly do not find any factual information why these personal circumstances would have had a specific effect on the course at risk while in the same period you were able to attend other classes and you obtained passing results for other courses throughout the academic year. After thorough consideration I confirm the decision of the Head of the unit of Teaching and Learning Processes not to grant you another exception on the refusal for the bachelor Bachelor of Philosophy and its related programmes.

With this decision the KU Leuven internal appeal procedure has been closed."

De beslissing op intern beroep werd per e-mail van 25 oktober 2019 aan verzoekende partij overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 4 november 2019 diende verzoekende partij een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van het verzoekschrift niet.

De Raad ziet evenmin redenen om zulks ambtshalve te doen. Het beroep is ontvankelijk.

V. De middelen

A. Enig middel

Verzoekende partij beroept zich in een enig middel op een schending van het redelijkheids- en het motiveringsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoekster verduidelijkt vooreerst dat in artikel 36 van het onderwijs- en examenreglement (hierna: OER) de mogelijkheid voorzien is om een afwijking op een weigering tot inschrijving te verzoeken bij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen. In het betreffende verzoek moet de student aangeven welke bijzondere individuele omstandigheden een afwijking zouden kunnen verantwoorden. Vervolgens beslist de directeur, rekening houdend met 1) het reeds afgelegde studieparcours en 2) de kansen om de opleiding met succes af te ronden.

Verzoekster stelt dat zij op 1 oktober 2019 dergelijk gemotiveerd schrijven heeft gericht aan de directeur. Zij heeft uiteengezet dat zij gedurende het academiejaar 2018-2019 verschillende depressies en angstaanvallen heeft gehad. Verzoekster was tevens anorexiapatiënt. In juli 2018 had zij een miskraam en in september 2018 had zij een relatiebreuk met haar verloofde. Verzoekster benadrukt dat zij niet in staat was om lessen te volgen. Na doktersbezoek werd zij bovendien ongeschikt verklaard om lessen te volgen. Verzoekster stipt aan dat zij voor de periode van 2 mei 2018 tot 3 juni 2019 begeleiding kreeg bij het Studentengezondheidscentrum van KU Leuven. Er was zelfs sprake van een psychisch toestandsbeeld, met impact op de mogelijkheid tot studeren en het afleggen van examens. Dit werd zo bevestigd in een medisch attest van 15 oktober 2019. Daarnaast werd verzoekster ook erkend als student met een functiebeperking. Daardoor kreeg zij examenfaciliteiten, aangezien ze leed aan stress en paniekaanvallen. Dit wordt ook zo aangegeven in het attest van KU Leuven.

Verzoekster stelt vast dat de bijzondere individuele omstandigheden in de beslissing van 11 oktober 2019 werden erkend. Zij merkt op dat zij door al deze gebeurtenissen in een diepe depressie is beland, wat ongetwijfeld haar studieresultaten in het academiejaar 2018-2019

negatief heeft beïnvloed. Zij heeft verschillende – verplichte – lessen niet kunnen bijwonen en zij was niet in staat om haar opdrachten op tijd in te leveren. Verzoekster is dan ook van mening dat de omstandigheden wel degelijk een impact hebben gehad op haar studievoortgang, in het bijzonder op het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”.

Vervolgens werpt verzoekster op dat de directeur bij het nemen van zijn beslissing ook rekening moet houden met het afgelegde studieparcours en met de kansen om de opleiding met succes af te ronden.

Wat betreft het afgelegde studieparcours, wenst verzoekster te benadrukken dat zij dit bijna vlekkeloos heeft afgelegd. Zij heeft alle verplichte vakken met succes afgelegd, behoudens het vak “Research and Writing in Philosophy” en enkele seminars. In de academiejaren 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018 heeft zij een credit behaald voor al haar vakken en in het academiejaar 2018-2019 heeft zij zes vakken met succes kunnen afronden.

Volgens verzoekster mag, gelet op haar positieve studieresultaten, worden verondersteld dat zij wel degelijk in staat is om haar studies met succes af te ronden. Zij heeft steeds voortgang geboekt in haar opleiding tot op het moment van haar depressies. Deze depressies hebben uiteindelijk geleid tot de mindere studieresultaten. Volgens verzoekster kunnen de depressies en omstandigheden dan ook als overmacht worden beschouwd.

Verder stipt verzoekster aan dat zij reeds geslaagd is voor het tweede luik van het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Aangezien zij enkel het eerste luik nog moet afleggen, zou het volgens haar volkomen onredelijk zijn om haar niet toe te laten dit eerste luik af te leggen. Daarnaast blijkt ook uit geen enkel element dat zij niet in staat zou zijn om de bacheloropleiding met succes af te ronden. Zij moet nog maar 22 studiepunten behalen.

Verzoekster stelt nog vast dat in de bestreden beslissing wordt verwezen naar het feit dat zij voor een tweede maal een verzoek tot herinschrijving in toepassing van artikel 36 OER heeft ingediend. Verwerende partij verwijst ook naar het feit dat verzoekster tot nu toe acht kansen heeft gekregen en telkenmale niet heeft deelgenomen aan het vak “Research and Writing in Philosophy”, terwijl zij op andere vakken in dezelfde periode wel geslaagd zou zijn.

Verzoekster is van mening dat verwerende partij hier erg kort door de bocht gaat met de bewering dat zij acht kansen zou hebben gekregen. Ze merkt op dat het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” een verplichte aanwezigheid tijdens de lessen vereist. De studenten worden doorheen het jaar permanent geëvalueerd. Het betreffende opleidingsonderdeel is een project dat gedurende het hele jaar loopt. Volgens de ECTS-fiche krijgen de studenten die gedurende het academische jaar de verplichte lessen niet hebben bijgewoond onverwijld een negatieve evaluatie “NA”. Verzoekster benadrukt dat zij de verplichte lessen niet heeft kunnen bijwonen omwille van haar individuele omstandigheden, waardoor zij een negatieve evaluatie “NA” heeft gekregen. De tweede examenkans kon bovendien enkel benut worden wanneer de betreffende student de verplichte lessen had bijgewoond en de opdrachten tijdig had vervuld. Nu verzoekster de verplichte lessen niet heeft kunnen bijwonen, heeft zij een negatieve evaluatie “NA” gekregen tijdens haar tweede examenkans. Het komt in feite aldus neer op vier kansen in plaats van 8 kansen.

Wat de stelling betreft dat verzoekster de overige vakken wel heeft kunnen afleggen, wijst zij erop dat zij de betreffende vakken heeft kunnen afleggen nadat haar gezondheidstoestand is verbeterd. Voor de evaluatie van de betreffende vakken was er immers geen aanwezigheidsvereiste of verplichte opdrachten, zodat het vak perfect afgelegd kon worden tijdens de tweede examenkans.

Verzoekster stipt aan dat het afgelegde studieparcours één van de criteria is voor de beoordeling van de herinschrijving. Volgens haar moest verwerende partij aldus rekening houden met de voorafgaande academiejaren, die verzoekster steeds met succes heeft afgelegd. De interne beroepsinstantie heeft zich echter geheel ten onrechte beperkt tot de bewering dat verzoekster verschillende keren de kans heeft gehad om het vak “Research and Writing in Philosophy” af te leggen, om vervolgens het verzoek tot herinschrijving te verwerpen, terwijl het verzoek tot herinschrijving in de bredere context moet worden beoordeeld.

Ten slotte benadrukt verzoekster dat haar eerste verzoek tot herinschrijving in toepassing van artikel 36 OER werd toegestaan. Destijds zou zij aldus voldoende capaciteit hebben gehad om de opleiding met succes af te ronden. Het is bijgevolg een raadsel waarom dit nu opeens veranderd zou zijn. Volgens haar sluiten de bewoordingen van artikel 36 OER ook niet uit dat een verzoek tot herinschrijving een tweede keer kan worden ingediend en toegestaan.

Zij vraagt ook verwerende partij te horen veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst vast dat verzoekster aanhaalt dat zij nog slechts 22 studiepunten zou moeten behalen. Uit haar studievoortgangsdossier blijkt evenwel dat zij nog moet slagen voor 29 studiepunten aan opleidingsonderdelen om haar bachelordiploma te kunnen behalen.

Verwerende partij verduidelijkt dat het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” uit twee onderwijsleeractiviteiten bestaat, meer bepaald “Reading and Writing in Philosophy” (6 studiepunten) en “Research in Philosophy” (3 studiepunten). Verzoekster heeft in de derde examenperiode van het academiejaar 2017-2018 een score van 13/20 behaald voor het deel “Research in Philosophy”. Verwerende partij merkt op dat de facultaire aanvullingen bij artikel 89, §5 OER bij dit opleidingsonderdeel de mogelijkheid voorzien voor een deelloverdracht over academiejaren heen. Om te kunnen slagen voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” moet verzoekster dus nog slagen voor het deel “Reading and Writing in Philosophy” (zijnde voor 2/3 van het totale examenpunt). Zoals vermeld in de ECTS-fiche is regelmatige aanwezigheid in de lessen en het tijdig inleveren van alle opdrachten een voorwaarde om te kunnen slagen. Er wordt bovendien geen herkansingsmogelijkheid in de derde examenperiode voorzien voor wat betreft deze participatie en het inleveren van de permanente evaluatietaken.

Waar verzoekster in haar extern beroep verwijst naar de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen en zij aan deze beslissing verwijt dat ze onvoldoende rekening zou hebben gehouden met haar persoonlijke omstandigheden, moet verwerende partij op de eerste plaats vaststellen dat verzoekster op 13 oktober 2019 intern beroep heeft aangetekend. Op 25 oktober 2019 heeft zij ook de interne beroepsbeslissing ontvangen. Gezien de devolutieve werking van dit beroep is niet langer de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijs het voorwerp van een extern beroep bij de Raad, maar wel de interne beroepsbeslissing.

Voor zover verzoekster meent dat deze tekorten ook in de interne beroepsbeslissing aanwezig zijn, merkt verwerende partij op dat zij in haar bezwaarschrift weliswaar een aantal persoonlijke en medische omstandigheden vermeldt (depressie, angstaanvallen, anorexia,

miskraam, relatiebreuk), maar hiervan geen enkel materieel bewijs doorstuurt. Het doktersattest waarnaar zij verwijst, bestaat enerzijds uit een dicit-attest, dat op basis van artikel 50 OER en op basis van de informatie op de facultaire ombudswebsite niet als een voldoende attest kan worden beschouwd, en anderzijds uit een regulier medisch attest, dat enkel betrekking heeft op de periode 12/11/2018 tot 18/11/2018. Verwerende partij stipt ook aan dat, ondanks het feit dat verzoekster door haar afwezigheid tijdens de lessen strikt genomen reeds niet had voldaan aan de vereiste aanwezigheidsplicht, de docenten haar de mogelijkheid hebben geboden om via vervangende opdrachten toch aan de gestelde voorwaarden te voldoen. Deze medische attesten bieden dan ook geen verklaring waarom verzoekster niet op dit aanbod is ingegaan.

Verwerende partij stelt bovendien dat deze beschrijving over de omstandigheden van verzoekster bij de start van het academiejaar 2018-2019 duidelijk in tegenspraak is met de informatie die zij op dat moment in haar aanvraag voor een afwijking op de weigering heeft gegeven. Op dat moment heeft zij de directeur van de dienst Onderwijsprocessen immers verzekerd dat zij bij een eventuele uitzonderlijke toelating zeker in het academiejaar 2018-2019 zou slagen voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”.

Ook het postfactum-attest dat op 15 oktober 2019 (en dus na afloop van het academiejaar 2018-2019) werd opgemaakt door de psychiater is volgens verwerende partij geen attest dat op basis van artikel 50 OER als een geldig attest kan worden beschouwd. Dit attest verwijst bovendien enkel in algemene termen naar de impact op de mogelijkheid tot studeren en het afleggen van examens zonder dat dit attest specifiek aanduidt dat hierbij sprake zou zijn geweest van een overmachtssituatie die het verzoekster onmogelijk zou hebben gemaakt om te voldoen aan de vooropgestelde studievoortgangsmatregelen.

Verwerende partij stelt vast dat verzoekster ook het attest doorstuurt dat zij bij haar erkenning als student met functiebeperking heeft verkregen. De noden die hierin beschreven staan hebben echter niets te maken met het al dan niet aanwezig kunnen zijn in de lessen. Volgens verwerende partij hadden net deze faciliteiten verzoekster in staat moeten stellen om toch te voldoen aan de gestelde voortgangseisen.

Vervolgens erkent verwerende partij dat een aanvraag voor een afwijking op de weigering zowel door de directeur van de dienst Onderwijsprocessen als door de beroepsinstantie wordt beoordeeld, enerzijds vanuit de aanwezigheid van bijzondere omstandigheden die de

studievertraging kunnen verklaren en anderzijds vanuit de kansen om de opleiding met succes af te ronden.

Volgens verwerende partij kan het studietraject dat verzoekster heeft afgelegd echter bezwaarlijk als “een vlekkeloos parcours” worden beschouwd. Na vier jaar te zijn ingeschreven voor een opleiding die een student in modeltraject in drie jaar had moeten kunnen afronden, moet verzoekster nog steeds 29 studiepunten behalen. In het academiejaar 2015-2016 is verzoekster slechts geslaagd voor 37 van de in totaal 67 opgenomen studiepunten, in het academiejaar 2016-2017 voor 39 van de in totaal 58 opgenomen studiepunten, in het academiejaar 2017-2018 voor 20 van de in totaal 68 opgenomen studiepunten en in het academiejaar 2018-2019 voor 28 van de in totaal (over bachelor- en masterprogramma heen) 69 opgenomen studiepunten. De cumulatieve studie-efficiëntie van verzoekster op het einde van het academiejaar 2018-2019 eindigt hiermee net op de kritische ondergrens van 50%, wat betekent dat zij over de voorbije vier academiejaren heen slechts voor de helft van het aantal opgenomen studiepunten geslaagd is. Tijdens deze vier jaar studie werd verzoekster bovendien zowel in het academiejaar 2017-2018 als in het academiejaar 2018-2019 een studievoortgangsmaatregel opgelegd.

Daarnaast is verwerende partij van mening dat verzoekster geen enkel materieel bewijs heeft aangeleverd van de omstandigheden waarop zij zich beriep. Evenmin gaf zij enige indicatie dat deze omstandigheden ondertussen voldoende zijn opgelost om een normale studievoortgang niet langer in de weg te staan. Volgens verwerende partij geeft verzoekster ook in haar extern beroepsschrift geen dergelijke indicaties. Verwerende partij verduidelijkt dat zij op basis van haar informatie bij de start van het academiejaar 2018-2019 dat dit wel degelijk het geval was toen nog een uitzonderlijke toelating heeft gekregen voor een afwijking op de weigering. Zij wijst erop dat verzoekster ondanks deze uitzonderlijke toelating, ondanks de mogelijkheid die de faculteit heeft geboden om via vervangende opdrachten en aangepaste deadlines toch aan de voorwaarden te voldoen en ondanks de examenfaciliteiten die haar werden toegekend, ook in haar vierde jaar waarin zij is ingeschreven voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” niet deelneemt aan dit vak en er uiteraard ook niet voor slaagt.

Verwerende partij wijst er nog op dat het feit dat de participatie tijdens de lessen en het inleveren van de opdrachten tijdens het academiejaar een essentieel deel van de evaluatie van

dit opleidingsonderdeel was en dat er voor wat betreft deze participatie en opdrachten geen herkansingsmogelijkheid voorzien werd duidelijk werd vermeld in de ECTS-fiche.

Waar verzoekster ten slotte nog vraagt om de uitbetaling van een rechtsplegingsvergoeding, benadrukt verwerende partij dat het niet tot de bevoegdheid van de Raad behoort om te oordelen over de financiële implicaties van een geschil over een studievoortgangsmaatregel.

Samenvattend moet verwerende partij vaststellen dat verzoekster ook via dit extern beroep geen argumenten aandraagt die de eerdere interne beroepsbeslissing weerleggen. De interne beroepsinstantie ontkent immers niet de medische omstandigheden van verzoekster, maar stelt vast dat deze omstandigheden onvoldoende het gebrek aan studievoortgang die verzoekster in haar bacheloropleiding realiseert, kunnen verklaren.

In haar *wederantwoordnota* merkt verzoekster vooreerst op dat de stelling van verwerende partij dat zij het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” geen interessant vak zou vinden en dat zij de relevantie ervan in het curriculum zou betwisten, niet correct is. Verzoekster betwist met klem dat zij zich op een dergelijke manier zou hebben uitgelaten. Dit werd ook zo verduidelijkt in haar verzoek tot herinschrijving, waarin zij heeft vermeld dat haar woorden uit de context werden gehaald. Verzoekster benadrukt dat zij ook de vooringenomenheid en partijdigheid van de ombudsman heeft aangekaart.

Waar verwerende partij aanhaalt dat verzoekster vervangende opdrachten zou hebben gekregen, erkent verzoekster dat zij van de heer [H.] een e-mail heeft ontvangen waarin haar de mogelijkheid werd geboden om via vervangende opdrachten toch te voldoen aan de gestelde voorwaarden. Verzoekster stipt aan dat zij evenwel geen toegang had tot de vervangende opdrachten op het onlineplatform Toledo omdat de registratie nog niet voltooid was. Hierdoor heeft zij de vervangende opdrachten dan ook niet kunnen uitvoeren. Volgens haar wordt haar dan ook geheel ten onrechte achteraf verweten dat zij de vervangende opdrachten niet heeft uitgevoerd. Verzoekster wil hieromtrent nog een verklaring toevoegen van een medestudent, waaruit volgens haar blijkt dat de heer [H.] een partijdige houding heeft ten opzichte van studenten met een Chinese achtergrond.

Vervolgens benadrukt verzoekster dat ten gevolge van de aanhoudende depressies elk normaal redelijk functioneren niet meer mogelijk was. Ten tijde van haar aanvraag voor een

afwijking op de weigering had zij nochtans goede voornemens en beloofde zij dat zij zou slagen voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Haar gezondheidstoestand is echter niet verbeterd, wat haar studievoortgang op een negatieve wijze heeft beïnvloed.

Verzoekster stelt vast dat verwerende partij van mening is dat de ingediende medische attesten niet zouden volstaan om de afwezigheden te verantwoorden. Ter zake verwijst verwerende partij naar artikel 50 OER. Het betreffende artikel bepaalt dat studenten die voor een examenperiode zijn ingeschreven, maar niet kunnen deelnemen aan een examen, dat zo snel mogelijk moeten meedelen volgens de door de faculteit bepaalde procedure. In dit artikel wordt daarnaast ook bepaald welke documenten niet in aanmerking komen. Verzoekster stelt evenwel vast dat artikel 50 OER toepassing vindt wanneer er niet werd deelgenomen aan het examen. *In casu* gaat het echter om een weigering tot herinschrijving voor het academiejaar 2019-2020, zodat de bepalingen van artikel 50 OER dan ook niet van toepassing zijn. Bovendien tonen de attesten wel degelijk aan dat verzoekster leed aan depressies en stoornissen. De bewering dat de attesten niet zouden volstaan om de bijzondere individuele omstandigheden aan te tonen, is niet ernstig.

Beoordeling

Verzoekster krijgt geen toelating om zich opnieuw in te schrijven voor de opleiding ‘Bachelor of Philosophy’. Zij volgde deze opleiding tijdens de academiejaren 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019. Verzoekster stelt dat zij nog 22 studiepunten moet behalen. De opleiding die zij volgt, telt 180 studiepunten. Verzoekster moet nog het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” (9 studiepunten) en enkele seminars afwerken. Ze geeft ook aan dat het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” uit twee delen bestaat en dat zij nog slechts één luik moet behalen.

Verzoekster stelt dat zij in haar verzoek tot herinschrijving heeft gewezen op individuele omstandigheden die hebben geleid tot het mindere resultaat voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Daarnaast heeft zij ook gewezen op het feit dat zij wel voldoende slaagkansen heeft om de opleiding met succes af te ronden. Volgens haar zijn er, gelet op haar positieve studieresultaten, geen ernstige redenen voorhanden om te besluiten dat haar slaagkansen om de resterende 22 studiepunten te behalen te laag zouden zijn. De Raad stelt vast dat verzoekster deze elementen heeft hernomen in haar intern beroepsschrift.

De Raad slaat acht op de beslissing die de interne beroepsinstantie heeft genomen en die – zoals verwerende partij aanhaalt, gelet op de devolutieve werking van het intern beroep – in de plaats is gekomen van de beslissing van de directeur van de dienst Onderwijsprocessen van 11 oktober 2019. De interne beroepsinstantie steunt haar beslissing op het feit dat verzoekster in het academiejaar 2018-2019 voor de vierde keer was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Zij wijst er ook op dat verzoekster reeds voor de tweede maal wordt geweigerd. Bij aanvang van het academiejaar 2018-2019 kreeg verzoekster ten uitzonderlijken titel de kans voor de vierde keer in te schrijven voor dit opleidingsonderdeel. Desondanks behaalde zij geen score voor het opleidingsonderdeel. Voor elk van de acht examenkansen waarover verzoekster beschikte, heeft zij de score “NA” behaald, wat betekent dat verzoekster het examen niet heeft afgelegd. Verwerende partij werd door verzoekster in het raam van de interne beroepsprocedure eveneens gewezen op haar persoonlijke en mentale problemen gedurende het laatste academiejaar en in het bijzonder tijdens het eerste semester van het academiejaar 2018-2019. Als gevolg daarvan kon verzoekster de lesactiviteiten van het kwestieuze opleidingsonderdeel niet bijwonen. Verzoekster voerde aan dat het opleidingsonderdeel op permanente basis geëvalueerd werd en dat zij de deadlines voor de wekelijkse opdrachten niet kon nakomen. De interne beroepsinstantie wijst verzoekster erop dat haar een andere deadline werd toegekend zodat zij kon bijbenen. Ook deze deadline werd niet gerespecteerd volgens de interne beroepsbeslissing.

Ten slotte wijst de interne beroepsinstantie erop dat verzoekster is gewezen op het risico op weigering dat zij liep. Tevens is verzoekster volgens de interne beroepsinstantie gewezen op het uitzonderlijk karakter van de mogelijkheid om in te schrijven in het academiejaar 2018-2019.

De interne beroepsinstantie merkte ook op dat verzoekster verschillende personen in de faculteit waar zij studeerde contacteerde met het oog op een eventuele vrijstelling voor het opleidingsonderdeel. In het licht van de met het opleidingsonderdeel beoogde leerdoelstellingen was het volgens de interne beroepsinstantie evenwel niet mogelijk verzoekster een vrijstelling te verlenen.

Tot slot wijst de interne beroepsinstantie erop dat in het verzoekschrift geen feitelijke informatie voorhanden is waaruit moet blijken dat de persoonlijke omstandigheden die

verzoekster inroept een bijzondere impact zouden hebben op haar prestaties voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”, aangezien zij tegelijk credits heeft behaald voor andere opleidingsonderdelen in het academiejaar 2018-2019. Verwerende partij wijst om voorliggende redenen het verzoek af.

Verzoekster acht deze beslissing onredelijk en stelt dat zij gedurende het academiejaar 2018-2019 verschillende depressies en angstaanvallen heeft gehad. Zij wijst ook op een miskraam, die zij voorafgaand aan het academiejaar 2018-2019 had, namelijk in juli 2018, en op een relatiebreuk met haar verloofde in september 2018.

Er wordt een doktersattest van 12 november 2018 bijgevoegd waaruit blijkt dat verzoekster niet in staat is de lessen te volgen van 12 november 2018 tot en met 18 november 2018. Van dezelfde dag dateert een dicit-atteest, waarin wordt gerapporteerd dat verzoekster, volgens haar verklaring, niet in staat was de lessen/practica/werkcolleges bij te wonen en opdrachten uit te voeren van 5 november 2018 tot en met 11 november 2018. Er is ook een atteste van een psychiater-psychotherapeut van 15 oktober 2019 toegevoegd. De Raad leest erin dat verzoekster in de periode van 2 mei 2018 tot 3 juni 2019 in begeleiding was in het Studentengezondheidscentrum van de KU Leuven. Er was sprake van een psychisch toestandbeeld, met impact op de mogelijkheid tot studeren en het afleggen van examens.

De Raad stelt vast dat verzoekster bij haar wederantwoordnota nog een overzicht voegt waaruit blijkt dat zij in de periode van 2 mei 2018 tot 3 juni 2019 op twaalf tijdstippen aanwezig was voor consultatie op het Studentgezondheidscentrum. De Raad ziet niet in wat verzoekster heeft belet dit overzicht reeds eerder in de procedure bij te brengen. De Raad is van oordeel dat verzoekster dat niet op ontvankelijke wijze kan doen bij de wederantwoordnota. Het is ook niet duidelijk hoe verwerende partij met het overzicht rekening had kunnen houden nu het haar niet werd bezorgd bij het intern beroep. Ten overvloede moet de Raad opmerken dat uit het loutere overzicht niet de onmogelijkheid voor verzoekster om zich op haar studies toe te leggen blijkt.

Het is de Raad niet duidelijk hoe, rekening houdend met de inhoud van het intern beroep, verwerende partij wordt verweten een onredelijke beslissing te hebben genomen, waarbij onvoldoende rekening is gehouden met de persoonlijke – en met name medisch-psychische – omstandigheden van verzoekster. De Raad ziet daarbij niet welke overtuigende documenten verzoekster ter zake aan het interne beroepsorgaan van de hoger onderwijsinstelling heeft

voorgelegd. Daar komt nog bij dat het OER van verwerende partij bepaalt dat dicit-attesten niet kunnen worden aanvaard als bewijs van overmacht. Het artikel betreft volgens verzoekster weliswaar enkel de niet-deelname aan examens, doch het is naar het oordeel van de Raad geenszins onredelijk dergelijke attesten op zijn minst met omzichtigheid tegemoet te treden.

De Raad wil daarbij nog opmerken dat zelfs indien het dicit-attest in acht zou zijn genomen, verwerende partij niet kennelijk onredelijk zou hebben gehandeld indien zij van oordeel was dat uit de bijgebrachte stukken niet kon worden afgeleid dat sprake was van een overmachtssituatie die het gebrek aan studievoortgang van verzoekster in zijn geheel voldoende kon verklaren en dat de kansen op toekomstig voldoende studiesucces ook bij het wegvallen van de belemmerende factoren te onzeker zijn.

Verzoekster merkt ook nog op te beschikken over een erkenning als student met een functiebeperking voor het academiejaar 2018-2019. Zij krijgt een aantal examenfaciliteiten omdat zij bij het afleggen van examens moeilijkheden met stressregulering ervaart. Naar het oordeel van de Raad maakt deze erkenning, in het bijzonder rekening houdend met de faciliteiten die eruit voortvloeien, de beslissing van verwerende partij om de inschrijving voor het academiejaar 2019-2020 te weigeren, rekening houdend met het studieparcours van verzoekster, niet onredelijk. De Raad wijst er hierbij op dat de faciliteiten er precies toe strekken de ervaren moeilijkheden te compenseren door tegemoetkomingen ten behoeve van de student te voorzien bij het afleggen van examens.

Al het voorgaande samen beschouwd, kan de Raad niet aannemen dat verwerende partij onvoldoende rekening heeft gehouden met de persoonlijke omstandigheden van verzoekster en dat zij kennelijk onredelijk heeft beslist.

Verzoekster betwist de redelijkheid van de beslissing ook omwille van het door haar afgelegde studieparcours. Zij oordeelt dat dit bijna vlekkeloos is. Zo leest de Raad in het extern beroepsschrift: *“Wat betreft het afgelegde studieparcours, wenst verzoekster te benadrukken dat zij dit bijna vlekkeloos heeft afgelegd. Verzoekster heeft alle verplichte vakken met succes afgelegd behoudens het vak “Research and Writing in Philosophy” en enkele seminars. In het academiejaar 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 heeft verzoekster*

een credit behaald op al haar vakken. In het academiejaar 2018-2019 heeft verzoekster 6 vakken met succes kunnen afronden.”.

Wat dit laatste betreft, wil de Raad opmerken dat de overmachtssituatie die verzoekster leest in de bijzondere omstandigheden die zij aanvoert enigszins genuanceerd moet worden. Immers, ondanks de moeilijke situatie waarin verzoekster volgens haar verkeerde, slaagde zij erin tijdens het academiejaar 2018-2019 zes opleidingsonderdelen met goed gevolg af te ronden. Dat voor deze opleidingsonderdelen geen aanwezigheidsvereiste gold of verplichte opdrachten moesten worden ingediend, zodat er perfect examen kon van worden afgelegd bij de tweede examenkans, neemt deze nood aan nuance niet weg.

Verzoekster wijst erop dat zij steeds voortgang boekte in haar opleiding tot op het moment van haar depressies. Naast de reeds geuite opmerkingen en overwegingen met betrekking tot de door verzoekster beweerde individuele omstandigheden, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat verzoekster aan de interne beroepsinstantie niet duidelijk heeft gemaakt dat de beweerde omstandigheden intussen zijn weggewerkt of dat dermate is verholpen aan de impact op de studies die verzoekster eraan heeft verbonden opdat een normale studievoortgang in het academiejaar 2019-2020 aannemelijk zou zijn, zodat zij binnen een redelijke termijn alsnog haar opleiding zou kunnen voltooien.

Daarnaast merkt de Raad op dat – ondanks het volgens verzoekster vlekkeloze parcours – verzoekster reeds vier jaar studeerde voor een opleiding die een modeltraject van drie jaar kent. Zij moet ook nog 29 studiepunten (bijna 1/6^e van de volledige bacheloropleiding) verwerven. Daarnaast heeft verzoekster een geringe cumulatieve studie-efficiëntie behaald. In haar antwoordnota geeft verwerende partij hieromtrent aan dat de cumulatieve studie-efficiëntie van verzoekster op het einde van het academiejaar 2018-2019 net op de kritische ondergrens van 50% eindigt. De Raad merkt ook nog op dat verzoekster reeds eerder studievoortgangsbewakingsmaatregelen kreeg opgelegd, met name in de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019. Bovendien heeft zij reeds eerder een verzoek tot herinschrijving in de zin van art. 36 OER ingediend. Dit belet verzoekster niet – zoals zij zelf ook aanstipt – dergelijk verzoek opnieuw in te dienen, noch belet het verwerende partij dit verzoek goed te keuren. Naar het oordeel van de Raad nuanceert het echter wel het “vlekkeloze” karakter van het studieparcours van verzoekster en de eruit afgeleide onredelijkheid van de aangevochten beslissing.

De Raad ziet ook dat verzoekster reeds ettelijke malen zonder succes was ingeschreven voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Dat verzoekster reeds geslaagd is voor één van de twee onderwijsleeractiviteiten waaruit dit opleidingsonderdeel bestaat en dat deze score bij toepassing van artikel 89, §5 OER over academiejaren heen kan worden overgedragen, zoals verwerende partij heeft toegelicht, belet niet dat verzoekster reeds meermaals niet slaagde voor het volledige opleidingsonderdeel als dusdanig. Bovendien blijkt de onderwijsleeractiviteit van het opleidingsonderdeel waarvoor verzoekster niet geslaagd is een hardnekkig euvel voor haar te zijn.

Uit het voorgaande, en met name uit de bespreking door de Raad van de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie, volgt dat de Raad verzoekster niet kan bijtreden waar zij aanvoert dat de weigeringsbeslissing onvoldoende zou zijn gemotiveerd, met name wat de impact van de bijzondere individuele omstandigheden van verzoekster op haar (gebrek aan) studievoortgang betreft. Ook vanuit dit oogpunt kan de aangevochten beslissing niet worden vernietigd. De Raad kan, rekening houdend met de motivering van de beslissing, ook niet oordelen dat verwerende partij – zelfs zo haar beslissing streng mocht zijn – haar discretionaire bevoegdheid op kennelijk onredelijke wijze heeft uitgeoefend.

Verzoekster is ook van oordeel dat het niet correct is dat zij reeds acht kansen heeft gekregen om een credit te verwerven voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy”. Zij verwijst hierbij naar de ECTS-fiche. Daarin wordt volgens haar een verplichte aanwezigheid vermeld en bovendien kan de tweede examenkans slechts worden benut wanneer de student de verplichte lessen heeft bijgewoond en de opdrachten tijdig heeft vervuld. De Raad is van oordeel dat verzoekster deze vereisten kende, of althans had moeten kennen, nu zij duidelijk in de ECTS-fiche zijn opgenomen. Verzoekster stelt dat zij in werkelijkheid slechts vier in plaats van acht examenkansen heeft gekregen. Hierbij verwijst zij naar haar individuele omstandigheden. De Raad is niet van oordeel dat dit argument doet besluiten dat de studievoortgangsbeslissing onredelijk is. De Raad is immers van oordeel dat, zo reeds sprake zou zijn van persoonlijke omstandigheden die verzoekster hebben belet de lesactiviteiten bij te wonen, deze omstandigheden louter het academiejaar 2018-2019 betreffen. Zij hebben geen betrekking op de voorgaande drie academiejaren, waarin verzoekster ook telkens niet heeft deelgenomen aan de evaluatieactiviteiten van dit opleidingsonderdeel.

De Raad, die verzoekster niet bijtreedt in de visie dat onvoldoende rekening zou zijn gehouden met de voorafgaande studiejaren, waarvan verzoekster stelt dat zij steeds met succes zijn afgelegd, volgt verzoekster evenmin in het verwijt dat verwerende partij te sterk zou hebben beklemtoond dat zij verschillende keren de kans heeft gehad om het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” af te leggen. De Raad acht het belang van het herhaaldelijk niet-slagen voor het opleidingsonderdeel relevant omwille van art. 35 OER.

De Raad merkt nog op dat uit de aangevochten beslissing geenszins blijkt dat gebrek aan interesse voor het opleidingsonderdeel “Research and Writing in Philosophy” en/of twijfel van verzoekster aan de relevantie van dit opleidingsonderdeel – door verzoekster trouwens betwist – zouden hebben meegespeeld bij de totstandkoming van de aangevochten beslissing van de interne beroepsinstantie.

Daarnaast tast de beweerde partijdigheid van de ombudspersoon de beslissing van het intern beroepsorgaan niet aan. De betrokken ombudspersoon maakt immers geen deel uit van dit orgaan. Ook de beweerde partijdige houding van de docent maakt de beslissing van de interne beroepsinstantie niet onredelijk, temeer nu deze verzoekster – ten uitzonderlijken titel – de kans heeft geboden om middels vervangende opdrachten alsnog te voldoen aan de voorwaarden om te kunnen slagen voor het kwestieuze vak. Op die manier werd aldus door de lesgever een inspanning gedaan om tegemoet te komen aan de persoonlijke omstandigheden die verzoekster inroept. Verzoekster beweert in haar wederantwoordnota geen toegang te hebben gehad tot deze opdrachten, doch het is de Raad niet duidelijk of dit euvel aan de onderwijsinstelling moet worden toegeschreven. Daarbij komt dat ook zonder deze bijkomende faciliteit de weigeringsbeslissing naar het oordeel van de Raad, zoals reeds toegelicht, niet onredelijk is. Het zou evenmin *ipso facto* wijzen op partijdigheid in hoofde van de docent, die trouwens geen deel uitmaakt van het orgaan dat in het kader van het intern beroep uitspraak doet over de mogelijkheid tot herinschrijving. De Raad merkt hierbij ten overvloede ook op dat nergens uit het dossier blijkt dat verzoekster deze partijdigheid reeds eerder heeft aangeklaagd.

Rekening houdend met de bovenstaande overwegingen acht de Raad het verzoek niet gegrond. De Raad doet geen uitspraak over de kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding, omdat hij daartoe niet bevoegd is.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 januari 2020, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.514 van 13 december 2019 in de zaak 2019/732

In zake: Tarik EL MAHAOUI
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michaël Bracke
 kantoor houdend te 9200 Dendermonde
 Noordlaan 78 bus 3
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

Tegen: THOMAS MORE MECHELEN-ANTWERPEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Tom Peeters
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Mechelsesteenweg 27
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 8 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 oktober 2019 waarbij aan verzoeker geen vrijstelling wordt verleend voor het opleidingsonderdeel “Engels 2”.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding “Bachelor bedrijfsmanagement logistiek”.

Voor het opleidingsonderdeel “Engels 2” wordt aan verzoeker geen vrijstelling verleend.

Verzoeker stelde op datum van 15 oktober 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling. Verzoeker stelt dat hij geen antwoord heeft ontvangen.

Bij aangetekend schrijven van 8 november 2019 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Per e-mail van 28 november 2019 deelt verwerende partij aan de Raad en aan verzoekende partij mee dat Thomas More inmiddels alsnog een vrijstelling heeft verleend, per e-mail van 19 november 2019 (in bijlage). Het extern beroep is hierdoor zonder voorwerp. De raadsman van verzoekende partij heeft aan verwerende partij tevens bevestigd dat er afstand wordt gedaan van het extern beroep.

De Raad neemt kennis van de beslissing van de interne beroepsinstantie van 19 november 2019.

Huidig beroep van verzoekende partij wordt onontvankelijk verklaard, bij gebrek aan voorwerp.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter

Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.515 van 13 december 2019 in de zaak 2019/742

In zake: Suzanne FROMMATER
Woonplaats kiezend te 59425 Unna (Duitsland)
Ligusterweg 28

Tegen: UNIVERSITEIT ANTWERPEN
Woonplaats kiezend te 2000 Antwerpen
Prinsstraat 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 5 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 11 september 2019 waarbij aan verzoekende partij de verdere inschrijving wordt geweigerd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 9 oktober 2019 waarbij de weigering tot inschrijving gehandhaafd wordt.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend. Verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2012-2013 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de diergeneeskunde’. Haar inschrijving werd een eerste keer geweigerd aan het einde van het academiejaar 2014-2015. Zij heeft zich tijdens het academiejaar 2015-2016 voor één opleidingsonderdeel ingeschreven met een creditcontract, dat zij met succes heeft voltooid. Vervolgens heeft verzoekster zich in het academiejaar 2016-2017 opnieuw

ingeschreven in de opleiding 'Bachelor of Science in de diergeneeskunde'. Tijdens dit academiejaar bevond zij zich niet onder een maatregel van studievoortgangsbewaking en behaalde zij credits ten belope van 62% van de opgenomen studiepunten in haar studieprogramma. Tijdens de academiejaren 2017-2018 en 2018-2019 heeft verzoekster credits ten belope van respectievelijk 45% en 52% van de opgenomen studiepunten behaald, waarna werd beslist om de inschrijving van verzoekster voor het academiejaar 2019-2020 te weigeren.

Op 13 september 2019 heeft verzoekster een aanvraag tot uitzondering ingediend, waarna zij op 21 september 2019 het bericht kreeg dat de weigering tot inschrijving behouden bleef. Verzoekster stelde vervolgens op datum van 24 september 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij aangetekend schrijven van 28 september 2019 heeft verzoekster een eerste verzoekschrift ingediend bij de Raad. Dit beroep was voorbarig en daarom niet ontvankelijk.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 9 oktober 2019 werd de weigering tot inschrijving van verzoekster gehandhaafd.

De interne beroepsbeslissing stelde dat het verzoek tot heroverweging van de beslissing betreffende de weigering tot inschrijving d.d. 11 september 2019 op een bijzondere vergadering van de Studietrajectbegeleidingscommissie van 9 oktober 2019 grondig besproken werd. De commissie besprak het intern beroep van de student dat handelt over de weigering tot inschrijving op basis van toepassing van artikel 19.2 van het Onderwijs- en Examenreglement. Na bespreking besluit de commissie unaniem dat de beslissing gerechtvaardigd is en dat de weigering tot inschrijving behouden blijft. Voor verdere details van de bespreking verwijst de commissie naar het als bijlage gevoegde verslag van de vergadering van 9 oktober 2019. Tevens maakt de commissie de student er op attent voor verdere informatie terecht te kunnen bij de studietrajectbegeleider van de Faculteit FBD of de faculteitsdirecteur van de Faculteit FBD.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 16 oktober 2019 aan verzoekster overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 5 november 2019 diende verzoekster een nieuw verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* merkt verwerende partij op dat de bestreden beslissing dateert van 9 oktober 2019 en aan verzoekster werd meegedeeld op 16 oktober 2019, blijkens het bewijs van aangetekende zending van die datum. Het verzoekschrift van verzoekster bij de Raad is weliswaar gedateerd op 31 oktober, maar werd pas verstuurd op 5 november 2019. Het verzoek is volgens verwerende partij laattijdig en dient dan ook onontvankelijk te worden verklaard.

In haar *wederantwoordnota* stipt verzoekster aan dat de Studietrajectbegeleidingscommissie op 9 oktober 2019 de genomen beslissing handhaafde. Deze beslissing werd op 16 oktober 2019 aangetekend naar het thuisadres van verzoekster verstuurd. Op dit tijdstip was het verzoekschrift nr. 2019/548 van verzoekster echter nog in behandeling bij de Raad. De zitting van de Raad ging door op 23 oktober 2019. Op 30 oktober 2019 heeft verzoekster de e-mail met het arrest 2019/548 ontvangen, waaruit bleek dat zij opnieuw beroep zou mogen aantekenen bij de Raad.

Haar verzoekschrift nr. 2019/742 is gedateerd op 31 oktober 2019, maar omdat verzoekster op dat moment in het ziekenhuis lag (29 oktober t.e.m. 5 november 2019) was het voor haar helaas niet mogelijk dit verzoekschrift eerder aangetekend te versturen dan op 5 november 2019, de dag van haar ontslag uit het ziekenhuis. In bijlage voegt verzoekster een kopie van de ziekenhuisfactuur over haar verblijfskosten.

Beoordeling

Artikel II.294, §1, eerste lid van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (zijnde de eerste aanbieding van de aangetekende zending op het adres van de bestemming door de postdiensten, *in casu* op 18 oktober 2019) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 19 oktober 2019, om te verstrijken op vrijdag 25 oktober 2019. Verzoekster diende een verzoekschrift in bij de Raad bij aangetekend schrijven van 5 november 2019 tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep van 5 november 2019 werd derhalve niet tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

In casu blijkt uit het dossier dat er evenmin sprake is van een overmachtssituatie waaruit zou blijken dat verzoekster niet binnen de beroepstermijn of slechts op de laatste dag van de termijn over de zending kon beschikken, waardoor de normale uitoefening van het beroepsrecht zou worden uitgehold. In haar wederantwoordnota haalt verzoekster weliswaar aan dat zij van 29 oktober t.e.m. 5 november 2019 in het ziekenhuis was opgenomen (en voegt zij hieromtrent ook een bewijsstuk toe), maar op dit ogenblik was de beroepstermijn reeds verstreken, waardoor deze omstandigheden niet als overmachtssituatie in het kader van het extern beroep kunnen worden ingeroepen. Tevens diende verzoekster het arrest van de Raad in de zaak 2019/548 niet af te wachten om een (nieuw) extern beroep in te stellen.

Het beroep is derhalve onontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, IIe Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote, kamervoorzitter

Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Freya Gheysen	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.538 van 20 december 2019 in de zaak 2019/762

In zake: Youness AMALIKI
 Woonplaats kiezend te 2020 Antwerpen
 Scheibekstraat 30

Tegen: ARTESIS PLANTIJN HOGESCHOOL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wim Van Caeneghem
 kantoor houdend te 2000 Antwerpen
 Vrijheidstraat 32 bus 16
 Bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 21 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 8 oktober 2019 waarbij de aanvraag tot herinschrijving van verzoeker geweigerd werd en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 december 2019.

Kamervoorzitter Bertel De Groote heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wim Van Caeneghem, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker was ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor in de toegepaste informatica’.

Na afloop van het academiejaar 2016-2017 behaalde verzoeker voor minder dan 60% van de opgenomen studiepunten een creditbewijs. Daarom moest hij voor zijn volgende inschrijving

voor deze opleiding een aanvraag tot herinschrijving indienen bij de toelatingscommissie. Deze kon dan bindende voorwaarden opleggen.

Na afloop van het academiejaar 2017-2018 voldeed verzoeker niet de bindende voorwaarden die de toelatingscommissie oplegde. Daarom werd zijn inschrijving voor deze opleiding het volgende academiejaar geweigerd, conform art. 13.1 van het OER voor 2018-2019.

Bij aanvang van het academiejaar 2019-2020 diende verzoeker een aanvraag in bij de toelatingscommissie voor een toelating tot herinschrijving. Op 8 oktober 2019 werd de aanvraag tot inschrijving geweigerd.

Verzoeker stelde vervolgens op datum van 22 oktober 2019 een intern beroep in bij de interne beroepsinstantie van de onderwijsinstelling.

Bij beslissing van de interne beroepsinstantie op datum van 7 november 2019 werd het intern beroep ontvankelijk, doch ongegrond verklaard.

De interne beroepsbeslissing stelde dat verzoeker intern beroep heeft aangetekend omwille van de weigering tot herinschrijving in de Bachelor Toegepaste Informatica voor het academiejaar 2019-2020. De interne beroepsinstantie heeft het dossier onderzocht en komt na toelichting door de opleiding tot het volgende besluit:

Verzoeker tekent intern beroep aan tegen de beslissing van de toelatingscommissie met als motivatie dat er een aantal feitelijke vergissingen zouden staan in de beslissing. Verzoeker wenst zich ook te verontschuldigen voor het examenfraudegeval van zes jaar geleden.

De interne beroepsinstantie stelt vast dat verzoeker inderdaad niet was ingeschreven tijdens het academiejaar 2018-2019, en de bindende voorwaarden tot inschrijving werden opgelegd op het einde van het academiejaar 2017-2018. Verzoeker verduidelijkt dat hij gedurende het voorbije jaar psychologische hulp heeft gezocht voor een aantal persoonlijke problemen en gewerkt heeft in een autobedrijf. De interne beroepsinstantie stelt eveneens vast dat verzoeker tijdens het academiejaar 2016-2017 niet alleen voor de opleidingsonderdelen 'Webtechnology 3', 'Webtechnology 4' en 'Java 1' was ingeschreven, maar ook voor de opleidingsonderdelen

‘Webtechnology 2’, ‘Trends & Future of IT’ waarvoor hij wel slaagde en het opleidingsonderdeel ‘BPMN’ dat hij tolereerde.

De interne beroepsinstantie twijfelt niet aan de goede intenties van verzoeker, maar heeft in het kader van de studievoortgangsbewaking de verplichting om ervoor te zorgen dat de student zijn diploma binnen een redelijke termijn kan behalen en de slaagkansen realistisch blijven. Uit het dossier van verzoeker blijkt in dat kader dat zijn eerste inschrijving in de opleiding Toegepaste Informatica reeds in het academiejaar 2012-2013 plaatsvond, terwijl het modeltraject slechts drie jaar bedraagt. Verzoeker slaagt er ondanks verschillende examenkansen niet in om een voldoende te behalen voor de resterende opleidingsonderdelen, met name: Java (ingeschreven in 2016-2017 en 2017-2018), Webtechnology 3 (ingeschreven in 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018) en Webtechnology 4 (ingeschreven in 2016-2017 en 2017-2018).

Tijdens de laatste twee academiejaren dat hij was ingeschreven, behaalde verzoeker slechts een studierendement van respectievelijk 36,84% en 0%. Ook tijdens het voorbije jaar kan verzoeker geen nuttige ervaring voorleggen noch enige andere garantie op reële slaagkansen bij een nieuwe inschrijving. De interne beroepsinstantie is dan ook genoodzaakt om de aanvraag tot inschrijving voor de opleiding Toegepaste Informatica te weigeren.

De beslissing op intern beroep werd bij aangetekend schrijven van 13 november 2019 aan verzoeker overgemaakt.

Bij aangetekend schrijven van 21 november 2019 diende verzoeker een verzoekschrift in bij de Raad.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij vooreerst dat verzoeker extern beroep aantekent tegen zowel de beslissing dd. 07/11/2019 van de interne beroepscommissie als tegen de initiële studievoortgangsbeslissing dd. 09/10/2019. Uit artikel 23.8 van het Onderwijs- en Examenreglement 2019-2020 blijkt dat de interne beroepscommissie bevoegd is om, in

voorkomend geval, de bestreden beslissing te herzien. Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de initiële beslissing genomen heeft. In dat geval verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad. Het beroep van verzoeker is onontvankelijk in zoverre het gericht is tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Met betrekking tot de tijdigheid van het beroep, stelt verwerende partij dat de bestreden beslissing dateert van 07/11/2019 en op 13/11/2019 verzonden werd naar verzoeker. De zending werd een eerste keer aangeboden op 14 november 2019, zodat de externe beroepstermijn verstrijkt op 21 november 2019. Het verzoekschrift is weliswaar gedateerd op 21 november 2019, maar er liggen geen stukken voor waaruit blijkt op welke datum het per aangetekend schrijven naar de Raad verzonden werd. Het verzoekschrift werd bij de Raad alleszins maar geregistreerd op 25 november 2019. De hogeschool verzoekt de Raad alleszins ambtshalve de tijdigheid van het verzoekschrift na te gaan.

Beoordeling

De Raad onderzoekt, desnoods ambtshalve, de ontvankelijkheid van het beroep bij de Raad.

Artikel II.294, §1 van de Codex Hoger Onderwijs luidt als volgt:

“De beroepen bij de Raad worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 7 kalenderdagen, die ingaat de dag na die van kennisgeving van de in artikel II.284, eerste lid bedoelde beslissing.”

Een verzoekschrift bij de Raad moet, wil het ontvankelijk zijn, dus worden ingesteld binnen de termijn van zeven kalenderdagen na kennisgeving van de bestreden beslissing. Dit betreft een vervaltermijn.

In casu werd verzoeker blijkens het dossier in kennis gesteld van de bestreden beslissing op intern beroep via aangetekend schrijven (zie stuk 3 van verwerende partij). Dit aangetekend schrijven werd op 14 november 2019 bij verzoeker afgeleverd.

De beroepstermijn van zeven kalenderdagen begint te lopen de dag na die van de kennisgeving (*in casu* op 14 november 2019) van de beslissing op intern beroep, *in casu* vanaf 15 november 2019, om te verstrijken op donderdag 21 november 2019.

Verzoeker diende een verzoekschrift gedateerd op 21 november 2019 (datumstempel aangetekende zending) in bij de Raad tegen de beslissing op intern beroep.

Het extern beroep gedateerd op 21 november 2019 werd derhalve tijdig binnen de zeven kalenderdagen na de kennisgeving van de beslissing op intern beroep ingesteld.

Het beroep is derhalve tijdig.

Verder tekent verzoeker beroep aan tegen de studievoortgangsbepaling van 8 oktober 2019 waarbij de aanvraag tot herinschrijving van verzoeker geweigerd werd (eerste bestreden beslissing) en de beslissing van de interne beroepsinstantie van 7 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ontvankelijk, doch ongegrond werd verklaard (tweede bestreden beslissing).

Uit artikel 23.8 van het Onderwijs- en Examenreglement (hierna: OER) van verwerende partij blijkt dat de interne beroepsinstantie bevoegd is om, in voorkomend geval, de bestreden beslissing te wijzigen.

Dit betekent dat zij voor de beoordeling van de grond van de zaak in de plaats treedt van de instantie die de initiële beslissing genomen heeft. In dat geval verdwijnt de initiële beslissing uit de rechtsorde, en kan zij niet meer het voorwerp uitmaken van een beroep bij de Raad.

Verzoekers beroep wordt derhalve onontvankelijk verklaard in de mate dat het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing.

Wel kan verzoeker onregelmatigheden die kleven aan deze beslissing, nog op ontvankelijke wijze aanvoeren tegen de beslissing op intern beroep.

Het beroep is in die mate ontvankelijk.

V. De middelen

A. Eerste middel

Uit het verzoekschrift kan worden opgemaakt dat verzoeker zich in een eerste middel beroept op een schending van het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat er beweerd wordt dat hij viermaal was ingeschreven voor het vak ‘Webtechnology 4’, wat onmogelijk is gezien hij in het jaar 2018-2019 niet ingeschreven was als student. De onderwijsinstelling heeft inmiddels toegegeven dat dit fout is, maar dit toont verzoeker dat ze wat nonchalant waren en hij voelt dat hij niet echt serieus werd genomen. Eveneens is er gecommuniceerd dat dat verzoeker in het jaar 2013-2014 voor 19 studiepunten was ingeschreven voor de vakken ‘Java’ en Webtechnology 3 en 4. Graag zou verzoeker ophelderen dat hij niet enkel voor laatstgenoemde vakken was ingeschreven, maar ook voor ander vakken die hij met succes heeft behaald.

De commissie haalt in haar beslissing aan dat verzoeker tussen zijn laatste inschrijving en het huidige academiejaar geen aantoonbare competentieverwerving kan aantonen. Verzoeker geeft aan dat hij door persoonlijke omstandigheden psychisch onwel is geweest en leed onder een depressie, waardoor hij ook tinitus bekomen heeft. Verzoeker vraagt om begrip dat hij hierdoor een jaar pauze heeft genomen. In de tussentijd heeft verzoeker echter gewerkt in een autobedrijf, waar hij kennis en ervaring heeft opgedaan. Verder heeft verzoeker nog 100 studiepunten resterend, wat ruim voldoende is om de laatste drie vakken op te nemen om zijn bachelor te behalen en ook een bewijs is dat verzoeker niet zomaar al zijn leerkrediet verspild heeft.

Het is inderdaad waar dat verzoeker de laatste twee academiejaren een studierendement behaalde van respectievelijk 36,84% en 0%. Volgens verzoeker moet er wel rekening gehouden worden met de relativiteit van de vakken. Er is een verschil als je een rendement van 36% haalt als je vakken ter waarde van 60 of 9 studiepunten opneemt. Het is verzoeker ook niet duidelijk hoe het verder moet, er is ook niet een bepaalde regel dat hij niet mag inschrijven voor een bepaalde duur of dat hij gewoon nooit meer mag inschrijven. Andere scholen hanteren een tijdsduur, verzoeker vraagt zich af of hij elk jaar opnieuw moet proberen en telkens dezelfde argumenten te horen krijgt. Zo heeft hij dan een heel wazig beeld. Verzoeker heeft ook geprobeerd om zich bij andere scholen in te schrijven, maar elke keer

kreeg hij de raad om het toch nog bij AP te proberen gezien hij nog maar 9 studiepunten te gaan heeft.

Verzoeker wil ook nog vermelden dat de onderwijsinstelling het reglement niet goed gerespecteerd heeft. Zo heeft hij geen ontvangstbewijs gekregen dat hij het intern beroep via e-mail heeft ingesteld, terwijl dit wel in het reglement stond. Het reglement vermeldt ook dat men binnen 30 kalenderdagen een antwoord krijgt. Verzoeker heeft zijn intern beroep ingesteld op 22 oktober 2019, maar kreeg pas een antwoord op 14 november 2019.

Tot slot wil verzoeker zich verontschuldigen dat hij het verplichte studierendement niet heeft behaald, maar dat hij toch nog gemotiveerd is om zijn diploma te behalen en zijn toekomst te realiseren, waarbij zijn diploma toegepaste informatica centraal staat.

In haar *antwoordnota* stelt verwerende partij dat verzoeker in het academiejaar 2016-2017 geen 60% behaalde van de opgenomen studiepunten. Met het oog op bewaking van de studievoortgang, werden aan verzoeker voor het academiejaar 2017-2018 bindende voorwaarden opgelegd, met name het behalen van minstens 60% van de opgenomen studiepunten.

Vooreerst stelt de toelatingscommissie vast, hierin gevolgd door de interne beroepsinstantie, dat verzoeker geen studierendement van minstens 60% behaalde. De bindende voorwaarden werden aldus niet gerespecteerd. Verzoeker behaalde immers in de laatste twee jaren dat hij was ingeschreven een studierendement van respectievelijk 36,84% en 0%. Verwerende partij verwijst hierbij naar artikel 13.1, 1° van het OER. Er dient derhalve te worden vastgesteld dat de beslissing van de interne beroepsinstantie in overeenstemming is met de bepalingen van het OER en dus rechtsgeldig genomen werd.

Verzoeker werpt in zijn extern verzoekschrift op dat rekening dient te worden gehouden met de relativiteit van de diverse vakken en dat vakken met meer studiepunten zwaarder dienen door te wegen. Nochtans houdt de hogeschool, bij de begroting van het studierendement van 36,84% en 0%, wel degelijk rekening met de relativiteit van de studiepunten. In het academiejaar 2016-2017 behaalde verzoeker 7 van de in totaal 19 opgenomen studiepunten, zijnde een rendement van 36,84 %. In het academiejaar 2017-2018 behaalde verzoeker 0 van

de in totaal 9 opgenomen studiepunten, zijnde een rendement van 0%. Het door verzoeker opgeworpen argument is volgens verwerende partij dan ook niet correct.

Artikel 13.2 van het OER geeft ten slotte aan de toelatingscommissie de mogelijkheid om de inschrijving te weigeren, indien uit de gegevens van het dossier blijkt dat de inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Verwerende partij verwijst naar hetgeen de interne beroepsinstantie hieromtrent stelde in de bestreden beslissing. Uit de individuele rapporten en het globale studieoverzicht blijkt dat de bestreden beslissing rechtsgeldig genomen werd. Ze is daarenboven afdoende gemotiveerd, hetgeen door verzoeker ook niet betwist wordt.

In het extern verzoekschrift stelt verzoeker dat hij geen competentieverwerving kan voorleggen, omdat hij door persoonlijke omstandigheden psychisch onwel is geweest en te kampen had met een depressie. De hogeschool kan enkel maar vaststellen dat hieromtrent, noch op intern of op extern beroep, bewijsstukken worden voorgelegd. Evenmin wordt het bewijs geleverd van het feit dat verzoeker ervaring heeft opgedaan in een autobedrijf.

Verzoeker werpt nog op dat de hogeschool haar eigen reglement niet heeft nageleefd. Vooreerst zou hem geen ontvangstbevestiging van het intern beroep zijn toegezonden. Verwerende partij merkt op dat het afleveren van een ontvangstmelding niet op straffe van nietigheid is voorgeschreven. Bovendien bestaat er geen discussie over het feit dat het intern beroepschrift tijdig werd ingediend, zodat de belangen van verzoeker geenszins geschaad zijn. Verzoeker stelt ten slotte nog dat de beslissing van de interne beroepsinstantie laattijdig genomen werd. Nochtans is de termijn opgenomen in artikel 23.8 van het OER geen vervaltermijn.

Het beroep van verzoeker is, aldus verwerende partij, ongegrond.

Beoordeling

Op het einde van het academiejaar 2016-2017 werd aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd omwille van zijn geringe studie-efficiëntie in de opleiding “Bachelor in de toegepaste informatica”. Het daaropvolgende academiejaar 2017-2018 behaalde hij niet de studie-efficiëntie die in de bindende voorwaarde was opgelegd. Op

het einde van het academiejaar 2017-2018 kreeg verzoeker de volgende maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd:

“Je voldeed niet aan de bindende voorwaarde(n) die de toelatingscommissie oplegde voor je inschrijving dit academiejaar. De toelatingscommissie zal daarom je inschrijving voor deze opleiding het volgende academiejaar weigeren, conform art. 13.1 van het onderwijs- en examenreglement voor 2018-2019.”

Verzoeker heeft zich bij het begin van het academiejaar 2019-2020 opnieuw aangeboden bij verwerende partij met het oog op herinschrijving.

De aanvraag tot inschrijving werd geweigerd. De Raad neemt kennis van de beslissing van de interne beroepsinstantie van verwerende partij, waarbij de weigeringsbeslissing wordt bevestigd.

De Raad leest in de aangevochten beslissing dat verzoeker niet was ingeschreven tijdens het academiejaar 2018-2019.

Daarnaast leest de Raad dat de bindende voorwaarden tot inschrijving op het einde van het academiejaar 2017-2018 werden opgelegd. Tevens leest de Raad dat verzoeker in het kader van de interne beroepsprocedure verduidelijkte dat hij voor een aantal persoonlijke problemen psychologische hulp heeft gezocht tijdens het afgelopen jaar en dat hij in een autobedrijf heeft gewerkt.

Tevens geeft de interne beroepsinstantie aan dat verzoeker tijdens het academiejaar 2016-2017 niet enkel ingeschreven was voor de opleidingsonderdelen “Webtechnology 3”, “Webtechnology 4 “ en “Java 1”, maar ook voor “Webtechnology 2” en “Trends & Future of IT”. Voor deze laatste opleidingsonderdelen slaagde hij. Voor het opleidingsonderdeel “BPMN” genoot hij tolerantie.

Daarnaast leest de Raad in de beslissing van de interne beroepsinstantie dat deze niet twijfelt aan de goede intenties van verzoeker. De beroepsinstantie geeft echter aan in het kader van de studievoortgangsbewaking de plicht te hebben ervoor te zorgen dat verzoeker zijn diploma kan behalen binnen een redelijke termijn. Tevens moet erover gewaakt worden dat de slaagkansen realistisch blijven.

Te dezen leest de Raad in de aangevochten beslissing het volgende:

- “– *Uit het dossier van de student blijkt in dat kader dat zijn eerste inschrijving in de opleiding Toegepaste Informatica reeds in het academiejaar 2012-2013 plaatsvond, terwijl het modeltraject slechts drie jaar bedraagt;*
- *De student er ondanks verschillende examenkansen niet in slaagt om een voldoende te behalen voor de resterende opleidingsonderdelen, met name:*
 - o Java (ingeschreven in 2016-2017 en 2017-2018)*
 - o Webtechnology 3 (ingeschreven in 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017 en 2017-2018)*
 - o Webtechnology 4 (ingeschreven in 2016-2017 en 2017-2018)*
- *De student tijdens de laatste twee academiejaren dat hij was ingeschreven slechts een studierendement van respectievelijk 36,84% en 0% behaalde;*
- *De student ook tijdens het voorbije jaar geen nuttige ervaring kan voorleggen noch enige andere garantie op reële slaagkansen bij een nieuwe inschrijving.”*

In zoverre de beslissing om verzoeker niet toe te laten tot herinschrijving gebaseerd is op het niet voldoen aan de bindende voorwaarden, is de Raad van oordeel dat de weigeringsbeslissing niet regelmatig is. De studievoortgangsbewakingsmaatregel, zijnde een weigering om verzoeker opnieuw in te schrijven, die volgt op het niet-naleven van de bindende voorwaarden in het academiejaar 2017-2018, heeft immers betrekking op het academiejaar 2018-2019 en niet op het huidige academiejaar (2019-2020).

In zoverre kan de weigeringsbeslissing, gebaseerd op het niet-naleven van de bindende voorwaarden, niet gehandhaafd blijven. In zoverre dit moet gelezen worden in de bestreden beslissing, die stelt dat verzoeker tijdens de laatste twee academiejaren dat hij was ingeschreven slechts een studierendement van respectievelijk 36,84% en 0% behaalde, is de weigeringsbeslissing in strijd met de bewoordingen van de via het puntenbriefje aan verzoeker meegedeelde studievoortgangsbewakingsmaatregel na afloop van het academiejaar 2017-2018 (zie stuk 9 van verwerende partij).

De Raad stelt evenwel vast dat de interne beroepsinstantie de weigering van verzoeker veeleer op art. 13.1, 2° van het onderwijs- en examenreglement dan op art. 13.1, 1° lijkt te baseren. Art. 13.1, 2° van het OER laat immers toe een inschrijving van een student te weigeren indien

uit de gegevens van het dossier blijkt dat een volgende inschrijving in het hoger onderwijs geen positief resultaat zal opleveren. Dat de interne beroepsinstantie veeleer toepassing van laatste reglementaire basis maakte, blijkt volgens de Raad uit de veelheid aan elementen die het gebrek aan slaagkansen van verzoeker illustreren en die in de hierboven aangehaalde overwegingen in de aangevochten beslissing zijn opgenomen. Geheel ten overvloede wenst de Raad ten aanzien van verwerende partij evenwel aan te stippen dat hij deze onduidelijkheid in de aangevochten beslissing betreurt. De Raad acht het belangrijk dat studenten duidelijk en correct geïnformeerd worden op basis van welke rechtsgrond of reglementaire bepaling hun inschrijving geweigerd wordt.

In het kader van het onderzoek naar de redelijkheid en regelmatigheid van de aangevochten beslissing kan de Raad niet vaststellen, gezien de vele elementen die verwerende partij in haar beoordeling op intern beroep heeft betrokken, dat de argumenten van verzoeker niet ernstig zouden zijn beoordeeld. Dat het intern beroep van verzoeker niet is ingewilligd of dat een vergissing zou hebben plaatsgevonden die inmiddels is rechtgezet, vormt hier als dusdanig geen overtuigende aanwijzing voor.

Dat verzoeker nog over 100 studiepunten leerkrediet zou beschikken, betekent weliswaar dat een tekort aan studiepunten geen beletsel vormt om verzoeker opnieuw in te schrijven, maar staat niet in de weg aan de vaststellingen die de interne beroepsinstantie deed in het kader van een onderzoek naar de studievoortgang. Het batig saldo aan leerkrediet betekent dan ook niet dat de Raad kan oordelen dat de beslissing om verzoeker niet in te schrijven onregelmatig zou zijn of onredelijke gevolgen aan het studievoortgangsonderzoek zou verbinden.

Verzoeker vraagt verder om begrip voor het feit dat hij door persoonlijke omstandigheden psychische moeilijkheden kende. Hij vraagt om begrip voor het feit dat hij hierdoor een jaar pauze heeft genomen en wijst op de werkervaring die hij intussen heeft opgedaan.

De Raad kan niet vaststellen dat verwerende partij in de aangevochten beslissing onvoldoende begrip heeft getoond voor de persoonlijke situatie van verzoeker en vanuit dit oogpunt een onredelijke beslissing zou hebben genomen. Alle begrip voor verzoeker in acht genomen kan de Raad er echter niet om heen dat verzoeker, die blijkens de aangevochten beslissing niet wordt geweigerd omdat hij tijdens het academiejaar 2018-2019 niet was ingeschreven en kampte met persoonlijke moeilijkheden, er niet in slaagt te verduidelijken hoe hij in het

afgelopen jaar heeft gewerkt aan de omstandigheden die hem hinderen in zijn studievoortgang. Verzoeker slaagt er dan ook niet in concreet te verduidelijken hoe hij na het academiejaar 2018-2019 opnieuw kan inschrijven met aannemelijke kansen op een verhoogd studierendement, in die zin dat sterkere studievoortgang hem zou toelaten binnen afzienbare termijn zijn diploma te behalen.

Waar verzoeker aanhaalt dat er een verschil is in de wijze waarop men studierendement moet inschatten in die zin dat 36% van 60 studiepunten dient te worden onderscheiden van 36% van 9 studiepunten, ziet de Raad geen reden om de bestreden beslissing als onredelijk aan te merken. De Raad acht een rendement op een groter aantal opgenomen studiepunten immers in het geheel niet minder bemoedigend dan een gelijk rendement op een klein pakket opgenomen studiepunten, zoals in het geval van verzoeker.

De Raad wil daarnaast ook opmerken dat het advies dat verzoeker kreeg van andere hoger onderwijsinstellingen om, gezien het beweerdelijk gering aantal studiepunten dat verzoeker nog dient te behalen, te proberen inschrijven bij verwerende partij, de beoordeling door verwerende partij die ter discussie staat voor de Raad niet onredelijk of onregelmatig maakt. Hetzelfde geldt voor de onduidelijkheid die in hoofde van verzoeker beweerdelijk heerst met betrekking tot de gevolgen van de weigeringsbeslissing.

De Raad slaat tevens acht op de motivatie die verzoeker uitdrukt om zijn diploma te behalen. Deze motivatie is naar het oordeel van de Raad ook verwerende partij niet ontgaan, maar het feit dat deze verzoeker desondanks niet toelaat zich in te schrijven tast de weigeringsbeslissing niet aan.

Tenslotte wijst verzoeker nog op het feit dat hij de aangevochten beslissing niet tijdig zou hebben ontvangen. In zoverre verwerende partij haar reglementering op dit punt niet zou hebben nageleefd, moet de Raad echter vaststellen dat de betrokken laattijdigheid, waarbij een ordeterminen niet nageleefd wordt, niet leidt tot de onregelmatigheid van de beslissing van de interne beroepsinstantie. Ook het feit dat verzoeker geen ontvangstbewijs zou hebben gekregen bij het indienen van zijn intern beroepsschrift leidt niet tot een onregelmatige beslissing van de interne beroepsinstantie, die het verzoek trouwens als ontvankelijk heeft beschouwd waardoor de argumenten van verzoeker ten gronde zijn beoordeeld in het kader van het intern beroep.

Om al de voorgaande redenen acht de Raad het beroep niet gegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, Ite Kamer, samengesteld uit:

Bertel De Groote,	kamervoorzitter
Jan Geens	bestuursrechter – bijzitter
Henri Verhaaren	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Freya Gheysen	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Freya Gheysen

Bertel De Groote

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Zitting van 16 december 2019

Arrest nr. 5.531 van 16 december 2019 in de zaak 2019/729

In zake: Lize STRUYVE
woonplaats kiezend te 8531 Bavikhove
Vlierbesstraat 9

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 4 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ op te nemen wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij arrest nr. 5.493 van 2 december 2019 heeft de Raad de debatten heropend om partijen toe te laten standpunt in te nemen omtrent de beschikbare stageplaats.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

De relevante feiten zijn uiteengezet in het arrest nr. 5.493 van 2 december 2019.

Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid

Over de ontvankelijkheid is uitspraak gedaan in het arrest nr. 5.493 van 2 december 2019.

V. Onderzoek van de middelen

Enig middel

Verzoekster steunt een enig middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

In het arrest nr. 5.493 van 2 december 2019 heeft de Raad – samengevat – geoordeeld dat daargelaten de overmachtssituatie waarmee verwerende partij zich achteraf geconfronteerd zag bij de effectieve toebedeling van een stageplaats aan de voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ ingeschreven studenten, daaraan voorafgaand de vaststelling zich opdringt dat de opname van dit opleidingsonderdeel in het curriculum van verzoekster als definitief moet worden beschouwd en dat verwerende partij haar akkoord met die opname niet meer rechtsgeldig eenzijdig kan intrekken.

Aan partijen zijn de volgende vragen gesteld:

1. Verzoekster beschikt over een termijn tot uiterlijk 6 december 2019, 12u00, om aan verwerende partij de gegevens over te maken van de potentiële stageplaats(en) waarvan zij meent dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ in aanmerking komt *c.q.* komen om op basis van de criteria van de stagehandleiding bijkomend te worden erkend, en waar zij na die erkenning effectief stage zou kunnen lopen;
2. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 13 december 2019, 12u00, om aan de Raad en aan verzoekster mee te delen (i) of er van het surplus aan stageplaatsen waarvan sprake in de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, nog plaatsen beschikbaar zijn en (ii) welke uitspraak er werd gedaan over de aanvaardbaarheid van de door verzoekster aangemelde stageplaats(en).

Standpunt van partijen

Verzoekende partij heeft aan de stagecoördinator van verwerende partij twee voor haar (in februari 2020) beschikbare stageplaatsen meegedeeld (vzw Oranjestad en vzw Stappen) en de verzoekende partij legt bevestiging door de stagecoördinator voor dat deze beide stageplaatsen in aanmerking komen voor de observatiestage in het raam van het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Verwerende partij deelt vooreerst mee dat het surplus aan stageplaatsen dat bij het nemen van de bestreden beslissing nog voorhanden was, niet wordt vrijgegeven omdat zij als reserve worden behouden voor het geval dat een student die het betrokken opleidingsonderdeel wél in zijn curriculum heeft kunnen opnemen, door onvoorziene omstandigheden (bv. zwangerschap of ziekte van de mentor of terugtrekking van de stageplaats) niet op de toegewezen stageplaats terecht zou kunnen en een alternatief moet worden aangeboden.

Daarnaast bevestigt verwerende partij dat de twee door verzoekende partij voorgestelde stageplaatsen voldoen aan de criteria voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Verder stipt verwerende partij aan dat de door verzoekster gemiste reflectiesessie, die moet worden gevolgd vóór de aanvang van de observatiestage, nog kan worden ingehaald in het tweede semester, samen met de studenten die in het eerste semester op Erasmusuitwisseling waren in het buitenland. Deze sessies vinden plaats op 26 februari 2020, 18 maart 2020 en 22 april 2020. Gelet op deze data kan verzoekende partij de observatiestage niet aanvatten in februari 2020. Bovendien moet de stage zijn afgerond voor de derde reflectiesessie op 21 april 2020.

Verwerende partij besluit dat het voor haar niet duidelijk is of verzoekende partij, binnen deze timing, over een stageplaats kan beschikken.

Ter zitting bevestigt verzoekster dat zij binnen de gestelde timing op een erkende stageplaats terecht kan.

Beoordeling

Zoals gezien is de Raad van oordeel dat de inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet meer eenzijdig, en tegen de wil van verzoekende partij in, kan worden ingetrokken.

In die mate is het enig middel gegrond.

Het door verwerende partij aangedragen motief waarom zij het beperkte contingent nog beschikbare stageplaatsen voorbehoudt aan de reeds ingeschreven studenten, kan overtuigen.

Verwerende partij is er niet toe gehouden een van deze stageplaatsen aan verzoekende partij ter beschikking te stellen.

In de loop van de procedure is evenwel komen vast te staan dat de cruciale voorwaarde voor de eenzijdige wijziging van het curriculum – met name: de onmogelijkheid om een stageplaats voor de observatiestage te vinden – niet (langer) is voldaan, omdat verzoekende partij in de huidige stand van het geding een stageplaats heeft voorgesteld die voldoet aan de door verwerende partij gestelde voorwaarden.

Het staat in die omstandigheden aan verzoekende partij om voor zichzelf de afweging te maken of het behoud van de inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ überhaupt nuttig kan zijn.

Dit lijkt, op het eerste gezicht, niet het geval wanneer verzoekende partij geen erkende stageplaats kan aanreiken die haar bovendien binnen het beschikbare tijdsvenster kan ontvangen. In die omstandigheden immers, kan verzoekster op grond van de ECTS-fiche maximaal een niet-delibereerbaar examencijfer van 7/20 behalen, wat dan neerkomt op verlies aan leerkrediet.

Zo verzoekende partij wél nog nuttig de reflectiesessies en de observatiestage kan volgen, maakt zij kans om voor dit opleidingsonderdeel een credit te behalen.

Of verzoekende partij uiteindelijk inderdaad aan alle voorwaarden zal kunnen voldoen om een volwaardige beoordeling voor het opleidingsonderdeel te krijgen, kan thans niet met absolute zekerheid worden vastgesteld.

Die afweging en de daarmee gepaard gaande kansberekening komt evenwel niet aan de Raad toe.

De Raad kan immers, binnen zijn tot annulatie beperkte bevoegdheid, enkel vaststellen dat verzoekster de vernietiging van de bestreden beslissing heeft gevorderd en dat zij, op basis van de op dat ogenblik gekende feitelijke elementen, die vordering tot het sluiten van de debatten gestand doet.

Het is binnen die contouren dat de Raad uitspraak moet doen.

Het enig middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 10 januari 2020.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.532 van 16 december 2019 in de zaak 2019/730

In zake: Lena DUERINCK
 woonplaats kiezend te 9000 Gent
 Voskenslaan 29

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 2 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de studievoortgangsbepaling van 14 oktober 2019 en van de beslissing van de facultaire beroepscommissie van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ op te nemen wordt bevestigd.

Het beroep, ingesteld op 4 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster ongegrond wordt verklaard en de weigering om het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ op te nemen wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Bij arrest nr. 5.494 van 2 december 2019 heeft de Raad de debatten heropend om partijen toe te laten standpunt in te nemen omtrent de beschikbare stageplaats.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

De relevante feiten zijn uiteengezet in het arrest nr. 5.494 van 2 december 2019.

Er wordt naar verwezen.

IV. Ontvankelijkheid

Over de ontvankelijkheid is uitspraak gedaan in het arrest nr. 5.494 van 2 december 2019.

V. Onderzoek van de middelen

Eerste middel

Het eerste middel, gesteund op de formelemotiveringsplicht, is in het arrest nr. 5.494 van 2 december 2019 gegrond bevonden.

Tweede middel

Verzoekster steunt een enig middel op het redelijkheidsbeginsel, het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel.

In het arrest nr. 5.494 van 2 december 2019 heeft de Raad – samengevat – geoordeeld dat daargelaten de overmachtssituatie waarmee verwerende partij zich achteraf geconfronteerd zag bij de effectieve toebedeling van een stageplaats aan de voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ ingeschreven studenten, daaraan voorafgaand de vaststelling zich opdringt dat de opname van dit opleidingsonderdeel in het curriculum van verzoekster als definitief moet worden beschouwd en dat verwerende partij haar akkoord met die opname niet meer rechtsgeldig eenzijdig kan intrekken.

Aan partijen zijn de volgende vragen gesteld:

1. Verzoekster beschikt over een termijn tot uiterlijk 6 december 2019, 12u00, om aan verwerende partij de gegevens over te maken van de potentiële stageplaats(en) waarvan zij meent dat zij voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ in aanmerking komt *c.q.* komen om op basis van de criteria van de stagehandleiding bijkomend te worden erkend, en waar zij na die erkenning effectief stage zou kunnen lopen;
2. Verwerende partij beschikt over een termijn tot uiterlijk 13 december 2019, 12u00, om aan de Raad en aan verzoekster mee te delen (i) of er van het surplus aan stageplaatsen waarvan sprake in de beslissing van de curriculumcommissie van 14 oktober 2019, nog plaatsen beschikbaar zijn en (ii) welke uitspraak er werd gedaan over de aanvaardbaarheid van de door verzoekster aangemelde stageplaats(en).

Standpunt van partijen

Verzoekende partij heeft aan de stagecoördinator van verwerende partij een voor haar (in februari 2020) beschikbare stageplaats meegedeeld (Revalidatieziekenhuis Inkendaal) en de verzoekende partij legt bevestiging door de stagecoördinator voor dat deze stageplaatsen in aanmerking komt voor de observatiestage in het raam van het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Verwerende partij deelt vooreerst mee dat het surplus aan stageplaatsen dat bij het nemen van de bestreden beslissing nog voorhanden was, niet wordt vrijgegeven omdat zij als reserve worden behouden voor het geval dat een student die het betrokken opleidingsonderdeel wél in zijn curriculum heeft kunnen opnemen, door onvoorziene omstandigheden (bv. zwangerschap of ziekte van de mentor of terugtrekking van de stageplaats) niet op de toegewezen stageplaats terecht zou kunnen en een alternatief moet worden aangeboden.

Daarnaast bevestigt verwerende partij dat de door verzoekende partij voorgestelde stageplaats voldoet aan de criteria voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’.

Verder stipt verwerende partij aan dat de door verzoekster gemiste reflectiesessie, die moet worden gevolgd vóór de aanvang van de observatiestage, nog kan worden ingehaald in het tweede semester, samen met de studenten die in het eerste semester op Erasmusuitwisseling waren in het buitenland. Deze sessies vinden plaats op 26 februari 2020, 18 maart 2020 en 22 april 2020. Gelet op deze data kan verzoekende partij de observatiestage niet aanvatten in februari 2020. Bovendien moet de stage zijn afgerond voor de derde reflectiesessie op 21 april 2020.

Verwerende partij besluit dat het voor haar niet duidelijk is of verzoekende partij, binnen deze timing, over een stageplaats kan beschikken.

Ter zitting handhaaft verzoekster haar vordering en deelt zij mee dat zij zich in verbinding zal stellen met de door haar voorgestelde stageplaats.

Beoordeling

Zoals gezien is de Raad van oordeel dat de inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ niet meer eenzijdig, en tegen de wil van verzoekende partij in, kan worden ingetrokken.

In die mate is het enig middel gegrond.

Het door verwerende partij aangedragen motief waarom zij het beperkte contingent nog beschikbare stageplaatsen voorbehoudt aan de reeds ingeschreven studenten, kan overtuigen.

Verwerende partij is er niet toe gehouden een van deze stageplaatsen aan verzoekende partij ter beschikking te stellen.

In de loop van de procedure is evenwel komen vast te staan dat de cruciale voorwaarde voor de eenzijdige wijziging van het curriculum – met name: de onmogelijkheid om een stageplaats voor de observatiestage te vinden – niet (langer) is voldaan, omdat verzoekende partij in de huidige stand van het geding een stageplaats heeft voorgesteld die voldoet aan de door verwerende partij gestelde voorwaarden.

Het staat in die omstandigheden aan verzoekende partij om voor zichzelf de afweging te maken of het behoud van de inschrijving voor het opleidingsonderdeel ‘Praktijk van de klinische psychologie: observatie en reflectie’ überhaupt nuttig kan zijn.

Dit lijkt, op het eerste gezicht, niet het geval wanneer verzoekende partij geen erkende stageplaats kan aanreiken die haar bovendien binnen het beschikbare tijdsvenster kan ontvangen. In die omstandigheden immers, kan verzoekster op grond van de ECTS-fiche maximaal een niet-delibereerbaar examencijfer van 7/20 behalen, wat dan neerkomt op verlies aan leerkrediet.

Zo verzoekende partij wél nog nuttig de reflectiesessies en de observatiestage kan volgen, maakt zij kans om voor dit opleidingsonderdeel een credit te behalen.

Of verzoekende partij uiteindelijk inderdaad aan alle voorwaarden zal kunnen voldoen om een volwaardige beoordeling voor het opleidingsonderdeel te krijgen, kan thans niet met absolute zekerheid worden vastgesteld.

Die afweging en de daarmee gepaard gaande kansberekening komt evenwel niet aan de Raad toe.

De Raad kan immers, binnen zijn tot annulatie beperkte bevoegdheid, enkel vaststellen dat verzoekster de vernietiging van de bestreden beslissing heeft gevorderd en dat zij, op basis van de op dat ogenblik gekende feitelijke elementen, die vordering tot het sluiten van de debatten gestand doet.

Het is binnen die contouren dat de Raad uitspraak moet doen.

Het tweede middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van het facultaire beroepsorgaan van de faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de Universiteit Gent van 25 oktober 2019.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoekster een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 10 januari 2020.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
Sigrid Pauwels	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntinventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.517 van 16 december 2019 in de zaak 2019/733

In zake: Georgi TSATURYAN
 woonplaats kiezend te 0009 Yerevan (Armenië)
 114/3 Verin Antarayin street

tegen:

KATHOLIEKE UNIVERSITEIT LEUVEN
woonplaats kiezend te 3000 Leuven
Oude Markt 13

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, geregistreerd op 13 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de vicerector Studentenbeleid van de Katholieke Universiteit Leuven van 18 oktober 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en waarbij de weigering tot verdere inschrijving aan de Katholieke Universiteit Leuven wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verwerende partij heeft een wederantwoord neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Toon Boon, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2014-2015 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Business Administration’.

Na het academiejaar 2016-2017 wordt aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking opgelegd, die ertoe strekt dat hij in het navolgende academiejaar niet opnieuw kan inschrijven.

Verzoeker vraagt om een afwijking op die beslissing, een vraag waar de directeur van de dienst Onderwijsprocessen op ingaat. Verzoeker wordt daarbij gewezen op het belang van een studie-efficiëntie die op jaarbasis zo dicht mogelijk bij 100% aansluit, alsook op het belang van het behalen van een credit voor opleidingsonderdelen waarvoor hij reeds een tweede maal is ingeschreven. Aan verzoeker wordt de raad meegegeven zijn studieprogramma te beperken tot 54 studiepunten.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoeker zich in voor een curriculum van 60 studiepunten. Opnieuw leidt een te beperkte studievoortgang ertoe dat aan verzoeker een weigering tot inschrijving voor een volgend academiejaar wordt opgelegd.

Nadat de directeur van de dienst Onderwijsprocessen een nieuw verzoek tot afwijking afwijst, stelt verzoeker een intern beroep in. Dat beroep wordt door de vicerector Studentenbeleid gegrond verklaard; verzoeker bekommt uitzonderlijk opnieuw toelating tot herinschrijving, zij het enkel voor het bachelorprogramma, waarvoor verzoeker op dat ogenblik nog ten belope van 43 studiepunten credits moet behalen. Er wordt aan verzoeker meegedeeld dat dit zijn laatste kans is om het bachelorprogramma te voltooien.

De vicerector Studentenbeleid vraagt aan verzoeker om op de hoogte te worden gehouden van de met de studiebegeleider te maken afspraken; de Raad kan op basis van de voorliggende stukken niet vaststellen dat verzoeker daaraan gevolg heeft gegeven.

In het academiejaar 2018-2019 slaagt verzoeker niet voor twee opleidingsonderdelen die hij reeds voor de vierde maal in zijn curriculum opneemt (‘Corporate Law and Accounting’ en ‘Statistics for Business 2’) en voor drie opleidingsonderdelen die hij reeds voor de tweede maal opneemt (‘Financial Institutions and Markets’, ‘Introduction to Methods in Operational Research’ en ‘Corporate Finance’).

Voor zover verzoeker aan de examens deelneemt, behaalt hij voor geen van deze opleidingsonderdelen een examencijfer van meer dan 7/20. Voor twee opleidingsonderdelen is het hoogst behaalde examencijfer 1/20, voor een ander vak is dat 2/20.

Verzoekers studierendement ligt op het einde van dat academiejaar beneden de 50%.

Op basis van die elementen wordt verzoeker opnieuw de verdere inschrijving geweigerd.

Verzoeker bepleit andermaal een afwijking op deze weigering; de directeur van de dienst Onderwijsprocessen wijst die aanvraag af op 3 oktober 2019.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 8 oktober 2019 een intern beroep in.

Na verzoeker op 10 oktober 2019 te hebben gehoord, verklaart de vicerector Studentenbeleid dat beroep bij beslissing van 18 oktober 2019 ongegrond.

Dat is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Ten einde de tegenspraak te waarborgen, heeft de Raad partijen ervan in kennis gesteld dat het bij de Raad toegekomen verzoekschrift niet ondertekend is, en gevraagd om in het licht van de bepalingen van artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs daaromtrent standpunt in te nemen.

Standpunt van partijen

Verwerende partij deelt op 5 december 2019 mee dat zij geen redenen ziet om van het voorschrift van artikel II.294, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs af te wijken.

Zij stipt nog aan de vereiste van ondertekening zelfs in het Engels aan verzoeker is meegedeeld.

Verzoeker deelt op 6 december 2019 mee dat hij niet had begrepen dat het beroep moest worden ondertekend en dat hij de volle verantwoordelijkheid voor de fout opneemt. Hij drukt de hoop uit dat zijn beroep niettemin kan worden overwogen.

Beoordeling

Artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft met betrekking tot de beroepen bij de Raad voor:

“§2. De beroepen worden ingesteld bij wijze van verzoekschrift, waarin ten minste een feitelijke omschrijving is opgenomen van de ingeroepen bezwaren.
Het verzoekschrift wordt gedagtekend en, op straffe van onontvankelijkheid, ondertekend door de verzoeker of zijn raadsman.
(...)”

De ondertekening van het verzoekschrift is een vormvoorschrift dat uitdrukkelijk op straffe van onontvankelijk is voorgeschreven.

Te dezen is het verzoekschrift niet door verzoeker ondertekend. Deze vaststelling volstaat om tot de onontvankelijkheid van het beroep te besluiten.

Het feit dat verzoeker niet had begrepen dat hij zijn beroep diende te ondertekenen kan – voor zover verzoeker dat al zou beogen op te werpen – niet als een vorm van overmacht worden beschouwd die het vormgebrek alsnog kan verschonen.

Het alsnog ondertekend verzoekschrift dat verzoeker aan de Raad heeft toegezonden met een aangetekend schrijven van 5 december 2019 kan dit vormgebrek niet herstellen, aangezien deze zending buiten de decretale beroepstermijn van 7 kalenderdagen valt.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.518 van 16 december 2019 in de zaak 2019/734

In zake: Nisrine BOUDOUR
woonplaats kiezend te 3630 Maasmechelen
Jacobcatsstraat 5/2B

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 12 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de faculteit Recht en Criminologie van 4 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoekster onontvankelijk wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoekster is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of Science in de Criminologische Wetenschappen’.

Zij neemt een curriculum op van 60 studiepunten, en behaalt een credit voor zeven opleidingsonderdelen, ten belope van 36 studiepunten.

In het academiejaar 2017-2018 schrijft verzoekster zich in voor dezelfde opleiding.

Zij slaagt dat jaar voor vier opleidingsonderdelen, ten belope van 15 studiepunten binnen een studieprogramma van 54 studiepunten.

Er wordt aan verzoekster een bindende voorwaarde opgelegd.

In het academiejaar 2018-2019 neemt verzoekster binnen dezelfde opleiding een curriculum op van 48 studiepunten. Zij slaagt voor zes opleidingsonderdelen ten belope van 39 studiepunten.

Voor het academiejaar 2019-2020 vraagt verzoekster om toelating om de opleidingsonderdelen ‘Bachelorproef’ en ‘Stage’ in haar curriculum op te nemen.

Die toelating wordt haar door de decaan geweigerd bij beslissing van 10 oktober 2019.

Tegen die beslissing stelt verzoekster op 15 oktober 2019 een intern beroep in.

De voorzitter van de beroepscommissie van de faculteit Recht en Criminologie verklaart dat beroep op grond van de volgende motieven onontvankelijk:

“Overeenkomstig artikel 153, §1, van het OER wordt het beroep ingesteld binnen een vervaltermijn van zeven kalenderdagen, die ingaat op de dag na de dag van kennisgeving van de beslissing. Het beroep wordt ingesteld door middel van een ondertekend en gedagtekend verzoekschrift dat per aangetekend schrijven wordt ingediend bij de voorzitter van de betrokken beroepscommissie en dit op straffe van onontvankelijkheid van het beroep. Als datum van het beroep geldt de datum van postmerk van de aangetekende zending.

Vooreerst moet worden verduidelijkt dat het de interne beroepscommissie of haar voorzitter niet vrijstaat om af te wijken van voornoemde ontvankelijkheidsvoorwaarden, ook niet om billijkheidsredenen.

Het beroep werd niet met een ondertekend verzoekschrift ingediend.

Ter zitting legt de student een ondertekend verzoekschrift neer.

De initiële onontvankelijkheid kan evenwel niet buiten de vervaltermijn [worden] rechtgezet. De procedureregels die inzake georganiseerde administratieve beroepen gelden, raken immers de openbare orde (bv. RvS 16 november 2017, nr. 239.898, Claessens; RvS 26 mei 2014, nr. 227.531, Storms; RvS 22 februari 2011, nr. 211.410, Ylen) en het is de voorzitter toegelaten om in iedere stand van de procedure, totdat de beslissing wordt genomen, de onontvankelijkheid van het beroep vast te stellen, ook al werd de student opgeroepen voor de zitting. Ook gedurende en na de zitting wordt door de beroepscommissie, hierin ondersteund door leden met raadgevende stem, de naleving van artikel 153, §1 van het OER bewaakt. Het is dus niet omdat de student een ondertekend beroepschrift heeft neergelegd ter zitting – de student stelt namelijk ter zitting dat zij hoopt geen nadelige gevolgen te ondervinden van haar eerlijkheid om te melden dat haar initieel verzoekschrift niet was ondertekend – dat het beroep onontvankelijk is, maar wel *desondanks* dat neerleggen.

Geheel ten overvloede kan nog worden overwogen dat het vereiste van een gelijke behandeling van de studenten zich ertegen verzet dat bij sommige studenten de niet-naleving van de ontvankelijkheidsvoorwaarden door de vingers zou worden gezien, terwijl bij anderen hierdoor hun beroep niet ten gronde zou worden behandeld. Niettemin, zoals reeds overwogen, kan deze situatie zich niet voordoen, omdat de ontvankelijkheidsvoorwaarden zich opdringen aan eenieder, met inbegrip van de interne beroepscommissie en haar voorzitter.

Het beroep is derhalve onontvankelijk”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid – uitputting van het intern beroep

Artikel II.285 van de Codex Hoger Onderwijs stelt, zoals de Raad recent reeds heeft overwogen (R.Stvb. 24 augustus 2018, nr. 4.376; R.Stvb. 14 september 2018, nr. 4.405), inzake de bevoegdheid van de Raad het volgende:

“Er wordt een Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, verder ‘de Raad’ genoemd, opgericht bij de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De Raad doet als administratief rechtscollege uitspraak over de beroepen die door studenten of personen op wie de beslissing betrekking heeft, worden ingesteld tegen studievoortgangsbepalingen, na uitputting van de in afdeling 2 bedoelde interne beroepsprocedure.”

Wat betreft de plicht tot het voorafgaandelijk uitputten van het intern beroep, blijkt uit de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de

rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ dat het intern beroep “*verplicht moet worden uitgeput vooraleer men een beroep kan instellen bij*” de Raad (Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 16). De decreetgever heeft de uitputting van het intern beroep derhalve beoogd als een voorwaarde om tot de beroepsprocedure bij de Raad toegang te krijgen, en dus als een ontvankelijkheidsvoorwaarde bij dat beroep. Ook in de rechtsleer wordt aangenomen dat de regelmatige uitputting van een georganiseerd administratief beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij een administratief rechtscollege in te stellen (zie o.a. J. GORIS, *Georganiseerde administratieve beroepen*, Brugge, die Keure, 2012, 70-71; J. BAERT en G. DEBERSAQUES, *Raad van State. Afdeling Administratie. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, 99-105; P. POPELIER, “Over de uitputting van het georganiseerd administratief beroep als ontvankelijkheidsvoorwaarde voor een beroep bij de Raad van State”, noot onder RvS 16 augustus 1999, nr. 82.102, RW 1999-00, 850).

De vraag of verzoekster op ontvankelijke wijze het intern beroep heeft ingesteld en uitgeput, raakt derhalve aan het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het bij de Raad ingestelde beroep.

Standpunt van partijen

In haar verzoekschrift gaat verzoekster voornamelijk in op de grond van de zaak.

Aan de problematiek van de ontvankelijkheid van haar intern beroep, wijdt zij slechts de volgende paragraaf:

“Wat ik heel erg jammer vind is dat mijn intern beroep normaal gezien goedgekeurd zou worden maar het door mijn eerlijkheid verworpen is. De voorzitter van de beroepscommissie had niet eens door dat mijn [intern] beroep niet ondertekend was totdat ik het zelf zei bij de verdediging. Ik begrijp dat men zo correct mogelijk volgens de regels [wil] werken, maar ik snap niet wanneer er uitzonderingen gemaakt worden en wanneer niet? Ik hoor en zie zoveel gevallen voorbij komen dat ik denk ‘waarom doen zij bij mij zo moeilijk?’ Het enige wat ik wil en wat ik vraag wat ook terecht is, is ik wil gaan voor mijn droom, ik wil iets doen met mijn capaciteiten en ik wil iets maken van mijn toekomst. Ik ben het moe om elke keer een deur dichtgeklapt te krijgen, ik ben het moe om te smeken voor een kans die ik verdien. Er wordt gezegd dat men niet [wil] dat

studenten jarenlang doen [over] hun opleiding, maar ik word genoodzaakt om bijna 2 jaar extra te doen omdat ik mijn stage en bachelorproef niet mag opnemen.”

Verwerende partij repliceert in haar antwoordnota het volgende:

“Uit de voorbereidende werken (de memorie van toelichting bij het toenmalige decreet van 19 maart 2004), de vaststaande rechtspraak van Uw Raad en uit de rechtsleer blijkt dat de regelmatige uitputting van het intern beroep een voorwaarde is om een ontvankelijk beroep bij Uw Raad te kunnen instellen. In casu is zulks niet het geval.

Terecht heeft de voorzitter van de interne beroepscommissie vastgesteld dat het intern beroep van verzoekende partij niet voldeed aan de ontvankelijkheidsvereisten vervat in art. 118, §7 juncto art. 153, §2 van het OER.

De voorzitter van de interne beroepscommissie heeft immers binnen de vervaltermijn geen ondertekend verzoekschrift ontvangen van verzoekende partij, hetgeen nochtans is voorgeschreven op straffe van onontvankelijkheid.

Zoals in de beslissing van de interne beroepscommissie reeds uitvoerig gemotiveerd werd kan de interne beroepscommissie of haar voorzitter niet afwijken van voornoemde ontvankelijkheidsvereisten, ook niet om redenen van billijkheid.

De initiële onontvankelijkheid kan niet buiten de vervaltermijn worden rechtgezet, de procedureregels inzake georganiseerde administratieve beroepen raken immers de openbare orde (bv. RvS 16 november 2017, nr. 239.898, Claessens; RvS 26 mei 2014, nr. 227.531, Storms). In het kader van het intern beroep werd hierover onder meer het volgende gemotiveerd: [...]

Verzoekende partij kan geen afbreuk doen aan bovenstaande motivering door in het kader van haar extern beroep aan te voeren dat zij niet begrijpt *‘wanneer er uitzonderingen worden gemaakt en wanneer niet’* zoals hierboven reeds werd toegelicht werd in de beslissing van de interne beroepscommissie d.d. 04.11.2019 gemotiveerd dat er wat betreft de verplichte ondertekening als ontvankelijkheidsvereiste geen uitzonderingen kunnen worden gemaakt.

Ook de grieven die verzoekende partij formuleert met betrekking tot het gesprek dat zij reeds heeft gevoerd bij de onderzoeksrechter, het onderwerp van haar bachelorproef dat hier werd bepaald, de opleidingsonderdelen waaraan de onderzoeksrechter belang hecht in het kader van de stage en haar overtuiging dat zij de vakkencombinatie succesvol zou volbrengen kunnen geen afbreuk doen aan de vaststellingen betreffende de ontvankelijkheid.”

Beoordeling

Verwerende partij heeft in artikel 153, §1, derde lid van het onderwijs- en examenreglement bepaald dat een intern beroep op straffe van onontvankelijkheid ondertekend moet zijn.

Dit kan niet worden beschouwd als een onredelijke vormvereiste, onder meer omdat de decreetgever in artikel II.294, §2 van de Codex Hoger Onderwijs een gelijkaardig voorschrift heeft opgenomen inzake de beroepen die bij de Raad worden ingesteld.

Verzoekster spreekt niet tegen dat zij het verzoekschrift op intern beroep niet heeft ondertekend en dat dit vormgebrek niet binnen de oorspronkelijke beroepstermijn werd geregulariseerd.

Die vaststelling volstaat om te besluiten dat het intern beroep terecht onontvankelijk werd verklaard, wat met zich brengt dat huidig beroep bij de Raad hetzelfde lot ondergaat.

Op de vraag naar uitzonderingen op deze regel heeft verzoekster in de bestreden beslissing zelf – en zo nodig bevestigd in de antwoordnota van verwerende partij – het antwoord kunnen lezen: mede in het raam van het gelijkheidsbeginsel worden op de vormvereiste van de ondertekening geen uitzonderingen gemaakt.

Het beweerde gegeven dat verzoekster zelf op het gemis aan handtekening heeft geattendeerd – wat de Raad overigens niet met zekerheid uit de voorliggende stukken kan afleiden – doet daaraan geen afbreuk.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,

voorzitter van de Raad

Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.519 van 16 december 2019 in de zaak 2019/741

In zake: Salah ISSA
woonplaats kiezend te 9000 Gent
Leiekaai 3 bus A

tegen:

UNIVERSITEIT GENT
woonplaats kiezend te 8310 Brugge
Baron Ruzettelaan 27

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 15 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de institutionele beroepscommissie van de Universiteit Gent van 13 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker deels ongegrond wordt verklaard en een vrijstelling wordt geweigerd voor de opleidingsonderdelen ‘Prothetische tandheelkunde I’, en ‘Farmacologie’.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sabien Lust, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is houder van een diploma van tandarts, in 1985 uitgereikt door de universiteit van Damascus (Libanon) na een vijfjarige opleiding.

In het academiejaar 2019-2020 is verzoeker ingeschreven in het voorbereidingsprogramma tot de ‘Master of science in de Tandheelkunde’ dat specifiek voor studenten met een buitenlands diploma wordt ingericht.

Tot het curriculum van dat voorbereidingsprogramma behoren de opleidingsonderdelen ‘Prothetische tandheelkunde I’, ‘Inleiding tot de pathologie van de mond’ en ‘Farmacologie’.

Voor deze opleidingsonderdelen dient verzoeker een verzoek tot vrijstelling in, gesteund op zijn voormeld diploma.

De curriculumcommissie weigert deze vrijstellingen toe te staan.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 30 oktober 2019 het volgend intern beroep in (de Raad citeert letterlijk):

“Jullie hebben mijn dossier op uitzonderlijke manier, alsof dit uit de prehistorie komt.

De wetenschappelijke kennis in de jaren 80 mist de wetenschappelijke kennis op deze dagen/ (geen up to date kennis) dit is volkomen onaanvaardbaar.

Is het logisch dat een tandarts die in de jaren 80 is afgestudeerd, weer naar de dental school gaat om zijn medische kennis (background) bij te werken/to update?

Het is gerelateerd aan de persoonlijke activiteit van de tandarts, en het beroep uitoefenen systeem van de land.

Ik werkte in Libanon, ik nam deel aan universitaire cursussen (Saint Joseph University in Beiroet + Libanese universiteit/ school voor tandheelkunde), naast wetenschappelijke conferenties op het gebied van tandheelkunde.

Dat gebeurde op initiatief van de universiteit/betaald, of farmaceutische bedrijven/onbetaald. Ik kreeg alleen certificaten om deel te nemen aan wetenschappelijke conferenties.

Ik heb bezwaar tegen sommige vakken

1- D011982 Prothetische tandheelkunde I:

Ik heb alles geleerd (en lang geoefend) met betrekking tot het prothese:

- Kennis van anatomische details

- Retentie- en stabilisatiefactoren

- Behandelingsdoelen: Functioneel en esthetisch

- Ik heb ook geleerd gebruiken articulator, alginaat en gips, de eerste afdruk, de individuele afdruk, beetbepaling, tanden opstelling, enz.

Ik denk niet dat er een update is, behalve voor prothese (instrumenten en materialen) industrieën die elke dag worden vernieuwd.

Ik heb het recht om van deze vak te worden vrijgesteld.

2- D001713 Inleiding tot de pathologie van de mond:

Ik leerde herkennen en begrijpen van numerous oral soft en hard tissue lesions, en de implicaties van deze laesies in mijn praktijken.

Begrijp de onderliggende pathogenese, tekenen en symptomen van verschillende reactieve orale laesies.

Differential diagnosis (differentiaaldiagnose) for both soft and hard tissue lesions of the oral cavity. Better recognize when and how to biopsy, improve diagnostic skills and management strategies of oral ulcerative and non-ulcerative oral lesions.

Ik heb dit geoefend.

Ik heb het recht om van deze vak te worden vrijgesteld.

3- D001996 Farmacologie:

Ik zal niet veel zeggen of reageren over pharmacology wetenschappelijke kennis, vooral als je verwijst naar de up to date van medische kennis. Het gebruik van de term up to date is er een waarvan de grenzen niet kunnen worden gevonden.

Tot nu toe is de kennis van de farmaceutische wetenschap gebaseerd op kennis van basisprincipes, het begin van farmaceutische vormen, classificatie van geneesmiddelen, absorptie van medicijnen, bijwerkingen, methoden van gebruik etc. dit heb ik geleerd, met betrekking tot de vooruitgang van de farmaceutische industrie en de ontdekking van groepen en nieuwe soorten behandelen verschillende ziekten, zoals hart- en vaatziekten, gastro-enterologie, diabetes en andere ziekten.

Ik was zelfs niet afwezig in de farmacologische kennis van mijn beroep als tandarts, sindsdien gebruiken we ibuprofen en amoxicilline, pijnstillers, kalmeringsmiddelen, antibiotics/ NSAID's ..., anti-oedeem.

Ik leerde meer over de risico's van het gebruik van bepaalde medicijnen zoals tetracycline en chlooramfenicol en zo.

Ik ken de behandeling van spruw, mouth ulcers.

Ik heb het recht om van deze vak te worden vrijgesteld.

Je kunt vergelijken tussen mijn curriculum en het programma van sommigen kandidaten (afgestudeerden van Syrische universiteiten) die vrijstellingen hebben ontvangen.”

De institutionele beroepscommissie behandelt dit beroep in zitting van 13 november 2019 en komt tot de volgende beoordeling:

(...)

De student vermeldt in het verzoekschrift de volgende argumenten:

- De curriculumcommissie heeft zijn dossier op een uitzonderlijke manier behandeld, alsof het uit de prehistorie komt.
- De uitleg dat de wetenschappelijke kennis in de jaren '80 de wetenschappelijke kennis de dag van vandaag mist is volkomen onaanvaardbaar.
- Is het logisch dat een tandarts die in de jaren '80 is afgestudeerd weer naar de tandartsschool gaat om zijn medische kennis bij te werken? De student werkte in Libanon en nam daar deel aan universitaire cursussen en wetenschappelijke conferenties op het gebied van tandheelkunde.
- Met betrekking tot 'Prothetische tandheelkunde I':
 - De student heeft alles geleerd en lang geoefend met betrekking tot de prothese en denkt niet dat er een update is behalve voor prothesen.

- De student heeft het recht om voor dit vak te worden vrijgesteld.
- Met betrekking tot ‘Inleiding tot de pathologie van de mond’:
 - De student leerde in zijn praktijk oral soft en hard tissue lesions herkennen en begrijpen.
 - Hij begrijpt de onderliggende pathogene, verschillende reactieve orale laesies, differentiaaldiagnose en oefende dit.
 - De student heeft het recht om voor dit vak te worden vrijgesteld.
- Met betrekking tot ‘Farmacologie’:
 - De student zal niet veel zeggen over farmacologische wetenschappelijke kennis, vooral als er gewezen wordt naar de up to date medische kennis.
 - Het gebruik van de term ‘up to date’ is er één waarvan de grenzen niet kunnen worden gevonden.
 - Tot nu toe is de kennis van de farmaceutische wetenschap gebaseerd op kennis van de basisprincipes, classificatie van geneesmiddelen, absorptie van medicijnen, bijwerkingen, methoden van gebruik dat hij geleerd heeft.
 - De student kent de behandeling van spruw, mouth ulcers en heeft het recht om voor dit vak te worden vrijgesteld.

De institutionele beroepscommissie heeft integraal kennis genomen van de argumenten zoals die zijn geformuleerd in het beroepschrift.

De institutionele beroepscommissie heeft inzage gekregen in het vrijstellingendossier van de student en in de beslissing van de curriculumcommissie. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student de vrijstellingen vraagt op basis van het diploma Doctor in de Dentistry dat hij in 1985 behaalde aan de University of Damascus. De institutionele beroepscommissie stelt ook vast dat bij de ingediende documenten geen enkele beschrijving terug te vinden is omtrent de inhoud van de 5 vakken “conventionele denturen”, die hij aanhaalt als basis voor vrijstelling.

Met betrekking tot het opleidingsonderdeel Prothetische Tandheelkunde I

De curriculumcommissie weigerde de vrijstelling op basis van volgende overweging:

Opleiding dateert van begin jaren 80, de kandidaat kan onvoldoende bewijs voorleggen van up-to-date kennis

De verantwoordelijk lesgever gaf bijkomende motivering:

De vrijstelling is afgewezen omwille van volgende redenen:

- de opleiding dateert van begin jaren 80, waardoor bepaalde aspecten gedateerd (...) zijn
- implantaten (oa. bij overkapping) komen niet aan bod (waren toen nog experimenteel)
- veel van de huidige standaard producten (oa. polyether) bestonden toen nog niet
- kennis van de anatomische achtergrond staat niet beschreven

De institutionele beroepscommissie acht deze motivering niet onredelijk en neemt deze integraal over. De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student in zijn beroepschrift met betrekking tot dit opleidingsonderdeel meldt dat hij alles al geleerd

heeft over anatomische details, retentie- en stabilisatiefactoren, behandelingsdoelen, het gebruik van een articulator, aginaat, gips, eerste afdruk, beetbepaling enzovoort maar deze redenering met geen enkel concreet bewijsstuk staft die de commissie ervan moet overtuigen dat zijn kennis over Prothetische tandheelkunde inderdaad up to date is. De institutionele beroepscommissie merkt op dat de bewijslast rust op de partij die de betwisting heeft opgestart.

De Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen onderschrijft dit ook in zijn arresten (o.a. arrest 2014/022). Aangezien de student deze bewering niet met enig bewijsstuk onderbouwt, kan de institutionele beroepscommissie hier geen rekening mee houden.

Uit de studiefiche van het opleidingsonderdeel blijkt dat de inhoud als volgt is vastgelegd:

Inhoud

Studieblok 1: Probleemstelling en situering van de tandeloze patiënt

1. Introductie en epidemiologie
2. Anatomische, morfologische en fysiologische aspecten van de edentate mond als basis voor de volledige prothese
3. Invloed van deze factoren op het vervaardigen van de volledige prothese

Studieblok 2: Klinische procedure vervaardigen van de volledige gebitsprothese

1. Onderzoek, anamnese en behandelplan
2. Registratie van het werkterrein: afdrukname van de edentate mond
 - Voorwaarden
 - Doelstelling
 - Standaard afdruk
 - Definitieve afdruk
3. De beetregistratie: registratie van de relatie tussen de edentate boven- en onderkaak.
 - Inleidende begrippen
 - Protocol / stappenplan
 - Beetregistratie
4. Concepten tand opstelling
 - Concepten
 - Lingualised opstelling in een tandtechnisch labo
5. Waspas van de prothese

6. Plaatsen prothese en controle

Studieblok 3: Nazorg op langere termijn / Complicaties en herstel / patiënt met bijzondere noden

- 1: Nazorg op langere termijn
- 2: Rebasing / Relining
- 3: Remounting
- 4: Herstellingen
- 5: Patiënt met bijzondere noden

Studieblok 4: De overkappingsprothese

1. Introductie
2. Plaatsen 2 implantaten in de onderkaak
3. Klinische procedure: mandibulaire overkappingsprothese op 2 implantaten

De eindcompetenties die de student op het einde van het opleidingsonderdeel moet verwerven zijn:

Eindcompetenties

- 1 De student kan een patiënt-gecentreerde behandelplan opstellen voor patiënten in pre-edentate en edentate fase.
- 2 De student heeft een grondige kennis van de gevolgen van tandverlies voor de orale weefsels en voor het uitoefenen van de gebitsfuncties
- 3 De student heeft op rationele wijze inzicht verworven in de verschillende klinische procedures bij de vervaardiging van uitneembare gebitsprothesen in de pre-edentate en edentate fase
- 4 De student heeft inzicht verworven in het gebruik van orale implantaten bij de prothetische rehabilitatie van edentate kaken.

Uit het dossier blijkt niet dat de student deze eindcompetenties heeft verworven, gelet op het feit dat er wel degelijk en in tegenstelling tot de bewering van de student, heel wat inzichten en technieken gewijzigd zijn sinds zijn afstuderen in 1985.

De vrijstelling noch een deelvrijstelling kan bijgevolg niet worden toegekend.

Met betrekking tot het opleidingsonderdeel 'Inleiding tot de pathologie van de mond'

De institutionele beroepscommissie stelt na overleg met de verantwoordelijk lesgever vast dat de vrijstelling ten onrechte is geweigerd. De verantwoordelijk lesgever kent de student de vrijstelling toe. De institutionele beroepscommissie sluit zich hierbij aan.

Met betrekking tot het opleidingsonderdeel 'Farmacologie'

De curriculumcommissie weigerde de vrijstelling op basis van volgende overweging:

Opleiding dateert van begin jaren 80. Ondertussen is er veel veranderd binnen de farmacologie. De kandidaat kan onvoldoende bewijs voorleggen van up-to-date kennis.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat deze motivering niet onredelijk is en dragend om een vrijstelling of deelvrijstelling te weigeren.

De institutionele beroepscommissie stelt vast dat de student in zijn beroepschrift meldt dat zijn kennis wel degelijk up to date is maar ook hier geen bewijsstukken van voorlegt die de commissie hiervan moeten overtuigen. De student overtuigt de institutionele beroepscommissie bijgevolg niet van het feit dat hij volgende eindcompetenties al verworven heeft:

1 Kennis hebben van:

- de principes van farmacokinetiek en farmacodynamie
- de geneesmiddelen die in de tandartsenpraktijk worden gebruikt

2 De werkzaamheid van een geneesmiddel kunnen evalueren aan de hand van de literatuur

De institutionele beroepscommissie merkt samen met de curriculumcommissie op dat het vakgebied op heel wat vlakken enorm is geëvolueerd sinds de student afstudeerde in 1985. Onder andere voor antibiotica, anticoagulantia en pijnstillers; dit zijn geneesmiddelenklassen die voor toekomstige tandartsen zeer belangrijk zijn en de student toont nergens aan dat hij hierover voldoende up to date kennis heeft.

De institutionele beroepscommissie volgt bijgevolg de redenering van de student niet wanneer hij zich afvraagt of het logisch is dat een tandarts die in de jaren '80 afstudeerde terug naar school moet om zijn medische kennis bij te werken. Het is in het vakgebied van de gezondheidswetenschappen en meer specifiek de tandheelkunde wel

degelijk nodig en zelfs noodzakelijk om zich continu bij te scholen en nieuwe technieken te leren. Uit het voorliggend beroepsschrift blijkt niet dat de student tussen zijn afstuderen in 1985 en zijn inschrijving in het voorbereidingsprogramma tot master of science in de tandheelkunde effectief voldoende bijscholing heeft gekregen om te stellen dat hij aan de eindcompetenties voldoet zoals opgelijst voor het huidige academiejaar.

De institutionele beroepscommissie stelt dat het op basis van het diploma dat intussen 34 jaar geleden behaald werd verantwoord is om geen vrijstelling of deelvrijstelling toe te kennen.

Aan de facultaire studentenadministratie wordt gevraagd deze beslissing administratief uit te voeren en de student een vrijstelling te verlenen voor ‘Inleiding tot de pathologie van de mond’.

Het intern beroep wordt deels gegrond en deels ongegrond verklaard.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Er dienen zich geen problemen aan inzake de ontvankelijkheid van het beroep.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Regelmatigheid van de rechtspleging

In de op 22 november 2019 aan partijen overgemaakte procedurekalender is aan de verwerende partij een termijn tot 28 november 2019 verleend om het administratief dossier en de antwoordnota in te dienen.

De antwoordnota van verwerende partij is aan de Raad toegezonden met een e-mail van 29 november 2019.

Artikel II.302, §2, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor dat een buiten de gestelde termijn aan de Raad bezorgde nota uit de verdere procedure wordt geweerd.

De Raad slaat voor de beoordeling van het dossier geen acht op de antwoordnota van verwerende partij.

VI. Beoordeling van de middelen

Enig middel

Verzoeker steunt, voor zover de Raad kan nagaan, een enig middel op het redelijkheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Wat de beoordeling van de vrijstellingsaanvraag inzake het opleidingsonderdeel ‘Prothetische tandheelkunde’ betreft, betwist verzoeker het argument dat er op het ogenblik dat hij zijn diploma behaalde, nog geen polyether beschikbaar was. Verzoeker verwijst naar ‘Textbook of Prosthetic Dentistry’ van James H. Prothero in diens werk ‘Prosthetic Dentistry’, en stelt dat hij afdrukmaterialen gebruikte die nu ook aan de Universiteit Gent gangbaar zijn. Verzoeker verwijst ook naar zijn syllabus van de Damascus University.

Inzake ‘Farmacologie’ verwijst verzoeker eveneens naar enkele pagina’s uit deze syllabus.

Verzoeker betwist verder dat hij zijn kennis niet up-to-date zou hebben gehouden. Hij voegt vier bewijzen van deelname aan cursussen bij, maar stipt ook aan dat hij cursussen in conservatieve restauratie, endodontologie, parodontologie, “prostetische” en “oral surgery” heeft gevolgd, maar dat hij er nooit aan heeft gedacht om daarvan documenten bij te houden. Verzoeker wijst er ten slotte op dat hij als vluchteling zijn land heeft verlaten.

Beoordeling

Verzoeker betwist, wat het opleidingsonderdeel ‘Prothetische Tandheelkunde I’ betreft, enkel de overweging dat polyether nog niet bestond toen hij zijn diploma behaalde.

Verzoeker verwijst ter adstructie van zijn stelling dat die overweging “volledig onnauwkeurig” is enkel naar een publicatie, waarvan geen kopie of uittreksel wordt voorgelegd en zelfs geen datum van publicatie wordt meegedeeld.

Het staat aan een verzoekende partij om de stukken bij te brengen die haar middelen ondersteunen; het is daarbij niet de taak van de Raad om op zoek te gaan in of naar technisch-wetenschappelijke vakliteratuur.

Verzoeker levert geen bewijs van zijn stelling; het middel kan in dat opzicht dan ook niet worden aangenomen.

Bovendien moet worden opgemerkt dat het oordeel van de institutionele beroepscommissie inzake de weigering tot vrijstelling voor dit opleidingsonderdeel een veel ruimere motivering bevat, die onder meer ingaat op het feit dat bepaalde elementen van de opleiding uit de jaren 1980 gedateerd zijn, dat implantaten toen niet aan bod kwamen, dat de kennis van de anatomische achtergrond niet is beschreven, enz. Op geen van deze motieven formuleert verzoeker enige kritiek. De loutere verwijzing naar een syllabus kan in dat opzicht niet volstaan; de Raad kan aan de hand van die summiere verwijzing niet nagaan hoe de verschillende aspecten van de actuele leerinhoud zich verhouden tot wat in verzoekers opleiding concreet werd onderwezen.

Ook wat het opleidingsonderdeel ‘Farmacologie’ betreft, beperkt verzoeker zich tot een verwijzing naar twee pagina’s uit zijn syllabus.

Om dezelfde reden als hierboven uiteengezet, volstaat dit niet als een “motivering van het ingeroepen bezwaar” zoals vereist in artikel II.294, §2, 4° van de Codex Hoger Onderwijs.

Ten slotte betoogt verzoeker dat hij zijn kennis wel degelijk up-to-date heeft gehouden, maar dat hij daarvan geen bewijzen kan voorleggen.

De Raad kan begrip opbrengen voor specifieke en individuele omstandigheden die ertoe leiden dat originele documenten uit het thuisland niet meer kunnen worden voorgelegd.

Daar staat evenwel tegenover dat een hogeronderwijsinstelling bij het beoordelen van een vraag tot vrijstelling – in alle gevallen, maar *a fortiori* in (para-)medische opleidingen – bezwaarlijk enkel op een verklaring van de student kan voortgaan om een vrijstelling toe te kennen. Dat verzoeker in een situatie van overmacht zou verkeren om studiebewijzen,

deelnameattesten, enz. voor te leggen, betekent niet dat die overmacht moet leiden tot het verlenen van een vrijstelling.

Nog daargelaten het gegeven dat de Raad niet kan vaststellen dat verzoeker deze argumenten bij zijn intern beroep heeft betrokken, kan de Raad er bovendien niet omheen dat verzoeker zelfs geen poging onderneemt om de inhoud van de eertijds gevolgde opleidingen, hun duur, enz. nader te duiden.

In dat licht kan aan de bestreden beslissing noch enige onredelijkheid, noch een schending van de materiële motiveringsplicht worden verweten.

Een abonnement op (online) publicaties en bewijs van vier “online, electronically mediated continuing education courses” – die zich overigens alle tussen 28 februari 2019 en 25 maart 2019 situeren, overtuigt de Raad niet om het alsnog anders te zien.

Het enige middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnterpreteerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.520 van 16 december 2019 in de zaak 2019/743

In zake: Jens CHRISTIAENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Pieterjan Osaer
kantoor houdend te 3010 Kessel-Lo
Diestsesteenweg 52/0302

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 14 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke Opvoeding en Kinesithérapie van 4 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker wordt verworpen en verzoeker niet geslaagd wordt verklaard voor de opleiding ‘Master of science in de Revalidatiewetenschappen en de Kinesithérapie’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pieterjan Osaer, die verschijnt voor verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2018-2019 ingeschreven in de opleiding ‘Master of science in de Revalidatiewetenschappen en de Kinesithérapie’.

Op het einde van dat academiejaar slaagt verzoeker voor alle opleidingsonderdelen, uitgezonderd ‘Module vasculaire pathologie’ (6 studiepunten), waarvoor hij na de tweede examenkans een examencijfer van 6/20 behaalt.

De examencommissie verklaart verzoeker niet geslaagd voor de masteropleiding.

De proclamatie vindt plaats op 12 september 2019.

Op 18 september 2019 dient verzoeker tegen die beslissing een intern beroep in. Hij betoogt daarin het volgende:

“(…)

Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke opvoeding en kinesithérapie tegen de beslissing van 12/09/2019: niet geslaagd

Ondernomen acties:

- a. Contact met examencommissie op woensdag 11/09/2019
- b. Gesprek met de ombudsman, prof. Dr. [D.A.], op dinsdagvoormiddag 17/09/2019.
- c. Inzagemoment op dinsdagnamiddag 17/09/2019 om 14.30
- d. Feedback gesprek met prof. Dr. [N.A.] op dinsdagnamiddag 17/09/2019

Ik ben het niet eens met deze beslissing omdat:

1. De reglementering van onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de VUB en de opleidingsonderdeelfiche Module vasculaire pathologie niet eenduidig zijn en daarnaast in praktijk en per academiejaar anders worden toegepast.

- 1.1. De beoordeling tijdens het academiejaar 2018-2019 is niet op dezelfde manier gebeurd als tijdens het academie jaar 2017-2018 ondanks dezelfde beoordelingsinformatie en aanvullende m.b.t. evaluatie vermeld in de opleidingsonderdeelfiche Module vasculaire pathologie, waardoor ik dacht dat de beoordeling in het academiejaar 2018-2019 op dezelfde manier zou gebeuren.

1.1.1. Academiejaar 2017-2018

- 1.1.1.1. Theoretisch examen (HOC): wordt berekend op basis van het meerkeuzevragen examen (telt mee voor 75%) en de score van

de casus (25%). Resultaat 7,92/20 (meerkeuzevragen 6,2/20 + casus 13,10/20)

1.1.1.2. Nu stel ik vast dat ik volgens artikel 138 van het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de VUB reeds vorig jaar geslaagd zou zijn geweest voor de opdrachtcategorie examen theorie, daar 7,93/20 zou moeten afgerond geweest zijn naar 8/20. Met de twee opdrachtcategorieën samen zou ik een resultaat behaald hebben van 11/20 waardoor ik dit vak niet had moeten herdoen. Zie ook de definities van de woorden (opdracht)categorieën en onderdelen in punt 4.3.

1.1.2. Academiejaar 2018-2019

1.1.2.1. Zonder officiële mededeling wordt het principe van het vorige academiejaar niet meer toegepast. Bij de opdrachtcategorie theoretisch examen wordt er met de casus geen rekening meer gehouden. Had dit wel toegepast geweest zoals in academiejaar 2017-2018, had ik volgend resultaat behaald: 8,68/20 (meerkeuzevragen 6/20 + casus 24,25/29), rekening houdend met 75% voor de meerkeuzevragen en 25% voor de casus. Met de twee opdrachtcategorieën samen zou ik een resultaat behaald hebben van 12/20.

1.1.2.2. Details kan u terugvinden in bijlage 2.

2. In de opleidingsonderdeelfiche Module vasculaire pathologie wordt toegelicht onder welke vorm de examens worden afgenomen (Artikel 115 van het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de VUB). In de opleidingsonderdeelfiche van de Module vasculaire pathologie wordt de vorm van de examens niet vermeld. Het theoretisch examen bestond uitsluitend uit meerkeuzevragen.

2.1.1. “De visie op evalueren van de VUB stelt dat de ene evaluatievorm niet beter of slechter is dan de andere. De keuze hangt af van de vooropgestelde leerresultaten en contextfactoren. De belangrijkste contextfactor is het aantal studenten dat je moet evalueren. Bij grote tot zeer grote studentenaantallen ben je vaak bijna verplicht om meerkeuzetoetsen in overweging te nemen. Belangrijkste nadeel is echter dat deze evaluatievorm in vele toepassingen minder geschikt is om inzicht en competenties te evalueren.”
[website van VUB]

2.1.2. Ik vrees dat door het gebruik van meerkeuzevragen ik niet de kans heb gekregen om mijn kennis over te brengen. Daarom had ik naast mijn antwoorden van de meerkeuzevragen (het aanduiden van de antwoorden) extra uitleg geformuleerd, zodat ik kon aantonen dat ik wel degelijk over de kennis beschikte. Deze kennis werd echter niet geëvalueerd (Dit volgens de feedback die ik had met prof. dr. [N.A.]). Dus er werd geen rekening gehouden met mijn aanvullende antwoorden op het

examenformulier. Nochtans had ik begrepen dat hiermee rekening zou gehouden worden. Ik had begrepen, daar de meerkeuzevragen minder geschikt zijn om mijn competenties te evalueren er rekening zou gehouden worden met mijn extra antwoorden op het examenformulier.

3. Een student verwerft een graad of een diploma van een opleiding als hij voor het geheel van de opleiding geslaagd wordt verklaard. (Artikel 143 van het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 van de VUB). Tijdens het overleg met de ombudsman op dinsdag 17/09/2019 verduidelijkte hij wat de taken van de examencommissie zijn. Eén van de taken bestaat uit het toekennen van een graad van verdienste aan de student. Indien een student een tekort heeft om de graad van onderscheiding (of hoger) te behalen, kan de examencommissie deze graad toekennen. Volgens de ombudsman wordt bij de graad van verdienste geslaagd met voldoening dit niet toegepast.
Dit is in strijd met het gelijkheidsbeginsel van de Belgische wetgeving.
4. In de opleidingsonderdeelfiche van Module vasculaire pathologie staat de volgende informatie.
 - 4.1. Beoordelingsinformatie
De beoordeling bestaat uit de volgende opdrachtcategorieën:
Examen schriftelijk bepaalt 50% van het eindcijfer
Examen Praktijk bepaalt 50% van het eindcijfer
Binnen de categorie Examen Schriftelijk dient men volgende opdrachten af te werken: Schriftelijk examen theorie met een wegingsfactor 1 en aldus 50% [van] het totale eindcijfer
Binnen de categorie Examen Praktijk dient met volgende opdrachten af te werken: Mondeling examen praktijk met een wegingsfactor 1 en aldus 50% van het totale eindcijfer
 - 4.2. Aanvullende Info m.b.t. evaluatie
In geval er onvoldoendes zijn op bepaalde onderdelen (een cijfer lager dan 8/20) wordt er afgeweken van het gewogen gemiddelde en geldt het laagste deelresultaat als examenresultaat.
De score voor Praktijk WPO (50% van het eindtotaal) bestaat voor 80% uit het examen, 10% uit een casus en 10% uit een opdracht die gemaakt dient te worden tijdens de les m.b.t. volumetrie van ledematen.
 - 4.3. In het onderwijs- en examenreglement 2018-2019 wordt geen melding gemaakt van de regel: in geval er onvoldoendes zijn op bepaalde onderdelen (een cijfer lager dan 8/20) wordt er afgeweken van het gewogen gemiddelde en geldt het laagste deelresultaat als examenresultaat.
In de opleidingsonderdeelfiche Module vasculaire pathologie zijn er enkel onderdelen opgenomen voor de Praktijk WPO. Daarnaast bestaat de beoordeling uit 2 opdrachtcategorieën: examen schriftelijk en examen praktijk.
Volgens master in de Nederlandse taal en ook in Van Dale, is de strikte betekenis van het woord onderdeel, 'benedenste gedeelte van iets' en is een categorie een 'onderdeel van een classificatie, = afdeling, groep'. Als je die lezing hanteert slaan de categorieën op enerzijds het theoretisch gedeelte en anderzijds op het praktijk gedeelte (bestaande uit verschillende onderdelen),

dus semantisch is er een duidelijk verschil tussen (opdracht)categorie en onderdeel.

Ik behaal aldus voor geen enkel onderdeel minder dan 8/20 (categorie examen theorie 6/20, categorie praktijkexamen 15/20 (onderdelen: meten van oedeem 7/10, casus: 24,25/29, examen: 7,5/10). Dit betekent een eindresultaat van 10,5/20 voor Module vasculaire pathologie zelfs zonder rekening te houden met de casus zoals vermeld in 1.1.2.1.

5. Zoals hierboven aangehaald heb ik ondertussen een gesprek gehad met de ombudsman, prof. dr. [D.A.], en prof. dr. [N.A.]. Professor [N.A.] was van mening dat ik dit opleidingsonderdeel in mijn verdere loopbaan niet direct nodig zal hebben, daar mijn interesse in het domein van de sportkinesithérapie ligt en als topsporter zeker zal blijven liggen. Indien ik afstudeer dan kan ik aan de slag gaan in een praktijk met sporters waar in normale omstandigheden geen vasculaire patiënten komen. Indien dit het geval is worden deze doorverwezen naar aangepaste praktijken.
6. Ik ondervond enorme problemen om contact te leggen met prof. dr. [N.A.]
Zowel in juli als in september was het zeer moeilijk om met de professor te communiceren. Ik heb de indruk dat ik nooit concrete antwoorden heb gekregen op mogelijke afspraken voor inzage en feedback. Ik beperk mij nu enkel tot de maand september 2019.
 - 6.1. aanvraag afspraak feedbackmoment met prof. dr. [N.A.] op 13/09
 - 6.2. mededeling van de professor op zondagavond 15/09: algemeen inzagemoment op dinsdag 17/09 van 14.30 tot 16.30
 - 6.3. nieuwe aanvraag afspraak op 16/09 voor een afspraak op dinsdag 17/09 om 14.30 voor feedbackmoment en bespreking studie- en professionele loopbaan
 - 6.4. mededeling van de professor op 16/09 naar alle studenten voor inzagemoment op dinsdag 17/09 van 14.30 tot 16.30
 - 6.5. zonder bevestiging van een afspraak, heb ik toch een feedbackmoment gehad op dinsdag 17/09 om 14.30
7. Het inzagemoment was voor mij ontgoochelend, daar ik enkel een overzicht zag met enkel de nummer van de vraag, mijn antwoord en het juiste antwoord in de vorm van A, ... Na tien dagen kan ik mij echt niet de vraag en de antwoordmogelijkheden herinneren die bij een bepaald nummer van vraag hoorden. In juli heb ik geen kans gehad voor een inzagemoment wegens praktische problemen.”

De beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke opvoeding en Kinesithérapie behandelt verzoekers beroep in zitting van 29 september 2019 en komt tot de volgende beslissing:

“De student behaalde voor het opleidingsonderdeel Module vasculaire pathologie In de tweede Zittijd van het academiejaar 2018-2019 een score van 6/20. De student is het

niet eens met de beslissing van de Examencommissie ‘niet geslaagd’. De student maakt gebruik van het recht om gehoord te worden door de Interne Beroepscommissie. Hij voert volgende argumenten aan:

- De beoordeling om tot een eindcijfer te komen was dit academiejaar niet dezelfde als in het vorige academiejaar.
- Het theoretisch examen bestond enkel uit meerkeuzevragen.
- Hoewel voor het toekennen van een graad van verdienste in bepaalde gevallen wel wordt afgeweken van de strikte voorwaarde, voelt de student zich oneerlijk behandeld door het gegeven dat hij niet werd gedelibereerd.
- De student haalt aan dat de OO-fiche onduidelijk zou zijn wat betreft het toekennen van deelpunten voor ‘onderdelen’ en ‘categorieën’ van het opleidingsonderdeel.

De commissie stelt vast dat de beoordeling om tot het eindcijfer te komen conform de OO-fiche is. Gezien het feit dat het vak Module vasculaire pathologie een verplicht studiedeel van het curriculum betreft en de eindscore van 6/20 een duidelijke onvoldoende is, is de commissie van oordeel dat geen van de aangehaalde argumenten gegrond is.”

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin redenen om zulks te doen.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Beoordeling van de middelen

De Raad wil voorafgaand aan de beoordeling van de middelen aanstippen dat in dit dossier, en niet voor het eerst wat verwerende partij betreft, moet worden vastgesteld dat er onverklaarbaar lange termijnen verstrijken tussen het instellen van het intern beroep door de student en de kennisgeving van de beslissing op intern beroep aan die student.

Zoals geweten, hecht de decreetgever veel belang aan een snelle afwikkeling van studievoortgangsgeschillen, in de eerste plaats omwille van de rechtszekerheid en om te vermijden dat door het verstrijken van de tijd het verlies van een academiejaar zou dreigen (*Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 5 en 17).

Om die reden ook, zijn de beroepstermijnen voor de studenten die tegen een studievoortgangsbepaling willen opkomen, zeer kort gehouden (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 24-25*).

De verwachting om met bekwame spoed op te treden, richt zich evenwel ook tot de (organen van de) hogeronderwijsinstellingen. Krachtens artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs beschikken zij immers in beginsel slechts over twintig kalenderdagen om de student in kennis te stellen van de beslissing op intern beroep, en bij gebreke aan dergelijke kennisgeving – zo niet tijdig aan de student is meegedeeld dat de beslissing later zal worden genomen – dient de student zich overeenkomstig artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs tot de Raad te richten met een beroep tegen de initiële studievoortgangsbepaling.

Te dezen heeft verzoeker op 18 september 2019 een intern beroep ingesteld. De beroepscommissie is samengekomen op 26 september 2019, wat alleszins tijdig is in het licht van de bovenstaande termijnen.

Het ontgaat de Raad evenwel waarom een beslissing van de interne beroepscommissie, genomen op 26 september 2019, uiteindelijk slechts op 4 november 2019, zijnde meer dan een maand later, wordt ‘ondertekend’, waarna het nog tot 7 november 2019 duurt vooraleer verzoeker – per e-mail – van die beslissing in kennis wordt gesteld.

Een dergelijk tijdsverloop getuigt niet van zorgvuldig handelen.

Eerste middel

Verzoekster steunt een eerste middel op de formelemotiveringsplicht en de materiëlemotiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker voert aan dat hij in zijn intern beroepsschrift een aantal middelen op gestructureerde en heldere wijze heeft uiteengezet, maar dat de bestreden beslissing – die anderhalve maand op zich liet wachten – in antwoord daarop slechts een loutere stijlformule bevat.

Daarmee beantwoordt de bestreden beslissing volgens verzoeker niet aan de vereisten van de wet 29 juli 1991 inzake de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen.

Het motief dat door verzoeker als een stijlformule wordt aangemerkt – “*De commissie stelt vast dat de beoordeling om tot het eindcijfer te komen conform de OO-fiche is*” – laat verzoeker niet toe te achterhalen waarom de beroepscommissie het met de aangevoerde argumenten niet eens is.

In haar antwoordnota betwist verwerende partij dat de motieven van de bestreden beslissing als een *passe partout*-motief kunnen worden beschouwd.

Bovendien, zo stipt verwerende partij aan, dient de interne beroepscommissie niet op alle ingeroepen middelen te antwoorden, maar slechts op dié argumenten die essentieel zijn en die haar beslissing kunnen beïnvloeden. Daarbij moeten ook niet ‘de motieven van de motieven’ worden opgegeven.

Verzoeker betwist in zijn wederantwoord de analyse van verwerende partij. Hij betoogt ter zake:

“Verweerster voert aan dat zij niet op alle middelen van de student hoeft te antwoorden. Dit klopt, maar de interne beroepscommissie dient in het kader van de formele motiveringsplicht wel afdoende duidelijk te maken waarom [zij] tot een bepaald oordeel is gekomen.

Hiervoor gelden twee vuistregels: enerzijds dient het bestuur oog te hebben voor het doel van de interne beroepsprocedure, dat erin gelegen is de student een beter inzicht te geven in de motiveren die tot de studievoortgangsbepaling hebben geleid en de student aldus in staat te stellen op geïnformeerde wijze te beslissen of hij de beslissing zal aanvechten (Zie o.a. R. Stvb. 7 oktober 2009, 2009/079). Anderzijds moeten bij de motivering in elk geval de grieven van de student betrokken worden die een wezenlijke invloed op de beoordeling kunnen hebben. (Zie o.a. R. Stvb. 17 december 2015, nr. 2.738, R. Stvb. 22 december 2015, nr. 2.743)

Verweerster kan moeilijk betwisten dat zij in de bestreden beslissing niet inhoudelijk is ingegaan op de door verzoeker uitgewerkte middelen in zijn intern beroep.

In een poging hieraan te repareren (?) brengt verweerster in huidige procedure onder haar stuk 6 een stuk bij dat zij betitelt als ‘Weergave bespreking beroep Jens Christiaens interne beroepscommissie’. Dit stuk maakt geen deel uit van de bestreden beslissing, en werd verzoeker nooit eerder meegedeeld. Verzoeker betwist dat dit een correcte weergave is van zijn intern beroep of zijn mondelinge toelichting. Wat betreft punt 4/

gaat het ten andere louter over een herneming van (een deel van) de middelen van verzoeker, maar geen antwoord hierop.

Voor zover stuk 6 van verweester al zou verhelpen aan het gebrek aan de formele motiveringsplicht (quod non), kan dit stuk niet in overweging genomen worden nu het niet in de bestreden beslissing voorkomt (R. Stvb. 7 augustus 2012, nr. 2012/122).

Beoordeling

Hoe of waarom de bestreden beslissing de materiële motiveringsplicht schendt, wordt door verzoeker niet nader uiteengezet.

In dat opzicht is het middel niet ontvankelijk.

Wat de formelemotiveringsplicht betreft, herinnert de Raad eraan dat een beroepscommissie niet verplicht is om op alle grieven en opmerkingen afzonderlijk te reageren. Het volstaat dat in de beslissing de motieven worden opgenomen die de beslissing afdoende kunnen dragen.

Het bestaan en de zin van de georganiseerde administratieve beroepsprocedure vereisen wel dat de beroepsinstantie laat blijken met het beroepschrift zorgvuldig rekening te hebben gehouden en dat de bezwaarindiener een antwoord krijgt op bezwaren die voor de student blijkens zijn beroepschrift van wezenlijk belang zijn en die, mochten ze wel in aanmerking zijn genomen, een voor hem gunstiger beslissing konden opleveren.

Verzoeker heeft in zijn intern beroep verschillende argumenten opgeworpen. Een aantal daarvan – maar op het eerste gezicht niet alle – worden door de beroepscommissie in haar beslissing aangehaald en samengevat:

- De beoordeling om tot een eindcijfer te komen was dit academiejaar niet dezelfde als in het vorige academiejaar.
- Het theoretisch examen bestond enkel uit meerkeuzevragen.
- Hoewel voor het toekennen van een graad van verdienste in bepaalde gevallen wel wordt afgeweken van de strikte voorwaarde, voelt de student zich oneerlijk behandeld door het gegeven dat hl] met werd gedelibereerd.
- De student haalt aan dat de 00-fiche onduidelijk zou zijn wat betreft het toekennen van deelpunten voor ‘onderdelen’ en ‘categorieën’ van het opleidingsonderdeel.

In het licht van het verzoekschrift op intern beroep, zoals het hierboven is weergegeven, kan de Raad moeilijk anders dan vaststellen dat dit op zich reeds een wel erg beknopte en zelf selectieve weergave is van verzoekers grieven. Verzoeker, zo leert een eenvoudige lezing van dat intern beroep, heeft zich (ook) gesteund op het gelijkheidsbeginsel, heeft aangevoerd dat de examenvorm niet in de ECTS-fiche was opgenomen (wat méér inhoudt dan de loutere klacht dat het examen enkel uit meerkeuzevragen bestond), en heeft opgeworpen dat hij de inhoud van het kwestieuze opleidingsonderdeel in zijn verdere beroepsloopbaan niet direct nodig zal hebben.

Over dit alles zegt de bestreden beslissing enkel dit:

“De commissie stelt vast dat de beoordeling om tot het eindcijfer te komen conform de OO-fiche is. Gezien het feit dat het vak Module vasculaire pathologie een verplicht studiedeel van het curriculum betreft en de eindscore van 6/20 een duidelijke onvoldoende is, is de commissie van oordeel dat geen van de aangehaalde argumenten gegrond is.”

Daarmee heeft de beroepscommissie geen antwoord geboden op verzoekers middelen op een wijze die verzoeker – en de Raad – een inzicht verschaft in de overwegingen die de beroepscommissie tot haar beslissing hebben gebracht.

Zelfs rekening houdend met de hierboven in herinnering gebrachte beperkte omvang van de formelemotiveringsplicht, schiet de bestreden beslissing ter zake tekort. De overweging dat het opleidingsonderdeel wél conform de ECTS-fiche is beoordeeld, maakt duidelijk dat de beroepscommissie het met verzoeker niet eens is in zijn kritiek ter zake, maar biedt allerminst enig inzicht in waaróm dat zo is; die vaststelling betekent niet dat er wordt getaald naar de ‘motieven van de motieven’, zoals verwerende partij beweert.

Het gegeven dat ‘Module vasculaire pathologie’ een verplicht opleidingsonderdeel is binnen het curriculum, biedt geen antwoord op de andere middelen van verzoeker.

Het eerste middel is gegrond.

Het tweede middel, dat door verzoeker ondergeschikt aan het eerste middel wordt ontwikkeld, behoeft in de huidige stand van de procedure geen antwoord. Het valt thans eerst

aan de beroepscommissie toe om op een afdoende gemotiveerde wijze de middelen te beantwoorden die verzoeker in zijn intern beroep heeft ontwikkeld.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Lichamelijke opvoeding en Kinesithérapie van de Vrije Universiteit Brussel van 26 september 2019.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 24 december 2019.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd

een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïntariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.521 van 16 december 2019 in de zaak 2019/744

In zake: Amine BOUANANE
woonplaats kiezend te 1070 Anderlecht,
Henri Maesstraat 11

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 9 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de examencommissie van de ‘Bachelor of science in de Ingenieurswetenschappen’ van 12 september 2019 waarbij aan verzoeker een bindende voorwaarde wordt opgelegd en van de beslissing van de beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen van 27 september 2019 waarbij verzoekers intern beroep ongegrond wordt verklaard en de bindende voorwaarde wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is sinds het academiejaar 2016-2017 ingeschreven in de opleiding ‘Bachelor of science in de Bio-ingenieurswetenschappen.

In het academiejaar 2018-2019 behaalt verzoeker een credit voor 30 van de 60 opgenomen studiepunten, zijnde een studierendement van 50%. Verzoeker blijft daarmee onder het minimum van 60% dat het onderwijs- en examenreglement bepaalt met betrekking tot het opleggen van maatregelen van studievoortgangsbewaking.

Ten gevolge daarvan legt de examencommissie aan verzoeker een maatregel van studievoortgangsbewaking op, met name de bindende voorwaarde dat verzoeker bij een volgende inschrijving voor minstens 75% van de opgenomen studiepunten een credit moet behalen, bij gebreke waaraan de verdere inschrijving voor die opleiding zal worden geweigerd.

Dat is de eerste bestreden beslissing. Zij wordt bekendgemaakt samen met de proclamatie, die plaatsvindt op 12 september 2019.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 12 september 2019 een intern beroep in.

Wat de bindende voorwaarde betreft, luidt dit beroep als volgt:

“Met dit verzoekschrift stel ik een beroep in bij de interne beroepscommissie van de faculteit wetenschappen en bio-ingenieurswetenschappen tegen: studievoortgangsbeslissing (bindende voorwaarde) op 12/09/2019.”

Daarnaast stelt verzoeker dat hij leerkrediet ten belope van 18 studiepunten terugvordert omdat hij wegens overmacht de examens voor de opleidingsonderdelen ‘Kansrekening en statistiek’, ‘Thermodynamica’ en ‘Organische chemie: reactiviteit’ niet heeft kunnen afleggen.

De beroepscommissie van de faculteit Wetenschappen en Bio-ingenieurswetenschappen behandelt dit beroep in zitting van 27 september 2019.

Voor zover verzoeker de teruggave van leerkrediet vordert, verklaart de beroepscommissie zich onbevoegd.

Ten aanzien van de maatregel van studievoortgangsbewaking overweegt zij:

“De beroepscommissie stelt vast dat de student op het einde van het academiejaar 2018-2019 credits heeft behaald voor 30 van de 60 opgenomen ECTS-credits, oftewel 50%.

Zodoende heeft de student niet voor 60% van de opgenomen [studiepunten] ECTS-credits behaald, zodat door de examencommissie bindende voorwaarden werden opgelegd in toepassing van art. 88, §1 van het OER.

De student is het hier niet mee eens. Ter ondersteuning voert de student aan dat hij wegens ziekte onmogelijk zijn examens kon afleggen voor 3 opleidingsonderdelen.

De beroepscommissie stelt vast dat de student voor drie examens tijdens de tweede zitting gewettigd afwezig was.

Naast deze drie gewettigde afwezigheden, is de student tijdens de tweede zitting ook afwezig gebleven voor 2 andere examens. Daarenboven is de student ook tijdens de eerste zitting afwezig gebleven voor 5 examens.

De student is zodoende 7x ongewettigd afwezig gebleven tijdens de beide zittingen samen, afwezigheden die niet werden gewettigd en waaromtrent door de student in zijn verzoekschrift ook geen concrete toelichting wordt gegeven.

Ter zitting erkent de student dat hij tijdens de eerste zitting 5x en tijdens de tweede zitting 2x ongewettigd afwezig is gebleven, waarbij hij aangeeft niet ziek te zijn geweest maar zijn focus op andere opleidingsonderdelen te hebben gehad.

De beroepscommissie is van oordeel dat het de eigen keuze was van de student om 7 examenkansen over de beide zittingen niet te benutten, los van de drie gewettigde afwezigheden tijdens de tweede zitting.

Door louter te verwijzen naar drie gewettigde afwezigheden tijdens de tweede zitting, waarbij de student voor elk van deze opleidingsonderdelen ook tijdens de eerste zitting afwezig is gebleven en dit zonder dat deze afwezigheid gewettigd werd, en in acht genomen de andere ongewettigde afwezigheden van de student tijdens de verschillende examenperiodes (zowel in januari, juni als augustus/september), toont de student naar inzichten van de beroepscommissie geen overmachtssituatie aan die hem heeft verhinderd om te slagen voor 60% van de opgenomen ECTS-credits.

De beroepscommissie meent dat de bindende voorwaarden een belangrijk signaal zijn naar de student als dat hij voorrang dient te geven aan zijn studies, en desgevallend extra inspanningen zal moeten doen m.o.o. het behalen van voldoende credits. De beroepscommissie wijst de student er nog op dat hij aan de VUB terecht kan bij Studiebegeleiding voor informatie, advies, begeleiding en training door studietrajectbegeleiders, studiebegeleiders en studentenpsychologen.

In de gegeven omstandigheden kon niet worden aangenomen dat de beslissing van de examencommissie onredelijk zou zijn.”

Dit is de tweede bestreden beslissing.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep niet ontvankelijk is voor zover het is gericht tegen de eerste bestreden beslissing, omdat de interne beroepscommissie oordeelt met volheid van bevoegdheid en haar beslissing in de plaats treedt van deze van de examencommissie, die daardoor uit de rechtsorde is verdwenen.

De exceptie wordt door verzoeker in zijn wederantwoordnota niet betwist.

Beoordeling

Verzoeker richt zijn beroep zowel tegen de beslissing van de interne beroepsinstantie als tegen de initiële examenbeslissing waarbij de bindende voorwaarde werd opgelegd.

Of een initiële studievoortgangsbepaling, zoals een maatregel van studievoortgangsbewaking, in de huidige stand van de procedure nog het voorwerp kan uitmaken van een beroep bij de Raad, is afhankelijk van de omvang van de bevoegdheid van het orgaan dat instaat voor de behandeling van het intern beroep, dat de student op straffe van onontvankelijkheid van zijn beroep bij de Raad eerst dient uit te putten.

Te dezen bepaalt artikel 153, §2 van het onderwijs- en examenreglement van de verwerende partij dat de interne beroepsprocedure leidt tot hetzij een beslissing waarbij de beroepscommissie, zo het beroep ontvankelijk is, de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt of herzielt.

Verwerende partij heeft haar interne beroepsprocedure aldus derwijze georganiseerd dat de interne beroepscommissie over volheid van bevoegdheid beschikt, zodat de beslissing van dit beroepsorgaan in de plaats treedt van de initiële studievoortgangsbepaling, die dan op haar beurt uit de rechtsorde verdwijnt en bijgevolg niet meer in rechte aanvechtbaar is.

De exceptie is gegrond. Het beroep is niet ontvankelijk ten aanzien van de eerste bestreden beslissing, en enkel ontvankelijk ten aanzien van de tweede bestreden beslissing (verder: de bestreden beslissing).

V. Beoordeling van de middelen

De Raad wil voorafgaand aan de beoordeling van de middelen aanstippen dat in dit dossier, en niet voor het eerst wat verwerende partij betreft, moet worden vastgesteld dat er onverklaarbaar lange termijnen verstrijken tussen het instellen van het intern beroep door de student en de kennisgeving van de beslissing op intern beroep aan die student.

Zoals geweten, hecht de decreetgever veel belang aan een snelle afwikkeling van studievoortgangsgeschillen, in de eerste plaats omwille van de rechtszekerheid en om te vermijden dat door het verstrijken van de tijd het verlies van een academiejaar zou dreigen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 5 en 17*).

Om die reden ook, zijn de beroepstermijnen voor de studenten die tegen een studievoortgangsbeslissing willen opkomen, zeer kort gehouden (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 1960/1, 24-25*).

De verwachting om met bekwame spoed op te treden, richt zich evenwel ook tot de (organen van de) hogeronderwijsinstellingen. Krachtens artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs beschikken zij immers in beginsel slechts over twintig kalenderdagen om de student in kennis te stellen van de beslissing op intern beroep, en bij gebreke aan dergelijke kennisgeving – zo niet tijdig aan de student is meegedeeld dat de beslissing later zal worden genomen – dient de student zich overeenkomstig artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs tot de Raad te richten met een beroep tegen de initiële studievoortgangsbeslissing.

Te dezen heeft verzoeker op 12 september 2019 een intern beroep ingesteld. De beroepscommissie is samengekomen op 27 september 2019, wat alleszins tijdig is in het licht van de bovenstaande termijnen.

Het ontgaat de Raad evenwel waarom een beslissing van de interne beroepscommissie, genomen op 27 september 2019, uiteindelijk slechts op 31 oktober 2019, zijnde meer dan een maand later, wordt ‘ondertekend’, waarna het nog tot 4 november 2019 duurt vooraleer verzoeker – per e-mail – van die beslissing in kennis wordt gesteld.

Een dergelijk tijdsverloop getuigt niet van zorgvuldig handelen.

Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs en op het redelijkheidsbeginsel.

Standpunt van partijen

Verzoeker stelt dat hij het met de bestreden beslissing niet eens is omdat een student normaal beschikt over twee examenkansen, en hij voor het opleidingsonderdeel ‘Thermodynamica’ één kans om medische redenen niet heeft kunnen benutten, maar op zijn verzoek voor een inhaalkans voor dat examen niet werd ingegaan.

Wat de opleidingsonderdelen ‘Kansrekening en statistiek’ en ‘Organische chemie: reactiviteit’ betreft, voert verzoeker aan dat hij zich in een overmachtssituatie bevond op de enige dag die voor een inhaalexamen werd voorgesteld.

Indien er met deze drie opleidingsonderdelen geen rekening wordt gehouden, zo betoogt verzoeker, dan heeft hij voor meer dan 60% van de opgenomen studiepunten een credit behaald en komt hij niet in aanmerking voor het opleggen van een bindende voorwaarde.

In haar antwoordnota herinnert verwerende partij er vooreerst aan dat de Raad optreedt als annulatierechter en enkel bevoegd is om de wettigheid van de bestreden beslissing te toetsen, en de beslissing desgevallend te vernietigen; de Raad mag daarbij niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak over te gaan.

Het komt aldus, zo stelt verwerende partij, aan de verzoekende partij toe om in het verzoekschrift aan te tonen dat de interne beroepscommissie op kennelijk onredelijke wijze tot haar beslissing is gekomen, of met miskenning van de stukken van het dossier waarover de beroepscommissie beschikte bij het nemen van haar beslissing. Naar inzichten van verwerende partij slaagt verzoeker hier niet in.

Verder repliceert verwerende partij het volgende:

“Wat de beslissing tot het opleggen van bindende voorwaarden betreft, heeft de beroepscommissie vastgesteld dat de verzoekende partij op het einde van het academiejaar 2018-2019 credits heeft behaald voor 30 van de 60 opgenomen ECTS-

credits, oftewel 50%, zodat in toepassing van art. 88, 1 van het OER terecht bindende voorwaarden werden opgelegd.

Voormeld artikel stipuleert immers het volgende:

‘Aan een student ingeschreven onder diplomacontract die niet voor 60% van de opgenomen ECTS-credits credits heeft behaald, wordt bij de eerstvolgende herinschrijving voor dezelfde opleiding een bindende voorwaarde opgelegd. De student kan tevens onder verplichte studiebegeleiding geplaatst worden. De student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor 75% van de opgenomen ECTS-credits credits te verwerven en dient te slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven, maar nog geen creditbewijs behaalde (...).’

De beroepscommissie heeft de grieven van de verzoekende partij onderzocht, en het beroep vervolgens verworpen op grond van volgende motieven:

“[...]”

In haar extern beroep herhaalt verzoekende partij dat zij voor drie opleidingsonderdelen (thermodynamica, kansrekening en statistiek, en organische chemie: reactiviteit) niet kon deelnemen aan het examen. Met deze bewering weerlegt de verzoekende partij evenwel niet de draagkrachtige motieven die de beslissing van de beroepscommissie ten genoegen van recht ondersteunen. Meer zelfs, de verzoekende partij laat deze motieven als dusdanig volledig onbesproken.

Verzoekende partij toont dan ook niet aan dat zij in het kader van het intern beroep op een onderbouwde manier buitengewone omstandigheden heeft ingeroepen, en deze door de beroepscommissie op kennelijk onredelijke wijze niet in ogenschouw werden genomen.

Verwerende partij merkt hierbij tevens op dat gelet op het annulatiecontentieux, verzoekende partij in het kader van haar extern beroep niet dienstig nieuwe grieven kan aanvoeren of nieuwe stukken kan aanbrengen, dewelke zij niet eerder heeft opgeworpen in het interne beroep (zie ook art. II.294, §2, vierde lid Codex Hoger Onderwijs, dat bepaalt dat *“De student kan in de procedure voor de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen geen nieuwe bezwaren aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.”*).

In haar intern beroep heeft de verzoekende partij zich beperkt tot de grief alsdat *“wegens ziekte kon onmogelijk mijn examens (kansrekening en statistiek, thermodynamica en organische chemie: reactiviteit) afleggen”*, waarna de verzoekende partij verwees naar twee printscreens uit SelfService studenten (overzicht van opgenomen opleidingsonderdelen en verworven studiepunten), en naar correspondentie met docenten en faculteit, aangeduid als 'kopie antwoord onderwijsinstelling op de vraag tot aangepaste examenregeling'.

Om die reden kan dan ook geen rekening worden gehouden met de bijkomende grieven die pas voor het eerst in het kader van het extern beroep worden aangebracht, met name dat:

- zij normaal nog over één kans zou mogen beschikken gelet op haar medische toestand en de prof een inhaalexamen geweigerd heeft, hetgeen de verzoekende partij niet als dusdanig heeft aangeklaagd in het intern beroep, en dit los van de

opmerking dat het overeenkomstig art. 111, §2 OER aan de docent toekomt om te beslissen of een nieuwe examenregeling organisatorisch mogelijk is, en dit aldus een gunst is, alsook dat de beroepscommissie duidelijk rekening heeft gehouden met de drie gewettigde afwezigheden tijdens de tweede zitting;

- er voor de twee andere vakken maar een dag werd voorgesteld om een inhaalexamen af te leggen, en dit evenzeer los van de vaststelling dat de beroepscommissie onbetwistbaar rekening heeft gehouden met de gewettigde afwezigheid tijdens de tweede zitting voor deze opleidingsonderdelen;
- als er met deze drie vakken geen rekening wordt gehouden, zij meer dan 60 % van haar leerkrediet behaald heeft.

In zoverre verzoekende partij een nieuwe beoordeling door de Raad zou beogen, herhaalt verwerende partij nog dat de Raad niet tot een feitelijk heronderzoek van de zaak vermag over te gaan en zich niet in de plaats van de verwerende partij kan stellen, doch enkel de door de verzoekende partij aangevoerde elementen kan beoordelen als annulatierechter.

De beschouwingen van de verzoekende partij falen in feite en in rechte, en kunnen geen afbreuk doen aan de beslissing van de interne beroepscommissie die geheel terecht en gelet op de stukken die het dossier kenmerken, werd genomen, en dewelke ten genoegen van recht werd gemotiveerd met draagkrachtige motieven.”

Verzoeker zijnerzijds dupliceert in zijn wederantwoordnota nog met de volgende argumenten:

“De verwerende partij weerlegt de argumenten van de heer Amine BOUANANE overwegend dat haar beslissing genomen werd zonder misbruik van haar marginaal appreciatiebevoegdheid: het feit dat de onderwijsinstelling beslist om bindende voorwaarden op te leggen impliceert dat ze overweegt dat de student gefaald is voor zijn examens. Wel kan men niet tot de conclusie komen dat de student gefaald is louter door te overwegen dat hij geen punt behaald heeft voor die vakken. Aangezien hij gewettigd afwezig was door medische redenen kan dit niet gezien worden als een faling. Besluiten dat de student gefaald is ook al werd hij gewettigd afwezig verklaard is kennelijk onredelijk.

Het niet aanwezig zijn voor de examens tijdens de eerste zit periode in januari betekent dat de student zijn eerste kans heeft benut maar het daarna niet kunnen aanwezig voor examendata [] tijdens de 2 zitperiode die gewettigde zijn [, impliceert] niet dat de [2de] kans benut werd door de student. Bovendien garandeert de onderwijsinstelling een [2de] kans als dat organisatorische mogelijk is tijdens de examenperiode. De verwerende partij gebruikt als argument de ongewettigde afwezigheden om de 7 andere examens. Wel is ons beroep enkel gericht tegen de 3 vakken die gewettigde waren “thermodynamica, kansrekening en statistiek, organische chemie: reactiviteit” elke van een waarde 6 studiepunten. Indien deze 3 vakken worden uitgesloten van de berekening voor wat betreft de bindende voorwaarden overeenkomstig art. 88, 1 van het OER dan werd [] onterecht [een] bindende voorwaarden opgelegd. Omdat dan de student meer dan 60% van de opgenomen studiepunten behaald zou hebben.”

Beoordeling

Het beroepsschrift op intern beroep van verzoeker was, wat de maatregel van studievoortgangsbewaking betreft, uiterst karig gemotiveerd.

Verzoeker heeft evenwel op de hoorzitting voor de interne beroepscommissie zijn grieven mondeling nog nader toegelicht, zoals blijkt uit de bestreden beslissing. Dat maakt het voor de Raad moeilijk om na te gaan welke middelen verzoeker nu uiteindelijk wel of niet aan de interne beroepscommissie heeft voorgelegd.

In die omstandigheden, en gelet op de zware sanctie van de onontvankelijkheid die kleeft aan een middel dat in de huidige stand van de procedure als ‘nieuw’ moet worden beschouwd, gaat de Raad ervan uit dat wat verzoeker thans opwerpt, ook in de interne procedure aan bod is gekomen. De Raad houdt daarbij ook rekening met de vaststelling dat verzoeker, blijkens de bestreden beslissing, alleszins zijn afwezigheid wegens ziekte op drie examens ter sprake heeft gebracht; het enig middel in verzoeksters beroep sluit daar in voldoende mate op aan.

Op basis van het administratief dossier kan de Raad vaststellen dat verzoeker in het academiejaar 2016-2017 een studierendement haalde van 50% (30/60), in het academiejaar 2017-2018 van 100% (30/30) en in het academiejaar 2018-2019 opnieuw van 50% (30/60).

Verzoeker valt daardoor, wat het academiejaar 2018-2019 betreft, onder toepassing van artikel 88, §1 van het onderwijs- en examenreglement:

“§1. Aan een student ingeschreven onder diplomacontract die niet voor 60% van de opgenomen ECTS-credits credits heeft behaald, wordt bij de eerstvolgende herinschrijving voor dezelfde opleiding een bindende voorwaarde opgelegd. De student kan tevens onder verplichte studiebegeleiding geplaatst worden. De student dient bij een herinschrijving via diplomacontract voor dezelfde opleiding voor 75% van de opgenomen ECTS-credits credits te verwerven en dient te slagen voor elk opleidingsonderdeel waarvoor hij reeds tweemaal was ingeschreven, maar nog geen creditbewijs behaalde. Wanneer de student niet aan deze bindende voorwaarde voldoet, wordt de eerstvolgende herinschrijving voor dezelfde opleiding, evenals voor opleidingsonderdelen ervan geweigerd onder welk contracttype ook, behoudens uitzonderlijke omstandigheden.

De student heeft bij aanvang van het academiejaar recht op een gesprek met een medewerker van Studiebegeleiding over de studievoortgang van de student en over eventuele relevante studiebegeleiding.”

Dat verzoeker onder toepassing van deze bepaling valt, is niet louter het gevolg van het gegeven dat hij voor drie opleidingsonderdelen niet beide examenkansen heeft kunnen benutten.

De interne beroepscommissie stelt immers vast, zonder ter zake door verzoeker te worden tegengesproken, dat verzoeker voor zeven andere examens ongewettigd afwezig is gebleven – vijf in de eerste examenzittijd en twee in de tweede. Dientengevolge werden voor die opleidingsonderdelen geen credits behaald.

Uit verzoekers puntenlijst blijkt dat hij voor de opleidingsonderdelen ‘Functionele biologie van planten, fungi en protisten’ en ‘Fysica: elektromagnetisme’ (elk zes studiepunten) op beide examenkansen ongewettigd afwezig is gebleven.

Het principiële recht op twee examenkansen per academiejaar dat in artikel II.223 van de Codex Hoger Onderwijs wordt gewaarborgd, houdt niet in dat gewettigde afwezigheden waarvoor geen tweede examenkans kon worden geboden per definitie geheel uitgesloten moeten blijven van een beoordeling die in het raam van studievoortgangsbewaking wordt gemaakt.

Gewis, aan een student die het minimale studierendement niet haalt enkel doordat hij gewettigd afwezig was op examens – waarvoor hij dan in beginsel ook leerkrediet kan terugkrijgen op grond van de procedure bedoeld in artikel II.204, §3 van de Codex Hoger Onderwijs – zal in beginsel geen maatregel van studievoortgangsbewaking kunnen worden opgelegd, tenzij de specifieke omstandigheden dat alsnog wettigen zoals, bijvoorbeeld, wanneer de oorzaak van de afwezigheid de kansen op een betere studievoortgang in de toekomst ernstig in vraag stellen.

In casu had verzoeker het minimale studierendement kunnen behalen indien hij had deelgenomen aan de examens (en geslaagd ware geweest) waarvoor hij ongewettigd afwezig bleef. Die afwezigheid was, zoals de bestreden beslissing terecht overweegt, verzoekers eigen keuze.

Tot slot moet er, in het raam van het evenredigheidsbeginsel, op worden gewezen dat de bestreden beslissing er niet toe strekt verzoeker van verdere inschrijving uit te sluiten, maar slechts om voor het volgend academiejaar een minimaal studierendement van 75% te behalen.

In die omstandigheden is de Raad van oordeel dat de bestreden beslissing niet strijdt met enige formele rechtsnorm, noch met het redelijkheidsbeginsel.

Het enig middel is ongegrond.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.522 van 16 december 2019 in de zaak 2019/754

In zake: Tom DESMET
woonplaats kiezend te 8792 Desselgem
Liebaardstraat 140

tegen:

KATHOLIEKE HOGESCHOOL VIVES
woonplaats kiezend te 8500 Kortrijk
Doorniksesteenweg 145

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 20 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de interne beroepscommissie van Katholieke Hogeschool Vives van 15 november 2019 waarbij het intern beroep van verzoeker ongegrond wordt verklaard en de weigering tot vrijstelling voor de opleidingsonderdelen ‘V1N101 Basiskennis’ en ‘V1N102 Besturingssystemen’ binnen de HBO 5-opleiding Informatica, optie Netwerkbeheer wordt bevestigd.

II. Verloop van de rechtspleging

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

III. Feiten

Verzoeker dient op basis van eerder verworven kwalificaties een vrijstelling in voor de opleidingsonderdelen ‘V1N101 Basiskennis’ en ‘V1N102 Besturingssystemen’ binnen de opleiding Netwerkbeheer.

Op 16 oktober 2019 (9u19) deelt de heer T.M., opleidingshoofd graduaat Netwerkbeheer en graduaat Programmeren, aan verzoeker mee dat een vrijstelling enkel kan worden verleend indien verzoeker de ECTS-fiche met leerinhoud én het behaalde resultaat voor de onderliggende opleiding, waarop de vrijstellingsaanvraag is gesteund, meedeelt.

Met een e-mail van 16 oktober 2019 (18u35) wordt aan verzoeker meegedeeld dat de gevraagde vrijstellingen worden geweigerd, respectievelijk om de volgende redenen:

“De beoogde leerresultaten komen niet/niet voldoende overeen.
Basiskennis volgens HBO5 komt niet overeen met afbeelding van CCNA.”

en

“De beoogde leerresultaten komen niet/niet voldoende overeen.
Besturingssystemen in HBO5 informatica is niet gelijk aan netwerkbeheer 1.”

Tegen die weigering stelt verzoeker op 23 oktober 2019 het volgend intern beroep in:

“Nog vóór de graduaat avondopleiding Netwerkbeheer van CVOHitek/CVOMiras werd overgenomen door de hogeschool Vives, heeft de heer [A.D.] mij aan het begin van de opleiding volgende vrijstellingen beloofd:

- Basiskennis
- Besturingssystemen
- Netwerkbeheer 1
- Datacom & Netwerken

Bij het nieuwe digitale ISP systeem kom ik nu zelf tot de constatactie dat bovenstaande vrijstellingen (Basiskennis, Besturingssystemen) niet opgenomen/overgenomen zijn vanuit CVOHitek/CVOMiras en zou ik deze alsnog moeten volgen.

Mocht dit alles niet voldoende zijn, dan wens ik een vrijstelling wegens reeds opgedane ervaring bij mijn huidige werkgever.

Bij deze wil ik ook meedelen dat mijn vertrouwen diep geschonden is, alsook manier waarop men omgaat met mij en het verloop/traject van deze opleiding in zijn geheel.”

Er ontwikkelt zich ook e-mail verkeer tussen verzoeker en de opleiding omtrent vrijstellingen die volgens verzoeker eerder aan hem toegekend of toegezegd zouden zijn geweest.

De interne beroepscommissie hoort het opleidingshoofd op 4 november 2019 en verzoeker telefonisch op 7 november 2019 en komt vervolgens tot de volgende beslissing:

“Naar aanleiding van uw bezwaar tegen de beslissing dat de door u gevraagde vrijstellingen voor de vakken VIN101 Basiskennis en VIN102 Besturingssystemen binnen de opleiding netwerkbeheer, niet verkregen werden, werd u telefonisch gehoord door de beroepscommissie op 7.11.2019.

U motiveerde uw bezwaren met volgende argumenten:

- *Nog vóór de graduaat avondopleiding Netwerkbeheer van CVOHitek/CVOMiras werd overgenomen door de hogeschool Vives, heeft de heer [A.D.] mij aan het begin van de opleiding volgende vrijstellingen beloofd:*
 - *Basiskennis*
 - *Besturingssystemen*
 - *Netwerkbeheer 1*
 - *Datacom & Netwerken*
- *Bij het nieuwe digitale ISP systeem kom ik nu zelf tot de constatactie dat bovenstaande vrijstellingen (Basiskennis, Besturingssystemen) niet opgenomen/overgenomen zijn vanuit CVOHitek/CVOMiras en zou ik deze alsnog moeten volgen.*
- *Mocht dit alles niet voldoende zijn, dan wens ik een vrijstelling wegens reeds opgedane ervaring bij mijn huidige werkgever.*
- *Bij deze wil ik ook meedelen dat mijn vertrouwen diep geschonden is, alsook manier waarop men omgaat met mij en het verloop/traject van deze opleiding in zijn geheel.*
- *Ik werk al 6 jaar in de IT-wereld en kan via mijn werkgever aantonen dat ik over voldoende capaciteiten beschik.*

U bezorgde ons verschillende deelcertificaten waarop u zich beroept om uw betwisting kracht bij te zetten.

De beroepscommissie hoorde op 4.11.2019 de heer [T.M.], opleidingshoofd graduaat netwerkbeheer. Hij weerlegt uw bezwaren als volgt:

- *In het academiejaar 2018-2019 behaalde de student in juni succesvol zijn projectwerk voor HBO5 graduaat informatica optie netwerkbeheer. Naderhand meldde de student dat hij nog 1 module (A2 Softwarepakketten) moest afwerken. Hij had dit uitgesteld.*
- *Tijdens de introductieavond op 12.09.2019 werd uitleg gegeven omtrent het doorsturen van ISP. Daar merkte de student dat er modules (A1 Basiskennis en A11 Besturingssystemen) niet als vrijstelling vermeld zijn.*
De controle werd gedaan in administratieve software Athenasoft van CVO Miras. Daar stonden beide modules nog open. De student schrok en ging ervan uit dat hij sowieso vrijgesteld was van beide vakken op basis van ander[e] behaalde modules.

- Structuurschema en volgtijdelijkheid (zie bijlage 1):

Een student behaalt het diploma HBO5 graduaat informatica optie netwerkbeheer wanneer hij alle A-modules en C-Modules behaalt. In het schema staan pijlen die volgtijdelijkheid aangeven, d.w.z. dat de module voorafgaand aan de pijl succesvol moet behaald zijn of hiervoor vrijstelling hebben verkregen op basis van EVK of EVC.

Om de C-modules aan te vatten moeten de modules A9 datacommunicatie en netwerken, A10 netwerkbeheer 1, enerzijds en A8 Databanken anderzijds behaald zijn. Andere A-modules A1 basiskennis, A2 Softwarepakketten, A3 communicatie- en organisatietechnieken, A4 Multimedia, A5 programmeren 1, A6 programmeren 2, A7 IT-organisatie en A11 Besturingssystemen zijn hiervoor niet vereist.

Tussen A1 en A11, en tussen A5 en A6 geldt hier ook volgtijdelijkheid maar verder niet. De student was tot 20/10/2019 overtuigd dat er ook volgtijdelijkheid was tussen A11 en de modules A9 en A10.

- Verantwoordingsstukken bij beroepsprocedure:

Het getuigschrift van deelname en de deelcertificaten die ingediend werden, zijn van hoge kwaliteit en grote waarde binnen het onderwijsniveau 4 opleiding PC- en netwerktechnicus. Samen met het behalen van een opleiding AAV kan de student een diploma secundair onderwijs behalen. Hoewel er gelijknamige vakken zowel binnen de niveau 4 opleiding PC- en netwerktechnicus en HBO5 opleiding graduaat informatica optie netwerkbeheer voorkomen, kunnen de aangeleverde deelcertificaten niet gebruikt worden om vrijstelling op basis van EVK te verkrijgen. Je kan geen vrijstelling EVK aanvragen op basis van kwalificaties verworven in het secundair onderwijs of een lager kwalificatieniveau.

- Iedere student die zich wenste in te schrijven in CVO Hitek en CVO Miras kreeg een intakegesprek. De student had dit gesprek in 2016 met de heer [A.D.] (zie bijlage 2). Tijdens dit intakegesprek werd het structuurschema gebruikt en werden er aanduidingen aangebracht zoals kruisjes, omcirkelen en dergelijke. Na het gesprek krijgt de student een formulier om in te schrijven. De aanduidingen omtrent eventuele vrijstellingen dient ervoor om de inschrijving correct te laten verlopen. Naderhand moet hiervan met bewijsstukken een proces verbaal opgemaakt worden. Daarna volgt een registratie in de toenmalige administratieve software.

Op basis van deze bijlage 2 is er navraag gedaan naar controle van vrijstelling in 2016 in administratieve software Athenasoft. Dit leverde noch registratie van vrijstelling noch proces verbaal van vrijstellingen op. De vrijstelling werd dus nooit toegekend.

- De heer [M.] is er van overtuigd dat de student hier [te] goeder trouw handelde.

Beschouwingen van de beroepscommissie:

- De beroepscommissie acht de bezwaren van de student niet bewezen en baseert zich hiervoor op de opbouw van het curriculum, de deelcertificaten van niveau 4 die niet voldoen voor HBO5 en ontbreken van vrijstellingsbewijzen bij eerste inschrijving.

- De commissie concludeert om bovenstaande redenen, na grondige beraadslaging en heroverweging van het administratief dossier, de eerder genomen beslissing, namelijk de weigering van de vrijstellingen, te handhaven.”

Dit is de bestreden beslissing. Zij wordt in een brief van 15 november 2019 aan verzoeker meegedeeld.

IV. Ontvankelijkheid

Verwerende partij heeft geen antwoordnota neergelegd en betwist niet de ontvankelijkheid van het beroep.

De Raad ziet ambtshalve evenmin bezwaren.

Het beroep is ontvankelijk.

V. Beoordeling van de middelen

Enig middel

Verzoeker beroept zich in een enig middel op het zorgvuldigheidsbeginsel en de motiveringsplicht.

Standpunt van partijen

Verzoeker zet in zijn verzoekschrift het volgende uiteen:

“(…)

1.3 Volledig verslag van gebeurtenissen

In 2016, toen de opleiding Netwerkbeheer nog niet overgenomen was door Vives en nog toebehoorde aan CVO Hitek, schreef ik me in tijdens de opendeurdagen bij toenmalig opleidingscoördinator [A.D.].

Momenten voor mijn officiële inschrijving zat ik samen meneer [A.D.] om mijn opleidingstraject op te stellen aangezien ik al eerder in 2011 een dagopleiding (voor

werkzoekende) PC-netwerktechnicus met een duurtijd van één jaar gevolgd had aan de VDAB in samenwerking met Cevora & CVO de avondschool.

Bij kennisname van de eerder verworven opleiding, had ik volgens meneer [A.D.] al recht op vier vrijstellingen. Hij gaf mij een formulier genaamd 'Doorverwijsformulier Hoger Beroepsonderwijs Informatica' (Zie bijlage 1: beroepscommissie beslissing) mee naar huis met de vraag om volgende zaken binnen te brengen om later mijn inschrijving definitief te maken.

- Diploma Middelbaar onderwijs (TSO — Industriële Elektriciteit)
- Certificaten: (Zie bijlage 2: Deelcertificaten VDAB),
 - A1 – Basiskennis
 - A9 - Datacommunicatie en netwerken
 - A10 - Netwerkbeheer 1
 - A11- Besturingssystemen

Tijdens de definitieve inschrijving gaf ik [A.D.] alle correcte documenten en vernam ik dat deze certificaten inderdaad voldoende waren om een vrijstelling te krijgen voor de boven vermelde A1, A9, A10, A11 modules binnen het avondtraject CVO Hitek graduaat Netwerkbeheer.

Meneer [A.D.] nam een kopie van mijn certificaten voor archivering bij CVO Hitek en stelde mijn persoonlijk opleidingstraject op (Pagina 9 bijlage 1: beroepscommissie beslissing) volgens de volgtijdelijkheid van de opleiding. Tot slot schreef [A.D.] me in voor volgende modules tijdens het academiejaar 2016-2017:

- A5 - Programmeren 1
- C2 - Netwerkbeheer 2
- A6 - Programmeren 2

Tijdens academiejaar 2017-2018 schreef ik me in voor volgende modules:

- A8 – Databanken
- C1 - Beheer van databanken
- C3 - Datacommunicatie

Tijdens academiejaar 2018-2019 schreef ik me in voor volgende modules:

- C4 - Internettechnologie
- C5 Eindwerk/Projectwerk
- A3 - Communicatie en Organisatietechnieken

Ondertussen ben ik reeds geslaagd voor alle bovenstaande modules. Mijn deelcertificaten van deze vakken werden volgens datum opgenomen in de LED (Leer- en ervaringsbewijzendatabank).

Op het einde van het academiejaar 2017-2018 vernam ik van de directie van CVO Hitek en CVO Miras dat [A.D.] helaas was overleden en dat meneer [T.M.] de taak als opleidingscoördinator op zich ging nemen voor de graduaatopleidingen 'Netwerkbeheer' en 'Programmeren'.

Bijkomend kreeg ik te horen dat CVO Hitek en CVO Miras van plan waren te fuseren en dat de graduaatopleidingen 'Netwerkbeheer' en 'Programmeren' in de toekomst overgenomen zouden worden door de hogeschool Vives te Kortrijk. Alsook alle vrijstellingen werden overgenomen door Vives, samen met het behoud van het opleidingstraject (Pagina 7 - Bijlage 1: beroepscommissie beslissing) zoals die opgesteld werd bij de eerste inschrijving aan CVO Hitek academiejaar 2016-2017.

Sinds dit academiejaar 2019-2020 is de opleiding volledig door Vives te Kortrijk georganiseerd.

Tijdens het begin van dit jaar schreef ik me in voor volgende modules:

- A2 - Software pakketten
- A4 – Multimedia
- A7 - IT Organisatie

Alle studenten werden uitgenodigd tijdens de introductiedag op 11 september 2019 door meneer [T.M.] om ons te informeren over het komende academiejaar. [T.M.] hoe we ons moesten inschrijven, aangezien dit jaar alle inschrijving online moesten gebeuren via het ISP (Individueel Studie Plan). In het ISP werden alle eerder behaalde vrijstellingen opgenomen vanuit CVO Hitek, CVO Miras voor het inmiddels uitdovend avondtraject, 'Graduaat in de Informatica (avondonderwijs) (niet voor nieuwe studenten) (Kortrijk)'.

Aangezien ik vroeger nooit de mogelijkheid had om mijn vrijstellingen online in te kijken was ik er niet van op de hoogte dat mijn andere drie vrijstellingen niet toegekend waren. Toen ik op 11 september 2019 kennis maakte met het online ISP platform en mijn vrijstellingen bekeek, vermoedde ik dat men een fout gemaakt had in hun databank omdat ik enkel een vrijstelling kreeg voor "A10 - Netwerkbeheer."

Bij kennisname van deze feiten heb ik meneer [T.M.] onmiddellijk mondeling aangesproken en op de hoogte gebracht dat dit niet klopte en dat ik eerder vrijstellingen gekregen had van [A.D.] voor de modules A1, A9, A10 en A11. [T.M.] stelde me gerust en vertelde me dat er op dat moment nog veel fouten in het ISP platform zaten en nog niet alle vrijstellingen overgenomen waren vanuit CVO Hitek en CVO Miras.

Op 15 oktober 2019 vernam ik dat er nog steeds geen verandering was op het ISP platform. Zonder eerst contact op te nemen met [T.M.] besloot ik diezelfde dag nog een kopie te uploaden van alle deelcertificaten (Zie bijlage 2: Deelcertificaten VDAB) behaald via de dagopleiding PC-Netwerktechnicus VDAB in 2011 in het ISP systeem.

Op 16 oktober 2019 werd mijn aanvraag voor vrijstellingen door [T.M.] geweigerd en ontving ik een automatische bevestiging hiervan vanuit het ISP Systeem (Zie bijlage 3: Studievoortgangbeslissing genomen op 16 oktober 2019). Ook kreeg ik de melding dat ik zeven kalenderdagen de tijd had om beroep aan te tekenen bij de interne beroepscommis[s]ie van Vives.

Hierna volgde e-mail communicatie met meneer [T.M.] (Zie bijlage 4: Communicatie [T.M.]). [T.M.] vertelde me dat hij bereid was om die vrijstellingen te geven op basis van twee documenten:

- Deelcertificaten met het behaalde resultaat
- ECTS fiches die de inhoud van de opleiding/deelcertificaten omschrijven

Ik nam contact op met Cevora en VDAB om deze inhoudsfiches te bemachtigen. Ik kreeg helaas niet tijdig een reactie waardoor ik de nodige documenten niet kon voorleggen. Naarmate de zeven kalenderdagen bijna om waren, vreesde ik meer en meer dat ik mijn kans om de zaak voor te leggen bij de interne beroepscommissie van de Vives zou verkeken hebben.

Om wat meer duiding te krijgen over de situatie vroeg ik meneer [T.M.] in een mail om wat meer uitleg omtrent zijn beslissing om de vrijstellingen te weigeren. Op 20 oktober 2019 omstreeks 18u40 kreeg ik een nogal boos antwoord op mijn mail van [T.M.]. Ik besloot niet langer meer te wachten en op 23 oktober 2019 contacteerde ik de interne beroepscommissie aangezien [T.M.] niet veel kon doen om mij verder te helpen.

Na verder mailverkeer met de interne beroepscommissie (Zie Bijlage 5: Communicatie interne beroepscommissie) en een 10 minuten durend telefoongesprek met [P.W.] (voorzitter van de interne beroepscommissie) en [B.C.] (diensthoofd van studentenzaken) kreeg ik de kans om meer duiding te bieden waarom ik in beroep ging en heb ik wederom aangehaald dat ik momenteel geen ECTS-fiches (inhoudsfiches) kon neerleggen en nog aan het wachten was op de VDAB, Cevora en CVO de avondschool om deze bewijzen te ontvangen.

Op 15 november 2019 werd ik op de hoogte gebracht door de interne beroepscommissie dat mijn aanvraag en vrijstellingen opnieuw geweigerd werden (bijlage 1: beroepscommissie beslissing).

Op 18 november 2019 ontving ik eindelijk antwoord van [P.V.] (Directeur van CVO de avondschool & CVO Scala) dat mijn vraag naar de ECTS-inhoudsfiches voor de opleiding die ik in 2011 gevolgd heb, heeft ontvangen en hij mij het nodige ging bezorgen. (Pagina 1 - Bijlage 6: Communicatie CVO de avondschool & VDAB), (zie Bijlage 7: Inhoud PC- en netwerkbeheer Torhout-Oostende 2010-2011).

[P.V.] is tevens de persoon die destijds mijn kennis van de verworven modules in academiejaar 2010-2011 heeft erkend en mijn deelcertificaten PC-Netwerktechnicus ondertekend heeft.

Op 19 november 2019 bevestigde [D.T.] van de VDAB dat ik mijn voltijdse dagopleiding PC-Netwerktechnicus in 2011 van gedurende één jaar tot een goed einde gebracht had. (Pagina 1- Bijlage 6: Communicatie CVO de avondschool & VDAB)

Op 20 november 2019 bevestigde [A.K.], opleidingscoördinator ICT-vakgroep CVO-Scala cursusmaterialen gevolgd tijdens de VDAB dagopleiding PC-Netwerktechnicus + bijhorende ISBN nummers. (Pagina 2- Bijlage 6: Communicatie CVO de avondschool & VDAB)

1.3 Besluit

Nu ik in het bezit ben van de nodige documenten zijnde deelcertificaten met behaald resultaat en bijhorende ECTS-inhoudsfiches van de voormalige dagopleiding PC-Netwerktechnicus academiejaar 2010-2011 wens ik Desmet Tom opnieuw een aanvraag om vrijstellingen te verkrijgen op basis van EVK zoals beschreven op de website van Vives onder rubriek 'Vrijstellingen' voor modules A1, A9, A11 aansluitend met de vrijstelling AIO - Netwerkbeheer 1 die al eerder goedgekeurd en opgenomen werd door het ISP systeem.

Om bijkomende bewijstukken te bekrachtigen heb ik de presentatie slides van de docenten uit de modules A1 Basiskennis, A11 Besturingssystemen alsook ISBN nummers van de handboeken achterhaald bij studenten die de modules [] reeds volgden.

- Windows 10 - gevorderden (ISBN: 9789035613201)
- Presentatie slides docenten (Bijlage 8: Meegeleverde DVD)

Hierop de content vergeleken samen met inhoudsfiches alsook het cursusmateriaal uit de dagopleiding PC-Netwerktechnicus VDAB 2010-2011 met handboeken:

- o CCNAI (ISBN: 978-1587205804)
- o CNNA2 (ISBN: 978-1587205811)
- o Netwerkbeheer - Inrichting en beheer op een LAN deel 1 (ISBN: 9789057521577)
- o Netwerkbeheer - beheer en beveiliging op een LAN deel 2 (ISBN: 9789057521669)
- o Netwerkbeheer - Uitbreiding naar een WAN deel 3 (ISBN: 9789057521782)

Ik kom tot conclusie dat de inhoud die voorgedragen werd tijdens de VDAB dagopleiding PC-Netwerktechnicus VDAB 2010-2011, volledig strookt met de inhoudfiches (Bijlage 7: Inhoud PC- en netwerkbeheer Torhout-Oostende 2010-2011) en van die van modules A1, A9, A11.

Bovenvermelde handboeken CCNA & Netwerkbeheer van Jan Smits worden ook gehanteerd binnen de opleiding Graduaat Netwerkbeheer aan Vives. Deze boeken (Zie onderstaande bijgevoegde afbeelding pagina 5) beamen dat mijn opgedane kennis bedoeld is voor HBO opleidingen en mijn dagopleiding PC-Netwerktechnicus academiejaar 2010-2011 niet louter als minderwaardig kan beschouwd worden.”

Verwerende partij legt geen antwoordnota neer. Zij laat in een e-mail van 3 december 2019 enkel weten:

“Op basis van het beroep dat Tom bij uw Raad indiende, zien we geen nieuwe elementen, die we dienen te verantwoorden.

Om die reden blijft de interne commissie van beroep bij haar standpunt en komt ze niet tegemoet aan de wensen van de student.”

Beoordeling

De Raad moet verzoeker vooreerst wijzen op artikel II.294, §2, *in fine* van de Codex Hoger Onderwijs. Deze bepaling schrijft voor dat een verzoekende partij in de procedure voor de Raad geen nieuwe bezwaren kan aanvoeren, tenzij de grondslag ervan pas tijdens of na afhandeling van de interne beroepsprocedure aan het licht is gekomen, tenzij het bezwaar betrekking heeft op de wijze waarop het intern beroep werd behandeld of tenzij het bezwaar raakt aan de openbare orde.

Dat voorschrift strekt zich in beginsel ook uit tot de stukken die de verzoekende partij aanwendt. De Raad is immers op grond van artikel II.291 van diezelfde Codex niet bevoegd om zijn appreciatie over de verzoekende partij in de plaats te stellen van deze van de instelling of haar organen.

De Raad kan bijgevolg niet opnieuw beslissen, als ware hij een beroepscommissie; hij heeft enkel tot taak na te gaan of de hem voorgelegde studievoortgangsbepaling in overeenstemming is met enerzijds de decretale en reglementaire bepalingen en het onderwijs- en examenreglement, en anderzijds de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Aan een beroepscommissie kan bezwaarlijk een onregelmatige besluitvorming worden verweten, wanneer het bewijs van die onregelmatigheid moet volgen uit stukken die nooit aan de beroepscommissie zijn voorgelegd.

De stukken die verzoeker thans neerlegt, maar niet bij zijn intern beroep heeft betrokken, kan de Raad dan ook niet bij zijn beoordeling betrekken.

Verzoeker heeft in zijn intern beroep aangegeven dat hij zijn verzoek tot vrijstellingen tevens steunt op de ervaring die hij bij zijn huidige werkgever heeft opgedaan.

Daargelaten de vraag of verzoeker voor dit beroep op eerder verworven competenties (EVC) de juiste procedure heeft doorlopen (artikel 22, §4 van het onderwijs- en reglement), kan de Raad enkel vaststellen dat de interne beroepscommissie aan dat aspect van het beroep geen enkele overweging wijdt, wat vragen doet rijzen in het licht van de formelemotiveringsplicht.

Verzoeker zijnerzijds evenwel, betreft dit specifiek aspect niet in zijn beroep voor de Raad. Daar de formelemotiveringsplicht niet raakt aan de openbare orde, staat het aan de verzoekende partij om uitdrukkelijk en concreet aan te geven in welke mate de bestreden beslissing inzake de formelemotiveringsplicht tekortschiet en waarom. De Raad kan een dergelijk onderzoek niet ambtshalve voeren.

De vraag of de bestreden beslissing al dan niet een afdoende antwoord biedt op verzoekers aanspraken inzake de EVC's op grond van de ervaring bij de werkgever, blijft derhalve buiten beschouwing.

In de bestreden beslissing wordt overwogen dat verzoeker zijn aanvraag tot vrijstellingen binnen een HBO 5-opleiding vergeefs steunt op studiebewijzen die kaderen binnen opleidingsniveau 4.

Het blijkt het enige motief te zijn dat de beroepscommissie zich uit de toelichting van de heer T.M. heeft eigengemaakt.

De decretale context voor de beoordeling van aanvragen tot vrijstelling wordt gevormd door artikel II.242 van de Codex Hoger Onderwijs.

“§1. In het licht van de noodzakelijke vergelijkbaarheid van de reglementen inzake vrijstellingen leggen de associaties in een reglement algemene voorschriften vast voor het verlenen van vrijstellingen.

De voorschriften zijn een nadere uitwerking van de volgende algemene beginselen:

1° de toekenningsvoorwaarden op grond van de inhoudelijke aansluiting tussen het betrokken opleidingsonderdeel, of het deel ervan, en de geattesteerde EVK's en/of EVC's;

2° de inspraakregeling voor de student;

3° de draagwijdte van de motiveringsverplichting in hoofde van het instellingsbestuur;

4° de basisbeginselen inzake de interne beroepsprocedure, bedoeld in artikel II.283, eerste lid. De beroepsprocedure is gericht op mediatie.

§2. Het instellingsbestuur werkt de nadere regelen inzake het verlenen van vrijstellingen uit in het onderwijs- en examenreglement, rekening houdend met de voorschriften die opgenomen zijn in het vrijstellingsreglement van de associatie. Bij wijze van overgangsmaatregel blijven de bestaande reglementen van de instellingen inzake vrijstelling van toepassing tot de goedkeuring van het reglement van de associatie zoals bepaald in paragraaf 1. Die laatste bepalingen gelden niet voor het bestuur van een instelling die niet tot een associatie behoort.

§3. Bij het nemen van een beslissing inzake het verlenen van vrijstellingen op grond van een buitenlands diploma of buitenlandse studieperiode past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd.”.

In artikel I.2, §6, 3° van diezelfde Codex is bepaald dat personen die “op grond van EVK's of van een bewijs van bekwaamheid een vrijstelling aanvragen”, als studenten worden beschouwd.

Omtrent de eerder verworven kwalificatie leert artikel I.3, 23° van de Codex dan weer:

“23° EVK: een eerder verworven kwalificatie, zijnde elk binnenlands of buitenlands studiebewijs dat aangeeft dat een formeel leertraject, al dan niet binnen onderwijs, met goed gevolg werd doorlopen, voor zover het niet gaat om een creditbewijs dat werd behaald binnen de instelling en opleiding waarbinnen men de kwalificatie wenst te laten gelden;”

Uit deze definitie blijkt uitdrukkelijk dat een eerder verworven kwalificatie gekoppeld is aan een leertraject, dat zelfs niet binnen onderwijs moet zijn doorlopen. Aldus biedt de decretale definitie van een EVK *a fortiori* geen rechtsgrond om een EVK waarop de student zich in het raam van een vrijstellingsaanvraag beroept en die steunt op een leertraject dat zich wél binnen het onderwijs situeert, zonder meer af te wijzen.

In die optiek oordeelde de Raad eerder reeds dat de interne reglementering van een hogeronderwijsinstelling niet kan bepalen dat een graduaatsdiploma automatisch van een vrijstelling in een academische opleiding wordt uitgesloten (R.Stvb. 26 juli 2018, nr. 4.351, Dussart).

Des te minder derhalve, kan worden aanvaard dat zónder een onderliggende reglementaire bepaling, zoals *in casu*, een louter verschil in onderwijsniveau wordt ingeroepen als enig motief om een verzoek tot vrijstelling af te wijzen.

Door enkel te steunen op de vaststelling dat de door verzoeker voorgelegde studiebewijzen niet (minstens) uit onderwijsniveau 5 afkomstig zijn, gaat de beroepscommissie voorbij aan het concrete onderzoek dat zij moet voeren omtrent de inhoud en de nagestreefde competenties.

De bevoegde instantie zal – indien zij van oordeel is dat de vrijstelling niet kan worden toegestaan – grondig en zo nodig op basis van nadere toelichting *c.q.* documentatie van verzoeker moeten uitleggen waarom, niettegenstaande de aangevoerde (en vooralsnog niet beoordeelde) inhoudelijke gelijkenissen van de reeds gevolgde opleidingsonderdelen, geen vrijstelling kan worden verleend.

Het enig middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad vernietigt de beslissing van de interne beroepscommissie van Katholieke Hogeschool Vives van 15 november 2019.

2. Het daartoe bevoegde orgaan neemt ten aanzien van verzoeker een nieuwe beslissing en doet zulks uiterlijk op 27 december 2019.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.523 van 16 december 2019 in de zaak 2019/763

In zake: Jan PUES
woonplaats kiezend te 3061 Leefdaal
A. Devriesestraat 29

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 23 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Recht en Criminologie van 23 oktober 2019 waarbij aan verzoeker een vrijstelling wordt geweigerd voor de opleidingsonderdelen ‘Ondernemingsfiscaliteit’, ‘Grondige studie van de directe belastingen’, ‘Grondige studie van de indirecte belastingen’, ‘Fiscale bevoegdheid’ en ‘International and European tax law’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Met het oog op de samenstelling van zijn curriculum, dient verzoeker een aanvraag tot vrijstelling in voor vijf opleidingsonderdelen: ‘Ondernemingsfiscaliteit’, ‘Grondige studie van de directe belastingen’, ‘Grondige studie van de indirecte belastingen’, ‘Fiscale bevoegdheid’ en ‘International and European tax law’.

Op 23 oktober 2019 beslist de decaan van de faculteit Recht en Criminologie om deze aanvraag voor alle opleidingsonderdelen af te wijzen, telkens onder opgave van het motief ‘te beperkte inhoudelijke overeenkomst’.

Dit is de bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 29 oktober 2019 een intern beroep in, dat enkel betrekking heeft op de opleidingsonderdelen ‘Ondernemingsfiscaliteit’, ‘Grondige studie van de directe belastingen’ en ‘Fiscale bevoegdheid’.

Met een e-mail van 7 november 2019 deelt de faculteit aan verzoeker mee dat zijn beroep door de interne beroepscommissie zal worden behandeld op haar zitting van 12 november 2019.

Op 19 november 2019 informeert verzoeker zich omtrent het uitblijven van de kennisgeving van een beslissing.

Hij ontvangt daarop blijkbaar geen antwoord; op 23 november 2019 stelt verzoeker bij de Raad een beroep in, gericht tegen de initiële studievoortgangsbepaling, en dit conform artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs.

Uit de antwoordnota en het administratief dossier blijkt dat de interne beroepscommissie op 12 november 2019 uitspraak heeft gedaan over verzoekers intern beroep, maar dat die beslissing pas met een e-mail van 3 december 2019 ter kennis is gebracht.

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep van verzoeker niet ontvankelijk is, omdat ondertussen een beslissing op beroep werd genomen en aan verzoeker ter kennis werd gebracht.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervalltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervalltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te vormen van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is aan verzoeker kennisgegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie die op 12 november 2019 werd genomen.

Het huidig beroep is niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoeker dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Het beroep is niet ontvankelijk.

BESLISSING

De Raad verwerpt het beroep.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.524 van 16 december 2019 in de zaak 2019/766

In zake: xxx
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Stijn Dewolf
 kantoor houdend te 8870 Izegem
 Ommegangsstraat 8

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Recht en Criminologie van 21 oktober 2019 waarin wordt meegedeeld dat verzoeker is verplicht om het opleidingsonderdeel ‘Masterthesis’ (18 studiepunten) en een bijkomend opleidingsonderdeel uit de module ‘reflectie’ (3 studiepunten) op te nemen, in plaats van het uitdovende opleidingsonderdeel ‘Masterthesis’ (21 studiepunten).

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd en verzoekende partij heeft een wederantwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Stijn Dewolf, die verschijnt voor de verzoekende partij en Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

In dat academiejaar worden er programmawijzigingen met uitdovende overgangsmaatregelen doorgevoerd binnen de opleiding. Zij hebben tot gevolg dat het eertijds bestaande opleidingsonderdeel ‘Masterproef’ dat 21 studiepunten vertegenwoordigde, uit het curriculum verdwijnt, en wordt vervangen door een ‘Masterproef’ ten belope van 18 studiepunten, met bovendien de verplichting om een bijkomend opleidingsonderdeel van 3 studiepunten uit de module ‘reflectie’ op te nemen.

Deze programmawijzigingen worden aan verzoeker gecommuniceerd met e-mails van 22 augustus 2019 en 16 september 2019. Met een e-mail van 27 september 2019 wordt aan verzoeker meegedeeld dat zijn curriculum voor de tweede master bestaat uit vakken ‘eigen afstudeerrichting’ (24 studiepunten), keuzevakken van een andere afstudeerrichting (12 studiepunten), 6 studiepunten reflectie en “Masterproef II” voor 18 studiepunten. Verzoeker moet ook nog twee opleidingsonderdelen uit het eerste masterjaar opnemen. Aan verzoeker wordt gesignaleerd dat zijn studieprogramma meer dan 66 studiepunten omvat en dat hij daarvoor een uitzonderingsaanvraag moet indienen.

Naar aanleiding van verdere communicatie tussen verzoeker en de studietrajectbegeleider, antwoordt deze laatste op 4 oktober 2019:

“De selfservice staat niet correct. Je dient een reflectievak van 6 sp af te leggen. De masterproef telt voor 18 studiepunten. Enkel wanneer je reeds geslaagd was op opleidingsonderdelen die in de tweede bachelor [bedoeld wordt allicht: master] zit, kan je uitzonderlijk de masterproef nog opnemen aan 21 sp. Dit is bij jou niet het geval. We gingen er bij de opbouw van jouw programma van uit dat je geslaagd zou zijn op bijzondere strafwetten en bijzondere vraagstukken strafprocesrecht. Dit is helaas niet zo. Vandaar dat je de masterproef aan 18 sp moet opnemen.”

en

“Het spijt me maar je dient toch een reflectievak op te nemen aan 6 sp. De opleiding heeft beslist dat alle opleidingsonderdelen die je behaalde blijven meetellen aan de sp

waaraan je ze hebt behaald. Je bent niet de enige student die een reflectievak dient op te nemen, alle studenten in jouw situatie dienen dit te doen.”

Met een e-mail van 6 oktober 2019 vraagt verzoeker aan de studietrajectbegeleider bij welke hogere instantie hij terecht kan om de door haar genomen beslissing te laten herbekijken.

Nadat er blijkbaar op 7 oktober 2019 een bespreking tussen verzoeker en de studietrajectbegeleider plaatsvindt (stuk 11 verzoeker), richt verzoeker op diezelfde dag de volgende e-mail aan de decaan:

“Op vrijdag 4 oktober 2019 werd mij door de studietrajectbegeleider, mevrouw [E.D.T.], voor het eerst gemeld dat het opleidingsonderdeel ‘Masterproef II: scriptie’ voor mij voor 18 sp zou meetellen in plaats van de eerder meegedeelde 21 sp, en dat ik hierdoor alsnog 3 sp extra aan reflectievakken dien op te nemen. Ik kan evenwel om diverse redenen niet akkoord gaan met haar standpunt, gelet op eerdere communicaties van de studietrajectbegeleiders. In de brief in bijlage lijst ik de redenen op waarom ik niet akkoord kan gaan.

Ik maakte deze brief reeds over via het uitzonderingsformulier, maar dit formulier liet mij niet toe om meerdere bijlagen toe te voegen. Daarom stuur ik u de brief met de bijhorende bijlagen ook via deze weg.

Ik hoop dat u alsnog het standpunt van de studietrajectbegeleider wil herzien en mij dus niet verplicht om alsnog bijkomend een reflectievak voor 3 sp op te nemen.”

In de bijgevoegde brief gaat verzoeker nader in op de redenen waarom hij naar zijn oordeel niet kan worden verplicht om een bijkomend opleidingsonderdeel ten belope van 3 studiepunten op te nemen, en waarom het gewicht van de masterproef in zijn geval niet kan worden herleid tot 18 studiepunten.

De Raad stipt hierbij alvast aan dat een weigering om bepaalde opleidingsonderdelen in het curriculum op te nemen, niet het voorwerp van dit beroep uitmaakt.

Na een aantal rappels van verzoeker, neemt de decaan van de faculteit Recht en Criminologie op 21 oktober 2019 de volgende beslissing, die per e-mail aan verzoeker wordt meegedeeld:

“Ik heb uw vraag tot het herbekijken van uw dossier onderzocht en kwam tot het volgende oordeel:

Aangezien u tijdens het academiejaar 2018-2019 voor geen enkel opleidingsonderdeel van het modeltraject van tweede master in de rechten was geslaagd, gelden voor u niet langer de overgangsmaatregelen voor studenten die hun traject verderzetten. Dit

betekent concreet dat uw programma onderhevig is aan de programmawijzigingen, en meer bepaald dat u het nieuwe opleidingsonderdeel ‘Masterthesis’ van 18 studiepunten en een bijkomend opleidingsonderdeel uit de module ‘reflectie’ van 3 studiepunten dient op te nemen in plaats van de uitdovende variant van de ‘Masterthesis’ van 21 studiepunten.

Deze programmawijzigingen zijn opgesteld en goedgekeurd door de opleiding rechten en de onderwijsraad. De programmawijzigingen zijn op verschillende tijdstippen gecommuniceerd naar de studenten door de studietrajectbegeleiding.”

Dit is de bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker op 28 oktober 2019 een beroep in bij de interne beroepscommissie.

Met een e-mail van 7 november 2019 deelt de faculteit aan verzoeker mee dat zijn beroep door de interne beroepscommissie zal worden behandeld op haar zitting van 12 november 2019.

Daar verzoeker geen beslissing van de interne beroepscommissie ontvangt, stelt hij op 23 november 2019 een beroep in bij de Raad, gericht tegen de initiële studievoortgangsbepaling, en dit conform artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs.

Uit de antwoordnota en het administratief dossier blijkt dat de interne beroepscommissie op 12 november 2019 uitspraak heeft gedaan over verzoekers intern beroep, maar dat die beslissing pas met een e-mail van 3 december 2019 ter kennis is gebracht.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep van verzoeker niet ontvankelijk is, omdat ondertussen een beslissing op beroep werd genomen en aan verzoeker ter kennis werd gebracht.

Zij noemt verzoekers beroep tegen de beslissing van de decaan ‘voorbarig’.

Verzoeker benadrukt in zijn wederantwoordnota vooreerst dat hij zijn beroep bij de Raad tijdig heeft ingesteld, dat verwerende partij door de laattijdige kennisgeving van de beslissing op intern beroep onzorgvuldig handelt en dat hij ondertussen ook tegen de beslissing van de beroepscommissie een beroep bij de Raad aanhangig heeft gemaakt.

Inzake de bevoegdheid van de Raad herneemt verzoeker in essentie wat in het verzoekschrift is uiteengezet.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te zijn van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is aan verzoeker kennisgegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie die op 12 november 2019 werd genomen.

Het huidig beroep is bijgevolg niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoeker dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie. In de wederantwoordnota stelt verzoeker dat hij dat ondertussen heeft gedaan.

De Raad kan begrip opbrengen voor de frustratie aan verzoekers zijde dat hij de huidige procedure, achteraf bekeken, nutteloos heeft gevoerd. Terecht stelt verzoeker dat verwerende partij een meer diligente houding had kunnen aannemen bij de afwikkeling van de interne beroepsprocedure.

Dit alles doet evenwel geen afbreuk aan de hiervoor vermelde decretale bepalingen en de gevolgen die zich bij de toepassing ervan opdringen inzake de ontvankelijkheid van huidig beroep.

Ter zitting benadrukt verzoekende partij nog dat huidig beroep weldegelijk kan worden gericht tegen de hier bestreden beslissing, omdat de interne beroepsinstantie, wanneer zij zich onbevoegd verklaart, niet geacht kan worden gebruik te maken van de volheid van bevoegdheid die haar krachtens artikel 153 van het onderwijs- en examenreglement is verleend.

Aldus volgens verzoeker kan de beslissing van de interne beroepsinstantie ook niet in de plaats treden van de initiële studievoortgangsbepaling die thans wordt aangevochten.

Die redenering overtuigt de Raad niet. De vraag of een interne beroepsinstantie al dan niet over volheid van bevoegdheid beschikt, kleeft – tenzij het onderwijs- en examenreglement het duidelijk anders bepaalt – aan alle beslissingen die die interne beroepsinstantie neemt, en dus ook wanneer zij een intern beroep verwerpt omdat zij zich onbevoegd acht.

De thans meegedeelde beslissing van de interne beroepscommissie heeft dus weldegelijk de initiële studievoortgangsbepaling uit het rechtsverkeer genomen.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

Verzoeker vraagt ter zitting de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter
bijgestaan door	
Melissa Thijs	secretaris

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.

Arrest nr. 5.525 van 16 december 2019 in de zaak 2019/767

In zake: xxx

tegen:

VRIJE UNIVERSITEIT BRUSSEL
woonplaats kiezend te 1050 Brussel
Pleinlaan 2

I. Voorwerp van de vordering

Het beroep, ingesteld op 25 november 2019, strekt tot nietigverklaring van de beslissing van de decaan van de faculteit Recht en Criminologie van 23 oktober 2019 waarbij aan verzoeker een vrijstelling wordt geweigerd voor de opleidingsonderdelen ‘Ondernemingsfiscaliteit’, ‘Grondige studie van de directe belastingen’, ‘Grondige studie van de indirecte belastingen’, ‘Fiscale bevoegdheid’ en ‘International and European tax law’, ‘Fiscaal handhavingsrecht en procedure’ en ‘Masterproef II: scriptie’.

II. Verloop van de rechtspleging

Verwerende partij heeft een antwoordnota neergelegd.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 16 december 2019.

Voorzitter van de Raad Jim Deridder heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw Sarah Heyl, die verschijnt voor de verwerende partij, is gehoord.

III. Feiten

Verzoeker is in het academiejaar 2019-2020 ingeschreven in de opleiding ‘Master of Laws in de Rechten’.

Met het oog op de samenstelling van zijn curriculum, dient verzoeker een aanvraag tot vrijstelling in voor acht opleidingsonderdelen: ‘Ondernemingsfiscaliteit’, ‘Grondige studie van de directe belastingen’, ‘Grondige studie van de indirecte belastingen’, ‘Fiscale bevoegdheid’ en ‘International and European tax law’, ‘Fiscaal handhavingsrecht en procedure’, ‘Masterproef I: onderzoeksplan’ en ‘Masterproef II: scriptie’.

Op 23 oktober 2019 beslist de decaan van de faculteit Recht en Criminologie om deze aanvraag voor alle opleidingsonderdelen af te wijzen, telkens onder opgave van het motief ‘te beperkte inhoudelijke overeenkomst’, met uitzondering voor het opleidingsonderdeel ‘Masterproef I: onderzoeksplan’.

Dit is de bestreden beslissing.

Tegen die beslissing stelt verzoeker een intern beroep in.

Op 12 november 2019 wordt verzoeker door de beroepscommissie gehoord. Navolgend zendt verzoeker op 18 november 2019 kopie van de masterproef die hij bij een andere universiteit indiende voor het verkrijgen van het diploma van ‘Master of Law in de fiscaliteit’.

Bij die gelegenheid informeert verzoeker naar de datum waarop de beroepscommissie een beslissing zal nemen. Op 20 november 2019 antwoordt de voorzitter van de interne beroepscommissie zal de beroepscommissie zich binnen redelijke termijn zal uitspreken.

Op 25 november 2019 stelt verzoeker bij de Raad een beroep in, gericht tegen de initiële studievoortgangsbepaling, en dit conform artikel II.294, §1, derde lid van de Codex Hoger Onderwijs.

Uit de antwoordnota en het administratief dossier blijkt dat de interne beroepscommissie op 12 november 2019 uitspraak heeft gedaan over verzoekers intern beroep, maar dat die beslissing pas met een e-mail van 3 december 2019 ter kennis is gebracht.

IV. Ontvankelijkheid – voorwerp

Standpunt van partijen

Verwerende partij werpt op dat het beroep van verzoeker niet ontvankelijk is, omdat ondertussen een beslissing op beroep werd genomen en aan verzoeker ter kennis werd gebracht.

Beoordeling

Artikel II.284 van de Codex Hoger Onderwijs schrijft voor:

“De interne beroepsprocedure leidt tot:

1° de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van de onontvankelijkheid ervan;
2° een beslissing die de oorspronkelijke beslissing op gemotiveerde wijze bevestigt, of herziet.

De in het eerste lid bedoelde beslissingen worden aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van 20 kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop het beroep is ingesteld.”

Artikel II.294, §1, derde lid van dezelfde Codex bepaalt in geval van het uitblijven van een beslissing op intern beroep het volgende:

“Bij het uitblijven van een tijdige beslissing van de interne beroepsinstantie binnen de termijn zoals bepaald in artikel II.284, tweede lid, dient in voorkomend geval het beroep bij de Raad binnen de vervaltermijn van 7 kalenderdagen na het verstrijken van deze termijn te worden ingesteld, tenzij vóór het verstrijken van de termijn waarover de interne beroepsinstantie beschikt, deze aan de student meedeelt op welke latere datum zij uitspraak zal doen. In dat geval gaat de vervaltermijn van 7 kalenderdagen voor het beroep bij de Raad in de dag na die datum.”

De decreetgever heeft daarbij niet bepaald dat de interne beroepsinstantie na het verstrijken van de in artikel II.284 bedoelde termijn haar bevoegdheid om zich over het intern beroep uit te spreken verliest. De beroepsinstantie kan zich derhalve ook na het verlopen van die termijn nog uitspreken (zie ook R.Stvb. 4 september 2017, nr. 3.743; R.Stvb. 3 februari 2017, nr. 3.524) en die beslissing dient dan het voorwerp te zijn van een beroep bij de Raad.

Na het instellen van het beroep bij de Raad is aan verzoeker kennisgegeven van de beslissing van de interne beroepscommissie die op 12 november 2019 werd genomen.

Het huidig beroep is niet gericht tegen een beslissing die een eindoordeel inhoudt zoals bedoeld in artikel I.3, 69°, a) van de Codex Hoger Onderwijs.

Verzoeker dient in voorkomend geval een beroep in te stellen tegen de beslissing van de interne beroepscommissie.

Het beroep is niet ontvankelijk.

V. Anonimisering

Verzoeker vraagt in zijn verzoekschrift de anonimisering van het arrest, bij de publicatie ervan.

Luidens artikel II.313, tweede lid van de Codex Hoger Onderwijs kan bij de publicatie van het arrest de identiteit van de verzoekende partij op diens uitdrukkelijk verzoek worden weggelaten.

Op het verzoek wordt ingegaan.

BESLISSING

1. De Raad verwerpt het beroep.

2. Bij de publicatie van dit arrest door de Raad wordt de identiteit van verzoeker weggelaten.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 16 december 2019, door de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen, I^e Kamer, samengesteld uit:

Jim Deridder,	voorzitter van de Raad
Piet Versweyvelt	bestuursrechter – bijzitter
Marleen Verreth	bestuursrechter – bijzitter

bijgestaan door

Melissa Thijs	secretaris
---------------	------------

De secretaris

De voorzitter

Melissa Thijs

Jim Deridder

Tegen dit arrest is een beroep bij de Raad van State mogelijk overeenkomstig artikel 14, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het Koninklijk Besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de Raad van State. Dit beroep dient schriftelijk en aangetekend te gebeuren binnen de dertig dagen na kennisgeving van deze beslissing en ondertekend te zijn door een advocaat. Bij het beroep moeten zijn gevoegd een kopie van het aangevochten arrest, de bijgevoegde stukken dienen genummerd en geïnventariseerd te zijn, en zes eensluidend verklaarde afschriften van het beroep.